314149

XXIII. (1974.) ÉVFOLYAM 1. SZÁM

I

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1974. JANUÁR 18.

TARTALOM

Személyi rész 2

Az Akadémia elnökségének határozatai az 1973. december 18-i ülésen

65/1973. sz. határozat — A Központi Fizikai Kutató Intézet munkájáról, helyzetéről és problémáiról szóló jelentéssel kapcsolatos állásfoglalásról 2

66/1973. sz. határozat — A „Tudomány és technika társadalmi hatásaival foglalkozó Elnökségi Bizottság" munkaköréről és szervezetéről 3

67/1973. sz. határozat — Az akadémiai tanszéki támogatások átcsoportosításáról 3

68/1973. sz. határozat — Az 1975—1976. évekre javasolt akadémiai rendezvények engedélyezéséről 7

69/1973. sz. határozat — „Az állategészségügyi kutatások fejlesztése" c. előterjesztés átdolgozott határozati javaslatáról 7

70/1973. sz. határozat — Az elnökség 1974. I. félévi munkatervéről 9

71/1973. sz. határozat — Elnökségi Bizottság kiküldése „A makromolekuláris kémiai kutatások hazai és nemzetközi helyzete, valamint prognózisa" c. dokumentum megvitatására 10

Az elnökség egyéb állásfoglalásai az 1973. december 18-i ülésen 10

Közlemények

Az MTA Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztálya pályázati felhívása 11

Az MTA Műszaki Fizikai Kutató Intézete pályázati felhívása 11

A Szegedi Orvostudományi Egyetem pályázati felhívásai 11

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadóórája 13

AZ ÚJÉV ALKALMÁBÓL KIFEJEZETT JÓKÍVÁNSÁGOKÉRT KÖSZÖNETET MOND A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA ELNÖKSÉGE

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Személyi rész

Az Akadémiai Kiadó 1973. évi nívódíjasai

1973. december 5-én került kiosztásra az Akadémiai Kiadó ez évi nívódíjai. E szerint:

Kiemelt Kiadói Nívódíjban részesült:

Szabó Imre „A jogelmélet alapjai" c. könyve 30 000,— Ft

Kiss Ferenc és *Szentágothai János* „Anatómiai atlasz" c. műve 50. kiadása alkalmából 30 000,— Ft

Kiadói Nívódíjban részesült:

Imre Samu „A mai magyar nyelvjárások rendszere" c. műve 10 000,— Ft

Szabolcsi Hedvig „Magyar bútorművészet a XVIII—XIX. század fordulóján" c. műve 20 000,— Ft

Varga János „Jobbágyrendszer a magyarországi feudalizmus késő századaiban" c. műve 20 000,— Ft

Császár Ákos „Bevezetés az általános topológiába" c. könyve 20 000,— Ft

Stefanovits Pál „Brown Forest Soils of Hungary" c. műve 20 000,— Ft

Kellner Béla „Die Ausbreitung des Krebses" c. könyve 20 000,— Ft

Bogárdi János „Vízfolyások hordalékszállítása" c. műve 20 000,— Ft

Vajda György „Szigetelések villamos erőterei" c. könyve 10 000,— Ft

Szabadváry Ferenc és *Szőkefalvi-Nagy Zoltán* „A kémia története Magyarországon" című munkája 10 000,— Ft

Jakucs Pál „Dynamische Verbindung der Wälder und Rasen" c. műve 10 000,— Ft

Szövegkritikai Kiadói Nívódíjban részesült:

Kardos László és *Kocztur Gizella* „Tóth Árpád összes művei" kritikai kiadásának elkészítéséért 20 000,— Ft

Turán Pál „Fejér Lipót összegyűjtött munkái"-nak sajtó alá rendezéséért 10 000,— Ft

Kritikai Kiadói Nívódíjban részesült:

Szilágyi János György 3 000,— Ft

Nagy Miklós 3 000,— Ft

Zappe László 3 000,— Ft

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA ELNÖKSÉGÉNEK HATÁROZATAI*

az 1973. december 18-i ülésen

Jelentés az MTA Központi Fizikai Kutató Intézet munkájáról, helyzetéről és problémáiról

A jelentés első része az Intézet kialakulásának rövid történetéről ad képet, majd a tudományos és műszaki eredményekről számol be a teljesség igénye nélkül.

Foglalkozik a kutatómunka irányításával, az intézet szervezetével, majd a munka személyi és tárgyi feltételeivel, az Intézet belföldi és külföldi kapcsolataival, továbbá a főbb feladatokkal. Végül — mivel az előterjesztést előreláthatólag a Tudománypolitikai Bizottság is megvitatja — határozati javaslatokat tartalmaz. A dokumentumot — az elnökség ülése előtt — kerekasztal konferencián is megvitatták.

Az elnökség 65/1973. számú határozata a KFKI-ról szóló jelentéssel kapcsolatos állásfoglalásról

1. Az elnökség megállapítja, hogy a Központi Fizikai Kutató Intézet a kitűzött céloknak megfelelően működik, tudományos eredményei, különösen a fizika területén jelentősek.

2. Egyetért az elnökség azzal, hogy az előterjesztő főtitkárhelyettes a kerekasztal konferencián elhangzottakat olyan szellemben vegye figyelembe az anyag átdolgozásánál, amint azt az előterjesztést kiegészítő dokumentumban tervezte.

3. Javasolja az elnökség figyelembe venni az ülésen elhangzottakat is külön figyelmet fordítva

3.1. a kutatási eredményeknek az ipar által való átvétele és megvalósítása kérdésére,

3.2. az egy vagy két számítógép beszerzésének problémakörére és

* A nem teljes szöveggel közölt határozatokat az Akadémia tagjai részére — kérésükre — a Tudományos Testületi Titkárság tájékoztatásul megküldi.

3.3. a szovjet intézményekkel történő — eddig is eredményes — együttműködés további kibővítésére.

A „Tudomány és technika társadalmi behatásaival foglalkozó elnökségi bizottság" munkaköre és szervezete

Az Akadémia elnöksége 42/1973. sz. határozatával tájékoztatásként tudomásul vette a tudomány és a technika társadalmi hatásaival foglalkozó elnökségi bizottság tárgykörére és szervezetére vonatkozó előzetes elgondolásokat, és felhívta a bizottság elnökét, hogy a bizottság munkakörére és szervezetére vonatkozóan az 1973. év végéig tegyen előterjesztést.

Ennek a felhívásnak tett eleget a bizottság elnöke, amikor benyújtotta a Bizottság által is megvitatott előterjesztést.

A javaslat szerint ezen Elnökségi Bizottság munkakörébe tartozik a tudományos és technikai fejlődés egészével vagy egyes irányzataival kapcsolatban észlelhető, illetve előrelátható olyan konkrét pozitív vagy negatív jellegű társadalmi következmények és kísérőjelenségek vizsgálata és megvitatása, amelyek az Akadémia egyes osztályainak, ill. tudományos bizottságainak tárgykörét meghaladó komplex interdiszciplináris megközelítést igényelnek, és amelyeknek ügyében az Elnökségi Bizottság megállapítása szerint az Akadémia elnöksége vagy valamely más akadémiai (esetleg a megfelelő állami és társadalmi) szerv számára való jelentés, ill. javaslattétel válhat szükségessé.

Ezen Elnökségi Bizottság munkakörébe tartozik továbbá mindazon kérdések vizsgálata és megvitatása, amelyeket véleményezés vagy javaslattétel céljából az elnökség, az elnök vagy a főtitkár az Elnökségi Bizottság elé utal.

Végül ezen Elnökségi Bizottság munkakörébe tartozik mindazon kérdések vizsgálata és megvitatása, amelyekben az Akadémia valamely osztálya vagy tudományos bizottsága a maga feladataival kapcsolatban az Elnökségi Bizottság állásfoglalását vagy véleményét kikéri.

Az Elnökségi Bizottság a munkakörébe tartozó problémák komplex interdiszciplináris jellegének megfelelően kérheti az illetékes osztályok, illetve tudományos osztályközi és osztálybizottságok, valamint — a főtitkár hozzájárulásával — az illetékes akadémiai kutatóhelyek közreműködését bizonyos konkrét tudományos feladatok megoldásában, ill. állásfoglalások kialakításában, továbbá szakértőket is igénybe vehet erre a célra.

Amennyiben állami vagy társadalmi szervek bizonyos kérdések véleményezése, ill. bizonyos kérdésekben való javaslattétel végett az Elnökségi Bizottsághoz fordulnak, úgy a bizottság erről az Akadémia elnökét, ill. főtitkárát tájékoztatja, és véleményét vagy javaslatait az elnökkel, ill. főtitkárral egyetértésben juttatja el a címzettekhez.

Az Akadémia elnöke, ill. főtitkára felszólíthatja az Elnökségi Bizottságot, hogy állami vagy társadalmi szervek által az Akadémiához véleményezés végett megküldött anyagokat vagy más előterjesztéseket előzetesen megtárgyaljon — és indokolt esetekben a szakmailag illetékes tudományos osztály vagy bizottság bevonásával — ezekről illetékesség szerint az elnöknek vagy főtitkárának jelentést, ill. javaslatot tegyen.

Az Elnökségi Bizottság általában kéthavonként tart teljes ülést (a nyári szünet kivételével). A bizottsági ülések tudományos anyagát a bizottság tagjai, illetve a tagok köréből (esetleg külső szakértők bevonásával) alakított ad hoc albizottságok készítik elő a teljes ülésen való megvitatás céljából. A szükséghez képest az Elnökségi Bizottság állandó jellegű albizottságokat is hozhat létre, különösképpen az Akadémia más tudományos bizottságaival való szorosabb együttműködés céljából (pl. környezetvédelem).

A teljes ülés állásfoglalásának kialakításához a bizottsági tagok felének jelenléte szükséges.

Az Akadémia elnöksége vagy bármely más szerv számára készülő bizottsági jelentéseket vagy javaslatokat az Elnökségi Bizottság teljes ülése vitatja meg és hagyja jóvá. Bármely bizottsági tagnak joga van írásban megfogalmazott tudományos különvéleményének a szótöbbséggel jóváhagyott bizottsági jelentéshez vagy javaslathoz való csatolását kérni és pedig akkor is, ha az állásfoglalást kialakító ülésen nem volt módjában részt venni. Ez esetben az ülésről a tagoknak megküldött emlékeztető kézhezvételétől számított tíz napon belül kell észrevételeit megküldenie. Amennyiben a körülmények szükségessé teszik, a bizottság elnöke, alelnöke vagy valamely e célra kiküldött ad hoc albizottsága felhatalmazást nyerhet a bizottságtól, hogy bizonyos ügyben teljes ülési megvitatás és határozat nélkül is az Elnökségi Bizottság nevében állást foglaljon vagy eljárjon. Ilyen felhatalmazáshoz azonban a bizottsági tagok többségének hozzájárulása szükséges.

Az Elnökségi Bizottság munkájáról évenként összefoglaló jelentést készít, és ezt az Akadémia elnökségének elbírálásra benyújtja.

Az elnökség 66/1973. számú határozata

1. Az elnökség a Bizottság elnökének javaslatát köszönettel tudomásul veszi azzal, hogy a Bizottság állásfoglalásainak továbbítása — amennyiben azokat más állami vagy társadalmi szervek tudomására kell hozni — az Akadémia elnöke vagy főtitkára útján történjék.

Az akadémiai tanszéki támogatások átcsoportosítása

Az MSZMP KB Tudománypolitikai Irányelvei, oktatáspolitikai határozata, valamint a Tudománypolitikai Bizottság állásfoglalása „Az egyetemi

kutatások legfontosabb elvi problémáiról" egybehangzóan kiemelték, hogy növelni kell az egyetemi kutatások szerepét, súlyát a hazai kutatásokban, és fokozottabban kell kialakítani az egyetemi kutatóbázisban rejlő lehetőségeket, a társadalmi igények jobb kielégítése végett.

Ennek érdekében az Akadémia az elnökség 1970. szeptemberi határozatával rögzített elvekkel összhangban kutatóhálózata távlati fejlesztése folyamán minden általa eddig támogatott tanszéken átadja a kutatások támogatását az egyetem felett felügyeletet gyakorló miniszternek, kivéve azokat, amelyek

— távlatilag önálló akadémiai kutatóintézet kialakítását tervezik;

— közös egyetemi-akadémiai intézetet, laboratóriumot stb. szándékoznak létrehozni.

Ezen tervek megvalósítására az ötödik ötéves tervhez kapcsolódó kutatóhálózat fejlesztési koncepcióival összhangban kerülhet sor.

Az Akadémia meghatározott feladatokat, témákat megbízásos, ill. szerződés alapján a jövőben is támogathat az egyetemeken, a több csatornás támogatás elvével összhangban.

A Művelődésügyi Minisztérium az átvett tanszékek, kutatócsoportok, munkaközösségek stb. szakmai tudományos irányításában — az egyetemi tanszékekéhez hasonlóan — *fokozottabban* kíván támaszkodni az MTA tudományos testületeinek, tudományos osztályainak, szakbizottságainak véleményére. Kéri, hogy a tudományos osztályok, szakbizottságok kísérjék figyelemmel az egyetemek tudományos tevékenységét; javasolja, hogy a szakbizottságok időközönként számoltassanak be egyetemi kutatóhelyeket tudományos munkájukról.

Ezzel az átszervezési folyamattal az egyetemek szerepe tovább erősödhet a tudományos életben. Végső fokon olyan komplex intézményekké válhatnak, amelyekben a magas színvonalú oktató munka fejlett, korszerű kutató tevékenységgel párosul; ahol könnyen megvalósítható az oktatóknak a kutatásban, a kutatóknak pedig az oktatásban való részvétele.

A tanszéki kutatás támogatás átcsoportosítási folyamatával első lépésként — a művelődésügyi miniszter és az Akadémia főtitkára közös előterjesztése alapján — 1974. január 1-vel a mellékletben felsorolt tanszékek, ill. tanszéki kutatócsoportok és munkaközösségek kutatásainak a támogatását adja át az Akadémia a Művelődésügyi Minisztériumnak. Az átadást 1974. április 1-ig kell lefolytatni.

A tanszéki támogatások átcsoportosítására vonatkozó javaslat kialakítása során az MTA szakigazgatási szervei gondosan mérlegelték azt a körülményt is, hogy az átcsoportosításra javasolt tanszéki támogatások eddig biztosított mértékének növelésére az Akadémia egyéb kötelezettségei, a távlati tervben előirányzott kutatások fokozott támogatása, a belépő új beruházások működtetésének terhei miatt nem lesz képes. E tanszékeken működő csoportok — amelyekből az eddigi vizsgálatok szerint tízéves távlatban intézet nem lesz — egyre hátrányosabb helyzetbe kerülhetnek.

Vidéki tanszéki akadémiai támogatás átadására ezen első lépésben csak kivételesen kerül sor.

A tanszéki akadémiai támogatások átcsoportosítása során az Akadémia főtitkára átadja a tanszéki támogatások 1973. évi költségvetési alapokmány szerinti keretét (az 1974. évre biztosított bérszintfejlesztéssel együtt), valamint biztosítja az utóbbi években biztosított beruházási keret évi átlagát; az ennek megfelelően valamely tudományágra adott támogatás öt éven belül csak az Akadémia hozzájárulásával csökkenthető. Az átadott tanszéki csoportok, munkaközösségek, valamint azok jelenlegi kutatói és egyéb munkatársai a közvetett szociális juttatások szempontjából sem kerülhetnek az 1973. évinél hátrányosabb helyzetbe. E juttatások további fenntartásának elveit az MTA szakigazgatási szervei egyeztették a Minisztériummal, a részletes szabályozás ennek megfelelően később történik. Átadásra kerülnek az egyes tanszékeken működő és jelenleg az Akadémia tulajdonát képező, valamint az ötéves tervidőszak folyamán még beszerzésre kerülő műszerek, berendezések, felszerelési tárgyak is.

Az átadott tanszéki támogatással kapcsolatos jövőbeli szervezeti változtatások végrehajtása előtt az egyetem rektora kikéri az illetékes tudományos osztály véleményét és a főtitkár egyetértését.

A Művelődésügyi Minisztérium a következő években fokozott figyelemmel kíséri azoknak a tanszékeknek a helyzetét, amelyek támogatása az Akadémiától átcsoportosításra került. E tanszékek fejlesztését „felszerelési hozzájárulásból" kívánja megoldani és ezt különös gondossággal fogja mérlegelni.

Az MTA elnökével egyetértésben az érintett tudományos osztályok elnökei javasolják, hogy a Művelődésügyi Minisztérium az egyes osztályokba küldjön tanácskozási joggal rendelkező képviselőt. Ahol erre lehetőség nincs, a Minisztérium megfigyelőt delegáljon.

A dokumentumban az Akadémia főtitkára és a művelődésügyi miniszter javasolta, hogy az elnökség 1975. évben tűzze napirendre

— az Akadémia által az egyetemeknek, illetve a Minisztériumnak átadott kutatócsoportok munkájának értékelését;

— a tanszéki akadémiai támogatás átcsoportosításának következő lépéseként az ötödik ötéves tervben végrehajtandó feladatokat.

A közös előterjesztés melléklete tartalmazta az átadandó tanszékek és munkaközösségek alábbi jegyzékét és a Művelődésügyi Minisztérium kutatásirányítási és kutatásszervezési modelljéről szóló tájékoztatót.

MELLÉKLETEK *Melléklet*

Kimutatás

az átadandó akadémiai tanszéki támogatásokról

ELTE	
Matematikai tanszékek	
Elméleti Fizikai Tanszék	MTA Elm. Fiz. Tansz. Kut. Csop.
Szervetlen és Analitikai Tsz.	MTA Kvantitatív Anal. Kém. Kut. Csop.
Meteorológiai Tsz.	
Alkalm. Növényt. Szöv. és Fejl. Tsz.	
Biokémiai Tsz.	MTA Biokémiai Csop.
Növényélettani Tsz.	
Származás- és Örökléstan Tsz.	
Középkori Egyetemes Tört. Tsz.	
Ókortörténeti Tsz.	
II. Magyar Irod. Tört. Tsz.	
I. Magyar Nyelvtud. Tsz.	
Folklór Tsz.	
Tárgyi Néprajzi Tsz.	
Művészettörténeti Tsz.	
Esztétika Tsz.	
Logika Tsz.	
Jogi Kar Könyvtára	
Államigazgatási Tsz.	
JATE	
Analízis Tsz.	MTA Analízis Tanszéki K. Cs.
BME	
Fizikai Tsz.	MTA Kvantumelméleti Tud. K. Cs.
Kísérleti Fizikai Tsz.	MTA Technikatörténeti Tud. K. Cs.
Vízépítési Tsz.	
Vízgazdálkodási Tsz.	
Építészettört. Tsz.	
Épületszerk. Tsz.	Építészettudományi Tansz.
Ip. és Mezőg. Épületterv. Tsz.	Munkaközösség
Városépítési Tsz.	
Építőanyagok Tsz.	Anyagszerkezeti és Anyagvizsgálati Tanszéki Munkaközösségből
Hőenergetika Tsz.	
Hőerőművek Tsz.	Kalorikus Gépészeti Tanszéki Munkaközösség
Mezőgazd. Géptani Tsz.	
Elméleti Villamosságtan Tsz.	Híradástechnikai Tanszéki Munkaközösségből
Villamosművek Tsz.	
Áramlástani Tsz.	Áramlástechnikai Tanszéki Munkaközösség
Vízgépek Tsz.	
Gépjárművek Tsz.	
Ép. ip. és Közl. Gazdaságtan Tsz.	
Közlekedésüzemi Tsz.	Közlekedéstudományi Tanszéki Munkaközösség
Útépítési Tsz.	
Vasútépítési Tsz.	
Tanárképző és Pedagógiai Tsz.	
NME	
Gépelemek Tsz.	Nehézgépészeti Tanszéki Munkaközösségből
MKKE	
Tudományos Szoc. Tsz.	

Tájékoztató

a Művelődésügyi Minisztérium kutatásirányítási és kutatásszervezési modelljéről

A Művelődésügyi Minisztérium — alapul véve az MSZMP Központi Bizottságának tudománypolitikai irányelveit, „Az egyetemi kutatások legfontosabb elvi kérdéseiről" hozott 1972. szeptember 1-i Tudománypolitikai Bizottság-i határozatot, valamint a Minisztertanács 1012/1972. (IV. 27.) számú határozatának előírásait az Országos Távlati Tudományos Kutatási Tervről — a tanszéki kutatások körébe eső feladatok megvalósításának irányelveit körvonalazta.

Ezek alapján az egyetemi kutatómunka irányításának, szervezésének modellje a következő lesz.

1. A Művelődésügyi Minisztérium az egyetemi kutatóhelyek irányításában, a tudományos kutatási tervek véleményezésében és a tervek megvalósításának értékelésében a jelenleginél fokozottabban kíván támaszkodni az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság, a Magyar Tudományos Akadémia tudományos osztályainak, szakbizottságainak véleményére, továbbá azokra az elemzésekre, amelyeket az Akadémia és az OMFB az egyes tudományágak helyzetéről készít. Támaszkodni kíván továbbá az akadémiai és az átszervezett minisztériumi szakbizottságok együttes véleményére is a kutatómunkával kapcsolatos kérdésekben.

2. A Művelődésügyi Minisztérium saját szervező, ellenőrző és irányító tevékenységének javítása érdekében TUDOMÁNYOS KOORDINÁLÓ BIZOTTSÁG-ot kíván létrehozni. A Bizottság élén a felsőoktatási revíziós területért felelős miniszterhelyettes áll.

   Tagjai lesznek:

   — az egyetemek tudományos rektorhelyettesei (olyan egyetemek esetében, ahol természettudományi és társadalomtudományi képzés is folyik, gondoskodni kell arról, hogy mindkét tudományterület képviselve legyen);
   — a Művelődésügyi Minisztérium egyetemeket és főiskolákat irányító főosztályainak vezetői;
   — a Művelődésügyi Minisztérium Marxizmus-Leninizmus Oktatási Főosztályának vezetője;
   — a Magyar Tudományos Akadémia Tudományos Testületi Titkárságának vezetője;
   — a Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala tudományági főosztályainak vezetői;
   — az egyetemi kutatások irányításában és finanszírozásában elsősorban érdekelt főhatóságok és országos hatáskörű szervek (OMFB, PM, OT) képviselői;
   — a Tudománypolitikai Bizottság titkára;
   — a Tudományos Minősítő Bizottság titkára;
   — az Országos Ösztöndíj Tanács titkára.

   A titkársági teendőket a Művelődésügyi Minisztérium Felsőoktatáspolitikai Főosztálya látja el.

   A Koordinációs Bizottság főbb feladatai:

   — az egyetemi kutatóhelyek tudományos tevékenységének, kutatási terveinek, a tervek megvalósításának folyamatos figyelemmel kísérése; minden olyan esetben a kutatóhelyek beszámoltatása, amikor az OMFB Koordinációs Bizottsága, illetve az MTA illetékes tudományos testülete erre javaslatot tesz;
   — nagyobb jelentőségű kutatási pályázatok feltételeinek meghatározása és a pályázatok elbírálása;
   — a 3446/1973. sz. minisztertanácsi határozattal létesített „felszerelési hozzájárulás" iránti igények elbírálása, javaslat kialakítása a támogatásban részesítendő témákra;
   — szerződéses munkák tapasztalatainak időszakos értékelése.

   A Koordinációs Bizottság: koordinatív szerv, amely összefogja a sokrétű egyetemi kutatásokat; tanácsadó testület, amely segít a helyes arányok kialakításában az egyetemi kutatómunka területén.

   A Bizottság munkájában részt vevőket feladatuk ellátására az őket jelölő szervek javaslata alapján a művelődésügyi miniszter kéri fel.

   A hatékonyabb kutatás-szervezési módszerek kidolgozása és elterjesztése érdekében a Művelődésügyi Minisztérium támogatja az egyetemi kutatások szervezésével, irányításával foglalkozó kutatómunkát.

   Abból kiindulva, hogy jelenleg Magyarországon egyetlen minisztériumi kutatóhely sem foglalkozik az egyetemi kutatások tanulmányozásának kérdéseivel, valamint az egyetemeken folyó kutatás komplexitásával, a Felsőoktatási Pedagógiai Kutatóközpont keretében a Minisztérium csoportot hoz létre a Művelődésügyi Minisztérium Tudományszervezési Csoportjaként.

   A csoport elsősorban az információ megszervezésével, az egyetemi kutatómunka tervezésével, szervezésével, szervezési módszerek kipróbálásával nyújt segítséget a Minisztérium, illetve az egyetemek irányító munkájához.

3. A Minisztérium a kutatásokkal kapcsolatos egyetemi szintű döntések szakszerűségének növelése érdekében az egyetem tudományos rektorhelyettese mellett, vezetésével működő *Tudományos Tanács létrehozását* tartja szükségesnek. A Tudományos Tanácsban az egyetemen művelt valamennyi tudományág megfelelően képviselve legyen.

   A Tanács munkájában való részvételre fel kell kérni az egyetem kutatási profiljának megfelelő akadémiai osztályok, ill. OMFB szakmai bizottságainak, szaktárcáknak vagy országos hatáskörű szerveknek képviselőit is.

   A Tudományos Tanács fő feladata, hogy:

   — közreműködjék a kutatási tervek jóváhagyásában és a kutatási tervek végrehajtásának folyamatos értékelésében;
   — akadémiai vélemény alapján tegyen javaslatot az egyetem vezető szerveinek a kutatás pénzügyi támogatásának mértékére;

— évenként értékelje azon kutatóhelyek tevékenységét, amelyektől a Minisztérium éves beszámolót nem kér;

— vegyen részt a „felszerelési hozzájárulás"-sal kapcsolatos tanszéki igények elbírálásában;

— segítse a nagy volumenű — komplex — kutatómunkák szervezését és pénzügyi lebonyolítását.

A Tudományos Tanács időközönként tegyen jelentést munkájáról az Egyetemi Tanácsnak.

A Tanács tagjait a rektor kéri fel a feladatok elvégzésére. A Tanács titkársági teendőit a Tudományos Titkárság látja el. Döntési joggal a Tanács nem rendelkezik, javaslatait az Egyetemi Tanács, vagy Rektori Tanács elé terjeszti.

Olyan egyetemen, ahol hasonló rendeltetésű szervezeti egység már működik, a meglevő igazgatási szerveket kell alkalmassá tenni az előbbiekben vázolt feladatok ellátására.

Ahol hasonló igazgatási egység nincs, ott a Tudományos Titkárságot létre kell hozni.

Olyan egyetemeken, amelyek több különböző profilú karból állanak, az előbbiekben vázolt Tanácsot, ill. Titkárságot koronként meg kell szervezni.

Budapest, 1973. december 12.

Az elnökség 67/1973. számú határozata

1. Az elnökség a Művelődésügyi Minisztérium felügyelete alá tartozó egyetemi tanszéki akadémiai támogatásainak átcsoportosítására tett közös előterjesztést helyesli és elfogadja.

2. Felhívja az elnökség a tudományos osztályokat, hogy a jövőben nagyobb gondot fordítsanak az Alapszabályok szerint illetékességi körükbe tartozó kutatások országos szintű áttekintésére, különös figyelemmel a tanszéki kutatásokra.

2.1. Felhívja az elnökség a Művelődésügyi Minisztériumot, hogy segítse a tudományos osztályokat e feladatuk végrehajtásában és gondoskodjék arról, hogy az osztályok idejében megkapják az egyetemektől a szükséges információkat.

Az 1975—1976. évekre javasolt akadémiai rendezvények engedélyezése

Az elnökség 43/1971. sz. határozatával 1972—74. évre jóváhagyott hároméves rendezvény terv 1974 végén lejár. A következő hároméves terv 1974 elején készül el. Több olyan rendezvényt terveznek azonban a következő hároméves időszakra, melyek előkészítése már most esedékes, ezért ezek ügyében az elnökségnek az új hároméves terv elkészülte előtt állást kell foglalnia. Az illetékes osztályok javaslatai, illetve a Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága előterjesztése alapján az elnökség az alábbiak szerint határozott.

Az elnökség 68/1973. számú határozata

1. „A Borostyán út nyugat-magyarországi szakaszának ős- és ókortörténeti problémái" c. konferencia megtartását Szombathelyen 1975 szeptemberében 5000 Ft MTA támogatással,

2. „A Termodinamika és Statisztikus Fizika" c. nemzetközi konferencia megtartását Budapesten 1975 szeptemberében 40 000 Ft MTA támogatással,

1. A „Nemzetközi Matematikai Programozási Szimpozium" megtartását Budapesten 1976 augusztusában 50 000 Ft MTA támogatással,

4. A CIGRÉ 15. sz. „Insulating Materials" szekciója vezetőségi és munkabizottsági évi rendes ülésének megtartását Budapesten 1975 szeptemberében

engedélyezi.

„Az állategészségügyi kutatások fejlesztése" c. előterjesztés átdolgozott határozati javaslata

Az elnökség november hó 13-i ülésén megvitatta az állategészségügyi kutatások helyzetét. Az előterjesztéssel kapcsolatban hozott 59/1973. számú határozatában felkérte az előterjesztőket, hogy a vita során elhangzottakat figyelembe véve készítsenek olyan új határozatok javaslatot, amely kidomborítja az állategészségügyi kutatások fontosságát és hazai elvi specifikumait, valamint azokat az indokokat, amelyek következtében ezt a területet fejleszteni kell.

Az előterjesztők az említett határozat alapján alábbi javaslatot tették az elnökségnek.

1. Hazánk gazdasági életében az állattenyésztés jelentősége egyre fokozódik. Gondoskodik az állati eredetű hazai élelmiszerfogyasztásról és a mezőgazdasági export feléről. Az életszínvonal emelése érdekében a jelenlegi tervidőszakban az egy főre eső húsfogyasztást 14%-kal, a tej- és tejtermék fogyasztását 21%-kal, a tojásfogyasztást 17%-kal kell növelni. A fenti célok megvalósításához a jelenlegi ötéves terv az állattenyésztés fejlesztésére 24 milliárd forintot irányzott elő.

2. Társadalmi és gazdasági okok folytán az állattenyésztés egyre jobban a nagyüzemekben koncentrálódik. Ezekben a nagyüzemi termelésre szelektált, genetikailag túlfeszített állatállomány mesterséges környezetben él, főleg gyári takarmánykeverékeket fogyaszt. Környezeti és biológiai igényei csak hiányosan ismertek, kielégítésük módját a hazai kutatásoknak kell tisztázni, mivel ilyen volumenű tenyészállat-tartásra külföldi tapasztalatok nincsenek. Az egyre sürgetőbb igények miatt a nagyüzemi állattenyésztést gyorsabb ütemben kellett fejleszteni, mint ahogyan az erre vonatkozó tudományos ismeretek eddig fejlődtek.

3. Ebből következik, hogy a nagy környezeti és biológiai igényű állatállomány a nagyüzemekben kritikus helyzetbe kerülhet. A felfokozott anyagcseréjű állatok ellenállóképessége a nagyüzemi

körülmények között egyre csökken, így olyan mikroorganizmusok is megbetegedést okozhatnak, amelyek a kisüzemekben tartott állatok életére nézve közömbösek. A hagyományos fertőző betegségek is lényegesen jobban terjednek a nagylétszámú állományokban, mint a kisüzemiekben. Növeli a gondot, hogy a növénytermesztés megváltozott viszonyai között a takarmány alapanyagok jelentős részében olyan káros anyagok képződnek, amelyek a nagyüzemi állomány tételenyképességét, szaporaságát, egészségét tömegesen veszélyeztetik. A fenti tényezők eredőjeként az állatbetegségek miatti közvetlen károk évente jelentős veszteséget okoznak.

4. Újszerű gondolatokat hozott a nagyüzemi állattartás a környezetvédelem szempontjából is. Ezekben az állományokban tömegesen használnak az ember egészségére nem közömbös hozamfokozó szereket, antibiotikumokat és számos biológiailag aktív vegyületet, amelyek az állati termékekkel az ember szervezetébe kerülhetnek. Az alom nélkül üzemelő állattartó telepeken már a közeljövőben évente több, mint 10 millió, 10 év múlva pedig 20—30 millió köbméter hígtrágyával kell számolni, amely közvetlenül nem használható fel. A nagy kapacitású vágóhidakon évente mintegy 250 000 tonna hulladék keletkezik. Évente mintegy 45 000 tonna állati hulla ártalmatlanná tételét kell megoldani.

5. Az állategészségügyet és ezen belül az állategészségügyi kutatást mindez nagy feladatok elé állítja. Az állategészségügynek ugyanis meghatározó szerepe van a nagyüzemi állattenyésztés biztonságos és gazdaságos termelésében. Az állatorvostudományi kutatások bázisa viszont annyira szűk, hogy kapacitását a napi jelentős gondokkal való foglalkozás nagyrészt leköti. Hazánkban a kutatóknak ugyanis csupán 0,6%-a foglalkozik állatorvostudományi kutatásokkal. Sajátos vonása a hazai állatorvostudományi kutatásoknak, hogy a kutatások 90%-át nem főhivatású kutatók végzik egyetemi tanszékeken és különféle állategészségügyi intézményekben. Ezek a szakemberek napi rutinmunkájuk mellett igyekeznek a gyakorlatból tömegesen jelentkező, gyors tudományos segítséget váró gondokat megoldani és az egyre igényesebb export feltételek megteremtéséhez segítséget nyújtani. Nehezíti feladatukat, hogy zsúfolt, hiányosan felszerelt intézetekben dolgoznak, a rutinfeladatokhoz szabott segéderő létszámmal. Mindezek következményeként aggasztóan sorvadnak a jövő fejlesztési koncepcióit alátámasztó alapkutatások. Ennek folytán a gyakorlat igényei és a kutatások között jelentős fáziskiesés van, s így az üzemi állattenyésztésben újabb és újabb nehézségek merülnek fel. Ezek csak szaporodnak, mert megelőzésükhöz hiányoznak a tudományos ismeretek.

6. Mindebből következik, hogy mind a hagyományos, mind pedig a merőben új feladatok kielégítő megoldásában jelentősen bővíteni kell a hazai állatorvostudományi kutatások személyi és tárgyi bázisát, javítani kell a kutatási feltételeket, és jobban ki kell használni a belső tartalékokat. Ez olyan jelentős és sürgető társadalmi igény, amelyet a feladatok nagysága és sokrétűsége miatt több szerv összefogásával lehet kielégíteni.

Az elnökség 69/1973. számú határozata

1. Az elnökség felkéri a főtitkárt és a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztert, végeztessenek elemzést arra nézve, hogy az állategészségügyi kutatások fejlesztése és támogatása milyen mértékben indokolt.

2. Felkéri az elnökség a főtitkárt, segítse elő — az állategészségügyi alapkutatásokat érintően — az Akadémia által irányított orvostudományi, biológiai, szerveskémiai kutatóhelyek és az állategészségügyi kutatóhelyek közötti szervezett kapcsolat kialakítását. Ez elsősorban a csökkent ellenállóképesség, a hiányos immunreakciók, a neuropathológiás jelenségek és a bioregulációs zavarok kiküszöbölését célzó közös alapkutatások területén indokolt.

3. Javasolja az elnökség a főtitkárnak, hogy az állatorvostudomány területét érintő akadémiai céltámogatás áttekintése alkalmával fordítson különös gondot a támogatás indokolt mértékű rendezésére.

4. Az elnökség felkéri a főtitkárt, hogy szorgalmazza az Állategészségügyi Kutató Intézet székházának tervezési munkáit és építésének megkezdését. Tegyen erőfeszítéseket, hogy a megvalósításhoz szükséges beruházásokhoz a MÉM is hozzájáruljon.

   4.1. Javasolja az intézet káderfejlesztési tervének kidolgozását annak érdekében, hogy a kutatói létszám fejlesztése, valamint a fiatal kutatók belföldi és szükség esetén külföldön történő kiképzéséről kellő időben gondoskodni lehessen.

5. Felkéri az elnökség a főtitkárt, az Agrártudományok Osztályát és a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztériumot, hogy segítsék elő az állatorvostudományi kutatások végzése szempontjából szóba jöhető intézmények kutatási feladatainak koncentrálását a következő középtávú kutatási tervben.

6. Felkéri az elnökség a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztert, segítse elő, hogy a Minisztérium irányítása alatt működő állategészségügyi intézmények jelentős részt vállalhassanak — elsősorban — a fejlesztő- és alkalmazott kutatásokból.

   6.1. Megfontolásra javasolja, hogy ezeket az intézményeket, az állategészségügyi kutatások szűk bázisa miatt mint kutatóhelyeket is vegye számításba.

7. Ajánlja az elnökség a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszternek, vizsgáltassa meg, hogy melyek azok a tényezők (szervezeti, anyagi, szemléleti stb.), amelyek lassítják vagy akadályozzák az állategészségügyi kutatások eredményeinek széles körű hasznosulását.

8. Az elnökség fontosnak tartja, hogy a nagyüzemi állattenyésztés újszerű biológiai és állategészségügyi kérdéseiről a hazai tudományos körök rendszeres és széles körű tájékoztatást kapjanak.

Az elnökség 1974. I. félévi munkaterve

Az elnökség 70/1973. számú határozata

1. Az elnökség az 1974. I. félévi munkatervét tájékoztató jelleggel és az alábbiak szerint hagyja jóvá:

Január

Jelentés „Az életfolyamatok szabályozásának mechanizmusa (bioreguláció)" c. kutatási főirány szervezéséről és problémáiról

Előadó: Láng István főtitkárhelyettes

Jelentés (a 62/1963. számú határozat alapján) „A hazai akusztikai kutatások helyzete, feladatai; a zaj elleni védekezés" c. előterjesztés átdolgozásáról

Előadó: Császár Ákos osztályelnök

Jelentés a kutatási statisztikában használatos tudományági, tudományágazati rendszer felülvizsgálatáról és korszerűsítéséről

Előadó: Szántó Lajos, a Tudományszervezési Csoport igazgatója

Javaslat „A magyar hidrobiológiai kutatások helyzetéről" szóló előterjesztés megvitatására kiküldendő elnökségi ad hoc bizottságra

Előadó: Szántó Lajos, a Tudományszervezési Csoport igazgatója

Javaslat az 1974. évi együttes ülésekre

Előadó: Thész János, a TTT vezetője

Javaslat az 1975. évi könyvkiadási terv irányszámaira

Előadó: Erdey-Grúz Tibor

Tájékoztató az országos és tárcaszintű kutatási főirányok kutatásában jelentős eredményt elért pályázók 1973. évi jutalmazásáról, valamint a jutalmazás 1974. évi irányelveiről.

Előadó: Bognár Géza alelnök

Tájékoztatók

Egyebek

Február

Javaslat az elnökség 1974. évi közgyűlési beszámolójának tervezetére

Előadó: Szántó Lajos, a Tudományszervezési Csoport igazgatója

A makromolekuláris kémiai kutatások hazai és nemzetközi helyzetének, valamint prognózisának megvitatására kiküldött elnökségi ad hoc bizottság összefoglaló jelentése

Előadó: Ad hoc bizottság elnöke

Javaslat az Akadémiai Aranyérem odaítélését előkészítő bizottság kijelölésére

Előadó: Erdey-Grúz Tibor elnök

Javaslat az akadémiai díjak odaítélését előkészítő bizottság kijelölésére

Előadó: Erdey-Grúz Tibor elnök

Javaslat „A hazai számítástudományi matematikai-logikai, valószínűségelméleti és matematikai-statisztikai kutatások helyzetéről és feladatairól" szóló előterjesztés megvitatására kiküldendő elnökségi ad hoc bizottságra.

Előadó: Szántó Lajos, a Tudományszervezési Csoport igazgatója

Tájékoztatók

Egyebek

Március

Javaslat az elnökség 1974. évi közgyűlési beszámolójának tervezetére

Előadó: Szántó Lajos, a Tudományszervezési Csoport igazgatója

A magyar hidrobiológiai kutatások helyzetének megvitatására kiküldött elnökségi ad hoc bizottság összefoglaló jelentése

Előadó: Ad hoc bizottság elnöke

Javaslat az Akadémiai Aranyérem odaítélésére

Előadó: a kiküldött bizottság elnöke

Javaslat az 1974. évi akadémiai díjak odaítélésére

Előadó: a kiküldött bizottság elnöke

Az MTA nemzetközi tudományos kapcsolatainak alakulása 1973-ban és az 1974. évi feladatok

Előadó: Szabó Imre alelnök és Láng István főtitkárhelyettes

Javaslat „Az élelmiszerkutatások hazai helyzetéről" szóló előterjesztés megvitatására kiküldendő elnökségi ad hoc bizottságra

Előadó: Szántó Lajos, a Tudományszervezési Csoport igazgatója

Tájékoztatók

Egyebek

Április

A hazai számítástudományi matematikai-logikai, valószínűségelméleti és matematikai-statisztikai kutatások helyzetének és feladatainak megvitatására kiküldött elnökségi ad hoc bizottság összefoglaló jelentése

Előadó: Ad hoc bizottság elnöke

Javaslat az 1974. évi közgyűlés döntéseire

Előadó: Thész János, a TTT vezetője

Beszámoló az Elnökség Közoktatási Bizottsága és albizottságai munkájáról

Előadó: Szentágothai János alelnök

Tájékoztatás a több fokozatú egyetemi képzésről

Előadó: Polinszky Károly akadémikus

Tájékoztatók

Egyebek

Május

A távlati kutatási tervek megvalósulását elősegítő tudományos káderképzés irányelvei

Előadó: Bognár Géza alelnök

Az 1974. évi közgyűlés határozatai végleges szövegének megállapítása

Előadó: Erdey-Grúz Tibor elnök

Az élelmiszerkutatások hazai helyzetének megvitatására kiküldött elnökségi ad hoc bizottság összefoglaló jelentése

Előadó: Ad hoc bizottság elnöke

Tájékoztatás az MTA 1973. évi beruházási és költségvetési tervei teljesítéséről

Előadó: Tétényi Pál főtitkárhelyettes

Tájékoztatók

Egyebek

Június

A szociológia helyzete

Előadó: Eörsi Gyula osztályelnök

Javaslat a tudományos minősítéssel kapcsolatos elnöki utasítás módosításának főbb kérdéseire

Előadó: Kónya Albert, a TMB elnöke

Javaslat az elnökség 1974. II. félévi munkatervére

Előadó: Erdey-Grúz Tibor elnök

Tájékoztatás „A számítástechnika alkalmazásai" c. tárcaszintű főirány szervezéséről és problémáiról

Előadó: Tétényi Pál főtitkárhelyettes

Tájékoztatók

Egyebek

2. Az elnökség felhatalmazza az elnököt, hogy szükség esetén a munkaterven a szükséges változtatásokat hajtsa végre.

Elnökségi Bizottság kiküldése

„A makromolekuláris kémiai kutatások hazai és nemzetközi helyzete, valamint prognózisa" c. dokumentum megvitatására

A 60/1973. sz. elnökségi határozat (Jelentés az elnökségi szintű tevékenység hatékonyságának növelésére kiküldött bizottság munkájáról) 2.2. pontja szerint szakmai jellegüknél fogva elnökségi vitára kevésbé alkalmas ügyek (főleg tudományágazati helyzetelemzések, prognózisok) vitáját a szakmailag illetékes alelnök, illetve a szakmailag legközelebb álló elnökségi tag által vezetett interdiszciplináris elnökségi ad hoc bizottság végezze.

A bizottság összefoglalást is tartalmazó állásfoglalást alakít ki, amely röviden vázolja az ágazat helyzetét, főbb eredményeit, elvi problémáit, valamint azokat az okokat, amelyek az ajánlott teendőket indokolják.

Az elnökség elé a bizottság állásfoglalása kerül, amely azt vagy határozattá emeli, vagy átdolgozásra visszaadja, vagy pedig plenáris tárgyalásra tűzi ki a részletes dokumentumot.

Az elnökség 71/1973. számú határozata

1. A makromolekuláris kémiai kutatások hazai és nemzetközi helyzete, valamint prognózisa c. dokumentum megvitatására az elnökség a következő ad hoc bizottságot küldi ki:

Elnök: Márta Ferenc akadémikus, az elnökség választott tagja

Tagok:

Lengyel Béla akadémikus, a VII. osztály elnöke

Tüdős Ferenc akadémikus, a Makromolekuláris Kémiai Bizottság elnöke

Csűrös Zoltán akadémikus (VII. osztály)

Gerecs Árpád akadémikus (VII. osztály)

Korányi György főosztályvezető, a kémiai tudományok doktora, a VII. Osztály tanácskozó tagja

Hardy Gyula igazgató (Műanyagipari Kutató Intézet), a kémiai tudományok kandidátusa, a VII. osztály tanácskozó tagja

Szántó István, a Vegyipari Egyesülés elnöke, a kémiai tudományok kandidátusa

Talabér József tanszékvezető egyetemi tanár, a kémiai tudományok doktora

Tarján Imre akadémikus (III. Osztály)

Láng Géza akadémikus, a IV. Osztály elnöke

Somos András akadémikus, (IV. Osztály)

Radnót Magda akadémikus (V. Osztály)

Dr. Petri Gábor, az orvostudományok doktora, az V. Osztály tanácskozó tagja

Gábor László akadémikus (VI. Osztály)

Szabolcsi Gertrud akadémikus (VIII. Osztály)

Dr. Magyar József tanszékvezető egyetemi tanár, a műszaki tudományok kandidátusa

Dr. Csernátonyi Hoffer András egyetemi docens, a műszaki tudományok kandidátusa

Deák Gyula, a Kísérleti Orvostud. K. I. igh., kém. tud. dokt.

2. Felkéri az elnökség az ad hoc bizottság elnökét, hogy összefoglaló jelentését terjessze a februári ülés elé.

Az elnökség egyéb állásfoglalásai az 1973. december 18-i ülésen

Az elnökségi ülés napirendjén szerepeltek az alábbi tájékoztató anyagok:

— Tájékoztató a legutóbbi elnökségi ülés óta eltelt időszak jelentősebb *testületi* eseményeiről.

— Tájékoztató a legutóbbi elnökségi ülés óta eltelt időszak jelentősebb *szakigazgatási* eseményeiről.

Budapest, 1973. december 20.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Közlemények

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztálya pályázatot hirdet az Atommag Kutató Intézet második *tudományos igazgatóhelyettesi* munkakörére 1973. január 1-i hatállyal.

Az igazgatóhelyettes feladata az intézet szervezeti és működési szabályzatában meghatározott feladatok ellátása.

A pályázókkal szembeni követelmények:

— egyetemi végzettség és legalább kandidátusi fokozat;
— jelentős tudományos eredmények a magfizika területén;
— kutatóintézet vagy tudományos osztály vezetésében szerzett megfelelő gyakorlat.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyének, besorolásának, beosztásának és fizetésének megjelölését;
— eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek ismertetését;
— a pályázó által írt tanulmányok, könyvek jegyzékét pontos bibliográfiával;
— tudományos fokozatának, kitüntetéseinek, idegen nyelvismeretének megjelölését;
— jövőbeni működésére vonatkozó elképzeléseit.

A pályázathoz mellékelni kell:

— az oklevelek hiteles másolatát;
— részletes önéletrajzot 2 példányban;
— erkölcsi bizonyítványt.

Az igazgatóhelyettesi besorolásra és vezetői megbízásra a 127/1967. (23.), valamint a 101/1971. (1—2) MüM sz. utasítás, ill. az 5/1971. MTA—F (A. K. 7.) sz. főtitkári utasítás az irányadó.

A pályázatot a Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztályához (Bp. V., Münnich F. u. 7.) kell benyújtani 1974. jan. 31-ig.

Páris György s. k.,
főosztályvezető

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Magyar Tudományos Akadémia Műszaki Fizikai Kutató Intézete

pályázatot

hirdet 2 és 1/2 éves egyetemi doktorátusi ösztöndíjra.

Ösztöndíjban részesülhet olyan fizikus, vegyész vagy villamosmérnök, aki egyetemi oklevelét a közelmúltban szerezte meg, vagy 1974-ben megszerzi.

Az ösztöndíj célja: egyetem utáni továbbképzés. Ennek keretében az ösztöndíjas az intézet laboratóriumaiban az alábbi témakörök valamelyikében elkészítheti egyetemi doktori disszertációját, és egyetemi doktorátust szerezhet:

1. Anyagtranszport jelenségek magas olvadáspontú fémekben;
2. Epitaxiális kristálynövekedés olvadékból és gőzfázisból;
3. Akusztoelektromos felületi hullámok fizikája;
4. Oxidkatalizátorok felületvizsgálata lassú elektrondiffrakcióval;
5. Félvezető heteroátmenetek hibaszerkezete;
6. Szilárdtestkémiai folyamatok szervetlen anyagrendszerekben;
7. Töltéshordozók szóródásának vizsgálata vékony dielektrikum rétegekben;
8. Fotometriai és elektronoptikai mérőberendezések.

Aki az ösztöndíjat elnyeri, azzal az intézet határozott időre (2 és 1/2 év) szóló ösztöndíjszerződést köt, amely munkaviszonnyal azonos jogviszonyt hoz létre, és a határozott idő elteltével — minden előzetes értesítés nélkül — megszűnik.

A pályázatban fel kell tüntetni:

— a végzett szakot,
— a megpályázott témakört,
— a szakmai érdeklődési területet,
— a szigorlati tárgyak vizsgaeredményeit,
— nyelvismeretet,
— tudományos diákköri munkát.

A pályázathoz mellékelni kell:

— részletes életrajzot,
— az egyetemi oklevél másolatát vagy az erről szóló igazolást,
— egyetemi, állami és társadalmi szervek ajánlását.

A pályázat beadásának végső határideje: 1974. febr. 28.

Az ösztöndíj folyósítása a szerződésben meghatározott időpontban, de legkésőbb 1974. szeptember 1-én kezdődik.

A pályázatokat a MFKI igazgatójához (1325 Budapest, pf. 76) kell benyújtani.

Felvilágosítást a MFKI Személyzeti Osztálya ad (880—130).

Budapest, 1973. november 30.

Szigeti György s. k.,
akadémikus,
intézeti igazgató

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Szegedi Orvostudományi Egyetem rektora pályázatot hirdet a nyugdíjazás folytán megüresedő, 5001 kulcsszámú tanszékvezető egyetemi tanári állásra a *MIKROBIOLÓGIAI INTÉZETBEN.*

A kinevezendő egyetemi tanár feladata:

1. Az intézet igazgatói teendőinek ellátása;

2. Az orvostanhallgatók számára a mikrobiológia oktatása, a vizsgáztatás, az intézet oktató-nevelőmunkájának irányítása és ellenőrzése;

3. Az Intézet tudományos kutatómunkájának irányítása és ellenőrzése;

4. Mindazon feladatok, amelyeket a 3/1969. (VII. 4.) MM számú rendelet 4. fejezete, illetve az Egyetem Szervezeti és Működési Szabályzata az intézet igazgatójának feladatköréül meghatároz.

A kinevezendő egyetemi tanár illetménye a 201/1970. (M. K. 5.) MM—MüM számú utasítás szerint az 5001 kulcsszámú állásnak felel meg.

A pályázat feltételei:

— orvosi diploma, szakorvosi képesítés, tudományos fokozat, a mikrobiológia oktatásában és kutatásában, valamint a vezetésben magas szintű tapasztalat.

A pályázati kérelemnek tartalmaznia kell:

a) a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és illetményét,

b) a pályázó eddigi szakmai munkájának és eredményeinek részletes ismertetését, tudományos fokozatát, kitüntetéseit és nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait.

c) a pályázó tudományos és oktatómunkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

1. Részletes önéletrajzot.

2. Végzettségét, szakképzettségeit, illetőleg a tudományos fokozatát tanúsító oklevelek hiteles másolatát.

3. Kitöltött és a munkáltató által záradékolt törzslapot.

4. A tudományos dolgozatok egy-egy példányát.

5. A tudományos dolgozatok jegyzékét.

6. Hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Az egyetem lakást nem tud biztosítani.

A pályázati kérelmeket a hirdetménynek az Egészségügyi Közlönyben való közzétételétől számított 4 héten belül kell benyújtani az Egyetem Rektori Hivatalához (6701 Szeged, Pf. 479.)

Szeged, 1973. december 20.

Dr. Szontágh Ferenc s. k.,
rektor

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Szegedi Orvostudományi Egyetem rektora pályázatot hirdet 5002 kulcsszámú docensi állásokra az alábbiak szerint:

Az *Orvosi Biológiai Intézetben*

a kinevezendő docensnek a humángenetika területén jártas, a humándytogenetika és immunogenetika területén önálló kutatásra képes orvosnak kell lennie.

Feladata az intézetben folyó genetikai vonatkozású tudományos munka szervezése és a genetikai munkacsoport irányítása.

Feladata továbbá az orvosi biológia oktatásában — az intézetvezető helyetteseként — az elméleti előadások megtartásában való közreműködés.

A pályázat feltétele:

— orvosi diploma,

— tudományos fokozat.

Az *I. sz. Belgyógyászati Klinikán* (2 fő)

A kinevezendő egyik docensnek elsősorban az izotóp-diagnosztika terén kell kellő jártassággal és szakértelemmel rendelkeznie.

A kinevezendő másik docensi állás elnyerésénél előnyben részesül, aki a hepatologiában kellő jártassággal és szakértelemmel rendelkezik.

Feladatukat képezi a klinika igazgatójának irányítása mellett az oktató, gyógyító és kutató munkában való részvétel.

A pályázat feltétele:

— orvosi diploma,

— tudományos minősítés.

Az *I. sz. Sebészeti Klinikán* (2 fő)

A kinevezendő egyik docens elsődleges feladata a klinikai orthopaed osztály vezetése, az orthopaedia oktatása, ezen felül a klinikára kerülő baleseti beteganyag ellátásának irányítása.

A pályázat feltétele:

— legalább 15 éves klinikai gyakorlat,

— megfelelő jártasság az orthopaedia és traumatologia szakterületein,

— sebész, baleseti sebész és orthopaed szakorvosi képesítés,

— tudományos minősítés.

A kinevezendő másik docens feladata egyrészt a klinikai anaesthesiologiai és intenzív osztály irányítása, az anaesthesiologia és intenzív therapia oktatása, másrészt az Egyetem központi anaesthesiologiai szolgálatának megszervezése.

A pályázat feltétele:

— legalább 10 éves klinikai gyakorlat,

— sebész és anaesthesiologus szakképesítés,

— tudományos minősítés.

A *Gyermekklinikán*

A kinevezendő docens feladata a klinika igazgató professzora által meghatározott feladat ellátása, a fogorvostan-hallgatók gyermekgyógyászati oktatása, a klinikai farmakologiai munka irányítása, légzésfunkcionális laboratórium vezetése.

A pályázat elnyerésének feltétele:

— legalább 10 éves klinikai munkásság,

— oktatói tevékenység a klinikán experimentális munkában:

— gyermekkori légzésfunkciós módszerekben és intenzív therapiás gyakorlatban való jártasság,

— tudományos minősítés.

A *Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikán*

a kinevezendő docens feladata a klinika oktató, gyógyító és kutató munkájában való részvétel.

Az állás elnyerésénél előnyben részesül az anaesthesiologiai képzettséggel és gyakorlattal rendelkező pályázó.

A pályázat feltétele:

— legalább 10 éves klinikai munkásság,

— szülész-nőgyógyász szakképesítés,

— tudományos minősítés.

A *Marxizmus—Leninizmus Intézet*ben

A kinevezendő docens feladata a politikai gazdaságtan előadások és szemináriumok tartása. Az intézet Politikai Gazdaságtan Szakcsoportjának vezetése, a szakos oktatók szakmai, tudományos irányítása.

A pályázat feltétele:

— legalább 5 éves orvosegyetemi oktatási gyakorlat,

— közgazdaságtudományok kandidátusi fokozat.

A kinevezendő egyetemi docensek illetménye a felsőoktatási intézmények dolgozóinak bérrendezéséről szóló 201/1970. (M. K. 5.) MM—MüM sz. utasításnak megfelelően kerül megállapításra.

Lakást az Egyetem nem tud biztosítani.

A pályázati kérelemhez mellékelni kell:

1. részletes önéletrajzot,

2. képzettséget és szakképesítést, illetőleg a tudományos fokozatot tanúsító oklevelek hiteles másolatát,

3. kitöltött törzslapot,

4. a tudományos dolgozatok jegyzékét,

5. a tudományos dolgozatok egy-egy különlenyomatát,

6. hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A pályázati kérelmeket a hirdetménynek az Egészségügyi Közlönyben való közzétételétől számított 4 héten belül kell az Egyetem Rektori Hivatalához (6701 Szeged, Pf. 479) benyújtani.

Szeged, 1973. december 20.

Dr. Szontágh Ferenc s. k.
rektor

FOGADÓÓRA

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden hétfőn* 16—17.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Központi Igazgatási Titkárság

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. – A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Központi Igazgatási Titkárságának vezetője

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, 1363 Budapest V., Alkotmány. u. 21. – Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója – 1100 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215–96 162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,– Ft.

Egyes példányok beszerezhetők az 1055 Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,– Ft.

74.75846 Akadémiai Nyomda, Budapest – Felelős vezető: Bernát György

314149

XXIII. (1974.) ÉVFOLYAM 2. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1974. FEBRUÁR 6.

TARTALOM

Személyi rész 18

Törvények, rendeletek, határozatok

31/1973. (XII. 23.) MT rendelet — A családi pótlékról szóló 16/1966. (VI. 1.) Korm. számú rendelet egyes rendelkezéseinek módosításáról 18

32/1973. (XII. 23.) MT rendelet — A nyugellátások és egyéb ellátások évenkénti rendszeres emeléséről szóló rendelkezések módosításáról 19

34/1973. (XII. 24.) MT rendelet — A közületi szervek gépjárműveiről szóló 17/1969. (IV. 24.) Korm. számú rendelet kiegészítéséről 19

1044/1973. (XII. 24.) Mt. h. — Az azonos munkakört betöltő férfiak és nők közötti egyenlő bérezés elvének érvényesüléséről 20

1045/1973. (XII. 24.) Mt. h. — A Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézetének és Népzenekutató Csoportjának egyesítéséről 20

Miniszteri rendeletek

11/1973. (XII. 23.) MüM — A gyermekgondozási segélyről szóló 3/1967. (I. 29.) Korm. számú rendelet végrehajtásáról kiadott 3/1967 (II. 26.) MüM számú rendelet kiegészítéséről és módosításáról 20

12/1973. (XII. 23.) MüM — A munkaidő és pihenőidő egyes kérdéseiről szóló 6/1967. (X. 8.) MüM számú rendelet kiegészítéséről 21

14/1973. (XII. 27.) MüM — Az államigazgatási és az igazságszolgáltatási dolgozók munkaviszonyának egyes kérdéseiről szóló 38/1973. (XII. 27.) MT számú rendelet végrehajtásáról ... 21

15/1973. (XII. 27.) Mü M — Az államigazgatási és az igazságszolgáltatási dolgozók munkabéréről 28

Közlemények

A Semmelweis Orvostudományi Egyetem pályázati felhívásai 33

A Szegedi Orvostudományi Egyetem pályázati felhívása 33

A Debreceni Orvostudományi Egyetem pályázati felhívásai 33

A Pécsi Orvostudományi Egyetem pályázati felhívásai 33

A Debreceni Agrártudományi Egyetem pályázati felhívásai 35

Az Állatorvostudományi Egyetem pályázati felhívásai 36

A Kaposvári Mezőgazdasági Főiskola pályázati felhívása 37

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadóórája 38

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

Személyi rész

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa nyugállományba vonulása alkalmából, eredményes tudományos munkássága elismeréséül

Tamás Lajos Állami Díjas akadémikusnak, egyetemi tanárnak, a Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézete igazgatójának;

60. születésnapja alkalmából, tudományos és tudományszervezői tevékenysége elismeréséül

Kovács István Kossuth-díjas akadémikusnak, a Budapesti Műszaki Egyetem tanszékvezető egyetemi tanárának a

MUNKA ÉRDEMREND

arany fokozata

kitüntetést adományozta.

Jogszabályok

A Minisztertanács 31/1973. (XII. 23.) számú

r e n d e l e t e

a családi pótlékról szóló 16/1966. (VI. 1.) Korm. számú rendelet egyes rendelkezéseinek módosításáról

A Minisztertanács a családi pótlékról szóló 16/1966. (VI. 1.) Korm. számú rendelet (a továbbiakban: R.) egyes rendelkezéseit a következők szerint módosítja:

1. §.

Az R. 4. §-ának az 50/1971. (XII. 29.) Korm. számú rendelet 3. §-ával módosított *b)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

A családi pótlékra jogosultság szempontjából azt a gyermeket is figyelembe kell venni, aki

„*b)* az 1973. évi 24. számú törvényerejű rendelettel módosított 1961. évi III. számú törvényben meghatározott alsófokú, vagy középfokú oktatási intézmény nappali tagozatán folytatja tanulmányait és tizenkilencedik életévét még nem töltötte be;"

2. §.

Az R-nek az 50/1971. (XII. 29.) Korm. számú rendelet 5. §-ával módosított 10. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„10. § (1) Az egy naptári hónapra járó családi pótlék összege

két gyermek után összesen	600 Ft
három gyermek után összesen	960 Ft
minden további gyermek után gyermekenként	320 Ft

(2) A 2. § (2) bekezdésében említett egyedülálló, illetőleg vak dolgozónak

egy gyermeke után havi	300 Ft
két gyermeke után összesen havi	640 Ft

ennél több gyermeke után pedig az (1) bekezdésben meghatározott összegű családi pótlék jár.

(3) A 2. § (3) bekezdésében megjelölt fogyatkozásban, illetőleg betegségben szenvedő egy gyermek után havi 300 Ft családi pótlék jár. Annak a dolgozónak, aki két gyermek után jogosult családi pótlékra és ezek közül egyik gyermeke, vagy mindkét gyermeke a 2. § (3) bekezdésben megjelölt fogyatkozásban, illetőleg betegségben szenved, a két gyermek után összesen havi 640 Ft családi pótlék jár. Három vagy több gyermek után az említett esetekben is az (1) bekezdésben meghatározott összegű családi pótlék jár.

(4) Annak a dolgozónak, aki két vagy több gyermek után jogosult családi pótlékra és a jogosultság szempontjából figyelembe vehető gyermekek száma egyre csökken, a 2/A. § rendelkezéseinek alkalmazása esetében e gyermek után havi 300 Ft családi pótlék jár."

3. §.

Az R-nek az 50/1971. (XII. 29.) K rm. számú rendelet 6. §-ával módosított 19. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„19. § (1) A termelőszövetkezeti tagnak egy naptári hónapra járó családi pótlék összege

két gyermek után összesen	500 Ft
három gyermek után összesen	810 Ft
minden további gyermek után gyermekenként	270 Ft

(2) A termelőszövetkezet egyedülálló tagjának és annak a vak termelőszövetkezeti tagnak, akinek házastársa (élettársa) is vak, egy gyermeke után havi 270 Ft, két gyermeke után havi 540 Ft, ennél több gyermeke után pedig az (1) bekezdésben megjelölt összegű családi pótlék jár.

(3) A 2. § (3) bekezdésében megjelölt fogyatkozásban, illetőleg betegségben szenvedő egy gyermek után a termelőszövetkezeti tagnak havi 270 Ft családi pótlék jár. Annak a termelőszövetkezeti tagnak, aki két gyermek után jogosult családi pótlékra és ezek közül az egyik gyermeke, vagy pedig mindkét gyermeke a 2. § (3) bekezdésében megjelölt fogyatkozásban, illetőleg betegségben szenved, a két gyermek után összesen havi 540 Ft családi pótlék jár. Három, vagy több gyermek után az említett esetekben is az (1) bekezdésben megjelölt összegű családi pótlék jár.

(4) Annak a termelőszövetkezeti tagnak, aki két vagy több gyermek után jogosult családi pótlékra és a jogosultság szempontjából figyelembe vehető gyermekek száma egyre csökken, a 2/A. § rendelkezéseinek alkalmazása esetében e gyermek után havi 250 Ft családi pótlék jár."

4. §.

Ez a rendelet 1974. június 1. napján lép hatályba.

Fock Jenő s. k.,
a Minisztertanács elnöke

A Minisztertanács 32/1973. (XII. 23.) számú

rendelete

a nyugellátások és egyéb ellátások évenkénti rendszeres emeléséről szóló rendelkezések módosításáról

1. §.

(1) A nyugellátások (egyéb ellátások) után a 45/1970. (XI. 4.) Korm. számú rendelet szerint évenként járó 2 százalékos emelés összege 1974. január 1-től havi 30 forintnál kevesebb nem lehet.

(2) A dolgozó, valamint a nyugdíjas halála esetén a hozzátartozói nyugellátásokat az alapul szolgáló nyugdíj 1973. december 31-ét követő évenkénti emelés nélküli összegének figyelembe vételével kell megállapítani. Az így megállapított nyugellátásokat külön-külön annyiszor kell 2—2 százalékkal, de legalább havi 30—30 forinttal emelni, ahányszor az alapul szolgáló nyugdíjat az említett időpontot követően emelni kellett.

(3) Az özvegyi és szülői nyugdíj megosztása esetén az évenkénti emelés összege nem lehet kevesebb személyenként havi 30 forintnál.

2. §.

Az egy személy részére járó és együtt folyósított nyugellátások (egyéb ellátások) együttes összegét kell az 1. § (1) bekezdésének alkalmazásával emelni. Ezt a rendelkezést alkalmazni kell a nyugellátással (egyéb ellátással) folyósított járulékos ellátásokra (házastársi pótlék, nevelési pótlék, ápolási pótdíj stb.) is.

3. §.

(1) A nyugellátások legkisebb összegére vonatkozó szabályok szerint megállapításra kerülő nyugellátások, valamint a mezőgazdasági termelőszövetkezeti öregségi, munkaképtelenségi és özvegyi járadék 1973. december 31-én hatályban volt jogszabályok szerint járó havi összege 1974. január 1-től — a 2. § korlátai között — évenként 30 forinttal emelkedik.

(2) A jogszabály szerint meghatározott munkabér figyelembe vételével megállapításra kerülő nyugellátásokat az 1973. évre irányadó összeg alapul vételével kell kiszámítani és az így kiszámított összeget kell 1974. január 1-től — a megállapítás évében és ezt követően — évenként 2 százalékkal, de legalább havi 30 forinttal emelni.

(3) 1974. január 1-től naptári évenként 30 forinttal fel kell emelni azt az összeghatárt, ameddig

a) az öregségi, illetve a rokkantsági nyugdíjhoz házastársi pótlék állapítható meg;

b) a saját jogú és az özvegyi nyugdíj együttesen folyósítható;

c) az özvegyi nyugdíj mellett átmeneti segély, vagy rendszeres szociális járadék állapítható meg.

4. §.

A szociális ellátások megállapítására és folyósítására vonatkozó — a jogszabályokban megjelölt — összeghatárok, illetőleg kereseti (jövedelmi) értékhatárok 1973. évre irányadó havi összegét 1974. január 1-től évenként 30 forinttal kell emelni.

5. §.

(1) Ez a rendelet 1974. január 1-én lép hatályba. Végrehajtásáról a nyugellátások tekintetében a Szakszervezetek Országos Tanácsa — a munkaügyi miniszterrel, a pénzügyminiszterrel és az egészségügyi miniszterrel egyetértésben —, az egyéb ellátások tekintetében pedig az egészségügyi miniszter — a Szakszervezetek Országos Tanácsával, a munkaügyi miniszterrel és a pénzügyminiszterrel egyetértésben — gondoskodik.

(2) Egyidejűleg a 45/1970. (XI. 4.) Korm. számú rendelet 3. §-a hatályát veszti.

Fock Jenő s. k.,
a Minisztertanács elnöke

A Minisztertanács 34/1973. (XII. 24.) számú

rendelete

a közületi szervek gépjárműveiről szóló 17/1969. (IV. 24.) Korm. számú rendelet kiegészítéséről

A közületi szervek gépjárműveiről szóló 17/1969. (IV. 24.) Korm. számú rendelet (a továbbiakban R.) kiegészítésére a Minisztertanács a következőket rendeli:

1. §.

Az R. 6/C. §-ának második mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„Az illetékes miniszter engedélye szükséges a szolgáltató személygépkocsik számának emeléséhez, illetőleg hagyományos személygépkocsinak szolgáltatási célra történő üzemeltetéséhez."

2. §.

Az R. 11. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A szolgáltató gépkocsit a menetokmány mellett üzembentartási engedéllyel kell ellátni; az erre vonatkozó részletes szabályokat a közlekedés- és postaügyi miniszter állapítja meg."

3. §.

Az R. 15. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Általános célú, illetőleg szolgáltató gépjármű szabálytalan használata esetén

a) a szabálytalanságért felelős személy köteles km-enként 10 Ft-ot fizetni;

b) amennyiben az adott gépjárműnél egy éven belül három ízben állapítottak meg szabálytalan használatot, be kell vonni a gépjármű hatósági jelzéseit és üzembentartási engedélyét."

4. §.

Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba, az R. 16. §-ának még hatályban levő rendelkezése hatályát veszti.

Fock Jenő s. k.,
a Minisztertanács elnöke

A Minisztertanács 1044/1973. (XII. 24.) számú

határozata

az azonos munkakört betöltő férfiak és nők közötti egyenlő bérezés elvének érvényesüléséről

1. A Minisztertanács elfogadja a munkaügyi miniszter, a Központi Statisztikai Hivatal elnöke és a Központi Népi Ellenőrzési Bizottság elnöke által előterjesztett, az azonos munkakört betöltő férfiak és nők közötti egyenlő bérezés elvének érvényesüléséről szóló együttes jelentését. Ennek alapján megállapítja:

a) a nemek közötti bér- és kereseti eltéréseket döntő mértékben a szakképzettségben, a munka nehézségében és körülményeiben, valamint a munkában töltött időben mutatkozó (a bérezés szempontjából indokolt) eltérések okozzák;

b) a nők helyzetével foglalkozó kormányhatározat megjelenése óta következetesebben érvényesül a gyakorlatban az „egyenlő munkáért egyenlő bér" elve, ami a központi bérpolitikai intézkedések és a preferenciák arányjavító hatásának, valamint a vállalatok, intézmények bérezési tevékenységében történt javulás eredménye;

c) „az egyenlő munkáért egyenlő bér" elvének gyakorlati érvényesülésében egyre csökkenő mértékben, de még mindig mutatkoznak a szocialista bérezés elvét sértő kisebb-nagyobb indokolatlan különbségek, amelyek részben a még mindig megtalálható helytelen szemléletből adódnak.

2. Az irányító szervek és a vállalatok tennivalóit továbbra is a nők gazdasági és szociális helyzetének megjavításáról szóló 1013/1970. (V. 10.) Korm. számú határozatban megjelölt feladatok képezik. E feladatok folyamatosak. A meglevő bérarányta lanságok megszüntetése mellett meg kell akadályozni új aránytalanságok kialakulását. A határozatban megjelölt feladatoknak megfelelően:

a) a központi bérpolitikai intézkedéseknek, a bér-preferenciák elosztásának és a vállalati bérgazdálkodásnak hatékonyan elő kell segíteni az azonos jellegű munkák tekintetében a nemek közötti bérarányta lanságok fokozatos, de gyors ütemű megszüntetését is;

b) a bérezés szempontjából indokolt nemek közötti béreltéréseket az azt kiváltó okok fokozatos megszüntetésével mérsékelni kell. A szükségletekkel összhangban növelni kell a nők szakképzettségét a fizikai, szellemi munkaterületeken egyaránt. A szakemberszükséglet tervezésekor és kielégítésekor a vállalatok jobban vegyék számításba a továbbképezhető női dolgozókat;

c) a nők helyzetének, ezen belül bérhelyzetének további javításához a konkrét intézkedéseken túl, a szemlélet formálása és alakítása is szükséges mind a pályaválasztó leányifjúság és a nők, mind a foglalkoztató vállalatok és intézmények részéről. Ennek keretében el kell érni, hogy:

— egyfelől a pályaválasztó leányifjúság és a nők — a hagyományos pályákon túl, a szakmunkaerő-szükséglettel összhangban — fokozottabban éljenek a rendelkezésre álló szakképzési és továbbképzési lehetőségekkel;

— másfelől a vállalatok gazdálkodási gyakorlatában mind a képzés és továbbképzés, mind a foglalkoztatás és a bérezés területén megszűnjék — a mértékében már számottevően csökkent, de még létező — mindenfajta hátrányos megkülönböztetés.

3. A Minisztertanács felkéri a társadalmi szerveket, hogy mindezek gyakorlati megvalósításának folyamatát munkájukkal segítsék elő.

Fock Jenő s. k.,
a Minisztertanács elnöke

A Minisztertanács 1045/1973. (XII. 24.) számú

határozata

a Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézetének és Népzenekutató Csoportjának egyesítéséről

1. A Minisztertanács hozzájárul, hogy a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára a Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézetét és a Népzenekutató Csoportot — 1974. január 1-i hatállyal — egyesítse. Az egyesített Intézet elnevezése: Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézete.

2. Ez a határozat 1974. január 1-én lép hatályba, egyidejűleg a 2050/1953. számú minisztertanácsi határozat hatályát veszti.

Dr. Ajtai Miklós s. k.,
a Minisztertanács elnökhelyettese

Miniszteri rendeletek

A munkaügyi miniszter 11/1973. (XII. 23.) MüM számú

rendelete

a gyermekgondozási segélyről szóló 3/1967. (I. 29.) Korm. számú rendelet végrehajtásáról kiadott 3/1967. (II. 26.) MüM számú rendelet kiegészítéséről és módosításáról

A gyermekgondozási segélyről szóló 28/1973. (X. 18.) MT számú rendelettel módosított 3/1967. (I. 29.) Korm. számú rendelet 3. §-ában kapott felhatalma-

zás alapján — az 1040/1973. (X. 18.) Mt. h. számú határozat I/2. pontjára tekintettel — a Szakszervezetek Országos Tanácsával egyetértésben a következőket rendelem:

1. §.

(1) A gyermekgondozási segélyről szóló 3/1967. (I. 29.) Korm. számú rendelet végrehajtásáról kiadott 3/1967. (II. 26.) MüM számú rendelet (a továbbiakban: Vhr.) a következő 4/A. §-sal egészül ki:

„4/A. § (1) A dolgozó nőt gyermekgondozási segély címén havonta — a (2) bekezdésben foglalt kivétellel —

— az első gyermeke után nyolcszáz forint,

— a második gyermeke után kilencszáz forint,

— a harmadik és minden egyes további gyermeke után ezer forint illeti meg.

(2) A mezőgazdasági termelőszövetkezet nő tagja, valamint a mezőgazdasági termelőszövetkezettel munkaviszonyban álló dolgozó nő részére járó gyermekgondozási segély havi összege:

— az első gyermek után hétszáz forint,

— a második gyermek után nyolcszáz forint,

— a harmadik és minden egyes további gyermek után kilencszáz forint.

(3) A második, vagy további gyermek után a gyermekgondozási segély megállapításakor a segélynek akkor is a magasabb összege jár, ha a dolgozó nő idősebb gyermeke után gyermekgondozási segélyt nem igényelt, vagy arra nem is tarthatott igényt, illetőleg ha az idősebb gyermeke után megállapított segély folyósítása bármilyen oknál fogva megszűnt. E rendelkezés alkalmazása szempontjából az örökbefogadott, valamint a segélyt igénylő háztartásában élő mostoha és nevelt gyermek a vér szerinti gyermekkel esik egy tekintet alá.

(4) Iker szülés esetén, vagy ha az anyának több gyermekgondozási segélyre jogosult gyermeke van, a segély mindegyik gyermeke után külön-külön megilleti.

(5) Ha az anya egy időben több gyermek után jogosult gyermekgondozási segélyre és a gyermekek egyike meghal, vagy a gyermekek száma örökbeadás, illetve állami gondozásba vétel folytán csökken, akkor az alacsonyabb összegű gyermekgondozási segélyt kell megszüntetni."

2. §.

(1) Ez a rendelet 1974. január 1. napjával lép hatályba, hatálybalépéséig átmenetileg a 3/1967. (I. 29.) Korm. számú rendeletnek az 5/1969. (I. 28.) Korm. számú rendelet 2. §-ával kiegészített 3. §-át továbbra is alkalmazni kell.

(2) A Vhr. 3. §-ának (1) bekezdésében az R. 1. §-ának (2) bekezdésére utalás az R. 1. §-ának (1) bekezdésére változik.

(3) A Vhr.-nek — az 1/1968. (III. 11.) MüM számú rendelet 1. §-ával kiegészített — 2/A. §-a hatályát veszti.

Karakas László s. k.,
munkaügyi miniszter

A munkaügyi miniszter 12/1973. (XII. 23.) MüM számú

rendelete

a munkaidő és pihenőidő egyes kérdéseiről szóló 6/1967. (X. 8.) MüM számú rendelet kiegészítéséről

A Minisztertanács 34/1967. (X. 8.) számú rendelete 126. §-ának (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján — az 1040/1973. (X. 18.) Mt. h. számú határozat I/7. pontjára tekintettel — az érdekelt miniszterekkel és a Szakszervezetek Országos Tanácsával egyetértésben a következőket rendelem:

1. §.

A munkaidő és a pihenőidő egyes kérdéseiről szóló 6/1967. (X. 8.) MüM számú rendelet a következő címmel és 18 C. §-sal egészül ki:

(Mt. V. 59. §-ához)

A dolgozó anyák és gyermeküket egyedül nevelő apák szabadnapja

„18 C. §. A dolgozó nőt és a gyermekét egyedül nevelő apát évenként — az Mt. V. 59. §-ában meghatározott fizetés nélküli szabadnapon túlmenően

— a tizennégy évesnél fiatalabb:

— egy gyermeke után kettő,

— két gyermeke után öt,

— három és ennél több gyermeke után kilenc fizetett szabadnap illeti meg. A szabadnapokat a dolgozó kívánságának figyelembe vételével egyben, vagy részletekben kell kiadni. A szabadnapokra való jogosultság megállapítása szempontjából a gyermeket utoljára abban az évben kell figyelembe venni, amikor a tizennegyedik életévét betölti."

2. §.

Ez a rendelet 1974. január 1. napján lép hatályba

Karakas László s. k.,
munkaügyi miniszter

A munkaügyi miniszter 14/1973. (XII. 2.) MüM számú

rendelete

az államigazgatási és az igazságszolgáltatási dolgozók munkaviszonyának egyes kérdéseiről szóló 38/1973. (XII. 27.) MT számú rendelet végrehajtásáról

[A **vastag betűs** *szedés a 38/1973. (XII. 27.) MT számú rendelet (a továbbiakban: R.), a* vékony betűs *szedés pedig a végrehajtásáról szóló 14/1973. (XII. 27.) MüM számú rendelet (a továbbiakban Vhr.) egységes szerkezet-ben közölt szövege.]*

Az államigazgatási és az igazságszolgáltatási dolgozók munkaviszonyának egyes kérdéseiről szóló 38/1973. (XII. 27.) MT számú rendelet 24. §-ának (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a Szakszervezetek Országos Tanácsával egyetértésben a következőket rendelem:

Általános rendelkezések

R. 1. §.

A Munka Törvénykönyvéről szóló 1967. évi II. törvény végrehajtásaként kiadott 34/1967. (X. 8.) Korm. számú rendeletet (Mt. V.) az államigazgatási és igazságszolgáltatási szervekre, valamint ezek dolgozóira vonatkozóan az ebben a rendeletben foglalt eltérésekkel és kiegészítésekkel kell alkalmazni.

R. 2. §.

(1) E rendelet hatálya kiterjed az államhatalmi szervek hivatalai, a minisztériumok, a Minisztertanács felügyelete alá tartozó országos hatáskörű államigazgatási szervek, az egyéb államigazgatási szervek, valamint ezek központi, területi és helyi szervei, továbbá a fővárosi, a megyei, a helyi tanácsok és ezek végrehajtó bizottságainak szakigazgatási szervei és az irányításuk alá tartozó államigazgatási szervek, a járási és megyei városi kerületi hivatalok, a bíróságok és az ügyészségek (államigazgatási és igazságszolgáltatási szervek) dolgozóira.

(2) E rendeletet a bíróságokról szóló 1972. évi IV. törvényben nem szabályozott kérdésekben a bírák, az ügyészségről szóló 1972. évi V. törvényben nem szabályozott kérdésekben az ügyészek és az ügyészségi fogalmazók munkaviszonyára is alkalmazni kell.

Vhr. 1. §.

Az Mt. V. végrehajtásaként kiadott 5/1967., 6/1967., 7/1967., 8/1967., 9/1967. és 10/1967. (X. 8.) MüM számú rendeleteket, valamint az ezeket kiegészítő és módosító jogszabályokat az államigazgatási és igazságszolgáltatási szervekre, valamint ezek dolgozóira vonatkozóan az ebben a rendeletben foglalt eltérésekkel és kiegészítésekkel kell alkalmazni.

R. 3. §.

A dolgozó munkaviszonyának felmondással történő megszüntetése, jutalmazása, valamint a kitüntetés és cím adományozás előtt az államigazgatási és az igazságszolgáltatási szerv szakszervezeti szerve titkárának véleményét ki kell kérni. Nem vonatkozik ez a magasabb vezető állású dolgozókra.

A munkaviszony

R. 4. §.

[Mt. 20. § (3) bek.-hez]

(1) A munkaviszony létesítésének általános előfeltételei, a kisegítő munkakörökbe tartozókat kivéve

a) a magyar állampolgárság,

b) a tizennyolcadik, illetőleg az ügyviteli munkakörökben a tizenhatodik életév betöltése és

c) a büntetlen előélet.

(2) Jogszabály munkaviszony létesítéséhez képesítési és egyéb előfeltételt is előírhat.

R. 5. §.

(1) A munkaviszony létesítésének a 4. §-ban megjelölt előfeltételei alól a felügyeleti szerv vezetője felmentést adhat, kivéve ha külön jogszabály másként rendelkezik.

(2) A büntetlen előélettől el lehet tekinteni abban az esetben, ha a bírói ítélettel elbírált cselekmény miatt a dolgozót munkaviszony fennállása esetén sem lehetne fegyelmi úton felelősségre vonni.

R. 6. §.

(1) Az államigazgatási és az igazságszolgáltatási szerv vezetőjének és vezetőhelyetteseinek hozzátartozóit e szervnél alkalmazni nem szabad.

(2) Nem létesíthető olyan munkaviszony, amelyben a dolgozó hozzátartozójával alá- és fölérendeltségi helyzetbe kerülne, vagy ennek hiányában is, ha beosztásánál fogva hozzátartozója tevékenységének közvetlen ellenőrzésére lenne köteles.

(3) Ha a munkaviszony fennállása alatt áll elő az (1) és (2) bekezdésekben említett összeférhetetlenségi helyzet, azt haladéktalanul meg kell szüntetni.

(4) Az (1) és (2) bekezdésekben foglalt tilalom alól kivételesen indokolt esetben a felügyeleti szerv vezetője felmentést adhat.

Vhr. 2. §.

A munkaviszony létesítésének tilalma szempontjából hozzátartozónak kell tekinteni az egyeneságbeli rokont és annak házastársát, az örökbefogadó és a nevelőszülőt, az örökbefogadott és a nevelt gyermeket, a testvért, a házastársat, az élettársat, a jegyest, a házastárs egyeneságbeli rokonát és testvérét, valamint a testvér házastársát.

R. 7. §.

[Mt. 22. § (1) bek.-hez]

Az államigazgatási és az igazságszolgáltatási dolgozók munkaviszonya, ha jogszabály másként nem rendelkezik, kinevezéssel létesül.

R. 8. §.

(1) Államigazgatási szerveknél meghatározott tisztségre történt megválasztás egyidejűleg munkaviszonyt csak akkor létesít, ha azt külön jogszabály kimondja.

(2) A választás útján létrejött munkaviszony esetében, ha ahhoz jóváhagyás szükséges, a választott személy megválasztásakori munkaviszonya a munkába lépés napjától a jóváhagyás napjáig szünetel, s csak a jóváhagyás esetén szűnik meg. Ilyen esetben a választott személy áthelyezés útján kerül új munkaviszonyába.

(3) Ha a választott személy megválasztásakor nem állt munkaviszonyban és megválasztását nem hagyták jóvá, a munkaszerződés érvénytelenségére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

Vhr. 3. §.

Kisegítő munkakörbe történő alkalmazás esetén munkaszerződést kell kötni. Ha a munkaviszony határozott időre szól, az alkalmazás egyéb munkakörökben is munkaszerződéssel történik.

R. 9. §.

(1) A dolgozónak a kinevezés közlésétől számított tizenöt napon belül, hacsak a kinevező eltérést nem engedélyezett, esküt kell tennie. Ennek elmulasztása esetén a kinevezés hatályát veszti. Az eskütétel előtt a dolgozó nem állítható munkába.

(2) Az államigazgatás vagy igazságszolgáltatás körében történő áthelyezés esetén nem kell ismételten esküt tenni, kivéve, ha a dolgozó választás folytán kerül új munkahelyére.

Vhr. 4. §.

(1) Az esküt a kinevezési jogkört gyakorló vagy az általa megbízott vezetőállású dolgozó előtt kell letenni. Az esküről készült jegyzőkönyvet a személyi okmányok között kell megőrizni.

(2) Az eskü szövege a következő: „Én..... .....esküszöm, hogy a Magyar Népköztársasághoz, annak népéhez és Alkotmányához hű leszek; az Alkotmányt és az alkotmányos jogszabályokat megtartom; az állami és a szolgálati titkot megőrzöm; hivatali elöljáróimnak engedelmeskedem; hivatali kötelességeimet pontosan, lelkiismeretesen és a nép érdekeinek szolgálatával teljesítem és minden igyekezetemmel azon leszek, hogy hivatali működésemmel a Magyar Népköztársaság fejlődését előmozdítsam."

(3) A választott dolgozók és a végrehajtó bizottság titkára a 11/1971. (III. 31.) Korm. számú rendelet, a bírák pedig a rájuk vonatkozó külön szabályok szerint tesznek esküt.

Vhr. 5. §.

Ha a munkaszerződés érvénytelenségét a munkába lépés előtt állapítják meg, annak orvoslása nélkül a dolgozó nem állítható munkába. Ha pedig az érvénytelenséget a munka megkezdése után fedezik fel, a dolgozó csak az esetben foglalkoztatható tovább, ha az érvénytelenséget a közérdek sérelme nélkül rövid időn belül orvosolni lehet.

R. 10. §.

[Mt. 25. § (2) bek.-hez]

(1) Nem államigazgatási vagy igazságszolgáltatási szervtől ilyen szervhez történő alkalmazása esetén a dolgozót — kérésére — át kell helyezni.

(2) Ha az új munkahely elfoglalására megjelölt idő a dolgozóra irányadó felmondási időnél rövidebb, ehhez az áthelyező szerv vagy vállalat hozzájárulása szükséges.

R. 11. §.

[Mt. 26. § (3)—(4) bek.-hez]

(1) A vezetőállású, valamint az államigazgatás és az igazságszolgáltatás körében legalább tizenöt éve foglalkoztatott ügyintéző dolgozónak munkaviszonya csak abban az esetben szüntethető meg felmondással, ha

a) az államigazgatási vagy igazságszolgáltatási szerv megszűnik,

b) a Minisztertanács létszámcsökkentést rendel el az államigazgatásnak és az igazságszolgáltatásnak arra az ágazatára, amelyben a szerv működik és a létszámcsökkentés oly mérvű, hogy a dolgozó továbbfoglalkoztatására nincs lehetőség,

c) megszűnt az államigazgatási vagy igazságszolgáltatási szervnek az a tevékenysége, amelynek körében a dolgozó munkáját végezte,

d) munkakörének ellátása során összeférhetetlen helyzetbe került,

e) munkakörének ellátására tartósan alkalmatlanná vált,

f) öregségi vagy rokkantsági nyugdíjra szerzett jogosultságot.

(2) Az (1) bekezdés a)—e) pontjai alapján a szerv csak akkor mondhat fel, ha az államigazgatás és az igazságszolgáltatás adott ágában nincs azonos jellegű, illetőleg az e) pont esetében a dolgozó állapotának megfelelő olyan munkakör, amelybe a dolgozót át lehetne helyezni. Fel lehet mondani ilyen esetben is, ha a dolgozó az áthelyezéshez nem járul hozzá.

(3) A vezetőállású és az ügyintéző dolgozók tekintetében az Mt. 26. §-ának (3) bekezdését úgy kell alkalmazni, hogy csak rendkívül indokolt esetben mondhat fel az államigazgatási és az igazságszolgáltatási szerv a nála hosszú ideje munkaviszonyban álló (1) bekezdésben nem említett ügyintézőnek, ha

a) minősítésének tanúsága szerint munkáját kiválóan végzi és kifogástalan magatartást tanúsít, vagy

b) három éven belül kormánykitüntetésben, kiváló dolgozó kitüntető jelvényben vagy miniszteri dicséretben részesítették, kivéve ha ezt követően fegyelmi büntetéssel sújtották.

R. 12. §.

[Mt. 28. §-hoz]

A választott dolgozó munkaviszonya megszűnik:

a) megbízatásának lejártával,

b) a szerv megszűnésével, vagy a tanácsnak az igazgatási terület megváltoztatása folytán történt megszüntetésével,

c) felmentéssel,

d) lemondással és annak elfogadásával,

e) a tanácstagság megszűnésével,

f visszahívással.

Vhr. 6. §.

(1) A felmondási idő

a) a minisztérium főosztályvezetője vagy ennél magasabb beosztású dolgozója esetén a munkaviszonyban töltött időtől függetlenül hat hónap,

b) a vezetői munkakörbe tartozó egyéb dolgozónál — ideértve az *a)* pontban nem említett magasabb vezetőállású dolgozókat is —, valamint a bíráknál és ügyészeknél a munkaviszony első tíz évében három hónap,

c) az ügyintézői munkakörben a munkaviszony első tíz évében két hónap,

d) az ügyviteli munkakörben a munkaviszony első tíz évében egy hónap,

e) a kisegítői munkakörben a munkaviszony első tíz évében tizenöt nap.

(2) Az (1) bekezdés *b)—e)* pontjaiban meghatározott felmondási idő minden további megkezdett tíz évi munkaviszonyban töltött idő után — a törvény keretei között — egy-egy hónappal növekszik.

Vhr. 7. §.

A munkaviszonynak az államigazgatási és az igazságszolgáltatási szerv által történő felmondásánál a kötelező felmentés időtartama tizenöt nap. Ez egyhónapos felmondási idő esetén tizennyolc napra, kéthónaposnál huszonegy napra, háromhónaposnál huszonnégy, négyhónapos, vagy ennél hosszabb felmondási időnél harminc napra emelkedik.

Vhr. 8. §.

(1) A választott dolgozó munkaviszonyának megszüntetésekor, ha az a megbízatás lejárta folytán következik be, a határozott időre szóló munkaviszonyra vonatkozó szabályokat, ha az elbocsátást kimondó fegyelmi határozat vagy bírói ítélet, a reá vonatkozó külön jogszabályban meghatározott összeférhetetlenség kimondása, illetőleg a választójogosultság elvesztése folytán történt visszahívással történik, az elbocsátásra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. A megszűnés egyéb eseteiben, ideértve a felmentést is, a felmondás szabályai irányadók.

(2) Ha a választott dolgozó munkaviszonya megbízatásának lejártával szűnik meg, egy havi személyi alapbére illeti meg.

R. 13. §.

(Mt. 32. §-hoz)

(1) A vezetőállású dolgozó második vagy további munkaviszonyt nem létesíthet. Nem vonatkozik ez arra a munkaviszonyra, amelyet a tudományos, az oktató, valamint a szerzői jog szerinti védelemben részesülő alkotó munkára — ideértve a lektori, szerkesztői, újítói és feltalálói munkát is — létesítettek.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt tilalom alól a miniszter felmentést adhat. Az államigazgatási és igazságszolgáltatási szerv felügyelete alatt álló munkáltatónál második munkaviszony keretében történő foglalkoztatás azonban nem engedélyezhető.

Munkavégzés

R. 14. §.

[Mt. 34. § (2)—(3) bek.-hez]

(1) Az államigazgatási és az igazságszolgáltatási dolgozó az Mt. 34—36. §-aiban foglalt kötelezettségeken túlmenően

a) az állampolgárok és szervek ügyeit körültekintően, lelkiismeretesen, a felesleges eljárást mellőzve köteles intézni és ennek során kötelessége a feleket a szükséges tájékoztatással ellátni és őket jogaikra, illetőleg kötelezettségeikre figyelmeztetni;

b) a reá bízott hivatali hatalmat a jogszabályok szerint kell gyakorolnia, a hivatali hatalommal való visszaélés minden megnyilvánulásával, a jogtalan előnyszerzés minden jelenségével szemben köteles fellépni;

c) a felettesének jelenteni köteles, ha a munkakörébe tartozó konkrét ügy intézése során összeférhetetlenség vagy egyéb kizárási ok áll fenn;

d) a felettese figyelmét köteles felhívni arra, ha megítélése szerint a kapott utasítás, a lakosság vagy az érintett szervek jogos érdekeit sértené;

e) a munkakörével kapcsolatos ügyekről tájékoztatást, a nem nyilvános tanácskozásokon elhangzottakról felvilágosítást arra illetéktelen személynek nem adhat.

(2) Az (1) bekezdés c)—d) pontjaiban említett esetekben köteles a dolgozó az ügyben továbbra is eljárni, illetőleg az utasítást teljesíteni, ha erre felettese írásban utasítja.

Vhr. 9. §.

(1) A dolgozót, ha magasabb munkakörbe tartozót helyettesít, harminc nap után helyettesítési díj illeti meg. Magasabb munkakör: a kisegítői munkakörhöz képest az ügyviteli és az ennél magasabb, az ügyviteli munkakörhöz képest az ügyintézői és ennél magasabb, az ügyintézői munkakörhöz képest a vezetői munkakör. A helyettesítési díj a címmel rendelkező ügyintézői munkakörbe tartozó dolgozót is megilleti, ha vezetői munkakörbe tartozó dolgozót helyettesít.

(2) Nem magasabb munkakörbe tartozó dolgozó helyettesítése esetén a helyettesítőt, ha ez idő alatt az eredeti munkaköre ellátásán felül jelentős többletmunkát végez, az államigazgatási és igazságszolgáltatási szerv helyettesítési díjban részesítheti.

Munkaidő és pihenőidő

R. 15. §.

[Mt. 37. § (1) bek-hez]

A munkaidő az államigazgatási és igazságszolgáltatási szerveknél heti negyvennégy óra.

Vhr. 10. §.

Az államigazgatási és az igazságszolgáltatási szerv a kapus, portás vagy egyéb őrszolgálatos dolgozóval megállapodhat a heti negyvennégy óránál hosszabb, de legfeljebb átlag napi 12 órai munkaidőben is. Ilyen esetben a dolgozó részére arányosan felemelt munkabér jár.

Vhr. 11. §.

(1) Ha a felügyeleti szerv a munkaidőbeosztás tekintetében nem rendelkezett, a munkaidőt az államigazgatási és az igazságszolgáltatási szerv a szakszervezeti szervvel egyetértésben osztja be.

(2) A munkaidő — a munkaközi szünettől eltekintve — osztatlan. Az államigazgatási és igazságszolgáltatási szerv azonban osztott munkaidőt is bevezethet.

(3) Egyenlőtlen munkaidőbeosztás alkalmazása esetén a napi munkaidő — azokon a napokon, amelyeken a dolgozó munkát végez — tizenkét óránál hosszabb nem lehet.

(4) Az Mt. V. 44. §-ának (1) bekezdésében említett kivételt az államigazgatási és igazságszolgáltatási szerv a szakszervezeti szervvel egyetértésben teheti meg.

Vhr. 12. §.

Az államigazgatási és igazságszolgáltatási dolgozó részére éjszakai pótlék nem jár. Ez alól kivételt képeznek azok a fizikai munkát végzők, valamint több műszakba beosztottak, akik rendszeresen (állandóan, hetenként vagy váltásos szolgálat keretében váltakozva) éjszakai műszakban dolgoznak. Ezek részére éjszakai pótlékként alapbérük tíz százaléka, ha pedig hat munkanapnál folyamatosan tovább tartó éjszakai munkát végeznek, alapbérük húsz százaléka jár. A folyamatosságot nem szakítja meg a közbeeső szabadnap, a heti pihenőnap, vagy a munkaszüneti nap.

Vhr. 13. §.

(1) Az ügyviteli és a kisegítői munkakörbe tarozó dolgozót a túlmunka idejére díjazás, vagy kérésére a túlmunka ellenértékeként annak időtartamával megegyező szabadidő illeti meg.

(2) Az ügyviteli és kisegítői munkakörbe tar tozó dolgozó részére a lakáson töltött készenlét esetén az alapbér húsz, a munkahelyen töltött készenlét esetén pedig ötven százaléka jár.

(3) A vezetői és ügyintézői munkakörbe tartozó dolgozó részére a túlmunkáért ellenérték nem jár. Ha azonban az ügyintézői munkakörbe tartozó dolgozó, valamint a bíró és az ügyész rendszeresen jelentős mértékű túlmunkát végez, részére évi tizenkét munkanapig terjedő szabadidőátalány állapítható meg.

(4) A kapus vagy a házfelügyelő — a túlmunkadíj megváltása címén — térítésmentes szolgálat lakásban, fűtésben és világításban részesíthető. Egyéb természetbeni juttatás térítés nélkül nem adható.

Vhr. 14. §.

(1) Az ügyintézőnek a heti pihenőnapon és a munkaszüneti napon végzett munka ellenértékeként szabadidő jár, amelyet minden esetben természetben kell kiadni. A vezetőt ellenérték nem illeti meg.

(2) A vezetőt és ügyintézőt a munkaidőn túl teljesített ügyeletért annak időtartamával azonos mértékű szabadidő illeti meg.

(3) A miniszter a munkaügyi miniszterrel és a pénzügyminiszterrel egyetértésben az ügyeletért a (2) bekezdésben foglalt eseten kívül díjazást is meghatározhat.

Vhr. 15. §.

(1) Az államigazgatási és igazságszolgáltatási dolgozó részére a munkaközi szünet a munkaidőn belül jár és a munkaidőbe beszámít. Szombaton a munkaközi szünet csak akkor jár, ha a dolgozó munkaideje a négy órát meghaladja. Ilyen esetben a munkaközi szünet a munkaidő végén is kiadható.

(2) Nem jár munkaközi szünet a kapus, portás vagy egyéb őrszolgálatos dolgozónak és mindazoknak, akiknek a napi rendszeres munkaideje a hat órát nem haladja meg.

R. 16. §.

[Mt. 42. § (2) bek.-hez]

Az államigazgatási és az igazságszolgáltatási dolgozónak a munkaviszonya, valamint a beosztása alapján járó pótszabadságát évi tizenkét munkanap mértékéig össze kell számítani.

Vhr. 16. §.

Az államigazgatási és igazságszolgáltatási dolgozókat beosztásuktól függően évenként az alábbi pótszabadság illeti meg:

a) tizenkét munkanap

— a minisztérium osztályvezetőjét és ennél magasabb beosztású dolgozóját,

— a fővárosi, a megyei, a megyei városi, a fővárosi kerületi, a városi tanács elnökét, elnökhelyettesét és a végrehajtó bizottság titkárát,

— a fővárosi, a megyei, a megyei városi tanács végrehajtó bizottsága szakigazgatási szervének vezetőjét,

— a járási és a megyei városi kerületi hivatal elnökét és elnökhelyettesét,

— a fővárosra, megyei városra, megyére vagy ennél nagyobb területre kiterjedő hatáskörű államigazgatási és igazságszolgáltatási szerv vezetőjét és helyettesét,

— a bírót — ideértve az Igazságügyi Minisztériumba beosztott bírót is — és az ügyészt;

b) kilenc munkanap

— a minisztérium osztályvezetőhelyettesét és csoportvezetőjét,

— a fővárosi, a megyei, a megyei városi tanács végrehajtó bizottsága szakigazgatási szervének vezető helyettesét, osztályvezetőjét és csoportvezetőjét,

— a városi, a fővárosi kerületi tanács végrehajtó bizottsága szakigazgatási szervének vezetőjét,

— a nagyközségi, a községi tanács elnökét, elnökhelyettesét, és a végrehajtó bizottság titkárát,

— a járási, a megyei városi kerületi hivatal osztályvezetőjét,

— a fővárosra, megyei városra, megyére vagy ennél nagyobb területre kiterjedő hatáskörű államigazgatási és igazságszolgáltatási szerv osztályvezetőjét,

— városra, fővárosi kerületre, járásra vagy ennél nagyobb, de megyénél kisebb területre kiterjedő hatáskörű államigazgatási szerv vezetőjét és helyettesét,

— a közjegyzőt;

c) hat munkanap

— a minisztérium ügyintézőjét,

— a fővárosi, a megyei, a megyei városi tanács végrehajtó bizottsága szakigazgatási szervének ügyintézőjét,

— a városi, a fővárosi kerületi tanács végrehajtó bizottsága szakigazgatási szervének vezetőhelyettesét és csoportvezetőjét,

— a járási és a megyei városi kerületi hivatal osztályvezető helyettesét és csoportvezetőjét,

— a fővárosra, megyei városra, megyére vagy ennél nagyobb területre kiterjedő hatáskörű államigazgatási szerv ügyintézőjét,

— városra, fővárosi kerületre, járásra vagy ennél nagyobb, de megyénél kisebb területre kiterjedő hatáskörű államigazgatási szerv osztályvezetőjét,

— a bírósági titkárokat;

d) három munkanap

— a városi, a fővárosi kerületi, a nagyközségi és községi tanács végrehajtó bizottsága ügyintézőjét,

— a járási és a megyei városi kerületi hivatal ügyintézőjét,

— a városra, fővárosi kerületre, járásra vagy ennél nagyobb, de megyénél kisebb területre kiterjedő hatáskörű államigazgatási szerv ügyintézőjét,

— a bírósági és ügyészségi fogalmazókat.

Vhr. 17. §.

Az adományozás évében

a) a kormánykitüntetéssel tizenkét munkanap,

b) a miniszteri kitüntetéssel vagy a Szakszervezetek Országos Tanácsa Elnöksége által adományozott „Szakszervezeti Munkáért" kitüntetéssel kilenc munkanap,

c) a miniszteri dicsérettel, illetőleg a fővárosi, a megyei, a megyei városi tanács elnöke által adományozott kitüntető jelvénnyel hat munkanap jutalomszabadság jár.

Vhr. 18. §.

A harminc napon aluli időre, illetőleg ha a dolgozó egybefüggően kivett rendes szabadsága ennél hosszabb, a szabadságidőre történő átlagkereset számítás esetén a jutalmakat figyelmen kívül kell hagyni, minden egyéb esetben pedig számításba kell venni.

Vhr. 19. §.

Munkabér vagy egyéb díjazás téves kifizetése esetén a dolgozót erről hatvan napon belül kell írásban értesíteni.

R. 17. §.

[Mt. 48. (1) bek.-hez]

(1) Az államigazgatási és az igazságszolgáltatási szerveknél a vezetői és az ügyintézői munkakörben foglalkoztatott dolgozóknak főtanácsosi és tanácsosi cím adományozható. Cím annak a kiemelkedő, illetőleg tartósan jó munkát végző és példamutató magatartást tanúsító dolgozónak adható, akinek a munkakörére előírt képesítése, szakmai gyakorlata van és a cím adományozásához előírt esetleges egyéb feltételeknek megfelel.

(2) Az (1) bekezdésben megjelölt címek a minisztériumoknál, az országos hatáskörű szerveknél a fővárosi, a megyei, a megyei városi, a városi és a fővárosi kerületi tanácsok végrehajtó bizottsága szakigazgatási szerveinél, valamint a népi ellenőrzés fővárosi, megyei, megyei városi szerveinél adományozhatók.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott címmel minisztériumokban „minisztériumi", az országos hatáskörű államigazgatási és igazságszolgáltatási szerveknél az ágazatra utaló jelzőt kell használni, amit az országos hatáskörű szerv vezetője határoz meg. Tanácsi szerveknél és a népi ellenőrzés (2) bekezdésben felsorolt szerveinél a cím előtt csak a szerv szintjét meghatározó jelző használható.

(4) A külügyi és a külkereskedelmi szolgálatban a nemzetközi érintkezésben szokásos címek adományozását e rendelet nem érinti. E címeket és adományozásuk rendjét a miniszter szabályozza. E címekkel az e rendeletben meghatározott külön kedvezmények nem járnak.

Vhr. 20. §.

A képesítés alól felmentést kapott dolgozónak is adható cím, amennyiben az adományozás egyéb feltételeivel rendelkezik.

R. 18. §.

(1) A főtanácsosi cím az államigazgatási és az igazságszolgáltatási szervnél a főosztályvezetői vagy szakigazgatási szerv vezetői, a tanácsosi cím pedig az osztályvezetői vagy szakigazgatási szerv helyettes vezetői munkakörhöz a Munka Törvénykönyvében és végrehajtási rendeleteiben meghatározott kedvezményeket biztosítja.

(2) A vezetőállású dolgozónak csak a beosztásánál az (1) bekezdés szerinti magasabb jogállású cím adományozható.

(3) A címmel alapbérjellegű pótlék jár.

Vhr. 21. §.

A címet a miniszter, a tanácsi szerveknél a kinevező szerv javaslatára a fővárosi, a megyei tanácselnök adományozza.

Vhr. 22. §.

(1) A főtanácsosi, illetőleg tanácsosi címadományozásban részesült dolgozó különösen a felmondási védelem (R. 11. §), a felmondási idő (6. §), a pótszabadság (16. §) és a vasúti I. osztályú kocsinem igénybevételére való jogosultság szempontjából esik egy tekintet alá az R. 18. §-ának (1) bekezdésében megjelölt megfelelő munkakört betöltő dolgozóval. Az utóbbi dolgozóra — különösen a munkaügyi viták elbírálása tekintetében — irányadó megkötöttségek azonban a címadományozásban részesült dolgozóra nem terjednek ki.

(2) A cím adományozása folytán a dolgozó besorolás szerinti munkaköre nem változik.

(3) A dolgozót nem illetik meg a címmel azonos jogállásúak részére a beosztáshoz kapcsolódó, de nem a Munka Törvénykönyve és végrehajtási rendeletei alapján járó juttatások (pl. gépkocsihasználat).

(4) A címet, az adományozó szerv megnevezését és az adományozás időpontját a dolgozó munkakönyvének hetedik oldalára be kell jegyezni.

Vhr. 23. §.

(1) A címmel járó pótlék havi összege:

a) minisztériumi főtanácsosnál 1000 Ft

b) minisztériumi tanácsosnál 700 Ft
c) megyei, megyei városi főtanácsosnál 800 Ft
d) megyei, megyei városi tanácsosnál 500 Ft
e) városi, fővárosi kerületi főtanácsosnál 600 Ft
f) városi, fővárosi kerületi tanácsosnál 400 Ft

(2) Az (1) bekezdés *a)*—*b)* pontjában meghatározott pótlék illeti meg az országos hatáskörű szerv, valamint a Fővárosi Tanács Végrehajtó Bizottsága szakigazgatási szervének főtanácsosát, illetve tanácsosát.

(3) A címmel járó pótlék az államigazgatási és igazságszolgáltatási szerv béralapját terheli.

R. 19. §.

(1) A dolgozó a cím viselésére munkaviszonyának fennállása alatt és azt követően nyugdíjasként is jogosult. A cím megvonásának a dolgozótól csak a munkaviszonnyal kapcsolatos kötelezettségek súlyos megszegése vagy bűncselekmény elkövetése miatt indított fegyelmi eljárás során kiszabott büntetésként van helye. A fegyelmi elbocsátás külön megvonás nélkül is a cím elvesztésével jár.

(2) A dolgozót a címmel járó kedvezmények bármely munkaviszonyában megilletik, kivéve, ha munkaviszonyát saját elhatározásából szünteti meg és az államigazgatás és igazságszolgáltatás körén kívül helyezkedik el. Pótlékra azonban csak akkor jogosult, ha munkaviszonya államigazgatási vagy igazságszolgáltatási szervvel áll fenn.

(3) A címmel járó pótlékot és egyéb kedvezményeket, valamint az adományozás szabályait a munkaügyi miniszter határozza meg.

Vhr. 24. §.

(1) A címet fegyelmi büntetésként az a szerv vagy vállalat vonhatja meg, amellyel a dolgozó a fegyelmi felelősségrevonás idején munkaviszonyban áll. A megvonást — a határozat jogerőre emelkedése után — a munkakönyvbe be kell jegyezni.

(2) A dolgozó a cím viselésére és az azzal járó kedvezményekre a magánmunkáltatóval fennálló munkaviszonya alatt nem jogosult.

(3) Nyugdíjasnál a címet „nyugalmazott" jelzővel kell használni. Ez vonatkozik a R. 20. §-ában említett vezetőállású dolgozókra is.

R. 20. §.

A vezetőállású dolgozó nyugdíjasként jogosult a nyugdíjazását közvetlenül megelőzően betöltött munkaköre elnevezésének használatára.

Fegyelmi felelősség

R. 21. §.

Ha az államigazgatási és az igazságszolgáltatási dolgozó munkaviszonya fegyelmi elbocsátás folytán szűnt meg, három évig államigazgatási és igazságszolgáltatási szervnél vezetői és ügyintézői munkakörben nem alkalmazható.

R. 22. §.

(1) Államigazgatási jogkörben okozott kár alapos gyanúja esetén az ügyet ki kell vizsgálni, annak eredményéhez képest felelősségrevonást kell eszközölni. Az ügyben hozott határozatot három napon belül a károsulttal is közölni kell.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakat egyéb károkozás esetén is alkalmazni kell, ha a kivizsgálást a Központi Népi Ellenőrzési Bizottság kéri. Ilyen esetben a határozatot három napon belül e szervnek is meg kell küldeni.

Vhr. 25. §.

Az államigazgatási és igazságszolgáltatási dolgozó az Mt. V. 87. § (1) bekezdésének *b)* pontja alapján a jutalmazásból fegyelmi büntetésként a tárgyévben vagy az ezt követő évben kizárható.

Anyagi felelősség

R. 23. §.

[Mt. 57. § (2) bek.-hez]

Az Mt. V. 95. §-ában meghatározott eseteken túlmenően:

a) másfél havi átlagkeresetével felel az államigazgatási és igazságszolgáltatási dolgozó, ha a kárt hatósági intézkedés során a jogszabályok súlyos megsértésével okozta,

b) három havi átlagkeresetével felel a vezetőállású dolgozó, ha a kár olyan jogszabályba ütköző utasításának teljesítéséből keletkezett, amelynek következményeire az utasított dolgozó előzőleg figyelmét felhívta.

Vegyes rendelkezések

Vhr. 26. §.

(1) Az Mt. V. 111. § (2) bekezdésében foglaltakon kívül vezetőállású az osztályvezetőhelyettesi munkakörbe kinevezett és azt ténylegesen ellátó dolgozó is. A bírák és ügyészek tekintetében a vezetőállásúak körét a miniszter határozza meg.

(2) Magasabb vezetőállású dolgozó

a) a minisztériumokban és az országos hatáskörű államigazgatási és igazságszolgáltatási szerveknél, a főosztályvezető és ennél magasabb beosztású dolgozó,

b) a fővárosi, megyei vagy ennél nagyobb területre kiterjedő államigazgatási és igazságszolgáltatási szerv vezetője és helyettese,

c) a tanácsi szervezetben a tanácselnök és tanácselnökhelyettes, a tanács végrehajtó bizottságának titkára, a megyei, a fővárosi, a megyei városi tanács végrehajtó bizottsága szakigazgatási szerveinek vezetői, a járási, a megyei városi kerületi hivatal elnöke,

d) a Legfelsőbb Bíróság bírája, a megyei bíróság elnökhelyettese és tanácselnöke, valamint a járásbíróság elnöke,

e) a Legfőbb Ügyészségen a főosztályvezető és osztályvezető ügyész, valamint a főügyészek és a fővárosi főügyészhelyettesek.

(3) E rendelet alkalmazása során a nem vezető állású bírót és ügyészt ügyintézői munkakörbe tartozónak kell tekinteni.

Vhr. 27. §.

A diplomáciai és a külkereskedelmi képviseleteken tartós külföldi szolgálatot teljesítő dolgozókra is vonatkoznak az államigazgatási dolgozókra meg-

állapított rendelkezések a 108/1972. (8) MüM—PM számú együttes utasításban meghatározott eltérésekkel. E képviseleteken szolgálatot teljesítő dolgozók tekintetében a R. 3. § (1) bekezdésének *a)* pontja és a 6. §-a nem alkalmazható.

R. 24. §.

(1) Felhatalmazást kap a munkaügyi miniszter, hogy az érdekelt miniszterekkel egyetértésben a végrehajtás érdekében az Mt., az Mt. V. és e rendelet keretei között részletes szabályokat adjon ki és az Mt. V. 3. §-ának (4) bekezdésében megjelölt kérdéseket — ideértve a vezetőállású államigazgatási dolgozók körének megállapítását is — az államigazgatás és igazságszolgáltatás tekintetében rendezze. A külföldön tartós szolgálatot teljesítő dolgozók tekintetében — sajátosságaikra figyelemmel — a pénzügyminiszterrel egyetértésben kivételt is tehet.

(2) A fegyveres erők, a fegyveres testületek és a rendészeti szervek polgári alkalmazottaira vonatkozó eltérő szabályokat — e testületek sajátosságaira figyelemmel — a munkaügyi miniszter az illetékes miniszterekkel egyetértésben külön állapítja meg.

(3) A miniszterek vizsgálják felül az államigazgatási és az igazságszolgáltatási dolgozók munkaviszonyára vonatkozó végrehajtási jogszabályaikat, ezeket módosítsák, illetve helyezzék hatályon kívül és a kizárólag saját szerveiket érintő — a munkaügyi miniszter által nem szabályozott kérdéseket — a munkaügyi miniszterrel egyetértésben rendezhetik.

(4) A munkaügyi miniszter az államigazgatási és az igazságszolgáltatási dolgozók munkaviszonyára vonatkozó szabályokat egységes szerkezetben tegye közzé. Ennek során az egységes szóhasználat és szövegezés érdekében érdemet nem érintő változtatásokat tehet.

(5) Új szerv létesítése esetén, valamint egyéb esetben is, ha vitás, hogy valamely szerv az államigazgatási és igazságszolgáltatási dolgozók munkaviszonyára és bérezésére vonatkozó jogszabályok hatálya alá tartozik-e, a miniszter javaslatára a munkaügyi miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértésben dönt.

R. 25. §.

(1) E rendelet alkalmazása során — ha jogszabály másként nem rendelkezik — a minisztériumok és az országos hatáskörű szervek tekintetében felügyeleti szervként a minisztert, illetőleg az országos hatáskörű szerv vezetőjét kell érteni.

(2) E rendeletben miniszteren a legfőbb ügyészt, valamint az országos hatáskörű szerv vezetőjét és minisztériumon a Legfőbb Ügyészséget, az országos hatáskörű szervet is érteni kell.

(3) E rendelet alkalmazása során, ha jogszabály kivételt nem tesz, a tanácsi szervek tekintetében a miniszter részére megállapított jogkört a megyei, fővárosi, megyei városi tanács elnöke gyakorolja.

R. 26. §.

(1) E rendelet 1974. július hó 1. napján lép hatályba. Azokat — a rendelet hatálybalépésekor fennálló — munkaviszonyokat, amelyek a 13. § (1) bekezdésében foglalt tilalomba ütköznek, 1974. december 31. napjáig meg kell szüntetni, kivéve, ha a miniszter a 13. § (2) bekezdése alapján a munkaviszony fenntartására engedélyt ad.

(2) A 4288/1949. (X. 22.) MT számú rendelet és a 34/1967. (X. 8.) Korm. számú rendelet 117—120. §-ai hatályukat vesztik.

Vhr. 28. §.

(1) Ez a rendelet 1974. július hó 1. napján lép hatályba.

(2) Az államigazgatási és az igazságszolgáltatási szervek vonatkozásában hatályukat vesztik a Munka Törvénykönyve költségvetési szerveknél történő végrehajtásáról szóló 14/1967. (XI. 9.) MüM számú rendelet 1—19. és 28—34. §-ai.

Karakas László s. k.,
munkaügyi miniszter

A munkaügyi miniszter 15/1973. (XII. 27.) MüM számú

rendelete

az államigazgatási és az igazságszolgáltatási dolgozók munkabéréről

Az államigazgatási és az igazságszolgáltatási dolgozók munkaviszonyának egyes kérdéseiről szóló 38/1973. (XII. 27.) MT számú rendelet 24. §-ának (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a Szakszervezetek Országos Tanácsával egyetértésben a következőket rendelem:

1. §.

(1) Az államigazgatási és igazságszolgáltatási dolgozók személyi alapbérének megállapítása alapjául szolgáló bértételeket e rendelet *melléklete* tartalmazza.

(2) A miniszter előírhatja az ügyintézői munkaköri elnevezés és a dolgozó képzettségére utaló elnevezés együttes használatát (pl. orvos-főelőadó, jogügyi főelőadó stb.), továbbá mind az ügyintézői, mind az ügyviteli munkakörökben kizárólag a dolgozó ügykörére utaló elnevezés használatát (pl. főrevizor, mezőgazdász stb.) is.

(3) E rendelet *mellékleteiben* felsorolt „minisztériumi munkakörök előtt „minisztériumi" jelző használható. Az országos hatáskörű szerveknél az ágazatra utaló jelző elnevezését az országos hatáskörű szerv vezetője határozhatja meg.

(4) A rendelet *mellékletének* hatálya nem terjed ki a gépkocsivezetőkre, valamint az államigazgatási és igazságszolgáltatási szerv felügyelete alá tartozó jóléti intézmény dolgozóira, kivéve a szervnél nem vállalatként működő hivatali étkezde dolgozóit.

2. §.

Az államigazgatási és igazságszolgáltatási dolgozók vezetői, ügyintézői, ügyviteli és kisegítő munkakörbe sorolhatók.

3. §.

(1) Vezetőállásúak az államigazgatási és igazságszolgáltatási szervek és az ezek szervezési és működési szabályzata szerinti osztályok vagy nagyobb

egységek vezetői és helyettesei. Helyettesként csak az ilyen munkakörbe kinevezett és azt ténylegesen ellátó dolgozót szabad besorolni.

(2) A minisztériumoknál önálló osztályvezetői beosztású dolgozókat, valamint ezeknél és a Fővárosi Tanácsnál működő főigazgatóság vezetőjét a megfelelő főosztályvezetői, e dolgozók helyetteseit pedig a főosztályvezető-helyettesi bértétel alapján kell besorolni.

(3) Az osztályszervezetbe nem tartozó önálló csoportvezető besorolása az osztályvezetői bértétel alapján történik; az országos hatáskörű szerveknél besorolható az osztályvezetőhelyettesi bértétel alapján is.

4. §.

(1) Az ügyintézői munkakörbe azok a dolgozók tartoznak, akik az államigazgatási, igazságszolgáltatási szerv hatásköréből eredően közhatalmi jogosítványt gyakorolnak, vagy e szervek működésével kapcsolatos érdemi feladatokat látnak el.

(2) Az osztályszervezetbe tartozó csoportvezetőket a megfelelő ügyintézői bértétel alsó és felső bérhatárainak tíz százalékkal emelt tételei között kell besorolni.

(3) A besorolásnál azt az iskolai végzettséget kell figyelembe venni, amelyet a képesítésre vonatkozó külön jogszabály az illető ügyintézői munkakörre előír, valamint az ennél magasabb olyan iskolai végzettséget, amely a munkakör jellegének megfelel.

5. §.

Az ügyviteli munkakörbe a szerv ügyviteli tevékenységet ellátó adminisztrátori, gyors- és gépírói és ezekkel azonos jellegű munkát végző dolgozó tartozik.

6. §.

A kisegítői munkakörbe a 3—5. §-okban nem említett tevékenységet ellátó dolgozók tartoznak.

7. §.

(1) A dolgozó személyi alapbérét minden munkaviszonyban töltött három év után 1975. január hó 1. napjától kezdődően e rendelet mellékletében meghatározott összeggel emelni kell. Erre tekintettel a dolgozó személyi alapbére a munkaköri bértétel felső határát meghaladhatja.

(2) A kötelező alapbéremelés időpontja nem változik, ha a dolgozót az egyik államigazgatási és igazságszolgáltatási szervtől a másikhoz helyezik át. Ez vonatkozik arra az esetre is, ha az áthelyezés ugyan nem ilyen szervtől történik, de az áthelyező szerv bérrendszere azonos rendszerű.

(3) A kötelező alapbéremelés időpontja változatlan marad akkor is, ha a dolgozó időközben alapbéremelésben részesül.

(4) A munkaköri besorolásnál, illetőleg a kötelező béremelés időpontjának megállapításánál minden munkaviszonyban töltött időt figyelembe kell venni. A munkaviszony kezdő évét teljes évnek kell számítani.

8. §.

Ha a dolgozó magasabb bértételre jogosító iskolai végzettséget szerez, abba az iskolai végzettséget igazoló oklevél benyújtását követő hó 1. napjától kell besorolni.

9. §.

Az államigazgatási és igazságszolgáltatási szerv bérpótlékot csak a jogszabályban megállapított esetekben és mértékben fizethet.

10. §.

(1) Ez a rendelet 1974. július 1. napján lép hatályba.

(2) Azoknak a dolgozóknak, akiknek a személyi alapbére e rendelet hatálybalépésekor nem éri el az alsó bérhatárt, az ennek megfelelő alapbér megállapításától el lehet tekinteni, de azt fokozatosan 1975. december 31-ig kell biztosítani.

(3) Az államigazgatási és igazságszolgáltatási szervek vonatkozásában hatályát veszti

— a minisztériumok és egyéb országos hatáskörű államigazgatási szervek alkalmazottainak bérrendezéséről szóló 116/1967. (15) MüM—PM számú utasítással módosított 109/1964. (9) MüM—PM számú együttes utasítás;

— a tanácsok végrehajtó bizottsága titkársága és szakigazgatási szervei alkalmazottainak bérrendezéséről szóló 113/1961. (9), a 109/1962. (7), a 113/1965. (9), a 108/1967. (13), a 109/1968. (7), a 121/1969. (21) MüM—PM számú együttes utasításokkal módosított 116/1960. (12) MüM—PM számú együttes utasítás;

— az egyes igazgatási szervek alkalmazottai munkabérének megállapításáról szóló 111/1966. (5), a 106/1967. (13) MüM—PM számú együttes utasításokkal módosított 114/1962. (12) MüM—PM számú együttes utasítás;

— a költségvetésből gazdálkodó egyes szervek alkalmazottai munkabérének megállapításáról szóló 113/1962. (12) MüM—PM számú együttes utasítás;

— a bírák, a közjegyzők, a bírósági titkárok és fogalmazók munkabérének megállapításáról szóló 111/1964. (I. K. 6.) IM—MüM, a 115/1964. (I. K. 1965. 9.) IM—MüM, a 102/1966. (I. K. 4.) IM—MüM, a 105/1967. (I. K. 6.) IM—MüM, a 102/1968. (I. K. 6.) IM—MüM, a 107/1972. (I. K. 7.) IM—MüM és a 105/1973. (I. K. 4.) IM—MüM számú együttes utasításokkal módosított 103/1962. (I. K. 10.) IM—MüM számú együttes utasítás;

— egyes igazságügyi alkalmazottak munkabérének megállapításáról szóló 101/1970. (I. K. 3.) IM—MüM számú együttes utasítás;

— az ügyészek, az ügyészségi fogalmazók és az Országos Kriminológiai és Kriminalisztikai Intézet egyes alkalmazottai munkabérének megállapításáról szóló, a 4/1964. (Ü. K. 6.) Legf. Ü.—MüM, az 1/1966. (Ü. K. 4.) Legf. Ü.—MüM, a 6/1972. Legf. Ü.—MüM számú együttes utasításokkal módosított 6/1962. (Ü. K. 6.) Legf. Ü.—MüM számú együttes utasítás;

— a területi ügyészségek igazgatási állományú alkalmazottai munkabérének megállapításáról szóló 1/1970. (Ü. K. 3.) Legf. Ü.—MüM számú együttes utasítás.

Karakas László s. k.,
munkaügyi miniszter

15/1973. (XII. 27.) MüM számú rendelet melléklete

I/1. Minisztériumok és országos hatáskörű szervek vezetőállású dolgozói

Kulcsszám	Munkakör	Bértétel	Kötelező alapbéremelés
1004	Elnök, hivatalvezető (kivéve, ha miniszterhelyettesi vagy ennél magasabb besorolású)	7500—9000	200
1005	Elnökhelyettes, hivatalvezető-helyettes (kivéve, ha miniszterhelyettesi besorolású)	6500—9000	200
1006	Főosztályvezető	6000—9000	200
1007	Főosztályvezető-helyettes	5500—8500	200
1008	Osztályvezető	5000—7800	150
1009	Osztályvezető-helyettes	4200—7200	150

Ide tartoznak a következő szervek:

1. Minisztériumok
2. Országos Tervhivatal
3. Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság
4. Legfelsőbb Bíróság (bírák kivételével)
5. Legfőbb Ügyészség (ügyészek kivételével)
6. Állami Egyházügyi Hivatal
7. Állami Termékgazdálkodási Igazgatóság
8. Központi Földtani Hivatal
9. Központi Népi Ellenőrzési Bizottság
10. Központi Statisztikai Hivatal
11. Kulturális Kapcsolatok Intézete
12. Magyar Szabványügyi Hivatal
13. Magyar Tudományos Akadémia Központi szervei
14. Minisztertanács Tájékoztatási Hivatal
15. Minisztertanács Tanácsi Hivatala
16. Országos Anyag- és Árhivatal
17. Országos Bányaműszaki Főfelügyelőség
18. Országos Mérésügyi Hivatal
19. Országos Találmányi Hivatal
20. Országos Természetvédelmi Hivatal
21. Országos Testnevelési és Sport Hivatal
22. Országos Vízügyi Hivatal
23. Országgyűlés Irodája
24. Elnöki Tanács Titkársága
25. Minisztertanács Titkársága.

I/2. Minisztériumok és országos hatáskörű államigazgatási szervek és a fővárosi tanács ügyintézői

Kulcsszám	Megnevezés	A munkakör felsőfokú iskolai végzettség esetén	A munkakör középfokú iskolai végzettség esetén	Kötelező alapbéremelés
2001	Csoportvezető	Az osztályszervezetbe tartozó csoportvezetőket megfelelő ügyintézői bértétel alsó és felső határának tíz százalékkal emelt bérhatárai között kell besorolni		120
2002	Főelőadó 21 év felett (főmunkatárs)	4000—6500	3100—5500	120
2003	Főelőadó 15—21 év	3400—6100	2800—5100	120
2004	Főelőadó 9—15 év	3100—5500	2500—4500	120
2005	Főelőadó 3—9 év	2500—5000	—	120
2006	Előadó 15 év felett	—	2500—4100	100
2007	Előadó 9—15 év	—	2200—3800	100
2008	Előadó 3—9 év	—	1900—3100	100
2009	Előadó 0—3 év	1900—3000	1400—2600	100

Főmunkatársnak azok a dolgozók sorolhatók be, akik a jelen rendelet hatálybalépésekor műszaki-gazdasági tanácsadóként voltak besorolva.

II/2. Minisztériumok és országos hatáskörű államigazgatási szervek területi szerveinek vezető állású dolgozói

Kulcsszám	Munkakör	Bértétel A	Bértétel B	Kötelező alapbér-emelés
1201	Hivatalvezető, igazgató, elnök	5200—8000	3800—6300	200
1202	Hivatalvezető-helyettes, Igazgató-helyettes, Elnökhelyettes	4800—7500	3300—5900	200
1203	Főosztályvezető	4000—7000	—	200
1204	Főosztályvezető-helyettes	3800—6200	—	150
1205	Osztályvezető	3500—6200	3000—5500	150
1206	Osztályvezető-helyettes	3100—5800	—	150

Az „A" kategóriába tartoznak:

PM Bevételi Területi Igazgatóságok, Elszámolási Irodák és
PM Bevételi Hivatalok
KSH Bp-i és megyei igazgatóságok
Kerületi Bányaműszaki Felügyelőségek
OVH Vízügyi Igazgatóságok (igazgatási része)
Fővárosi, megyei (munkaügyi) bíróságok, igazságügyi szakértői irodák (bírák, szakértők kivételével)
Fővárosi, megyei ügyészségek (ügyészek kivételével)

A „B" kategóriába tartoznak:

Országos Mérésügyi Hivatal mértékhitelesítő kirendeltségek

II/3. A II. 1. és 2. alá tartozó szervek ügyintézői

(Kivéve a Fővárosi Tanácsot)

Kulcsszám	Megnevezés	A munkakör bértétele: Felső iskolai végzettség esetén	Középfokú iskolai végzettség esetén	Egyéb iskolai végzettség esetén	Kötelező alapbér-emelés
2101	Csoportvezető	Az osztályszervezetbe tartozó csoportvezetőket megfelelő ügyintézői bértétel alsó és felső határának tíz százalékkal emelt bérhatárai között kell besorolni			120
2102	Főelőadó, 21 év felett	3300—5600	2800—4600	—	120
2103	Főelőadó, 15—21 év	3000—5100	2600—4000	—	120
2104	Főelőadó, 9—15 év	2600—4500	2400—3400	—	120
2105	Főelőadó, 3—9 év	2400—3700	—	—	—
2106	Előadó, 15 év felett	—	2400—3500	2300—3100	100
2107	Előadó, 9—15 év	—	2000—3000	1900—2700	100
2108	Előadó, 3—9 év	—	1800—2500	1600—2300	100
2109	Előadó, 0—3 év (gyakornok)	1900—3000	1400—2200	1000—1900	100

III. **Az államigazgatás és igazságszolgáltatás egész területén ügyvitelt ellátók**

Ft/hó

Kulcsszám	Munkakör	Bértétel	Kötelező alapbér-emelés
3001	Ügyviteli alkalmazott I. (21 év felett)	2000—3500	80
3002	Ügyviteli alkalmazott II. (15—21 év)	1800—3100	80
3003	Ügyviteli alkalmazott III. (9—15 év)	1600—2800	80
3004	Ügyviteli alkalmazott IV. (3—9 év)	1400—2500	80
3005	Ügyviteli alkalmazott V. (0—3 év)	1000—1900	80

IV. **Az államigazgatás és az igazságszolgáltatás egész területén kisegítők**

Ft/hó

Kulcsszám	Megnevezés	A munkakör Bértétel	Kötelező alapbér-emelés
4001	Műhelyvezető	2400—4400	80
4002	Szakmunkás I.	2200—3500	80
4003	Szakmunkás II.	1400—3200	80
4004	Betanított munkás I.	1300—2700	80
4005	Betanított munkás II.	1200—2300	80
4006	Kisegítő	1000—1900	80

Műhelyvezető (kiemelt szakmunkás)

Ebbe a munkakörbe kell besorolni azt a szakmunkás képesítésű, legalább 10 éves gyakorlattal rendelkező dolgozót, aki az államigazgatási, igazságszolgáltatási intézmény szervezeti keretein belül működő gazdasági-műszaki egységet (önálló garázs, élelmezési üzem, műhely stb.) vezeti, illetve a kiemelkedő szaktudással és hosszú szakmai gyakorlattal rendelkező szakmunkást.

Szakmunkás I.

Ebbe a munkakörbe kell besorolni a „Műhelyvezető" munkakört ellátó szakmunkást, amennyiben 10 éves gyakorlattal nem rendelkezik, a legalább 5 éves szakmai gyakorlattal és szakmunkás képesítéssel rendelkező dolgozót, valamint a kedvezőtlen munkakörülmények között dolgozó szakmunkást.

Szakmunkás II.

Ebbe a munkakörbe kell besorolni a szakmunkás bizonyítvánnyal rendelkező dolgozót.

Betanított munkás I.

Ebbe a munkakörbe kell besorolni a szakképesítéssel nem rendelkező, 6 hónapon túli betanítást igénylő, betanított munkát végző dolgozót.

Betanított munkás II.

Ebbe a munkakörbe kell besorolni a szakképzettséggel nem rendelkező, 6 hónapnál kevesebb betanítást igénylő, egyszerű betanított munkát végző dolgozót, valamint a kedvezőtlen munkakörülmények között dolgozó kisegítőt.

Kisegítő

Ebbe a munkakörbe kell besorolni a segédmunkát, általános takarítói teendőket ellátó, általában begyakorlást nem igénylő munkát végző dolgozót.

Közlemények

Pályázati felhívás

A Semmelweis Orvostudományi Egyetem Általános Orvostudományi Karának dékánja (Budapest VIII., Üllői út 26.) pályázatot hirdet a II. Belklinika laboratóriumában megüresedett 1 fő 924 ksz. tudományos munkatársi állás betöltésére. Pályázhat szakbiológus, gyógyszerész, vagy vegyész. Klinikai vagy kórházi gyakorlattal rendelkezők előnyben részesülnek. Az állás illetménye a kulcsszámnak megfelelően. A pályázó munkahelye a klinika diagnosztikai laboratóriuma. Munkakörét a laboratórium vezetője állapítja meg.

Budapest, 1973. dec. 21.

Semmelweis Orvostudományi Egyetem

Pályázati felhívás

A Semmelweis Orvostudományi Egyetem Általános Orvostudományi Karának dékánja (Budapest VIII., Üllői út 26.) pályázatot hirdet a II. Belklinika laboratóriumában megüresedett 1 fő 5004 ksz. tanársegédi állás betöltésére. Illetmény ksz. szerint és 30% veszélyességi pótlék. A pályázat feltétele: laboratóriumi szakorvosi képesítés. Megfelelő pályázó esetén az állás a későbbiek során egyetemi adjunktusi 5003 ksz. állássá szervezhető át. A pályázó munkahelye a klinika diagnosztikai laboratóriuma. Munkakörét a laboratórium vezetője állapítja meg.

Budapest, 1973. dec. 21.

Semmelweis Orvostudományi Egyetem

Pályázati felhívás

A Szegedi Orvostudományi Egyetem Rektora pályázatot hirdet 5001 kulcsszámú egyetemi tanári állásra a

II. sz. Belgyógyászati Klinikán,

valamint 5002 kulcsszámú egyetemi docensi állásra az

Igazságügyi Orvostani Intézetben,

az Egészségügyi Közlönyben részletezett feltételekkel.

Szeged, 1973. december 22.

Dr. Szontágh Ferenc s. k.,
rektor

Pályázati felhívás

A Debreceni Orvostudományi Egyetem Rektora pályázatot hirdet az alábbi Oktatási Szervezeti Egységeknél 5001 kulcsszámú egyetemi tanári, illetve klinikai igazgatói állásokra:

I. sz. Belklinika
II. sz. Belklinika
Bőrklinika
Tüdőgyógyászati Klinika
Urológiai Klinika
Marxizmus—Leninizmus Intézet
Közegészségtani Intézet

A pályázattal kapcsolatos részletes tájékoztatás az Egészségügyi Közlönyben jelent meg.

Debrecen, 1973. december 19.

Dr. Szabó Gábor s. k.,
egyetemi tanár
e. i. rektor

Pályázati felhívás

A Debreceni Orvostudományi Egyetem rektora pályázatot hirdet az alábbi Oktatási Szervezeti Egységeknél 5002 kulcsszámú docensi állásokra:

I. sz. Belklinika
II. sz. Sebészeti Klinika
(anaesthesiológus részére)
Radiológiai Klinika
Gyógyszertani Intézet

A pályázattal kapcsolatos részletes tájékoztatás az Egészségügyi Közlönyben jelent meg.

Debrecen, 1973. december 19.

Dr. Szabó Gábor s. k.,
egyetemi tanár
e. i. rektor

Pályázati felhívás

egyetemi tanári állásokra

A Pécsi Orvostudományi Egyetem Rektora pályázatot hirdet 5001 kulcsszámú intézetvezető egyetemi tanári állásra a Kórélettani Intézethez.

A kinevezendő egyetemi tanár feladata és kötelessége:

1. az intézet igazgatói teendőinek ellátása,
2. az orvostanhallgatók oktatása és vizsgáztatása, az intézet oktató-nevelő munkájának irányítása,
3. az intézet tudományos munkájának irányítása és ellenőrzése.

5001 kulcsszámú klinikaigazgatói egyetemi tanári állásra a Fül-Orr-Gégegyógyászati Klinikához.

A kinevezendő egyetemi tanár feladata és kötelessége:

1. a klinika igazgatói teendőinek ellátása,
2. az orvostanhallgatók oktatása és vizsgáztatása, a klinika oktató-nevelő munkájának irányítása,
3. a klinika gyógyító és tudományos munkájának irányítása, ellenőrzése.

5001 kulcsszámú klinikaigazgató egyetemi tanári állásra a Szemészeti Klinikához.

A kinevezendő egyetemi tanár feladata és kötelessége:

1. a klinika igazgatói teendőinek ellátása,
2. az orvostanhallgatók oktatása és vizsgáztatása, a klinika oktató-nevelő munkájának irányítása,
3. a klinika gyógyító és tudományos munkájának irányítása, ellenőrzése.

5001 kulcsszámú egyetemi tanári állásra a Kórbonctani Intézethez.

A kinevezendő egyetemi tanár feladata és kötelessége:

az orvostanhallgatók oktatásában és vizsgáztatásában, valamint az intézet oktató-nevelő és tudományos munkájában való részvétel.

5001 kulcsszámú egyetemi tanári állásra a Mikrobiológiai Intézethez.

A kinevezendő egyetemi tanár feladata és kötelessége:

Az orvostanhallgatók oktatásában és vizsgáztatásában, valamint az intézet oktató-nevelő és tudományos munkájában való részvétel.

A Kórbonctani és Mikrobiológiai Intézethez kinevezett egyetemi tanárok feladataikat az intézetvezető irányítása mellett látják el.

5001 kulcsszámú egyetemi tanári állásra a Központi Klinikai Laboratóriumhoz.

A kinevezendő egyetemi tanár feladata és kötelessége:

1. A Központi Klinikai Laboratórium vezetői teendőinek ellátása,
2. a klinikai rutin és egyéb laboratóriumi vizsgálatok irányítása, szervező és koordináló feladatok ellátása,
3. az orvostanhallgatók oktatásában, vizsgáztatásában való részvétel, a Klinikai Laboratórium oktató-nevelő munkájának irányítása és ellenőrzése,
4. a központi laboratórium tudományos munkájának irányítása és ellenőrzése.

A kinevezendő egyetemi tanárok feladata továbbá, amelyeket a Művelődésügyi Minisztérium 3/1969. (VII. 4.) MM sz. rendelete, valamint az egyetem Szervezeti és Működési Szabályzata az egyetemi tanárok feladatául meghatároz.

Az egyetemi tanárok illetménye a felsőoktatási intézmények oktatói és egyéb alkalmazottai munkabérének megállapításáról szóló 201/70/Mk. 5/MM—MüM M. sz. utasítás melléklete szerint az 5001. ksz. egyetemi tanári állásoknak megfelelő.

A kinevezendő egyetemi tanár köteles a kinevezéstől számított 6 hónapon belül Pécsre költözni, magángyakorlatot nem folytathat.

A pályázati kérelmeket a hirdetménynek az Egészségügyi Közlönyben történt közzétételétől számított négy héten belül kell benyújtani a Rektori Hivatalhoz (Pécs, Szigeti u. 12. 7624).

A pályázati kérelemnek tartalmaznia kell:

A pályázó munkahelyét, beosztását, besorolását, illetményét.

A pályázó eddigi szakmai munkájának és munkaeredményének részletes ismertetését, ezenkívül oktatói és tudományos munkájának részletes ismertetését, az általa készített közlemények felsorolását, kitüntetéseit, nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait, a pályázó tudományos és oktató munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz csatolni kell:

— részletes önéletrajzot,
— egyetemi oklevelet,
— tudományos fokozatot tanusító oklevelet, illetve ennek hiteles másolatát,
— a felsőoktatási intézménytől beszerzett és kitöltött törzslapot,
— hatósági erkölcsi bizonyítványt,
— tudományos közlemények egy-egy különlenyomatát.

Pécs, 1973. december 22.

Dr. Tigyi József s. k.,
a Pécsi Orvostudományi Egyetem
rektora

Pályázati felhívás

egyetemi docensi állásokra

A pécsi Orvostudományi Egyetem Rektora pályázatot hirdet a Biológiai Intézethez és az Elméleti Központi Kutató Laboratóriumhoz egy-egy, valamint a Marxizmus—Leninizmus Intézethez két 5002 kulcsszámú egyetemi docensi állásra.

A kinevezendő docensek feladata az intézet vezetőjének útmutatása szerint résztvenni az oktató-nevelő és kutató munkában. A Marxizmus—Leninizmus Intézethez kinevezendő egyik docens a filozófia, a másik a tudományos szocializmus oktatásában vesz részt.

A kinevezendő egyetemi docens köteles a kinevezéstől számított 6 hónapon belül Pécsre költözni, magángyakorlatot nem folytathat.

A pályázathoz mellékelni kell: az egyetemi oklevelet, törzslapot, minősítést, jelenlegi illetménybesorolásának szakképesítésének, tudományos fokozatának igazolását, részletes önéletrajzot, erkölcsi bizonyítványt, működési bizonyítványt, tudományos munkák jegyzékét, a tudományos közlemények egy-egy különlenyomatát.

Pécs, 1973. december 21.

Dr. Tigyi József s. k.,
a Pécsi Orvostudományi Egyetem
rektora

Pályázati felhívás

A Debreceni Agrártudományi Egyetem, Mezőgazdaságtudományi Egyetemi Karán pályázatot hirdet

Kultúrtechnikai Tanszéken

1 *egyetemi tanári állásra*, a „Mezőgazdasági vízgazdálkodás" és a „Kultúrtechnika" c. tárgyak oktatására.

Pályázhatnak azok, akik mezőgazdasági vízgazdálkodási szakterületen szereztek egyetemi oklevelet, és tanári képesítésük is van. További követelmény, hogy a pályázó tudományos fokozattal, két idegen nyelv ismeretével és legalább 15 éves egyetemi oktatói gyakorlattal, valamint népgazdasági szinten is mérhető alkotó szakmai gyakorlati tevékenységgel rendelkezzen.

A Marxizmus—Leninizmus Tanszéken

1 *egyetemi docensi állásra*, a „Politikai gazdaságtan" c. tárgy oktatására.

Pályázhatnak azok, akik Közgazdaságtudományi Egyetemen szereztek oklevelet és tanári képesítéssel, valamint elismert tudományos és közéleti tevékenységgel, továbbá a tárgy oktatása terén legalább 5 évet meghaladó egyetemi oktatási tapasztalattal, ill. gyakorlattal rendelkeznek.

A kinevezendő oktatók feladata lesz — beosztásuknak megfelelően — az előadások megtartása, a gyakorlatok szervezése, irányítása, a vizsgáztatás, továbbá a nevelő- és tudományos munkában, adott esetben jegyzetek, tankönyvek megírásában való részvétel, valamint szaktanácsadás.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

1. a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését,
2. eddigi szakmai munkájának és munkaeredményének részletes ismertetését, ezek között
   — oktató- és tudományos munkájának részletes ismertetését,
   — a pályázó által írt könyvek, tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,
   — tudományos fokozatát,
   — kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait.
3. A pályázónak az oktató és tudományos munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) részletes önéletrajzot két példányban,
b) szakképzettséget, illetve tudományos fokozatot stb. tanúsító oklevelek hiteles másolatát,
c) az intézménytől beszerzett és kitöltött törzslapot,
d) a lakóhely szerint illetékes rendőrkapitányságtól beszerzett, 3 hónapnál nem régebbi keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A betöltendő állások után a 202/1973. (M. K. 4.) MM—MüM számú utasítással módosított 201/1970. (M. K. 5.) MM—MüM számú együttes utasításban megállapított illetmény jár.

A pályázatok benyújtásának határideje a közzétételtől számított 4 hét.

A pályázatokat az egyetem Mezőgazdaságtudományi Egyetemi Kara Dékáni Hivatalába kell benyújtani. A pályázatokra vonatkozóan részletes felvilágosítást a kar dékáni hivatala ad munkanapokon a hivatalos órák alatt.

Az egyetem címe: 4001 Debrecen, Böszörményi út 138. Tel.: 12-230.

Debrecen, 1974. évi január hó 9.

Dr. Ács Antal s. k.,
egyetemi tanár
rektor

Pályázati felhívás

A Debreceni Agrártudományi Egyetem, mezőtúri Mezőgazdasági Gépészeti Főiskolai Karán pályázatot hirdet a

Mezőgazdasági Tanszéken

1 *főiskolai tanári állásra*, a „Mezőgazdasági Ismeretek" és „Vezetési ismeretek" c. tárgyak oktatására.

Pályázhatnak azok, akik mezőgazdasági mérnöki oklevéllel és hosszabb felsőoktatási gyakorlattal, valamint kandidátusi tudományos fokozattal rendelkeznek.

A Mezőgazdasági Munkagépek Tanszéken

1 *főiskolai tanári állásra*, a „Mezőgazdasági munkagépek" c. tárgy oktatására.

Pályázhatnak azok, akik műszaki egyetemen, illetve az Agrártudományi Egyetem Mezőgazdasági Gépészmérnöki Karán szereztek oklevelet és egyetemi doktori címmel, valamint felsőoktatási gyakorlattal rendelkeznek. Előnyben részesülnek a kandidátusi fokozattal rendelkezők, illetve azok, akik kandidátusi disszertációjukat a TMB által elfogadott témavázlat alapján készítik.

A kinevezendő oktatók feladata lesz az előadások megtartása, a gyakorlatok szervezése és irányítása, a vizsgáztatás, valamint a nevelő- és tudományos munkában, adott esetben jegyzetek, tankönyvek megírásában való részvétel, továbbá szaktanácsadás.

A pályázatoknak tartalmazniuk kell:

1. a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését,
2. eddigi szakmai munkájának és munkaeredményeinek részletes ismertetését, ezek között
   — oktató- és tudományos munkájának részletes ismertetését,

— a pályázó által írt tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,
— kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, esetleges külföldi tanulmányútjait,

3. a pályázónak az oktató és tudományos munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) részletes önéletrajzot két példányban,
b) szakképzettséget tanúsító oklevelek hiteles másolatát,
c) az intézménytől beszerzett és kitöltött törzslapot,
d) a lakóhely szerint illetékes rendőrkapitányságtól beszerzett 3 hónapnál nem régibb keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A betöltendő állás után a 202/1973. (M. K. 4.) MM—MüM számú utasítással módosított 201/1970. (M. K. 5.) MM—MüM számú együttes utasításban megállapított illetmény jár.

A pályázatok benyújtásának határideje a közzétételtől számított 4 hét.

A pályázatokat az egyetem mezőtúri Mezőgazdasági Gépészeti Főiskolai Kara Igazgatói Hivatalába kell benyújtani. A pályázatokra vonatkozóan részletes felvilágosítást a Kar személyzeti előadója ad, munkanapokon a hivatalos órák alatt.

A Főiskolai Kar címe: 5401 Mezőtúr, Tolbuchin út 2. Tel.: 70.

Debrecen, 1974. január hó 10.

Dr. Ács Antal s. k.,
egyetemi tanár
rektor

Pályázati felhívás

A Debreceni Agrártudományi Egyetem, szarvasi Öntözéses-Meliorációs Főiskolai Karán pályázatot hirdet a

Marxizmus—Leninizmus Tanszéken

1 *főiskolai tanári állásra*, a „Tudományos szocializmus" c. tárgy oktatására.

Pályázhatnak azok, akik Tudományegyetemen, illetve Tudományos Szocializmus Szakon szereztek oklevelet, a történelemtudomány területén tudományos fokozattal, és legalább 15 éves főiskolai marxizmus oktatási gyakorlattal rendelkeznek, továbbá a munkásmozgalom körében végzett rendszeres tudományos kutatómunkájuk eredményeként elismert publikációs tevékenységet folytatnak.

A kinevezendő oktató feladata lesz az előadások megtartása, a gyakorlatok szervezése és irányítása, a nevelő- és tudományos munkában, adott esetben jegyzetek, tankönyvek megírásában való részvétel.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

1. a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését,
2. eddigi szakmai munkájának és munkaeredményeinek részletes ismertetését, ezek között
— oktató- és tudományos munkájának részletes ismertetését,
— a pályázó által írt tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,
— kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, esetleges külföldi tanulmányútjait,

3. a pályázónak az oktató és tudományos munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) részletes önéletrajzot két példányban,
b) szakképzettséget tanúsító oklevelek hiteles másolatát,
c) az intézménytől beszerzett és kitöltött törzslapot,
d) a lakóhely szerint illetékes rendőrkapitányságtól beszerzett 3 hónapnál nem régibb keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A betöltendő állás után a 202/1973. (M. K. 4.) MM—MüM számú utasítással módosított 201/1970. (M. K. 5.) MM—MüM számú együttes utasításban megállapított illetmény jár.

A pályázatok benyújtásának határideje a közzétételtől számított 4 hét.

A pályázatokat az Agrártudományi Egyetem rektorához címezve a szarvasi Öntözéses- Meliorációs Főiskolai Kar Igazgatói Hivatalába kell benyújtani. Az állással kapcsolatban részletes felvilágosítást a Kar igazgatója ad.

Az egyetem szarvasi Öntözéses- Meliorációs Főiskolai Karának címe: 5540 Szarvas, Szabadság u. 1—3. Telefon: 401.

Debrecen, 1974. január hó 10.

Dr. Ács Antal s. k.,
egyetemi tanár
rektor

Pályázati felhívás

az Állatorvostudományi Egyetemen tanszékvezető egyetemi tanári (docensi) állás betöltésére

Az Állatorvostudományi Egyetem pályázatot hirdet az Élettani Tanszéken betöltésre kerülő tanszékvezető egyetemi tanári (docensi) állásra.

A kinevezésre kerülő tanszékvezető egyetemi tanár (docens) feladata lesz:
— a tanszékvezetői teendők ellátása,
— a tanszék oktató, nevelő és tudományos kutató munkájának irányítása,
— a tanszék által oktatott tantárgyakból az előadások megtartása, a gyakorlatok megtervezése, a gyakorlatvezetés irányítása és ellenőrzése,

— a tananyag továbbfejlesztése.

Pályázhatnak az egyetemi végzettséggel rendelkező olyan személyek, akik az állatorvosi élettan oktatásában és kutatásában megfelelő gyakorlattal rendelkeznek és tudományos minősítésük van.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

a) a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és illetményének megjelölését,

b) a pályázó eddigi szakmai munkásságát és munkája eredményének részletes ismertetését, ezek között:

— oktatói és tudományos munkájának részletes leírását,

— az általa írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,

— tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegen-nyelv ismeretét, jelentősebb belés külföldi tanulmányútjait,

c) a pályázónak a további tudományos és oktató munkájára vonatkozó terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) részletes önéletrajzot két példányban,

b) a szakképzettséget, illetőleg tudományos fokozatot tanúsító oklevelek hiteles másolatát,

c) az Állatorvostudományi Egyetemről beszerzett és kitöltött törzslapot,

d) a lakóhely szerint illetékes rendőrkapitányságtól beszerzett, 3 hónapnál nem régibb keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A betöltendő állás után a 201/1970. (M. K. 5.) MM—MüM számú együttes utasításban megállapított illetmény jár.

A pályázatot mellékleteivel együtt a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Értesítőben való közzétételtől számított 4 héten belül kell az Állatorvostudományi Egyetem Személyzeti Osztályához címezve (1078 Budapest VII., Landler Jenő u. 2.) benyújtani.

A pályázattal kapcsolatban szükséges további felvilágosítást ugyancsak az Állatorvostudományi Egyetem Személyzeti Osztálya ad.

Budapest, 1974. január 9.

Dr. Kovács Ferenc s. k.,
egyetemi tanár
rektor

Pályázati felhívás

az Állatorvostudományi Egyetemen egyetemi docensi állás betöltésére

Az Állatorvostudományi Egyetem pályázatot hirdet az Élettani Tanszéken betöltésre kerülő egyetemi docensi állásra.

A kinevezésre kerülő egyetemi docens feladata lesz a „Biokémia" című tantárgy oktatása, az előadások megtartása, gyakorlatok vezetése és irányítása, az oktatott tantárgy tananyagának továbbfejlesztése, a tanszék tudományos kutató munkájában való részvétel.

A pályázónak megfelelő egyetemi végzettséggel és tudományos fokozattal kell rendelkeznie.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

a) a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és illetményének megjelölését,

b) a pályázó eddigi szakmai munkássága és munkája eredményének részletes ismertetését, ezek között:

— oktatói és tudományos munkájának részletes leírását,

— az általa írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,

— tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegen nyelvi ismeretét, jelentősebb belés külföldi tanulmányútjait,

c) a pályázónak további tudományos és oktató munkájára vonatkozó terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) részletes önéletrajzot 2 példányban,

b) a szakképzettséget, illetőleg tudományos fokozatot tanúsító oklevelek hiteles másolatát,

c) az Állatorvostudományi Egyetemről beszerzett és kitöltött törzslapot,

d) a lakóhely szerint illetékes rendőrkapitányságtól beszerzett, 3 hónapnál nem régibb keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A betöltendő állás után a 201/1970. (M. K. 5.) MM—MüM számú együttes utasításban megállapított illetmény jár.

A pályázatot mellékleteivel együtt a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Értesítőben való közzétételtől számított 4 héten belül kell az Állatorvostudományi Egyetem Személyzeti Osztályához címezve, (1078 Budapest VII., Landler Jenő u. 2.) benyújtani.

A pályázattal kapcsolatban szükséges további felvilágosítást ugyancsak az Állatorvostudományi Egyetem Személyzeti Osztálya ad.

Budapest, 1974. január 9.

Dr. Kovács Ferenc s. k.,
egyetemi tanár
rektor

Pályázati felhívás

A kaposvári Mezőgazdasági Főiskola pályázatot hirdet az Általános Állattenyésztési Kar

Állategészségtan Tanszékén

egy tanszékvezető, főiskolai tanári állásra.

A kinevezendő oktató feladata lesz a tanszéken folyó oktató, kutató munka irányítása, a szaporodásbiológiai előadások megtartása.

Az állás betöltésére pályázhatnak hosszabb oktatói, üzemi gyakorlattal, tudományos fokozattal rendelkező állatorvosok.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, fizetését,

— eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek részletes ismertetését,

— tudományos és oktató munkájának részletes ismertetését,

— a pályázó tudományos és oktató munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

— részletes önéletrajzot, két példányban,

— szakképzettséget tanúsító oklevél hivatalos másolatát,

— erkölcsi bizonyítványt.

A pályázatokat a közzétételtől számított négy héten belül, a főigazgatóhoz kell benyújtani.

A betöltendő állás után a 201/1970. (M. K. 5.) MM számú utasításban közölt illetmény jár.

Kaposvár, 1974. január 7.

Dr. Guba Sándor s. k.,
főigazgató

FOGADÓÓRA

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden hétfőn* 16—17.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Központi Igazgatási Titkárság

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Index: 25.105

(AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. – A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Központi Igazgatási Titkárságának vezetője

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, 1363 Budapest V., Alkotmány u. 21. – Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója – 1200 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál KHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215–96 162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,– Ft

Egyes példányok beszerezhetők az 1055 Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,– Ft.

74.75910 Akadémiai Nyomda, Budapest – Felelős vezető: Bernát György

314149

XXIII. (1974.) ÉVFOLYAM 3. SZÁM.

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1974. FEBRUÁR 20.

TARTALOM

Személyi rész			41
Pályázatok		Kutatási jutalomra benyújtott és díjazott pályázatok — 1973	42
Miniszteri rendelet	2/1974. (I. 17.) PM	A szellemi tevékenységet folytatók jövedelemadójáról szóló 43/1971. (XII. 17.) Korm. számú rendelet végrehajtásáról kiadott 36/1971. (XII. 17.) PM számú rendelet módosításáról és kiegészítéséről	60
Az Akadémia főtitkárának és a Művelődésügyi miniszternek utasítása	1/1974. (A. K. 3) MTA—F—MM	A Művelődésügyi Minisztérium felügyelete alá tartozó egyetemek tanszékei akadémiai támogatásainak átcsoportosítására	62
Közlemények		Az MTA Központi Hivatala Természettudományi II. (biológiai) Főosztályának pályázati felhívása	64
		A Kertészeti Egyetem pályázati felhívása	64
		A Keszthelyi Agrártudományi Egyetem pályázati felhívása	65
		A Gödöllői Agrártudományi Egyetem pályázati felhívása	66
		A MÉM Mérnök-Vezetőtovábbképző Intézet pályázati felhívása	67
		A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadóórája	67

Személyi rész

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa

60. születésnapja alkalmából,
kiemelkedő tudományos, tudománypolitikai és tudományszervezési tevékenysége elismeréséül

Straub F. Brunó kétszeres Kossuth-díjas akadémikusnak, az MTA Szegedi Biológiai Központ főigazgatójának, az MTA Biokémiai Intézete igazgatójának

MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
ZÁSZLÓRENDJE
II. fokozata

kitüntetést adományozta.

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa

80. születésnapja alkalmából, tudományos munkássága elismeréséül

Bárczi Géza Kossuth-díjas és Állami Díjas akadémikusnak, nyugalmazott tanszékvezető egyetemi tanárnak;

80. születésnapja alkalmából, eredményes munkássága elismeréséül

dr. Ábrahám Ambrus Kossuth-díjas akadémikusnak, nyugalmazott egyetemi tanárnak;

három évtizedes tudományos munkássága elismeréséül

dr. Mészöly Gyula Kossuth-díjas akadémikusnak, a Kecskeméti Zöldségtermesztési Kutató Intézet tudományos tanácsadójának;

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

nyugállományba vonulása alkalmából, eredményes munkája elismeréséül

dr. Gerecs Árpád Kossuth-díjasnak, az Eötvös Loránd Tudományegyetem tanszékvezető egyetemi tanárának a

MUNKA ÉRDEMREND

arany fokozata

kitüntetést adományozta.

Kutatási jutalomra benyújtott és díjazott pályázatok

1973.

Országos szintű kutatási főirány — Magyar Tudományos Akadémia

1. Szilárdtestek kutatása

1. *Jánossy András* (Központi Fizikai Kutató Intézet, Budapest)

„Fém határfelületek transzmissziós elektronspin rezonancia vizsgálata."

A határfelületek vizsgálata a korszerű szilárdtestfizika fontos része. Vizsgálatukból nem csak a (gyakorlatban is fontos) határfelületek, de gyakran a „bulk" anyag tulajdonságait is megismerhetjük. Jánossy András és francia munkatársai a transzmissziós elektronspin rezonancia módszerét fejlesztették tovább különböző fém határfelületek vizsgálatára. Ez az új kísérleti módszer a munka legértékesebb kísérleti eredményeinek az alapja.

A legfontosabb új felismerések:

Először tanulmányozták a Mn—Al implantált Cu vékony rétegeket, amelyekben anomálisan nagy transzmissziós ESR jelet találtak. Ez a jelenség lehetővé teszi eddig még nem tanulmányozott fémek és ötvözetek transzmissziós ESR vizsgálatát.

Az elektronspinek közötti csatolást normál és ferromágneses fémek között közvetlen módon először tanulmányozták.

A választott kísérleti módszer lehetővé tette, hogy a felületen létrejövő „spin flip" szórásának a minta vastagságától és a határfelülettől való függését közvetlenül tanulmányozzák.

Jutalom: 15 000 Ft

2. *Schippert László* (Székesfehérvári Könnyűfémmű, Székesfehérvár)

„A súrlódási tényező alumínium és ötvözeteinek hideghengerlésénél (oroszul)."

A pályázat alumínium és ötvözeteiből készült szalagok feszítéssel történő hideghengerlésekor fellépő súrlódással és a kenéssel kapcsolatos jelenségek törvényszerűségeit tanulmányozza.

A pályázó kutatási eredményei alapot szolgáltatnak a különböző ötvözetekből készült szalagok feszítéssel történő hideghengerlési technológiai paramétereinek optimalizálására. Lehetőséget nyújtanak továbbá ezen paraméterekre vonatkozó „adatbank" létrehozására. Ez koordinálhatná az ötvözetek síkbeli deformációs és felületi mechanikai jelenségeinek hazai kutatását és jó nemzetközi együttműködést tehetne lehetővé az ilyen irányú eredmények közvetlenül a termelésben való felhasználására.

Jutalom: 10 000 Ft

2. Az életfolyamatok szabályozásának mechanizmusa

1. *Dr. Pórszász János* (POTE Gyógyszertan, Pécs)

„A sympathicus reflex néhány physiológiai és pharmacológiai sajátossága."

Pályázó eredményei alapvető physiológiai és pharmacológiai regulációk megismeréséhez vezettek.

A fontos új eredmények révén érdekes regulációs mechanizmusokat ismerünk meg, melyek segítségével lehetőség nyílhat a bulbaris sympathicus struktúrák elektronikus vagy matematikai modellezésére és ezen keresztül újabb élettani és gyógyszertani megismerésekre.

Jutalom: 10 000 Ft

2. *Dr. Erdélyi András, dr. Mitsányi Attila, dr. Morava Izabella, Molnárné Tálasi Anikó, dr. Csépli József, dr. Pavlik Gábor* (OMI, SOTE II., Nőiklinika, TF Orvostud. Tanszék, Bp.)

„A vérkeringési rendszer alkalmazkodási mechanizmusának vizsgálata."

Szerzők éber és altatott macskákon a keringési rendszer alkalmazkodásának lehetőségeit tanulmányozták különböző idegrendszeri szinteken: vizsgálataik egyaránt kiterjedtek afferens, centralis és efferens mechanizmusokra. A munka lényeges része az izommunka kapcsán is felszabaduló K^+-ion regulatorikus szerepére vonatkozik. A pályázat kisebb és szorosan nem csatlakozó, de érdekes megfigyeléseket tartalmazó része altatott patkányok microcirculatioját tárgyalja

A pályázat igen nagy és eredményes munkáról számol be, sok érdekes és fontos új megállapítást tartalmaz. Legjelentősebbek az intraarteriálisan adott K^+-ion keringési reflexes hatását elemző részek.

Jutalom: Erdélyi András 5 000 Ft
többi 5 fő egyenlő megosztásban 15 000 Ft — 20 000 Ft

3. *Dr. Fóris Gabriella, dr. Füst György, Keserü Gizella* (OGYI, OKI, Budapest)

„A savó endotoxin toxicitást módosító hatásának endokrin regulációja."

Szerzők standardizált módszer segítségével kimutatták, hogy az endotoxin és kevert patkánysavó együttes inkubálása során az inkubáció első perceiben toxicitás fokozódás észlelhető, melyet egy fokozatosan erősödő detoxikáció követ. A korai toxicitás fokozódás iránt a mellékvese irtott patkányok nagyfokú érzékenységet mutattak. A toxicitás fokozódása hypophisis irtott, Actinomycin D-vel vagy ólomacetáttal kezelt patkányokban nem volt kimutatható.

A pályamunkában ismertetett eredmények új ismeretekkel gazdagítják az életfolyamatok endokrin szabályozására vonatkozó eddigi ismereteinket.

Jutalom: Fóris Gabriella 5000 Ft
társai (egyenlő megosztásban) 8000 Ft 13 000 Ft

4. *Dr. Keresztes Áron* (ELTE Alk. Növ. Tanszék)

„Fejlődő tradescantia levelek normális és mutáns kloroplasztiszainak finomszerkezete, pigmenttartalma és fotoszintetikus aktivitása."

Szerző megállapítja, hogy Tradescantia leveleinek normális kloroplasztiszaiban idősödés során dúsul a lamelláris rendszer és nő a pigmenttartalom. Ezzel szemben csökken a CO_2-fixálás. E látszólagos ellentmondás feloldására feltételezi, hogy az idősödés során a több kis egységnek kevesebb nagy egységgé történő funkcionális átrendezése a pigmentek közötti energia továbbítás zavarával lehet kapcsolatos, másrészről ezek a változások egyben a sztroma alapállomány csökkenését jelentik, mely nyilvánvalóan korlátozza a carbon-ciklus működését. A különböző korú plasztiszállomány struktúrájának, pigmenttartalmának és fotoszintetikus aktivitásának összehasonlítása alapján arra a következtetésre jut, hogy az aktív pigmentek a mutáns plasztiszokban is főként a partitionokban lokalizálódnak. Az idősödés során bekövetkező működés azonban, ellentétben a normális plasztiszokkal, a fotoszintetizáló membránok destrukciójával áll összefüggésben. Feltételezi, hogy a mutáns kétféle mechanizmussal próbálja kompenzálni genetikai defektusát, egyrészről csökkenti fotoszintetikus egységeinek méretét, másrészt idősebb korban erősen növeli a CO_2 sötét-fixálását.

A mutáns plasztiszokban kimutatott defektus kompenzálására irányuló mechanizmus lényeges felismerésnek látszik. Úgyszintén kiemelkedő a normális idősülő plasztiszok funkciócsökkenésére vonatkozó magyarázat.

Jutalom: 7000 Ft

5. *Dr. Fekete Ágnes* (SOTE Élettani Int., Budapest)

„Kísérletes renalis hypertonia." (Nedvkeringési Bizottság felterjesztésére.)

A pályamunka legfőbb értéke az emberi renalis eredetű hypertoniát több vonatkozásban utánzó, az eddig alkalmazásra került modellek továbbfejlesztését jelentő modellváltozat kidolgozásában van. Szerző fiziológiai és histológiai módszereket alkalmazva, szisztematikus munkával leírta a modell jellemző paramétereit. A munka hozzájárulást jelent a renovascularis hypertoniák neuralis és humoralis mechanizmusainak, az ilyen hypertoniát kísérő szervezeti reakciók milyenségének tanulmányozásához.

Jutalom: 7000 Ft

6. *Dr. Nagy Zoltán* (SOTE II. Belklinika, Budapest)

„Alfa-adrenerg receptorok szerepe az intrarenalis keringési redistributioban." (A Nedvkeringési Bizottság felterjesztésére.)

A pályamunka 7 db különlenyomatból áll, amelyek a keringés, és ezen belül is elsősorban a vesekeringés különböző kísérleti feltételek mellett vizsgált redistribuciójának természetét, létrejöttének mechanizmusát igyekszik tisztázni.

A különlenyomatokban taglalt kérdések zöme olyan problémák vizsgálatát jelenti, amelyeknek óriási, a szerző álláspontját támogató és ellenző álláspontokat egyaránt tartalmazó irodalma van.

A pályázó legnagyobb érdemeként, és a legtöbb új eredményt biztosító munkaterületeként intrarenalis keringés szabályozásának élettani és kórtani sajátosságaira, a vese shunt-ök létezésére és működésük szabályozására vonatkozó munkássága jelölhető meg.

Jutalom: 6000 Ft

7. *Dr. Molnár Péter* (POTE Élettani Intézet, Pécs)

„The hippocampus and the neural organization of mesodiencephalic motivational functions."

A pályázó által benyújtott és a Recent Developments of Neurobiology in Hungary sorozatban megjelent munka részben kitűnő irodalmi áttekintést ad a hippocampus és a meso-diencephalikus rendszer szerepéről a motivációs folyamatokban, másrészt összefoglalja a pályázó több éves kutatási eredményeit. A kísérletekben felhasznált korszerű elektrofiziológiai és experimentalis psychologiai módszerek, az adatok sokoldalú elemzése és értékelésükben azok kritikus kezelése példamutató.

A kutatási eredmények mellett jelentős érdeme a pályázatnak a módszertani korszerűség, amely magában foglalja a számítógépes elemzést is.

Jutalom: 5000 Ft

8. *Dr. Petrányi Győző, dr. Iványi Pavel* (Orsz. Haematologiai és Vértranszfúziós Intézet, Bp., Kísérletes Biológiai és Genetikai Intézet CsTA, Prága)

„Az immunreaktivitás és a HL-A valamint vércsoport rendszerek (AB0, Rh) genetikai kapcsolata."

A pályázat témája az elméleti és a klinikai immunológiai kutatások szempontjából igen aktuális. Elsőként vizsgálták egészséges egyéneken nagy rendszerességgel az immunreakció-készség genetikai összefüggéseit. A kapott eredmények az emberi immun-reaktivitás genetikai hátterére vonatkozó ismereteinket bővítik.

(Iványi dr. csehszlovák állampolgár, aki jutalomban nem, csak erkölcsi elismerésben részesülhet.)

Jutalom: 5000 Ft

9. *Dr. Tarsoly Emil* (DOTE Anatómiai Intézet, Debrecen)

„Calcitonin und Skelettsystem."

A szövettani, histochemiai és enzymhistochemiai módszerekkel végzett vizsgálatok a calcitoninnak a csontrendszerre gyakorolt hatását elemezték. A téma választása korszerű és hézagpótló ismeretek mellett új, alapvető eredményeket szolgáltat.

A pályázat különleges értéke a gondos szövettani ábraanyag alapján dokumentált eredmény értékelés, a témával szorosan összefüggő irodalom kritikus, és maradéktalannak tekinthető feldolgozása és a mértéktartó következtetés.

Jutalom: 5000 Ft

10. *Dr. Lózsa Albert* (SZOTE Közegészségtani Intézet, Szeged)

„Sex differencia nyulak serum lipoprotein anyagcseréjében."

Szerző munkája az ÉSZM kutatási főirányba tartozik; a lipoprotein anyagcsere szabályozásának megismerése mind elméleti mind gyakorlati vonatkozásban rendkívül jelentős.

Szerző kísérletei lehetőséget biztosítanak a sexual hormonok szabályozó szerepének vizsgálatára a lipoprotein anyagcserében.

Jutalom: 5000 Ft

11. *Dr. Szalay László, dr. Horváth Imre, dr. Bálint Erzsébet, dr. Bodrogközy György, dr. Hevesi János, dr. Lehoczki Endre, Kocsisné Mihalik Erzsébet, dr. Tombácz Erzsébet*

(JATE Biofizikai Tanszék, JATE Növénytani Tanszék, MTA BK Biofizikai Intézet, Szeged)

„A fotoszintetikus energiahasznosulás biofizikai és ökológiai vonatkozásai."

A munkacsoport 1971—73 között publikált, illetve közlésre előkészített munkáikat (több mint 30 dolgozat) nyújtották be pályázatként.

A munkacsoport vizsgálatai molekuláris szinten a pigment rendszert szabályozó tényezők, ökológiai szinten a produkciót szabályozó tényezők megállapításával, valamint a két szint közötti korreláció megállapításával mozdítja elő az ESzM főirányba folyó kutatásokat.

Jutalom:

Szalay László	5000 Ft
Bálint Erzsébet	4000 Ft
Hevesi János	3000 Ft
Lehoczky Endre	3000 Ft
Horváth Imre	3000 Ft
Bodrogközy György	3000 Ft
K. Mihalik Erzsébet	3000 Ft
Tombácz Erzsébet	3000 Ft
	27 000 Ft

3. A közigazgatás fejlesztésének komplex tudományos vizsgálata

1. *Dr. Csizmadia Andor* (Pécsi Tudományegyetem, Áll. és Jogtud. Kar, Pécs)

„A magyar közigazgatás fejlődése."

A pályázat a magyar közigazgatás több mint kétévszázados történetét dolgozza fel, eddig kevésbé elemzett igazgatástörténeti dokumentumok, levéltári anyagok rendszerezésével. A pályamunka szélesíti a magyar közigazgatás fejlődésével kapcsolatos ismereteinket, elemzéseivel és állásfoglalásaival további kutatásokat inspirál.

Jutalom: 11 000 Ft

2. *Dr. Hencz Aurél* (Egyetemi Könyvtár, Szeged)

„Területrendezési törekvések Magyarországon az államigazgatási jogi szabályozás aspektusából."

(Lektorálta: dr. Erdei Ferenc és dr. Szentpéteri István, Bp., 1973. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, 678 l.)

A pályamunka nagyon gazdag forrásanyagra támaszkodva, más tudományágak, különösen a történettudományok, a gazdaságföldrajz és a településföldrajz eredményeit felhasználva dolgozza fel a magyarországi területrendezési törekvések történetét. A pályázó meggyőzően bizonyítja, hogy az igazgatási területi rendszer továbbfejlesztése a már korábban is felvetett „város—megye" illetve az e felett elhelyezkedő „regionális" vagy „táj"—megye rendszerben keresendő.

A monográfia a kutatási főirányban kitűzött kutatási célok megvalósulásához nagy mértékben hozzájárul.

Jutalom: 7000 Ft

4. A szocialista vállalat

1. *Dr. Ladó László, Szánthó Sándorné dr., Deli László, dr. Kindler József, dr. Kocsis József, Maczó Kálmán, Szabó Gyula, Erdősi Gyula* (Műszaki Egyetem, Budapest)

„A szervezés időszerű kérdései."

(Kossuth Könyvkiadó, 1973. 167. oldal.)

A könyv elsődleges célja az, hogy viszonylag könnyen megérthető módon és formában segítséget nyújtson a komplex szervezési munka megkezdéséhez, kibontakoztatásához, irányításához. A szerzők a fentiekben meghatározott céljuknak megfelelően korábbi értékes kutatásaik és sokéves gyakorlati tapasztalataik elméleti általánosításából leszűrt azon eredményeiket tették közzé — és nyújtották be pályamunkaként — amelyek elsősorban alkalmasak arra, hogy az iparban a vállalati szervező tevékenység elméletileg megalapozottabbá váljék. A munka számos, a szervezés elméleti megalapozására alkalmas gondolatot vet fel, amelyek inspirációt adhatnak a kutatási főirány keretében a problémák és összefüggések elmélyült kidolgozásához.

Jutalom (egyenlő megosztásban): 24 000 Ft

2. *Dr. Bujtás László* (KGM ISZSZI, Budapest)

„Találmányok, know-how-k, újítások eredménymegállapítása és elemzése."

A szerző modelljeiben egyik üzemi kutatóhelynek kb. tíz év alatt összegyűlt több mint 3000 újítási, találmányi javaslatát dolgozta fel és próbálta ki eredményszámításukat. A feladatot nagy hozzáértéssel fogta össze, kitűnően elrendezte és mind elméletileg, mind szakmailag sikeresen, újszerűen oldotta meg.

Jutalom: 8000 F.

3. *Dr. Bak József* (Szövetkezeti Kutató Intézet, Budapest)

„A szövetkezetek kollektív (tagsági) vezetésének egyes újabb problémái."

A pályamű magas színvonalú elméleti felkészültségről tanúskodik. Olyan összefüggéseket tár fel tudományos alapossággal, amelyek a szövetkezet vezetési elméletének legjelentősebb sarkpontjait alkotják.

Dr. Bak József

„Előadások a Marxizmus—Leninizmus Egyetem „Szövetkezetelmélet-Szövetkezetpolitika" c. speciálkollégiumán.

I. A polgári szövetkezetelmélet és a kapitalista szövetkezetek értékelése.

II. A marxista szövetkezeti gondolat kialakulása és fejlődése."

A tanulmány a hazai szakirodalom önálló megközelítésével dolgozza fel a szövetkezeti elmélet kialakulásának főbb szakaszait és jellemzőit.

Jutalom (a két pályázatra együtt): 10 000 Ft

4. *Dr. Hágelmayer Istvánné* (ELTE Jogi Kar, Budapest)

„A kollektív szerződés alapkérdései."

A szerző fenti című művében a kollektív szerződésről széles skálájú monografikus feldolgozást készített. A tanulmány jelentősége abban van, hogy a kollektív szerződés fejlődéséről magasszínvonalú áttekintést nyújt és a jelenlegi magyar kollektív szerződés elméleti alapjainak, fogalmi rendszerének és a fő problémák szabályozásának rendszerét áttekinthető módon kidolgozta.

Jutalom: 7000 Ft

5. *Dr. Megyeri Endre* (MKKE Ipargazd. tanszék, Budapest)

„Hatékonyság és jövedelmezőség (A népgazdasági és a vállalati hatékonyságmérés konzisztenciájának néhány elméleti kérdése)."

A tanulmány alapos és gondos munka, a megjelölt témát kellő felkészültséggel tárgyalja.

A szerző a hatékonyságmérő funkció betöltésének elméleti lehetőségét és feltételeit vizsgálja. Vizsgálatai során tudományosan is új következtetésekhez jut és hasznosan járul hozzá a téma további kutatásához.

Exakt módon vezeti le, hogy a jövedelmezőség— meghatározott feltételek mellett — a népgazdasági hatékonyságnak más mutatókkal egyenértékű mércéje lehet. Következtetései hozzájárulnak a vállalatgazdaságossági számítások elvi-módszertani megalapozásához, a szabályozórendszer további tökéletesítésének a munkájához is.

Jutalom: 7000 Ft

6. *Révész Gábor* (MTA Közgazdaságtudományi Intézet, Budapest)

„A vállalati kollektív érdekeltség jövedelemszabályozási és gazdálkodási problémái."

A könyv gazdaságirányítási rendszerünk jövedelemszabályozási konstrukciója és ennek hatásait elemzi. Kutatási eredményei fontos támpontokat és új elemzési módszereket nyújtanak gazdaságirányítási rendszerünk számos elemzésének mélyebb tanulmányozásához és egyes negatív hatásait mérséklő továbbfejlesztéséhez. Kiinduló alapul szolgálhatnak olyan további vizsgálatokhoz, melyek már nem vonatkoztatnak el a „külön szférától" s a vállalati magatartás belső meghatározóitól és a vállalatok gazdaságirányítási rendszerünkben való tényleges működésének és optimális befolyásolásának átfogó elemzését adhatják.

Jutalom: 7000 Ft

7. *Dr. Bethlendi László, dr. Csáki Csaba, dr. Csendes Béla, dr. Csizmadia Ernő, dr. Forgács Csaba, Kostyálné dr. Sebestyén Mária, dr. Módos Gyula, dr. Szénay László, dr. Vági Ferenc*

(MKKE Agrárköz. T., MTA Közgazd. Intézete, MSZMP, KB., Budapest)

„Mezőgazdasági Vállalati Gazdaságtan" c. jegyzet (egyetemi)

A mezőgazdasági vállalati gazdaságtan c. pályamű egészében tudományos új eredménynek minősíthető.

A legkorszerűbb ismeretek alkalmazásával, a gyakorlat számára alkalmazható módszereket adtak.

A pályamű szélesen átfogja a főirány leglényegesebb kutatási kérdéseit. Mélyrehatóan foglalkozik a szervezés, vezetés és tervezés problematikájával.

Megfelelő alapot ad a gyakorlati szakemberek elemző, értékelő tevékenységéhez.

Jutalom: 24 000 Ft

(Csizmadia Ernő akadémikus a kollektíva tagja csak erkölcsi elismerésben részesülhet, mivel a pályázatra vonatkozó szabályok szerint akadémikusok kutatási jutalomban nem részesülhetnek.)

8. *Dr. Vági Ferenc* (Közgazdasági Egyetem, Budapest)

„A vállalati érdekeltség és érvényesülésének mechanizmusa az állami gazdaságokban."

A tanulmányban a szerző kiterjedt információs bázist alakított ki, kiváló érzékkel válogatta és csoportosította a lényeges statisztikai adatokat. Meggyőzően használta az egyszerű matematikai formulákat és bizonyító levezetéseket. A Pécsi Állami Gazdaság adataiból pedig a jövedelmezőség különféle célfüggvényeinek megszerkesztésével megoldotta a modellgazdaság kiépítését és a programozási feladatok feltételeit.

A tanulmányt a főirányon belül olyan eredménynek lehet tekinteni, amely az e téren jelentkező feladatok megoldását jelentősen előreviheti.

Jutalom: 7000 Ft

9. *Dr. Esze Zsuzsa* (MTA Közgazdaságtudományi Intézet, Budapest)

„Iparvállalataink exportösztönzése."

A szerző tanulmányában a vállalatok exportérdekeltségének közgazdaságilag igen jelentős problémáit érinti. A tudományos kutatás szempontjából a pályázat legértékesebb részei azok, ahol a szerző

a) a devizaszorzók nagyságát és az árképzés közötti összefüggést;

b) a vállalati nyereség- és exportérdekeltség kapcsolatát, valamint

c) az exportösztönzés és a belföldi áralakulás kölcsönhatását vizsgálja.

Jutalom: 6000 Ft

10. *Dr. Kiss Tibor* (Orsz. Tervhivatal Tervgazdasági Intézet, Budapest)

„A szocialista nemzetközi vállalat."

A pályamű a magyar nyelvű szocialista közgazdasági irodalomban eddig csak esetszerűen érintett kérdés sokoldalú és rendszerezett feldolgozását tűzte célul. Ilyen értelemben úttörő és hézagpótló munka.

A munka tudományos érdemének elsősorban a szocialista nemzetközi vállalatokkal kapcsolatos kérdések sokoldalú és rendszerezett vizsgálata tekinthető. Ezt a tőkés és szocialista nemzetközi vállalatokkal foglalkozó nemzetközi irodalom nagyon széleskörű tanulmányozásával alapozta meg. A konkrét kutató munkát jelentősen viszi előre a szocialista nemzetközi vállalatokkal kapcsolatos problémakörök sokoldalú és általában rendszerezett leírásával. Emellett egyes kérdések tárgyalásánál — pl. a szervezeti, jogi és pénzügyi kérdéseknél — számos konkrét, a gyakorlat számára is hasznosítható észrevételt is tesz.

Jutalom: 7000 Ft

11. *Dr. Pálinkás Jenő* (Távközlési Kutató Intézet, Budapest)

„A műszaki fejlesztési döntések előkészítése."

A szerző fenti c. tanulmánya általában, II. fejezete pedig különösen hézagpótló új ismereteket nyújt a kutatási főirány kidolgozásához.

A tanulmány rendszerezi és új elemekkel gazdagítja a gyártmányfejlesztés kockázatával kapcsolatos eddigi ismereteinket. A kockázat modellszerű vizsgálatára és különösen az alkotómunka kockázatának speciális vonatkozásaira új, tudományos ismereteket nyújt. A tanulmánynak nagy erőssége, hogy elméleti feltevéseit gyakorlati próbaszámításokkal is bizonyítja.

Jutalom: 6000 Ft

12. *Dr. Domé Györgyné* (Állam- és Jogtudományi Intézet, Budapest)

„A közvetlen és képviseleti demokrácia formái és mechanizmusa a mezőgazdasági termelőszövetkezetekben."

A szerző 15 mezőgazdasági tsz-ben szóbeli és kérdőíves tényfelmérés, illetőleg dokumentum analízis alapján sikerrel törekszik fontos jelzéseket adni általánosítható következtetések levonásához. A felmérés alapját két esztendő képezte.

A dolgozatban több olyan új eredmény van, amit a gyakorlat hasznosan tud felhasználni. Ezen eredmények egyrésze tudományosan is újnak tekinthető. Néhány tétele pedig vitára ösztönöz.

Jutalom: 5000 Ft

13. *Dr. Kólya Tibor* (Autóipari Kutató Intézet, Budapest)

„A piacra orientált, hatékony vállalati szervezet kialakítása a törekvésvektor segítségével, különös tekintettel a hazai autóipar helyzetére."

A dolgozat újszerű elgondolásban és módszerrel vizsgálja a vállalat szervezeti alkalmasságát az eredményes piacbakapcsolódás szempontjából. Módszerével érdekes módon jellemzi a túlszervezettség és az ún. alászervezés állapotait.

A dolgozat újszerű tudományos eredményt tartalmaz, mégpedig az ún. „törekvés vektor" vállalati szervezet struktúrája gazdaságosság szempontjából való minősítésére történő felhasználás formája tekintetében.

Jutalom: 6000 Ft

14. *Dr. Chikán Attila* (MKKE, Budapest)

„Készletgazdálkodás."

A tanulmány egy olyan jelentős problémakörrel foglalkozik, amely a szocialista vállalat gazdálkodási problémái kutatási főirányhoz szervesen kapcsolódik. A tanulmány a vállalat egészét, mint komplex gazdálkodási rendszert szemléli és ezért a készletgazdálkodási tevékenységet rendszerszemléletű megfogalmazásban annak alrendszereként tárgyalja. E tárgyalásmód különösen akkor igen gyümölcsöző, midőn egy-egy vállalatnál a készletgazdálkodási modelleket a gyakorlatba be is akarjuk vinni. A tanulmány logikusan, precízen megfogalmazva tárgyalja az alapvetőbbnek tekinthető készletezési matematikai modelleket, azok közgazdasági értékelését is adva. Új eredményeket is tartalmaz — a már említett rendszerelméleti felépítésen túlmenően —, szerepelnek a tanulmányban a szerzőnek a többraktáras készletezési rendszerek közgazdasági-matematikai modellezése terén elért saját eredményei is.

Jutalom: 6000 Ft

15. *Dr. Havas Gábor* (Pénzügykutatási Intézet, Budapest)

„Műszaki fejlődés és rekonstrukció."

A tanulmány a vállalati stratégia egyik előtérbeállítandó kérdését dolgozta fel. Kiemelkedő érdeme az elméleti és a gyakorlati megközelítés céltudatos összekapcsolása.

Feldolgozza a beruházási stratégia néhány lehetséges alternatíváját; tisztázza a rekonstrukciós beruházások egyes vállalatgazdasági, valamint gazdaságirányítási rendszer-vonatkozású összefüggéseit. Elősegíti a hatékonysági értékelések módszer-

tanának továbbfejlesztését is a beruházás-elemzések térbeli horizontjának kérdéseiben; ismét megvilágítja a fejlesztések áttételes befektetés-igénye („kapcsolódó beruházások") figyelembevételének szükségességét.

Jutalom: 5000 Ft

Országos szintű kutatási főirányok
— Nehézipari Minisztérium —

5. Biológiailag aktív vegyületek kutatása

1. *Dr. Horváth Gábor, Dvortsák Péter, Hermecz István, Pongorné Csákvári Marianne, Náray-Szabó Gábor, Simon Kálmán* (Chinoin, Budapest)

„Biológiailag aktív 4H-pirido-1, 2a-pirimidin-4-on származékok molekulaszerkezeti tulajdonságainak összefoglaló jellemzése."

A szerzők új, különböző telítettségű piridopirimidinvázas vegyületek és származékaik szintéziséről, kémiai átalakításáról és szerkezetük spektroszkópiai meghatározásáról számolnak be. Összefüggéseket állapítottak meg a vegyületek kémiai és biológiai tulajdonságai, valamint a különféle spektrumparaméterek között. Kvantumkémiai és diffrakciós módszerekkel adatokat gyűjtöttek a vizsgált molekulák elektroneloszlásáról és térszerkezetéről, s vizsgálták kapcsolatait.

A fenti vegyületek érzéstelenítő, fájdalomcsillapító, nyugtató, vagy gyulladásgátló anyagok, a szerkezetük, ill. spektroszkópiai jellemzőik ismerete támpontul szolgál, megkönnyíti, vagy lehetővé teszi további rokonszerkezetű hatásos molekulák megtervezését, előállítását és szerkezetfelderítését.

Jutalom:	Horváth Gábor	5 000 Ft	
	többi szerző egyenlő megosztásban	20 000 Ft	25 000 Ft

2. *Tyihák Ernő, Patthy András* (Gyógynövény Kutató Intézet, Gyógyszerkutató Intézet, Budapest)

„A ‚promin' és a ‚retin' kémiai természetéről."

A szerzők célja a Szentgyörgyi és munkatársai által leírt, de nem azonosított növekedést serkentő „promin"-t és növekedést gátló „retin"-t izolálni és kémiai szerkezetét a ma rendelkezésre álló korszerű analitikus módszerek segítségével meghatározni.

Szerzők feltételezik, hogy a „promin"-nal azonosított -N-metilezett lizinek és a „retin"-nel azonosított guanidino-metilezett argininek az élő szervezetek, közöttük az emberi szervezet közönséges termékei, nagyrészt még ismeretlen funkciókkal, ezért képződésük, szabad és kötött formában való előfordulásuk beható tanulmányozása még belátható lehetőségeket kínál a gyógyászat számára.

A szerzők munkahipotézise reális alapokon nyugszik, logikusan felépített és újszerű. A bizonyítás érdekében alkalmazott módszerek korszerűek. A dolgozat stílusa kifogástalan, szerkezete világos. Az irodalmi összeállítás arányosan egészíti ki és támasztja alá a mondanivalót. A bizonyítékanyag kielégítő. A pályázat a daganatkutatásnak új perspektívát ad.

Jutalom (egyenlő megosztásban): 20 000 Ft

3. *Dr. Bárczai-Beke Marietta, dr. Dörnyei Gábor, Tamás József, dr. Tóth Gábor*

(MTA Alkaloidkémiai Kutatócsoport, Chinoin Gyógyszer és Vegyészeti Termékek Gyára, MTA Kémiai Szerkezeti Kutató Laboratóriuma, Gyógyszerkutató Intézet, Budapest)

„Farmakológiailag hatásos kinolizidin-vázas vegyületek kutatása."

A pályázat a farmakológiailag aktív kinolizidin-vázas alkaloidok kutatása, illetve ezen belül a mitraginin és korinanteidin kutatás keretében megvalósítja a dimetoxi-dezpirollo-korinanteidin sztereoszelektív szintézisét és következetes összefüggést mutat ki a kinolizidin-vázas alkaloidok térszerkezete és tömegspektroszkópiás viselkedése között.

Sztereoszelektív szintéziseik módot adnak a kinolizidin-vázas vegyületek szerkezete és biológiai hatása közti összefüggések elemzésére és kutatási eredményeik a hazai emetinszintézis egyes lépéseinek gazdaságosabbá tételére is módot nyújthatnak.

Jutalom (egyenlő megosztásban): 16 000 Ft

4. *Dr. Medgyesi György, Csécsi Nagy Mária, dr. Puskás Éva, dr. Gergely János* (OHVI)

„Az emberi IgG antigén-szerkezetének vizsgálata a fehérje tripszines fragmentálása segítségével."

A szerzők kimutatták, hogy az emberi IgG papain-érzékenységében mutatkozó — korábbi vizsgálatokból ismert — heterogenitás nem a papainhoz kötött tulajdonság, hanem tripszinnel szemben is megnyilvánul. Vizsgálataik szerint az IgG tripszin érzékenysége a nehézláncalosztályoktól függően változik. Immunoelektroforézis segítségével vizsgálták és jellemezték az alosztályok tripszin-érzékenységében mutatkozó különbségeket.

Az IgG alosztályok eltérő tripszin-érzékenységét felhasználva kidolgoztak egy módszert IgG minták nehézlánc típusának meghatározására.

A kutatási eredmények lényeges előrelépést jelentenek az antigén tulajdonságok szerkezeti alapjainak felderítésében, s az IgG típusok megkülönböztetésére bevezetett metodika várhatóan előmozdítja az immunreakciók szerkezeti hátterére vonatkozó kutatásokat.

Jutalom (egyenlő megosztásban): 12 000 Ft

5. *Budai Zoltán, dr. Petőcz Lujza, dr. Kosóczky Ibolya, dr. Grasser Katalin* (EGYT)

„Biológiailag aktív vegyületek előállítása és hatásvizsgálata."

A szerzők mintegy 400 új cikloalkanol bázikus éter Williamson-féle, vagy általuk kidolgozott új eljárásokkal, éterszintézissel történő előállítását

ismertették. Célkitűzéseik a vegyületek előállíthatóságának, stabilitásának és reakciókinetikájának tanulmányozása, továbbá hatás és vegyi szerkezet összefüggésének vizsgálata.

Az előállított vegyületek közül gyógyszerként a „Halidor" hatékony simaizomgörcsoldó és perifériás értágító hatású vegyületként került forgalomba.

A vegyületcsoport már ismert terápiás sikerei nagymértékben elősegítik a főirány gyógyszerkutatási programját, színvonalas kémiai és biológiai kutatómunkát reprezentálnak.

Jutalom (egyenlő megosztásban): 12 000 Ft

6. *Dr. Szontágh Ferenc* (SZOTE)

„Mechanism of Action of Oral Progestogens."

Szerző pályázatában igen nagyszámú új tudományos eredmény van, amelyek közül a legjelentősebbek az alábbiak:

Kísérletes bizonyítékot szolgáltat arra vonatkozóan, hogy a norszteroidok hatásmechanizmusa az alkalmazott adagtól függ: kis adag csak a ciklikus irányítást iktatja ki, közepes adag a tonikus mechanizmust is, nagy adag pedig az LH és FSH termelést egyaránt csökkenti.

A hatás rebound jelleggel reverzibilis nőstény állatokon.

A gonadotrop hormonoknak jelentős szerepe van az anaphylaxiás és allergiás jelenségekben. A norszteroidok fokozzák az allergiás és anaphylaxiás diszpozíciót.

Kísérletes bizonyítékát adja a mások által feltételezett, de nem bizonyított rövid visszajelentési mechanizmus létezésének.

A progesztogének hatását emberen nem lehet abszolút valaminek felfogni, hanem az a hormonális alapállapot függvénye.

Az anabolikus hormonok jelentős hatást gyakorolnak a gonadotrop funkcióra.

Igen alapos vizsgálatokkal igazolja a norszterciclek közvetlen ovariális támadáspontját.

Metodikai szempontból is nagyon érdekes kísérletekkel bizonyítja e vegyületeknek a pete tubában történő transzportjára gyakorolt hatását.

Elméleti és gyakorlati szempontból is lényegesek és új eredményeket hoztak a posztkoitális fogamzásgátlással kapcsolatos vizsgálatok.

Jutalom: 8000 Ft

7. *Dr. Szórády István* (MVT Gyermekkórház, Szeged)

„Pharmacogenetice: principles and pediatric aspects."

A szerző művében a farmakogenetikai ismeretek kitűnő összefoglalását nyújtja eredeti, klinikai farmakológiai megközelítésben és modell rendszert javasol a farmakogenetikával kapcsolatos profilaktikus és társadalom-orvostudományi kérdések megoldására.

Munkája nagymértékben hozzájárul egy új, a gyógyszerkutatás szempontjából nagyjelentőségű interdiszciplináris tudományág hazai művelésének megindításához.

Jutalom: 7000 Ft

Belkereskedelmi Minisztérium

A kereskedelem fejlesztésének hosszútávú koncepciója

Radnóti György és Borsinszky Andrásné (Belkereskedelmi Kutató Intézet, Budapest)

„A munkaerőszükséglet távlati területi tervezését megalapozó vizsgálatok és közgazdasági elemzések a fogyasztási cikk kereskedelemben."

A belkereskedelem munkaerő szükségletét meghatározó tényező komplex mérésére kidolgozott matematikai módszer új kutatási eredménynek minősíthető még akkor is, ha a javaslat nem tekinthető mindenben kielégítő megoldásnak. A számítások alapját képező idősorokból kiindulva a szerzők módszertani javaslatokban a kereskedelmi tevékenység munkaigényességének változásából adódó követelményeket, illetve ezek figyelembe vételét a tervezésben nem tudták következetesen érvényesíteni. Nem fejtették ki továbbá azokat az összefüggéseket, amelyek a munka és üzemszervezés fejlesztése és a munkaerő szükséglet meghatározása között mutatkoznak.

Az előzőekben jelzett vitára okot adó kérdések ellenére a kutatás eredményei újszerűek. A tanulmány következtetései és a javasolt tervezési módszer az V. ötéves tervidőszak területi, kereskedelmi munkaerő szükségletének meghatározásában hasznosítható.

Jutalom (egyenlő megosztásban): 10 000 Ft

Egészségügyi Minisztérium

1. Számítástechnika alkalmazása az orvostudományban és az egészségügyben

1. *Dr. Antalóczy Zoltán, dr. Strommer Mátyás, dr. Regős László, dr. Tomor Benedek* (Balatonfüredi Állami Kórház, Veszprémi Vegyipari Egyetem)

„A myocardialis infarctusok triaxicardiometriás módszerrel történő quantitatív vektoranalysise."

Az elektrokardiogram computeres analysise elvileg nem új, a fejlett technikájú országokban a komputerek megjelenése óta foglalkoznak vele, és a gyakorlati haszna most kezd beérni. Az EKG görbék gyors és egységes szubjektivitástól mentes computeres értékelése az orvosi diagnosztikához nyújt segítséget.

A computeres collaboráció matematikussal feltétlenül hasznos, még ha jelenleg a közvetlen eredmények a részlet-irányban aktuálisan további igazolásra és utánvizsgálatra szorulnak is. Hazánkban az eredmény új.

A kutatási téma hozzájárul az EKG görbék computeres analízise irányainak és módszereinek kialakításához.

Jutalom (egyenlő megosztásban): 12 000 Ft

2. *Dr. Alánt Oszkár, Fitos Zoltán, dr. Mérei János* (1. sz. Seb. Klin., Ganz-MÁVAG, Budapest)

„Számítógép alkalmazása véralvadási vizsgálatok adatainak feldolgozásában és komplex értékelésében."

A benyújtott pályázat úttörő kezdeményezés atekintetben, hogy a véralvadási és vérrög-oldási rendszer több összetevőjének változásait egyidőben kísérli meg sorozatban vizsgálni, továbbá értékelni. Ezért a pályázat tudományos értékét valóban csak a következő ilyen természetű munkákkal való egybevetés döntheti el. A kezdeményezés azonban mindenképpen dicséretes és figyelemreméltó.

A pályázat tárgya nem csupán öncélú és elvonatkoztatott vizsgálódás, hanem az általa kapott eredmények egyfelől hasznosíthatók a klinikumban, másfelől iránymutatók a klinikai kutatómunka modern módszereinek felkutatására.

Jutalom (egyenlő megosztásban): 9000 Ft

3. *Dr. Molnár Jenő, dr. Paksy András, Győrfi László* (SOTE, Urológiai Klinika, SOTE-MTA, Biometria, Gödöllő, Távközlési Kutató Intézet, Budapest)

„Tanulóprogram a férfi fertilitás prognózisának további javításához."

A férfi fertilitás megítélésére — a különböző szerzők által kidolgozott fertilitási indexekkel ellentétben — a pályázat egy korszerű az andrológiában új eljárást az ún. számítógépes tanulóalgoritmus egy fajtáját használja. A tanulóalgoritmus a különböző szerzők által kidolgozott fertilitási indexekkel szemben nem mechanikus, az új megfigyelések alapján könnyen módosítható.

Az általuk vizsgált 333 vizsgált férfinél felvett 5 andrológiai paraméter alapján olyan döntésfüggvényt kaptak, amelynél a döntés megbízhatósága 93%, ami a számítógép által segített orvosdiagnosztikai vizsgálatoknál jó eredménynek számít.

Jutalom (egyenlő megosztásban): 10 500 Ft

4. *Bak Miklósné, Balogh Barnabás, B. Nagy András, Csánki Ferenc, Dévai Ferenc, Gulyás Ottó, Győrfi László, Kobzos László, Ungvári László* (TKI)

„Számítógépes rendszer elektrokardiogramok értékelésére."

A szerzők egy célfeladat megoldására alkalmas komplex rendszert ismertetnek pályamunkájukban, amelyet megvalósítottak és a gyakorlatban ki is próbáltak. Ez a célfeladat az EKG görbék számológéppel történő kiértékelése.

A pályázatot benyújtó kutatógárda megteremtette a rendszer működéséhez szükséges hardware és software eszközöket, kutatómunkájával előteremtette a megfelelő módszereket. A megoldás tudományosan megalapozott, jó gyakorlati érzékkel megvalósított jelentős számítástechnikai eredmény.

Jutalom (egyenlő megosztásban): 27 000 Ft

2. A lakosság védelme a természetes és mesterséges környezet (bioszféra) káros hatásaitól (főleg orvosi vonatkozásban)

1. *Dr. Kendrey Gábor, dr. László Barnabás, dr. Rózsahegyi István* (Főv. László Kórház, Budapest, OMI, Budapest)

„Májelváltozások kémiai anyagok hatásának kitett egyénekben." „Fény- és elektronmikroszkópos vizsgálatok."

A pályamunka tartalmi és formai szempontból egyaránt magasszintű és olyan kutatási irányba mutat, amelynek alkalmazásával az exogen kémiai miliő okozta májkárosodás subklinikai formái is felismerhetők.

A pályázat új tudományos eredményeket tartalmaz; emberi esetek analysise alapján, májbiopsiás anyag ultrastrukturális vizsgálati módszerével chronikus foglalkozási-kémiai expositiónak kitett betegekben, eddig ismeretlen májkárosító vegyületek okozta elektronmikroszkópos májlaesiókat ismertet. Ezen elváltozások a májsejtek intracellularis lipoid-anyagcseréjében okozott kóros állapotoknak felelnek meg és új adatokat szolgáltatnak egyes foglalkozási betegségekben keletkező májdystrophiák pathogenesiséhez.

Jutalom (egyenlő megosztásban): 9000 Ft

3. Perinatilis mortalitás csökkentésére irányuló kutatás

1. *Dr. Ralovich Béla, dr. Mérő Endre, dr. Emődy Levente, dr. Málovics Ilona* (POTE, OKI, Budapest)

„Listeriosissal kapcsolatos kutatások."

A pályázók a listeriosis hazai előfordulásának feltárása terén alapvető munkát végeztek. A listeria monocytogenes tenyésztésére és azonosítására alkalmas szelektív táptalajt és módszert dolgoztak ki. Széles körű szűrővizsgálatok végrehajtása során tapasztalatokat szereztek és dolgoztak ki a laboratóriumi diagnosztika egységes módszereire. Módszertani útmutató kibocsátásával lehetővé tették, hogy a közegészségügyi laboratóriumi hálózat állomásain szakszerű vizsgálatokat végezzenek. Epidemiológiai megfigyeléseik és vizsgálataik révén új megállapításokat tettek a fertőzések gyakorisága és a fertőzési lánc jellegének megítélésére. Felhívták a figyelmet a terhesek szűrésének és pathológiás esetben kezelésüknek fontosságára.

Jutalom (egyenlő megosztásban): 12 000 Ft

2. *Dr. Boda Domokos* (SZOTE, Gyermekklinika, Szeged)

„Az extrauterin élethez való adaptatiós zavarok pathológiája."

A perinatalis dialisissel mint új therapiás módszerrel a Respiratorikus Distress Syndroma halá-

lozását 60%-ról 30%-ra sikerült a pályázónak csökkentenie. Klinikai és experitonealis megfigyelések bizonyítják, hogy a peritonealis dialisis jó terápiás effektusában a hipoxiás toxikus anyagcsere termékek, különböző humoralis tényezők eltávolítása játszik fontos szerepet. A pályázat eredménye, továbbá annak igazolása, hogy a szülés postnatalis fázisában az anya és az újszülött között még jelentős anyagkicserélődés történik, ami nemcsak fiziológiai jelentőségű, hanem az anyának a szülés alatt adott gyógyszerek transzferje szempontjából is jelentőséggel bír. A placentaris keringés a postnatalis fázisában még hosszabb ideig fennállhat, mely esetben kedvező anyagkicserélődést jelent és minden valószínűség szerint enyhíti a postasphixiás következményeket. A klinikai és experimentális megfigyelések bizonyítják, hogy a szülés után tartósan fennálló placentáris keringés kedvezően hat a savbázis statusz alakulására. A lehűlés csökkentésével, illetve megelőzésével az adaptáció még zavartalanabb. A pályázó megfigyelései szerint a hyperuricaemia egyik jelentős tényező lehet a shock vese pathomechanimmusában.

Jutalom: 12 000 Ft

4. Transzplantációs munkálatokat előkészítő kutatás

1. *Dr. Flautner Lajos, dr. Hernády Tibor, dr. Bock György, Mártonffy Katalin* (SOTE I. Seb. Klin., SOTE Radiol. Klin., Budapest)

„Kísérletes transplantatiora isolált pancreatoduodenalis graft scintigraphiás vizsgálata."

Szerzők modern, korrektül kivitelezett eljárást dolgoztak ki. Hasonló módszert az irodalomban ezideig a kérdés tanulmányozására senki nem alkalmazott. Vizsgálataikkal rendkívül érdekes észleletet tettek, nevezetesen, hogy a pancreato-duodenalis graftbólisolálás hatására a duodenum dúsítja a nagyobb aktivitás mennyiséget, szemben az in situ helyzettel. A választott módszerrel igazolták, hogy a vénás elfolyás akadályozottságának időtartama döntő módon befolyásolja a pancreas transplantatum exocrin funkcióképességét.

Jutalom (egyenlő megosztásban): 12 000 Ft

2. *Dr. Bornemissza György, dr. Furka István, dr. Gyurkó György, dr. Czehelnik Rózsa*

(DOTE Kísérletes Sebészeti Intézet, Debrecen, Tapolca Járás Rendelőintézete, Balaton-Tapolca)

„Experimental Heterotopic Liver Transplantation."

A munkacsoport hazánkban elsőként végzett májtranszplantációs kísérleteiben új eljárást dolgozott ki a kísérletes májtranszplantációra és az erek egyesítését saját módszerével, ragasztásos technikával, végezte. A műtétek során szerzett tapasztalatok irányt mutatnak hasonló témájú kutatásokhoz és a modellek alkalmasnak látszanak nemcsak technikai, de immunológiai problémák tanulmányozására is.

Jutalom (egyenlő megosztásban): 12 000 Ft

3. *Dr. Szegedi Gyula, dr. Szabó Gábor, dr. Gergely Péter, dr. Fekete Béla* (DOTE I. sz. Belklinika, Debrecen)

„CELLULARIS IMMUNOLÓGIAI VIZSGÁLATOK. Előkészületek a human transplantatiok immunológiai vizsgálataira. Cellularis immunológiai módszerek és azok felhasználása a klinikumban."

A pályázatban új tudományos eredmény az, hogy komplex és részben új in vivo és in vitro immunológiai módszereket vezettek be az országban elsőként az autoimmun betegségek immunpathológiai hátterének felfedezésére és az immunsupresszív kezelések hatékonyságának lemérésére, hogy egyes autoimmun betegségekben az immunpathológiai jelenségek tekintetében új megállapításokat tettek, hogy cytostatikus immunsupressziv gyógyszerek tesztelésére komplex, főleg in vitro methodikákon alapuló tesztrendszereket alkalmaztak és egy hazai cytostatikum (R-74) klinikai alkalmazhatóságát jellemezték. Az új módszerek alkalmazásával és bevezetésével lehetőséget teremtettek arra, hogy más e témában kutatók is elsajátítsák e módszereket; kutatásaik során szerzett széleskörű tapasztalataikkal lehetővé válik az immunpathológiai betegségek diagnosztikájában és therapiájában a helyes irányelvek kialakítása, továbbá a veseátültetések során a szervezet védekező reakciójának laboratóriumi módszerekkel való nyomonkövetése és az immunsupressziv kezelés hatékonyságának ellenőrzése.

Jutalom (egyenlő megosztásban): 12 000 Ft

5. Tömegesen elterjedt betegségek epidemiológiájának kutatása

1. *Dr. Sulyok Endre, dr. Heim Tibor, dr. Soltész Gyula, dr. Jászai Vera* (POTE Gyermekklinika, Pécs)

„A vese szerepe az újszülött sav—bázis egyensúlyának fenntartásában."

A pályázat első részében a szerzők a koraszülöttek vesefunkcióit vizsgálták az első 6 élethéten. Megállapították, hogy az életkor növekedésével a vizsgált paraméterek értéke egyaránt emelkedett, azonban ez az emelkedés nem volt arányos és egyenletes. Ilyen nagyszámú és elhúzódó vizsgálatot ezen a téren eddig még nem végeztek. A pályázat második részében a szerzők, különböző születési súlyú és érettségű 1 hetes újszülöttben vizsgálták a vese tubuláris működését. Szignifikáns pozitív korrelációt mutattak ki a születési súly és a vizeletben mérhető ammonia, TA és R^+ kiválasztása között. Az NA^+ kiürítés ezzel szemben az érettséggel egyre csökkent, a 2500 g születési súly körül nagyságrendi szerepet cserélt a H^+ ürítéssel. A pályázat e részében is kiemelendő a vizsgálatok magas száma, a standardizált kísérleti körülmények és a vizsgálathoz gondosan megválasztott életkor.

A megbízható vizsgálatok további újszülöttkori vesefunkciós kutatások kiinduló pontját képezhetik, alapul szolgálhatnak a vese pathológiás körülmények között várható teljesítményének megítéléséhez.

Jutalom (egyenlő megosztásban): 12 000 Ft

2. *Dr. Takátsy Gyula, dr. Barb Katalin* (Orsz. Közeg. Int., Budapest)

„Interpandémiás influenzatörzsek korszerű antigénszerkezeti analízise és annak gyakorlati jelentősége."

A pályázók pályamunkájukban az interpanedemiás időszakban kialakuló influenza vírus variánsok összehasonlító vizsgálatára kidolgozták az úgynevezett antiszérum abszorpciós reakciót, melynek segítségével már 1%-os antigén eltérést is ki tudnak mutatni. Ezáltal az interpandemiás vírus variánsok úgynevezett progressziós gradiensbe sorolhatók, amely a vírus törzseknek a természetben lezajló antigén átalakulási folyamatát tükrözi. A progressziós gradiens meghatározható egy szűkebb földrajzi területre vagy az egész földre vonatkozóan, segítségével kiválaszthatók azok az influenza vírus variánsok, amelyek a helyileg, illetve a távoli földrajzi helyek viszonylatában a legmagasabb variációs szinten állnak. Ezekről tételezhető fel elsősorban, hogy esetleg járványt fognak okozni és ezért elsősorban ezek beépítése indokolt az influenza vakcinákba.

A kutatási eredmények a hazai és a világméretekben folyó influenza ellenes küzdelemhez elméleti és gyakorlati téren egyaránt jelentős segítséget nyújtanak.

Jutalom (egyenlő megosztásban): 6000 Ft

6. Daganatok ethiopathogenesise és therápiája

1. *Dr. Sellyei Mihály, dr. Vass László* (Róbert Károly krt.-i kórház, Kórbonctani Oszt., Budapest)

„The loss of Y-chromatin from solid tumors of human males. Chiomosome analysis of a Y-negative tumor using band techniques."

Pályázók vizsgálatai további bizonyítékokat szolgáltatnak arra, hogy malignus transzformáció után nem csak az ún. marker-chromosomák jelenlétével, hanem bizonyos chromosoma veszteséggel és transzformációval kell számolnunk. Szerzők metodikai újítást is bevezettek, amennyiben módosították a chromosomák csíkozottságát kimutató Giemsa-festést, megállapítván, hogy az eljárásnál a festékoldat hőmérséklete döntő szerepet játszik. A pályázók munkája szoros összefüggésben van a megjelölt tárcaszintű kutatási főiránnyal. A sejtek daganatos átalakulásakor a genetikus centrum alapvetően módosul. Az újabb technikának a chromosomák és a chromatin vizsgálatára történt adaptatiója ezen régóta folyó vizsgálati iránynak fellendüléséhez vezethet.

Jutalom (egyenlő megosztásban): 6000 Ft

8. Radioizotópok orvosi alkalmazása

1. *Dr. Karika Zsigmond, dr. Füzy Márton, dr. Tarján György, Csetényi János, Szentesiné dr. Számel Irén, Pál Imre* (Orsz. Onkológiai Intézet, MTA Izotóp Intézet, Budapest)

„Új radiofarmakonok bevezetése a daganat diagnosztikába."

A pályázat különféle radioizotóppal jelzett készítmények előállítását és klinikai alkalmazását leíró közleményekből áll. A szerzők kidolgozták a 198 Au kolloid előállításának egyenletes, finom szemcseeloszlást biztosító módszerét. Ezáltal a daganatok kiterjedése indirekt módon lymphográfia segítségével vizsgálható. A 113 In^m-kén-albumin makroaggregát előállításával új tüdő-scintigrafia vizsgálati eljárást dolgoztak ki, melynek előnye, hogy könnyen felhasználható és mellékhatás mentes.

A 153 Sm-DTPA és EDTA komplexek előállításával ugyancsak új radiopharmakont állítottak elő a szerzők, melyek a klinikai alkalmazásban jól beváltak.

Jutalom (egyenlő megosztásban): 18 000 Ft

2. *Dr. Kocsár László* (OSSKI, Budapest)

„Elektrolitikus jódozás alkalmazása orvosi célú radiofarmakonok előállítására."

A szerző három, jól megválasztott biológiailag aktív vegyület (Estracyt, Gordox és Streptase) elektrolikus úton történő jelzésével, Magyarországon először állított elő a klinikai diagnosztikában ígéretesen használható specifikus lokalizációjú, radioaktív I-131-, ill. I-125-jelzett farmakonokat. Közülük különösen értékes az Estracyt, mely a praeklinikai vizsgálatok alapján kiválóan alkalmas a prostata-daganatok korai diagnózisára és ezen a téren első a világirodalomban.

A kidolgozott módszer alkalmas más biológiailag aktív, specifikus lokalizációjú, szerves vegyületek jelzésére, melyek mint diagnosztikumok, nagy segítséget nyújthatnak a klinikai gyakorlatban.

Jutalom: 5000 Ft

9. Genetikai kutatások

1. *Dr. Papp Zoltán* (DOTE Női Klinika, Debrecen)

„Első hazai lépések a genetikai rendellenességek intrauterin felismerése és megelőzése érdekében" (különlenyomat-gyűjtemény a témából).

Szerző középeurópai vonatkozásban elsők között, hazai vonatkozásban elsőként végzett amniocentesist és használta fel a magzatvíz sejtjeinek genetikai vizsgálatát a méhenbelüli rendellenességek diagnosisához. Így jelentős lépést tett a praenatilis diagnosztika és a családvédelem kérdésének hazai kifejlesztése terén. Munkássága nemcsak magyar vonatkozásban jelentős, de külföldön is jól ismert, hazánkban elsőként az amnion-sejtek tenyésztését is elvégezte.

Munkája nemcsak tudományos újdonságokat eredményezett, hanem — és ez nagyobb jelentőségű — számos közleménye és előadása révén a praenatilis védelem és genetikai tanácsadás hazai megindulásának szószólója és aktív részese volt.

Jutalom: 5000 Ft

Központi Földtani Hivatal

1. Az ország természeti erőforrásainak kutatása és feltárása

1. *Ilkeyné dr. Perlaki Elvira* (M. Áll. Földtani Intézet, Budapest)

„A Tokaji-hegység harmadkori savanyú vulkanizmusa."

A pályázat önálló tudományos eredménye, hogy első ízben ad átfogó genetikai képet a Tokaj-hegységi savanyú vulkanitokról. Sikerült világosan rendszereznie a különböző keletkezésű körülmények tisztázásával, az egész Tokaj-hegység igen változatos savanyú vulkanitjait. Elsőként vonja le azokat a vulkanotektonikai következtetéseit, melyek a hegység különböző részeire meghatározóak.

Újszerű perlit vizsgálataival többféle genetikájú és egyben technológiai viselkedésű típusokat tud elkülöníteni; gyakorlati összefüggést talál a tufatípusok mechanikai tulajdonságai és azok genetikája között.

Jutalom: 10 000 Ft

2. *Korbuly Judit, dr. Takács Pál, Bognár Tibor, Szigetváry József, Kovatsits Máténé, Szücs Zoltán* (BKI, Budapest)

„Humuszpótló bioaktív anyag előállítása salétromsavas feltárással tőzegből és barnaszénféleségekből."

A szerzők egyéni kutatásának tekinthető az, hogy a huminanyagok oxidációjának körülményeit a hazai szénféleségek széles skáláján megvizsgálták. A további vizsgálattal alátámasztandó hipotézisek mindenképpen hozzájárulnak hazai szeneink kémiai sajátságainak közelebbi megismeréséhez, így feltétlenül új tudományos eredményeknek tekinthetők.

A kutatás elősegíti a hazai szénvagyon energetikai célokra nem igényelt hányadának mezőgazdasági hasznosítását, valamint a hazai szénféleségek még tudományosan nem vizsgált néhány sajátságának megismerését.

Jutalom (egyenlő megosztásban): 18 000 Ft

3. *Dr. Steiner Ferenc* (NME Geofizikai Tanszék, Miskolc)

„Új alapelvek és módszerek az ásványi nyersanyagkutatás érdekében végzett mérések eredményrendszereinek az értékelésére."

A pályázat, mely a földtani és geofizikai adatrendszerek összefüggéseinek vizsgálatával foglalkozik valószínűségszámítás alapján, tartalmaz tudományosan új eredményt, nevezetesen a leggyakoribb érték és kohézió bevezetését és alkalmazását a korrelációs és regressziós analízisben, illetve a kiegyenlítésben.

Jutalom: 5000 Ft

4. *Szénás György* (ELGI, Budapest)

„A Kárpát-rendszer és a globális tektonikák."

A pályamű a Kárpát-rendszernek a legmodernebb geofizikai mérésekre alapozott új modelljét ismerteti. Kétségbe vonja a jelenlegi konvekciós áramlatok és lemeztektonika elméletek Kárpáti területre vonatkozó helyességét; ezen keresztül pedig a szerkezeti jellegű ásványi nyersanyagkutatás helyes orientálására törekszik.

A pályamű a jelenleg világszerte jelentkező új tektonikai elméletek Kárpát-medencére vonatkozó alkalmazhatóságának alapos kritikai bírálatával serkentőleg hat a hazai földtani-tektonikai megismerésre.

Jutalom: 7000 Ft

5. *Asszonyi Csaba* (Tatabányai Szénbányák, Tatabánya)

„Kőzetkontinuumok mechanikai alapegyenleteinek általánosítása."

A pályázat tudományosan új eredménye az egyenletek levezetésének összeállítása. A pályaműben foglaltaknak elsősorban a bányászati nagy üregek kialakításában, azok méretezésében, valamint a mélybányarengések vonatkozásában van jelentősége.

Jutalom: 5000 Ft

Központi Statisztikai Hivatal

1. Társadalmunk rétegeződésének alakulása és az életmód változása

1. *Éltető Ödön, Horváth Ádámné, Schnell Lászlóné* (KSH, Budapest)

„A keresetek szóródása és szerepe a munkás alkalmazotti háztartások jövedelmében. A mezőgazdasági termelőszövetkezeti háztartások jövedelmi viszonyai 1967-ben."

A két lényegében önálló kiadványból álló pályázat több éves kutatómunka eredményeit foglalja össze. A tanulmányokat megalapozó vizsgálatok során a szerzőkollektíva az alkalmazásban állók, illetve a mezőgazdasági termelőszövetkezeti háztartások kereseti arányait és az ezek alakulására ható főbb tényezők szerepét kívánta feltárni, számszerűsített formában is kifejezni, s e feladatot kiemelkedő közgazdasági és matematikai felkészültséggel oldotta meg.

Jutalom (egyenlő megosztásban): 18 000 Ft

2. *Végvári Jenő* (KSH, Budapest)

„Bér- és jövedelemarányok az iparban."

A pályamunka, amely az ipari kereseti arányok 1967—1971. közötti alakulását vizsgálja, elemzi a rétegeződést és az életmód alakulást befolyásoló egyik tényezőnek, a bérnek változását, az elosztási arányok módosulását nyomon követi a népgazdaság alapvető fontosságú ágában, és mint ilyen szoros összefüggésben van a megjelölt kutatási téma főirányával.

Mindenképpen újszerű a választott téma sokrétű megközelítése, az összefüggések feltárásának, az okok megjelölésének igénye. E vizsgálat eredményeként az ipari kereseti arányok változásának

több lényeges összetevője vált ismertté, és a pályaműnek ezt az erényét alig mérsékli, hogy néhány megállapítása vitatható.

Jutalom: 8000 Ft

3. *Szántó Miklós* (MTA Szociológiai Kutató Intézet, Budapest)

„Munkaidő csökkentése és életmód."

A munka legfontosabb része annak a felvételnek beszámolója, amelyet a szerző a városok iparban foglalkoztatott keresői körében hajtott végre annak megállapítására, hogy a szabad szombat milyen változást hoz, illetve hozott a hétvégi tevékenységi struktúrában.

Kutatásai nemcsak az eredmények információs tartalmánál fogva jelentősek, hanem módszere is elgondolkodtató vitára, újabb kísérletekre ösztönző.

Jutalom: 5000 Ft

Országos Testnevelési és Sporthivatal

1. A népesség fizikai erőnlétének fejlesztése és fenntartása a testkultúra eszközeivel

1. *Malomsóki Jenő, dr. Szmodis Iván* (OTSI Kutató Labor, Központi Sportiskola, Budapest)

„Az optikai reakcióidő változása erőkifejtés alatt."

A szerzők a fizikai erőkifejtés hatását a reakcióidőre spiroergográfiás és EKG-val regisztrált pulzus vizsgálattal kapcsolták össze. Ennek segítségével a pulzusszám aktuális változásain kívül az oxigénfogasztást is mérték. E kísérleti berendezésnél a terhelés pontosan adagolható és mkp-ban mérhető. Ugyanakkor az oxigén fogyasztás alakulása értékes bepillantást enged azokba a belső miliőbeli változásokba, amelyek a fokozott oxigénigény, ill. az esetleges oxigén-adósság hatására a szervezetben kialakulnak. Ilyenformán újfajta kísérleti berendezéssel dolgoztak, fogyasztás növekedése és a reakcióidő hosszúsága között. Fokozódó oxigénfogyasztás esetén a reakcióidő meghosszabbodott, amit az agyvelő sejtjeinek nem kielégítő oxigénellátásával magyaráztak. Ezt a hipotézist sikerült egzakt módszerekkel bizonyítani.

A kutatás eredményei a gyakorlat számára is nyereséget jelentenek.

Jutalom (egyenlő megosztásban): 8000 Ft

2. *Dr. Eiben Ottó* (ELTE Embertani Tanszék, Budapest)

„The Physique of Woman Athletes."

A pályázat jelentős új tudományos eredményt tartalmaz, mert nemcsak az antropológiában, hanem a biológiai kutatásban is elsőként alkalmazta a multivariációs analizáló módszert, az általánosított koordinátákat a testalkati variációk elemzésében.

A morfológiai alkat variációinak vizsgálata, amelyeket a szerző 468 sportoló és nem sportoló nőn végzett el, személyenként 40 testméret és 203 relatív méret valamint index számításával, alapját képezi a kitűzött témának. A munka hosszú időn át alapforrásként használható ezen a területen is.

Alkatbiológiai ismeretek nem nélkülözhetők az adott főirány tudományos kutatásában. Eiben dr. munkája új irányt ad a kutatóknak a testméretekkel kifejezhető alkati tulajdonságok normál komponensekre való bontása és értelmezése által.

Jutalom: 12 000 Ft

Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium

1. A kemizálás és a biológia alapösszefüggéseinek kutatása

1. *Dr. Buday Ferdinánd, dr. Kissné dr. Kiss Mária, Gergely Zoltán, Öcsényi András* (Agrártudományi Egyetem, Gödöllő)

„Az Atrazin, a 2,4-D, a Monolimuson és a Benomyl sugárgombákra gyakorolt hatásának vizsgálata."

A pályázók az Atrazin, a 2,4-D, a Monolimuson és a Benomyl hatását vizsgálták három sugárgomba törzs növekedésére és anyagcsere aktivitására. Vizsgálataik során figyelemmel kísérték az ismételt átoltások után jelentkező morfológiai jelleg változásokat is. Megállapították, hogy míg a három törzs eltérően reagál növekedését illetően, a kezelések hatására anyagcseréjük egységesen fokozódott. Morfológiai jellegük — légmicélium és spóraképzésük — a kezelés következményeként tartósan csökkent. Megállapításaik — különösen az utóbbiak — újak, elméleti jelentőségük nagy, mert a *peszticidek genetikai hatásait igazolják.*

Jutalom (egyenlő megosztásban): 12 000 Ft

2. *Kovács Géza* (Agrártudományi Egyetem, Gödöllő)

„A műtrágyák biológiai érvényesülése a talajtulajdonságok függvényében."

A pályázó a nagyszámú adatból azokat az összefüggéseket mutatta ki, melyek a különböző összetételű és adagú műtrágyák, a termés és a természeti feltételek (talajtulajdonságok, éghajlati adatok) között fennállanak. Megállapításai, úm. a növénytáplálkozás erélyének alakulása, valamint az alkalmazott módszer új és az összefüggések elvileg és gyakorlatilag új távlatokat nyithatnak meg.

A szerző eredményei a műtrágyázás elvi alapjainak tisztázásához nyújthatnak segítséget.

Jutalom: 5000 Ft

3. *Dr. Szirtes Viktória* (Talajművelési Kutató Intézet, Karcag)

„A műtrágyaérvényesülés fontosabb paraméterei őszi búza termesztésénél csernozjom talajon."

A pályázó az őszi búzának nagy tenyészedényekben végzett kísérletében a talajművelés és műtrágyázás hatását vizsgálja. Kutatásai kiterjedtek a növény beltartalmi változásaira is. Tápanyag-

felvételi vizsgálatai új biológiai jellegű megállapításokat tesznek lehetővé, melyek gyakorlati jelentőséggel is bírnak.

Jutalom: 5000 Ft

2. A vízgazdálkodás alapösszefüggéseinek kutatása

1. *Dr. Dobos Alajos, dr. Fekete András, dr. Ijjas István* (Művelődésügyi Minisztérium, Budapest, és Műszaki Egyetem, Budapest)

„Az öntözés műszaki tervezése." (Az öntözés mezőgazdasági és műszaki tervezése" c. szakkönyv II. része: 206—246. és 265—370. old.)

A pályamunkában a szerzők bemutatják azon új és elektronikus számítógépre alkalmas tervezési módszerüket, melyet öntözőhálózatok, öntözőberendezések gazdaságos optimumra törekvő méretezésére készítettek. A pályázat alapvetően hidraulikai kutatásokra épülő elméleti munka, mely a kitűzött feladatot a gépi számítások programok szintjéig megoldotta, s így a tervezői gyakorlat számára közvetlenül alkalmazhatóvá tette.

A kutatás eredményei a főirány szervezeti keretén kívüli kutatótevékenységből származik

Jutalom (egyenlő megosztásban): 10 500 Ft

2. *Dr. Szász Gábor* (Agrártudományi Egyetem, Debrecen)

„Ökoszisztémák energia- és vízforgalmának vizsgálata."

Energetikai szempontból legfontosabb elméletek ellenőrzésére — a szerző — növényállományokban konkrét vizsgálatokat végzett, azok eredményeit korszerű matematikai módszerekkel feldolgozta és gyakorlati felhasználásra alkalmas, számszerűsített összefüggéseket igazol. A pályamunka új eredménye, hogy szabatos és szerves rendszerbe foglalja az ökoszisztémák energetikai és vízforgalmi jelenségeire vonatkozó legfontosabb kutatások eredményeit. A kukorica-, lucerna- és cukorrépa-állományokra az állományok vízháztartásának tervezéséhez használhatóan új adatokkal szolgál.

Jutalom: 5000 Ft

3. *Dr. Benedek Pál, dr. Farkas Péter* (VITUKI, Budapest)

„Hőmérséklet hatása az eleveniszapos eljárás reakciósebességére."

A pályamunka bakteriális élettani szempontból új eredménye, hogy a baktériumok anyagcseréje szigorúan követi az ARRHENIUS összefüggést, ugyanakkor a szubsztrat anyagcseréje — szervesanyag lebontása nem követi az előbbi összefüggést. Új eredmény továbbá, hogy

— a hőmérsékleti aktivitás 5—10 °C értékek között általában jellegzetes törést mutat;

— a bioflokkuláció gyakorlatilag nem függ a hőmérséklettől;

— az adott szervesanyag teljes biológiai eloxidálódásához szükséges O_2 mennyisége nem függ a hőmérséklettől.

A pályamű a kutatási főiránnyal szerves kapcsolatban van, bár szervezetileg ahhoz nem kapcsolódik.

Jutalom (egyenlő megosztásban): 6000 Ft

3. A zöldségtermesztés biológiai és gépesítési alapjainak kutatása

1. *Dr. Kapeller Károly, dr. Márkus Ferenc, dr. Berényi Miklós, Kapitány József* (Zöldségtermesztési Kutató Intézet, Fűszerpaprika Kutató Állomása, Kalocsa)

„A fűszerpaprikatermesztés korszerűsítése."

A pályázat az utóbbi évek saját kutatási eredményein kívül összegezi a témában elért összes kutatási eredményt, ami egy kialakítandó zárt technológiai rendszer elemeinek alapját képezheti. Új eredménye a szerzőknek a sűrű ültetés hatékonyságának megállapítása öntözött és öntözetlen körülmények között, mely a helybevetéses technológiához is fontos adatot szolgáltat. Nagy jelentőségű a hosszú évekre visszanyúló felmérés eredménye, mely az egyes betegségek előfordulásának gyakoriságát állapítja meg, így a védekezés technológiájához az egyik legfontosabb alapot nyújtja.

A pályázat témája tartalmilag összefügg a megjelölt kutatási főiránnyal, szervezetileg azonban nem tartozik bele.

Az ismertetett kutatási eredmények egy ágazat fejlesztésének korszerűsítéséhez szolgáltatnak adatokat. Ezek az adatok bizonyos mértékig általánosíthatók, és így a szakági kutatás továbbfejlesztését is előmozdíthatják.

Jutalom (egyenlő megosztásban): 12 000 Ft

5. Kertészeti növények genetikája és nemesítési módszereinek fejlesztése

1. *Dr. Velich István, dr. Zatykó Lajosné* (Kertészeti Kutató Intézet, Budapest)

„A koraiság fokozásának ivargenetikai és virágzásélettani lehetőségei a sárgadinnyénél."

A pályamunka könnyen adaptálható módszerek felhasználásával rámutat a koraiság fokozásának lehetőségére, s annak eredményességét a gyakorlati növénynemesítő munkában kísérleti adataikkal igazolják.

A pályázat új önálló kutatáson alapuló szelekciós módszert alkalmaz a sárgadinnye koraiságának fokozására irányuló nemesítő munkában. Segítségével meggyorsítható az erre alkalmas populációk szelekciója.

Jutalom (egyenlő megosztásban): 6000 Ft

6. A háziállatok fertőző és nem fertőző betegségei elleni védekezés komplex rendszabályait megalapozó kutatások

1. *Dr. Tanyi János* (Állategészségügyi Intézet, Debrecen)

„Madárinfluenza-vírusok előfordulása Magyarországon."

A pályázó világviszonylatban is nagy visszhangot kiváltó eredményt ért el. Egyrészt a világon

elsőként izolált a gyöngytyúkokból és kifejlett kacsákból influenza vírusokat, másrészt ezek között olyan természetes és madár—emberi hibrid vírus törzseket talált, amelyek közegészségügyi szempontból is nagy figyelmet érdemelnek. Kimutatta, hogy egyes madár influenza törzsek önálló kórokozókként is szerepelnek, mások csak hajlamosító tényezők fennforgásakor fejtenek ki pathogén hatást.

Jutalom: 5000 Ft

2. *Dr. B. Kovács András, dr. Felkai Ferenc, dr. Zájer József* (Állatorvostudományi Egyetem, Budapest)

„A sertés végtagbetegségeinek megelőzésére vonatkozó vizsgálatok a szakosított sertéstelepeken."

A szerzők pályázatukban azokat az összefüggéseket tárták fel, amelyek a hibás padozat és az azon tartott sertések lábvég megbetegedései között fennállnak. A padozat minősítésére az eddigieknél egzaktabb módszereket dolgoztak ki. Számos gyakorlati megfigyeléssel igazolták, hogy a zárttartásban élő kocák szaporodásbiológiájára és ellenállóképességére nagyon előnyös hatása van a rendszeres jártatásnak. Ennek megoldására módszert és jártatópálya modelleket dolgoztak ki. Az ajánlott jártató pálya rendszeres használatával nem csak a lábvég megbetegedések száma csökken, hanem az kedvezően hat a kocák szaporaságára, tétemény-képességére és általános ellenállóképességére is.

Jutalom (egyenlő megosztásban): 9000 Ft

3. *Dr. Kapp Pál* (Állatorvostudományi Egyetem, Budapest)

„A ló rhinopneumonitisének kórfejlődése."

A pályázó nagyon alapos fény- és elektronmikroszkópos vizsgálatokkal tisztázta a ló rhinopneumonitis vírusának a májra gyakorolt hatását. A vírus májsejteket károsító hatását nemcsak a vizsgált vetélt csikómagzatokban, hanem enyhébb fokban beteg kancák májában is megtalálta. Elméleti szempontból jelentős, hogy a leírt elváltozások már 7 hetes csikóembrióban és a kancákban is fellelhetők voltak.

Jutalom: 5000 Ft

4. *Dr. Kemenes Ferenc* (Állatorvostudományi Egyetem, Budapest)

„A mezei nyulak túlaraemiájának járványtana és annak megelőzésére irányuló vizsgálatok."

A pályázó vizsgálatai során megállapította, hogy az egyes szervekben fellelhető tularaemiás elváltozások közül gyakorlatilag csak a vese-tularaemia esetén kell a fertőzött mezei nyúl járványterjesztő szerepével számolni. Ebből az következik, hogy egy terület akkor válik endémiásan fertőzötté, ha a nyúl populáció sűrű, azonos területen jár, s az állomány ellenállóképessége csökkent. Ezek a megállapítások alapját képezhetik egy endemiás területen a tularaemiás fertőzöttség terjedése megakadályozásának. A szerző egyben megállapította, hogy a *Fr. tularensis* törzsek a Gentamycinre a legérzékenyebbek.

Jutalom: 5000 Ft

5. *Dr. Rátz Ferenc, dr. Székely Antal, dr.Ványi András* (Országos Állategészségügyi Intézet, Budapest)

„A Marek-féle betegség heveny alakjának hisztogenezise."

A pályázók jelentős új kutatási eredményként bebizonyították, hogy a Marek-féle betegség heveny alakjának vírusa a napos baromfi szervezetében már a fertőzés utáni néhány napon belül az extraneutrális szervekben jellegzetes elváltozásokat hoz létre. Az idegrendszer praedilectios helyein a jellegzetes elváltozások a fertőzés utáni második héten szintén megjelennek. A normális lymphoid szövet és a Marek-féle betegség vírusának hatására kifejlődő elváltozások szövettani képének elkülönítésével eredményeik az immunológiai kutatásokhoz is segítséget adnak.

Szervezetileg nem, de tartalmilag kapcsolódik a kutatási főirányhoz.

Jutalom (egyenlő megosztásban): 9000 Ft

8. A mezőgazdasági vállalatok ökonómiai kérdéseinek kutatása

1. *Dr. Mészáros Sándor* (MÉM Statisztikai és Gazdaságelemző Központ, Budapest)

„A műtrágyázás hatékonysága és optimumai."

A pályamunka a vállalati műtrágyagazdálkodás kérdéseit elméleti és módszertani vonatkozásban átfogóan, korszerűen, gyakorlatban alkalmazhatóan tárgyalja és oldotta meg. Új eredmény benne, hogy — korszerű matematikai módszerrel vizsgálva — kimutatja a különböző műtrágya adagok és hatóanyag arányok terméshozamra és a termelés nyereségére gyakorolt hatását. A termelési és költségfüggvények alkalmazása lehetővé teszi a műtrágya felhasználás mennyiségének, összetételének és a hozamszintnek mind a termés mennyiségére, mind a maximális nyereség elérésére irányuló optimalizálását.

A téma tartalmilag szerves és lényeges része, szervezetileg azonban nem épült be a megjelölt kutatási főirányba.

Jutalom: 5000 Ft

11. Az élelmiszergazdaság jelentőségének, makroökonómiai törvényszerűségeinek feltárása, tervezési módszereinek tökéletesítése

1. *Dr. Kovács Kálmán* (Agrárgazdasági Kutató Intézet, Budapest)

„Az élelmiszergazdaság távlati tervezésének rendszere és továbbfejlesztése."

A tanulmány a tervezés eddigi tapasztalatainak helyes kritikai értékeléséből kiindulva nagy jelentőségű lépést tesz a komplex tervezési rendszer kialakítása irányában. Meghatározza szinte valamennyi tervezési tényező (tényezőcsoport) logikai kapcsolatainak jellegét és irányát. Mindezzel hozzásegít ahhoz, hogy a tervezés időben szinkronizált, ágazaton belüli és kívüli összefüggéseiben zárt tevékenységi rendszer legyen. Nagy jelentőségű a tervezési taktikára, az alternatív és helyettesítő

változatok kidolgozására, valamint a változások küszöbértékének meghatározására vonatkozó javaslata.

Jutalom: 5000 Ft

2. *Dr. Benet Iván, dr. Góczán László* (MTA Közgazdaságtudományi Intézet, Budapest és MTA Földrajztudományi Intézet, Budapest)

„Adalékok egy új földértékeléshez."

A tanulmány az alap- és alkalmazott kutatások egysége. Nem reked meg elméleti kereteknél, hanem a gyakorlati verifikáláshoz is eljut. Új kutatási eredményének tekinthető a *termelő helyértékszám* meghatározása, amely megkövetelte a *domborzati értékszám* és a *vízhasznosulási értékszám* definiálását is, továbbá a *földalapár* megközelítése. Döntő értéke az új kutatási eredménynek az aranykoronarendszerrel való határozott szakítás és a meggyőző, objektív módszerek egyik lehetséges változatának kialakítására tett sikeresnek mondható kísérlet.

Jutalom (egyenlő megosztásban): 6000 Ft

12. Főbb mezőgazdasági ágazatok ökonómiai sajátosságainak feltárása, továbbfejlesztése

1. *Cselőtei Lászlóné, Dzur Magdolna, Éles Zoltánné, Papp Zsolt, Szilágyi Zsolt, Tóth Lászlóné, Varga Gyula* (MÉM, Budapest és Agrárgazdasági Kutató Intézet, Budapest)

„A kertészeti ágazatok néhány ökonómiai kérdése."

A pályamunka egy kollektíva többéves munkáját összefoglaló tanulmánykötegből áll, amely számos új eredményt, illetőleg felismerést tartalmaz. A gazdaságpolitikai jellegű tanulmányok bemutatják a zöldségtermelés visszafejlődésének okát, s rámutatnak azokra a tényezőkre, amelyeknek befolyásolásával lehetségessé válik a termelés szükséges irányú és mértékű fejlesztése. A költség- és jövedelemvizsgálatok új összefüggések felismerésére adnak alapot, ill. támpontot. A szervezeti, illetőleg technológiai kérdésekkel foglalkozó tanulmányok új eredménye abban jelölhető meg, hogy gazdasági adatokat és értékelést közölnek a vizsgált területről, segítséget adva ezzel a fejlesztési döntések meghozatalához.

Jutalom (egyenlő megosztásban): 21 000 Ft

2. *Dr. Bajnógel Ferenc* (Központi Élelmiszeripari Kutató Intézet, Budapest)

„A sertéstenyésztési ágazat jövedelmezőségének fokozása a felnevelési arányt növelő hatóanyagok takarmányozásban való felhasználásával."

A pályamunka tisztázta, hogy a „*Biofeed U*" elnevezésű UGF faktort tartalmazó készítmény etetése milyen hatással van a magyar fehér hússertés malacokra, továbbá azt, hogy a szóbanforgó szer a hazai árviszonyok között milyen gazdasági eredményekkel jár. A vizsgálatok szerint a szer etetése növeli a felnevelési arányt és előnyösen befolyásolja a malacnevelés gazdaságosságát. Ez a felismerés jelentős mértékben segítheti a sertéshústermelés hatékonyságának fokozására irányuló erőfeszítéseket.

A pályázat, tartalmilag kapcsolódik a jelzett kutatási főirányhoz.

Jutalom: 5000 Ft

14. Az élelmiszergazdaság egyes ágazatainak fejlesztési koncepció kialakításához módszerek, prognózisok kidolgozása

1. *Dr. Simon Gyula* (MÉM Termelés- és Műszaki Fejlesztési Főosztály, Budapest)

„Hústermelésünk fejlesztésének távlatai."

A pályamunka szintetizálja az állati termékek belföldi fogyasztása és exportértékesítése múltbeli alakulásának elemzési és várható alakulásának prognosztizálási módszereire vonatkozó ismeretanyagot, és hatalmas kül- és belföldi irodalmi és statisztikai adatanyagra támaszkodva koncepciót ad az állattenyésztési ágazatok távlati fejlesztésére.

Új kutatási eredményként vélelmezhető a termelésfejlesztési lehetőségek módszerének finomítása, amelynek során a fejlesztés színvonalának mérésére a szerző más által eddig nem alkalmazott, de bizonyítottan jól használható mutatószámokat vezetett be.

Jutalom: 6000 Ft

2. *Bass Lívia* (Élelmiszeripari Gazdaságkutató Intézet, Budapest)

„A termelés fejlődésének és az arra ható tényezők alakulásának elemzése öt iparágban."

A tanulmány öt iparág hosszú idősoros termelési és az annak fejlődésére ható tényezők adatainak elemzése nyomán módszert ad a termelési volumen középtávú tervezéséhez. Új eredmény a pályázatban annak kétségtelen bizonyítása, hogy a megfelelő hosszúságú (10 évesnél hosszabb) összehasonlítható értékű idősor rendelkezésre állása esetén a vizsgált iparágak többségében a termelés fejlődésének középtávú előre becslésére a bemutatott regressziós egyenletek 90%-os megbízhatósági szinten 2—12%-os szóráson belüli pontossággal felhasználhatók.

Jutalom: 5000 Ft

15. Közgazdasági befolyásoló eszközök és módszerek hatásának vizsgálata

1. *Dr. Ujhegyi Gyula, dr. Szénay László* (Agrárgazdasági Kutató Intézet, Budapest, és Agrártudományi Egyetem Gödöllő)

„Az élelmiszergazdaság egységes szabályozására irányuló ‚közelítési' kísérlet értékelése."

A tanulmány részletesen vizsgálja az élelmiszergazdaság területén az 1971. óta eltelt időszak tapasztalatait és a vállalati jövedelmek az időszak alatti alakulásáról von le igen értékes és fontos következtetéseket. Figyelemre méltó az az új megállapítás, hogy a vertikális kapcsolatok erősítése során nem ellenérdekekről és érdekegyeztetésről kell beszélni, hanem a költség- és jövedelemviszonyoknak a kapcsolatokra gyakorolt előnyös vagy hátrányos hatásáról.

Jutalom (egyenlő megosztásban): 6000 Ft

16. Korszerű vállalati szervezés és módszerek kutatása

1. *Horváth János, Kalocsay Ferenc* (Agrárgazdasági Kutató Intézet, Budapest)

„A folyamatok és folyamatrendszerek néhány alapkérdése a nagygazdaságokban."

A pályázatban új eredmény, hogy a korszerű szervezéselméleti ismeretek mezőgazdaságban való alkalmazását segíti elő és a szervező munka jelen szakaszában ez jelentős feladat.

Jutalom (egyenlő megosztásban): 6000 Ft

Magyar Tudományos Akadémia
— Tárcaszintű kutatási főirányok —

1. A számítástechnika alkalmazásai (kivéve az orvostudományi alkalmazások)

1. *Ámon Zsolt, dr. Báger Gusztáv, dr. Gantzer Sándor, ifj. Krekó Béla, dr. Ligeti István, dr. Morva Tamás, Patyi Károly, Perényi András, dr. Sivák József, dr. Szabó László, dr. Vági Ferencné, dr. Ziermann Margit* (OT, OT. Tervgazd. Int., OT. Számítástechnikai Központ, Budapest)

„Népgazdasági tervezés és programozás. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, 1973."

A pályamű tudományos értéke a közgazdasági-matematikai modellek konkrét alkalmazásában van. A pályaműben leírt kísérlet akkor is értékes, ha a IV. ötéves tervben még kevésbé hatott. Egy öntanuló folyamat első lépéseinek tekinthető. A leírt módszer figyelembe veszi a gazdaságirányítás, a tervezés mostani hazai rendszerét, kísérletet tesz arra is, hogy a „hagyományos" tervezési és a programozási eljárásokat együtt alkalmazza. A magas tudományos színvonalon elkészített — könyv alakban is megjelent — pályázatban új tudományos eredmények a következők: az optimalizációs technika sikeres bevezetése a rendkívül komplex rendszert alkotó népgazdasági tervezési rendszer működésébe, a nagyméretű programozási feladatban az új gazdaságirányítási rendszer követelményeinek adekvát figyelembe vétele a IV. ötéves terv tényleges adatait tartalmazó numerikus feladat megoldása és a numerikus megoldásból adódó értékes gazdaságpolitikai következtetések levonása.

Jutalom (egyenlő megosztásban): 33 000 Ft

(Gantzer Sándor a pályázat benyújtásakor intézeti igazgató volt, így a pályázati feltételek szerint ehelyütt csak erkölcsi elismerésben részesülhet.)

2. *Dr. Gáspár Zsolt* (MTA I. Főosztály)

„Kötélhálók tervezése és számítása számítógéppel."

A szerző újszerű, a klasszikus tervezési gyakorlattal összhangban álló numerikus, interaktív módszert és kidolgozott programokat ismertet kötélháló számítására. A programrendszernek nagy értéke, hogy szervezésében a tervezés menetét követi. Az, hogy a tervezés különböző fázisaihoz tartozó számítások programjai úgy vannak szétválasztva, hogy az egymást követő programok inputja kompatibilis az előző programok outputjával, a tervezés olyan ember—gép rendszerét valósítja meg, amely az interaktív tervezési elgondolásnak megfelelhet, ha az ahhoz szükséges hardware és software rendelkezésre áll. A programrendszer már nemcsak számolást végez — ami az eddig elkészített statisztikai programok legnagyobb részére jellemző — hanem egy tervezési folyamatot automatizál. Mivel a kötélháló a nagy terek egy lefedési módja, ennek újszerű, hatékonyabb számítási módszerei nagy gyakorlati jelentőségűek mind az anyagmegtakarítás, mind az esztétikailag legmegfelelőbb konstrukciók kiválasztása szempontjából.

Jutalom: 10 000 Ft

3. *Laky Teréz* (KSH Gazdaságkutató Intézet, Budapest)

„A számítástechnika elterjedésének társadalmi feltételei és várható hatása.

1. A számítógépek alkalmazásának szociológiai problémái az üzemekben.
2. A szervezet adaptálódó képességének mértéke, feltételei."

A pályamű olyan témakörben végzett kutatómunka konkrét eredményeit foglalja össze, amely hazánkban a tudományos-technikai haladás érvényesülésének egyik legfontosabbika. A pályázat tudományosan új eredményének tekinthető a számítástechnika hazai elterjedésének népgazdasági összefüggésbe való állítása: a számítógépesítést nem elszigetelten tárgyalja és így nem kelti azt a benyomást, mintha problémái elszigetelten megoldhatók volnának. Rámutat az új gazdaságirányítási rendszer pozitív hatására a vállalatigazgatás racionalizálása terén a nemzetközi versenyképesség elérése és a számítógépesítés között fennálló kapcsolatra, a számítástechnika elterjedésének az egész népgazdaságra kisugárzó hatására, és nem utolsósorban a szervezet-szociológia nélkülözhetetlenségére. Valamennyi megállapítása konkrét, empirikus kutatásokon alapul. A pályaműben foglalt dolgozatok rendkívül gondolatébresztők, problémacentrikusak. Ösztönöznek a nemzetközi piacokra orientálódó vállalatok számítógépesítésére a szervezet-szociológia fejlesztésére, a számítástechnika népgazdasági elterjedésére. A szerző stílusát szerénység, mértéktartás és a fogyatékosság konstruktív feltárása jellemzi.

Jutalom: 7000 Ft

4. *Benkő Tiborné, Csákány Antal, Jávor András* (KFKI, Budapest)

„CANDYS I (Computer and Network Dynamic Simulator) Szimulációs programrendszer."

A pályamű információ átviteli rendszerek értékelésére szolgáló szimulációs programrendszert tartalmaz. A programrendszer alkalmazhatósági területe elég szűk. Ez a szűk terület azonban a legjelentősebb rész, a számítógép rendszerekkel kapcsolatos adatátvitel fontos kérdéseit tartalmazza. A pályamű felépítése ésszerű és logikus. A szimulációs módszer a „time-sequencing" elven alapul, amely a legkevésbé hatékony programozási eljárás,

a témához azonban tökéletesen megfelelő. Tekintettel arra, hogy hazánkban a nagyobb számítógép rendszerek és az ezzel kapcsolatos adatátviteli hálózatok most vannak kialakulóban, az ezek vizsgálatával és értékelésével foglalkozó kutatások a legkonkrétabb és legaktuálisabb feladataink közé tartoznak. Ezek a vizsgálatok nagyobbrészt éppen sztochasztikus szimuláció útján végezhetők el.

Jutalom (egyenlő megosztásban): 9000 Ft

5. *Jékel Pál, Papp Ferenc* (KLTE, Debrecen)

„Ady Endre összes költői műveinek fonémastatisztikája."

A szerzők Magyarországon először teljes költői életművet vittek számítógépre. Jól lehet, egyelőre „csak" az alsó nyelvi szinten végeztek feldolgozást, az eredmények kommentálása során máris számos kutatási témaötletet tudnak adni nyelvészeknek és irodalmároknak egyaránt. Különösen figyelemre méltó a dolgozat „Ady-versus non-Ady" c. önálló tanulmánynak is beillő fejezete. Egészében véve a végzett munka igen tanulságos és gondolatébresztő.

Jutalom (egyenlő megosztásban): 8000 Ft

2. Az ember természeti környezetének védelme (főleg a bioszféra megváltoztása szempontjából)

1. *Dr. Kondorosi Ádám, dr. Fedorcsák Imre, dr. Solymosy Ferenc, dr. Lars Ehrenberg, Siv Osterman-Golkar* (Szegedi Biol. Közp., ELTE Genetikai Tanszék, Budapest, Stockholms Univ.)

„Inactivation of Q RNA by Electrophiles. (Mutation Reserarch, 17, 1973. 149–161.)"

A pályamű tematikailag határozottan illeszkedik „Az ember és természeti környezetének védelme" MTA tárcaszintű kutatási téma anyagába. A szerzők kutatási eredményei újak, mind a humángenetika, mind az általános biológiai környezetvédelmi vonatkozásban értékelhetők és fontosak. A pályamű korszerű metodikával végrehajtott saját kísérleti eredményekre épülő értékes vizsgálati anyagot ismertet. Módszerük sikerrel használható annak megállapítására, hogy valamely környezetet szennyező anyag reagál-e az élővilág egyik legfontosabb anyagcsoportjával a nukleinsavakkal.

Jutalom (egyenlő megosztásban): 9000 Ft

2. *Dr. Nagy Zoltán, Hupka György, Kovács Attila, Rauschenberger Jenő* (MÁFKI, Budapest)

„Új típusú készülék folyadékok érintkeztetésére és keverésére levegővel."

A pályamű egy a szennyvíztisztítás során fontos technológiai lépés kémiai és fizikokémiai állapotának, ill. folyamatainak vizsgálatával, a folyadék levegővel történő érintkeztetésével, ill. keverésével foglalkozik. Önálló vizsgálatok és mérések eredményeire épül és a gyakorlat által jól alkalmazható módszert javasol.

Tárgya alapján az alkalmazott környezetvédelmi kutatások keretébe tartozik. A közölt vizsgálatok eredményei a gyakorlatban, elsősorban az olajok és zsírok flotációs kivonásához és a nagy oxigén fogyasztású szennyvizek jó hatásfokú tisztításához.

Jutalom (egyenlő megosztásban): 12 000 Ft

3. *Dr. Szőcs Zoltán* (MTA Botanikai Kutató Intézet, Vácrátót)

„Sokváltozós program-rendszer és ökoszisztémák strukturális elemzésére."

A mind nagyobb mértékben meginduló számítógép program és felhasználás előrevetíti annak szükségességét, hogy az ökoszisztéma analízisét (strukturális és funkcionális) a már meglevő és újonnan kidolgozott, illetve e kettő összeillesztéséből megkapott legújabb programokkal végezzék. A szerző erre adott minden tekintetben kiváló, nagyszerűen felhasználható példát. A szerző módszertani eredményei közül kiemelendő a főkomponens analízis és a cruster analízis összekapcsolása (első a világirodalomban), valamint az úgynevezett faktor continuum index programjának elkészítése.

Jutalom: 5000 Ft

4. *Dr. Kecskés Mihály, dr. Szücs László, Balázs Ervin* (MTA TAKI, Növényvédelmi Kut. Int., Budapest)

„Fenoxiszármazékok — talajmikroszervezetek kölcsönhatásának és különböző hazai talajtípusok 2,4-D maradványának vizsgálata."

Az elért eredmények mind elméleti, mind módszertani vonatkozásban jók és segítséget adnak a különböző herbicidek mezőgazdasági gyakorlatban történő alkalmazhatóságához. A szerzők megállapították, hogy az általánosan használt Dikonirt és Trifenoxin herbicidek toxicitása a talajbaktériumokra nézve nagyobb mint a Fenoxi származékok tiszta vegyületei. Ugyancsak új megállapítás, hogy a Rhizobiumok a Trifenosinnal szemben érzékenyebbek mint a Dikonirttal szemben. A pályamű fontos és aktuális problémával foglalkozik, felhívja a figyelmünket arra az alapvető feladatra, hogy meghatározzuk a mezőgazdasági művelés alatt álló talajtípusok peszticid-terhelhetőségét.

Jutalom (egyenlő megosztásban): 9000 Ft

5. *Mészárosné Nagy Ágnes, Vissy Károly* (OMSz. Közp. Légkörfizikai Intézet, OMSz. Közp. Előrejelző Int., Budapest)

„A légköri aeroszol mikrostruktúrája emberi tevékenységtől nem befolyásolt levegőben."

A szerzők az antarktiszi tanulmány során gyűjtött (Vissy) aeroszol minták feldolgozásával, emberi tevékenység által nem befolyásolt környezet adatait értékelik és a déli félteke feletti légtér aeroszol-részecskéinek fizikai és kémiai tulajdonságairól közölnek *saját* vizsgálatukon alapuló új adatokat. Ezzel összehasonlító vizsgálatokhoz adnak lehetőséget a nemzetközi viszonylatban is — káros antropogén hatásoktól befolyásolt légtér — hasonló vizsgálataival. A munka mind hazai mind nemzetközi vonatkozásokban jelentős anyagot tartalmaz és a környezetvédelmi kutatások levegőszennyezési területén jól alkalmazható.

Jutalom (egyenlő megosztásban): 6000 Ft

6. *Dr. Pagony Hubert, Szilágyi Attila* (ERTI, Budapest)

„Várpalota, Pét, Fűzfő iparterületek levegőszennyeződésének vizsgálata."

A szerzők pályamunkája hazánk egy kiemelt területének légszennyeződés vizsgálatával foglalkozik. Ebben a tekintetben elért eredményeik jók és újak. Megállapítják, hogy Várpalota, ill. I nota körzetében 9 év alatt az ipari légszennyeződések következtében károsodott terület 30%-kal növekedett. A szerzők munkájukban feltárták a Pinus nigra tűlevelének és néhány egyéb lombos fafaj leveleinek fluor-szennyezés okozta elváltozását, illetve az ennek következtében beállott legyengülést és a fellépő kórokozók megjelenése közötti kapcsolatot.

Jutalom (egyenlő megosztásban): 6000 Ft

7. *Dr. Kólya Tibor* (Autóipari Kutató Intézet Budapest)

„A városi forgalomban üzemelő gépjármű motorok hatásos kipufogó-rendszerének tervezése."

A pályamű eredményeit értékelve elsősorban annak gyakorlatilag használható jellegét kell kiemelnünk. A városi környezet zajszintjének csökkentése érdekében továbbfejleszti a kipufogó dobok tervezésének elméletét. A kialakítás új formájával a gyakorlati kivitelezés hatásosabb és gazdaságosabb lehetőségeire utal.

Jutalom: 5000 Ft

3. Gazdaságpolitikánk tapasztalatainak elemzése; javaslatok a továbbfejlesztésre

1. *Dr. Bartke István, dr. Koródi József, dr. Kulcsár Viktor, dr. Szabó Károly* (ÉVM, OT Tg. Int., OT., Budapest)

„Területi tervezés, tanácsi tervezés. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1972."

A tanulmány legfontosabb tudományos eredménye, hogy a tudományos kutatásban és a gyakorlati munkában eddig szerzett hazai és nemzetközi tapasztalatokat összefoglalva felvázolja egyoldalról a területi gazdaságpolitika különböző oldalai közötti komplex összefüggéseket, más oldalról a területfejlesztési, területrendezési és a tanácsi tervezés egységes folyamatát és a tervek összeállításának elméleti, gyakorlati módszerét. A tanulmány igen értékes hozzájárulás a területi gazdaságpolitikai döntések tudományos megalapozásához, és a különböző területi tervek céljainak kidolgozására irányuló közgazdasági kutatásokhoz.

Jutalom (egyenlő megosztásban): 12 000 Ft

2. *Dr. Szakolczai György* (INFELOR, Budapest)

„Az erőforrások értékelése" c. kutatási zárójelentés, valamint az ezen alapuló „Az erőforrások értékelése", „Eszközjárulék, önfinanszírozás és eszközátcsoportosítás" és „A nyereséggazdálkodás egyes kérdései" c. cikkek.

A dolgozatok — magas elméleti színvonalon — a kérdések széles körét fogják át. Érintik a növekedéselmélet, az ár- és kamatelmélet lényeges problémáit, a szocialista gazdasági mechanizmus egész elméletét és gyakorlatát. A szerző igen tájékozott a kérdések irodalmában; sok ponton támaszkodik saját és munkatársainak korábban publikált nagyarányú numerikus számításaira; messzemenően törekszik elméleti eredményeinek gyakorlati hasznosítására. A dolgozatok kimagaslanak a magyar közgazdasági irodalomból, annak ellenére, hogy javaslatai egyikének-másikának gyakorlati célszerűsége kétséges, ill. vitatható.

A pályaműben tudományosan újnak tekinthető az optimális beruházási hányaddal foglalkozó növekedési elmélet árelméleti konzekvenciáinak elemzése és az ehhez kapcsolódó árelméleti gondolatoknak a magyar szocialista gazdaság viszonyaira való alkalmazása.

A vitára serkentő, gondolatébresztő tanulmányok szorosan kapcsolódnak a főirányhoz, a gazdaságpolitika céljait, módszereit elemzik.

Jutalom: 6000 Ft

4. Középtávú világgazdasági prognózis, különös tekintettel a népgazdasági tervezés szempontjaira

1. *Dr. Sándor Anna* (MTA Afró-Ázsiai K. K., Budapest)

„A fejlődő országok foglalkoztatottsági színvonalának és struktúrájának jelenlegi helyzete és várható alakulása."

A tanulmány a kutatási főirány témakörébe tartozó fontos kérdést tárgyal. Noha a kérdés belső gazdasági probléma, mégis sokrétűen összefügg a külgazdasági kapcsolatokkal, elsősorban a nemzetközi munkamegosztáson és a fejlődő országoknak nyújtott segélyeken keresztül.

A pályamunka színvonalasan dolgozza fel és értékeli e téma irodalmát, áttekintést ad a foglalkoztatottság helyzetéről és perspektívájáról. Állásfoglalása jól megalapozott, a demográfiai helyzetből indul ki, másrészt a gazdaság struktúraváltozásának lehetőségeit elemezve állapítja meg a foglalkoztatottság várható szerkezetét és színvonalát.

A pályamunka tudományos érdeme, hogy a magyar szakirodalomban viszonylag ritkán tárgyalt kérdést egy nemzetközi intézmény hosszútávú tervét alapul véve konkrétan elemez.

Jutalom: 5000 Ft

2. *Dr. Szakonyi László, dr. Rott Nándor* (Agrárgazdasági Kutató Intézet, Áll. Fejlesztési Bank, Budapest)

„A hitel szerepe a fejlett tőkés országok mezőgazdaságában."

A pályamunka Nyugat-Európa mezőgazdasági termelésének egyik legfőbb szabályozóeszközével, a mezőgazdasági hitelrendszerrel foglalkozik és a kérdést oly módon tárgyalja, hogy az beletartozik a kutatási főirány körébe.

A pályamunka magas tudományos színvonalon, nagy hozzáértéssel készült és a magyar szakirodalomban ezt a konkrét tárgyat első ízben elemzi

ilyen alapossággal. Feltárja a közvetett gazdaságpolitika hitelezési eszköztárát egy fontos területen a mezőgazdasági termelés befolyásolásában.

E kutatás eredményeit a főirány keretében folyó Nyugat-Európára vonatkozó prognózisoknál jól hasznosíthatjuk, mert e prognózisoknak fontos része a mezőgazdasági termelés tendenciájának előrelátása.

Jutalom (egyenlő megosztásban): 6000 Ft

5. A tudományos-technikai forradalom mint világtörténelmi folyamat a kapitalizmus és szocializmus viszonyai között. (A tudományos-technikai forradalomra való felkészülésünk tudományos megalapozása)

1. *Dr. Komló László* (MTA Közgazd. Int., Budapest)

„A mezőgazdaság iparosodása a tőkés gazdaságban."

A pályamunka rendkívül fontos és különösen így összefüggésükben mindeddig ismeretlen, vagy nem eléggé ismert információkat közöl a mezőgazdaság tőkés viszonyok között megfigyelhető és a szerző szerint a fejlődés általános elemeit hordozó jelenségekről. A fejlődési lehetőségeknek azonban bármilyen valószínű, mégiscsak föltételezett változatát ismerteti, így a pályamunka bizonytalansági tényezőket is hordoz magában.

A pályamunka nagy szakmai felkészültségről tanúskodik. Stílusa nemcsak hogy olvasmányos, de kifejezetten élvezetes.

Jutalom: 5000 Ft

2. *Dr. Forgács Katalin* (MTA Közgazd. Int., Budapest)

„A tőkés agrárfejlődés dilemmája."

A színvonalas tanulmány több vonatkozásban újszerűen közelíti meg az európai tőkés országok mezőgazdaságában, a tudományos-technikai forradalom kibontakozása következtében lezajló folyamatokat. A tanulmány központi kérdése az, hogy a kibontakozó tudományos-technikai forradalom következtében a termelési viszonyok milyen átalakulása várható a jelenkori kapitalizmusban.

Az adott fő irányban folyó tudományos kutatást a pályázat elsősorban nem a technikai fejlődés irányának feltárásával mozdítja elő, hanem azáltal, hogy a fejlődésből levonható következtetések elvi, elméleti általánosítására törekszik.

Jutalom: 5000 Ft

6. A társadalmi tudat fejlődése Magyarországon a felszabadulás óta

1. *Béládi Miklós, Pomogáts Béla, Kenyeres Zoltán* (Irod. Tud. Intézet, Budapest)

„Eszmények és értékek változása a felszabadulás utáni irodalomban."

A pályamű határozott koncepciója szerint a felszabadulás utáni irodalmi jelenségek vizsgálata nem érthető meg a társadalmi tudatban bekövetkezett különböző irányú és mélységű változások nélkül. A magyar regény és líra eddig kialakult fejlődésszemléletével szemben arra törekszik, hogy az irodalmi fejlődés „belső logikáját" ne pusztán szociológiai-társadalmi jelenségekből értse meg, hanem egy komplex vizsgálat tárgyává tegye: új regényeszmények kialakulása mint esztétikai probléma, írói csoportosulások, ideológiatörténeti összefüggések, irodalomtörténeti fejlődésvonalak, szociológiai erőterek egymásra való kölcsönös hatásában vizsgálja az elmúlt huszonöt-harminc év irodalmi jelenségeinek csomópontjait. Különösen jelentős ez a sok irányba futó, de a társadalmi tudat logikájára figyelő szemléletmód a „derékhad" íróinak elemzésében (a társadalmi tudat változása és tükrözése a „derékhad" íróinál), valamint „A magyar regény útjai" c. fejezetben.

A dolgozat alapvető értékei a főirányba folyó kutatások előmozdítását szolgálják.

Jutalom (egyenlő megosztásban): 9000 Ft

Miniszteri rendelet

A pénzügyminiszter 2/1974. (I. 17.) PM számú

rendelete

a szellemi tevékenységet folytatók jövedelemadójáról szóló 43/1971. (XII. 17.) Korm. számú rendelet végrehajtására kiadott 36/1971. (XII. 17.) PM számú rendelet módosításáról és kiegészítéséről

A 43/1971. (XII. 17.) Korm. számú rendelet (a továbbiakban: R.) végrehajtásáról szóló 36/1971. (XII. 17.) PM számú rendelet (a továbbiakban: Vhr.) — az R. 13. §-ának (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján — az alábbiak szerint módosítom, illetőleg kiegészítem:

1. §.

A Vhr. 3. §-ának *e)* és *h)* pontja helyébe az alábbi rendelkezések lépnek:

(adóköteles a szellemi tevékenység, ha annak jövedelme)

„*e)* újításból, a szabadalom, az ipari minta átruházásából vagy hasznosításának átengedéséből (licencia), továbbá a szolgálati találmány feltalálójának járó díjazásból, valamint a nemesített, felkutatott, illetőleg honosított növény- és állatfajta hasznosításának átengedéséből;"

„*h)* egyéb szellemi tevékenységből [gyártási tapasztalat (know-how) hasznosításából stb.]"

(származik.)

2. §.

A Vhr. 6. §-a az alábbi (9) bekezdéssel egészül ki:

„(9) Nem vonatkozik az R. 2. §-a (1) bekezdésének *a)* 1. pontjában meghatározott adómentesség a költségvetési gazdálkodási rend szerint működő

kutatóintézetek, a felsőoktatási intézmények és egyéb, a külső megbízók részére szerződéses munkát végző költségvetési szervek által a saját dolgozóik részére adott bármely jutalom — ide nem értve a térítésmentes vérvétel szervezésében, illetőleg lebonyolításában résztvevők jutalmát — évi 65 000 forintot meghaladó részére. E jutalom 65 000 forinton felüli része akkor is adóköteles, ha azt nyugdíjjárulék alá vonták."

3. §.

A Vhr. az alábbi 15/A. §-sal egészül ki:

„15/A. §. Nem vonhatók össze az R. 7. és 8. §-a szerint — adólevonás vagy közösségi adózás útján adóztatott jövedelmek egymással és az R. 6. §-a szerint adóztatott jövedelmekkel. Nem vonhatók össze továbbá a Vhr. 19. §-a (3) bekezdésének *a)—f)* pontjában, valamint 21. §-ának (2) bekezdésében felsorolt jövedelmek az R. 6. §-a szerint adóztatott egyéb jövedelmekkel."

4. §.

(1) A Vhr. 18. §-ának (1) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(1) Az adó alapja az adóévben (a naptári évben) elért adóköteles jövedelem."

(2) A Vhr. 18. §-ának (3) bekezdése a következő mondattal egészül ki:

„A kutatóintézetek, a felsőoktatási intézmények és egyéb költségvetési szervek által saját dolgozóiknak kifizetett adóköteles jutalmak [Vhr. 6. § (9) bek.] esetében az adómentes költséghányadot a 65 000 forinton felüli jutalomrész után kell a Vhr. 18. §-a (2) bekezdésének *j)* pontja szerint számításba venni."

(3) A Vhr. 18. §-ának (5) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(5) A (4) bekezdésben foglalt rendelkezést a szerzői jogvédelem alá eső és több évi munka eredményeként jelentkező alkotásokért kifizetett díjak — az alkotás újabb felhasználásáért járó ellenérték kivételével —, a szerzői különdíj és jogdíjkiegészítés 50%-át kitevő díjak (előlegek), a külföldről származó jövedelmek, a kutatóintézetek, a felsőoktatási intézmények és egyéb költségvetési szervek által saját dolgozóiknak kifizetett jutalmak [Vhr. 6. § (9) bek.], valamint egy-egy újítás, szabadalom, találmány [Vhr. 3. § *e)* pont] jövedelme esetében olyképpen kell alkalmazni, hogy ezeket a kifizetéseket az egyéb jövedelmektől elkülönítetten kell adóztatni."

5. §.

(1) A Vhr. 19. §-ának (3) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(3) A (2) bekezdésben meghatározott adatszolgáltatást nem kell teljesíteni:

a) a több évi munka [119/1967. (PK 16.) PM—MM számú együttes utasítás] eredményeként jelentkező alkotások után járó, továbbá a szerzői különdíj és a jogdíjkiegészítés 50%-át kitevő kifizetésekről;

b) felsőoktatási, művészetoktatási intézménynél oktatói munkakör ellátására másodállás vagy mellékfoglalkozás keretében foglalkoztatottak, valamint hivatásos szimfónikus és színházi zenekarok ugyanilyen jogviszonyban alkalmazott tagjainak e munkából származó jövedelméről, továbbá felsőoktatási intézménynél főfoglalkozású munkaviszonyban álló oktatóknak költségvetési gazdálkodási rend szerint működő kutatóintézetnél betöltött másodállásából vagy mellékfoglalkozásából származó alapbéréről és alapbér jellegű pótlékáról;

c) az újítás, szabadalom és találmány [Vhr. 3. § *e)* pont] díjáról;

d) a külföldről származó jövedelmekről;

e) az alkalmi oktatói (vizsgáztatói) tevékenység ellenértékéről;

f) a kutatóintézetek, a felsőoktatási intézmények és egyéb költségvetési szervek által saját dolgozóik részére kifizetett jutalmakról [Vhr. 6. § (9) bek.];

g) az *a)—f)* pont alá nem eső egyéb adóköteles jövedelmekről, ha azok évi bruttó összege a 200 forintot nem haladja meg."

(2) A Vhr. 19. §-ának (5) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(5) A (4) bekezdésben foglalt rendelkezést — kivéve a Vhr. 21. §-ának (4) bekezdésében meghatározott esetet — nem lehet alkalmazni akkor, ha az adózó különböző helyekről származó bruttó bevételének együttes összege az évi 80 000 forintot nem haladja meg."

6. §.

A Vhr. 20. §-ának (1) bekezdése a következőkkel egészül ki:

„A kutatóintézetek, a felsőoktatási intézmények és egyéb költségvetési szervek által saját dolgozóik részére adott jutalomra [Vhr. 6. § (9) bek.] az 50% feletti adókulcsokat alkalmazni nem lehet. Az adóköteles jutalomrész adóját úgy kell megállapítani, hogy az adómentes költséghányaddal [Vhr. 18. § (3) bek.] csökkentett teljes jutalom után ki kell számítani az R. 6. §-a (4) bekezdésének *a)* pontjában foglalt táblázat szerinti adóösszeget, majd ebből le kell vonni az adómentes jutalomrészre (65 000 Ft) eső adót (11 950 Ft)."

7. §.

A Vhr. 21. §-a az alábbi (4) és (5) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Ha a szellemi tevékenységet folytató személynek az R. 6. §-a (4) bekezdésének *a)* pontja szerint adóztatott — összevonás alá eső — jövedelmén kívül az adóévben az R. 6. §-ának (5) bekezdése szerint adókivetés alá eső, 12 000 forintot meghaladó adóköteles jövedelme is van, az említett jövedelmeket a telephely (rendelő, iroda stb.), ennek hiányában az állandó lakóhely szerinti adóhatóságnál kell összevontan adó alá vonni, tekintet nélkül a bruttó bevételek összegére. Ennek során az adóévet követően meg kell állapítani e jövedelmek együttes összegét, az adó alapját, az adókivetésre [R. 6. § (5) bek.] érvényes kulcsokkal az adót, amelyet csökkenteni kell az adólevonás útján már megfizetett adók összegével és a különbözetet kell kivetni.

(5) A (4) bekezdésben meghatározott esetben az összevont adóalap megállapításánál az adólevonás útján már adóztatott jövedelemrészt a Vhr. 18. §-ában foglaltak szerint kell számításba venni."

8. §.

A Vhr. 22. §-ának (1) bekezdéséhez fűzött melléklet 1. pontja helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„1. a belföldi munkáltatóval fennálló főfoglalkozású munkaviszonyból származó — nyugdíjjárulék alá nem eső — jövedelemből (szabadságmegváltás stb.), ha az egy naptári hónapban az 5000 forintot nem haladja meg: 3%"

9. §.

Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba; rendelkezéseit első ízben az 1973. december hó 31. napját követően az adózó részére kifizetett adóköteles járandóságok, illetőleg megszerzett jövedelmek tekintetében kell alkalmazni. Egyidejűleg a Vhr. 18. §-a (4) bekezdésének a másodállás és mellékfoglalkozás jövedelmére vonatkozó rendelkezése, továbbá a Vhr. 20. §-a (3) bekezdéséből az „illetőleg a naptári hónap [Vhr. 18. § (4) bek.]" szövegrész hatályát veszti.

Madarasi Attila s. k.,
pénzügyminisztériumi államtitkár

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának és a művelődésügyi miniszternek utasítása

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának és a művelődésügyi miniszternek 1/1974. (A. K. 3.) MTA—F—MM számú

együttes utasítása

a Művelődésügyi Minisztérium felügyelete alá tartozó egyetemek tanszéki akadémiai támogatásainak átcsoportosítására

Az egyetemi kutatások fejlesztésére irányuló párt- és állami határozatok alapján növelni kell az egyetemi kutatások szerepét és súlyát a hazai kutatásokban, ennek érdekében a társadalom igényeinek jobb kielégítése céljából fokozottabban hasznosítani kell az egyetemi kutatóbázisban rejlő lehetőségeket. A Tudománypolitikai Bizottság az egyetemi kutatások legfontosabb elvi problémáinak rendezéséről hozott 30 016/1972. számú határozatával állást foglalt a tanszéki akadémiai támogatások átszervezése, és a jövőbeni akadémiai támogatások szervezeti formái tekintetében is.

Az egyetemi kutatások fejlesztésére irányuló elvek megvalósítása és a Tudománypolitikai Bizottság idézett határozatában foglalt feladatok végrehajtása érdekében a Művelődésügyi Minisztérium felügyelete alá tartozó egyetemek (főiskolák) tanszéki akadémiai támogatásainak átcsoportosítását az alábbiak szerint szabályozzuk.

1. A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala (a továbbiakban: Akadémia Központi Hivatala) az V. ötéves tervhez kapcsolódó kutatóhálózati fejlesztési koncepciójával összhangban eddigi tanszéki támogatásait fokozatosan átadja a Művelődésügyi Minisztériumnak (a továbbiakban: Minisztérium), azok kivételével, amelyekből

a) távlatilag önálló akadémiai kutatóintézet vagy

b) közös egyetemi—akadémiai intézet vagy egyéb kutatási szervezeti egység

létrehozását tervezi.

2. Az akadémiai tanszéki támogatások átcsoportosításának első időszakában — 1974. I. negyedévében — az Akadémia Központi Hivatala átadja a Minisztériumnak az utasítás *mellékletében* felsorolt tanszékek, illetőleg tanszéki kutatócsoportok és munkaközösségek kutatásaira fordított támogatásokat.

3. A tanszéki akadémiai támogatások átcsoportosítása során át kell adni a tanszéki támogatások 1973. évi költségvetési alapokmány szerinti keretét az 1974. évre előirányzott bérszintfejlesztéssel együtt, továbbá az 1974—1975. évekre az Akadémia Központi Hivatala biztosítja az 1971—1973. évek beruházási kereteinek évi átlagát. Az átadás vonatkozik az egyes tanszéki kutatóhelyeken működő és jelenleg a Magyar Tudományos Akadémia tulajdonát képező, valamint a IV. ötéves tervidőszak folyamán az Akadémia által beszerzendő műszerekre, berendezésekre és felszerelési tárgyakra is. Az állóeszközök átadásáról jegyzőkönyvet kell készíteni.

4. Az átadott tanszéki akadémiai támogatással érintett tanszéki kutatócsoportok, munkaközösségek, illetőleg egyéb egyetemi szervezeti egységek és azok akadémiai állományból áthelyezésre kerülő kutatói és munkatársai a szolgáltatások, illetőleg a szociális juttatások szempontjából az 1973. évinél hátrányosabb helyzetbe nem kerülhetnek.

5. A tanszéki akadémiai támogatások átadása után az egyes tanszékekre, illetőleg tudományágazatokra biztosított korábbi támogatás mértéke — öt éven belül — csak a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának hozzájárulásával csökkenthető.

6. Amennyiben az átadott tanszéki támogatásokkal kapcsolatban a jövőben szervezeti változtatások szükségesek, ezek végrehajtása előtt a Minisztérium előzetesen kikéri a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának egyetértését.

7. A Minisztérium fokozottan figyelemmel kíséri azoknak a tanszéki kutatóhelyeknek a működését, amelyeknek támogatását az Akadémia Központi Hivatala átadta. A Minisztérium a támogatások átadásával érintett tanszéki kutatóhelyek fejlesztését különös gonddal mérlegeli, és a fejlesztést a „felszerelési hozzájárulás"-ból elősegíti.

8. A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára a Minisztérium felügyelete alá tartozó egyetemeken meghatározott kutatási feladatokat, témákat megbízásos jogviszony, illetőleg szerződés alapján a jövőben is támogatásban részesíthet („akadémiai céltámogatás").

Ez az utasítás közzététele napján lép hatályba.

Köpeczi Béla s. k.,
a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára

Orbán László s. k.,
művelődésügyi minisztériumi államtitkár

Melléklet az 1/1974. (A. K. 3.) MTA—F—MM számú együttes utasításhoz

Az átadásra kerülő akadémiai tanszéki támogatással érintett egyetemi kutatóhelyek

Egyetemek, tanszékek:	*Átadásra kerül:*
EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM	
Matematikai Tanszékek	akadémiai támogatás
Elméleti Fizikai Tanszék	MTA Elméleti Fizikai Tanszéki Kutatócsoport
Szervetlen és Analitikai Kémiai Tanszék	MTA Kvantitatív Analitikai Kémiai Kutatócsoport
Meteorológia Tanszék	akadémiai támogatás
Alkalmazott Növénytan és Szövetfejlődéstan Tanszék	akadémiai támogatás
Biokémia (tanszéki szakcsoport)	akadémiai támogatás
Növényélettan Tanszék	akadémiai támogatás
Származás- és Öröklestan Tanszék	akadémiai támogatás
Középkori Egyetemes Történeti Tanszék	akadémiai támogatás
Ókori Keleti Történeti Tanszék	akadémiai támogatás
XX. Századi Magyar Irodalomtörténeti Tanszék	akadémiai támogatás
Magyar Nyelvtörténeti és Nyelvjárástani Tanszék	akadémiai támogatás nélkül
Folklór Tanszék	akadémiai támogatás
Tárgyi Néprajzi Tanszék	akadémiai támogatás
Művészettörténeti Tanszék	akadémiai támogatás
Esztétikai Tanszék	akadémiai támogatás
Logikai Tanszék	akadémiai támogatás
Állam- és Jogtudományi Kar Könyvtára	akadémiai támogatás
Államigazgatási Jogi Tanszék	akadémiai támogatás
JÓZSEF ATTILA TUDOMÁNYEGYETEM	
Analízis Tanszék	MTA Analízis Tanszéki Kutatócsoport
BUDAPESTI MŰSZAKI EGYETEM	
Fizika Tanszék	MTA Kvantumelméleti Tanszéki Kutatócsoport
Kísérleti Fizika Tanszék	MTA Technikatörténeti Tanszéki Kutatócsoport
Vízépítési Tanszék Vízgazdálkodási Tanszék Építészettörténeti Osztály Épületszerkezeti Tanszék Ipari és Mezőgazdasági Épülettervezés Tanszék Városépítés Tanszék	MTA Építészettudományi Tanszéki Munkaközösség
Építőanyagok Tanszék	MTA Anyagszerkezeti és Anyagvizsgálati Tanszéki Munkaközösségből
Hőenergetika Tanszék Hőerőművek Tanszék Kalorikus Gépek Tanszék Mezőgazdasági Géptan Tanszék	MTA Kalorikus Gépészeti Tanszéki Munkaközösség
Elméleti Villamosságtan Tanszék	MTA Híradástechnikai Tanszéki Munkaközösségből
Villamosművek Tanszék	akadémiai támogatás
Áramlástani Tanszék Vízgépek Tanszék	MTA Áramlástechnikai Tanszéki Munkaközösség
Gépjárművek Tanszék Közlekedés és Építőipari Üzemgazdaságtan Tanszék Közlekedésüzem Tanszék Útépítés-, Vasbetonszerkezetek Tanszék Vasútépítés Tanszék	MTA Közlekedéstudományi Tanszéki Munkaközösség
Tanárképző és Pedagógiai Intézet	akadémiai támogatás
NEHÉZIPARI MŰSZAKI EGYETEM	
Gépelemek Tanszék	MTA Nehézgépészeti Tanszéki Munkaközösségből

Közlemények

Pályázati felhívás

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi II. (biológiai) Főosztálya pályázatot hirdet a felügyelete alá tartozó s a Magyar Mezőgazdasági Múzeumhoz (Budapest XIV., Vajdahunyadvár) telepített akadémiai Agrártörténeti Kutatóhelynél megüresedett tudományos segédmunkatársi állás betöltésére.

Az alkalmazandó személy feladata: részt venni a hazai termelőszövetkezetek történetére irányuló kutatásokban. Illetménye havi 2000,— Ft.

A pályázónak egyetemi — történelemtanári vagy közgazdaságtudományi — végzettséggel kell rendelkeznie.

A pályázathoz csatolni kell a következő iratokat:

a) önéletrajz
b) a végzett szak megnevezése
c) szakmai érdeklődési terület
d) szigorlati tárgyak vizsgaeredményei
e) egyetemi, állami és társadalmi szervek ajánlása (zárt borítékban)
f) szakmai referencia (zárt borítékban), tetszőlegesen megválasztott egyetemi oktatótól).

A pályázatot mellékleteivel együtt a hirdetmény megjelenésétől számított 30 napon belül a Magyar Tudományos Akadémia Természettudományi II. (biológiai) Főosztályára (1051 Budapest, Münnich Ferenc u. 7.) lehet benyújtani.

Teplán István s. k.,
főosztályvezető

Pályázati felhívás

A Kertészeti Egyetemen oktatói állások betöltésére a Kertészeti Egyetem pályázatot hirdet

Termesztési Kar

1. Gépesítési Tanszékére tanszékvezető egyetemi tanári álláshelyre.

A tanszékvezető egyetemi tanár feladata lesz a tanszékvezetői teendők ellátása, a tanszék feladatköréhez tartozó termesztési kar műszaki tárgyaknak, nevezetesen a kertészeti szakgéptan előadásainak megtartása és a tananyag rendszeres továbbfejlesztése, valamint a tantárgy gyakorlatainak irányítása és ellenőrzése. Továbbá a tanszéki tudományos munkában való részvétel, valamint annak önálló irányítása és ellenőrzése.

Pályázhatnak azok az okleveles gépészmérnökök, akiknek legalább 10 éves vagy ennél több egyetemi oktatási gyakorlatuk van, a kertészeti gépek ismeretében komoly jártassággal, kellő irodalmi tevékenységgel és műszaki tudományos fokozattal rendelkeznek.

2. A Zöldségtermesztési Tanszékre egyetemi tanári álláshelyre.

A kinevezendő egyetemi tanár feladata lesz Zöldséghajtatás — korai termesztés, magtermesztés tárgykörben az oktató és tudományos kutató munka végzése.

Pályázhatnak azok az okleveles kertészmérnökök, akiknek legalább 10 éves, vagy ennél több egyetemi oktatási gyakorlatuk van, tudományos kutatói tapasztalattal és tudományos fokozattal rendelkeznek.

3. Növényörökléstani és Nemesítési Tanszékre egyetemi docensi álláshelyre.

A kinevezendő egyetemi docens feladata lesz az örökléstan és nemesítés c. tárgy nemesítési fejezeteinek előadásaiban való részvétel, gyakorlatok szervezése és vezetése, valamint részvétel a Tanszéken folyó kutatási feladatok megoldásában.

Pályázhatnak azok az okl. kertészmérnökök, akik hosszabb időn keresztül egyetemi oktatói tapasztalatokkal, széles körű tudományos ismeretekkel és tudományos fokozattal rendelkeznek.

Tartósítóipari Kar

Borászati Tanszékre egyetemi docensi álláshelyre.

A kinevezendő docens feladata lesz a „Borászati enciklopédia" c. tárgy keretében előadások tartása, oktató-nevelő és tudományos munkában való részvétel.

Pályázhatnak azok a kertészmérnökök, akik legalább 10 éves egyetemi oktatói tapasztalatokkal, széles körű tudományos és üzemi gyakorlati ismeretekkel és tudományos fokozattal rendelkeznek.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását és fizetését,
— a pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését, ezek között
— oktatói tudományos munkájának részletes ismertetését,
— az általa írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,
— tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait,
— a pályázónak a tudományos és oktató munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

— részletes önéletrajzot 2 pld.-ban,
— a szakképzettségét, illetőleg tudományos fokozatot tanúsító oklevelek hiteles másolatát,
— az egyetemről beszerzett és kitöltött törzslapot,
— hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A pályázatot mellékleteivel együtt a közzétételtől számított 4 héten belül kell az Egyetem rektorához eljuttatni.

A pályázattal kapcsolatos részletes felvilágosítást az Egyetem Személyzeti Osztálya (Budapest XI., Villányi út 35—43.) ad.

A betöltendő állás után a 201/1970. (M. K. 5.) MM—MüM számú együttes utasításban megállapított illetmény jár.

Budapest, 1974. jan. 16.

Dr. Somos András s. k.,
egyetemi tanár,
rektor

Pályázati felhívás

A Keszthelyi Agrártudományi Egyetem az alább felsorolt karain pályázatot hirdet egyetemi tanári, egyetemi docensi, valamint főiskolai docensi állások betöltésére.

Keszthelyi Mezőgazdaságtudományi Kar:

Növénytermesztéstani Tanszéken egy fő egyetemi tanári állásra:

A pályázó feladata a növénytermesztés és örökléstan tárgy oktatása, valamint a gyakorlati oktatás irányítása. Feladata továbbá a szervezés alatt álló Növénytermesztési Intézet növénytermesztési osztályának megszervezése.

Állatélettani- és Állategészségtani Tanszéken egy fő egyetemi docensi állásra:

A pályázó feladata a takarmány-kémia tárgy oktatása, gyakorlatok szervezése, valamint az ezzel kapcsolatos kutatómunka végzése.

A pályázat elnyeréséhez Agrártudományi Egyetemen szerzett oklevél szükséges.

A pályázat elbírálásánál előnyben részesülnek a felsőoktatási gyakorlattal és tudományos fokozattal rendelkezők.

A pályázatot mellékleteivel együtt a közzétételtől számított négy héten belül a Kar Dékáni Hivatalához kell eljuttatni. Cím: Keszthely, Deák F. u. 16.

Mosonmagyaróvári Mezőgazdaságtudományi Kar:

Agrárgazdaságtani Tanszéken egy fő egyetemi tanári állás betöltésére:

A pályázó feladata az agrárgazdaságtan tárgy oktatása, tudományos kutató munka irányítása, illetve annak végzése.

Növényvédelmi Tanszéken egy fő egyetemi docensi állás betöltésére:

A pályázó feladata a növényvédelmi állattan tárgy oktatása, gyakorlatok szervezése, valamint az ezzel kapcsolatos kutatómunka végzése.

Matematika-Fizika Tanszéken egy fő egyetemi docensi állás betöltésére:

A pályázó feladata a matematika-fizika tárgy oktatása, gyakorlatok szervezése és vezetése, valamint az ezzel kapcsolatos tudományos kutatómunkában való részvétel.

A pályázat elnyeréséhez Egyetemen szerzett oklevél szükséges.

A pályázat elbírálásánál előnyben részesülnek a felsőoktatási gyakorlattal és tudományos fokozattal rendelkezők.

A pályázatot mellékleteivel együtt a közzétételtől számított négy héten belül a Mezőgazdaságtudományi Kar Dékánjához kell benyújtani.
Cím: Mosonmagyaróvár, Vár 2.

Mezőgazdasági Gépészeti Főiskolai Kar, Körmend:

Technológiai Tanszéken egy fő főiskolai docensi állás betöltésére:

A pályázó feladata a gyártástechnológia tárgy oktatása, gyakorlatok szervezése, valamint az ezzel kapcsolatos tudományos kutatómunka végzése.

A pályázat elnyeréséhez Egyetemen szerzett oklevél szükséges.

A pályázat elbírálásánál előnyben részesülnek a felsőoktatási gyakorlattal rendelkezők.

A pályázatot mellékleteivel együtt a közzétételtől számított négy héten belül a Gépészeti Főiskolai Kar Igazgatójához kell benyújtani.

Cím: Mezőgazdasági Gépészeti Főiskolai Kar Körmend.

Agronómiai Főiskolai Kar, Nagykanizsa:

A Főiskolai Karon egy fő főiskolai docensi állás betöltésére:

A pályázó feladata a növényvédelemtan tárgy oktatása, valamint az ezzel kapcsolatos kutatómunka végzése.

A pályázat elnyeréséhez Egyetemen szerzett oklevél szükséges.

A pályázat elbírálásánál előnyben részesülnek a felsőoktatási gyakorlattal rendelkezők.

A pályázatot mellékleteivel együtt a közzétételtől számított négy héten belül a Nagykanizsai Agronómiai Főiskolai Kar Igazgatójához kell benyújtani.

Cím: Agronómiai Főiskolai Kar, Nagykanizsa.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

1. A pályázó jelenlegi munkahelyének, beosztásának és illetményének megjelölését,
2. a pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését,
   ezek között:
   — az általa írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,
   — tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait,
3. a pályázónak tudományos és oktató munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

1. Az intézménytől beszerzett és kitöltött törzslapot,
2. részletes önéletrajzot két példányban,

3. az egyetemi végzettséget igazoló oklevelet, vagy hiteles másolatát,

4. három hónapnál nem régibb keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A betöltendő állás után a 201/1970. (M. K. 5.) MM—MüM számú együttes utasítás szerint az egyetemi oktatók részére megállapított illetmény jár.

Keszthely, 1974. január 17.

Dr. Belák Sándor s. k.,
egyetemi tanár,
rektor

Pályázati felhívás

a Gödöllői Agrártudományi Egyetem Mezőgazdaságtudományi Karán egyetemi tanári és docensi állásokra

A Gödöllői Agrártudományi Egyetem pályázatot hirdet a Mezőgazdaságtudományi Kar

1. *Földműveléstani és Növénytermesztéstani Tanszékre egyetemi tanári állásra:*

A kinevezendő egyetemi tanár feladata a tanszék keretében a Földműveléstani és Növénytermesztéstan tárgy területén előadások tartása, gyakorlatok irányítása, az oktató-, nevelő- és tudományos kutatómunkában való közvetlen, önálló és irányító részvétel, jegyzetek, szakcikkek, tanulmányok stb. írása.

Pályázhatnak azok, akik agrármérnöki diplomával és mg. tudományok doktora minősítéssel, egyetemi oktatási tapasztalatokkal, kutatóintézeti irányító tevékenységgel, a Földműveléstan és Növénytermesztéstan területén széles körű tudományos kutató munkássággal és ismeretekkel rendelkeznek.

2. *Mg. Kémiai Tanszékre egyetemi tanári állásra:*

A kinevezett egyetemi tanár feladata a tanszék oktató-, nevelő- és tudományos kutatómunkájában való részvétel, nevezetesen

— az agrármérnökképzés keretében az organikus- és biokémiai előadások megtartása, a gyakorlatvezetés irányítása;
— a tudományos kutatómunka területén a fehérje- és peptid-kémiai kutatások szervezése és vezetése, valamint a tanszék egyéb tudományos munkájában való részvétel.

Pályázhatnak azok, akik a kémiai tudományok doktora fokozattal rendelkeznek, valamint egyetemi szinten hosszabb időn át eredményes oktató-nevelő és tudományos munkát végeztek.

3. *Növénytani és Növényélettani Tanszékre egyetemi docensi állásra:*

A kinevezett egyetemi docens feladata lesz a tanszéken folyó mezőgazdasági növénytan c. tárgy előadásainak keretében a növényrendszertani és növényföldrajz fejezetek egy részének, továbbá a melegégövi növények rendszertana c. tárgy megtartása, gyakorlatok szervezése, előkészítése és vezetése; részvétel a nevelőmunkában a tananyag korszerűsítésében, továbbfejlesztésében és a tudományos kutatómunkában; az agrobotanikus kert rendszertani munkájának irányítása.

Az állásra pályázhatnak azok az agrármérnöki, illetve TTK biológiai szakos vagy biológia tanárszakos oklevéllel rendelkező és kandidátusi tudományos fokozattal, valamint hosszabb egyetemi oktatói gyakorlattal rendelkező szakemberek, akik az oktató-nevelő munkát hivatásuknak tekintik.

4. *Zsámbéki Üzemgazdasági-Üzemmérnöki Szak Vállalatgazdaságtani Tanszéki Csoportjára egyetemi docensi állásra:*

A kinevezett egyetemi docens feladata a Számvitel c. tárgy oktatása, a tanszéki csoport oktató-nevelő és tudományos kutatómunkájában való alkotó részvétel.

Az állásra pályázhatnak azok az agrármérnöki, agrárközgazdasági és közgazdasági diplomával rendelkező szakemberek, akiknek a számvitel témakörben kandidátusi tudományos fokozata van, legalább egy külföldi nyelvismerete és több éves egyetemi oktatási gyakorlattal rendelkezik.

A betöltendő állások után a 201/1970. (M. K. 5.) MM—MüM sz. utasításban meghatározott egyetemi tanári, illetve docensi fizetés jár.

A pályázatokat a Gödöllői Agrártudományi Egyetem rektorának címezve kell beküldeni a jelen felhívás megjelenésétől számított 4 héten belül.

A pályázattal kapcsolatosan felvilágosítást a Személyzeti Osztály nyújt.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását és fizetését;
— a pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését;
— kutatói és tudományos tevékenységét (a megjelent tanulmányok felsorolásával, megjelölve, hogy hol és mikor jelentek meg);
— kitüntetését, idegen nyelvismeretét, külföldi tanulmányútját, tudományos fokozatát;
— a pályázat elnyerése esetén tudományos- és oktatómunkájára vonatkozó jövendő terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

— részletes életrajzot két példányban,
— szakképzettséget (tudományos fokozatot) tanúsító oklevelek hiteles másolatát,
— az Egyetem Személyzeti Osztályától beszerzett és géppel kitöltött törzslapot,
— hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Gödöllő, 1974. január 16.

Dr. Pethő György s. k.,
rektor

Pályázati felhívás

a MÉM Mérnök- és Vezetőtovábbképző Intézetben egyetemi tanári állás betöltésére

A MÉM Mérnök- és Vezetőtovábbképző Intézet pályázatot hirdet egyetemi tanári állásra.

Az egyetemi tanár feladata lesz az üzem- és munkaszervezés tárgykörébe tartozó előadások megtartása, az oktató- és tudományos kutatómunka irányítása, továbbá a gyakorlatok irányítása és ellenőrzése.

A pályázónak tudományos fokozattal kell rendelkeznie.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

a) a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését,

b) a pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését, ezek között:

— oktatói tudományos munkájának részletes ismertetését,

— az általa írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,

— tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait,

c) a pályázónak a tudományos és oktatói munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) részletes önéletrajzot,

b) a szakképzettséget, illetőleg tudományos fokozatot tanúsító oklevelek hiteles másolatát,

c) az egyetemről beszerzett és kitöltött törzslapot,

d) hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A pályázatot mellékleteivel együtt a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Értesítőben való közzétételtől számított négy héten belül kell az Intézet igazgatójához eljuttatni.

A pályázattal kapcsolatban részletes felvilágosítást az Intézet személyzeti vezetője ad (Budapest XIV., Ida utca 2.)

A betöltendő állás után a 201/1970. (M. K. 5.) MM—MüM számú együttes utasításban megállapított illetmény jár.

Dr. Nagy Gyula s. k.,
egyetemi tanár, igazgató

FOGADÓÓRA

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden hétfőn* 16—17.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Központi Igazgatási Titkárság

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Index: 25.105

(AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. – A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Központi Igazgatási Titkárságának vezetője

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, 1363 Budapest V., Alkotmány u. 21. – Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója – 1200 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215–96 162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,– Ft

Egyes példányok beszerezhetők az 1055 Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,– Ft.

74.75977 Akadémiai Nyomda, Budapest – Felelős vezető: Bernát György

314149

XXIII. (1974.) ÉVFOLYAM 4. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1974. FEBRUÁR 25.

TARTALOM

Az Akadémia elnökségének határozatai az 1974. január 29-i ülésen	1/1974. sz. határozat	Jelentés „Az életfolyamatok szabályozásának mechanizmusa (bioreguláció)" c. országos kutatási főirány szervezéséről és problémáiról	70
	2/1974. sz. határozat	Jelentés a kutatási statisztikában használatos tudományági és tudományágazati rendszer korszerűsítésére kialakított TPB-hez benyújtandó előterjesztésről	70
	3/1974. sz. határozat	Javaslat elnökségi ad hoc bizottság kiküldésére „A magyar hidrobiológiai kutatások helyzetéről" szóló előterjesztés megvitatására	71
	4/1974. sz. határozat	Javaslat az 1975. évi könyvkiadási terv irányszámaira	71
	5/1974. sz. határozat	Javaslat az Akadémia alapítása 150. évfordulójának emlékérmére	72
	6/1974. sz. határozat	Javaslat az országos és tárcaszintű kutatási főirányok kutatásában jelentős eredményt elért pályázók jutalmazásának 1974. évi elveire, valamint tájékoztató az 1973. évi jutalmazásról	72
		Az elnökség egyéb állásfoglalásai az 1974. évi január 29-i ülésen	73
Az Akadémia főtitkárának utasításai	2/1974. (A. K. 4.) MTA—F	Az Akadémia szakigazgatási szervezetéhez tartozó nemzetközi tudományos rendezvények szervezéséről és lebonyolításáról	73
	3/1974. (A. K. 4.) MTA—F	A Zenetudományi Intézet és a Népzenekutató Csoport egyesítéséről	78
Közlemények		A Magyar Tudományos Akadémia Kísérleti Orvostudományi Kutató Intézetének pályázati felhívása	78
		A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadóórája	78

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA ELNÖKSÉGÉNEK HATÁROZATAI*

az 1974. január 29-i ülésen

Jelentés „Az életfolyamatok szabályozásának mechanizmusa (bioregulációi)" c. országos kutatási főirány szervezéséről és problémáiról

A jelentés — amelyeknek megvitatását a Tudománypolitikai Bizottság is napirendre tűzte —, első része a kutatási főirány tudományos és társadalmi jelentőségével foglalkozik, majd definiálja a bioregulációt és ismerteti annak szintjeit. Ezt követően a főirányt Koordináló Tanács működését és feladatait méltatja, majd a főirány középtávú tervének főbb céljait határozza meg. Foglalkozik az Egészségügyi Minisztérium tárcaszintű kutatási feladatai közül a bioregulációs kutatási feladattal, továbbá a más főirányokkal való kapcsolatokat, a főirány nemzetközi kapcsolatait vizsgálja. Végül az Akadémia testületi szerveinek a főiránnyal összefüggő szerepéről szól.

Megállapítja az előterjesztés, hogy az életfolyamatok szabályozásának mechanizmusát világszerte nagy anyagi és szellemi ráfordításokkal kutatják.

Az életfolyamatok tudatos irányításának a megvalósulása nagy mértékben függ ennek a kutatási irányzatnak eredményeitől, ami viszont beláthatatlan lehetőséget adhat a gyógyítás, a mezőgazdasági termelés, számos iparág további fejlődésére.

Az a döntés, hogy az Országos Távlati Tudományos Kutatási Tervbe a bioregulációval foglalkozó főirány helyet kapott már eddig is számottevően orientálta a kutatók témaválasztását. Úgyszintén előrehaladás történt a kutatások helyzetének felmérése és a kutatások koncentrálása terén. Az eddigi munka azonban még csak az első fázisa a teendőknek. Széleskörű további tudományos vitákat kell folytatni a jelenleg folyó kutatások eredményességéről, az anyagi és szellemi erők további koncentrálásáról és újabb kutatási irányzatok és programok kijelöléséről.

Az előterjesztés szerint a főirányt Koordináló Tanács eredményes munkát végzett. Tovább kell lépni azonban abban az irányban, hogy az akadémiai szakigazgatás jobban vonja be a Koordináló Tanácsot az operatív jellegű döntések előkészítésébe. Folyamatos és konkrét egyeztetések szükségesek a „Biológiailag aktív vegyületek kutatása" kutatási főirány koordináló szervével is.

Az előterjesztés megvitatása során számos hozzászólás foglalkozott a Koordináló Tanács és az Akadémia tudományos testületi szerveinek kapcsolatával, feladataival. Ennek során kidomborodott, hogy a Koordináló Tanács nem szorítkozhat csak tudományos véleményezői tevékenységre, mert tervezési, szervező és koordináló feladatait is el kell látnia, a szakmai véleményezés érdekében pedig folyamatosan támaszkodjék az Akadémia tudományos testületeire. Az együttműködés olyan szoros legyen, hogy a fontosabb kérdésekben a Koordináló Tanács folyamatosan ismerje a tudományos testületek álláspontját. Megállapítható, hogy az együttműködés jó úton halad. Megkönnyítené a munkát az itt szereplő fogalmak elnevezésének az egységesítése.

Az elnökség 1/1974. számú határozata

1. Az elnökség a jelentést jóváhagyólag tudomásul vette. Javasolja az Akadémia főtitkárának, hogy a vitában elhangzott észrevételeket érvényesítse a szakigazgatási tevékenysége folyamán, illetőleg vegye figyelembe a Tudománypolitikai Bizottság elé terjesztendő jelentésben.

Hangsúlyozza az elnökség, hogy az OTTKT főirányok koordináló tanácsai szakmai értékelés tekintetében folyamatosan támaszkodjanak az Akadémia tudományos testületeire. Az értékelésen kívül a koordináló tanácsok feladatkörébe tartozik a kutatás ezen célra irányítását és előmozdítását szolgáló tervezési koordinálási és szervezési tevékenység elősegítése, beleértve az Akadémián kívüli kutatómunkát e főirány területén, továbbá a gazdasági eszközök optimális elosztását és a nemzetközi együttműködés előmozdítását.

2. Az elnökség felhívja a Biológiai Tudományok Osztályát és az Orvosi Tudományok Osztályát, hogy az Akadémia szakigazgatási vezetőinek, illetve az Egészségügyi Minisztérium illetékes vezetőinek felkérésére a középtávú kutatási terv végrehajtása során is végezzenek tudományos értékelést a főirány fontosabb területein végzett kutatómunka helyzetéről.

Jelentés a kutatási statisztikában használatos tudományági és tudományágazati rendszer korszerűsítésére kialakított TPB-hez benyújtandó előterjesztésről

A Tudománypolitikai Bizottság 1971-ben a kutatási statisztika korszerűsítését célzó programot fogadott el. Ennek keretében az MTA elnöke — az OMFB-vel együttműködve — feladatul kapta a kutatási statisztikában használatos tudományági és tudományágazati rendszer felülvizsgálatát, és annak korszerűsítésére javaslatok kidolgozását. Az előterjesztés ennek érdekében:

* A nem teljes szöveggel közölt határozatokat az Akadémia tagjai részére — kérésükre — a Tudományos Testületi Titkárság tájékoztatásul megküldi.

1. áttekintést ad a kutatásstatisztika jelenlegi ágazati rendszeréről, a végzett felülvizsgálat indokairól és menetéről;

2. javaslatot tartalmaz a tudományágazati rendszer módosítására, aminek lényege:

2.1. fenntartva egyelőre a jelenlegi egysíkú besorolást, valamint a tudományágak ötös tagolását, részletesebben bontja a műszaki tudományok és a társadalomtudományok ágazati rendszerét, és más tudományágakban is pontosít néhány elnevezést;

2.2. kezdeményezi egy új — második — sík bevezetését a statisztikában, amely megszünteti azt a jelenlegi gyakorlatot, hogy egy kutatóintézet teljes egészében statisztikailag egy ágazatba soroltatik, akkor is, ha több ágazatba tartozó kutatás folyik benne. A kétsíkú rendszer módot adna a kutatóhelyek tényleges tevékenységi struktúrájának statisztikai feltárására. Ezáltal jelentősen korszerűsödne a statisztikai rendszer.

Az előterjesztés vitája során többen hangsúlyozták, hogy a korszerűsítő munka nem a tudomány elvi rendszerének kialakítását célozza, hanem empirikus célokat szolgál.

Számos javaslat, illetve észrevétel hangzott el továbbá a tudományági és -ágazati osztályozás egyes konkrét kérdéseivel kapcsolatban.

Az elnökség 2/1974. számú határozata

1. Az elnökség szükségesnek tartja hangsúlyozni az előterjesztésben, hogy a kutatási statisztikában használatos tudományági, és tudományágazati rendszer korszerűsítését célzó javaslatok nem a tudomány elvi rendszerének kialakítását kívánják előmozdítani, hanem csupán praktikus, empirikus célokat szolgálnak, annak érdekében, hogy több felhasználható információt nyújtson a statisztika.

2. Az elnökség felhívja az előterjesztőt, hogy

2.1. az 1. pontban foglaltakat az előterjesztésben kellően hangsúlyozza,

2.2. az ún. második síkra vonatkozó elgondolásokról a részletkidolgozással készítsen vitaanyagot és terjessze az elnökség 1974. szeptemberi ülése elé;

2.3. a módosított tudományági és -ágazati osztályozásra tett javaslata és az ülésen elhangzott észrevételek kérdéseiben folytasson az érdekelt tárcákkal (szervekkel), valamint az elnökségi ülésen e tárgyban felszólalókkal további konzultációkat;

2.3.1. Amennyiben a konzultációk egyetértésre vezettek, úgy felhatalmazza az előterjesztőt a javaslatoknak az előterjesztésre beépítésére,

2.3.2. ellenkező esetben a vitás kérdéseket terjessze az elnökség februári ülése elé.

Javaslat elnökségi ad hoc bizottság kiküldésére „A magyar hidrobiológiai kutatások helyzetéről" szóló előterjesztés megvitatására

A Biológiai Tudományok Osztálya 1971-ben a Hidrobiológiai Bizottság feladatává tette a magyar hidrobiológiai kutatás helyzetének felmérését, feladatainak áttekintését.

Az Osztály a közelmúltban megtárgyalta a tudományterületi helyzetképet és tekintettel annak a környezetvédelemmel kapcsolatos fontosságára javasolta az elnökség elé való terjesztését.

Miután az előterjesztés megítélésére — jellegénél fogva — a terület szakemberei illetékesek, indokolt, hogy az elnökségi tárgyalást ad hoc elnökségi bizottság készítse elő.

Az elnökség 3/1974. számú határozata

1. A magyar hidrobiológiai kutatások helyzetéről szóló előterjesztés megvitatására az elnökség az alábbi ad hoc bizottságot küldi ki:

Elnök: Straub F. Brunó akadémikus

Tagok: Bakács Tibor, az orvostudományok doktora, az OKI főigazgatója

Berczik Árpád, a biológiai tudományok kandidátusa, az MTA Hidrobiológiai Bizottságának elnöke

Bogárdi János akadémikus

Cselőtei László akadémikus

Dégen Imre államtitkár, az OVH elnöke

Farkas Gábor akadémikus

Holló János akadémikus

Hortobágyi Tibor, a biológiai tudományok doktora, az MTA Hidrobiológiai Bizottságának tagja

Kovács György, a műszaki tudományok kandidátusa, a VITUKI tudományos igazgatóhelyettese

Láng István, a mezőgazdasági tudományok doktora, az MTA főtitkárhelyettese

Salánki János, a biológiai tudományok doktora

Szentágothai János akadémikus

Tölg István, a Hidrobiológiai Bizottság titkára, a Temperáltvizű Halszaporító Gazdaság igazgatója

Zólyomi Bálint akadémikus

Előadó: Balogh János akadémikus, osztályelnök.

2. Az elnökség felkéri az ad hoc bizottság elnökét, hogy összefoglaló jelentését terjessze az elnökség márciusi ülése elé.

Javaslat az 1975. évi könyvkiadási terv irányszámaira

A könyvkiadási terv irányszámaira tett javaslat megegyezik az 1974. évi irányszámokkal, mivel ezek megváltoztatása nem látszott indokoltnak.

Az elnökség 4/1974. számú határozata

Az elnökség az 1975. évi könyvkiadási terv irányszámaira tett javaslatot az alábbiak szerint hagyta jóvá:

Központi keret	140 ív
I. osztály	1230 ív
II. osztály	970 ív
III. osztály	260 ív
IV. osztály	280 ív
V. osztály	360 ív
VI. osztály	350 ív
VII. osztály	170 ív
VIII. osztály	220 ív
IX. osztály	300 ív
X. osztály	170 ív
Összesen:	4450 ív

Javaslat az Akadémia alapítása 150. évfordulójának emlékérmére

Az elnökség korábban úgy határozott, hogy az Akadémia alapításának 150. évfordulója alkalmából emlékérmet kell kibocsátani és a székház előcsarnokában két domborművet kell elhelyezni. E műalkotások jóváhagyására illetékes Képző- és Iparművészeti Lektorátus műemlékvédelmi, ill. művészeti okokból nem járult hozzá az előcsarnokban tervezett domborművekhez és az elutasítás ellen a Művelődésügyi Minisztériumhoz beadott fellebbezés sem járt eredménnyel. Az emlékérem pályázatot jóváhagyták.

Az emlékérem pályázatára felkért öt művész benyújtotta munkáját; a Képző- és Iparművészeti Lektorátus valamennyi pályamunkát alkalmasnak ítélte a megvalósításra, de konkrét javaslatot is tett az elnökségnek.

Az elnökség — figyelembe véve a Lektorátus konkrét véleményét is — az alábbiak szerint határozott.

Az elnökség 5/1974. számú határozata

Az elnökség

1. tudomásul veszi, hogy a székház előcsarnokába tervezett dombormű az illetékes művészeti szervek ellenzése folytán nem valósítható meg;

2. az elnökség 20 igen 2 nem szavazattal CSIKSZENTMIHÁLYI RÓBERT pályamunkáját fogadta el megvalósításra az alábbi módosításokkal:

2.1. az érmét 7—8 cm átmérőjűre kell lekicsinyíteni és a domborúságot oly mértékben kell csökkenteni, hogy az érem sajtolásra alkalmas legyen;

2.2. az érem első oldalán olvasható idézet pontos legyen;

2.3. a művész „CSR" monogramja — az eredeti elképzeléstől eltérően — az érem első oldalára kevésbé feltűnő helyre kerüljön;

2.4. az érme hátlapján a betűk és évszámok kisebb méretűek és azonos stílusúak legyenek;

2.5. a művész igyekezzék a hátlapon az Akadémia ábrázolását lendületesebbé tenni.

3. Az elnökség megbízza az elnököt, tegye meg a megvalósításhoz szükséges intézkedéseket, és a februári ülésre tegyen javaslatot arra vonatkozóan, hogy kik kapjanak emlékérmet.

Javaslat az országos és tárcaszintű kutatási főirányok kutatásában jelentős eredményt elért pályázók jutalmazásának 1974. évi elveire, valamint tájékoztató az 1973. évi jutalmazásról

Az Akadémia 1973. évben is pályázatot hirdetett az országos és tárcaszintű kutatási főirányok körében elért jelentős eredmények jutalmazására. A benyújtott pályamunkák jutalmazását az egyes főirányokért felelős tárcák rangsorolt szakvéleménye figyelembevételével az elnökség által kiküldött elnökségi bizottság készítette elő döntésre az Akadémia elnökének.

Az előterjesztés egyrészt az 1973. évben kiadott jutalmakról tájékoztatta az elnökséget, másrészt javasolta, hogy az 1974. évben is az 1973. évi pályázati rendszer maradjon érvényben.

Az elnökség 6/1974. számú határozata

1. Az elnökség az országos és tárcaszintű kutatási főirányok kutatásában jelentős eredményt elért pályázók 1973. évi jutalmazásáról szóló jelentést tudomásul vette.

2. Ajánlja az elnökség, hogy a bizottságok és a Koordináló Tanácsok 1974. év folyamán nagyobb nyomatékkal hívják fel az arra érdemes kutatókat a pályázaton való részvételre.

3. Az elnökség elhatározta, hogy a pályázati határidőket az érdemi véleményező munka további javítása érdekében — az alábbiak szerint módosítja:

— a pályázatot *május 30-ig* kell a kutatóhely vezetőjéhez benyújtani;
— a kutatóhely vezetője véleményével ellátva *június hó 15-ig* küldi meg azt a Tudományos Testületi Titkárságnak;
— a Tudományos Testületi Titkárság *július hó 10-ig* továbbítja a pályázatokat a főirányért felelős tárcáknak véleményezés végett;
— a tárcák *október hó 15-ig* véleményezik a pályamunkákat.

3.1. Az elnökség felhívja az elnököt, hogy a fenti módosítások végrehajtására a szükséges intézkedést tegye meg.

4. Az elnökség egyetért azzal, hogy — ahol az indokolt — véleményező szervek egy-egy pályamunkát több opponensnek adjanak ki véleményezésre.

5. Az elnökség felhívja a véleményező szervek figyelmét: nagyobb gondot fordítsanak annak az elvnek az érvényesítésére, hogy bármi forrásból már jutalmazott, vagy más ellenértékben részesített pályamunkák kutatási jutalmat ne kapjanak.

Az elnökség egyéb állásfoglalásai az 1974. évi január 29-i ülésen

1. Beszámoló az 1974. január hó 16-i akadémiai sajtótájékoztatóról.

2. Beszámoló a legutóbbi (1973. dec. 18-i) elnökségi ülés óta eltelt jelentősebb testületi eseményekről.

3. Beszámoló az eltelt időszak jelentősebb akadémiai szakigazgatási eseményeiről.

Budapest, 1974. január hó 31.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának utasításai

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának 2/1974. (A. K. 4.) MTA—F. számú

utasítása

az Akadémia szakigazgatási szervezetéhez tartozó nemzetközi tudományos rendezvények szervezéséről és lebonyolításáról

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala szakigazgatási szervezetéhez (a továbbiakban: Akadémia Hivatala) tartozó nemzetközi tudományos rendezvények szervezését és lebonyolítását az alábbiak szerint szabályozom.

I. *Az utasítás hatálya*

1. Az utasítás hatálya alá tartoznak

a) az akadémiai kutatóhelyek rendezvényei közül

— a kutatóhelyek kétoldalú nemzetközi együttműködési munkatervei keretében rendezendő munkaértekezletek;

— a szocialista országok tudományos akadémiái közötti többoldalú együttműködés keretében rendezendő munkaülések és problémabizottsági ülések;

— a KGST munkaértekezletek;

— külföldiek részvételével szervezendő egyéb értekezletek és kerekasztal konferenciák;

b) az Akadémia Hivatalának rendezvényei közül

— a szocialista országok tudományos akadémiái vezetőinek a többoldalú együttműködéssel kapcsolatos értekezletei;

— a szocialista országok tudományos akadémiái külügyi osztályvezetőinek megbeszélései;

— az Akadémia Hivatala tudományági és funkcionális főosztályainak külföldiek részvételével rendezendő munkaértekezletei.

2. Nem tartoznak az utasítás hatálya alá

a) a Magyar Tudományos Akadémia elnökének a 3/1972. (A. K. 12.) MTA—E. számú utasításával szabályozott nemzetközi tudományos rendezvények;

b) az akadémiai kutatóhelyek nemzetközi rendezvényei közül

— a két- és többoldalú nemzetközi együttműködéssel kapcsolatos munkaértekezletek, ha a rendezés összköltsége 5000 Ft-ot nem halad meg és a szervezéséhez akadémiai támogatást nem igényelnek.

II. *Az utasítás hatálya alá tartozó rendezvények tervezése és jóváhagyása*

1. Az akadémiai kutatóhelyek rendezvénytervet készítenek az utasítás hatálya alá tartozó következő évi rendezvényekről és a tervet minden év június 1-ig felterjesztik az Akadémia Hivatala illetékes tudományági főosztályához.

2. A kutatóhely rendezvénytervének tartalmaznia kell a rendezés szükségességének rövid indokolását, a rendezvényen magukat képviseltető országok megjelölését, a külföldi és hazai résztvevők számát és a kért akadémia támogatás összegét (1. sz. melléklet).

3. Az Akadémia Hivatalának tudományági főosztályai minden év július 1-ig a Nemzetközi Kapcsolatok Főosztályához továbbítják az általuk javasolt saját és a kutatóhelyek rendezvényeinek következő évi tervét. Az utasítás hatálya alá tartozó rendezvénytervet akkor is fel kell terjeszteni a Nemzetközi Kapcsolatok Főosztályához, ha azok szervezéséhez külön akadémiai támogatást nem igényelnek.

4. Akadémiai támogatást nem igénylő rendezvények tartására a javaslatot év közben is elő lehet terjeszteni.

5. A rendezvények terveit — a főtitkárhelyettesi értekezlet javaslatainak figyelembevételével — a Főtitkár hagyja jóvá.

6. A jóváhagyott rendezvények operatív költségvetését — az előírt nyomtatványok felhasználásával — a rendező szerv készíti el és azokat az Akadémia Hivatalának illetékes főosztályai a megadott határidőre a Nemzetközi Kapcsolatok Főosztályához továbbítják felülvizsgálat és jóváhagyás céljából (2. sz. melléklet).

7. Az akadémiai támogatás összegének meghatározása és az operatív költségvetés jóváhagyása kérdésében — a főtitkárhelyettesi értekezlet javaslatának figyelembevételével — a Főtitkár dönt.

8. Akadémiai támogatásban elsősorban olyan rendezvények részesíthetők, amelyek érvényben levő akadémiai egyezményekben, munkatervekben vállalt kötelezettségek teljesítését segítik elő.

9. A rendezvények költség-előirányzatának kialakításánál érvényesíteni kell az ésszerű takarékosságot, ezért e vonatkozásban a 20/1973. (V. 15.)

P. M. sz. rendelet, a 28 085/1973, illetve a 30 015/112/1973. sz. főtitkári körlevélben foglaltak szerint kell eljárni.

10. A rendezvények személyi költségeinek, valamint dologi és technikai kiadásainak fedezésére esetenként részvételi díjat lehet megállapítani.

III. *A rendezvények szervezése és lebonyolítása*

1. A rendezvények szervezését általában az e célból létesített szervező bizottság irányítja. Létrehozásának szükségességét a rendező szerv dönti el.

2. A szervező bizottság vagy rendező szerv feladatai

— a tudományos program és
— a meghívandók jegyzékének összeállítása;
— a külföldi résztvevők elhelyezéséről, ellátásukról, valamint egyéb programjukról való gondoskodás, beleértve az érkező fogadását, illetve elutazását is.

3. A nem szocialista országokból érkező résztvevők adatait (név, születési hely, időpont, munkahely címe, lakáscím) vízumbeszerzés céljából a rendező szerv vagy a szervező bizottság közli a Nemzetközi Kapcsolatok Főosztályával.

4. A rendezvény szervezéséért és lebonyolításáért a rendező szerv, illetve a szervező bizottság a felelős. A rendező szervnek vagy a szervező bizottságnak szervezési és protokolláris kérdésekben tanácsadóként segítséget nyújt a Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya.

IV. *A rendezvények költségvetési elszámolásának készítése*

1. A rendező szerv a rendezvény tartását követő 30 napon belül értékelő jelentést, valamint a bevételekről és kiadásokról szóló költségvetési elszámolást készít. A jelentést, amely a külföldi résztvevők jegyzékét is tartalmazza, a költségvetési elszámolással együtt az illetékes tudományági főosztálynak kell megküldeni.

2. A költségvetési elszámolás készítésének módját az utasítás 3. sz. melléklete tartalmazza.

Ez az utasítás közzététele napján lép hatályba.

Köpeczi Béla s. k.,
főtitkár

1. sz. melléklet a 2/1974. (A. K. 4.) MTA—F számú utasításhoz.

ADATLAP

a szakigazgatási rendezvények tervezéséhez

1. A rendezvény neve .....
2. A rendező szervek .....
3. A tanácskozás ideje .....
4. A tanácskozás helye .....
5. Milyen időközönként van e tárgykörből rendezvény .....
6. A tanácskozás tárgya és célja .....
7. Mi indokolja megrendezését .....
8. A külföldi részvevők száma .....
   a) Tőkés .....
   b) Szocialista .....
   c) MTA vendégek száma .....
9. Mely országok képviselői vesznek részt .....
10. A rendezvény költségvetése összesen .....
    ebből: *a)* részvételi díj összege személyenként .....
    b) MTA támogatás összege .....
11. A rendezvény lebonyolításáért felelős intézmény és személy megjelölése .....

Budapest, 197.....

.....

2. sz. melléklet a 2/1974. (A. K. 4.) MTA—F sz. utasításhoz.

OPERATÍV KÖLTSÉGVETÉS

a szakigazgatási rendezvények tervezéséhez

A tanácskozás (kongresszus, konferencia, kollokvium, szimpozium stb.) pontos megnevezése

.....

1. Jóváhagyó elnökségi határozat száma .....
2. Rendező szerv .....Tel.: .....
3. Tanácskozást lebonyolító felelős személy .....
.....
4. Pénzügyi lebonyolításért felelős személy .....
.....
5. A tanácskozás helye .....
6. Időpontja .....
7. A tanácskozás tényleges napjainak száma .....től .....-ig.
A külföldi vendégek érkezésének napja .....
elutazásának napja .....
8. MTA költségére meghívott külföldi vendégek száma .....
(hivatalos) fő .....

9. Hivatalból delegáltak
a) -től fő
b) -től fő
c) -től fő
d) -tól fő
fő összesen

10. Résztvevők száma
a) belföldi fő.
b) külföldi fő fő összesen

szocialista országból .....
tőkés országból .....
Együtt fő összesen

11. Tervezett tolmácsok száma fő
12. Tervezett kísérők száma fő
Főosztály indokolása

Kelt:

.....
főosztályvezető

Megjegyzés: A Kiadások *A)* rész 4—5-ig és 7—10-ig felsorolt tételek tervezésére akkor kerülhet sor, ha a tanácskozást vidéken rendezik. A Kiadások *A)* rész 11—18 tételek alatt az Akadémia vendégei és a hivatalból delegáltak részére kell tervezni, mert a saját költségükön érkezők részére mindezeket az IBUSZ, a rendező szerv megrendelése, alapján biztosítja. Olyan tanácskozásokon (pl. KGST stb.), ahol részvételi díj nincsen, ezeken a tételeken tervezésre kerül az összes külföldi vendég költsége.

A Kiadás összesen és a Bevételek összesen hasábnak meg kell egyeznie. A Bevételek 3. tételénél a Főtitkár által jóváhagyott összeg erejéig lehet tervezni.

Az operatív költségvetéshez minden esetben mellékelni kell a tételenkénti szöveges indokolást.

BEVÉTEL

Sorszám	Jogcímek megnevezése	Tervezett		Bevétel Ft
		résztvevő fő	részvételi díj 1 főre Ft	
1	2	3	4	5
1.	Belföldiek részvételi díja			
2.	Külföldiek részvételi díja			
3.	MTA támogatás			
4.	Egyéb támogatás			
	Bevételek összesen			

KIADÁSOK

Sorszám	Jogcímek megnevezése	Mérőszám	Kiadások		Kiadások összesen Ft
			költségvetés támogatás terhére Ft	részvételi díj terhére Ft	
1	2	3	4	5	6
	A) KIADÁSOK				
1.	Külf. vend. élelm. napidíja				
2.	Tolmácsok napidíja				
3.	Kísérők étk. ktge (napidíja)				
4.	Gépkocsivezetők étk. ktge				
5.	Rendezők étkezési ktge				
6.	Külf. vend. szállásktge				
7.	Tolmácsok szállásktge				
8.	Kísérők szállásktge				
9.	Rendezők szállásktge				
10.	Gépkocsivezetők szállásktge				
11.	Kulturális kiadás				
12.	Nagyfogadás (bankett)				
13.	Állófogadás				
14.	Kisfogadás				
15.	Tanulmányút közl. ktge				
16.	Tanulmányút étkezési ktge				
17.	Városnézés				
18.	Helyi közl. ktsg. (gépk. ktg)				
	A) kiadások összesen				
	B) KIADÁSOK				
1.	Fordítás és lektorálás ktg.				
2.	Gépelés és gyorsírás ktg.				
3.	Sokszorosítási ktg.				
4.	Nyomdaköltség				
5.	Levélpapír, boríték stb.				
6.	Postaköltség				
7.	Tolmácsberendezés ktge				
8.	Terembérlet, fűtés, világítás, takarítás				
9.	Technikai személyzet bére				
10.	Táblák, táblázatok, rajzok stb.				
11.	Büfé személyzetének bére				
12.	Büfé egyéb költsége				
13.	Szállítási költség				
14.	Ajándék (mappa, térkép, embléma stb.) .				
15.	Dekoráció				
	B) Kiadások összesen				
	A + *B* Kiadások összesen				

A költségvetést jóváhagyásra terjesztem

.....

Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya
vezetője

A .....

elnevezésű rendezvényt

.....Ft kiadási előirányzattal

és

.....Ft bevételi előirányzattal

jóváhagyom, amelyből az akadémiai támogatás .....Ft

.....

főtitkár

Megjegyzés:

---

3. sz. melléklet a 2/1974. (A. K. 4.) MTA—F. számú utasításhoz.

Szakigazgatási rendezvények költségelszámolása

A tétel Az altétel száma	A bevétel, ill. kiadás jogcím megnevezése	A kv-i előirányzat tételes bontásban	A tényleges bevétel, ill. kiadás bontásban	A bevétel, ill. a kiadás a költségvetéssel szemben — v. —

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának 3/1974. (A. K. 4.) MTA—F számú

utasítása

a Zenetudományi Intézet és a Népzenekutató Csoport egyesítéséről

1. Az 1.045/1973. (XII. 24.) Mt. sz. határozatban kapott felhatalmazás alapján az egyetemes és magyar zenetörténeti, zeneelméleti és népzenei kutatások szervezett összefogása, korszerű művelése, a rendelkezésre álló anyagi és szellemi erők céltudatos koncentrálása érdekében a Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézetét és a Népzenekutató Csoportot — 1974. január 1-i hatállyal — egyesítem.

2. Az egyesített intézet elnevezése: Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézete (a továbbiakban: Intézet). Székhelye: Budapest.

3. Az Intézet feladata:

a) szervezi és műveli a zenetörténeti, a zeneelméleti, valamint zeneszociológiai kutatásokat, a népzene, a néptánc különböző jelenségcsoportjainak, ágazatainak és rétegeinek, azok társadalmi, történeti létének és szerepének tudományos vizsgálatát;

b) a Bartók Béla életére és életművére vonatkozó dokumentumok, valamint a magyar népzene és néptánc gyűjtésének, gyűjteményes feldolgozásának és megőrzésének központja; a zenetörténet tárgyi, írott, képi és hangzó emlékeinek országos gyűjtőhelye;

c) eredményeit kiadványok, illetve kiállítások formájában rendszeresen a nyilvánosság elé tárja.

4. Az Intézet élén a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára által megbízott igazgató áll. Az Intézet dolgozóinak kinevezésére a 3/1972. (A. K. 5.) MTA-F. sz. utasításban foglaltak az irányadók.

5. Az Intézet a 107/1968. PM (P. K. 4.), illetőleg az ennek módosításáról szóló 2/1971. PM (P. K. 3.) sz. utasítás, továbbá a költségvetési rend szerint működő kutatóhelyek gazdálkodási és anyagi ösztönzési rendszeréről szóló 106/1970. PM (P. K. 13.) sz. utasítás szerint, valamint ennek végrehajtásáról szóló 6/1970. (A. K. 18.) MTA—F. sz. utasításnak megfelelően költségvetési folyószámlarendben önállóan gazdálkodik; személyi és dologi szükségleteinek fedezéséről a Magyar Tudományos Akadémia költségvetésében — a Társadalomtudományi Főosztály keretében — kell gondoskodni. Az Intézet dolgozóinak bérezési besorolására a 101/1971. (1—2.) MüM számú utasítással kiegészített 127/1967. (23.) MüM számú utasítás az irányadó.

6. Az Intézet felett a közvetlen felügyeletet a Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Társadalomtudományi Főosztálya gyakorolja.

7. Az Intézet Szervezeti és Működési Szabályzatát — az igazgató előterjesztésére — a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára hagyja jóvá.

Az utasítás kiadásával egyidejűleg a Népzenekutató Csoport szervezése és feladatkörének szabályozása tárgyában kiadott 523/1953. MTA sz. utasítás hatályát veszti, továbbá a Magyar Tudományos Akadémia „Bartók Archivum"-ának Zenetudományi Intézetté történő átszervezéséről szóló 2/1969. MTA (A. K. 3.) sz. utasítás ezen utasításnak megfelelően módosul.

Köpeczi Béla s. k.,
főtitkár

Közlemények

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Magyar Tudományos Akadémia, Kísérleti Orvostudományi Kutató Intézet pályázatot hirdet 30 éven aluli, legalább jó tanulmányi eredményt elért orvos vagy biológus részére, tudományos állás betöltésére.

A pályázót az intézet Morfológiai Osztálya elektronmikroszkópos munkakörben kívánja foglalkoztatni. Illetmény a végzettségtől függően, az MTA kulcsszáma alapján.

A pályázati kérelem határideje a megjelenés időpontjától számított 15 napon belül.

A benyújtás helye: MTA Kísérleti Orvostudományi Kutató Intézet 1450 Budapest, Szigony u. 43. személyzeti vezető.

A pályázathoz *mellékelni* kell:

1. önéletrajz
2. a végzett szak megnevezése
3. szakmai érdeklődési terület
4. szigorlati tárgyak vizsgaeredményei
5. egyetemi, állami és társadalmi szervek ajánlása (zárt borítékban)
6. szakmai referencia (zárt borítékban) tetszőlegesen megválasztott egyetemi oktatótól

Dr. Stark Ervin s. k.,
igazgató

FOGADÓÓRA

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden hétfőn* 16—17.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Központi Igazgatási Titkárság

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. – A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Központi Igazgatási Titkárságának vezetője

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, 1363 Budapest V., Alkotmány. u. 21. – Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója–1200 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215–96 162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,– Ft.

Egyes példányok beszerezhetők az 1055 Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,– Ft.

74.7 Akadémiai Nyomda, Budapest – Felelős vezető: Bernát György

314149

XXIII. (1974.) ÉVFOLYAM 5. SZÁM.

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1974. MÁRCIUS 8.

TARTALOM

Személyi rész			81
Az Akadémia elnökének és főtitkárának utasítása	1/1974. (A. K. 5.) MTA—E	Az országos és tárcaszintű kutatási főirányok körébe tartozó feladatok kutatása során elért jelentős eredmények jutalmazásáról	81
	4/1974. (A. K. 5.) MTA—F	Az akadémiai kutatóhelyek gazdálkodási és anyagi érdekeltségi rendszerének szabályozásáról	82
Miniszteri rendelet és utasítás	3/1974. (II. 6.) MM	A szakfordító- és tolmácsképzésről, valamint a tolmácsigazolványhoz szükséges vizsgáról	90
	104/1974. (2) MüM	Az államigazgatási és igazságszolgáltatási dolgozók bérrendszere bevezetésének végrehajtásáról	91
Közlemények		Az MTA Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztályának pályázati felhívása	92
		A Gödöllői Agrártudományi Egyetem pályázati felhívása	92
		A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadóórája	93

Személyi rész

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa

70. születésnapja alkalmából, a kohászat fejlesztésében kifejtett tevékenysége elismeréséül

dr. Verő József Kossuth-díjas akadémikusnak, a Vasipari Kutató Intézet igazgatójának,

60. születésnapja alkalmából, zenetudományi munkássága elismeréséül

Vargyas Lajosnak, a zenetudományok doktorának, a Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézete tudományos tanácsadójának,

nyugállományba vonulásuk alkalmából, eredményes munkájuk elismeréséül

Kardos Ibolyának, a Magyar Tudományos Akadémia Tudományos Testületi Titkársága főosztályvezetőhelyettesének a

MUNKA ÉRDEMREND

arany fokozata;

dr. Csipka Lászlónak, a Magyar Tudományos Akadémia Hivatala főosztályvezető-helyettesének a

MUNKA ÉRDEMREND

ezüst fokozata

kitüntetést adományozta.

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének és főtitkárának utasítása

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének 1/1974. (A. K. 5.) MTA—E számú

utasítása

az országos és tárcaszintű kutatási főirányok körébe tartozó feladatok kutatása során elért jelentős eredmények jutalmazásáról

Az országos és tárcaszintű kutatási főirányok (a továbbiakban: kutatási főirányok) körébe tar-

MAGYAR

tozó feladatok kutatása során elért jelentős eredmények jutalmazását az alábbiak szerint szabályozom.

1. §.

1. A Magyar Tudományos Akadémia jutalomban (a továbbiakban: kutatási jutalom) részesíti azokat a *kutatókat és egyetemi oktatókat*, továbbá kutatással foglalkozó egyéb szakembereket, akik az országos és tárcaszintű kutatási főirányok körébe tartozó feladatok kutatásában jelentős új kutatási eredményt értek el.

2. §.

1. A kutatási jutalom elnyerhető:

a) pályázat útján, vagy

b) szakmailag illetékes akadémiai bizottság javaslata alapján.

2. Az 1. bekezdés b) pontja alapján tett javaslatok esetében is az utasításnak a pályázatra vonatkozó rendelkezéseit kell értelemszerűen alkalmazni.

3. §.

1. Kutatási jutalomra pályázni olyan jelentős új kutatási eredményt tartalmazó, *már megjelent tanulmánnyal vagy közlésre alkalmas kézirattal* lehet, amely általában kétévesnél nem régebbi.

2. Kivételesen indokolt esetben kutatási zárójelentéssel is lehet pályázni.

4. §.

1. Nem vehetők figyelembe azok a pályázatok:

a) amelyek ellenérték (pl. szakértői-, újítási-, szabadalmi díj, külön jutalom) fejében végzett kutatási tevékenység eredményét tartalmazzák;

b) amelyek bármilyen kutatási jutalomban már részesültek vagy ezzel kapcsolatos érdemi elbírálásuk megtörtént, kivéve, ha az elbírálás óta elért számottevő új tudományos eredményt tartalmaznak;

c) amelyek a pályázat benyújtására megszabott határidő után, vagy egyébként hiányosan, továbbá nem kellően rendezett alakban érkeztek;

d) az utasításban foglalt követelmények valamelyikének egyébként nem felelnek meg.

2. Nem részesíthetők kutatási jutalomban az Akadémia tagjai, a kutatóintézetek igazgatói, továbbá az akadémiai tanszéki kutatócsoport vezetői.

3. Az utasítás alkalmazása szempontjából nem tekinthetők ellenértéknek a munkabér és járulékai, továbbá a már megjelent tanulmány szerzői díja.

5. §.

1. Kutatási jutalomra pályázni a melléklet szerinti kitöltött űrlappal és az ahhoz mellékelt tanulmánnyal (a továbbiakban együtt: pályázati anyag) lehet.

2. A pályázati anyagot *május hó 30-áig* kell a kutatóhely vezetőjéhez benyújtani, aki véleményével ellátva *június hó 15-éig* az MTA Tudományos Testületi Titkárságának küldi meg.

3. A már benyújtott pályázati anyagot kiegészíteni, vagy azt módosítani nem lehet.

6. §.

A kutatási jutalom egyéni pályázó esetében 5000,— Ft-nál kevesebb és 15 000,— Ft-nál több nem lehet. Kollektívák esetén a kutatási jutalom összege nem haladhatja meg a 25 000,— Ft-ot, az egy pályázóra jutó összeg pedig nem lehet kevesebb 3000,— Ft-nál.

7. §.

1. A pályázati anyagokat a főirányért felelős tárcák véleményezik.

2. A pályázati anyagokat az MTA Tudományos Testületi Titkársága július hó 10-ig az 1. bekezdésben írt véleményezés végett — a főirányért felelős tárcához küldi meg.

8. §.

1. A kutatási jutalmak odaítéléséről — az *október hó 15-éig* megküldött, *rangsorolt tárcavélemények* alapján — az Akadémia elnöke dönt. E határidőn túl érkezett vélemények nem vehetők figyelembe.

2. A kutatási jutalmak kiosztására december hó második felében kerül sor.

3. A kutatási jutalomban részesített pályamunkákat az Akadémia — a főirányért felelős tárcavélemények figyelembevételével — szabadon hasznosíthatja.

9. §.

Ez az utasítás kihirdetése napján lép hatályba. Egyidejűleg az 1/1973. MTA—E. (A. K. 3.) számú utasítás hatályát veszti.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának 4/1974. (A. K. 5.) MTA—F számú

utasítása

az akadémiai kutatóhelyek gazdálkodási és anyagi érdekeltségi rendszerének szabályozásáról

A kutatás-irányítással szemben támasztott fokozottabb követelmények, továbbá a szerződéses munkák volumenének lényeges emelkedése szükségessé teszik az akadémiai kutatóhelyek gazdálkodási és anyagi érdekeltségi rendszerének — a Minisztertanács 1012/1972. (IV. 27.) sz. határozata 10. pontja (5) bekezdésében, valamint a Gazdasági Bizottság 10 104/1973. sz. határozatában foglaltaknak megfelelő — továbbfejlesztését.

Ezért a Tudománypolitikai Bizottság 30 024/1973. sz. határozatának alapján az Akadémia Központi Hivatala (a továbbiakban: Hivatal) felügyelete alá tartozó akadémiai kutatóhelyek gazdálkodási és anyagi érdekeltségi rendszerét — a pénzügyminiszterrel, a munkaügyi miniszterrel és a Közalkalmazottak Szakszervezetével egyetértésben — a következőkben szabályozom:

I. Általános rendelkezések

1. §.

1. Az utasítás hatálya kiterjed valamennyi akadémiai kutatóintézetre, önálló gazdasági egységként működő kutatólaboratóriumra, illetőleg kutatócsoportra (a továbbiakban: intézet).

2. Az utasítás rendelkezései — a kutatási eredmények hasznosítására, valamint a találmányok, szabadalmak és újítások értékesítésére vonatkozó szabályok kivételével — nem alkalmazhatók a tanszéki és egyéb támogatott kutatóhelyekre.

2. §.

1. Az intézet kutatói alaptevékenységének pénzügyi fedezetét az intézet költségvetésében kell előirányozni.

2. Az 1. bekezdés szerinti előirányzatot a „Tudományos intézetek és feladatok" elnevezésű alágazat keretében a „320 01 Kutatóintézetek" költséghelyen kell tervezni.

3. §.

Alaptevékenységnek kell tekinteni az intézet szervezeti és működési szabályzatával összhangban levő, az intézet tématervében — a felügyeleti szerv, illetőleg az intézeti igazgató által — jóváhagyott és az állami költségvetés terhére végzett kutatási feladatok megvalósítása érdekében kifejtett tevékenységet.

4. §.

1. Az intézet vezetője a 3. §-ban meghatározott feladatok teljesítése mellett alaptevékenységének megfelelő kutatásokat és ezzel összefüggő szolgáltatásokat, kísérleti-gyártási, kivitelezési tevékenysége keretében műszerek, berendezések és egyéb termékek előállítását és reprodukálását más szervek részére szerződéses munkában vállalhat.

2. A szerződéses munkák vállalására és pénzügyi lebonyolítására vonatkozó rendelkezések a Hivatal felügyelete alá tartozó intézetek által más akadémiai kutatóhely (ideértve a Hivatal által támogatott tanszéki és egyéb kutatóhelyeket is) részére és a költségvetés terhére végzett tudományos munka esetében nem alkalmazhatók. Az akadémiai kutatóhelyek közötti műszeres vagy egyéb szolgáltatás esetén pedig a Hivatal által jóváhagyott önköltséget kell a munkát igénylő kutatóhelynek a szolgáltatást végző kutatóhely részére megtéríteni, ami működési bevételként számolandó el.

3. Amennyiben valamelyik akadémiai intézet a saját maga által vállalt szerződéses munkájának teljesítéséhez kívánja igénybe venni egy másik akadémiai intézet munkáját, az ezzel kapcsolatos megbízás (megrendelés) az utóbbi intézet (alvállalkozó) szempontjából is szerződéses munkának tekintendő és az idevonatkozó rendelkezések szerint kell eljárni. Ebben az esetben a megbízó intézet a munka ellenértékét a saját árbevételéből egyenlíti ki és csak az így csökkentett árbevétel után kell az előírt befizetési kötelezettségeket teljesítenie.

4. Ha valamelyik akadémiai intézet a saját maga által vállalt szerződéses munkájának teljesítéséhez a Hivatal által támogatott kutatóhely (tanszéki kutatócsoport, munkaközösség) munkáját kívánja igénybe venni, megrendelheti a munkát a kutatóhelytől és erre vonatkozóan a saját árbevétele terhére az érintett egyetemmel szerződést köt. A megbízó intézet a munka ellenértékét ebben az esetben is a saját árbevételéből egyenlíti ki és csak az így csökkentett árbevétel után kell az előírt befizetési kötelezettségeket teljesítenie.

5. Az intézet az alaptevékenységi körébe tartozó vagy azzal összefüggő feladatokat a Hivatal felügyelete alá nem tartozó szervtől

— térítés nélkül vagy

— a tényleges költségek megtérítése ellenében is vállalhat. Ilyen esetben a szerződéses munkák vállalására, valamint lebonyolítására vonatkozó rendelkezések nem alkalmazhatók. Ezeket a vállalásokat befizetési kötelezettségek nem terhelik és ezekkel kapcsolatban anyagi érdekeltség nem érvényesíthető.

Térítés nélküli kutatás csak abban az esetben vállalható, ha az az intézet kutatási tervében szerepel, vagy pótlólag felvehető és az ezzel kapcsolatos ráfordítások az intézet költségvetési előirányzatából vagy a már meglevő intézetfejlesztési alapból biztosíthatók. A tényleges költségek megtérítése ellenében vállalt kutatás esetén az így befolyó összegeket működési bevételként kell elszámolni.

5. §.

Az intézet mind az alaptevékenység, mind a szerződéses munkák pénzügyi eszközeivel költségvetési folyószámlarendben gazdálkodik.

6. §.

1. Az intézet vezetője a Hivatal által megállapított költségvetésének bevételi és kiadási előirányzatát növelheti, ha

a) a jóváhagyott működési bevételeit túlteljesíti,

b) a kutatási eredményeket, szolgálati találmányokat, szabadalmakat és újításokat hasznosítja, illetve értékesíti,

c) szerződéses munkát végez,

d) az anyagi érdekeltségi (személyi és egyéb ösztönzési, valamint intézetfejlesztési) célokra rendelkezésre álló eszközeit felhasználja,

e) a feleslegessé váló anyagokat és állóeszközöket értékesíti.

2. Az 1. bekezdés b)—d) pontja szerinti előirányzatmódosítás esetén figyelemmel kell lenni a 16. §-ban foglaltakra.

7. §.

1. Az intézet alaptevékenységére rendelkezésre álló pénzügyi eszközökből elért megtakarításokat (pénzmaradvány) — kivéve a feladatelmaradásokra jutó összeget — a következő évre átviheti. A felhasználható pénzmaradványt — a vonatkozó rendelkezések szerinti felülvizsgálat során — a felügyeleti szerv bírálja el.

2. Az intézet vezetője az intézet alaptevékenységére megállapított éves béralapból elért megtakarításokat — a feladatelmaradásra jutó összeg kivételével — mind a tárgyévben, mind a tárgyévet követően jutalmazásra és célprémium kifizetésére, továbbá ezen belül külföldi tanulmányutak támogatására fordíthatja. A feladatelmaradásra jutó összeget az intézet a tárgyév folyamán zárolásra köteles felajánlani.

3. A 2. bekezdés alapján külföldi tanulmányutak támogatására kifizetett összegek társadalombiztosítási járulék és szolgáltatási alapot nem képeznek, ezekből progresszív nyugdíjjárulékot levonni nem kell.

8. §.

1. Az MTA főtitkára külön jelöli ki azokat az intézeteket, ahol az alaptevékenység feladatszerinti finanszírozását rendeli el.

2. Az 1. bekezdés alapján kijelölt intézeteknél a jelen utasítás rendelkezéseit a 23—28. §-okban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

3. Az intézetnek az ezen utasításban nem szabályozott gazdálkodási feladataira a költségvetési szervek gazdálkodására vonatkozó általános rendelkezések az irányadók.

II. Kutatási eredmények hasznosításának rendje

9. §.

1. Az alaptevékenység keretében elért kutatási eredményeket és szolgálati találmányokat (szabadalmakat) az intézet hasznosíthatja, illetőleg értékesítheti.

2. Kutatási eredménynek tekintendő az alaptevékenység keretében létrehozott, a népgazdaság valamely ágazatában felhasználható, a műszaki és technikai fejlődést elősegítő, a gazdasági eredményességet emelő, az alkalmazott és fejlesztési kutatásoknál alkalmazható minden megoldás.

3. A kutatási eredmény és szolgálati találmány (szabadalom) hasznosításáról, illetőleg értékesítéséről a féléves és éves beszámolók szöveges részében külön tájékoztatást kell adni.

4. A Hivatal felügyelete alá tartozó intézet által másik akadémiai intézet részére hasznosítás céljából átadott és az alaptevékenység körében elért kutatási eredmény után térítés nem számítható fel.

5. Kutatási eredmény átadását a Hivatal illetékes tudományági főosztályánál nemcsak a kutatási eredményt elért intézet, hanem a Hivatal felügyelete alá tartozó más, a kutatási eredmény felhasználásában érdekelt intézmény is kezdeményezheti.

6. Az intézet és a kutatási eredmény, szolgálati találmány (szabadalom) átvevője az átvétel és a hasznosítás feltételeit szerződésben rögzíti.

7. A kutatási eredmények, szolgálati találmányok (szabadalmak) hasznosításából, illetőleg értékesítéséből befolyó árbevételből kell kiegyenlíteni a hasznosítás során felmerült költségeket, valamint az árbevételt terhelő és a 12. § 4., 6. és 8. bekezdéseiben meghatározott befizetési kötelezettségeket. Hasznosítás során felmerült költségként kell elszámolni

— a feltalálókat megillető díjazásokat,
— a gépírási, rajzolási, sokszorosítási költségeket,
— az értékesítési propaganda költséget,
— az értékesítésben érdemeket szerzett és az intézet állományába nem tartozó dolgozók díjazását.

8. A feltalálókat megillető díjazás és esetleges költségtérítés megállapításánál a 45/1969. (XII. 29.) Korm. sz. rendelet előírásai szerint kell eljárni.

9. A 7. bekezdésben említett ráfordításoknak és befizetési kötelezettségeknek a kutatási eredmények, szolgálati találmányok (szabadalmak) hasznosításának, illetőleg értékesítésének árbevételéből történő teljesítése után fennmaradó összeg az intézetet illeti, melyet az intézet a 13. § 1. bekezdésében foglalt arányok szerint személyi és egyéb ösztönzési célokra, illetőleg intézetfejlesztésre használhat fel.

10. Újítások értékesítése, illetőleg hasznosítása esetén a szolgálati találmányok értékesítésére vonatkozó rendelkezéseket kell értelemszerűen alkalmazni azzal, hogy az újítókat megillető díjazás és esetleges költségtérítés tekintetében az 57/1967. (XII. 19.) Korm. sz. rendelet előírásai szerint kell eljárni.

III. A szerződéses munkák vállalásának feltételei

10. §.

1. Az intézet szerződéses munkát csak akkor vállalhat, ha

a) a vállalás tárgya az intézet általános feladatkörének (profiljának) megfelel;

b) a vállalás teljesítése olyan kutató, tervező vagy kivitelező munkát igényel, amely gazdaságosan kutatóintézetekben odható meg;

c) a megrendelés az intézet valamely különleges felszereléséhez kapcsolódik;

d) a vállalás teljesítéséhez szükséges személyi feltételek az intézeten belül túlnyomórészt, a tárgyi feltételek pedig nagy egészében rendelkezésre állnak, illetőleg a vállalás kapcsán járó árbevételből megteremthetők, az árbevétel a ráfordításokra, valamint a befizetési kötelezettségekre fedezetet nyújt;

e) a fenti feltételek esetén is csak abban az esetben, ha a vállalás hátrányosan nem befolyásolja az intézet kutatási terveiben jóváhagyott feladatok végrehajtását.

2. Az intézet felügyeletét ellátó tudományági főosztály — az 1. bekezdés a) és e) pontjában foglaltak biztosítása érdekében — javaslatot tehet az MTA főtitkárának a szerződéses munkák vállalásának szüneteltetésére, illetve megtiltására.

3. Az intézet — éves költségvetésének benyújtásával egyidejűen — tájékoztatást ad a következő évben várható árbevételekről az alábbi részletezésben:

a) több évre áthúzódó vállalások,

b) a tervévre szerződésileg megkötött vállalások,

c) tárgyalás alatt levő vállalások.

11. §.

1. Szerződéses munka vállalása esetén a megrendelővel (megbízóval) minden esetben írásos szerződést kell kötni, melyet az intézet részéről az igazgató vagy az általa aláírásra felhatalmazott megbízottja és az intézet gazdasági vezetője együttesen ír alá. Amennyiben az alaptevékenység során előállított melléktermék értékesítéséről van szó, elegendő az átvevő írásos megrendelése.

2. A szerződések megkötésénél az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság elnökének 1/1968. (I. 11.) OMFB sz. rendeletében, illetőleg annak mellékletében foglaltak az irányadók azzal, hogy a szerződő felek ellenkező megállapodása hiányában a hivatkozott rendeletben közölt feltételeket kell figyelembe venni. Hosszabb átfutási időtartamú megbízások (megrendelések) esetén helyes és szükséges a részteljesítések, illetőleg részszámlázások lehetőségét a szerződésben biztosítani.

3. A szerződéses munkáért járó díj mértékében — amennyiben arra hatósági ármegállapítás nincs — az intézet és a megrendelő állapodnak meg. Ilyen szabad megállapodás esetén belső használatra az összes költségeket részletező és a nyereséget is tartalmazó előkalkulációt kell minden szerződéses munkára készíteni, melyet a szerződés intézeti példánya mellett kell megőrizni. A kalkulációban azt is fel kell tüntetni, hogy a szerződésben milyen tevékenység-típusról van szó.

4. A szerződésben kikötött vagy csak belső használatra készült elő- és utókalkulációban az általános rezsiköltséget úgy kell megállapítani, hogy az magában foglalja az utasítás 12. § 4. bekezdés szerint az árbevétel 5%-ában meghatározott általános rezsiköltséget. Az utasítás 12. § 6. bekezdése szerint befizetendő és az árbevétel 6%-ában megállapított felújítási hányadot amortizációs költségként kell kimutatni.

5. Az intézet és a megrendelő megállapodhat abban is, hogy az elvégzett kutatási tevékenység eredményeként a megrendelőnél keletkező nyereségből az intézet is részesedik. Az ebből származó bevétel felosztása — a 12. § 4., 6. és 8. bekezdései szerinti befizetési kötelezettségek teljesítése után — a 13. § 1. bekezdésében foglalt arányok szerint történik.

IV. A szerződéses munkák pénzügyi elszámolása

12. §.

1. A szerződéses munkák árbevételeinek és ráfordításainak nyilvántartása az alaptevékenységtől elkülönítetten a „320 06 Szerződésen alapuló tudományos tevékenység" költséghelyen történik.

2. Az árbevétel terhére kell elszámolni a szerződéses munka összes költségét, valamint a 4., 6. és 8. bekezdések szerinti befizetéseket.

3. Az intézet alaptevékenységi költségvetése terhére alkalmazott dolgozók által a szerződéses munkákkal kapcsolatosan munkaidőben végzett munka kalkulált, illetőleg a megrendelőnek ténylegesen felszámított ellenértékét — mint befizetési kötelezettséget — költségként kell elszámolni és be kell fizetni az „MTA Központi Kutatási Alap"-jába.

4. A szerződéses munkák árbevételének

a) 10%-át az állammal szembeni befizetési kötelezettségként,

b) 5%-át pedig általános rezsiköltségként

a negyedév utolsó hónapjának 15. napjáig ténylegesen befolyt árbevétel alapulvételével az említett hónap 25. napjáig át kell utalni az „MTA Kutatóhelyek szerződéses munkáinak befizetési bevételi számla" elnevezésű 232—90100—1464 számú bevételi számlára.

5. Amennyiben az intézet az árképzés során általános rezsiköltségként az árbevétel 5%-ánál magasabb rezsiköltséget számít fel, a többlet — ha az költségként még nem nyert elszámolást — működési bevételként számolandó el.

6. A szerződéses munkák vállalásával kapcsolatban befizetendő felújítási hányad mértéke egységesen az árbevétel 6%-a. A felújítási hányadokat ugyancsak negyedévenként, a 4. bekezdésben meghatározott módon és határnapig kell az „MTA Felújítási alapszámla" elnevezésű 232—90122—0063 számú számlára átutalni.

7. Amennyiben az intézet az árképzés során az előírt 6%-os felújítási hányadnál magasabb amortizációt számít fel, úgy a felszámított amortizáció teljes összegét be kell fizetni az előző bekezdésben megjelölt Felújítási Alap bankszámlára.

8. Az intézetnek a 4. és 6. bekezdésekben meghatározott befizetéseken túlmenően tevékenységtípusonként differenciált, az árbevétel alábbi százalékaiban meghatározott befizetéseket kell teljesítenie:

a) kutatási tevékenység, valamint kutatási eredmény hasznosítása, illetőleg szolgálati találmány (szabadalom), újítás értékesítése esetén az árbevétel 4%-át,

b) nagyműszeres szolgáltatások esetén az árbevétel 6%-át,

c) műszerek, berendezések és egyéb termékek (ideértve az alaptevékenység során előállított melléktermékeket is) előállítása esetén az árbevétel 8%-át.

A befizetendő összegeket negyedévenként a 4. bekezdésben meghatározott módon és megjelölt határnapig kell az „MTA Központi Kutatási Alap"-ja elnevezésű bankszámlára átutalni.

9. A szerződéses munka ráfordításait az alaptevékenység költségvetési előirányzatára áthárítani nem szabad és a szerződéses munkák sem a tárgyévben, sem a következő években költségvetési többletigény alapjául nem szolgálhatnak.

13. §.

1. A szerződéses munkákból, valamint a kutatási eredmények, szolgálati találmányok (szabadalmak) és újítások hasznosításából, illetőleg értékesítéséből származó árbevételeknek a ráfordítások és a költségként elszámolandó befizetési kötelezettségek teljesítése után fennmaradó része az intézet eredménye, melynek

a) 50%-át — a 2. bekezdésben foglaltak figyelembevételével — a 18. § szerint személyi és egyéb ösztönzésre,

b) 50%-át pedig a 20. § szerint intézetfejlesztésre lehet felhasználni.

2. Amennyiben az eredmény az árbevétel 21%-ánál kisebb és a személyi és egyéb ösztönzési célokra az 1. bekezdés szerint meghatározott eredményrész meghaladja a $\frac{B \times A}{E} \cdot 0{,}0625$ képlet szerint számított összeget, a többletet — az éves beszámoló benyújtását követő 15 napon belül — be kell fizetni az „MTA Központi Kutatási Alap"-jába. Ha az eredmény az árbevétel 21%-ánál nagyobb, a többletből csak az a rész fizetendő be, mellyel a részesedési alap a béralap 30%-át meghaladja. (A képletben a B az intézet teljes béralapját, az A a kiszámlázott árbevételt, az E az eredményt jelenti.)

3. Ha a költségek a szerződés alapján befolyt árbevétel összegét meghaladják, a különbözetet az intézetfejlesztési célt szolgáló pénzeszköz terhére kell elszámolni. Ha a különbözetre ez nem nyújt fedezetet, a hiányt a személyi és egyéb ösztönzési célokra rendelkezésre álló összegből kell kiegyenlíteni.

14. §.

Az intézet a szerződésben megállapodhat a megrendelővel abban, hogy teljesítményének ellenértékét részszámlákban is érvényesítheti.

15. §.

1. A szerződéses munka elvégzésére az intézet állományába tartozó dolgozóval újabb munkaviszonyt létesíteni nem szabad.

2. Az intézet vezetője az intézet állományába tartozó — laboráns, asszisztens, kutatási segéderő, szak- és betanított munkás munkakörbe besorolt — dolgozóknak a szerződéses munkával kapcsolatosan munkaidőn kívül végzett tevékenységért túlóradíjat fizethet.

3. Az intézet vezetője — az MT. V. 36. §-ában, valamint az 5/1967. (X. 8.) MüM számú rendelet 18. §-ában foglaltakat figyelembe véve — az intézet állományába tartozó dolgozót a munkaköréb nem tartozó feladatok elvégzésére a munkaidején kívül megbízási jogviszonyban foglalkoztathatja.

4. Az intézet állományába tartozó dolgozó megbízásos jogviszonyban történő foglalkoztatása esetén a megbízási szerződésben pontosan meg kell jelölni az elvégzendő és munkakörébe nem tartozó feladatot és az ezért járó díjazást azzal, hogy ezt a munkát munkaidején kívül tartozik elvégezni. A megbízási szerződés megkötése annak hatáskörébe tartozik, aki az érintett dolgozó kinevezésére jogosult.

5. A 3. bekezdés szerinti foglalkoztatással járó díjazás negyedévenként nem haladhatja meg a dolgozó állandó munkaköréből származó negyedévi keresetének 20%-át. A negyedévi keret meghatározásánál az átlagkereset megállapítására vonatkozó rendelkezések szerint kell eljárni.

6. Az intézet állományába tartozó dolgozókkal el nem végeztethető feladatokra a 16. §-ban foglalt rendelkezések megtartásával — újabb munkavállalókat lehet alkalmazni.

7. Az intézet a megrendelő szerv dolgozóját az árbevétel terhére díjazásban nem részesítheti.

16. §.

1. Az intézet jóváhagyott béralapját az intézet vezetője saját hatáskörben növelheti

a) a szerződéses munkák árbevétele terhére ténylegesen felmerülő bérköltségekkel, de legfeljebb a 2. bekezdésben foglalt mértékig,

b) az intézetfejlesztési célokra rendelkezésre álló összegből a saját kezdeményezésű kutatási feladatok tényleges bérköltségével.

2. A szerződéses munkák árbevétele terhére foglalkoztatottak bérjellegű kiadásaira éves viszonylatban legfeljebb az árbevételből az intézet bérhányadának 70%-a arányában megállapított összeget lehet felhasználni. A bérhányad mértékét az intézet költségvetése eredeti kiadásai előirányzatának és jóváhagyott béralapjának aránya határozza meg.

3. Az intézet felügyeletét ellátó tudományági főosztály indokolt esetben javaslatot tehet az MTA főtitkárának a 2. bekezdés szerinti mérték felemelésére.

4. A szerződéses munkák bérköltségei között kell elszámolni — a 15. § 6. bekezdése alapján foglalkoztatottak bérén felül — az intézet állományába tartozó dolgozóknak a 15. § 2. és 3. bekezdései alapján munkaidőn kívül végzett tevékenységének díját is.

V. Jutalmazás

17. §.

1. A költségvetésben jóváhagyott béralap és a szerződéses munkák árbevétele terhére munkaviszonyban foglalkoztatottak béralapja után számítva jutalmazási keret képezhető.

2. Jutalmazásra felhasználható

a) a 127/1967. (23) MüM számú utasítás alapján az „A), Tudományos kutatók", valamint a „B), Egyéb tudományos és műszaki alkalmazottak" elnevezésű munkaköri csoportban foglalkoztatottak (a 911—912, 915—917, 921—931, 937—940, 954—957, 961—962 munkaköri kulcsszámok valamelyikébe soroltak) éves alapbére és korpótléka együttes összegének 5 százaléka, továbbá

b) az a) pontban nem említett munkakörökbe tartozók éves alapbére és korpótléka együttes összegének 1%-a.

VI. Személyi és egyéb ösztönzés

18. §.

1. A személyi és egyéb ösztönzési célokra rendelkezésre álló összeget — a szakszervezettel egyetértésben — a következőkre lehet felhasználni:

a) a munkaviszonyban foglalkoztatott dolgozók jutalmazására,

b) külföldi tanulmányutak támogatására,

c) tanfolyami költségek hozzájárulására,

d) tanulmányi ösztöndíjakra,

e) hazai és külföldi szakemberek tapasztalatcsere költségeire,

f) szociális (ideértve a gyermekjóléti intézmények fenntartásához történő hozzájárulást is), kulturális, sportcélok és üdülés támogatására.

2. A személyi és egyéb ösztönzési célokra rendelkezésre álló összeg terhére lehet csak elszámolni a szociális, kulturális, sportcélok és üdülés olyan jellegű támogatásával kapcsolatos kiadásokat, melyek az érintett intézmények üzemeltetéséhez és működéséhez szükségesek.

3. Az 1. bekezdés a) pontja szerinti jutalmazásra a 17. § 2. bekezdésében említett jutalmazási kerettel együtt az intézet tárgyévi béralapjának legfeljebb 25%-át szabad felhasználni.

4. A személyi és egyéb ösztönzési célokra rendelkezésre álló összeg terhére évközben is fizethető jutalom.

19. §.

1. A 17. § 2. bekezdése és a 18. § 1. bekezdésének a) pontja alapján jutalmazásra fordítható összegeket együtt kell kezelni. Az így összevont és a béralap 25%-ában maximált jutalmazási keret a következőkből tevődik össze:

— a költségvetésben előirányzott 5%, illetőleg 1%-os jutalom;

— a szerződéses munkák árbevétele terhére munkaviszonyban foglalkoztatottak béralapja után számított 5%, illetőleg 1%-os jutalom;

— a személyi és egyéb ösztönzési célokra rendelkezésre álló összegből — a szakszervezet egyetértésével — az intézet igazgatója által meghatározott jutalmazásra fordítható rész.

2. Az összevont jutalmazási keret terhére történő jutalmazás — az igazgatók, az igazgatóhelyettesek, valamint a gazdasági vezetők kivételével — az intézet igazgatójának hatáskörébe tartozik. Az igazgató a hatáskörébe tartozó dolgozók jutalmazása irányelveinek kidolgozásánál köteles megszerezni a szakszervezet egyetértését.

3. Az igazgatók, az igazgatóhelyettesek, valamint a gazdasági vezetők jutalmazására vonatkozó irányelveket külön rendelkezés szabályozza.

4. Az 1. bekezdés szerint összevont jutalmazási keretnek a tárgyévben fel nem használt része a következő évre jutalmazási célokra átvihető, de a tárgyévben képzett részesedési alapnak a jutalmazási keret megállapításánál le nem kötött és a tárgyévben fel nem használt részéből a következő évben (években) újabb jutalmazási keret nem képezhető.

VII. Intézetfejlesztés

20. §.

1. Az intézet az intézetfejlesztési célokra rendelkezésre álló összegeket a következőkre használhatja fel:

a) állóeszközök beszerzésére,

b) forgóalapra,

c) saját kezdeményezésű kutatási feladatok költségeire, ideértve a kutatási eredmények termelésben való hasznosításával jelentkező költségeket is,

d) a szerződéses munkáknál esetleg jelentkező többletráfordítások fedezetére,

e) jóléti intézmények fejlesztésének támogatására,

f) az alaptevékenység keretében végzett kutatási feladatok teljesítésének meggyorsítása érdekében szükséges dologi kiadásokra.

2. Az intézetfejlesztési célokra rendelkezésre álló összeg felhasználására — a szakszervezet meghallgatásával, illetőleg az 1. bekezdés e) pontja vonatkozásában a szakszervezet egyetértésével — felhasználási programot kell készíteni. A tényleges felhasználásról az év végi beszámolóban az intézet köteles tájékoztatást adni.

3. Az intézetfejlesztési célokra rendelkezésre álló összegből a jóléti intézmények bővítését és esetleges létesítését lehet támogatni, de az így létrejövő új kapacitások üzemeltetése és működtetése kizárólag a személyi és egyéb ösztönzési célokra rendelkezésre álló összegből támogatható. Az ilyen címen jelentkező kiadások a későbbi években nem háríthatók át a költségvetésre.

21. §.

1. Az intézet a 20. § c) pontja alapján finanszírozott saját kezdeményezésű kutatási feladatait a 2—7. bekezdésekben foglaltak betartása mellett végzi.

2. Saját kezdeményezésű kutatási feladat az, melynek végzését az intézet igazgatója az intézet kutatási tervén túlmenően, az intézetfejlesztési célokra már rendelkezésre álló összeg terhére rendeli el. Ezzel kapcsolatban semmiféle ráfordítást a költségvetésre áthárítani nem szabad. Az éves

beszámoló szöveges indokolásában ezekre a feladatokra az intézetnek külön ki kell térnie.

3. Saját kezdeményezésű kutatásnak tekintendő az is, ha az intézet az állományába tartozó dolgozójának az intézet által nem finanszírozott kutatási eredményeit, megoldásait hasznosításra (továbbhasznosításra) elfogadja.

4. A saját kezdeményezésű kutatási feladatokkal összefüggően kizárólag a ténylegesen felmerülő bér- és dologi jellegű költségeket szabad elszámolni.

5. A saját kezdeményezésű kutatások alapján elért eredmények hasznosításából befolyó bevételekből a 12. § 4., 6. és 8. bekezdéseiben előírt befizetéseket nem kell teljesíteni és azok a 13. § 1. bekezdésében meghatározott személyi és egyéb ösztönzési célokra sem használhatók fel.

6. A saját kezdeményezésű kutatások alapján elért kutatási eredmények hasznosításából befolyó bevételekből származó eredmény kizárólag állóeszközök beszerzésére, illetőleg az állóeszközök korszerűsítésére fordíthatók. Az ilyen összegeket elkülönítve kell nyilvántartani.

7. Az állóeszközöknek felújítás útján történő korszerűsítése esetén az ehhez szükséges összeget az „MTA Felújítási Alap" számlájára kell befizetni és ennek terhére az intézet azonos összegű felújítási póthitelben részesül.

VIII. Állóeszköz- és anyaggazdálkodás

22. §.

1. Az intézet a kutatáshoz szükséges egyes állóeszközöket (gép és műszer) költségvetése terhére értékhatárra való tekintet nélkül beszerezheti.

2. A feleslegessé váló készletek és állóeszközök az általános szabályok szerint értékesíthetők. Az ebből befolyó ellenértéket az intézet álló- és fogyóeszközök pótlására, illetőleg korszerűsítésére, valamint anyagok beszerzésére használhatja fel.

3. Az állóeszközök és anyagok értékesítéséből befolyó ellenértéknek az állóeszközök felújítás útján történő korszerűsítésére való felhasználása esetén a 21. § 7. bekezdésében foglaltak szerint kell eljárni.

IX. Az alaptevékenység feladat szerinti finanszírozása

23. §.

1. Az utasítás 8. § 1. bekezdése alapján kijelölt intézetekkel az alaptevékenység keretében elvégzendő feladatokra a felügyeletet ellátó tudományági főosztály szerződéseket köt. A szerződéseknek tartalmaznia kell a feladat (ezen belül az egyes részmunkák) tartalmát, határidejét és a díj összegét.

2. Az alaptevékenység keretében végzett feladatok díja legfeljebb a költségvetési szervek számlakerete I-ben meghatározott teljes önköltségre vetített 4%-os előkaikulált nyereség figyelembevételével állapítható meg.

3. Az alaptevékenység keretében végzett feladatok teljes önköltségében nem vehető figyelembe az MTA által biztosított felújítási támogatás és beruházási juttatás.

4. A feladatoknak az egyes szerződésekben megállapított és a teljes önköltséget, valamint az előkalkulált nyereséget magában foglaló díjainak együttes összege nem haladhatja meg az intézet költségvetésében előirányzott költségvetési támogatásnak a felújítási előirányzattal csökkentett összegét.

5. Az MTA az általa adott feladatokra folyósított részösszegekből elvonhat, ha megállapítja, hogy

— az intézet a vele kötött szerződésben foglalt kötelezettségének nem, vagy csak részben tett eleget,

— a részletes elszámolás tanúsága szerint az előkalkuláció fiktív költségtényezőket tartalmazott.

24. §.

1. Az intézet költségvetési előirányzata nemcsak az MTA által az alaptevékenység keretében adandó állami megbízatások és külön feladatok árbevételeit és várható kiadásait tartalmazza, hanem a költségvetés összeállításának időpontjában már ismert — szerződésben foglalt vagy a megrendelő által előrejelzett — valamennyi tevékenység árbevételeit és kiadásait. A „730 04 folyószámlás szervek állóeszközeinek felújítása" költséghelyen az intézet előirányzatot nem tervezhet, miután a felújítási tevékenységre szánt összeget az MTA továbbra is az általános előírásoknak megfelelően, előirányzat módosítással bocsátja az intézet rendelkezésére.

2. Az intézet költségvetésének összeállításához a felügyeletet ellátó tudományági főosztály előzetesen közli az általa adott állami megbízásoknak és külön meghatározott feladatoknak költségvetési támogatásként elszámolandó árbevételét és a 25. § 2. bekezdése szerint rögzített bértömeget. Ezenkívül — a megkötendő szerződésekbe való felvétele és rögzítése érdekében — egyidejűleg közli az intézettel a felújítási tevékenységre szánt összeget, valamint a beruházási juttatás összegét is.

3. Az alaptevékenység keretében végzett feladatoknak a 23. § 3. bekezdése szerint előkalkulált (maximálisan 4%-os) nyereségét, valamint a várható árbevételből meghatározott költségnemre nem osztható összeget a „07 Támogatás, pénzügyi lebonyolítás rovat 4 Tartalék tétel"-én kell — csak tervezési célt szolgáló előirányzatként — kimutatni.

4. Az intézet a béralap százalékában meghatározható jutalmazási előirányzatokat nem tervezhet.

5. Az intézetnek a költségvetési előirányzat mellett — azzal egyidejűleg — eredményszemléletű pénzügyi tervet is kell készítenie és a Hivatal illetékes tudományági főosztályának beküldenie.

25. §.

1. Az intézetnél — mind az alaptevékenység, mind a szerződéses munkák vonatkozásában — egységesen bértömeggazdálkodást kell alkalmazni.

2. A bázisbértömeget a bevezetést megelőző évben bérköltségként elszámolt összeg alapulvételével kell rögzíteni, amely évenként az előző évi bértömeg 3 százalékával növelhető. A bértömegből kizárólag bérjellegű kiadásokat szabad teljesíteni és a bértömeg a tárgyév folyamán végzett kiemelkedő, a kitűzött feladatok mielőbbi és eredményes megvalósítására irányuló munkák premizálására is felhasználhtó. A prémiumfeladatokat és a premizálás feltételeit — a bérszabályzatban rögzített módon — az intézet igazgatója határozza meg, de a premizálás általános alapelveinek megállapításához ki kell kérnie az intézet szakszervezeti bizottsága véleményét.

3. A bértömeg esetleges megtakarításaiból a dolgozók közvetlenül nem jutalmazhatók, hanem a bérmegtakarítás az intézet eredményének részét képezi.

4. Ha a kiszámlázott árbevétel az előző évit meghaladja, az intézet a bázisbértömegét — a 2. bekezdésben említett 3 százalékon felül — az árbevételnövekedésnek a bérhányad 50%-os arányában növelheti. Ez a bértöbblet azonban csak a bázisbértömeg rögzítésénél figyelembe vett átlaglétszámon felüli új alkalmazások bérjellegű kiadásaira használható fel.

5. Az intézet az intézetfejlesztési alap terhére végzett saját kezdeményezésű kutatási feladattal összefüggően felmerült tényleges bérköltséggel, de legfeljebb a feladattal jelentkező tényleges önköltség 10%-a erejéig, a rögzített bértömegét — saját hatáskörben — megnövelheti. Erről az éves beszámolóban elkülönítetten köteles számot adni.

26. §.

Az alaptevékenység keretében végzett feladatok árbevételét az utasítás 12. §-ában előírt és költségként elszámolható befizetési kötelezettségek nem terhelik.

27. §.

1. Az intézeti érdekeltség nagysága az intézeti összeredmény nagyságától függ. Az intézeti összeredményt az alaptevékenységi feladatokra adott megbízásokon és a más szervek megrendelésein alapuló tevékenységek kiszámlázott árbevételeinek és az ezeket terhelő költségeknek a különbözete adja. Amennyiben az alaptevékenység keretében végzett feladatok kiszámlázott árbevétele után jelentkező eredmény meghaladja a 23. § 2. bekezdés szerinti teljes önköltség 4%-át, a meghaladó rész tekintetében a megkötött szerződésekben foglaltak szerint kell eljárni.

2. Az 1. bekezdés szerinti intézeti összeredmény az utasítás 13. § 1. bekezdése szerinti arányban személyi és egyéb ösztönzési célokra, illetőleg intézetfejlesztésre használható fel. Amennyiben a személyi és egyéb ösztönzési célokra jutó eredményrész meghaladja a $\frac{B \times A}{E}$ · kulcs képlet szerint számított összeget, a többletet — az éves beszámoló benyújtását követő 15 napon belül — be kell fizetni az MTA Központi Kutatási Alapjába. (A képletben a B az intézet teljes bértömegét, az A a kiszámlázott árbevételt, az E az eredményt jelenti).

3. Ha a külső szervek részére végzett szerződéses munkák árbevétele az MTA megbízások árbevételének

	az előző bekezdés szerinti számításnál alkalmazandó kulcs
0—50%-a	0,0525
50%-nál több	0,0700

4. A feladatfinanszírozásra kijelölt intézeteknél a feladatfinanszírozás bevezetését megelőző év évvégi pénzmaradványának felülvizsgálatánál az általános rendelkezések szerint kell eljárni és a jóváhagyott bérmaradvány a dolgozók jutalmazására a bevezetés évében felhasználható. Ezt követően a pénzmaradványok felülvizsgálatára vonatkozó rendelkezések ezeknél az intézeteknél nem alkalmazhatók.

28. §.

Az intézetnek az év végi költségvetési beszámolóval egyidejűleg — a pénzügyi terve alapulvételével — eredményszemléletű elszámolást is kell adnia a tárgyévben kiszámlázott árbevételeiről, a tényleges költségekről, az árbevételt, illetőleg az intézeti összeredményt terhelő befizetési kötelezettségekről, valamint az érdekeltségi alapok képzéséről és az azokból teljesített kifizetésekről. Ezenkívül teljesítenie kell az MTA által az alaptevékenység keretében adott állami megbízásokra és külön meghatározott feladatokra vonatkozóan a szerződésekben előírt elszámolásokat.

X. Vegyes- és záró-rendelkezések

29. §.

1. Az intézet illetményadót és eszközlekötési járulékot nem fizet.

2. Az intézet kutatási tevékenysége mentes a forgalmiadófizetési kötelezettség alól.

3. Az intézet termékelőállítási és szolgáltatói tevékenységének forgalmiadó-kötelezettségére az érvényes forgalmiadó rendelkezések az irányadók.

30. §.

Az intézet dolgozóinak lakásépítkezése a 8/1973. (I. 26.) PM—ÉVM—MüM számú rendelettel módosított és kiegészített 26/1971. (VI. 24.) PM—ÉVM—MüM számú rendelet előírásai alapján — a személyi és egyéb ösztönzési, valamint intézetfejlesztési célokra rendelkezésre álló összeg terhére — támogatható.

31. §.

1. Ez az utasítás 1974. január hó 1-én lép hatályba; rendelkezéseit — a 2. és 3. bekezdésben foglaltak kivételével — a hatálybalépést követően kell alkalmazni.

2. Az utasításban előírt és az „MTA Központi Kutatási Alap"-ját megillető befizetéseket csak az utasítás hatálybalépését követően kiszámlázott árbevételek után kell teljesíteni.

3. A Központi Fizikai Kutató Intézet gazdálkodására továbbra is a vonatkozó külön utasítások rendelkezései maradnak érvényben.

4. Ezen utasítás hatálybalépésével egyidejűleg a 6/1970. MTA—F (A. K. 18.) számú utasítás hatályát veszti.

Köpeczi Béla s. k.,
főtitkár

Miniszteri rendelet és utasítás

A művelődésügyi miniszter 3/1974. (II. 6.) MM számú

rendelete

a szakfordító- és tolmácsképzésről, valamint a tolmácsigazolványhoz szükséges vizsgáról

A belügyminiszterrel, az igazságügyminiszterrel, a munkaügyi miniszterrel és a pénzügyminiszterrel egyetértésben — a tolmácsigazolvánnyal kapcsolatos rendelkezéseket illetően a tolmácsi feladatok ellátásáról szóló 8/1962. (III. 22.) Korm. számú rendelet 2. §-ában megállapított hatáskörömben — az alábbiakat rendelem.

Szakfordító- és tolmácsképzés

1. §.

(1) Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán (a továbbiakban: Egyetem) az 1973/74. tanévtől kezdődően társadalomtudományi, természettudományi, műszaki és külgazdasági szakirányokban szakfordító- és tolmácsképzés indul.

(2) Felvételre jelentkezhet az a magyar állampolgár vagy lakhatási engedéllyel rendelkező külföldi, akinek egyetemi vagy főiskolai végzettsége (oklevele) van és felsőfokú nyelvtudással rendelkezik. Az utóbbit állami nyelvvizsga-bizonyítvánnyal vagy a nyelvtudási pótlék szempontjából azzal egyenértékűnek elismert okirattal kell igazolni.

(3) A munkáltató javaslatára, olyan dolgozó jelentkezése is elfogadható, akinek egyetemi, illetőleg főiskolai végzettsége nincs, azonban legalább hároméves fordítói vagy tolmácsi gyakorlattal rendelkezik.

(4) A jelentkezés az Egyetem Fordító- és Tolmácsképző Csoportjánál (Budapest XI., Ménesi út 11—13.) beszerezhető jelentkezési lappal történik, amelyhez az abban feltüntetett mellékleteket csatolni kell.

2. §.

A jelentkezésre előírt feltételeknek megfelelő jelentkezők alkalmassági vizsgát tesznek. A vizsga időpontjáról és a vizsgakövetelményekről a jelentkezők részére az Egyetem írásbeli tájékoztatót ad.

3. §.

(1) A felvételről az Egyetemen e célra alakított bizottság dönt.

(2) A képzésre elsősorban a leginkább érdekelt minisztériumok, országos hatáskörű szervek által irányított munkaterületen dolgozó jelentkezők vehetők fel. E munkaterületekről — az érdekeltek javaslatai alapján — a Művelődésügyi Minisztérium az Egyetemet tájékoztatja.

(3) A felvételi bizottság elutasító határozata ellen — annak kézbesítésétől számított nyolc nap alatt — a rektorhoz fellebbezhet az a jelentkező, aki az alkalmassági vizsgán megfelelt, de hely hiányában felvételi kérelmét elutasították.

(4) Aki az alkalmassági vizsgán nem felelt meg, egy év elteltével jelentkezhet újabb alkalmassági vizsgára.

4. §.

A képzés időtartama négy hónap, mely idő alatt a hallgató egésznapos (intenzív) oktatásban részesül. A nem egésznapos képzés bevezetéséről és képzési idejének megállapításáról később intézkedem.

5. §.

(1) A képzés befejezésekor a hallgató záróvizsgát tesz. A szakfordítói záróvizsgán megfelelt hallgató *szakfordítói*, a sikeres tolmácsi záróvizsgát tett hallgató *tolmács-szakfordítói* képesítő bizonyítványt kap. A képesítő bizonyítvány iskolai végzettséget nem tanúsít és oktatási intézményben folytatott tanulmányok esetén, beszámításra nem jogosít. A tolmácsi képesítés e tevékenység ellátására más jogszabályban előírt egyéb feltételeket nem pótolja.

(2) A sikertelen záróvizsga egy év múlva megismételhető, további megismételt vizsgát a hallgató csak a Művelődésügyi Minisztérium engedélyével tehet.

6. §.

(1) A képzésben való részvétel díja 5000 Ft, amelyet a munkáltató az 5/1967. (X. 8.) MüM számú rendelet 5. §-a szerint átvállalhat.

(2) Az alkalmassági vizsga díja 50 Ft, a záróvizsga díja 300 Ft. A vizsgadíj befizetését a vizsga megkezdése előtt igazolni kell.

7. §.

A képzéssel kapcsolatos gazdasági kérdéseket utasításban szabályozom.

A tolmácsigazolványhoz szükséges vizsgára vonatkozó rendelkezések

8. §.

A *tolmács-szakfordítói* képesítő bizonyítvány [5. § (1) bek.] alapján az 1/1962. (VII. 7.) MM számú rendeletben megjelölt tolmácsigazolvány kiállítása, az alábbiakban szabályozott tolmácsvizsga tétele nélkül kérhető. A kérelem előterjesztésére az említett rendeletben foglaltakat kell alkalmazni.

9. §.

Az 1/1962. (VII. 7.) MM számú rendelet 1. §-ában foglaltaknak megfelelően előterjesztett kérelem alapján a Művelődésügyi Minisztérium a kérelmezőt tolmácsvizsgára bocsátja. Tolmácsvizsga évenként egy alkalommal, egy nyelvből az Egyetemen alakított vizsgabizottság előtt tehető. A vizsga helyéről és időpontjáról a vizsgára bocsátott jelentkezőt az Egyetem értesíti.

10. §.

(1) A tolmácsvizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli rész időtartama legfeljebb 5 óra, a szóbeli rész időtartama legfeljebb 1 óra. Az írásbeli feladat megoldásánál szótár használható.

(2) A vizsga írásbeli részében a jelölt feladata az általános nyelvismeret megállapítására alkalmas

a) magyar nyelvű szöveg fordítása idegen nyelvre (kb. 30 gépelt sornak megfelelő terjedelemben),

b) idegen nyelvű szöveg fordítása magyar nyelvre (kb. 30 gépelt sornak megfelelő terjedelemben).

(3) A vizsga szóbeli részének nyelvi tárgyai:

a) rendszeres leíró nyelvtan,

b) beszélgetés mindennapi tárgykörből,

c) tolmácsolás.

(4) A szóbeli vizsgán meg kell állapítani, hogy a jelölt kielégítő általános tájékozottsággal rendelkezik-e a Magyar Népköztársaság állami, társadalmi és gazdasági rendjéről, valamint kulturális életéről.

11. §.

(1) A vizsga sikere esetén, a vizsgázó tolmácsigazolványt kap.

(2) A tolmácsigazolványt az 1/1962. (VII. 7.) MM számú rendelet 2. számú mellékletében közölt mintának megfelelően a Művelődésügyi Minisztérium állítja ki.

(3) A vizsga — sikertelenség esetén — két alkalommal megismételhető. Újabb vizsgát azonban, csak a sikertelen vizsgától számított egy év eltelte után lehet tenni.

12. §.

A vizsga díja 300 Ft, amelyet a vizsga megkezdése előtt kell befizetni. A befizetési lapon a következő megjelölést kell feltüntetni: „Tolmácsvizsga-díja". A befizetés megtörténtét a vizsga megkezdése előtt igazolni kell.

13. §.

Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba. A tolmácsigazolványról, a tolmácsvizsgáról és a tolmácsok nyilvántartásáról szóló 1/1962. (VII. 7.) MM számú rendelet címe: „a tolmácsigazolványról és a tolmácsok nyilvántartásáról" címre változik, a 2—7. §-ai, valamint az Idegen Nyelvi Továbbképző Központ létesítéséről szóló 131/1967. (M. K. 17.) MM számú utasításnak a szakfordítói tanfolyamokra vonatkozó 11—19. pontjai hatályukat vesztik.

Dr. Polinszky Károly s. k.,
művelődésügyi miniszterhelyettes

A munkaügyi miniszter 104/1974. (2) MüM számú

utasítása

az államigazgatási és igazságszolgáltatási dolgozók bérrendszere bevezetésének végrehajtásáról

A Minisztertanács felhatalmazása alapján — a pénzügyminiszterrel, a Szakszervezetek Országos Tanácsával és a Közalkalmazottak Szakszervezetével egyetértésben — a következő utasítást adom ki:

1. Az államigazgatási és igazságszolgáltatási dolgozók új bérrendszerét 1974. július 1-i hatállyal be kell vezetni. A dolgozókat az új bérrendszernek megfelelően be kell sorolni, és az erről, valamint a személyi alapbér kötelező emelésének első időpontjáról szóló értesítést részükre át kell adni. A személyi alapbér kötelező emelésének első időpontját fel kell jegyezni a dolgozó bérszámfejtő lapjára és áthelyezés esetén a MIL-lapjára is.

2. A korpótlék megszűnése miatt az államigazgatási és igazságszolgáltatási dolgozó részére 1974-ben járó korpótlék összegét hozzá kell adni a dolgozó személyi alapbéréhez, és az így kiszámított — ötven, illetőleg száz forintra felfelé kerekített — együttes összeget kell személyi alapbérként figyelembe venni.

3. Abban az esetben, ha a dolgozó a 2. pontban foglaltak szerint megállapított személyi alapbére az előírt besorolási feltételek figyelembe vételével a munkakörére megszabott bértétel felső határát meghaladja, azt csökkenteni nem lehet. Az e rendelkezés alapján, a bértétel felső határát meghaladóan járó bér személyi pótléknak minősül. Ezt a kötelező alapbér emelés nem érinti.

4. Az ügyintézői munkakörökben a megfelelő iskolai végzettséggel nem rendelkező és 45. életévüket betöltött dolgozókat az előírt megfelelő szintű iskolai végzettség nélkül is be lehet sorolni a képesítésre vonatkozó külön jogszabályban előírt iskolai végzettséghez kötött munkakörbe. E rendelkezés csak az utasítás hatálybalépésénél állományban levő dolgozókra vonatkozik. Az utasítás hatályba lépése után belépő dolgozókra e felmentésnek helye nincs.

5. *a)* Az államigazgatási és igazságszolgáltatási szerveknél 1975. január hó 1-én alkalmazásban álló dolgozót, ha az előző bérrendszer szerint

— 1975. január hó 1. napján ért volna el magasabb korpótlékot, akkor 1975. január 1-i hatállyal;

— 1976., vagy 1977. január hó 1-én ért volna el magasabb korpótlékot, akkor 1976. január 1-én;

— 1978. vagy 1979. január 1-én ért volna el magasabb korpótlékot akkor 1977. január 1-én kell első alkalommal, a későbbiekben pedig ezen időponttól számított háromévenként kell kötelező béremelésben részesíteni.

b) Azoknál a szerveknél, ahol korcsoportos bérrendszert alkalmaztak, a dolgozónak a korcsoportba sorolásnál figyelembe vett munkaviszonyban eltöltött idejét hárommal kell elosztani és ennek alapján kell meghatározni a kötelező személyi béremelés időpontját. Ennek megfelelően a szervnél 1975. január hó 1. napján munkaviszonyban álló dolgozót

— az osztás eredménye maradék nélküli kerek szám, akkor 1975. január 1-i hatállyal, ha

— az osztás eredménye nem kerek szám és a maradék kettő, akkor 1976. január 1. napján;

— ha az osztás eredménye nem kerek szám és a maradék 1, akkor 1977. január 1. napján kell első alkalommal, a későbbiekben pedig ezen időponttól számított háromévenként kell kötelező alapbéremelésben részesíteni.

6. Ha a 15/1973. (XII. 27.) MüM számú rendelet hatálybalépése előtti szabályok szerint munkaviszonyban töltött időként beszámított idő a dolgozó részére kedvezőbb, az továbbra is érvényben marad mindaddig, amíg a dolgozó ugyanannál az államigazgatási vagy igazságszolgáltatási szervnél marad, illetőleg, ha újból ilyen szervnél lép munkaviszonyba.

7. Az államigazgatási vagy igazságszolgáltatási szerv vezető állású és ügyintéző dolgozóinak legfeljebb öt százaléka részére adományozható tanácsosi, illetőleg főtanácsosi cím.

8. Ez az utasítás 1974. július 1. napján lép hatályba.

Karakas László s. k.,
miniszter

Közlemények

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztálya pályázatot hirdet a Csillagvizsgáló Intézet tudományos igazgatóhelyettesi munkakörére 1974. május 1-i hatállyal.

Az igazgatóhelyettes feladata az intézet szervezeti és működési szabályzatában meghatározott feladatok ellátása.

A pályázókkal szembeni követelmények:

— egyetemi végzettség és akadémiai tudományos fokozat;

— jelentős eredmények a csillagászati kutatások valamely területén;

— kutatóintézet vagy tudományos osztály vezetésében szerzett megfelelő gyakorlat.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyének, besorolásának, beosztásának és fizetésének megjelölését;

— eddigi szakmai munkájának és a munkaeredményeinek ismertetését;

— a pályázó által írt tanulmányok, könyvek jegyzékét pontos bibliográfiával;

— tudományos fokozatának, kitüntetéseinek, idegen nyelvismeretének megjelölését;

— jövőbeni működésére vonatkozó elképzeléseit.

A pályázathoz mellékelni kell:

— az oklevelek hiteles másolatát;

— részletes önéletrajzot 2 példányban;

— erkölcsi bizonyítványt.

Az igazgatóhelyettes besorolására és vezetői megbízására a kinevezés, ill. megbízás alkalmával érvényben levő kormányrendeletek, ill. az Akadémia főtitkárának vonatkozó utasításai az irányadók.

A pályázatot a Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztályához (Budapest V., Münnich Ferenc u. 7.) kell benyújtani 1974. március 15-ig.

Budapest, 1974. január 28.

Páris György s. k.,
főosztályvezető

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

a gödöllői Agrártudományi Egyetem tanársegédi állás betöltésére

A gödöllői Agrártudományi Egyetem pályázatot hirdet a Mezőgazdaságtudományi Kar Üzemtani Tanszékének Vállalatgazdaságtan Tanszéki Csoportján (ZSÁMBÉK) tanársegédi állásra.

A kinevezendő tanársegéd feladata:

— a tanszéki csoport oktató-nevelő és tudományos munkájában való részvétel;

— a termelési folyamatokról, azok géprendszereiről ökonómiai vizsgálatok kimunkálása.

Pályázhatnak azok, akik agrármérnöki, mezőgazdasági gépészmérnöki vagy mérnök-közgazdász oklevéllel és legalább 1 év szakmai gyakorlattal rendelkeznek. A betöltésre kerülő állás után a 201/1970. (M. K. 5.) MM—MüM. sz. együttes utasításban megállapított illetmény jár.

A pályázatot az előírt mellékletekkel együtt a MÉM Értesítőben történő közzétételtől számított négy héten belül kell benyújtani az Agrártudományi Egyetem (2103 Gödöllő) rektorához címezve. A pá-

lyázattal kapcsolatos részletes felvilágosítást az Egyetem Személyzeti Osztálya ad.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését;

— eddigi oktató- és kutatómunkájának részletes ismertetését;

— szakirodalmi működésének részletes felsorolását;

— tudományos fokozatának, esetleges kitüntetéseinek, idegen nyelvismeretének és jelentősebb külföldi tanulmányútjainak megjelölését;

— Oktató és tudományos munkájára vonatkozó jövőbeli terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

— részletes önéletrajzot;

— iskolai végzettséget tanúsító oklevél hiteles másolatát;

— három hónapnál nem régibb keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt;

— az Egyetemtől beszerzett és kitöltött törzslapot.

Gödöllő, 1974. február 1.

Dr. Pethő György s. k.,
rektor

FOGADÓÓRA

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden hétfőn* 16—17.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Központi Igazgatási Titkárság

Index: 25.105

(AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Központi Igazgatási Titkárságának vezetője

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, 1363 Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 1200 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215–96 162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,— Ft.
Egyes példányok beszerezhetők az 1055 Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,— Ft.

74.00056 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

XXIII. (1974.) ÉVFOLYAM 6. SZÁM.

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1974. MÁRCIUS 27.

TARTALOM

Személyi rész 141

Az Akadémia elnökségének határozatai az 1974. február 26-i ülésen

8/1974. sz. határozat — A makromolekuláris kutatások várható nemzetközi és hazai fejlődése; prognosztikai tanulmány 142

9/1974. sz. határozat — Javaslat az 1974. évi Akadémiai Aranyérem odaítéléséhez kiküldendő elnökségi bizottság összetételére 143

10/1974. sz. határozat — Javaslat az 1974. évi akadémiai díjak odaítéléséhez kiküldendő elnökségi bizottság összetételére 143

Az elnökség egyéb állásfoglalásai az 1974. évi február 26-i ülésen 143

Miniszteri rendeletek és utasítások

1/1974. (PK 4.) PM — A költségvetési gazdálkodási rend szerint működő kutatóhelyek gazdálkodási és anyagi érdekeltségi rendszeréről szóló 106/1970. (PK 13.) PM számú utasítás módosításáról 144

2/1974. (II. 17.) MüM — A kutatóintézeti dolgozók alapbérének megállapításáról 144

4/1974. (II. 28.) MüM — Saját gépjárműnek belföldi hivatalos kiküldetés (külszolgálat) alkalmával történő használatáról 149

5/1974. (II. 28.) MüM — A munka díjazására vonatkozó egyes rendelkezések módosításáról és kiegészítéséről 150

Közlemények

A Magyar Tudományos Akadémia Ifjúsági Bizottságáról 151

Az MTA Központi Hivatala Terv- és Pénzügyi Főosztályának közleménye a jövedelemadó megállapításáról és levonásáról 151

Az MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete pályázati felhívása 153

A Kaposvári Mezőgazdasági Főiskola pályázati felhívása 153

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadóórája 154

Személyi rész

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa

60. születésnapja alkalmából, irodalmi munkássága elismeréséül

Vajda György Mihálynak, az irodalomtudományok kandidátusának, a Magyar Tudományos Akadémia Irodalomtudományi Intézete osztályvezetőjének a

MUNKA ÉRDEMREND

arany fokozata

kitüntetést adományozta.

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA ELNÖKSÉGÉNEK HATÁROZATAI*

az 1974. február 26-i ülésen

A makromolekuláris kutatások várható nemzetközi és hazai fejlődése; prognosztikai tanulmány

A makromolekuláris kutatások eredményei alapján a műanyagipar az utóbbi 15—20 évben az egyik legdinamikusabban fejlődő iparág volt. A világ műanyagtermelése az utóbbi évtizedekben 5 évenként megkétszereződött, és várható, hogy ez a fejlődési ütem a következő évtizedekben közelítőleg folytatódni fog.

A polimerek népgazdasági jelentősége abban áll, hogy a legkülönbözőbb területeken gazdaságosan és nagy tömegben alkalmazzák őket. Társadalmi fontosságuk felismerésének köszönhető, hogy a műanyagok fejlesztésére sorozatos kormányhatározatok születnek. Magyarországon is megkezdtük a Magyar—Szovjet Olefin-egyezmény alapján a Petrolkémiai Központi Fejlesztési Program végrehajtását. Ez lehetővé teszi a műanyagok eddiginél jóval nagyobb mérvű, a népgazdaság minden területére kiterjedő alkalmazását.

A makromolekuláris kutatások társadalmi és gazdasági jelentősége miatt a Kémiai Tudományok Osztálya felmérte e szakterület jelenlegi helyzetét, és elkészítette a kutatások várható fejlődésére vonatkozó prognózist. A felmérés a szintetikus makromolekuláris anyagokkal és az iparban alkalmazott természetes eredetű polimerekkel összefüggő kutatásokra vonatkozott, de nem terjedt ki a biopolimerek kutatására. Az Osztály Makromolekuláris Kémiai Bizottsága 14 résztanulmányt, majd 4 összefoglaló tanulmányt készített; az összefoglaló tanulmányok, valamint a Delphi-módszer alkalmazásánál kapott válaszok összesítése képezik a prognózis mellékleteit.

A tanulmányt az elnökség által kiküldött ad hoc bizottság megvitatta, és összefoglalást is tartalmazó állásfoglalást terjesztett az elnökség elé.

Az összefoglaló — de különösen a részletes prognosztikai tanulmány — a tudományterület jelenlegi helyzetéről megállapítja, hogy a hazai kutatási kapacitás tematikailag rendkívül felaprózott, a kutatások koncentráltsága nem kielégítő. A kutatások jelenlegi anyagi támogatottsága nem áll arányban e dinamikusan fejlődő iparág kutatási feladataival. Ezt követően a hazai kutatások számára perspektivikus területek közül sorol fel néhányat. A prognózis részletesen ismerteti a perspektivikus kutatási feladatokat, különösen a polimerek előállítása és átalakítása, a makromolekuláris anyagok és rendszerek szerkezete és tulajdonságai, valamint a polimerek feldolgozása és alkalmazása területén.

Az ad hoc bizottság véleménye szerint a prognózisban részletezett feladatok csak a kutatási kapacitás szélesítése, jelenleginél nagyobb koncentráltsága és az anyagi bázisok kellő időben való biztosítása esetén valósíthatók meg. Igen fontosak az interdiszciplináris kutatások; ezek és néhány egyéb feladat csak több tudományterület összefoglalásával, illetve esetenként tárcaközi koordinálással valósítható meg. Nagy jelentősége van a kutatás műszerezettségének: a jelenlegi, részben már elavult műszerpark egyrészt felfrissítendő, másrészt a hazánkban ma még egyáltalán nem levő legújabb műszerekkel egészítendő ki.

Az elnökség 8/1974. számú határozata

1. Az elnökség megelégedéssel veszi tudomásul a makromolekuláris kutatásokról szóló, a Kémiai Tudományok Osztálya által kidolgozott és ott, valamint az elnökségi „ad hoc" bizottságban részletesen megvitatott prognózist. Megállapítja, hogy a mintegy negyed százada folyó tudatos tudományszervezés eredményeképpen kialakult hazai kutatások fő irányai beleilleszkednek a nemzetközi trendekbe, és a hazai kutatók a makromolekuláris kémia több területén világviszonylatban is figyelemreméltó eredményeket értek el.

2. Az elnökség megítélése szerint a társadalmi és gazdasági háttér indokolja a makromolekuláris kutatások összefogását a népgazdaság előtt álló feladatok, elsősorban a vegyipar középtávú fejlesztési programja megvalósításának érdekében. Az elnökség úgy látja, hogy a makromolekuláris kutatást fokozottabban a vegyipari fejlesztés, illetve a népgazdaság előtt álló feladatok szolgálatába kell állítani; az ehhez szükséges kutatási kapacitást és felszereltséget nem látja biztosítottnak.

3. A vegyipari fejlesztés feladataival összefüggésben az elnökség felkéri az elnököt, hogy egyrészt a prognosztikai tanulmányt küldje meg a nehézipari miniszternek azzal az ajánlással, hogy a tanulmány megfelelő részeit építse be a petrolkémiai kutatási célprogramba, másrészt javasolja a főtitkárnak, hogy a célprogrammal való összhang megteremtése érdekében vizsgálja meg az akadémiai makromolekuláris kutatások bővítésének lehetőségét.

4. A műanyagoknak és a természetes eredetű polimereknek a népgazdaság egyéb ágazataiban (építőipar, gépipar, mezőgazdasági iparok stb.) történő felhasználásához kapcsolódó kutatásokkal összefüggésben az elnökség felkéri az elnököt, hogy ajánlja a nehézipari miniszternek a szükséges tárcaközi összefogás és koordinálás létrehozását.

5. A molekuláris biológiai problémák felderítése, az enzimek, hormonok, nukleinsavak és más biopolimerek szerkezetének és kémiai tulajdonságainak tisztázása nem nélkülözheti a makromolekuláris kémia és fizika eredményeinek, valamint módszereinek alkalmazását. Az elnökség ezért felhívja az Akadémia illetékes osztályait, hogy a

* A nem teljes szöveggel közölt határozatokat az Akadémia tagjai részére — kérésükre — a tudományos Testületi Titkárság tájékoztatásul megküldi.

Makromolekuláris Kémiai, Biokémiai, valamint Biofizikai Bizottságokkal méresse fel a határterületeket, és készíttessen javaslatot a biopolimerekhez kapcsolódó makromolekuláris kutatási feladatok kitűzésére. A javaslatokat a VII. és VIII. osztály együttesen vizsgálja meg.

6. A makromolekuláris anyagok szerkezetének és tulajdonságainak kísérleti és elméleti tanulmányozása részben a szilárdtest-kutatás módszereivel végezhető; a makromolekuláris anyagokra vonatkozó ismeretek viszont felhasználhatók a szilárdtest kutatásban. Az elnökség ezért felhívja az Akadémia illetékes osztályait, hogy a Makromolekuláris Kémiai Bizottsággal, valamint a Szilárdtest-fizikai Komplex Bizottsággal méresse fel a határterületeket, és készíttessen javaslatot a makromolekuláris anyagokhoz kapcsolódó kísérleti és elméleti szerkezetkutatás feladatainak kitűzésére. A javaslatokat a III., VI. és VII. osztály együttesen vizsgálja meg.

7. Az elnökség úgy ítéli meg, hogy a makromolekuláris kutatások jelenlegi lehetőségei nem biztosítják a népgazdaság által támasztott követelmények teljesítését. Ezért felhívja a Kémiai Tudományok Osztályát, hogy a Makromolekuláris Kémiai Bizottság közreműködésével vizsgálja meg a makromolekuláris kutatások területén jelentkező feladatok realizálásának feltételeit, különös tekintettel a kutatási kapacitásra, a felszereltségre, a tematikai felaprózottság csökkentésére, a kutatási erők nagyobb fokú koncentrálására, a kutatások eddiginél hatékonyabb koordinálására és a nemzetközi együttműködés lehetőségeinek fokozottabb kihasználására. Vizsgálata eredményéről mielőbb tegyen az elnöknek jelentést.

Javaslat az 1974. évi Akadémiai Aranyérem odaítéléséhez kiküldendő elnökségi bizottság összetételére

A bizottság összetételére vonatkozó javaslatot az elnökség módosítás nélkül, az alábbiak szerint fogadta el.

Az elnökség 9/1974. számú határozata

1. Az 1974. évi Akadémiai Aranyérem odaítélésének előkészítésére az elnökség az alábbi bizottságot küldi ki:

A bizottság elnöke:

Bognár Géza alelnök

A bizottság tagjai:

Szabó Imre alelnök
Szentágothai János alelnök

2. A bizottság javaslatát terjessze az elnökség márciusi ülése elé.

Budapest, 1974. február hó 27.

Javaslat az 1974. évi akadémiai díjak odaítéléséhez kiküldendő elnökségi bizottság összetételére

A bizottság összetételére vonatkozó javaslatot az elnökség módosítás nélkül, az alábbiak szerint fogadta el.

Az elnökség 10/1974. számú határozata

1. Az 1974. évi akadémiai díjak odaítélésének előkészítésére az elnökség az alábbi bizottságot küldi ki:

A bizottság elnöke:

Bognár Géza alelnök

A bizottság titkára:

Gujdi Barna, a Személyzeti Főosztály vezetője

A bizottság tagjai:

Ádám György akadémikus
Friss István akadémikus
Jánossy Lajos akadémikus
Márta Ferenc akadémikus
Osztrovszki György akadémikus
Pach Zsigmond Pál akadémikus
Polinszky Károly akadémikus
Radnót Magda akadémikus
Straub F. Brunó akadémikus
Tétényi Pál akadémikus
Tolnai Gábor akadémikus

2. A bizottság javaslatát terjessze az elnökség márciusi ülése elé.

Az elnökség egyéb állásfoglalásai az 1974. február 26-i ülésen

a) Az elnökség megvitatta az 1974. évi közgyűlés elnökségi beszámolójának első tervezetét, valamint a 150 éves jubileum alkalmából kiadandó emlékéremben részesítendők köréről szóló javaslatot. Mindkét tárgyban belső határozatot hozott.

b) Az elnökségi ülés napirendjén szerepeltek még:

— Tájékoztató az 1975. évi jubileumi közgyűlés előkészítő munkáiról.

— Beszámoló az elnökség legutóbbi ülése óta eltelt jelentősebb testületi eseményeiről.

— Beszámoló az eltelt időszak jelentősebb akadémiai szakigazgatási eseményeiről.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Miniszteri rendeletek és utasítások

A pénzügyminiszter 1/1974. (PK 4.) PM számú

utasítása

a költségvetési gazdálkodási rend szerint működő kutatóhelyek gazdálkodási és anyagi érdekeltségi rendszeréről szóló 106/1970. (PK 13.) PM számú utasítás módosításáról

A 106/1970. (PK 13.) PM számú utasítást (a továbbiakban: Ut.) — a munkaügyi miniszterrel, az érdekelt miniszterekkel (országos hatáskörű szervek vezetőivel) és a Szakszervezetek Országos Tanácsával egyetértésben — a következők szerint módosítom:

1. §

Az Ut. 12. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) A minisztérium a (3) és (4) bekezdésekben meghatározott befizetéseken túlmenően tevékenység-típusonként (kutatás, nagyműszeres szolgáltatás, termékelőállítás) differenciált, az árbevétel százalékában megállapított központi elvonást rendelhet el. A központi elvonás azonban nem eredményezheti a kutatási tevékenységért járó díjak emelkedését."

2. §

Az Ut. 13. §-ának (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A 12. § (2)—(4), valamint (7) bekezdéseiben említett ráfordításoknak és befizetési kötelezettségeknek a szerződéses munkák árbevételéből történő teljesítése után fennmaradó összeg a kutatóhely eredménye.

(2) Az (1) bekezdés szerinti eredmény

— 50 százaléka személyi és egyéb ösztönzési,

— 50 százaléka intézetfejlesztési célokra számolható el. A minisztérium a személyi és egyéb ösztönzési, valamint intézetfejlesztési célokra elszámolt összegekből központi elvonást eszközölhet."

3. §

Az Ut. a következő X. Fejezettel egészül ki és a jelenlegi X. Fejezet sorszáma egyidejűleg XI-re változik:

X. Központi Kutatási Alap

24 A. §

(1) Az Ut. 12. §-ának (7) és 13. §-ának (2) bekezdése szerinti befizetésekből a miniszter, országos hatáskörű szerv vezetője Központi Kutatási Alapot (a továbbiakban: Alap) létesíthet.

(2) A kutatóhelyeknek, az Alapot illető befizetéseket a minisztérium e célra nyitott költségvetési lebonyolítási folyószámlájára — a minisztérium által megjelölt időpontban — kell átutalniuk.

(3) Az Alapot kutatási feladatok, elsősorban a társadalom- és természettudományi alapkutatások támogatására, valamint a Pénzügyminisztériummal egyetértésben meghatározott egyéb (fejlesztési, jutalmazási stb.) célokra lehet felhasználni. Az Alap sem a tárgyévben, sem a következő években költségvetési többletigény alapjául nem szolgálhat.

(4) Az Alap pénzeszközeinek a kutatóhelyek közötti, illetve feladatok és célok szerinti elosztásáról a minisztérium gondoskodik.

(5) A minisztérium a kutatóhelyek előirányzatait — célfeladatként — az előző évi pénzmaradványának igénybevételére vonatkozó általános szabályok szerint módosíthatja.

(6) Az (5) bekezdés szerinti előirányzaton belül a béralap engedélyezésére kivételesen — a feladattal összefüggő legszükségesebb bérjellegű kiadások erejéig — kerülhet sor. Az így képzett béralap sem szolgálhat a következő évre bázisul. A béralap esetleges megtakarítását jutalmazásra felhasználni nem szabad.

(7) A minisztérium az Alap bevételeinek képződéséről és felhasználásáról az éves költségvetési beszámolóban köteles számot adni."

4. §

Ez az utasítás közzététele napján lép hatályba; rendelkezéseit azonban 1974. január hó 1. napjától kell alkalmazni.

Faluvégi Lajos s. k.,
pénzügyminiszter

A munkaügyi miniszter 2/1974. (II. 17.) MüM számú

rendelete

a kutatóintézeti dolgozók alapbérének megállapításáról

A Munka Törvénykönyvének végrehajtásáról szóló 34/1967. (X. 8.) Korm. számú rendelet 61. §-ának (1) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján — az érdekelt miniszterekkel, a Szakszervezetek Országos Tanácsával és a Fogyasztási Szövetkezetek Országos Tanácsával egyetértésben — a következőket rendelem:

1. §

(1) E rendelet hatálya az önálló kutatóintézetekre (kutatóközpontokra, kutatócsoportokra, kutatólaboratóriumokra, kísérleti-fejlesztési intézetekre), valamint a költségvetési rendszerben gazdálkodó egyéb intézmények kutatási tevékenységet folytató azon részlegeire terjed ki, amelyek e rendelet hatálybalépése előtt a 127/1967. (23) MüM számú utasítás hatálya alá tartoztak.

(2) A felügyeletet gyakorló miniszter vagy országos hatáskörű szerv vezetője (továbbiakban: miniszter) a munkaügyi miniszterrel, a pénzügyminiszterrel és az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság elnökével egyetértésben határozza meg, hogy a nem kutatóintézet elnevezésű, de kutatási tevékenységet folytató önálló intézetek közül tu-

dományos kutatótevékenységük alapján e rendelet hatálybalépését követően melyek tartoznak e rendelet hatálya alá.

(3) A miniszter a munkaügyi miniszterrel és a pénzügyminiszterrel egyetértésben engedélyezheti a költségvetési rendszerben gazdálkodó intézmények kutatási tevékenységet folytató részlegeinél az e rendeletben foglalt bértételeknek és besorolási feltételeknek az alkalmazását.

2. §

(1) E rendelet hatálya alá tartozó intézetek (részlegek) dolgozóinak alapbérét az *1. és 3. számú mellékletben* foglalt besorolási feltételek és bértételek alapján kell megállapítani. A *3. számú melléklet* alapján az ügyintéző munkakörökben foglalkoztatott osztályszervezeten belül csoportvezetőket 15 százalékkal felemelt alsó és felső bérhatárok között kell besorolni.

(2) A miniszter a Magyar Tudományos Akadémia elnökének meghallgatásával, a tudományos kutatói munkakörökre az *1. számú melléklet*ben megállapított besorolási és képesítési feltételeket kiegészítheti, a munkakör közelebbi megjelölésére utaló munkaköri megnevezés alkalmazását engedélyezheti, illetőleg a 911. kulcsszámú tudományos munkakörnél előírt tudományos fokozattól eltekinthet.

(3) A nem tudományos munkakörökre a rendelet mellékletében szabályozott besorolási feltételeken felül további alkalmazási, besorolási feltételeket (képesítés stb.) a kollektív szerződés, illetve a kollektív szerződést nem kötő szerveknél a miniszter is előírhat.

(4) Ahol a rendelet a besoroláshoz gyakorlati időt ír elő, ilyennek kell tekinteni az azonos szakképzettséget igénylő más munkakörökben eltöltött időt is. Figyelembevehető ezen túl a dolgozó alacsonyabb képzettséggel betöltött munkakörének gyakorlati ideje is, ha az ott szerzett tapasztalatok új munkakörében hasznosíthatók.

(5) A *3. számú melléklet* szerint a 956. kulcsszámba besorolt éjjeliőr, kapus munkakörök bértételének alsó és felső határát a törvényesnél hosszabb munkaidő [Mt. V. 43. §-ának (4) bekezdése] esetén a munkaidővel arányosan felemelt összeggel kell alkalmazni.

3. §

(1) A kutatóintézet igazgatóját, a tudományos igazgatóhelyettest, a tudományos főosztály vagy osztály vezetőjét az *1. számú melléklet*ben foglaltak alapján meghatározott alapbéren felül, a *2. számú melléklet*ben meghatározott vezetői pótlék illeti meg. A *2. számú melléklet* 5. pontjában meghatározott csoportvezetői pótlék komplex tudományos téma kidolgozásának idejére a többi kutató munkáját irányító kutatónak állapítható meg.

(2) A vezetői pótlék a vezetői megbízás időtartamára jár és a személyi fizetésben részesített dolgozót is megilleti. A vezetői pótlék alapbérjellegű, ezért minden esetben alapbérként kell figyelembe venni, ha a jogszabály alapbért említ.

(3) A bérpótlékok, a túlmunka díjazás és a pótszabadság tekintetében az e rendelet hatálya alá tartozó vállalati gazdálkodási rend szerint működő intézetekre is a költségvetési szervekre irányadó rendelkezéseket kell alkalmazni.

4. §

(1) A 2. § alapján megállapított személyi alapbért 1975. január 1. napját követően eltöltött minden három naptári év után, az *1. és 3. számú mellékletben* meghatározott összeggel emelni kell. Erre tekintettel a dolgozó személyi alapbére a munkaköri bértétel felső határát meghaladhatja.

(2) A dolgozóknak az (1) bekezdésben említett időpont után történt alkalmazása esetén a hároméves időtartamot az alkalmazás évének első napjától kell számítani.

(3) A dolgozó az (1) bekezdésben megjelölt kötelező alapbéremelésen felül is részesülhet alapbéremelésben, de a kötelező béremelés időpontja akkor is változatlan marad.

5. §

(1) A rendelet hatálybalépése előtt egyes dolgozók részére a képesítés alól adott egyéni felmentések, illetve besorolások indokolt esetben hatályban tarthatók.

(2) E rendelet hatálybalépésével az e rendelet hatálya alá tartozó dolgozók korpótléka megszűnik, azonban a megszűnt korpótlék összegével személyi alapbérüket fel kell emelni.

(3) Az e rendelet hatálybalépésekor már munkaviszonyban álló dolgozót, ha az előző bérrendszer szerint

— 1975. január 1. napján ért volna el magasabb korpótlékot, akkor 1975. január 1-i hatállyal,

— 1976. vagy 1977. január hó 1-én ért volna el magasabb korpótlékot, akkor 1976. január 1-én,

— 1978. vagy 1979. január hó 1-én ért volna el magasabb korpótlékot, akkor 1977. január 1-én kell első alkalommal, a későbbiekben pedig ezen időponttól számított három évenként kell kötelező béremelésben részesíteni.

(4) Az e rendelet szerinti besorolás során a dolgozó alapbérét abban az esetben sem lehet csökkenteni, ha az a munkaköri bértétel felső határát, illetve a bértétel és a vezetői pótlékra vonatkozó bértétel felső határának összegét meghaladja. Ilyen esetben a különbözetet személyi pótlékként kell kifizetni.

6. §

(1) Ez a rendelet 1974. április 1. napján lép hatályba.

(2) Azoknak a dolgozóknak, akiknek a személyi alapbére e rendelet hatálybalépésével nem éri el az alsó bérhatárt, azt 1975. január 1-el biztosítani kell.

(3) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a 101/1971. (I—2.) MüM számú utasítással módosított 127/1967. (23.) MüM számú utasítás — a 9/a. pont 128/1960. (19) MüM számú utasítás 1/c. és 2. bekezdéseire vonatkozó rendelkezések kivételével — hatályát veszti.

Karakas László s. k.,
munkaügyi miniszter

1. számú melléklet a 2/1974. (II. 17.) MüM számú rendelethez

A tudományos munkakörök bértáblázata

Kulcsszám	Megnevezés	A munkakörök bértétele	Kötelező alapbéremelés összege
911	Tudományos tanácsadó	5000—8000	200
912	Tudományos főmunkatárs	4000—7000	150
913	Tudományos munkatárs	3000—6000	120
914	Tudományos segédmunkatárs	1900—4000	120

A tudományos munkakörök besorolási feltételei

A munkakör		A besorolás feltétele
kulcsszáma	megnevezése	
911	Tudományos tanácsadó	Ide sorolható be a kiváló képességű, tudományok doktora, vagy kandidátusi fokozatot elért kutató, aki munkakörét kiváló szakértelemmel látja el.
912	Tudományos főmunkatárs	E munkakörbe sorolható az a kandidátusi tudományos fokozatot elért, vagy legalább tízéves szakmai gyakorlattal, felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkező tudományos kutató, aki eredményes kutatási tevékenysége alapján önálló kutatási feladatokat lát el, vagy mint vezető kutató, több kutató munkáját irányítja. A tudományos kutatók közül csak a kiemelkedő tudású kutatókat szabad ide sorolni.
913	Tudományos munkatárs	E munkakörbe a tudományos munkát önállóan végző, illetve egy, vagy több kutatási téma megoldásában részt vevő, felsőfokú iskolai végzettséggel és legalább hároméves szakmai gyakorlattal rendelkező kutatókat lehet besorolni.
914	Tudományos segédmunkatárs	A kutatómunkában irányítás mellett vesz részt. A besoroláshoz felsőfokú iskolai végzettség szükséges.

2. számú melléklet a 2/1974. (II. 17.) MüM számú rendelethez

A tudományos munkakörök vezetői pótléka

A pótlék megnevezése	Összege
1. Az intézet igazgatójának vezetői pótléka	1200—2000
2. Az intézet tudományos igazgatóhelyettese(i)nek vezetői pótléka	1000—1700
3. Az intézet legalább két tudományos osztályát, vagy annak megfelelő tudományos szervezeti egységet irányító főosztályvezető pótléka	700—1400
4. Az intézet egy-egy tudományos osztályának, vagy annak megfelelő tudományos szervezeti egységének irányításával megbízott vezető pótléka	400—1100
5. Tudományos téma komplex kidolgozásában több kutató (TEAM) munkáját irányító összefogó csoportvezető pótléka	300— 800

3. számú melléklet a 2/1974. (II. 17.) MüM számú rendelethez

Nem tudományos munkakörök bértáblázata

I. Vezetők

A munkakör			A kötelező alapbéremelés összege
kulcsszáma	megnevezése	bértétele	
921	Ügyvezető, gazdasági igazgató	5000—7500	150
922	Gazdasági, műszaki igazgatóhelyettes	4600—7000	120
923	Gazdasági vezető	4000—6200	120
924	Műszaki-gazdasági vezető I.	3300—6000	120
925	Műszaki-gazdasági vezető II.	3000—5500	120
926	Üzemvezető, művezető I.	2700—5000	100
927	Művezető II.	2400—4500	100

II. Műszaki-, tudományos-gazdasági ügyintézők

A munkakör						A kötelező alapbér-emelés összege
kulcsszáma	megnevezése	bértétele				
		Számjel Munkaviszonyban töltött idő (év)				
		1. 0—6	2. 6—15	3. 15—21	4. 21 év felett	
931	Műszaki-gazdasági tanácsadó			4000—6000		120
932	Műszaki-tudományos gazdasági ügyintéző I. (főelőadó I.)	1900—3500	2500—4000	2800—4500	3100—5000	120
933	Műszaki-tudományos gazdasági ügyintéző II. (főelőadó II.)	1600—3000	2200—3500	2500—4000	2800—4500	120
934	Műszaki-gazdasági ügyintéző III. (előadó I.)	1400—2600	1900—3000	2200—3500	2500—4000	100
935	Műszaki-gazdasági ügyintéző IV. (előadó II.)	1000—2200	1400—2600	1600—3000	1800—3300	100

III. Kutatási segéderők és ügyviteli alkamazottak

A munkakör						A kötelező alapbér-emelés összege
kulcsszáma	megnevezése	bértétele				
		Számjel Munkaviszonyban töltött idő (év)				
		1. 0—6	2. 6—15	3. 15—21	4. 21 év felett	
941	Laboráns, asszisztens I.	1400—2600	1900—3000	2200—3500	2500—4000	80
942	Laboráns, asszisztens II.	1000—2200	1400—2600	1600—3000	1800—3300	80
943	Adminisztratív ügyviteli alkalmazott	1000—2500	1600—2800	1800—3100	2000—3500	80

IV. Kisegítők

951	Kiemelt szakmunkás	2400—4400	80
952	Szakmunkás I.	2200—3700	80
953	Szakmunkás II.	1400—3400	80
954	Betanított munkás I.	1300—2900	80
955	Betanított munkás II.	1200—2500	80
956	Kisegítő	1000—1900	80
957	Gépkocsivezető	Bérezésük külön jogszabály szerint	

A műszaki, gazdasági, adminisztratív és kisegítő alkalmazottak besorolási feltételei

A munkakör		A besorolás feltétele
kulcsszáma	megnevezése	
921	Ügyvezető, gazdasági igazgató	E munkakörbe sorolható be a kutatóintézmény vezetőjének azon helyettese, akinek az irányító főhatóság vezetője által meghatározott tudománypolitikai céloknak megfelelően feladata a kutatás optimális szervezeti, igazgatási és gazdasági feltételeinek folyamatos biztosítása és irányítása, a kutatási feladatokkal kapcsolatos gazdasági, műszaki és általános igazgatási tevékenység ellátásának irányítása is. A besoroláshoz felsőfokú iskolai végzettség szükséges. E munkakörbe sorolható be felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkező gazdasági igazgató is, ha az intézeti létszám legalább 300 fő, vagy a kutatási költségráfordítás 30 millió forintot eléri. Feladata azonos a 922. kulcsszámú gazdasági igazgatóhelyettessel. Besorolásához a felügyeleti szerv külön rendelkezése szükséges.
922	Gazdasági igazgatóhelyettes Műszaki igazgatóhelyettes	Ide kell besorolni az intézet igazgatójának gazdasági helyettesét, aki ebben a minőségben irányítja és ellenőrzi a hatáskörébe utalt feladatokat, különösen a tervezést, beruházást az álló- és forgóeszköz-gazdálkodást. A munkakörbe történő besoroláshoz legalább 100 főt elérő intézeti létszám, vagy 10 millió forint kutatási költségráfordítás és a felügyeleti szerv külön rendelkezése szükséges. Besoroláshoz egyetemi, vagy főiskolai végzettség szükséges. Ide lehet besorolni a felügyeleti szerv külön rendelkezése alapján a felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkező műszaki igazgatóhelyettest is.
923	Gazdasági vezető	Ide kell besorolni a gazdasági vezetői feladatokat ellátó dolgozót, aki az intézet gazdálkodását irányítja és ellenőrzi, amennyiben a 922. kulcsszámú munkakörbe nem sorolható be.
924	Műszaki-gazdasági vezető I.	Ide kell besorolni a kutatást kiegészítő tervezési, termelési, könyvtári, személyzeti, egyéb gazdasági feladatot ellátó főosztályok vezetőit, azok kinevezett helyetteseit, valamint az önálló osztályvezetőket.
925	Műszaki-gazdasági vezető II.	Ide kell besorolni a termelő, könyvtári, tervező gazdasági vagy adminisztratív osztály (részleg) vezetőit, azok kinevezett helyetteseit, továbbá azokat a vezetőket, akiknek irányítása alá osztály, szervezet, vagy beosztott nem tartozik. (Vezető jogtanácsos, személyzeti vezető.)
926	Üzemvezető Művezető I.	Ide kell besorolni a munkakör betöltéséhez szükséges felsőfokú képesítéssel rendelkező üzemvezetőket, művezetőket.
927	Művezető II.	Ide kell besorolni a munkakör betöltéséhez szükséges középfokú képesítéssel rendelkező művezetőket.
931	Műszaki-gazdasági tanácsadó	Ide kell besorolni az egyetemi (főiskolai) végzettségű szakembert, aki legalább 10 éves gyakorlattal rendelkezik és munkakörét, mint műszaki-gazdasági szakember, alapos tájékozottsággal és magas színvonalon látja el.
932	Műszaki-tudományos gazdasági ügyintéző I. (főelőadó I.)	Ide kell besorolni a munkakörre előírt egyetemi, főiskolai végzettséggel rendelkező dolgozót, aki az intézet kutatási feladatához kapcsolódó, koordináló előkészítő, üzemgazdasági, könyvtárosi, tervezési, számviteli, továbbá érdemi műszaki, vagy gazdasági feladatokat önállóan lát el.
933	Műszaki-tudományos gazdasági ügyintéző II. (főelőadó II.)	Ide kell besorolni az önálló ügyintézői feladatokat ellátó dolgozót, aki felsőfokú technikumi oklevéllel rendelkezik, továbbá, aki technikusi oklevéllel, képesítést nyújtó érettségivel és kollektív szerződésben, vagy jogszabályban a munkakör betöltéséhez előírt felsőfokú szakvizsgával rendelkezik; továbbá azokat, akik nem a munkakörre előírt felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkeznek.
934	Műszaki, gazdasági ügyintéző III. (előadó I.)	Ide kell besorolni azt az érdemi munkát végző dolgozót, aki technikusi oklevéllel, vagy képesítést nyújtó érettségi bizonyítvánnyal rendelkezik. Továbbá ide kell besorolni azokat, akik szakmunkásbizonyítvánnyal vagy képesítést nem nyújtó érettségivel és kollektív szerződésben vagy jogszabályban előírt, a munkakör betöltéséhez szükséges szakvizsgával rendelkeznek.
935	Műszaki, gazdasági ügyintéző IV. (előadó II.)	E munkakörbe lehet besorolni azokat az érdemi ügyintézőket, akik a 932–934. munkakörre előírt besorolási feltételekkel nem rendelkeznek. Ide lehet besorolni a rajzolót is.
941	Laboráns, asszisztens I.	Ide kell besorolni a laboránst és asszisztenst, aki a munkakörre előírt képesítést nyújtó érettségivel rendelkezik. Ide kell sorolni továbbá a képesítést nem nyújtó középiskolai érettségivel és laboránsi, illetőleg laboránstanfolyamon tett vizsgával rendelkező laboránsokat és asszisztenseket, akik legalább hatéves gyakorlattal rendelkeznek.
942	Laboráns asszisztens II.	Ide sorolható a 941 kulcsszámnál előírt képesítéssel nem rendelkező laboráns, asszisztens.

A munkakör		A besorolás feltétele
kulcsszáma	megnevezése	
943	Adminisztratív ügyviteli alkalmazottak	Ide kell besorolni a beosztott pénztárost, képesítésnélküli könyvelőt, gépkönyvelőt, adminisztrátorokat, titkárnőket, gyors-gépírókat, irattárost és a fentiekkel egyenértékű, egyéb fel nem sorolt adminisztratív munkaköröket ellátó dolgozókat.
951	Kiemelt szakmunkás	Ide kell besorolni a nagy gyakorlattal és szakmunkásbizonyítvánnyal rendelkező dolgozót, illetve aki a kutatóintézet gazdasági műszaki szervezetének termelő egységében (műhely, laboratórium) több szakmunkás munkáját irányítja.
952	Szakmunkás I.	Ide kell besorolni a szakmunkásbizonyítvánnyal rendelkező kutatási eszközöket, mintadarabokat műszaki leírás, vagy rajz nélkül önállóan készítő, vagy különlegesen bonyolult szakmunkát önállóan végző dolgozót.
953	Szakmunkás II.	Ide kell besorolni a szakmunkásbizonyítvánnyal rendelkező dolgozót.
954	Betanított munkás I.	Ide kell besorolni a szakmunkásbizonyítvánnyal nem rendelkező, hosszabb betanítást igénylő feladatokat ellátó dolgozót és azt, aki nagy erőkifejtést igénylő munkát végez, vagy aki különösen kedvezőtlen munkakörülmények között dolgozik.
955	Betanított munkás II.	Ide kell besorolni a szakképzettséggel nem rendelkező, hat hónapnál kevesebb betanulást igénylő dolgozót, a kedvezőtlen munkakörülmények között vagy nagyobb erőkifejtést igénylő munkát végző dolgozókat.
956	Kisegítő	Ide kell besorolni a fentiekben fel nem sorolt egyéb kisegítő munkát végző dolgozókat.
957	Gépkocsivezető	A bérezést és a besorolási feltételt a 16/1971. (VII. 7.) MüM—KPM számú és az azt kiegészítő és módosító rendeletek szabályozzák.

A munkaügyi miniszter 4/1974. (II. 28.) MüM számú

rendelete

saját gépjárműnek belföldi hivatalos kiküldetés (külszolgálat) alkalmával történő használatáról

A Munka Törvénykönyve végrehajtásáról szóló 34/1967. (X. 8.) Korm. számú rendelet 41. §-ában kapott felhatalmazás alapján a pénzügyminiszterrel és a Szakszervezetek Országos Tanácsával egyetértésben a következőket rendelem:

1. §

A dolgozók belföldi hivatalos kiküldetése, illetőleg külszolgálata, valamint áthelyezése alkalmával felszámítható költségek megtérítéséről szóló 33/1951. (I. 31.) MT számú rendeletnek — a 7/1972. (IV. 22.) MüM számú rendelet 1. §-ával megállapított — 20—20/B. §-ai helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„20. § (1). A kiküldő szerv vezetője engedélyezheti, hogy a dolgozó a belföldi hivatalos kiküldetése (külszolgálata) során személyi tulajdonában levő személygépkocsit, motorkerékpárt (a továbbiakban együttesen: saját személygépkocsit) használjon. Engedély akkor adható, ha

a) a saját személygépkocsi használata a közforgalmú, illetőleg menetrend szerint közlekedő járművön teljesített utazáshoz képest gazdaságosabb, és

b) a gépkocsira casco biztosítás van érvényben.

(2) A gazdaságosság megítélésénél az eset összes körülményét figyelembe kell venni, különösen az egyes járműfajták igénybevétele esetén felmerülő költséget, a feladat elvégzéséhez szükséges időt és az elintézés gyorsaságához fűződő érdeket.

(3) Az (1) bekezdésben említett esetben a dolgozót a saját személygépkocsi használata fejében kilométerenként kettő forint, saját motorkerékpár használata címén a 10. §-ban meghatározott térítés illeti meg. Ezen felül a saját személygépkocsi használatáért semmiféle további pénzbeli vagy természetbeni térítés nem adható.

(4) A megtett út hosszát távolsági térkép, ennek hiányában az érvényes távolsági autóbusz menetrend alapján kell megállapítani.

(5) Olyan munkakörökben, amelyeknél a munkát egészben vagy részben rendszeresen a helységek belterületén kell végezni, és a saját személygépkocsi használat a munkavégzést eredményesebbé teszi, engedélyezhető a (3) bekezdésben megállapított térítés fizetése a helységek belterületén megtett utakra is.

(6) A magasabb vezető állású dolgozók részére a saját személygépkocsi használatát és a (3) bekezdés szerinti térítés fizetését a munkáltatói jogokat gyakorló szerv engedélyezheti.

20/A. §. (1) A 20. § alapján a saját személygépkocsit rendszeresen használó dolgozóval az esetenkénti elszámolás helyett átalányban lehet megállapodni. A 20. § (5) bekezdése szerint a helységek belterületén megtett utakra csak átalány fizethető.

(2) A kollektív szerződés, a munkarend (munkaügyi szabályzat), illetőleg azokon a területeken, ahol kollektív szerződést nem kötnek, a miniszter határozza meg azokat a munkaköröket (anyagbeszerző, ellenőr, körzeti orvos stb.), amelyben dolgozók részére a saját személygépkocsinak a munka végzése során történő rendszeres használata engedélyezhető.

(3) A (2) bekezdésben megjelölt munkaviszonyra vonatkozó szabályban kell meghatározni a megállapítható átalány mértékét, illetőleg felső határát. Belterületi használat esetén havi ötszáz, a járás vagy Budapest területén történő használat esetén havi nyolcszáz, megye vagy annál nagyobb területre kiterjedő használat esetén havi egyezerötszáz kilométert meg nem haladó utazás vehető figyelembe; e korlátozás alól a miniszter kivételt engedélyezhet.

(4) Az átalány összegét előzetes számítások alapján úgy kell megállapítani, hogy az a tervezett kilométer-teljesítménynek és a 20. § (3) bekezdésében előírt mértékű térítésnek megfelelően csak a tényleges költségeket fedezze és ne jelentsen fizetéskiegészítést. Az átalány összegét — ha a munkaviszonyra vonatkozó szabály másként nem rendelkezik — arányosan csökkenteni kell, ha a dolgozót betegség, katonai szolgálat vagy más akadályoztatás, illetőleg a gépkocsi üzemképtelensége egyfolytában harminc napot meghaladóan gátolja a kiküldetések teljesítésében.

(5) Az átalányt a megállapítás alapjául szolgáló körülmények lényeges megváltozása esetén, továbbá legalább évenként felül kell vizsgálni.

20/B. §. (1) A saját személygépkocsi belföldi hivatalos kiküldetés során történő használatára szóló engedélyt indokolással kell ellátni, azt meg kell őrizni és a szabálytalan engedélyadással a vállalatnak okozott kárért az engedélyező anyagilag is felelős.

(2) Az (1) bekezdésben említett engedélyen alapuló használatból származó költségeket elkülönítetten nyilván kell tartani.

(3) Költségvetési rendszer szerint gazdálkodó szerveknél a saját személygépkocsi használatának engedélyezése a költségvetési előirányzat növekedését nem eredményezheti."

2. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba.

(2) A 33/1951. (I. 31.) MT számú rendeletnek — a 13/1962. (XII. 1.) MüM számú rendelet 1. §-ával megállapított — 10. §-a (1) bekezdésében a motorkerékpár használata fejében előírt térítések 0,40, 0,60, illetőleg 0,80 Ft-ra változnak.

(3) A 33/1951. (I. 31.) MT számú rendelet 10. §-ának (3)—(4) bekezdése, 10/A. §-ának (4) bekezdése, 21. §-ának (8) bekezdése és a 7/1972. (IV. 22.) MüM számú rendelet 2. §-a hatályát veszti.

(4) A saját személygépkocsit használó részére — ideértve a magasabb vezető állású dolgozókat is — az e rendelet hatálybalépése előtt megállapított átalányokat felül kell vizsgálni és e rendeletben foglaltaknak megfelelően kell megállapítani.

Karakas László s. k.,
munkaügyi miniszter

A munkaügyi miniszter 5/1974. (II. 28.) MüM számú

rendelete

a munka díjazására vonatkozó egyes rendelkezések módosításáról és kiegészítéséről

A Munka Törvénykönyve végrehajtásáról szóló 34/1967. (X. 8.) Korm. számú rendelet 125. §-ának (1) bekezdésében, valamint 126. §-ának (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján az érdekelt miniszterekkel és a Szakszervezetek Országos Tanácsával egyetértésben a következőket rendelem:

1. §

(1) A munka díjazásának egyes kérdéseiről szóló 7/1967. (X. 8.) MüM számú rendelet 12. §-a (1) bekezdésének második mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„Ha a bérfizetési nap a dolgozó heti pihenőnapjára, szabadnapjára, *szombatra*, vagy munkaszüneti napra esik, a munkabért a megelőző munkanapon kell kifizetni."

(2) A 7/1967. (X. 8.) MüM számú rendelet a következő 13/A. §-sal egészül ki:

„13/A. §. A sorkatonai szolgálat teljesítését követően harminc napon belül munkaviszonyba lépő, vagy a leszerelést követő tizennégy napon belül fennálló munkaviszonyában tovább foglalkoztatott dolgozó részére két hétre járó személyi alapbérét egy alkalommal — kérésére — előre ki kell fizetni. Az így kifizetett bért általában a kifizetés hónapját követő két hónapon belül két részletben, a dolgozó kérésére azonban több részletben, de legkésőbb a kifizetés hónapját követő hat hónapon belül kell a fizetéséből levonni. Ha a dolgozó munkaviszonya előbb szűnik meg, munkabéréből a vissza nem térített bér teljes összegét le kell vonni."

2. §

A Munka Törvénykönyve költségvetési szerveknél történő végrehajtásáról szóló 14/1967. (XI. 9.) MüM számú rendelet a következő címmel és 25/A. §-sal egészül ki:

„*Pénzkezelési pótlék*

25/A. §. Annak a pénztárosnak, akinek a pénzkezeléssel és megőrzéssel összefüggő tevékenysége a havi munkaideje felét eléri vagy meghaladja, és munkakörébe havi másfélmillió forintot meghaladó összegű munkabér kifizetése tartozik, havi nyolcvan forint pénzkezelési pótlék jár."

3. §

(1) Ez a rendelet — a 2. § kivételével — a kihirdetése napján, a 2. § 1974. április 1. napján lép hatályba.

(2) A pénzkezelési pótlék bevezetése a jóváhagyott béralap növelésével nem járhat.

Karakas László s. k.,
munkaügyi miniszter

Közlemények

Megalakult f. év február 15-én a Magyar Tudományos Akadémia Ifjúsági Bizottsága az alábbi személyi összetételben:

Elnök: Láng István főtitkárhelyettes
Alelnök: Vajó Péter intézeti igazgató
Titkár: Baksay Zoltán főosztályvezetőhelyettes
Tagok: Agárdi Péter tud. s. munkatárs
Barta Erzsébet tud. munkatárs
Bartha Gábor tud. s. munkatárs
Csukás Béla tud. s. munkatárs
Bárdos György tud. s. munkatárs
Fekete György tud. munkatárs
Fodor Katalin tud. s. munkatárs
Hegedüs Csaba tud. munkatárs
Kárteszi Mihály tud. s. munkatárs
Kolláth György tud. s. munkatárs
Kovács Lászlóné tud. munkatárs
László János tud. s. munkatárs
Lökös Sándor tud. s. munkatárs
Mecsi József tud. s. munkatárs
Nagy József tud. s. munkatárs
Palkovics Éva tud. gyakornok
Rajcsányi Péter tud. gyakornok
Somló János tud. osztályvezető
Szemes Imre tud. s. munkatárs
Tóth Károlyné tud. s. munkatárs

Közlemény

a jövedelemadó megállapításáról és levonásáról

A társadalombiztosítási és nyugdíjjárulék fizetési kötelezettségre, valamint a jövedelemadó megállapítására és levonására vonatkozóan az Akadémiai Közlöny 1972. évi 10. számában „Közlemény" jelent meg. Tekintettel arra, hogy az 5/1974. (I. 17.) MT számú rendelet, valamint a 2/1974. (I. 17.) PM számú rendelet a szellemi tevékenységet folytatók jövedelemadójára vonatkozó egyes rendelkezéseket hatályon kívül helyezte, illetve módosította, az egységes eljárás biztosítása érdekében az alábbi közleményt tesszük közzé.

Másodállású, mellékfoglalkozású munkaviszonyból eredő jövedelmek adóztatása

Az 5/1974. (I. 17.) MT számú rendelet 2. §-a a 43/1971. (XII. 17.) Korm. számú rendelet 6. §-a (4) bekezdésének *b)* pontját hatályon kívül helyezte. Erre a rendelkezésre való tekintettel a másodállás és mellékfoglalkozás jövedelme után meghatározott *10, 12, illetve 15%-os* adólevonás 1974. január hó 1. napjától kezdődően megszűnt. A másodállásból, mellékfoglalkozásból származó jövedelem utáni adó levonása progresszív adókulcs alkalmazásával történik. Az adó mértékét a 43/1971. (XII. 17.) Korm. számú rendelet 6. § (4) bekezdésének *a)* pontjában közölt táblázat alapján az adóköteles jövedelem évi összegétől függően kell megállapítani. Például annak a dolgozónak, akinek az intézmény másodállású munkaviszonya alapján havi 3500 Ft munkabért fizet ki, ebből az adóköteles jövedelemből 6%-os mértékű jövedelemadót kell levonni. Ezt a 6%-os adókulcsot mindaddig alkalmazni kell, amíg a dolgozónak ugyanattól az intézménytől származó adóköteles jövedelme az évi 20 000 Ft-ot nem haladja meg. Az évi 20 000 Ft-ot meghaladó jövedelemből a levonásra kerülő adót a 20 000 Ft-on felüli rész után 40 000 Ft-ig már 20%-ban kell megállapítani.

A másodállás, mellékfoglalkozás munkabérének a *bruttó összege* képezi az adóalapot. Az adóalap tehát a másodállásból, mellékfoglalkozásból eredő jövedelem esetén nem csökkenthető.

Felhívjuk a figyelmet a 2/1974. (I. 17.) PM számú rendelet 9. §-ával módosított 36/1971. (XII. 17.) PM számú rendelet 18. §-a (4) bekezdésében foglalt rendelkezésre, mely szerint *ugyanazon személy részére a kifizető szerv által az adóév* folyamán *már kifizetett díjakat* is figyelembe kell venni és a kifizetett díjak együttes összege alapján kell az adóalapot megállapítani.

A fenti példából kiindulva a jövedelemadó megállapítására — szemléltetésül — az alábbi kimutatást közöljük:

Kifizetés időpontja	Kifizetett munkabér	Adóév folyamán már kifizetett munkabér	Együtt (2+3)	Jövedelemadó	Adóév folyamán már levont jövedelemadó	Különbözet (5–6)
1	2	3	4	5	6	7
1974.						
II. 2.	3500	—	3 500	210	—	—
III. 2.	3500	3 500	7 000	420	210	210
IV. 2.	3500	7 000	10 500	630	420	210
V. 2.	3500	10 500	14 000	840	630	210
VI. 2.	3500	14 000	17 500	1050	840	210
VII. 2.	3500	17 500	21 000	1400	1050	350*
VIII. 2.	3500	21 000	24 500	2100	1400	700
IX. 2.	3500	24 500	28 000	2800	2100	700
X. 2.	3500	28 000	31 500	3500	2800	700
XI. 2.	3500	31 500	35 000	4200	3500	700
XII. 2.	3500	35 000	38 500	4900	4200	700

* *Megjegyzés:*

20 000 Ft—17 500 Ft = 2500 Ft, mely után 6% = 150 Ft
20 001 Ft-tól 21 000 Ft-ig 1000 Ft, mely után 20% = 200 Ft
Együtt: 350 Ft

Szerződéses munkában részt vett dolgozók jutalma utáni jövedelemadó

A 2/1974. (I. 17.) PM számú rendelet 2., 4. és 6. §-ában foglalt rendelkezések szabályozzák a szerződéses munkát végző költségvetési szervek által a saját dolgozóik részére adott bármely jutalom évi *65 000 Ft-ot* meghaladó része utáni jövedelemadó fizetési kötelezettséget. A hivatkozott pénzügyminiszteri rendelet 6. §-a szerint az adóköteles jutalomrész (tehát az évi 65 000 Ft-on felüli rész) adóját úgy kell megállapítani, hogy az adómentes költséghányaddal csökkentett teljes jutalom után ki kell számítani a 43/1971. (XII. 17.) Korm. számú rendelet 6. §-a (4) bekezdésének a) pontjában foglalt táblázat szerinti adóösszeget, majd ebből le kell vonni az adómentes jutalomrészre (65 000 Ft) eső adót (11 950 Ft).

Példa: A szerződéses munkát végző dolgozó az intézménytől 1974. évben 82 000 Ft jutalmat kap. E jutalmat terhelő jövedelemadó kiszámítása az alábbiak szerint történik.

Bruttó jövedelem:	82 000,— Ft
Levonandó a jövedelem megszerzésére fordított költség címén a 2/1974. (I. 17.) PM számú rendelet 4. § (2) bekezdése szerint (82 000—65 000 Ft) 17 000 Ft-nak 10%-a	1 700,— Ft
Eszmei adóköteles jövedelem:	80 300,— Ft
mely összeg után a jövedelemadó a 43/1971. (XII. 17.) Korm. számú rendelet 6. § (4) bekezdésének a) pontjában foglalt táblázat alapján	
80 000 Ft-tól 100 000 Ft-ig	17 200,— Ft
és a 80 000 Ft-on felüli rész 40%-a	120,— Ft
Együtt:	17 320,— Ft
Levonandó a 65 000 Ft adómentes jutalom utáni jövedelemadó	11 950,— Ft
A dolgozót terhelő jövedelemadó:	5 370,— Ft

A szóban levő jutalom utáni jövedelemadó fizetési kötelezettség a hatályos jogszabályok alapján előírt nyugdíjjárulék levonását nem érinti. Tehát a dolgozónak 82 000 Ft összegű jutalmából a fentiek szerint kiszámított 5370 Ft jövedelemadót, e jövedelemadó után községfejlesztési hozzájárulás címén 537,— Ft-ot és 10%-os mértékű nyugdíjjárulékot, vagyis 8200 Ft-ot, összesen tehát 14 107,— Ft-ot kell levonni.

Községfejlesztési hozzájárulás

Az 1967. évi 28. számú törvényerejű rendelet és a 15/1967. (XI. 24.) PM számú rendelet alapján a jövedelemadó 10%-át községfejlesztési hozzájárulásként a kifizetésre kerülő munkabérből, díjból, jutalomból le kell vonni. Ha a levont jövedelemadó 10%-a 3,— Ft-ot nem éri el, úgy községfejlesztési hozzájárulás levonását mellőzni kell.

Adatszolgáltatási kötelezettség

A 2/1974. (I. 17.) PM számú rendelet 5. §-a felsorolja azokat az eseteket, amikor adatszolgáltatást a következő év január 31-ig az illetékes pénzügyi szervhez nem kell teljesíteni. Így többek között az adatszolgáltatás nem terjed ki

a) felsőoktatási intézménynél főfoglalkozású munkaviszonyban álló oktatóknak költségvetési gazdálkodási rend szerint működő kutatóintézetnél betöltött másodállásból, vagy mellékfoglalkozásból származó alapbérére és alapbérjellegű pótlékára,

b) az alkalmi oktatói (vizsgáztatói) tevékenység ellenértékére,

c) az újítás, szabadalom és találmány díjára,

d) a kutatóintézetek által saját dolgozóik részére kifizetett jutalmakra.

Az új rendelkezés alapján a jövedelemadó hatálya alá eső másodállásból, mellékfoglalkozásból származó jövedelmet — a fenti *a)* pontban foglalt kivételtől eltekintve — a *naptári évet követő év január hó 31-ig*, az illetékes pénzügyi szervvel közölni kell. E rendelkezés figyelembevételével a másodállásúak, mellékfoglalkozásúak 1974. évben elért jövedelméről 1975. január hó 31. napjáig adatot kell szolgáltatni. A szükséges adatot az intézmény az Akadémiai Közlöny 1972. évi 10. számában a 136. oldalon meghatározott szerv részére köteles írásban megadni.

Tájékoztatásul megemlítjük, hogy az 1972. évi Akadémiai Közlöny 10. számában a jövedelemadóval kapcsolatosan közzétett „Melléklet"-ben a fentiek miatt az alábbi változás állott elő.

Levonás alapjául szolgáló jogcím	Levonandó közteher	
1. Másodállású, mellékfoglalkozású — szellemi munka végzésre irányuló — munkaviszonyból származó kereset	Progresszív jövedelemadó [43/1971. (XII. 17.) Korm. rendelet 6. § (4) bekezdésének *a)* pontja szerint]	Községfejlesztési hozzájárulás
2. Munkaviszonynak nem minősülő, de rendszeres és személyes munkavégzésre irányuló jogviszonyból szellemi munkáért kapott díjazás, amennyiben ez nem főfoglalkozás	Progresszív jövedelemadó [43/1971. (XII. 17.) Korm. rendelet 6. § (4) bekezdésének *a)* pontja szerint]	Községfejlesztési hozzájárulás
3. Szerződéses munka végzéséért kapott jutalom	Progresszív jövedelemadó [43/1971. (XII. 17.) Korm. rendelet 6. § (4) bekezdésének *a)* pontja szerint] a 65 000,— Ft-on felüli rész után	Községfejlesztési hozzájárulás

E közleményben foglaltakat az 1973. december hó 31. napját követően a dolgozó részére kifizetett adóköteles járandóságok, illetőleg jutalmak tekintetében kell alkalmazni.

Végül megjegyezzük, hogy a kisipari vagy magánkereskedelmi tevékenységgel kapcsolatban teljesített kifizetésekből történő adóelőleg-levonásáról a Pénzügyi Közlöny 1974. évi 3. számában a 305/1974. PM IX. számú közlemény jelent meg.

A közlemény tartalmazza az *1974. január hó 1. napját követően* a kisipari vagy magánkereskedelmi tevékenység alkalmával teljesített kifizetésekről az intézményt terhelő adóelőleg *levonási és befizetési* kötelezettséget.

A közlemény rámutat arra, hogy bármely kisipari tevékenység ellenértékéből — a bruttó kifizetés alapulvételével — *általános jövedelemadót kell levonni* 5%-os kulcs alkalmazásával. A közlemény 2. pontja útmutatást ad arra nézve, hogy az adóelőleget melyik pénzügyi szervhez és mely időpontig kell átutalni. Meghatározza azokat az eseteket, amikor az adóelőleg levonását mellőzni kell.

A közlemény II. része a kifizető szerv adatszolgáltatási kötelezettségével, valamint az 1000 Ft-on felüli kifizetéssel kapcsolatos tudnivalókat tartalmazza.

Budapest, 1974. március 1.

MTA Központi Hivatala
Terv- és Pénzügyi Főosztálya

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete pályázatot hirdet a 10/1972. (A. K. 12.) MTA—F. sz. utasítás alapján egy ösztöndíjas tudományos gyakornoki helyre, talajtan-agrokémia alapkutatások témakörben.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

a) a pályázó önéletrajzát,

b) a végzett szak megnevezését,

c) szakmai érdeklődési területet,

d) a szigorlati tárgyak vizsgaeredményeit,

e) egyetemi, állami és társadalmi szervek ajánlását,

f) szakmai referenciát, a pályázó által tetszőlegesen megválasztott egyetemi oktatótól.

A pályázatokat legkésőbb 1974. május 31-ig kell az MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézet (1022 Budapest, Herman Ottó u. 15.) igazgatójához benyújtani.

Budapest, 1974. február 19.

Dr. Szabolcs István s. k.,
intézeti igazgató

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Kaposvári Mezőgazdasági Főiskola pályázatot hirdet az Általános Állattenyésztési Kar

ÁLLATTENYÉSZTÉSI TANSZÉKÉN

egy főiskolai docensi állásra.

A kinevezendő főiskolai docens feladata lesz az általános állattenyésztés c. tantárgy elméleti, gyakorlati óráinak megtartása, a tanszék nevelési, kutatási feladataiban való részvétel.

Az álláshely betöltésére pályázhatnak többéves felsőoktatási gyakorlattal rendelkező agrármérnökök, akik a tantárgynak megfelelő kutatási tevékenységet végeznek.

A pályázók közül az örökléstani kérdésekkel foglalkozók előnyben részesülnek.

*

A MŰSZAKI TANSZÉKEN

egy főiskolai docensi állásra.

A kinevezendő főiskolai docens feladata lesz a mezőgazdasági gépesítés és villamosítás tantárgy keretébe tartozó erőgép és szántóföldi munkagépek tananyagrész előadásainak, gyakorlatainak tartása, a tanszék nevelési, kutatási munkáiban való részvétel.

Az álláshely betöltésére pályázhatnak többéves üzemi és felsőoktatási gyakorlattal rendelkező agrármérnökök.

*

ÜZEMSZERVEZÉSI SZAKON

két főiskolai docensi álláshelyre.

A kinevezésre kerülő egyik főiskolai docens feladata lesz a Vállalatgazdaságtan c. tantárgy elméleti, gyakorlati óráinak a megtartása, a nevelési, kutatási munkákban való részvétel.

Az állás betöltésére pályázhatnak kandidátusi fokozattal, oktatási, üzemi gyakorlattal rendelkező agrármérnökök.

A második főiskolai docens feladata lesz a Vállalati számvitel- és pénzügyi ismeretek c. tantárgy elméleti óráinak megtartása, a gyakorlati foglalkozások irányítása.

Az állás betöltésére pályázhatnak közgazdasági egyetemi végzettséggel, pénzügyi-, számviteli, ügyvitelszervezési gyakorlattal és tudományos fokozattal rendelkezők.

A pályázatoknak tartalmaznia kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, fizetését;
— eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek részletes ismertetését;
— tudományos és oktató munkájának részletes ismertetését;
— a pályázó tudományos és oktató munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázatokhoz mellékelni kell:

— részletes önéletrajzot, két példányban;
— szakképzettséget tanúsító oklevél hiteles másolatát;
— erkölcsi bizonyítványt.

A pályázatokat a közzétételtől számított négy héten belül a főigazgatóhoz kell benyújtani.

A betöltendő állás után a 201/1970. (M. K. 5.) MM számú utasításban közölt illetmény jár.

Kaposvár, 1974. február 12.

Dr. Guba Sándor s. k.,
főigazgató

FOGADÓÓRA

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden hétfőn* 16—17.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Központi Igazgatási Titkárság

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. – A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Központi Igazgatási Titkárságának vezetője

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, 1363 Budapest V., Alkotmány. u. 21. – Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója – 1600 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215–96 162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,– Ft.

Egyes példányok beszerezhetők az 1055 Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,– Ft.

74.141 Akadémiai Nyomda, Budapest – Felelős vezető: Bernát György

314149

XXIII. (1974.) ÉVFOLYAM 7. SZÁM

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1974. ÁPRILIS 18.

TARTALOM

Személyi rész 155

Törvények, rendeletek, határozatok — 7/1974. (III. 20.) MT rendelet — A Magyar Népköztársaság címere, valamint az állami felségjogra utaló egyes elnevezések és megjelölések használatának rendjéről 155

Állásfoglalás — A Magyar Tudományos Akadémia elnökének és főtitkárának együttes állásfoglalása az MTA tudományos osztályai és a szakigazgatás közötti kapcsolatok mechanizmusának részletesebb értelmezésére 156

Az Akadémia főtitkárának utasítása — 5/1974.(A. K. 7.) MTA—F. — A kutatóintézeti dolgozók alapbérének megállapításáról szóló 2/1974. (II. 17.) MüM számú rendelet végrehajtásáról 157

Közlemények

Az MTA Világgazdasági Kutató Intézetének pályázati felhívásai 163

Az MTA Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztályának pályázati felhívása 163

A Gödöllői Agrártudományi Egyetem pályázati felhívása 164

A Kertészeti Egyetem pályázati felhívása 164

A Nyíregyházi Mezőgazdasági Főiskola pályázati felhívásai 164

Az Élelmiszeripari Főiskola pályázati felhívása 165

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadóórája 166

A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája 166

Személyi rész

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára

„Főtitkári dícséret"-ben részesítette:

Fábián Béláné főelőadót,
Jeszenszky Ferenc főelőadót,
Lehoczky Jánosné főelőadót,
Mészáros Etelka adminisztrátort,
Oltványi József főelőadót,
Sági Márton főosztályvezetőhelyettest,
Szuhai Rezsőné főelőadót,
Takács Zsigmond főrevizort, továbbá

külön jutalomban:

Göndöcs István főelőadót.

Jogszabályok

A Minisztertanács 7/1974. (III. 20.) számú

rendelete

a Magyar Népköztársaság címere, valamint az állami felségjogra utaló egyes elnevezések és megjelölések használatának rendjéről

1. §

(1) A Magyar Népköztársaság címerét az államhatalom szervei, valamint az államigazgatás központi és helyi szervei, továbbá a bíróságok és az ügyészségek külön engedély nélkül használják.

(2) Az államigazgatás központi és helyi szerveinek felügyelete alá tartozó költségvetési szervek

(hivatalok, intézmények stb.) a Magyar Népköztársaság címerét a felügyeletet ellátó miniszter (országos hatáskörű szerv vezetője) által meghatározott esetekben és módon használhatják.

2. §

(1) Az 1. § alá nem tartozó állami szervek (állami vállalatok, nem vállalati rendszerben működő gazdálkodó szervek, költségvetési üzemek stb.), továbbá a társadalmi szervezetek és szövetkezeti szervek a Magyar Népköztársaság címerét — feltéve, hogy azt a kérelmező szervnek a társadalmi, illetőleg a gazdasági életben és a nemzetközi kapcsolatokban betöltött szerepe indokolja — engedéllyel használhatják.

(2) Az engedély iránti kérelmet

a) az (1) bekezdésben említett állami szervek esetében a felügyeletet ellátó miniszter, tanácsi vállalat esetében a Minisztertanács Tanácsi Hivatalának elnöke;

b) társadalmi szervezet esetében a szervezet országos központja;

c) — szövetkezeti érdekképviseleti szervek, szövetkezetek (ezek vállalatai, társulásai stb.) vonatkozásában az országos érdekképviseleti szerv terjesztheti elő.

(3) Az engedélyt a Minisztertanács elnöke adja meg.

(4) Az országos sportági szakszövetségek, valamint az országos sportküldöttségek, válogatott csapatok és versenyzők a Magyar Népköztársaság címerét és állami zászlóját az Országos Testnevelési és Sporthivatal elnöke által a külügyminiszterrel egyetértésben megállapított szabályok szerint használhatják.

3. §

Magánszemélyek, valamint az 1. és 2. §-ban meghatározott körbe nem tartozó jogi személyek a Magyar Népköztársaság címerét nem használhatják.

4. §

(1) A Magyar Népköztársaságra, annak kormányára, valamint hatósági, illetőleg közhivatali jellegre utaló elnevezést vagy megjelölést gazdasági vállalkozás körében, így különösen vállalat vagy szövetkezet elnevezésében (cégszövegében), cégtáblán, üzleti nyomtatványon, védjegyen, szabadalom címében, árubélyegen, áruminta és áru jelzésében, iparjogosítvány szövegében használni csak akkor szabad, ha erre a Minisztertanács elnöke az előterjesztő [2. § (2) bek.] javaslatára engedélyt ad.

(2) Nemzetközi kiállításon (vásáron, árubemutatón, stb.) a Magyar Népköztársaságra utaló elnevezés, illetőleg az állami címer és az állami zászló használatát az ilyen kiállítás rendezésére, vagy az azon való részvételre feljogosított gazdálkodó szervek részére — a külügyminiszter véleményének meghallgatásával — a külkereskedelmi miniszter engedélyezi.

5. §

(1) Vállalat, illetőleg szövetkezet elnevezésében (cégszövegében), ha ehhez jelentős népgazdasági érdek fűződik, a honosság megjelölésére szolgáló „magyar" szó felvételét az ágazati miniszter engedélyezheti.

(2) Az e rendelet hatálybalépése előtt a címerhasználatra kiadott engedélyek továbbra is érvényesek és a vállalatok (szövetkezetek) elnevezésében (cégszövegében) szereplő és a honosság megjelölésére szolgáló „magyar" szó továbbra is használható, ha ezek használata e rendelettel nem ellentétes.

6. §

Az országos egyesület alapszabályszerű nevében [1959:IV. tv. 72. § (3) bek.] ha ezt a felügyelő szerv az országos egyesület nyilvántartásba vételével elfogadja, a honosság megjelölésére szolgáló „magyar" szót használhatja. A nyilvántartásba vett országos egyesületek nevében szereplő „magyar" szó továbbra is használható.

7. §

A Minisztertanács elnökéhez szóló kérelmeket a Minisztertanács Titkárságához kell benyújtani a Minisztertanács Titkársága a megadott engedélyekről nyilvántartást vezet.

8. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba, egyidejűleg az állami felségjogra utaló elnevezések és megjelölések használatának szabályozása, továbbá az ország címerének magánosok és magánjellegű testületek, vállalatok és intézetek által való használatáról szóló rendelkezések módosítása tárgyában kiadott 11 800/1948. (XI. 23.) Korm. számú és a Magyar Népköztársaság címerének használata tárgyában kiadott 4228/1949. (IX. 7.) MT számú rendelet hatályát veszti.

(2) E rendelet nem érinti azokat a jogszabályi rendelkezéseket, amelyek az egyes felségjogra utaló jelzések, s így különösen a Magyar Népköztársaság címerének kötelező használatáról szólnak.

Fock Jenő s. k.,
a Minisztertanács elnöke

Állásfoglalás

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének és főtitkárának

együttes állásfoglalása

az MTA tudományos osztályai és a szakigazgatás közötti kapcsolatok mechanizmusának részletesebb értelmezésére

Az Akadémia tudományos testületeinek és Központi Hivatalának munkakapcsolataiban, az Akadémiáról szóló 1969. évi 41. sz. törvényerejű rendelet, valamint a 3/1970. (II. 15.) Korm. sz. rendelettel jóváhagyott alapszabályok rendelkezéseinek megfelelően, az Akadémiai Közlöny 1971. december 30-i számában közzétett testületi és hivatali szervezeti és működési szabályok általános előírásait kell alkalmazni. A tudományos osztályok és a tudományági főosztályok közötti kapcsolatok mechanizmusa tekintetében, a munkakapcsolatok tartalmi, formai és módszerbeli kérdéseire — ezeken túlmenően — az alábbiak irányadók.

1. Az elnöki, illetőleg főtitkári döntések előkészítése, végrehajtásuk megszervezése, valamint a kölcsönös információ biztosítása érdekében a Központi

Hivatal tudományági főosztályai folyamatosan kötelesek tájékozódni a testületek munkájáról annak érdekében, hogy a testületi koncepciók, ajánlások már az előkészítés stádiumában figyelembe vehetők legyenek.

2. A tudományos osztályok kötelesek a szakigazgatás illetékes főosztályait közvetlenül is tájékoztatni tevékenységüknek mindazon vonásairól, amelyek az akadémiai intézmények számára tartalmaznak javaslatokat, ajánlásokat.

3. A tudományági főosztályok vezetői kötelesek a testületi szervek véleményeire, javaslataira és ajánlásaira vonatkozóan a beérkezéstől számított 30 napon belül válaszolni, és pedig

— a kialakított szakigazgatási állásfoglalással, vagy

— annak közlésével, hogy a kérdésben mikorra várható érdemi válasz.

3.1 Amennyiben az előírt 30 napos határidőn belül a szóban levő ügyben intézkedés nem várható, az említett határidőn belül jelezni kell, hogy mikor fog a szakigazgatás illetékes szerve érdemi választ adni.

4. A tudományos osztályokhoz érkezett, véleményt kérő szakigazgatási megkeresésre a tudományos osztály titkára 30 napon belül válaszolni köteles, mégpedig:

— a beszerzett testületi véleménnyel, vagy

— annak megjegyzésével, hogy a kérdésben mikorra várható érdemi válasz.

5. A tudományági főosztályok vezetői kapcsolatot tartanak esetenként az osztályelnökökkel, rendszeresen pedig a tudományos titkárokkal. A tudományági főosztályok vezetői és a tudományos titkárok által vezetett részlegek illetékes előadói közvetlen és folyamatos kapcsolatot tartana kegymással.

5.1 A kapcsolatok fenntartása mindenek előtt a jelentős közös érdeket képező tudománypolitikai és kutatásszervezési kérdéseket illetően szükséges. Ilyeneknek tekintendő különösen:

— tudományos szakkérdésekben való állásfoglalás, javaslatok tétele, vélemények adása a döntések előkészítése érdekében;

— a kutatóhálózati, ill. intézetfejlesztési koncepciók kialakítása;

— a távlati és középtávú kutatási tervek főbb irányainak és célkitűzéseinek meghatározása;

— kutatási tervek végrehajtásának értékelése, tudományos beszámolók, jelentések elbírálása;

— a káderpolitikai elvek kialakítása, a kutatóhelyek vezetőinek megbízása;

— a társ-főhatóságokkal való kapcsolatok fenntartása és fejlesztése;

— a nemzetközi tudományos kapcsolatok elvi és nagyobb súlyú konkrét problémái, különös tekintettel egyezmények, munkatervek tartalmára, a tudományos rendezvények programjának megállapítására;

— a tudományos könyv- és folyóiratkiadás elvi, tartalmi és ideológiai kérdései.

5.2 A közvetlen személyes kapcsolatban az írásbeliséget lehetőleg mellőzni kell. A kapcsolat felvételéért mindenkor az intézkedést kezdeményező tudományos titkár, illetőleg főosztályvezető felelős. Mellőzhető a személyes tárgyalás, ha az intézkedésben való egyetértés előadói szinten létrejött és az érdemi döntéshez elegendő információt nyújt.

5.3 A folyamatos kapcsolattartás érdekében az aktuális tudománypolitikai és kutatásszervezési kérdésekről a tudományági főosztályvezetők, illetőleg a tudományos titkárok szükség szerint (de legalább negyedévenként) kölcsönösen tájékoztassák egymást.

6. A tudományos osztályok elnökei, titkárai, illetőleg a tudományági főosztályok a szükség szerint hívják meg egymást értekezleteikre (tudományos bizottságok, koordináló bizottságok, igazgatói, főosztályi értekezletek stb.), és ezeken vegyenek részt.

Budapest, 1974. március 13.

Erdey-Grúz Tibor s. k., elnök — *Köpeczi Béla* s. k., főtitkár

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának utasítása

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának 5/1974. (A. K. 7.) MTA—F. számú

utasítása

a kutatóintézeti dolgozók alapbérének megállapításáról szóló 2/1974. (II. 17.) MüM számú rendelet végrehajtásáról

A kutatóintézeti dolgozók alapbérének megállapításáról szóló 2/1974. (II. 17.) MüM számú rendelet (a továbbiakban: R.) végrehajtására, a munkaügyi miniszterrel, a Közalkalmazottak Szakszervezetével és a Magyar Tudományos Akadémia elnökével egyetértésben az alábbi utasítást adom ki:

Az utasítás hatálya

1. §

(1) Az utasítás hatálya kiterjed a Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala irányítása alá tartozó, költségvetési rendszerben gazdálkodó kutatóintézetekre, kutatóközpontokra, kutatólaboratóriumokra, kutatócsoportokra, továbbá az Akadémia testületi szervezetéhez tartozó Tudományszervezési Csoportra, a vidéki akadémiai központokra, valamint a tanszéki akadémiai kutatócsoportokra, más akadémiai támogatott kutatóhelyekre (a továbbiakban: intézmény).

(2) Az utasítás hatálya alá tartozó intézmények felsorolását ezen utasítás 1. számú melléklete tartalmazza.

Besorolási feltételek

2. §

(1) Az utasítás hatálya alá tartozó dolgozót a *ténylegesen* ellátott munkaköre, beosztása alapján az R. 1. és 3. számú mellékletében előírt besorolási feltételek, valamint az ezeket kiegészítő alábbi (2)—(13) bekezdésében foglalt rendelkezések figyelembevételével a megfelelő munkakörbe be kell sorolni.

(2) A 911 kulcsszámú tudományos tanácsadói munkakörbe a Magyar Tudományos Akadémia rendes vagy levelező tagjai, illetőleg a tudományok doktora fokozattal rendelkező személyek sorolhatók be.

(3) A 912 kulcsszámú tudományos főmunkatársi munkakörbe a kandidátusi vagy a tudományok doktora fokozattal rendelkező dolgozók sorolhatók be.

(4) A 913 kulcsszámú tudományos munkatársi munkakörbe az R.-ben meghatározott besorolási feltételek fennforgása esetén is csak az a dolgozó sorolható be, aki egy idegen nyelvből legalább középfokú állami nyelvvizsgával, illetőleg ezzel egyenértékű igazolással rendelkezik, amelynek ismerete nélkül a munkakör nem látható el. Amennyiben a dolgozónak állami nyelvvizsgája, illetőleg ezzel egyenértékű igazolása nincs, úgy a kandidátusi fokozattal rendelkező dolgozó esetében e fokozat elnyeréséhez letett nyelvvizsgákat is figyelembe lehet venni. Ebbe a kulcsszámú munkakörbe kell besorolni azokat a felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkező dolgozókat is, akik főfoglalkozású munkaviszonyban kutatóintézeti tudományos titkárok.

(5) A 921 kulcsszámú gazdasági igazgatói és a 922 kulcsszámú gazdasági igazgatóhelyettesi munkakörbe történő besoroláshoz mérlegképes könyvelői képesítés vagy felsőfokú államháztartási szakvizsga szükséges, ha a dolgozó felsőfokú iskolai végzettségét nem a Közgazdaságtudományi Egyetemen vagy a Pénzügyi és Számviteli Főiskolán szerezte meg.

(6) A 923 kulcsszámú munkakörbe besoroláshoz felsőfokú iskolai végzettség szükséges. Amennyiben a dolgozó középfokú iskolai végzettséggel rendelkezik, ebbe a munkakörbe csak akkor sorolható be, ha *felsőfokú államháztartási szakvizsgája* is van. Ha a dolgozó a felsőfokú iskolai végzettségét nem a Közgazdasági Egyetemen vagy a Pénzügyi és Számviteli Főiskolán szerezte meg, e munkakörbe besorolásához az államháztartási könyvelői képesítés is szükséges.

(7) A 924 kulcsszámú munkakörbe műszaki vezetőként csak e munkaköre ellátásához szükséges felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkező dolgozó sorolható be. Ugyanebbe a kulcsszámú munkakörbe gazdasági feladatot ellátó főosztályok vezetőiként, azok kinevezett helyetteseiként, valamint önálló osztályok vezetőiként azok a dolgozók sorolhatók be, akiknek *felsőfokú iskolai végzettségük* van, illetőleg kivételesen azok is, akiknek középfokú iskolai végzettségük van és a munkakör ellátásához szükséges *felsőfokú szakképesítéssel* rendelkeznek. E munkakörön belül kell besorolni az 50 000 könyvtári egységet meghaladó és több beosztottal dolgozó könyvtárak vezetőit, azok kinevezett helyetteseit.

(8) A 925 kulcsszámú munkakörbe műszaki-gazdasági vezetőként az a dolgozó sorolható be, aki felsőfokú iskolai végzettséggel vagy ilyen iskolai végzettség nélkül középfokú iskolai végzettséggel és a munkaköre ellátásához szükséges szakképesítéssel rendelkezik. E munkakörön belül könyvtári osztályvezetői beosztás feltétele: 10 000 kötetet meghaladó könyvállomány vagy egy teljes munkaidővel foglalkoztatott, illetve egy teljes munkaidőt meghaladó több részfoglalkozású könyvtáros munkájának irányítása.

(9) A 931 kulcsszámú munkakörbe sorolható be a kiemelt mérnök, illetve a kiemelt közgazdász.

(10) A 932 kulcsszámú munkakörbe sorolhatók be azok az *önálló* munkakört betöltő könyvtárosok, dokumentátorok, bibliográfusok is, akik a munkakörnek megfelelő egyetemi végzettséggel és 5 év feletti szakmai gyakorlattal rendelkeznek. Ebbe a munkakörbe sorolható az az *irányító munkát* végző könyvtáros vagy dokumentátor, akinek *főiskolai végzettsége és könyvtárosi vagy dokumentátori szakképesítése* van. Amennyiben a dolgozó szakképesítéssel nem rendelkezik, úgy tíz éves könyvtári vagy dokumentátori gyakorlat szükséges. Ide lehet besorolni ugyancsak azokat az *irányító munkát* végző könyvtárosokat, dokumentátorokat is, akik *felsőfokú könyvtárosi* végzettséggel rendelkeznek, valamint a fordítókat és a kutatóintézeti kiadvány szerkesztésével foglalkozókat.

(11) A 933 kulcsszámú munkakörbe kell besorolni a *nem önálló munkakört*, illetőleg *nem irányító munkát* végző könyvtárosi vagy dokumentátori feladatokat ellátó dolgozót, amennyiben főiskolai végzettsége és könyvtárosi vagy dokumentátori középfokú szakképesítése van, valamint az e feltételeknek megfelelő fordítókat.

(12) A 934 kulcsszámú munkakörbe lehet besorolni a középfokú szakképesítéssel rendelkező könyvtárosokat, bibliográfusokat, valamint fordítókat.

(13) A 932 kulcsszámú munkakörbe dokumentátorként, illetőleg a 933 és 934 kulcsszámú munkakörbe fordítóként az a dolgozó sorolható be, akinek idegen nyelvből legalább középfokú nyelvvizsgája, vagy azzal egyenértékű igazolása van. A könyvtárosi szakképesítésen a középfokú könyvtárosi tanfolyamot kell érteni.

A személyi alapbér megállapítása és kötelező felemelése

3. §

(1) A munkaidővel arányosan *felemelt összegű* személyi alapbér illeti meg a 956 kulcsszámú munkakörbe besorolt éjjeliőrt, kapust, ha munkaidejét törvényes munkaidőnél hosszabb munkaidőben határozták meg. Ennek megfelelően:

az éjjeliőr, kapus személyi alapbére

— havi 240 munkaóra esetén 1250—2400 Ft
— havi 286 munkaóra esetén 1500—2850 Ft

(2) A kötelező személyi alapbéremelés időpontja nem változik, ha a dolgozót a jelen utasítás hatálya alá tartozó egyik intézménytől a másik intézmény-

hez helyezik át. Ezt a rendelkezést kell alkalmazni akkor is, ha az áthelyezés nem a jelen utasítás hatálya alá tartozó intézménytől történik, de az áthelyező szerv bérrendszere azonos rendszerű.

(3) Ha a dolgozó olyan iskolai végzettséget vagy szakképesítést szerez, amely más munkakörbe való besorolásra jogosítja, a dolgozót a megfelelő munkakörbe a bizonyítvány (oklevél) bemutatását követő hónap 1. napjától kezdődően át kell sorolni.

A tudományos vezetők megbízása

4. §

(1) Igazgatói, tudományos igazgatóhelyettesi, tudományos főosztályvezetői, tudományos osztályvezetői feladatok ellátására vonatkozó megbízásokat legfeljebb öt évi időtartamra szólóan lehet adni.

(2) Az (1) bekezdés szerint adott megbízások azok lejárta után többször is meghosszabbíthatók. Amennyiben a vezetői megbízást nem hosszabbítják meg, erről a megbízó a vezetői munkakör ellátásával megbízott dolgozót a határozott idő eltelte előtt 6 hónappal — levélben, illetőleg pályázat kiírása útján — írásban értesíti. Ha azonban a megbízó a tudományos vezetői feladatokat ellátó dolgozót az előírt határidőn túl értesíti, a vezetői megbízás az értesítéstől számított 6 hónap elteltével szűnik meg. Ez a megbízás új megbízásnak tekinthető.

(3) Tudományos csoportvezetői megbízás adható annak a kutatónak, aki komplex tudományos téma kidolgozása során több kutató munkáját irányítja.

(4) Az (1) és (3) bekezdésben említett tudományos vezetői munkakör ellátásával megbízott dolgozót — az R.-ben, illetőleg a jelen utasításban meghatározott besorolási feltételek alkalmazásával — a 911 kulcsszámú tudományos tanácsadói, illetőleg a 912 kulcsszámú tudományos főmunkatársi, vagy a 913 kulcsszámú tudományos munkatársi munkakörbe kell besorolni.

Vezetői pótlék

5. §

A vezetői pótlékra jogosultságot nem érinti az a körülmény, hogy a dolgozó személyi fizetésben részesül.

Átmeneti rendelkezések

6. §

(1) A R.-ben és ezen utasításban előírt besorolási feltételeken túlmenően a személyi alapbér megállapításánál a végzett munka hatékonyságát, a munkában szerzett tapasztalatokat, a feladatok mennyiségét, nagyságát, jelentőségét, illetve bonyolultságát, a munkakörrel járó felelősséget, a tartósan eredményes munka végzését is figyelembe kell venni.

(2) Az R. alapján a dolgozó részére megállapított — ötven, illetőleg száz forintra felfelé kerekített — személyi alapbér együttes összegét kell 1974. április hó 1. napjától kezdődő hatállyal a dolgozó havi személyi alapbéreként figyelembe venni.

(3) A dolgozót a munkaköri besorolásáról, valamint a részére megállapított havi személyi alapbéréről, továbbá a személyi alapbér kötelező emelésének első időpontjáról 1974. április 25. napjáig írásban kell értesíteni. Ez a jelen utasítás *2. a)*, illetve a *2. b)*, számú melléklete szerinti „Értesítés" elnevezésű nyomtatvány megfelelő kitöltésével történik.

(4) A személyi alapbér kötelező emelésének első időpontját fel kell jegyezni a dolgozó illetményszámfejtő lapjára és — áthelyezése esetén — MIL lapjára is.

(5) Jelen utasítás hatályba lépése előtti besorolási feltételek alól adott mentesítések továbbra is hatályban maradnak.

(6) Az átsorolásokat — ideértve mind a másodállású, mind a mellékfoglalkozású, valamint a részfoglalkozású dolgozókét is — oly módon kell végrehajtani, hogy a felemelt bérek kifizetése elsőízben 1974. május hó 2. napján megtörténjék.

Vegyes és záró rendelkezések

7. §

(1) Munkaköri besorolás szempontjából

a) felsőfokú — egyetemi vagy főiskolai — végzettségű az a dolgozó, aki egyetemi vagy főiskolai *oklevéllel* rendelkezik,

b) középfokú végzettségűnek kell tekinteni azt a dolgozót, akinek középiskolai érettségi bizonyítványa, vagy technikumi oklevele van.

(2) Kivételesen indokolt esetben — egyedi elbírálás alapján — az intézmény vezetőjének javaslatára az MTA főtitkára a 2. § (2), illetőleg (3) bekezdésében előírt tudományos fokozat alól felmentést adhat.

8. §

(1) Ez az utasítás közzététele napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban 1974. április hó 1. napjától kell alkalmazni.

(2) Ezen utasítással egyidejűleg

— a 127/1967. (23) MüM számú utasítás végrehajtásáról szóló 2/1968. MTA (A. K. 6.) számú utasítás,

— az egyes kutatói munkakörökben dolgozók határozott idejű munkaviszonyban foglalkoztatásáról szóló 7/1969. (XI. 4.) MüM rendelet és a vezetői pótlék rendszeresítéséről szóló 101/1971. (1—2) MüM számú utasítás végrehajtásáról, továbbá a tudományos munkakörökben való alkalmazás egyes kérdéseiről, valamint a kinevezési (alkalmazási) hatáskörök szabályozása tárgyában kiadott 5/1971. (A. K. 7.) MTA—F. számú utasítás 10.—14., valamint a 25. pontja, hatályát veszti.

Budapest, 1974. március hó 26.

Köpeczi Béla s. k.,
főtitkár

1. sz. melléklet a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának 5/1974. (A. K. 7.) MTA—F. számú utasításához

A Magyar Tudományos Akadémia felügyelete alá tartozó és a 2/1974. (II. 17.) MüM számú rendelet hatálya alá tartozó intézmények:

1. Atommag Kutató Intézet
Állam- és Jogtudományi Intézet
Állategészségügyi Kutató Intézet
Biológiai Kutató Intézet
Botanikai Kutató Intézet
Csillagvizsgáló Intézet
Dunántúli Tudományos Intézet
Filozófiai Intézet
Földrajztudományi Kutató Intézet
Geokémiai Kutató Laboratórium
Geodéziai és Geofizikai Kutató Intézet
Ipargazdaságtani Kutató Csoport
Irodalomtudományi Intézet
Izotóp Intézet
Kísérleti Orvostudományi Kutató Intézet
Közgazdaságtudományi Intézet
Közgazdasági Információs Csoport
Központi Fizikai Kutató Intézet
Központi Kémiai Kutató Intézet
Matematikai Kutató Intézet
Mezőgazdasági Kutató Intézet
Mikrobiológiai Kutató Csoport
Műszaki Fizikai Kutató Intézet
Műszaki Kémiai Kutató Intézet
Művészettörténeti Kutató Csoport
Napfizikai Obszervatórium
Néprajzkutató Csoport
Nyelvtudományi Intézet
Olajbányászati Kutató Laboratórium
Pedagógiai Kutató Csoport
Pécsi Akadémiai Központ
Pszichológiai Intézet
Régészeti Intézet
Számítástechnikai és Automatizálási Kutató Intézet
Szegedi Akadémiai Központ
Szegedi Biológiai Központ
Szociológiai Kutató Intézet
Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézet
Történettudományi Intézet
Tudományszervezési Csoport
Veszprémi Akadémiai Központ
Világgazdasági Kutató Intézet
Zenetudományi Intézet

2. Tanszéki akadémiai kutatócsoportok és egyéb támogatott kutatóhelyek (akadémiai állományú dolgozói).

2. a) számú melléklet a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának 5/1974. (A. K. 7.) MTA—F. számú utasításához

Szám: ...../1974.
Tárgy: Besorolás és bérmegállapítás

Értesítés

.....-nak
-nek

.....

Értesítem, hogy a .....(197)/ / MüM számú rendelet alapján 1974. évi ..... hó 1. napjától .....-á[1] -e ..... kulcsszámú ..... elnevezésű[2] munkakörbe sorolom be.

Személyi alapbérét — az eddigi alapbérének és ehhez kapcsolódó korpótlékának egyidejű beszüntetésével — havi ..... Ft-ban állapítom meg.

Eddigi személyi fizetése megszűnik[3] havi ..... Ft összegben továbbra is fennmarad.

Az idegen nyelv tudása anyagi elismeréseként
a ..... nyelv ..... fokú tudásáért és használatáért ...% ..... Ft
a ..... nyelv ..... fokú tudásáért és használatáért ...% ..... Ft
a ..... nyelv ..... fokú tudásáért és használatáért ...% ..... Ft
nyelvtudási potlékot állapítok meg.

Egyéb pótlék .....Ft

.....Ft

Legközelebbi kötelező alapbéremelés időpontja: 19... év január hó 1.

Közlöm, hogy a besorolás ellen a Munka Törvénykönyvének és végrehajtási rendeletének a munkaügyi viták elintézésére vonatkozó rendelkezései szerint a jelen értesítés kézhezvételétől számított két hónapon belül fellebbezéssel élhet.

..... 1974. ..... hó ...-n.

P. H. .....

[1] A besorolásra jogosult vezető a munka jellegének megfelelő munkaköri megkülönböztető elnevezés használatát engedélyezheti.

[2] Az intézményre irányadó munkaügyi miniszteri rendeletben meghatározott kulcsszámnak megfelelő munkaköri megnevezést kell használni.

[3] A nem kívánt rész törlendő.

2. b) számú melléklet a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának 5/1974. (A. K. 7.) MTA—F. számú utasításához

Szám: ...../1974.
Tárgy: Besorolás és bérmegállapítás

Értesítés

.....-nak
-nek

.....

Értesítem, hogy a ..... (197)/ / MüM számú rendelet alapján 1974. évi április hó 1. napjától ..... kulcsszámú ..... elnevezésű[1] munkakörbe sorolom be.

Személyi alapbérét — az eddigi alapbérének és ehhez kapcsolódó korpótlékának egyidejű beszüntetésével — havi ..... Ft-ban állapítom meg.

Eddigi személyi fizetése megszűnik[2] ..... Ft összegben továbbra is fennmarad.
havi

Új személyi fizetése ..... Ft.

Tudományos vezetői pótlékát a hivatkozott munkaügyi miniszteri rendelet 2. számú mellékletében foglaltakra tekintettel — fenti időponttól kezdődően — havi ..... Ft-ban határozom meg.

Jelen intézkedésem ..... teendők ellátására adott megbízásom hatályát nem érinti.

Az idegen nyelv tudása anyagi elismeréseként
a ..... nyelv ..... fokú tudásáért és használatáért ...% ..... Ft
a ..... nyelv ..... fokú tudásáért és használatáért ...% ..... Ft
a ..... nyelv ..... fokú tudásáért és használatáért ...% ..... Ft
nyelvtudási pótlékot állapítok meg.

Egyéb pótlék ..... Ft

..... Ft

Legközelebbi kötelező alapbéremelés időpontja: 19... év január hó 1.

Közlöm, hogy a besorolás ellen a Munka Törvénykönyvének és végrehajtási rendeletének a munkaügyi viták elintézésére vonatkozó rendelkezései szerint a jelen értesítés kézhezvételétől számított két hónapon belül fellebbezéssel élhet.

....., 1974. ..... hó .....-n

P. H. .....

[1] Az intézményre irányadó munkaügyi miniszteri rendeletben meghatározott kulcsszámnak megfelelő munkaköri megnevezést kell használni.

[2] Nem kívánt rész törlendő.

Közlemények

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az MTA Világgazdasági Kutató Intézete pályázatot hirdet tudományos főmunkatársi állás betöltésére.

A kinevezendő tudományos főmunkatárs feladata lesz: a szocialista országok gazdasági fejlődésének kutatása és ezirányú kutatások szervezése, valamint az Intézet egyéb kutatási tevékenységében való közreműködés.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását és fizetését,
— a pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését, ezek között
— az általa írt könyvek, tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy mikor és hol jelentek meg,
— tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegen nyelvismereteit, jelentősebb külföldi tanulmányútjait,
— a tudományos munkára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz csatolni kell:

— részletes önéletrajzot 2 példányban,
— a szakképzettségét, illetve tudományos fokozatot tanúsító oklevelek hiteles másolatát,
— hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A betöltendő állás után a 2/1974. (II. 17.) MüM sz. rendeletben megállapított illetmény jár.

A pályázatot mellékleteivel együtt a hirdetmény megjelenésétől számított 30 napon belül az MTA Világgazdasági Kutató Intézetéhez (1531 Budapest, Postafiók 36. XII., Kálló esperes u. 15.) lehet benyújtani.

Budapest, 1974. március 6.

Bognár József s. k.,
igazgató

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az MTA Világgazdasági Kutató Intézete pályázatot hirdet tudományos segédmunkatársi állás betöltésére.

Az alkalmazandó kutató feladata: közreműködés a szocialista országok kutatásában, különös tekintettel a szocialista országok és a fejlődő országok közötti gazdasági kapcsolatok problémáira.

A betöltendő állás után a 2/1974. (II. 17.) MüM sz. rendeletben megállapított illetmény jár.

A pályázónak közgazdaságtudományi egyetemi végzettséggel kell rendelkeznie.

A pályázathoz csatolni kell a következő iratokat:

a) önéletrajz (amely tartalmazza a végzett szak megnevezését, a szigorlati tárgyak vizsgaeredményeit, a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását és fizetését, szakmai érdeklődési területét);

b) egyetemi, állami és társadalmi szervek ajánlása (zárt borítékban);

c) szakmai referencia (zárt borítékban) tetszőlegesen megválasztott egyetemi oktatótól és munkahelyi közvetlen vezetőtől.

A pályázatot mellékleteivel együtt a hirdetmény megjelenésétől számított 30 napon belül az MTA Világgazdasági Kutató Intézetéhez (1531 Budapest, Postafiók 36., XII., Kálló esperes utca 15.) lehet benyújtani.

Budapest, 1974. március 6.

Bognár József s. k.,
igazgató

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztálya pályázatot hirdet a Matematikai Kutató Intézet tudományos igazgatóhelyettesi munkakörére 1974. július 1-i hatállyal.

Az igazgatóhelyettes feladata az intézet szervezeti és működési szabályzatában meghatározott feladatok ellátása.

A pályázókkal szembeni követelmények:

— egyetemi végzettség és akadémiai tudományos fokozat;
— jelentős eredmények a matematikai kutatások valamely területén;
— kutatóintézet vagy tudományos osztály vezetésében szerzett megfelelő gyakorlat.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyének, besorolásának, beosztásának és fizetésének megjelölését;
— eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek ismertetését;
— a pályázó által írt tanulmányok, könyvek jegyzékét pontos bibliográfiával;
— tudományos fokozatának, kitüntetéseinek, idegen nyelvismeretének megjelölését;
— jövőbeni működésére vonatkozó elképzeléseit.

A pályázathoz mellékelni kell:

— az oklevelek hiteles másolatát;
— részletes önéletrajzot 2 példányban;
— erkölcsi bizonyítványt.

Az igazgatóhelyettes besorolására és vezetői megbízására a kinevezés, ill. megbízás alkalmával érvényben levő jogszabályok előírásai az irányadók.

A pályázatot a Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztályához (Budapest V., Münnich Ferenc u. 7.) kell benyújtani 1974. április 30-ig.

Budapest, 1974. március 21.

Páris György s. k.,
főosztályvezető

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

a Gödöllői Agrártudományi Egyetem Mezőgazdasági Kémiai Tanszékén tanársegédi állásra

A Gödöllői Agrártudományi Egyetem pályázatot hirdet a Mezőgazdasági Kémiai Tanszéken egy tanársegédi állásra.

A kinevezendő tanársegéd feladata: a tanszék oktató-nevelő és tudományos kutatómunkájában való részvétel.

Pályázhatnak azok, akik vegyészi vagy vegyészmérnöki egyetemi diplomával rendelkeznek és a mezőgazdasági kémia oktatásában gyakorlatuk van.

A pályázatot a gödöllői Agrártudományi Egyetem rektorának címezve kell beküldeni a MÉM Értesítőben történő közzétételtől számított 4 héten belül. A pályázattal kapcsolatos felvilágosítást a Személyzeti Osztály nyújt.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását és fizetését;

— a pályázó eddigi szakmai munkájának részletes ismertetését;

— kutató és tudományos tevékenységét.

A pályázathoz mellékelni kell:

— részletes önéletrajzot két példányban, szakképzettséget tanúsító oklevél hiteles másolatát;

— az Egyetem Személyzeti Osztályától beszerzett és géppel kitöltött törzslapot;

— hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Gödöllő, 1974. február 28.

Dr. Pethő György s. k.,
rektor

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

a Kertészeti Egyetemen egyetemi docensi álláshely betöltésére

A Kertészeti Egyetem pályázatot hirdet a Termesztési Kar Mezőgazdasági Tanszékén egyetemi docensi állásra.

A kinevezendő docens feladata lesz az Állattenyésztés és Takarmányozástan c. tantárgy oktatása, tananyagának alkalmazása és továbbfejlesztése, a Kertészeti Egyetem képzési feladatának megfelelően. Továbbá a témakörrel kapcsolatos tudományos-kutató munka szervezése és végzése, a tantárgy tantermi és üzemi gyakorlatainak szervezése és vezetése. Az oktatási segédanyagok állandó fejlesztése és elkészítése.

Pályázhatnak azok, akik Agrártudományi Egyetemi végzettséggel, a témakörben megfelelő oktatási-kutatási gyakorlattal rendelkeznek.

A pályázathoz mellékelni kell:

— részletes önéletrajzot 2 példányban,

— szakképzettséget tanúsító oklevelek hiteles másolatát,

— Kertészeti Egyetemről beszerzett és kitöltött törzslapot,

— a lakóhely szerint illetékes Rendőrkapitányságtól beszerzett, 3 hónapnál nem régibb keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A betöltendő állás után a 201/1970. (M. K. 5.) MM—MüM együttes utasításban megállapított illetmény jár.

A pályázatot mellékleteivel együtt a MÉM Értesítőben való közzétételtől számított 4 héten belül kell a Kertészeti Egyetem Személyzeti Osztályához címezve benyújtani.

Budapest, 1974. március 19.

Dr. Somos András s. k.,
egyetemi tanár
rektor

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

a Nyíregyházi Mezőgazdasági Főiskolán oktatói állások betöltésére

A Nyíregyházi Mezőgazdasági Főiskola Üzemtan-Áruforgalmi Tanszékére az alábbi pályázatokat hirdeti:

1 főiskolai docensi állásra

A pályázó feladata: az Élelmezésgazdaságtan és Mezőgazdasági termékek forgalmazása, tantárgyak előadása és tantárgyi gyakorlatok vezetése, az oktató-nevelő és tudományos munkában való közvetlen részvétel.

Pályázhatnak azok, akik Közgazdaságtudomány Egyetemi végzettséggel, oktatási és kutatási gyakorlattal rendelkeznek.

1 főiskolai docensi állásra

A pályázó feladata: Növénytermesztési Technológia és Termékfeldolgozás tantárgy előadásának és tantárgyi gyakorlatának vezetése, szervezése, az oktató-nevelő és tudományos munkában való részvétel.

Pályázhatnak azok, akik Agrártudományi Egyetemi végzettséggel rendelkeznek és a tantárgyon belül kutatási tapasztalatuk van.

1 főiskolai docensi állásra

A pályázó feladata: Vállalati Számvitel és Pénzügyi ismeretek előadásának és gyakorlatának tartása, irányítása, az oktató-nevelő és kutató munkába való közvetlen bekapcsolódás.

Pályázhatnak azok, akik Közgazdaságtudományi Egyetemi végzettséggel rendelkeznek.

1 főiskolai docensi állásra

A pályázó feladata: Vállalatgazdaságtan elméleti előadásainak és tantárgyi gyakorlatainak tartása, az oktató-nevelő és kutató munkába való közvetlen bekapcsolódás.

Pályázhatnak azok, akik Közgazdaságtudomány Egyetemi végzettséggel rendelkeznek.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

1. a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, fizetését,

2. az eddigi szakmai munkájának részletes ismertetését,

3. kutató és tudományos tevékenységét,

4. kitüntetéseit, idegen nyelvismeretét, külföldi tanulmányútjait, tudományos fokozatát.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) az intézettől beszerzett és kitöltött törzslapot,

b) részletes önéletrajzot 2 példányban,

c) az egyetemi végzettséget igazoló oklevelet, vagy hiteles másolatát,

d) három hónapnál nem régebbi keletű, hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A betöltendő állások után a 201/1970. (M. K. 5.) MM—MüM számú együttes utasítás szerint a főiskolai oktatók részére megállapított illetmény jár.

A pályázatok benyújtásának határideje a közzétételtől számított 4 hét, melyet a Mezőgazdasági Főiskola Főigazgatójának kell benyújtani.

Cím: Mezőgazdasági Főiskola, Nyíregyháza, Rákóczi út 69.

Dr. Vétek János s. k.,
főigazgató

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Mezőgazdasági Főiskola, Nyíregyháza, pályázatot hirdet

a Növénytermesztés és Állattenyésztés Tanszékre tanszékvezető főiskolai tanári állásra

A kinevezésre kerülő tanszékvezető főiskolai tanár feladata lesz, a tanszék megszervezése, irányítása, valamint a tanszéki oktató és kutató munka beindítása.

Pályázhatnak azok, akik Agrártudományi Egyetemi végzettséggel, tudományos fokozattal, valamint szakmai és kutatási gyakorlattal rendelkeznek.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

1. a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, fizetését,

2. az eddigi szakmai munkájának részletes ismertetését,

3. kutató és tudományos tevékenységét,

4. kitüntetéseit, idegen nyelvismeretét, külföldi tanulmányútjait, tudományos fokozatát.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) az intézettől beszerzett és kitöltött törzslapot,

b) részletes önéletrajzot 2 példányban,

c) az egyetemi végzettséget igazoló oklevelet, vagy hiteles másolatát,

d) három hónapnál nem régibb keletű, hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A betöltendő állás után a 201/1970. (M. K. 5.) MM—MüM számú együttes utasítás szerint a főiskolai oktatók részére megállapított illetmény jár.

A pályázat benyújtásának határideje a közzétételtől számított 4 hét, melyet a Mezőgazdasági Főiskola főigazgatójának kell benyújtani.

Cím: Mezőgazdasági Főiskola, Nyíregyháza, Rákóczi u. 69.

Dr. Vétek János s. k.,
főigazgató

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az Élelmiszeripari Főiskola pályázatot hirdet az alábbi oktatói állásokra

a) az *Állattenyésztési Kar* (Hódmezővásárhely)

Állattenyésztési Tanszékén

2 fő főiskolai docensi állásra

Pályázhatnak azok, akik okleveles mezőgazdasági mérnök-tanárok és legalább tízéves mezőgazdasági szakoktatási gyakorlattal rendelkeznek.

A kinevezésre kerülő főiskolai docensek feladata lesz a részletes állattenyésztési tantárgyak előadásainak tartása, szaktárgyi gyakorlatok vezetése, vizsgáztatás, nevelési, szaktanácsadói és kutatási feladatok végzése.

— Vadgazdálkodási Tanszéken:

1 fő főiskolai docensi állásra

Pályázhatnak azok, akik okleveles mezőgazdasági mérnök-tanárok és legalább tízéves mezőgazdasági szakoktatási gyakorlattal rendelkeznek.

A kinevezésre kerülő docens feladata lesz a Vadgazdálkodási Tanszék keretében a vadbiológia, vadtenyésztés és vadgazdálkodástan tárgyak oktatása, gyakorlatok vezetése és vizsgáztatás.

b) az *Élelmiszeripari Kar* (Szeged)

— Élelmiszeripari Gazdaságtan Tanszékén

1 fő főiskolai docensi állásra

Pályázhatnak azok, akik közgazdasági egyetemi végzettséggel, egyetemi doktori címmel, legalább tízéves élelmiszeripari és több éves oktatási gyakorlattal rendelkeznek.

A pályázatot elnyerő feladatkörébe tartozik a vezetési ismeretek és az élelmiszeripari gazdaságtan és üzemszervezés tantárgy előadásainak megtartása, a tárgyhoz kapcsolódó gyakorlatok vezetése, jegyzetírás, egyéb oktató-nevelő munkával kapcsolatos feladatok ellátása és a szakmai, tudományos munkában való részvétel.

A pályázatok beadásának határideje a közzétételtől számított 4 hét.

A pályázatoknak tartalmazniuk kell:

1. A pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását, fizetését;

2. eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek részletes ismertetését;

3. tudományos és oktatómunkájának részeletes ismertetését;

4. a pályázó által írt könyvek és tanulmányok pontos felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg;

5. tudományos fokozatának, kitüntetésének, idegen nyelv ismeretének és jelentősebb külföldi tanulmányútjainak megjelölését;

6. a pályázó tudományos és oktatómunkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

1. részletes önéletrajzot két példányban;

2. a szakképzettséget, illetőleg a tudományos okozatot tanúsító oklevelek hiteles másolatát;

3. a pályázattal kapcsolatban az intézménytől beszerzett, pontosan kitöltött törzslapot;

4. a lakóhely szerint illetékes rendőrkapitányságtól beszerzett erkölcsi bizonyítványt.

A betöltendő pályázat után a 201/1970. (M. K. 5.) MM számú utasításban közölt illetmény jár.

A pályázatokkal kapcsolatos részletes felvilágosításért az illetékes kar Igazgatói Hivatalához kell fordulni.

A pályázatokat közvetlenül a Kar igazgatójához kell benyújtani, az Állattenyésztési Kar esetében 6801 Hódmezővásárhely, Lenin u. 15., telefon: 11—066; az Élelmiszeripari Kar esetében pedig 6701 Szeged, Marx tér 7., telefon: 12—636.

Horváth Károly s. k.,
főigazgató

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden hétfőn* 16—17.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Központi Igazgatási Titkárság

Kónya Albert akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke *minden hétfőn* 14—15 óráig, *Kulcsár Kálmán* akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig *minden csütörtökön* 14—15 óráig tart fogadóórát. Előzetes bejelentés a 127—294 telefonon, a 18—64-es mellékállomáson lehetséges.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Központi Igazgatási Titkárságának vezetője

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, 1363 Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 1600 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96 162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,— Ft.

Egyes példányok beszerezhetők az 1055 Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,— Ft.

74.241 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

314149

XXIII. (1974.) ÉVFOLYAM

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

8. SZÁM.

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1974. ÁPRILIS 29.

TARTALOM

Személyi rész 167

Törvények, rendeletek, határozatok
1974. évi 5. tvr.
1014/1974. (IV. 2.) Mt. h.

Egyes felsőoktatási munkaköröknek határozott idejű munkaviszonyban ellátásáról 170

Az Állami Díj és Kossuth-díj Bizottság személyi összetételének megállapításáról 171

Az Akadémia elnökségének határozatai az 1974. március 26-i ülésen
12/1974. sz. határozat

Az Akadémia elnökségének beszámolója az 1974. évi közgyűlésen 172

Az elnökség egyéb állásfoglalásai az 1974. évi március 26-i ülésen 172

Közlemények

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztályának pályázati felhívása 173

A Magyar Tudományos Akadémia Dunántúli Tudományos Intézetének pályázati felhívása 173

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadóórája 173

A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája 173

Személyi rész

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa

hazánk felszabadulásának 29. évfordulója alkalmából, eredményes munkájuk elismeréséül

Benkő Lorándnak, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjának, az Eötvös Loránd Tudományegyetem rektorhelyettesének, tanszékvezető egyetemi tanárnak,

Garas Klárának, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjának, a Szépművészeti Múzeum főigazgatójának,

Láng Istvánnak, a mezőgazdasági tudományok doktorának, c. egyetemi tanárnak, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárhelyettesének,

László Antal Kossuth-díjasnak, a kémiai tudományok doktorának, a Veszprémi Vegyipari Egyetem egyetemi tanárának,

Szabolcs Istvánnak, a mezőgazdasági tudományok doktorának, az MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete igazgatójának a

MUNKA ÉRDEMREND

arany fokozata;

Balla Lászlónak, a mezőgazdasági tudományok kandidátusának, az MTA Mezőgazdasági Kutató Intézete tudományos főmunkatársának,

Bartha Lászlónak, a kémiai tudományok kandidátusának, az MTA Műszaki Fizikai Kutató Intézete tudományos főosztályvezetőjének,

Bártfai Bélának, az Akadémiai Nyomda öntödei csoportvezetőjének,

Béládi Miklósnak, az irodalomtudományok kandidátusának, az MTA Irodalomtudományi Intézete tudományos osztályvezetőjének,

Csomó Istvánnak, az MTA Központi Hivatala Terv- és Pénzügyi Főosztálya főosztályvezetőhelyettesének,

Király Jánosnak, az MTA Központi Kémiai Kutató Intézete Személyzeti Osztálya vezetőjének,

Makaruk Ludviknak, a közgazdaságtudományok kandidátusának, az MTA Közgazdaságtudományi Intézete tudományos főmunkatársának,

Menyhárt Jánosnak, az orvostudományok doktorának, az MTA Tanszéki Kutató Csoport tudományos tanácsadójának,

*Miklós Pál*nak, a művészettörténeti tudományok kandidátusának, az MTA Irodalomtudományi Intézete tudományos munkatársának,

Pásztor Endréné sz. Varga Katalinnak, a matematikai tudományok kandidátusának, az MTA Számítástechnikai és Automatizálási Kutató Intézete tudományos főmunkatársának,

*Törő Ferenc*nek, az MTA Központi Fizikai Kutató Intézete tudományos munkatársának,

*Turchányi György*nek, a fizikai tudományok kandidátusának, egyetemi tanárnak,

*Zámori Zoltán*nak, a fizikai tudományok kandidátusának, az MTA Központi Fizikai Kutató Intézete tudományos főmunkatársának a

MUNKA ÉRDEMREND

ezüst fokozata;

Aczél Endréné sz. Bakonyváry Lujzának, az MTA Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztálya előadójának,

*Balogh András*nak, az MTA Mezőgazdasági Kutató Intézete Gazdasága művezetőjének,

*Chrenkó Irén*nek, az MTA Állam- és Jogtudományi Intézete gazdasági vezetőjének,

Csizmadia Józsefné sz. Horváth Máriának, az MTA Szegedi Biológiai Központ Biokémiai Intézete Enzimológiai részlege gazdasági osztályvezetőjének,

*Komáromi Éva*nak, az MTA Számítástechnikai és Automatizálási Kutató Intézete tudományos munkatársának, az Intézet Tudományos Titkársága vezetőjének,

*Lukács Ferenc*nek, az MTA Központi Fizikai Kutató Intézete Reaktor Üzeme technikusának,

*Tőkés László*nak, az MTA Könyvtára osztályvezetőjének,

*Véró Mihály*nak, az MTA Biológiai Kutató Intézete vezető mérnökének,

Zrinszky Lászlóné sz. Saly Évának, az Akadémiai Kiadó felelős szerkesztőjének a

MUNKA ÉRDEMREND

bronz fokozata

kitüntetést adományozta.

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke

1974. április 4-e alkalmából, hosszú időn keresztül végzett kiemelkedő munkájuk elismeréséül

„Elnöki dicséret"-ben részesítette:

Oszlánszky Magdát,
Dömötör Sándornét,
Budai Árpádnét és
Szabó Klárát,

„Kiváló dolgozó" kitüntető jelvényt adományozott:

*Berecz Jánosné*nak,
*Erdei Józsefné*nek,
*Orosz Józsefné*nek és
*Sebestyén Sándorné*nak.

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára

1974. április 4-e alkalmából, hosszú időn keresztül végzett kiemelkedő munkájuk elismeréseként **„Kiváló Dolgozó"** kitüntető jelvényt adományozott:

a Természettudományi I. Főosztályhoz tartozó intézmények dolgozói közül

*Szabó Gyulán*énak, Műszaki Fizikai Kutató Intézet,
*Székely Sándor*nak, Számítástechnikai és Automatizálási Kutató Intézet,
*Vass Rózsá*nak, Számítástechnikai és Automatizálási Kutató Intézet,
*Varga László*nak, Számítástechnikai és Automatizálási Kutató Intézet,
*Csarnai Imré*nek, Központi Fizikai Kutató Intézet,
*Donáth Márta*nak, Központi Fizikai Kutató Intézet,
*Czeglédi László*nak, Központi Fizikai Kutató Intézet,
*Papp Antal*nak, Központi Fizikai Kutató Intézet,
*Tóth Vincéné*nek, Földrajztudományi Kutató Intézet,
*Kovács Bélánéné*nak, Földrajztudományi Kutató Intézet,
*Küllői Istvánné*nak, Geokémiai Kutató Laboratórium,
*Hargitai János*nak, Központi Kémiai Kutató Intézet,
*Varga Ferencné*nek, Központi Kémiai Kutató Intézet,
*Ferkai József*nek, Központi Kémiai Kutató Intézet,
*Winkler Rudolf*nak, Központi Kémiai Kutató Intézet,
*Várhelyi Tivadar*nak, Izotóp Intézet,
*Darányi István*nak, Izotóp Intézet,
*Vereczkey László*nak, Izotóp Intézet,
*Gáspár Ottó*nak, Geodéziai és Geofizikai Kutató Intézet,
*Markó Sándornéné*nak, Geodéziai és Geofizikai Kutató Intézet,
*Drescher Nándornéné*nak, Geodéziai és Geofizikai Kutató Intézet,
*Dombi Imré*nek Atommagkutató Intézet,
*Incze Sándor*nak, Atommagkutató Intézet,
*Gáll Ferenc*nek, Atommagkutató Intézet,
*Keszte Jánosné*nak, Matematikai Kutató Intézet,
*Csigó Jenőné*nek, Matematikai Kutató Intézet,
*Mekler Paulá*nak Műszaki Kémiai Kutató Intézet,

a Természettudományi II. (biológiai) Főosztályhoz tartozó intézmények dolgozói közül

*Arady Józsefné*nek, ELTE Összehasonlító Élettani Tanszék,
*Nagy Kálmánné*nak, ELTE Összehasonlító Élettani Tanszék,
*Pusztai Pál*nak, Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézet,
*Horváth János*nak, Kísérleti Orvostudományi Kutató Intézet,
*özv. Kiss Gyuláné*nak, SOTE Urológiai Klinika,
*Adamik Józsefné*k, Biológiai Kutató Intézet,
*dr. Tóth Kálmánné*nak, Állategészségügyi Kutató Intézet,
*Kovács Józsefné*nak, Állategészségügyi Kutató Intézet,
*Riez Lőrincné*nek, Botanikai Kutató Intézet,
*Bagyánszki János*nak, Botanikai Kutató Intézet,
*Vereczkei Tibor*nak, Orvosradiológiai Akadémiai Kutató Csoport,
*Fruhstuck Richárdné*nak, Erdészeti és Faipari Egy. Termőhelyism. Tanszék,
*Karai Antal*nak, SOTE II. Belklinika,

a Társadalomtudományi Főosztályhoz tartozó intézmények dolgozói közül

*Voit Pálné*nak, Zenetudományi Intézet,
*Várnai Györgyné*nek, Közgazdaságtudományi Intézet,
*Keleti Istvánné*nak, Irodalomtudományi Intézet,
*Jancsó Pálné*nak, Történettudományi Intézet,
*Balázs Györgyné*nek, Történettudományi Intézet,
*Ouliczky Endré*nek, Pszichológiai Intézet,
*Verba András*nak, Régészeti Intézet,
*Gál Julián*ak, Dunántúli Tudományos Intézet
*Repponi Artúrné*nak, Ipargazdaságtani Kutató Csoport
*Székely Lászlóné*nak, Irodalomtudományi Intézet,
Mohos Gáborné, Szociológiai Kutató Intézet,

a Terv- és Pénzügyi Főosztályhoz tartozó intézmények dolgozói közül

*Gábor Ernő*nek, Akadémiai Kiadó,
*Halász Ervin*nek, Akadémiai Nyomda
*Lengyel Géza*nak, Kutatási Eszközöket Kivitelező Vállalat,
*Bayerle Tibor*nak, Kutatási Eszközöket Kivitelező Vállalat,
*Kuti András*nak, Mezőgazdasági Kutató Intézet Gazdasága,
*dr. Kovalszky Viktor*nak, Mezőgazdasági Kutató Intézet Gazdasága,
*dr. Kapócs Ferenc*nek, Kutatási Ellátási Szolgálat,
*dr. Szalay Béla*nak, Kutatási Ellátási Szolgálat,
*Molnár Józsefné*nek, Műszerügyi és Méréstechnikai Szolgálat,
*Fanó Sándor*nak, Műszerügyi és Méréstechnikai Szolgálat,

az MTA Központi Hivatala dolgozói közül

*Baksay Zoltán*nak,
*Kónya Sándor*nak,
*Pigler Katalin*nak,
*Lengyel Olgá*nak,
*Kovács József*nek,
*Domokos Péternén*ek,
*Rácz Hugónén*ak,
*Szabó Dávid*nak.
*Tarlós István*nak,
*Büky Sándornén*ak,
*Kun Józsefné*nek,

az MTA Könyvtára dolgozói közül

*Nedeczky Ferencné*nek,

az MTA Bölcsőde dolgozói közül

*Farkas Endrénén*ek.

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára

1974. évben, kiemelkedő kutatási eredményeik alapján **„Ifjúsági díj"**-ban részesítette

Névai Pált, a Matematikai Kutatóintézet tudományos munkatársát, a matematikai tudományok kandidátusát, az approximációelmélet, ezen belül a Fourier-féle sorfejtések, az interpoláció, az ortogonális polinomok, és a szinguláris integrálok elméletében elért új eredményeiért, melyet több tanulmányában fejtett ki;

Hargittai Istvánnét, a Központi Kémiai Kutatóintézet tudományos munkatársát, a „Koordinációs vegyületek gázfázisú molekula geometriája" című társszerzővel írt pályamunkájáért;

Szigeti Péterné, Bartha Györgyit, a Földrajztudományi Kutató Intézet tudományos munkatársát, „Magyarország megyéinek gazdasági helyzete és a lakosság életkörülményének területi különbségei" című tanulmányáért;

Somogyi Károlyt, a Műszaki Fizikai Kutató Intézet tudományos munkatársát, a „Félvezetők, elsősorban a GaP és izoelektronos analógjai ($ZnGeP_2$, $ZnSiP_2$) transzport-jelenségeinek vizsgálata" című pályamunkájáért;

Kollár Jánost, a Központi Fizikai Kutató Intézet tudományos munkatársát, az „Átmeneti fémek kohéziós és rugalmas tulajdonságainak vizsgálata" című pályamunkájáért;

Hock Gábort, az Atommagkutató Intézet tudományos munkatársát, a „Könnyű magok körében végzett β és μ-spektroszkópiai számítások a magstruktúra és az alapvető kölcsönhatások egyes problémáinak elméleti vizsgálata" tárgykörében elért eredményéért, melyet több publikációban adott közre;

Kardos Juliannát, a Központi Kémiai Kutató Intézet tudományos munkatársát, „Biszfenolok gyökös reakció-képességének vizsgálata poly (vinil-acetát) gyökkel" című pályamunkájáért;

Földvári Istvánt, a Kristályfizikai Tanszéki Kutató Csoport tudományos munkatársát, az „Elektronszóró potenciál eloszlásának vizsgálata elektrondiffrakcióval" című pályamunkájáért;

Vaskóné, Dávid Klárát, az ELTE Földtani Tanszékének tudományos munkatársát, az „Új eredmények a kréta időszaki lepusztulási térszín kőzettani rekonstrukciójának problémaköréből" című pályamunkájáért;

Vincze Imrét, a Központi Fizikai Kutató Intézet tudományos munkatársát, a „Spin töltéssűrűség perturbáció vizsgálata híg vasalapú ötvözetekben" című pályamunkájáért;

Szidonyáné, Breznovits Ágnest a Szegedi Biológiai Központ tudományos segédmunkatársát, és

Maliga Pált, a Szegedi Biológiai Központ tudományos munkatársát, a „Sztreptomicin és 5-bromo-deoxyuridin rezisztens mutánsok gyors előállítása" című pályamunkájukért;

Gróf Józsefet, a SOTE Urológiai Klinika tudományos segédmunkatársát, „Az urémiás toxikozis biokémiai hátterének vizsgálata" című pályamunkájáért,

Szemes Imrét, a Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézet tudományos segédmunkatársát, a „Káliumméta és polifoszfátok hatásának tanulmányozása homoktalajokon" című pályamunkájáért;

Solymosi Lászlót, a Történettudományi Intézet tudományos munkatársát, a „Jobbágyköltözésről szóló határozat helye a költözés gyakorlatában" című pályamunkájáért;

Gábor Győzőt, a Közgazdaságtudományi Intézet tudományos munkatársát, a matematikai programozás közgazdasági alkalmazásának kutatása terén elért eredményeiért.

Jogszabályok

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1974. évi 5. számú

törvényerejű rendelete

egyes felsőoktatási munkaköröknek határozott idejű munkaviszonyban ellátásáról

1. §. (1) E törvényerejű rendelet hatálya kiterjed az egyetemeken, az egyetemi jellegű főiskolákon, valamint a főiskolákon létesített tanársegédi és adjunktusi munkakörökre.

(2) Nem terjed ki a törvényerejű rendelet hatálya a honvédelmi miniszter, illetőleg a belügyminiszter felügyelete alatt álló főiskolákon (akadémiákon) létesített, valamint az egészségügyi miniszter felügyelete alatt álló felsőoktatási intézményekben az egyes orvosok munkaviszonyáról szóló 1959. évi 14. számú törvényerejű rendelet hatálya alá tartozó tanársegédi és adjunktusi munkakörökre.

2. §. (1) A tanársegédeket és adjunktusokat a (2) bekezdésben megállapított kivétellel

— az egyetemeken és egyetemi jellegű főiskolákon 1974. szeptember 1. napjától,

— a főiskolákon a felügyeletet gyakorló miniszter, illetőleg országos hatáskörű szerv vezetője által meghatározott időponttól

legfeljebb öt évre szóló munkaszerződéssel lehet alkalmazni. A munkaszerződés újabb legfeljebb öt évre — több alkalommal is — meghosszabbítható.

(2) Az (1) bekezdésben megjelölt munkakörben határozatlan időre szóló munkaviszonyt lehet létesíteni olyan szakemberrel, aki az oktatói munkakörnek megfelelő szakirányú valamely munkaterületen (pl. üzemben, intézményben, az államigazgatásban) hosszú gyakorlatot szerzett.

3. §. (1) Az egyetemeken és az egyetemi jellegű főiskolákon az 1974. szeptember 1. napját megelőzően határozatlan időre kinevezett tanársegédek és adjunktusok munkaviszonya, egyébként változatlan feltételek mellett — a (2)—(5) bekezdésekben megállapított kivételekkel — 1975. szeptember 1. napján három évre terjedő munkaviszonnyá alakul át.

(2) A felügyeletet gyakorló miniszter a munkaviszony átalakulásának időpontját az (1) bekezdésben meghatározott időpontnál korábbi, de 1974. szeptember 1. napját követő időpontban és intézményenként eltérően is meghatározhatja.

(3) Az alkalmazásra jogosult vezető a határozott idejűvé váló munkaviszony időtartamát, az oktatóval történt megegyezés alapján, három évet meghaladó, de legfeljebb öt évre terjedő időben is megállapíthatja.

(4) Ha a munkaviszony átalakulására megszabott időpontban az oktatónak az öregségi teljes nyugdíjra való jogosultság megszerzéséhez legfeljebb öt éve hiányzik, a munkaviszony a nyugdíjjogosultság megszerzéséig tart.

(5) Nem alkalmazható az (1) bekezdésben foglalt rendelkezés abban az esetben, ha a tanársegéd, illetőleg az adjunktus további határozatlan idejű alkalmazásához méltánylást érdemlő okból — az intézmény vezetőjének javaslatára — a felügyeletet gyakorló miniszter hozzájárult. Az intézmény vezetője a javaslattétel előtt köteles az intézmény tanácsának véleményét meghallgatni.

4. §. (1) A főiskolákon a határozatlan időre kinevezett tanársegédek és adjunktusok munkaviszonya a felügyeletet gyakorló miniszter, illetőleg országos hatáskörű szerv vezetője által megállapított időpontban három évre terjedő munkaviszonnyá alakul át.

(2) A mukaviszony átalakulásával kapcsolatban a 3. § (3)—(5) bekezdése megfelelően irányadó.

5. §. (1) A tanársegéd vagy adjunktus a munkaviszonyát felmondhatja, ha

a) a határozott idejűvé váló munkaviszonyát nem kívánja fenntartani;

b) a határozott idejű munkaviszonyának tartama alatt az öregségi teljes vagy résznyugdíjra való jogosultságát megszerzi.

(2) Az (1) bekezdés *a)* pontja alapján a felmondás legkésőbb a határozatlan idejű munkaviszony átalakulásának időpontjáig közölhető.

6. §. Ez a törvényerejű rendelet a kihirdetése napján lép hatályba, az alkalmazásával kapcsolatos végrehajtási szabályokat — az egyetemek és főiskolák felett felügyeletet gyakorló miniszterekkel, az Országos Testnevelési és Sporthivatal elnökével, valamint a Szakszervezetek Országos Tanácsával egyetértésben — a művelődésügyi miniszter és a munkaügyi miniszter együttesen állapítják meg.

Losonczi Pál s. k.,
a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke

Cseterki Lajos s. k.,
a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának titkára

A Minisztertanács 1014/1974. (IV. 2.) számú

határozata

az Állami Díj és Kossuth-díj Bizottság személyi összetételének megállapításáról

1. A Minisztertanács az Állami Díj és Kossuth-díj Bizottság összetételét a következőkben állapítja meg:

Az Állami Díj és Kossuth-díj Bizottság Elnöksége

elnöke:

Aczél György, a Minisztertanács elnökhelyettese,

elnökhelyettesei:

dr. Ajtai Miklós, az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság elnöke,

dr. Csanádi György, Kossuth- és Állami Díjas akadémikus, közlekedés- és postaügyi miniszter,

dr. Erdey-Grúz Tibor, kétszeres Kossuth-díjas akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke,

Gál László, a Szakszervezetek Országos Tanácsa titkára,

dr. Kornidesz Mihály, az MSZMP KB osztályvezetője,

Nagy Miklós művelődésügyi miniszter,

dr. Orbán László művelődésügyi minisztériumi államtitkár,

titkára:

dr. Gál Tivadar, a Minisztertanács Titkársága vezetője.

Plénum tagjai:

dr. Ács Ernő kétszeres Kossuth-díjas, a műszaki tudományok doktora, a Távközlési Kutatóintézet nyugalmazott igazgatója,

Benjámin László Kossuth-díjas költő,

Berki Sándor, a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsa Elnökségének tagja, a mezőszilasi termelőszövetkezet elnöke.

dr. Bognár Géza kétszeres Kossuth-díjas akadémikus, a Távközlési Kutatóintézet tudományos igazgatója,

Bulla Elma Kossuth-díjas színművésznő,

dr. Császár Ákos Kossuth-díjas, az MTA levelező tagja, tanszékvezető egyetemi tanár.

dr. Csáki Frigyes Állami Díjas, az MTA levelező tagja, tanszékvezető egyetemi tanár,

Csépányi Sándor, az Ózdi Kohászati Üzemek vezérigazgatója,

dr. Dimény Imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter,

Dobozi Imre Kossuth-díjas író, a Magyar Írók Szövetsége főtitkára,

Domanovszki Endre kétszeres Kossuth-díjas festőművész, a Képzőművészeti Főiskola rektora,

Fábri Zoltán háromszoros Kossuth-díjas filmrendező, a Magyar Filmművészek Szövetsége elnöke,

Ferencsik János kétszeres Kossuth-díjas karmester,

Fischer Annie háromszoros Kossuth-díjas zongoraművésznő,

Friss István Állami Díjas akadémikus, az MTA Közgazdaságtudományi Intézet nyugalmazott igazgatója,

dr. Fülöp József, az MTA levelező tagja, a Központi Földtani Hivatal elnöke,

dr. Gerecs Árpád Kossuth-díjas akadémikus, tanszékvezető egyetemi tanár,

dr. Hardy Gyula, a kémiai tudományok kandidátusa, a Műanyagipari Kutatóintézet igazgatója,

Hidas Antal Kossuth-díjas író,

dr. Horgos Gyula kohó- és gépipari miniszter,

dr. Hutás Imre, az orvostudományok kandidátusa, az Országos Korányi TBC és Pulmonológiai Intézet igazgatója,

dr. Jánossy Lajos Kossuth-díjas akadémikus, a Központi Fizikai Kutatóintézet tudományos tanácsadója,

dr. Kónya Albert, az MTA levelező tagja, egyetemi tanár,

dr. Kovács Gábor, a mezőgazdasági tudományok doktora, a szarvasi Öntözési és Rizstermesztési Kutatóintézet igazgatója,

Lakos Sándor, a közgazdasági tudományok kandidátusa, az MSZMP KB Társadalomtudományi Intézet igazgatója,

dr. Lehr Ferenc Kossuth-díjas, a műszaki tudományok kandidátusa, a Könnyűipari Tervező Iroda igazgatóhelyettese,

Major Tamás kétszeres Kossuth-díjas színművész, a Nemzeti Színház főrendezője,

Mikus Sándor kétszeres Kossuth-díjas szobrászművész,

Nagy Károly, az MTA levelező tagja, egyetemi tanár,

Nádasdy Kálmán háromszoros Kossuth-díjas, a Színház- és Filmművészeti Főiskola rektora,

dr. Osztrovszki György, az MTA levelező tagja, az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság elnökének helyettese,

dr. Pándi Pál Állami Díjas, az irodalomtudományok doktora, egyetemi tanár,

dr. Pethő György, a közgazdasági tudományok doktora, az Agrártudományi Egyetem rektora,

Sebestyén János Kossuth-díjas, az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság elnökének általános helyettese,

dr. Schultheisz Emil egészségügyi miniszter,

Sőtér István Kossuth-díjas akadémikus, az MTA Irodalomtudományi Intézet igazgatója,

dr. Straub F. Brunó kétszeres Kossuth-díjas akadémikus, az MTA Biokémiai Intézet igazgatója,

dr. Szabó Imre Kossuth-díjas akadémikus, az MTA Állam- és Jogtudományi Intézet igazgatója,

dr. Szabó János, az MTA levelező tagja, építésügyi és városfejlesztési minisztériumi államtitkár,

dr. Szabó Zoltán nyugalmazott miniszter,

dr. Szekér Gyula, a műszaki tudományok doktora, nehézipari miniszter,

Szili Géza, a nehézipari miniszter helyettese,

dr. Szőkefalvy-Nagy Béla kétszeres Kossuth-díjas akadémikus, tanszékvezető egyetemi tanár,

Tarján Ferenc Kossuth-díjas, a KGM Műszaki Főosztály vezetője,

dr. Tárczy-Hornoch Antal Kossuth- és Állami Díjas akadémikus, az MTA Geodéziai és Geofizikai Kutatóintézet tudományos tanácsadója,

Tasnádi Emil, az Országos Találmányi Hivatal elnöke,

dr. Törő Imre Kossuth-díjas akadémikus, nyugalmazott egyetemi tanár,

dr. Trautmann Rezső, a műszaki tudományok kandidátusa, nyugalmazott miniszter,

dr. Turányi István Állami Díjas, tanszékvezető egyetemi tanár,

Urbán Lajos, a KPM Vasúti Főosztály vezetője, a MÁV vezérigazgatója,

dr. Vajta László Kossuth-díjas, az MTA levelező tagja, az Országos Kőolaj- és Gázipari Tröszt vezérigazgató-helyettese,

dr. Vayer Lajos, a művészettörténeti tudományok doktora, tanszékvezető egyetemi tanár,

Verő József kétszeres Kossuth-díjas akadémikus, a Vasipari Kutatóintézet igazgatója,

dr. Weichinger Károly Kossuth-díjas, a műszaki tudományok kandidátusa, nyugalmazott egyetemi tanár,

dr. Zambó János Kossuth- és Állami Díjas akadémikus, tanszékvezető egyetemi tanár.

2. Ez a határozat a kihirdetése napján lép hatályba; egyidejűleg az 1036/1969. (IX. 28.) Korm. számú, az 1039/1970. (VIII. 22.) Korm. számú, az 1028 1971. (VII. 1.) Korm. számú, az 1019/1972. (VI. 27.) Mt. h. számú, valamint az 1039/1973. (X. 5.) Mt h. számú határozat hatályát veszti.

Fock Jenő s. k.,
a Minisztertanács elnöke

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA ELNÖKSÉGÉNEK HATÁROZATAI*

az 1974. március 26-i ülésen

Az Akadémia elnökségének beszámolója az 1974. évi közgyűlésen

A megvitatott előterjesztés a beszámoló-tervezet második változata volt, amelyet az ülésen véglegesíteni kellett. Az elnökség hosszasan vitázott a beszámolónak a bürokráciával és ezzel összefüggésben — az akadémiai reform alapgondolatának helyeslése mellett — a jelenlegi hivatali szervezettel, illetve működési mechanizmussal kapcsolatos részei felett. Az elnökség ezekben a kérdésekben úgy foglalt állást, hogy a jelenlegi működési mechanizmus, illetve szervezet optimálisnak tekinthető, mindamellett azonban a fellelhető bürokratikus jelenségek ellen tovább kell harcolni.

Az elnökség 12/1974. sz. határozata

Az elnökség a vita során elhangzott módosítások figyelembevételével véglegesített beszámolót jóváhagyja.

* A nem teljes szöveggel közölt határozatokat az Akadémia tagjai részére — kérésükre — a Tudományos Testületi Titkárság tájékoztatásul megküldi.

Budapest, 1974. március 27.

Az elnökség egyéb állásfoglalásai az 1974. évi március 26-i ülésen

Az elnökség napirendjén szerepeltek még az alábbi tájékoztató anyagok:

1. A tudománypolitikai irányelvek megvalósításának helyzete.

2. Tájékoztató jelentés a 62/1963. sz. elnökségi határozat értelmében „A hazai akusztikai kutatások helyzete, feladatai: a zaj elleni védekezés" c. előterjesztés átdolgozásáról.

3. Tájékoztató jelentés „A társadalomtudományok helyzete és fejlesztésének problémáiról", továbbá „A természettudományi kutatások helyzetéről és problémáiról" c. előterjesztések miniszertanácsi tárgyalásáról.

4. Beszámoló az eltelt időszak jelentősebb akadémiai testületi eseményeiről.

5. Beszámoló az eltelt időszak jelentősebb akadémiai szakigazgatási eseményeiről.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Közlemények

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

a Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztálya pályázatot hirdet a Műszaki Fizikai Kutató Intézet igazgatói munkakörére 1974. szeptember 1-i hatállyal.

A pályázókkal szembeni követelmények:

- egyetemi végzettség és tudományos fokozat
- jelentős tudományos eredmények a szilárdtestfizika területén;
- megfelelő vezetési gyakorlat

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázó jelenlegi munkahelyének, besorolásának, beosztásának és fizetésének megjelölését;
- eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek ismertetését;
- a pályázó által írt tanulmányok, könyvek jegyzékét pontos bibliográfiával;
- tudományos fokozatának, kitüntetéseinek, idegen nyelvismeretének megjelölését;
- az intézet jövőbeni tudományos munkájára vonatkozó terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

- az oklevelek hiteles másolatát;
- részletes önéletrajzot 2 példányban;
- erkölcsi bizonyítványt.

Az igazgató besorolására és vezetői megbízására a kinevezés, ill. megbízás alkalmával érvényben levő kormányrendeletek, ill. az Akadémia főtitkárának vonatkozó utasításai az irányadók.

A pályázatokat a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárához (Bp. V., Roosevelt tér 9.) kell benyújtani 1974. május 20-ig.

Budapest, 1974. április 8.

Páris György s. k.,
főosztályvezető

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA DUNÁNTÚLI TUDOMÁNYOS INTÉZETE (Pécs) pályázatot hirdet két közgazdász végzettségű tudományos segédmunkatársi állás betöltésére.

A kinevezendő tudományos segédmunkatárs feladata:

Az Intézet területfejlesztéssel kapcsolatos közgazdasági kutatásaiban részvétel; valamint kisebb közgazdasági vizsgálatok lefolytatása, együttműködés külső munkatársakkal.

Pályázhatnak azok, akik közgazdaságtudományi egyetemi végzettséggel rendelkeznek. Határozott idejű alkalmazásuk ideje 3 év. Ezen idő alatt meg kell szerezniük az egyetemi doktori oklevelet és egy idegen nyelvből állami nyelvvizsgát kell letenniük. Besorolásuk a munkaügyi miniszter 2/1974. (II. 17) MüM számú rendeletében foglaltak szerint a 914 kulcsszámú tudományos segédmunkatársi státusba történik.

A pályázati kérelem határideje: 1974. szeptember 1.

Alkalmazás időpontja: 1974. október 1.

A pályázat benyújtásának helye: Magyar Tudományos Akadémia Dunántúli Tudományos Intézete, intézeti igazgató. 7601. Pécs, Pf. 199.

A pályázathoz mellékelni kell:

1. Önéletrajz
2. A végzett szak megnevezése
3. Szakmai érdeklődési terület
4. A szigorlati tárgyak vizsgaeredményei
5. Szakmai referencia (zárt borítékban) tetszőlegesen megválasztott egyetemi oktatótól.

Bihari Ottó s. k.,
akadémikus, intézeti igazgató

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden hétfőn* 16—17.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Központi Igazgatási Titkárság

Kónya Albert akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke *minden hétfőn* 14—15 óráig, *Kulcsár Kálmán* akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig *minden csütörtökön* 14—15 óráig tart fogadóórát. Előzetes bejelentés a 127—294 telefonon, a 18—64-es mellékállomáson lehetséges.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Központi Igazgatási Titkárságának vezetője

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, 1363 Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 1200 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96 162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,— Ft.

Egyes példányok beszerezhetők az 1055 Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,— Ft.

74.300 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

314149
MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

XXIII. (1974.) ÉVFOLYAM 9. SZÁM.

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1974. MÁJUS 21.

TARTALOM

S személyi rész 175

Törvények, rendeletek, határozatok
10/1974. (IV. 14.) MT rend. A kutatási-fejlesztési témák országos nyilvántartásáról 178
1015/1974. (IV. 14.) Mt. h. Állami Díjak és Kossuth-díjak 1975. évi adományozásáról 179

Miniszteri utasítás
202/1974. (M. K. 6.) MM—PM A felsőoktatási intézmények által végzett szerződéses munkák vállalásáról és pénzügyi elszámolásának szabályozásáról szóló 203/1968. (M. K. 16.) MM—PM számú együttes utasítás kiegészítéséről 179

Közlemények
Közlemény a Magyar Tudományos Akadémia Mikrobiológiai Kutató Csoportja Igazgató Tanácsának személyi összetételéről 180
Az MTA Központi Hivatala Természettudományi II. (biológiai) Főosztályának pályázati felhívása 180
Az MTA Központi Fizikai Kutató Intézetének pályázati felhívása 180
Az MTA Izotóp Intézetének pályázati felhívása 180
Az MTA Ókortudományi Tanszéki Kutatócsoportjának pályázati felhívása 181
A MÉM Mérnök- és Vezetőtovábbképző Intézetének pályázati felhívása 181
A Gödöllői Agrártudományi Egyetem pályázati felhívása 182
A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadóórája 182
A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája 182

Személyi rész

A Magyar Tudományos Akadémia elnöksége az 1974. évi

Akadémiai Aranyérmet

Lengyel Béla akadémikusnak adományozta több évtizedes példamutatóan következetes és áldozatkész tudománypolitikai és tudományszervezési, kiemelkedő oktatói, nevelői, továbbá a szilíciumkémia területén, főként a szilikátüvegek és a szilíciumorganikus vegyületek sajátosságainak kutatásában elért, nemzetközileg elismert tudományos munkásságáért; a hazai szervetlen kémiai kutatások fellendítéséért; fiatal oktatók és kutatók neveléséért; a Kémiai Tudományok Osztálya vezetőjeként a kutatóhálózat koncentrálásának és fejlesztési koncepciójának kialakításáért, az Osztály tudományos testületi tevékenységének kibontakoztatásáért, e tevékenység határozott és megértő irányításáért.

A Magyar Tudományos Akadémia elnöksége

a kiemelkedő tudományos eredmények elismeréséül az 1974. évi közgyűlésen

Akadémiai Díjban

részesítette:

Nyelv- és Irodalomtudományok Osztálya

Megosztott díj

1. *Varga Rózsát*, az MTA Keleteurópai Kutató Csoport, ELTE Világirodalmi Tanszék tudományos munkatársát: 12 500 Ft

Patyi Sándort, az MTA I. Osztályának tudományos titkárát: 12 500 Ft

„A népi írók bibliográfiája. Művek, irodalom, mozgalom 1920—1960." (1972) című munkájukért, mellyel a két világháború közötti korszak egyik legjelentősebb irodalmi irányzatának, politikai mozgalmának és utóéletének, közel fél évszázadot átfogó bibliográfiai összegező rendszerezését valósították meg.

A népi írók mozgalma általános elvi-politikai és történeti értékelését az MSZMP Központi Bizottsága mellett működő kulturális elméleti munkaközösség végezte el „A népi írókról" c. állásfoglalásában, 1958-ban. Ekkor fogalmazódott meg az az igény, hogy létre kell hozni egy olyan dokumentumfeltáró bibliográfiai kézikönyvet, melynek segítségével a további kutatás elmélyíthető és lehetségessé válik a speciális részkérdések tudományos igénnyel és felelősséggel történő megválaszolása is.

A szerzők bibliográfiai anyagok rendszerezésével a népi írók munkásságát, mozgalmát és az egész korszakot teljes egészében, a probléma minden bonyolultságát figyelembe véve mutatják be.

Hazai és külföldi tudományos folyóiratokban megjelent recenziók hangsúlyozzák: A népi írók bibliográfiája magas szintű tudományos teljesítmény, nélkülözhetetlen kézikönyv.

Filozófiai és Történettudományok Osztálya

2. *Lukács Józsefet*, a filozófiai tudományok doktorát, az ELTE Filozófiai II. Tanszék tanszékvezető egyetemi tanárát: 25 000 Ft

„Istenek útjai" (1973) című könyvéért.

A szerző könyvében vizsgálja miként következnek a munka elidegenülésének általános vonásaiból a vallási elidegenülés tipikus alapvonásai; milyen társadalmi folyamatokat tükröz vissza a természetfölötti létezők uralmának elképzelése. Ez az elméleti vizsgálat alapozza meg az ázsiai termelési mód talaján sarjadt nagy vallások és a nyugati vallások típusának megkülönböztetését.

A könyv legterjedelmesebb részében a szerző a kereszténység vallási előzményeinek topológiai vizsgálatát kezdi meg.

Lukács József könyve a vallások típusainak rendszerezésére és meghatározására minden eddigi kísérletnél elfogadhatóbb megoldást ad.

A könyv a szóban forgó jelenségeknek olyan új, marxista szellemű értelmezését nyújtja — gazdagítva, illetve bizonyos értelemben megteremtve a marxista vallás-tipológiát — amely szervesen illeszkedik bele dialektikus vallásfogalmának egész rendszerébe.

3. *R. Várkonyi Ágnest*, a történelemtudományok doktorát, az MTA Történettudományi Intézet tudományos osztályvezetőjét: 25 000 Ft

„A pozitivista történetszemlélet a magyar történetírásban I.—II." (1973) című könyvéért.

Nagyszabású kétkötetes új monográfiája a pozitivista történetszemlélet megszületésének és európai térhódításának marxista módszerrel kialakított elemzéséhez kapcsolja magyarországi értékelése több, mint egy évszázadának magas színvonalú historiográfiai áttekintését. Minderre alapozva végzi el a pozitivizmus magyarországi gyökereinek bravúros feltárását a 19. század derekán, jóval az eddig sejtettnél korábban és nagyobb eszmetörténeti jelentőséggel végbemenő kibontakozásának bemutatását. A monográfia a vizsgált korszak tudományossága pozitivista, polgárosodó vonulatának felismertetésével a történettudomány elméleti kérdéseivel foglalkozó munkák közé került.

Matematikai és Fizikai Tudományok Osztálya

4. *Schmidt Tamást*, a matematikai tudományok doktorát, az MTA Matematikai Kutatóintézet igazgatóhelyettesét: 25 000 Ft

A modern algebra két, napjainkban virágzó fejezetében, a hálózatelméletben és az univerzális algebrák elméletében elért eredményeiért.

Munkásságában az első jelentős lépés volt az a tétel, amely tetszőleges univerzális algebrák kongruenciahálóit jellemezte. Későbbi legjelentősebb kutatásai a hálók kongruenciahálóinak vizsgálatára terjedtek ki. E témakörben jelentős eredményeket ért el; 1969-ben ezen eredményekből védte meg doktori disszertációját.

Kongruenciákra vonatkozó kutatásait 1968-ban könyvalakban foglalta össze.

Kutatásai 1971—72-ben áttevődtek a moduláris hálók vizsgálatára.

Megosztott díj (25 000 Ft egyenlő arányban)

5. *Szabó Ferencet*, az MTA Központi Fizikai Kutató Intézet igazgatóhelyettesét és következő munkatársait,

Gyimesi Zoltán főosztályvezetőt,
Szatmáry Zoltán tudományos munkatársat,
Turi László tudományos munkatársat,
Valkó János tudományos munkatársat:

A ZR-6 zéróreaktoron teljesítendő tudományos program megalapozásában, a reaktor tervezésében és megépítésében nyújtott kiemelkedő tudományos tevékenységükért.

A KFKI-ban megépített és 1972. november 28-án megindult ZR-6 reaktor a szovjet VVER típusú atomerőmű zónájának zéró változata. A ZR-6 reaktoron, amelyet a KGST országok szakértőiből álló Tudományos Tanács irányít, a baráti országok kutatói végeznek tudományos munkát.

A programrendszer kialakításán túlmenően a KFKI kutatói lényegesen befolyásolták a ZR-6 reaktorral kapcsolatos számítások egész filozófiáját, a baráti országok kutatóinak figyelmét az ún. „illesztett" kódok irányába terelve.

1973 novemberében a kollektíva első évének munkájáról a KGST Atomenergia Állandó Bizottság plénumán számoltak be. A bizottság rendkívül meleg elismerésben részesítette a kollektíva eredményeit, kiemelve a magyar résztvevők magas színvonalú munkáját.

Agrártudományok Osztálya

6. *Sváb Jánost*, a mezőgazdasági tudományok kandidátusát, az Agrártudományi Egyetem Növénytermesztéstani Intézet tudományos főmunkatársát: 25 000 Ft

A biometria és populáció-genetika bevezetésével és ezek alkalmazásának fejlesztésével az agrártudomány jóformán valamennyi ágának fejlődését elősegítő tudományos tevékenységéért.

Több új biometriai módszert dolgozott ki a mezőgazdasági kutatás területére, úgymint a nagyüzemi kísérletek értékelési módszereit, fajtaérték indexet, kumulatív terméselemzést, vetésforgó kísérletek kumulatív értékelési módszerét, fajtagyűjteményes egysorozatos kísérletek tervezését és értékelését.

Bővítette a populáció-genetika elméletét a fajtafenntartás irányában.

Munkája eredményét mintegy 70 szakdolgozatban, számos hazai és külföldi előadásban ismertette.

Három könyve jelent meg, legutóbbi „Biometriai módszerek a kutatásban" címmel, 1973-ban. „A populáció-genetika alapjai" című művének lengyelországi kiadását most készítik elő.

Orvosi Tudományok Osztálya

Megosztott díj

7. *Béládi Ilonát*, az orvostudományok kandidátusát, a Szegedi Orvostudományi Egyetem Mikrobiológiai Intézet docensét: 12 500 Ft

Nász Istvánt, az orvostudományok doktorát, a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Mikrobiológiai Intézet egyetemi tanárát: 12 500 Ft

Az adenovírus kutatás terén közösen elért eredményeiket „Az adenovírusok és kórokozó szerepük" című monográfiában jelentették meg, mely nívódíjban részesült. A hazai víruskutatásban közösen elért, nemzetközi elismerést szerzett eredményeik elméleti és gyakorlati jelentőségűek.

Műszaki Tudományok Osztálya

8. *Fuchs Eriket*, a műszaki tudományok kandidátusát, a Vasipari Kutató Intézet műszaki tanácsadóját: 25 000 Ft

A diffúziós folyamatok elméletének továbbfejlesztése terén elért eredményeiért.

Évek óta sikeresen foglalkozik a diffúziós folyamatok továbbfejlesztésével és azt a heterogén szövettel kristályosodott ötvözetekben is létrejövő koncentrációs különbségek kiegyenlítődésére alkalmazza.

A diffúziós folyamatok bonyolult számításának megkönnyítésére nomogramokat szerkesztett, amelyekkel az üzemben előadódó diffúziós problémák megoldása lehetséges. Elméleti eredményeinek, valamint erre a különleges célra kifejlesztett mérőműszereknek és módszereknek a felhasználásával az elmúlt években jelentős ipari eredményeket értek el. Itthon és külföldön számos cikkben és előadásban ismertette a diffúzió lefolyására vonatkozó elméleti és kísérleti eredményeit. Az eredmények iránt külföldön egyre nagyobb érdeklődés mutatkozik baráti országokban és nyugaton egyaránt. Eredményei az öntőiparban közvetlenül hasznosított jelentős fejlődést hozó fémtani alapkutatások.

9. *Nagy Istvánt*, a műszaki tudományok kandidátusát, az MTA Számítástechnikai és Automatizálási Kutató Intézet tudományos főmunkatársát: 25 000 Ft

A középfrekvenciás inverterek és a szinkron generátorok gerjesztési rendszereinek kutatása terén elért kiemelkedő eredményeiért.

A középfrekvenciás inverterek területén olyan világviszonylatban is új megoldást dolgozott ki, amellyel gazdaságos kivitelben kb. egy nagyságrenddel terjeszthető ki az inverter határfrekvenciája, illetve a kisebb frekvenciájú inverterek az olcsóbb, nem inverter típusú tirisztorokkal is megvalósíthatók. A Kohászati Gyárépítő Vállalat egy középfrekvenciás inverter kifejlesztésével bízta meg az intézetet és ebben az említett új megoldást alkalmazták. A középfrekvenciás inverterre az Intézet szolgálati szabadalmat kapott.

A Ganz Villamossági Művek az első tirisztoros szabályozót diesel-villamos mozdonyokban alkalmazza. Eddig kb. 10 darabot gyártottak le, ezek közül kettő egy év óta mozdonyon üzemben is van. Két éven belül kb. 200 db gyártása várható.

A gyakorlati eredmények mellett az elmúlt három évben Nagy István ebben a tárgyban jelentős elméleti tevékenységet fejtett ki. Nyolc angol nyelvű cikket írt, ezek tekintélyes külföldi szaklapokban jelentek meg.

Kémiai Tudományok Osztálya

10. *Dr. Bodor Gézát*, a kémiai tudományok doktorát, a Műanyagipari Kutató Intézet tudományos osztályvezetőjét: 25 000 Ft

A műszálak szerkezetének kutatása, valamint a polimerek szupermolekuláris szerkezetének vizsgálata terén elért, elméleti és ipari szempontból egy-

aránt kiemelkedő, nemzetközileg is elismert tevékenységéért. Az ipar előtt álló feladatok közül különösen a hazai poliamid és polipropilén szálgyártás megvalósításának elvi, szerkezeti vonatkozásait kutatta és elért eredményei külföldön is jelentős érdeklődést váltottak ki. Elsőként mutatta ki, hogy a polipropilén kristályossága hőkezelés közben állandó marad.

Néhány éve a korábbi módszerek mellett egy új eljárást is alkalmaz a polimer szerkezetkutatásban, amely elméleti és gyakorlati szempontból nemzetközi jelentőségre tett szert, ez a polimerek modelljeinek diffrakciós vizsgálata. A modellkísérleteket újabb lézerdiffrakcióval végzi és ezzel lehetőséget teremtett nemcsak a kristályos, hanem az amorf szerkezetek modelljeinek leírására is.

Kutatásai mind elméleti, mind gyakorlati szempontból nagy jelentőségűek.

Biológiai Tudományok Osztálya

Megosztott díj

11. *Dr. Solymossy Ferencet*, a biológiai tudományok kandidátusát, az MTA SZBK Növényélettani Intézet tudományos csoportvezetőjét: 12 500 Ft

Dr. Fedorcsák Imrét, a biológiai tudományok kandidátusát, az ELTE Genetikai Intézet tudományos főmunkatársát: 12 500 Ft

A nukleinsavak izolálásával kapcsolatos új módszer kidolgozásáért és bevezetéséért.

Az általuk kidolgozott dietilpirokarbonátos eljárás lehetővé tette, hogy intakt, teljes nukleinsavakat lehessen izolálni azáltal, hogy a fenti anyaggal a károsító nukleáz enzimek működését kikapcsolták. Az eljárás különös jelentőséggel bír a biológiai információt hordozó anyagok szerkezeti és funkcionális sajátságainak felderítésében és az intakt genetikus anyag természetének megismerésében. Felfedezésük ma már nemzetközileg is elismert és széles körben alkalmazott mind genetikai, biokémiai, mind pedig egyéb, a nukleinsavakkal összefüggő vizsgálatokban. Ezzel a munkájukkal a magyar biológiai kutatás számára komoly elismerést arattak.

Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya

12. *Kornai Jánost*, a közgazdaságtudományok doktorát, az MTA Közgazdaságtudományi Intézet tudományos tanácsadóját: 25 000 Ft

Az „Anti-Equilibrium" című munkájáért.

A könyv magyarul a Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó gondozásában 1971-ben, angolul a North Holland kiadó gondozásában ugyanabban az évben jelent meg és, amely azóta néhány más nyelven is kiadásra került, illetve kiadása folyamatban van.

E művében Kornai a közgazdaságtudomány több ága (politikai gazdaságtan, elmélettörténet, üzemgazdaságtan, ökonometria), valamint egyes társtudományok (kibernetika, szociológia, pszichológia) kutatási eredményeit és módszereit felhasználva kísérletet tesz egy új szintézis kialakítása lehetséges útjának felvázolására a közgazdaságtudományban. Bírálja és végül is elveti a közgazdasági elmélet alapvető egyensúlyi szemléletét, és a rendszerelmélet eredményeit szem előtt tartva felvázolja egy új közgazdasági rendszer alapjait. Vizsgálatában nagy figyelmet szentel a hazai gazdaságirányítási rendszer tapasztalatainak. E műve kiemelkedően értékes tanulmány, és alapvetően hozzájárulhat a közgazdasági gondolkodásmód formálásához.

Jogszabályok

A Minisztertanács 10/1974. (IV. 14.) számú

rendelete

a kutatási-fejlesztési témák országos nyilvántartásáról

1. §

(1) A hazai tudományos kutatási és fejlesztési témákról országos kutatásnyilvántartást kell vezetni.

(2) Az országos kutatásnyilvántartás kiterjed:

a) a műszaki-, a természet-, az agrár- és az orvostudományi kutatások esetében a 100 000 Ft-ot meghaladó költségelőirányzatú, illetve költségráfordítású témákra,

b) a társadalomtudományi kutatások esetében, valamint olyan orvostudományi kutatások esetében, amelyekre az *a)* pont nem vonatkoztatható, egy kutató évi munkaidejének legalább felét kitevő munkaidőráfordítású témákra,

c) a „tudományok kandidátusa" és a „tudományok doktora" fokozat (1970. évi 9. sz. tvr.) elnyerése alapjául szolgáló értekezések fontosabb adataira.

2. §

(1) A kutatási-fejlesztési témákról köteles bejelentést tenni minden intézmény, amelyet a Központi Statisztikai Hivatal elnöke kutatási-fejlesztési statisztikai adatszolgáltatásra kötelez.

(2) Külön bejelentést kell tenni a téma megkezdésekor és befejezésekor.

(3) A bejelentési kötelezettség teljesítéséért az intézmény vezetője felelős.

(4) A „tudományok kandidátusa" és a „tudományok doktora" fokozatok elnyerése alapjául elfogadott értekezésekről — ha azok kutató-fejlesztő helyen készültek — az intézmény vezetője, egyéb esetekben a Tudományos Minősítő Bizottság Titkárságának vezetője köteles bejelentést tenni.

(5) Nem kötelesek bejelentést tenni a Honvédelmi Minisztérium és a Belügyminisztérium felügyelete alá tartozó intézmények, továbbá más in-

tézmények a Honvédelmi Minisztérium és a Belügyminisztérium megbízásai alapján folytatott kutatásokról.

3. §

(1) Az országos kutatásnyilvántartást a kutató-fejlesztő helyek bejelentései alapján működő központi kutatásnyilvántartó szerv, valamint egyes minisztériumok és országos hatáskörű szervek vezetői által kijelölt kutatásnyilvántartó szervek végzik.

(2) Az országos kutatásnyilvántartás működésének koordinációját és szükséges fejlesztését az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság elnöke a Szakmai Információs Konzultatív Bizottság útján látja el.

(3) A központi kutatásnyilvántartó szervet az Országos Műszaki Könyvtár és Dokumentációs Központ keretében kell létrehozni.

(4) A központi kutatásnyilvántartó szerv gondoskodik: a témák központi nyilvántartásáról, az országos kutatásirányítás, valamint a tudományági és az ágazati kutatáskoordinálás igényei szerint feldolgozásukról, a bejelentésekben foglalt információk rendelkezésre bocsátásáról, valamint az érvényes nemzetközi kötelezettségek teljesítéséről.

(5) A minisztériumok (országos hatáskörű szervek) felügyeleti területük kutató-fejlesztő tevékenységének nyilvántartására kiegészítő szabályozást rendelhetnek el.

4. §

(1) Az országos kutatásnyilvántartásból — az államtitkot és szolgálati titkot képező adatok kivételével — bármely érdekelt magyar intézmény jogosult információt beszerezni.

(2) Az országos kutatásnyilvántartás keretében az információk közlésére nem alkalmazható az államtitok és a szolgálati titok védelméről szóló 14/1971. (IV. 15.) Korm. számú rendelet 7. § (3) bekezdése *b)* pontjának második részében meghatározott rendelkezés.

5. §

(1) A bejelentési kötelezettség megszegése a BTK 213. §-ában, illetve az egyes szabálysértésekről szóló 17/1968. (IV. 14.) Korm. számú rendelet 163. §-ában meghatározott következményekkel jár.

(2) Ez a rendelet 1974. július 1-én lép hatályba; egyidejűleg a műszaki kutatások nyilvántartási rendszerének kialakításáról szóló 3/1968. (IV. 22.) OMFB sz. rendelet hatályát veszti. Végrehajtásáról — az érdekelt minisztériumok és országos hatáskörű szervek vezetőivel egyetértésben — az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság elnöke gondoskodik.

Aczél György s. k.,
a Minisztertanács elnökhelyettese

A Minisztertanács 1015/1974. (IV. 14.) számú

határozata

Állami Díjak és Kossuth-díjak 1975. évi adományozásáról

A Minisztertanács az 1963. évi 36. sz. törvényerejű rendelet 7. § (3) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján úgy határozott, hogy 1975. április 4., hazánk felszabadulásának 30. évfordulója alkalmából Állami Díjakat és Kossuth-díjakat adományoz.

Aczél György s. k.,
a Minisztertanács elnökhelyettese

Miniszteri utasítás

A művelődésügyi miniszter és a pénzügyminiszter 202/1974. (M. K. 6.) MM—PM számú

együttes utasítása

a felsőoktatási intézmények által végzett szerződéses munkák vállalásáról és pénzügyi elszámolásának szabályozásáról szóló 203/1968. (M. K. 16.) MM—PM számú együttes utasítás kiegészítéséről

A felsőoktatási intézmények által végzett szerződéses munkák vállalásáról és pénzügyi elszámolásának szabályozásáról szóló 203/1968. (M. K. 16.) MM—PM számú együttes utasítás (a továbbiakban: Ut.) kiegészítése tárgyában az érdekelt miniszterekkel (országos hatáskörű szervek vezetőivel), a Szakszervezetek Országos Tanácsával és a Pedagógusok Szakszervezetével egyetértésben, az alábbi utasítást adjuk ki:

1. Az Ut. 11. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A pénzmaradvány 3—5%-át be kell fizetni a felügyeleti minisztérium „Központi Kutatási Alap" elnevezésű költségvetési lebonyolítási folyószámlájára. A befizetendő összeg mértékét, valamint a befizetés időpontját — a szerződéses munkák egyes típusai szerint differenciáltan — a felügyeletet gyakorló miniszter határozza meg.

(3) A pénzmaradványból a (2) bekezdés szerinti befizetési kötelezettség teljesítése után — a szakszervezettel egyetértésben megállapított elvek alapján — szerződéses munkánként

— jutalmazási (részesedési) alapot,
— kulturális és szociális alapot,
— fejlesztési alapot

kell képezni."

2. Az Ut. 11. §-ának (3) bekezdése (4) bekezdésre módosul.

(3) Az Ut. a következő 15/A. §-sal egészül ki:

„15/A. §. (1) A felsőoktatási intézmények szerződéses munkáiból származó pénzmaradványból a felügyeletet gyakorló miniszter Központi Kutatási Alapot létesít.

(2) A Központi Kutatási Alapot elsősorban a társadalomtudományi, orvostudományi és természettudományi alapkutatások, valamint más, támogatásra szoruló tudományterületek kutatási feltételeinek javítására lehet felhasználni.

A Központi Kutatási Alap pénzeszközeinek kutatóhelyek, illetve feladatok szerinti elosztásáról a felügyeletet gyakorló miniszter dönt.

(3) A Központi Kutatási Alap

20%-a béralap,

30%-a jutalmazási alap,

10%-a kulturális és szociális alap,

40%-a fejlesztési alap

képzésére fordítható.

A felügyeletet gyakorló miniszter a Központi Kutatási Alapon belül átcsoportosításokat is végrehajthat, ennek során azonban a béralap nem emelhető, a fejlesztési alap pedig nem csökkenthető."

4. Az Ut. 5. §-ának (6) bekezdésében foglaltak a Központi Kutatási Alapra is érvényesek.

5. A Központi Kutatási Alap felhasználásáról az éves költségvetési beszámolójelentésben be kell számolni.

6. Az utasítás 1974. január hó 1. napjával lép hatályba, rendelkezéseit a hatálybalépése után kötött szerződésekre, illetve az e szerződések árbevételéből képzett Központi Kutatási Alapra vonatkozóan kell alkalmazni.

Közlemények

KÖZLEMÉNY

A Magyar Tudományos Akadémia *Mikrobiológiai Kutató Csoport*ja Igazgató Tanácsának személyi összetétele a következő:

A Tanács vezetője: *Földes István*

titkára: *Jókay István*

tagjai: *Kerekes Béla, Nagy Gyula, Tálas Józsefné, Weiszfeiler Gyula*

Állandó meghívottak: a pártszervezet, a szakszervezet és a KISZ megbízottja.

Az Akadémiai Közlöny 1973. évi 5. számában közzétett Mikrobiológiai Kutató Csoport Igazgató Tanácsának személyi összetétele ennek megfelelően módosul.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi II. (biológiai) Főosztálya pályázatot hirdet a 10/1972. (A. K. 12.) MTA—F. sz. utasítás alapján a felügyelete alá tartozó MTA Magyar Dunakutató Állomásra egy ösztöndíjas tudományos gyakornoki helyre, hidrobiológiai alapkutatások témakörben.

A pályázatnak *tartalmaznia* kell:

a) a pályázó önéletrajzát,

b) a végzett szak megnevezését,

c) szakmai érdeklődési területet,

d) a szigorlati tárgyak vizsgaeredményeit,

e) egyetemi, állami és társadalmi szervek ajánlását,

f) szakmai referenciát, a pályázó által tetszőlegesen megválasztott egyetemi oktatótól.

A pályázatokat legkésőbb 1974. május 31-ig kell az MTA Magyar Dunakutató Állomás (Göd) vezetőjének (dr. Berczik Árpád) benyújtani.

Budapest, 1974. április 18.

Teplán István s. k.,
főosztályvezető

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Fizikai Kutató Intézete p á l y á z a t o t hirdet a Nemzetközi Kapcsolatok Osztálya osztályvezetői munkakörére.

Az állásra pályázhatnak azok, akik felsőfokú végzettséggel, orosz, angol nyelvtudással rendelkeznek, valamint a nemzetközi kapcsolatok intézésében gyakorlatuk van.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

A pályázó eddigi szakmai munkájának részletes ismertetését, ezenkívül munkahelyeit, beosztását és fizetését.

A pályázathoz mellékelni kell:

— részletes életrajzot,

— szakképzettséget igazoló oklevél másolatát.

A pályázati kérelem határideje, a megjelenés időpontjától számított 3 hét.

A pályázatokat a Központi Fizikai Kutató Intézet Személyzeti Főosztályának címezve kell beküldeni. (1525 Budapest, Konkoly Thege u.)

Budapest, 1974. április 17.

Kovács Tibor s. k.,
személyzeti és munkaügyi
főosztályvezető

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának 10/1972. (A. K. 12.) MTA—F. számú utasításában foglalt feltételek alapján a Magyar Tudományos Akadémia Izotóp Intézete (Budapest XII., Konkoly Thege M. út) pályázatot hirdet 1974-ben végző öt egyetemi hallgató részére

ösztöndíjas tudományos gyakornok

munkakör betöltésére, megbízásos jogviszony alapján.

Kutatási tématerületek:

1. Szénhidrogének fémekkel katalizált reakcióinak (pl. izotópcsere, hidrogénezés) vizsgálata, különös tekintettel ezek kinetikájára és mechanizmusára.

2. Számítástechnikai módszerek fejlesztése a petrolkémia területén, különös tekintettel a kísérleti munkák tervezésére, értékelésére, matematikai modellezésre és elektronikus gépi programozásra (ICT, CDC és TPA gépeken).
3. Szervetlen ioncserélő anyagok összehasonlító szerkezeti vizsgálata.
4. A fémorganikus vegyületek molekulaszerkezetének tanulmányozása rezgési (infravörös, távoli infravörös és Raman) spektroszkópiai módszerekkel.
5. Extrém alacsony hátterű folyadékszcintillációs mérési módszer kidolgozásában.

A munkakört betöltők 2 év után egyetemi doktori disszertációt nyújtanak be.

A pályázatnak — melynek beküldési határideje 1974. június 15 — a következő okmányokat, ill. adatokat kell tartalmaznia:

a) önéletrajz;
b) a végzett szak megnevezése;
c) szakmai érdeklődési terület;
d) szigorlati tárgyak vizsgaeredményei;
e) egyetemi, állami és társadalmi szervek ajánlása (zárt borítékban);
f) szakmai referencia (zárt borítékban) tetszőlegesen megválasztott egyetemi oktatótól.

Az ösztöndíjas gyakornokok illetményét az érvényes rendelkezések szerint állapítjuk meg.

A pályázatot az Intézet Személyzeti Osztálya vezetőjének címére kell benyújtani, ill. beküldeni: 1525 Budapest 114. Postafiók 77.

Budapest, 1974. április 19.

Dr. Földiák Gábor s. k.,
igazgató

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Magyar Tudományos Akadémia Ókortudományi Tanszéki Kutatócsoportja (Bp. V., Pesti Barnabás u. 1.) pályázatot hirdet tudományos gyakornoki állás betöltésére.

Pályázhat egyetemi tanulmányait latin—görög szakon eredményesen befejezett személy, aki eddigi tanulmányai és egyéb (pl. tudományos diákköri) munkája alapján tudományos érdeklődésének és képességének jelét adta. Előnyben részesül a pályázat elbírálásakor az, aki az egyetemi doktori fokozatot megszerezte.

A kinevezendő személy feladata az ó- és elsősorban középgörög irodalom tanulmányozása, kutatása, a Kutatócsoport vezetőjével megbeszélendő munkaterv alapján.

Illetménye a tudományos gyakornokok számára a mindenkori érvényes rendelkezésekben megszabott illetmény.

A pályázatnak tartalmaznia kell a pályázó végzett szakjainak megnevezését, vizsgaeredményeit, eddigi szakmai munkásságát, idegen nyelvismeretét, fő érdeklődési területeit.

A pályázathoz a következőket kell mellékelni:
önéletrajz,
egyetemi, állami és társadalmi szervek ajánlása (zárt borítékban),
szakmai referencia (zárt borítékban), tetszőlegesen megválasztott egyetemi oktatótól.

A pályázó, eredményes pályázat esetén, 1974. október 1-ével foglalhatja el helyét.

A pályázati kérelmet 1974. május 1-ig kell a Kutatócsoport vezetőjéhez benyújtani.

Budapest, 1974. február 26.

Harmatta János s. k.,
tszv. egyet. tanár
az MTA lev. tagja
a Kutatócsoport vezetője

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

a MÉM Mérnök- és Vezetőtovábbképző Intézetben egyetemi docensi állásokra

A MÉM Mérnök- és Vezetőtovábbképző Intézet pályázatot hirdet

1. *A Vezetés- és Szervezéselméleti Szakcsoportra egyetemi docensi állásra.*

A kinevezendő egyetemi docens feladata lesz a vezetés emberi tényezői tárgykörébe tartozó előadások és gyakorlatok tartása és tudományos kutatómunka végzése, továbbá az Intézet szervező munkájában való részvétel.

A pályázat elnyeréséhez agrármérnöki oklevél és tanári oklevél, valamint tudományos fokozat szükséges. A pályázat elbírálásánál előnyben részesülnek a nagyüzemi termelést és szervezést, valamint az üzemi oktatást behatóan ismerő, az állami gazdaságok irányításában vezetési és káderutánpótlási tapasztalatokkal rendelkező pályázók.

2. *A Vezetés- és Szervezéselméleti Szakcsoportra egyetemi docensi állásra.*

A kinevezendő egyetemi docens feladata lesz a szövetkezetelmélet és a szövetkezeti jog tárgykörébe tartozó előadások és gyakorlatok tartása, valamint tudományos kutatómunka végzése.

A pályázat elnyeréséhez jogtudományi oklevél és a jogtudományok kandidátusa tudományos minősítés szükséges. A pályázat elbírálásánál előnyben részesülnek a termelőszövetkezeti jogalkotás munkájában gyakorlattal rendelkező pályázók.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

1. a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását, fizetését,
2. a pályázó eddigi szakmai tevékenységének részletes ismertetését, ezek között
   — oktatói és tudományos munkájának részletes ismertetését,
   — az általa írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,

— tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegen nyelv ismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait,

3. a pályázó oktatói és tudományos tevékenységére vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

1. a pályázó részletes önéletrajzát,
2. szakképzettségét, illetve a tudományos fokozatot tanúsító okiratokat,
3. az Intézettől beszerzett és kitöltött törzslapot,
4. hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A pályázatot mellékleteivel együtt a MÉM Értesítőben való közzétételtől számított négy héten belül kell az Intézet igazgatójához eljuttatni.

A betöltendő állás után a 201/1970. (M. K. 5.) MM—MüM számú együttes utasításban megállapított illetmény jár.

Budapest, 1974. április 12.

Dr. Nagy Gyula s. k.,
egyetemi tanár, igazgató

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen adjunktui állásra

A Gödöllői Agrártudományi Egyetem pályázatot hirdet a Mezőgazdaságtudományi Kar Agrárgazdaságtani Tanszékén betöltésre kerülő egyetemi adjunktusi állásra.

Az adjunktus feladata lesz a tanszék oktató, nevelő és kutató munkájában való részvétel, főleg az élelmiszergazdasági marketing témaköréből a gyakorlati oktatás ellátása.

Pályázhatnak, akik közgazdaságtudományi vagy agrármérnöki oklevéllel, egyetemi doktori fokozattal és megfelelő szakmai gyakorlattal rendelkeznek.

A betöltésre kerülő állás után a 201/1970 (M. K. 5.) MM—MüM számú együttes utasításban megállapított illetmény jár.

A pályázatot az előírt mellékletekkel együtt a MÉM Értesítőben történő közzétételtől számított négy héten belül kell benyújtani az Agrártudományi Egyetem rektorához címezve.

A pályázattal kapcsolatban részletes felvilágosítást az Egyetem Személyzeti Osztálya (2103 Gödöllő, Nyisztor György tér 1.) ad.

A pályázatnak *tartalmaznia* kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését;
— eddigi oktató és kutató munkájának részletes ismertetését;
— szakirodalmi tevékenységét;
— tudományos fokozatának, esetleges kitüntetéseinek, idegen nyelvismeretének és jelentősebb külföldi tanulmányútjainak megjelölését;
— oktató és tudományos munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz *mellékelni* kell:

— részletes önéletrajzot,
— egyetemi végzettséget és tudományos fokozat elérését tanúsító oklevelei hiteles másolatát,
— három hónapnál nem régibb keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt,
— az Egyetemről beszerzett és kitöltött törzslapot.

Gödöllő, 1974. április 16.

Dr. Pethő György s. k.,
rektor

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden hétfőn* 16—17.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Központi Igazgatási Titkárság

Kónya Albert akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke *minden hétfőn* 14—15 óráig, *Kulcsár Kálmán* akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig *minden csütörtökön* 14—15 óráig tart fogadóórát. Előzetes bejelentés a 127—294 telefonon, a 18—64-es mellékállomáson lehetséges.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Központi Igazgatási Titkárságának vezetője

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, 1363 Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 1300 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96 162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,— Ft.

Egyes példányok beszerezhetők az 1055 Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,— Ft.

74.386 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

314149
MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

XXIII. (1974.) ÉVFOLYAM 10. SZÁM.

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1974. JÚNIUS 3.

TARTALOM

Törvények, rendeletek, határozatok	1019/1974. (V. 2.) Mt. h.	Az állami személyzeti munkáról 183
Az Akadémia elnökségének határozatai az 1974. április 30-i ülésen	15/1974. sz. határozat	Az iskolai alapműveltség tervezett tartalma az 1990-es években (Ajánlás a Művelődésügyi Minisztérium számára) 190
	16/1974. sz. határozat	Javaslat a tudományos kutatók továbbképzési programjának irányelveire 190
	19/1974. sz. határozat	Javaslat az Akadémia által támogatott külföldi kiutazások rendjére 191
	20/1974. sz. határozat	Előterjesztés a Magyar Tudományos Akadémia nemzetközi kapcsolatainak aktuális problémáiról 191
	21/1974. sz. határozat	Javaslat a „Korunk Tudománya" ismeretterjesztő sorozat további szerkesztésére 192
		Az elnökség egyéb állásfoglalásai az 1974. évi április 30-i ülésen 192
Közlemények		Az MTA Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztályának pályázati felhívása 192
		Az MTA Központi Hivatala Természettudományi II. (biológiai) Főosztályának pályázati felhívásai 192
		Az MTA Szegedi Biológiai Központ pályázati felhívása 193
		Az MTA Történettudományi Intézete pályázati felhívása 193
		Az MTA Régészeti Intézete pályázati felhívása 194
		A Nyíregyházi Mezőgazdasági Főiskola pályázati felhívása 194
		A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadóórája 194
		A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája 194

Jogszabályok

A Minisztertanács 1019/1974. (V. 2.) számú

határozata

az állami személyzeti munkáról

A Minisztertanács — megvizsgálva a személyzeti munka továbbfejlesztéséről 1968-ban hozott határozatának végrehajtását — megállapítja, hogy az állami személyzeti munka helyzetére és fejlődésére a határozat kedvező hatással volt.

A határozat helyesen állapította meg a vezetőkkel szembeni követelményeket; ezek érvényesítése hozzájárult a vezetés színvonalának emeléséhez. A vezetők nagy többsége megfelel a politikai követelményeknek: meggyőződéssel szolgálja a szocialista rendszert, és jól képviseli a párt politikáját. A szakmai képzés érdekében tett intézkedések eredményeként tovább fejlődött szakmai tudásuk. Fejlődés tapasztalható a vezetőkészség, a vezetési ismeretek növekedése terén. A vezetők többsége munkaterületét jól áttekinti és összefogja, a feladatokat megfelelően elosztja. Nagy többségük most és a jövőben is alkalmas vezetői beosztások betöltésére.

Ugyanakkor a vezetők egy — kisebbik — része hosszabb távon — különböző okok miatt — már nem tud eleget tenni a növekvő követelményeknek.

A vezetők egy részének politikai végzettsége és képzettsége nem kielégítő, elmarad a szocialista építőmunka követelményeitől. Egyes vezetők nem lépnek fel egyértelműen a szocializmus eszméitől, a marxizmus—leninizmustól idegen, kispolgári, esetenként nyugati burzsoá nézetekkel, „eszmei" áramlatokkal szemben, nem fordítanak kellő gondot maguk és beosztottaik eszmei-politikai fejlődésére. Vannak, akik még nem alkalmazzák megfelelően a demokratikus vezetői stílust, mások nem követelik meg a fegyelmezett munkát. Növekszik azoknak a vezetőknek száma, akik visszaélnek a hatalommal, gőgösek, mások véleményét semmibe veszik, a jogos bírálatot megtorolják, megszegik a szocialista vezető magatartási normáit.

Egyes vezetők alapvető szakmai ismereteiket időszerű ismeretekkel nem bővítették, nem tartottak lépést a rohamos fejlődéssel, a tudományok új felfedezéseivel. Különösen a közgazdasági ismeretek és szemlélet nem fejlődtek megfelelően.

A szervezett vezetőképzés színvonala és méretei elmaradnak a követelményektől.

Nem változott lényegesen a helyzet az arra alkalmas munkásoknak, parasztoknak, nőknek és fiataloknak a vezetésbe történő bevonása terén.

Az államélet fejlesztése, a szocialista demokratizmus kiszélesítése, gazdaságirányítási rendszerünk hatékonyságának növekedése, a tudományos-műszaki forradalom kibontakozása szükségessé teszi a vezetőkkel kapcsolatos magasabb követelmények meghatározását és a személyzeti munka továbbfejlesztését. Ennek érdekében, továbbá a hibák, hiányosságok kiküszöbölése céljából a Minisztertanács a következőket határozza:

Alapvető célkitűzések

1. Továbbra is azt a bevált elvet kell érvényesíteni, hogy vezetői tisztséget mindenki betölthet, aki a vezetőkkel szemben támasztott követelményeknek megfelel.

A Minisztertanács a vezetőkkel szemben a jövőben is a politikai, a szakmai és a vezetői alkalmasság hármas követelményét támasztja. A szocialista építőmunka egyre bonyolultabb feladataira tekintettel az említett hármas követelményt minden vezetővel szemben magasabb szintre kell emelni. A követelményeket egymástól el nem választva és egymással szembe nem állítva, a munkaterület sajátosságainak és a beosztás szintjének megfelelően kell érvényesíteni.

A vezetőkkel szembeni követelmények magasabb szintre emeléséhez a következő irányelveket kell alapul venni:

a) A politikai alkalmasság, megbízhatóság az egyértelmű politikai elkötelezettséget, a beosztásnak megfelelő politikai képzettséget, a társadalmi-politikai kérdések iránti érdeklődést és a közéletben való aktív részvételt jelenti. Vezetői munkakörökbe olyan személyeket lehet állítani, akik:

— alkotmányos államrendszerünkhöz hűek, meggyőződéssel szolgálják a munkásosztály hatalmát, a nép érdekeit, a párt politikáját;

— munkakörükhöz szükséges elméleti-politikai végzettséggel, a gyakorlatban szerzett ismeretekkel, és megfelelő tudással rendelkeznek, rendszeres továbbképzésben vesznek részt;

— ismerik és értik a párt, a kormány politikáját, és az irányításuk alá tartozó területen biztosítják annak végrehajtását;

— cselekedeteikben az össztársadalmi érdekek, a politikai összefüggések az elsődlegesek és meghatározók;

— döntéseik és intézkedéseik politikai-társadalmi hatását, következményeit figyelembe veszik;

— aktív közéleti tevékenységet folytatnak;

— életmódjuk, magatartásuk megfelel a szocialista erkölcs követelményeinek; tevékenységükben a szavak és tettek egységet alkotnak;

— munkaterületükön érvényre juttatják az állami fegyelmet, fejlesztik az állami munka hatékonyságát és a szocialista demokratizmust;

— helyesen élnek a rájuk bízott hatalommal, őrködnek a közélet tisztasága felett, végrehajtják és végrehajtatják a szocialista törvényeket.

b) A vezető rendelkezzék munkakörének megfelelő szakmai iskolai végzettséggel vagy ennek megfelelő képzettséggel, és ezen felül

— legyenek korszerű szakmai, gyakorlati tapasztalatai;

— rendszeresen fejlessze szakmai tudását, tartson lépést a tudomány és a technika fejlődésével.

A szakmai alkalmasság elbírálásánál el kell ismerni a gyakorlatban szerzett ismereteket is.

c) A vezetői alkalmasság megítélésénél figyelembe kell venni, hogy a vezető rendelkezzék:

— áttekintő, elemző és általánosító készséggel;

— az új felismerésére és alkalmazására való hajlammal;

— döntési, felelősségvállalási és kezdeményező készséggel;

— a végrehajtás megszervezésének és ellenőrzésének képességével;

— az emberekkel való foglalkozás, beosztottai tevékenysége összefogásának és irányításának, a megfelelő munkahelyi légkör kialakításának képességével;

— azzal a képességgel, hogy a beosztottak sokoldalú fejlődését elősegítse, és körültekintően biztosítsa az utánpótlást.

A vezetők kiválasztásánál és megítélésénél határozottan meg kell követelni a tárgyilagos értékelést és a sokoldalú mérlegelést; a személyi elfogultság mindenfajta megnyilvánulása ellen következetesen fel kell lépni.

2. Az állami személyzeti munkának továbbra is fontos alapelve a vezetés stabilitásának biztosítása. Emellett szükség van a vezetők cserélődésére is. Így lehet elérni annak az alapelvnek a megvalósulását, hogy minden ember képességeinek és adottságainak megfelelő helyen dolgozzon.

a) A vezetői állomány összetételének, felkészültségének javítása, az ismeretszerzés és a kezdeményezőkészség fejlesztése érdekében szélesebb körben kell gyakorolni a hasonló képzettségű és gyakorlati tapasztalatokkal rendelkező vezetők más munkaterületre és beosztásba való tervszerű átirányítását. Ennek megfelelően számításba kell venni az államigazgatás, a gazdasági élet területéről és a mozgalmi területekről azokat a vezetőket, akiket figyelembe lehet venni a különböző beosztásokba. A vezetői cserék tervszerűségének biztosítása céljából a minisztériumok és az országos hatáskörű szervek éves tervet készítsenek.

b) A szakigazgatásban, a tudományos, a műszaki, továbbá az egészségügyi, az oktatási-kulturális területeken és a sport irányítása terén a jelenleginél szélesebb körben kell alkalmazni a határozott időre szóló megbízatások és a pályázatok rendszerét. A miniszterek (országos hatáskörű szervek vezetői) a határozott időre szóló megbízások és a pályázatok rendszerének más területekre való kiterjesztését is kezdeményezhetik.

c) Minden vezető addig dolgozzon beosztásában, amíg feladatát maradéktalanul ellátja, és hasznára van az ügynek; ennek elbírálása az erre hatáskörrel rendelkező felettes vezető feladata. Azt a vezetőt, aki hosszú időn keresztül eredményesen dolgozott, azonban egészségének romlása, munkaerejének csökkenése vagy egyéb okok miatt már nem tud a fejlődéssel lépést tartani, illetve munkakörének ellátására nem képes, olyan beosztásba kell helyezni, ahol képességeinek megfelelően továbbra is eredményesen tud dolgozni; ügyét a politikai és az általános emberi szempontok alapján kell rendezni.

d) A nyugdíjkorhatárt elért vezetővel az erre hatáskörrel rendelkező felettes vezető a megelőző évben közölje, hogy továbbra is számít-e a munkájára.

3. A vezetői beosztásokban növelni kell a nők számát. Az ajánlásoknál, kinevezéseknél azonos feltételek esetén a nőket előnyben kell részesíteni. Erre különösen azokon a területeken kell gondot fordítani, ahol sok nő dolgozik. A nőknek a vezetésbe történő fokozottabb bevonásához szükséges feltételeket — munkaidő-kedvezmények, ösztöndíjak, képzés stb. — biztosítani kell.

4. A vezetők rendszeresen értékeljék a fiatalok munkáját, és — a munkahelyi társadalmi szervezetek véleményére támaszkodva — segítsék elő, hogy azok, akik erre alkalmasak, munkájuknak, képzettségüknek és tehetségüknek megfelelő vezetői beosztásokba kerüljenek. Az ehhez szükséges anyagi és más feltételeket biztosítani kell.

5. A vezetői utánpótlás forrását továbbra is az egyetemet és főiskolát végzett emberek alkotják.

a) Az egyetemet (főiskolát) végzett tehetséges fiatalokat előbb gyakorlati munkára kell irányítani, és megfelelő gyakorlat után kell őket fokozatosan vezetői munkakörbe helyezni.

b) Alapvető feladat a tehetséges fizikai munkások és termelőszövetkezeti parasztok vezetővé válásának elősegítése. Ennek érdekében gondos kiválasztással, tervszerű előkészítéssel, fokozatosan és folyamatosan, megfelelő anyagi segítséggel, az eddiginél nagyobb számban kell bevonni az államigazgatás, a gazdasági élet és a fegyveres erők vezető posztjaira olyan közéletben jártas munkásokat és parasztokat, akik munkájuk végzése során új, magasabb feladatok megoldásához szükséges tudást szereztek, és így vezető beosztásra alkalmasak. Ennek megvalósítása érdekében ki kell alakítani a munkásokkal foglalkozó személyzeti munka továbbfejlesztésének irányelveit.

Az illetékes miniszterek vizsgálják meg továbbá a szakmunkás képesítésű (érettségivel nem rendelkező) fiatalok felsőfokú tanulmányokra való felkészítését szolgáló tanfolyamokkal [2026/1973. (VIII. 8.) Mt. h.] kapcsolatos tapasztalatokat, és azok alapján 1974. II. félévében terjesszenek javaslatot a Minisztertanács elé a tanfolyami előképzés kiszélesítésére, figyelembe véve az oktatási reform célkitűzéseit. Elő kell mozdítani az érettségizett szakmunkások továbbtanulását is.

6. A vezetői utánpótlás tervszerű biztosítása érdekében a minisztériumoknál, az országos hatáskörű szerveknél, a fővárosi tanács és a megyei tanácsok végrehajtó bizottságánál káderutánpótlási és képzési tervet kell készíteni.

A tervet általában a népgazdasági tervhez igazodó 5 éves időtartamra — első ízben 1975-ben — kell készíteni, és egyeztetni kell az illetékes társadalmi szervekkel. A tervet évente felül kell vizsgálni, és a változásoknak megfelelően módosítani kell.

A tervben azokat a vezetői munkaköröket kell figyelembe venni, amelyekben a terv időszakában — nyugdíjazás vagy más okok miatt — utánpótlásra lesz szükség. A terv összeállítása során azokat a személyeket kell számításba venni, akik a munkában és a társadalmi tevékenységben kitűntek, és — a pontos beosztás és időpont meghatározása nélkül — a vezetők utánpótlására alkalmasak. A tervnek a számításba vett személyekkel kapcsolatban tartalmaznia kell:

a) a továbbképzésre vonatkozó elgondolásokat, megteremtve a politikai és a szakmai képzés összhangját,

b) a megbízatásokkal való ellátás rendszerét, és

c) fejlődésük ellenőrzésének módszerét.

7. Az állami és a gazdasági vezetők egyszemélyi felelősség mellett hozott döntéseinek jobb megalapozását, a személyzeti munkára irányadó elvek hatékonyabb érvényesülését a személyzeti munka demokratikus vonásainak erősítésével is elő kell segíteni. Ennek érdekében:

a) Személyi kérdésekben a döntésekhez az eddiginél szélesebb körből kell javaslatokat és véleményeket beszerezni; a döntést sokoldalú mérlegelés előzze meg. Vezetők esetében a többi vezető és a közvetlen munkatársak, beosztottak véleményéről is tájékozódni kell.

b) A vezetői beosztások betöltésének előkészítése során lehetőleg több személyt kell javaslatba hozni, hogy a döntésre jogosult vezető több alkalmas jelölt közül a legmegfelelőbbet választhassa.

c) A vállalatok, intézmények dolgozói — érdekképviseleti szerveik útján — kapjanak nagyobb

beleszólási lehetőséget vezetőik kiválasztásába és megítélésébe, figyelembe véve a Szakszervezetek Országos Tanácsa és a Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottsága erre vonatkozó határozatát.

d) Az állami személyzeti munkában meg kell őrizni és tovább kell fejleszteni a bizalom, a nyíltság és az őszinteség légkörét. Jellemezze a személyzeti munkát a szocialista humanizmus.

e) Fejleszteni, erősíteni kell a hibákkal szembeni fellépést, a megalapozott bírálatot; erélyesen kell fellépni a bírálat elfojtóival, megtorlóival szemben. Nem szabad megtűrni ugyanakkor a rágalmazást, az intrikát sem.

8. Továbbra is azt az elvet kell követni, hogy személyi ügyekben a döntések ott szülessenek, ahol legjobban ismerik az embereket. Az irányító szervek részéről azonban szükséges a személyzeti munka centrális elemeinek erősítése:

a) a felügyeletük alá tartozó szerveknél folyó személyzeti munka rendszeres, tervszerű és érdemi ellenőrzése, a szervek vezetőinek rendszeres beszámoltatása személyzeti munkájukról;

b) az utánpótlással való rendszeres foglalkozás a káderutánpótlási és képzési tervek alapján;

c) a hibák és torzulások elleni központi fellépés; nem csupán a hibák feltárása, hanem intézkedés és a felelősség érvényesítése is.

A vezető személyzeti feladatai

9. A személyzeti munka a vezetéshez szorosan hozzátartozik, annak elválaszthatatlan része, az állami, gazdasági vezető állandó és kiemelt jelentőségű feladata. Elsősorban a vezető felelős az irányítása alatt álló területen és szervezetben a személyzeti munka megfelelő ellátásáért; e tevékenységében a személyzeti és oktatási főosztály (osztály, előadó) segíti. A vezető minden személyzeti kérdés eldöntése előtt köteles a személyzeti vezető véleményét meghallgatni.

a) A vezető köteles gondoskodni beosztottainak fejlődéséről. Céltudatos, tervszerű tevékenységgel, a megbízatások átgondolt alkalmazásával, a képzéssel, a közéletben való részvétel biztosításával segítse a beosztottak fejlődését, és fordítson az eddiginél nagyobb figyelmet a beosztottak eszmei-politikai képzésére.

b) A vezető egyik legfontosabb feladata az utánpótlás tervszerű biztosítása. A vezető munkájának elbírálásánál legyen fontos szempont: mennyiben gondoskodik az utánpótlásról.

Az utánpótlást — körültekintő kiválasztással, fokozott figyelmet fordítva a nőkre és fiatalokra — elsősorban belső előléptetések útján kell megoldani. El kell érni azt is, hogy a helyettesek köréből az eddiginél gyakrabban kerüljön ki a vezetők utánpótlása. A megfelelő helyettesek e minőségükben is kapjanak önálló feladatokat az egység egészét érintő tennivalókból.

c) A vezető felelős a minősítések rendszeres elkészítéséért.

d) A vezető irányítsa és ellenőrizze a személyzeti munkát, gondoskodjék az arra vonatkozó határozatok végrehajtásáról és a határozatokat megsértő vagy a személyzeti munkát elhanyagoló alsóbb szintű vezetők fegyelmi felelősségre vonásáról.

e) A vezető segítse a vezetése alá rendelt személyzeti és oktatási főosztály (osztály, előadó) munkája színvonalának emelését; biztosítsa azt, hogy személyzeti munkával megfelelő személyek foglalkozzanak, gondoskodjon a személyzeti apparátus tervszerű továbbképzéséről és utánpótlásáról.

A személyzeti apparátus felépítése, feladata

10. A miniszterek, az országos hatáskörű szervek vezetői, a fővárosi tanács és a megyei tanácsok végrehajtó bizottsága a személyzeti apparátus szervezetét és feladatait a következők figyelembe vételével állapítsák meg:

a) A személyzeti és oktatási főosztály (osztály, előadó) a szerv vezetőjének közvetlen irányítása alatt áll.

b) A közvetlen felettes szerv vezetője véleményének ismerete nélkül nem szabad személyzeti vezetőt kinevezni (alkalmazni), illetőleg felmenteni.

c) A személyzeti vezetőt be kell vonni a szerv operatív vezetésébe (miniszteri, miniszterhelyettesi értekezlet, igazgatói tanács, ügyvezetői értekezlet stb.). Ezen felül minden olyan tanácskozásra meg kell hívni, ahol személyzeti kérdésekről tárgyalnak.

d) A középszintű irányító szerveknél, az 500 főn felüli létszámú, továbbá a népgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű vállalatoknál (üzemeknél, intézményeknél) általában személyzeti és oktatási osztályt (önálló csoportot) kell létrehozni, illetve — kivételesen — önálló személyzeti előadót kell alkalmazni. Az 500 főn aluli létszámú vállalatoknál (üzemeknél), valamint más szerveknél személyzeti és oktatási előadót kell alkalmazni. Indokolt esetben ilyen helyeken is személyzeti és oktatási osztály szervezhető.

A fővárosi, megyei, megyei városi tanácsok végrehajtó bizottságainál személyzeti és oktatási osztályok működnek. A járási hivatalnál, a városi, fővárosi kerületi tanácsok végrehajtó bizottságainál, valamint a megyei szintű tanácsok egyes szakigazgatási szerveinél — a felügyeletük alá tartozó szervek számától függően — személyzeti és oktatási csoportvezetőt (főelőadót) lehet alkalmazni.

e) A személyzeti munkát végző apparátus dolgozóinak adminisztrációs feladatait csökkenteni kell; meg kell szüntetni másirányú — a személyzeti és oktatási munka körén kívül eső — munkavégzési kötelezettségüket. A személyzeti és a munkaügyek csak kivételesen vonhatók össze egy szervezetbe, ha a személyzeti feladatok nem töltik ki a személyzeti munkával foglalkozó dolgozók munkaidejét, és az ügyek elkülönített intézése megoldható.

f) A népgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű vállalatoknál, intézményeknél, továbbá az olyan vállalatoknál, ahol a gyáregységekben személyzeti részleg működik, szélesíteni kell a személyzeti igazgatói (igazgatóhelyettesi) rendszert. Meg

kell vizsgálni, milyen lehetőség van arra, hogy ahol személyzeti igazgatói állást rendszeresítenek, ott a dolgozók szociális ügyeivel is a személyzeti igazgató foglalkozzék.

11. A személyzeti munka jelentős és felelősségteljes tevékenység, amelyet a politikai munka szintjére kell emelni. A személyzeti és oktatási főosztály (osztály, előadó) legfontosabb feladata az állami és gazdasági vezetők személyzeti munkájának érdemi segítése, a személyzeti ügyek döntésre való előkészítése, s ennek keretében a vezetők és az utánpótlás oktatásának, képzésének szervezése, összehangolása.

A személyzeti vezető a döntésre jogosult vezetőnek személyzeti ügyekben hozott olyan döntésével kapcsolatban, amely — megítélése szerint — a személyzeti munkára irányadó elveknek nem felel meg, köteles ellenvéleményt tenni. Jogosult ellenvéleményét halasztó hatály nélkül a felettes szerv vezetőjéhez felterjeszteni.

Személyzeti munkával megbízható, kipróbált, a szocialista célkitűzéseket meggyőződéssel szolgáló, politikailag képzett, élettapasztalattal és emberismerettel rendelkező, az adott szakmai területen is kellően tájékozott olyan személyeket kell foglalkoztatni, akik megfelelő kapcsolatokat is tudnak kiépíteni az állami, gazdasági vezetőkkel, a társadalmi szervezetekkel és a dolgozókkal.

A személyzeti-oktatási munkát végző vezetőket és dolgozókat a más területeken dolgozókkal azonos erkölcsi és anyagi megbecsülésben kell részesíteni.

A képesítési rendszer. Vezetőképzés

12. Az ágazati és a funkcionális miniszterek (országos hatáskörű szervek vezetői) vállalatoknál, intézményeknél és szövetkezeteknél egyes munkakörökre — az érdekelt miniszterekkel és szövetkezeti érdekképviseleti szervekkel egyetértésben, az érdekelt szakszervezet bevonásával — meghatározott képesítést írhatnak elő. A felügyeletet gyakorló miniszter (országos hatáskörű szerv vezetője) a terület sajátosságainak megfelelő képesítési előírásokat is kiadhat; ehhez az illetékes ágazati miniszter és a szakszervezet egyetértése szükséges.

13. A miniszterek (országos hatáskörű szervek vezetői) vizsgálják felül a jelenlegi képesítési rendszert, és azt a következők figyelembe vételével módosítsák:

a) Az eszmei-politikai képzettség szintjének emelése érdekében meg kell állapítani a fontosabb vezetői munkakörök betöltéséhez szükséges politikai képzettséget.

b) Felső- vagy középfokú iskola elvégzésére a 40. életévét betöltött nőt és a 45. életévét betöltött férfit általában nem lehet kötelezni. A felügyeletet gyakorló miniszter (országos hatáskörű szerv vezetője) egyes szakterületeken ettől eltérően rendelkezhet.

c) Meg kell határozni azt a szakmai gyakorlatot, amelynek alapján a képesítéshez kötött munkakör betöltéséhez előírt iskola elvégzése alól felmentés adható, továbbá a politikai továbbképzésnek azt a módját, amely a szervezett keretek között történő képzés alól mentesít.

d) Választott tisztségviselőknél a képesítés megléte a megválasztásnak nem feltétele. Elő kell segíteni azonban, hogy a megválasztott személy a választás után a szükséges ismereteket megszerezze.

14. A vezetőképzés és továbbképzés rendszerét, tartalmát a vezetőkkel szemben támasztott hármas követelmény figyelembe vételével kell továbbfejleszteni.

Meg kell teremteni a vezetőképzést és továbbképzést folytató valamennyi szervnél a feladatok egységes értelmezését. Biztosítani kell ezen a téren a megfelelő koordinációt. Az egyes területek sajátos továbbképzési formáinak körét szélesíteni kell.

A vezetők a politikai és szakmai ismereteket szervezett formában vagy önképzés útján sajátítsák el, amelyről kötelesek számot adni.

Lehetővé kell tenni, hogy vezetőképzésben a tehetséges fizikai munkások, termelőszövetkezeti parasztok és vezetői beosztásban még nem dolgozó fiatalok is részt vehessenek. Az ehhez szükséges anyagi feltételekről gondoskodni kell.

A minisztériumok (országos hatáskörű szervek) és a nagyvállalatok személyzeti vezetőinek képzését az Országos Vezetőképző Központ keretében kell megszervezni; a többi személyzeti vezető továbbképzése a minisztériumok (országos hatáskörű szervek) vezetőképző rendszerében történjen.

A minősítési rendszer

15. A miniszterek és az országos hatáskörű szervek vezetői határozzák meg azokat a vezetői és érdemi ügyintézői munkaköröket, amelyekben a minősítés kötelező. A beosztottak minősítése a vezető feladata; a vezetőket a felettes vezető minősíti.

Nagy létszámú szerveknél a vezető — a végrehajtási rendelkezések keretei között — a minősítés jogát vezető állású beosztottaira átruházhatja. Ez azonban nem csökkentheti a vezetőnek a minősítések helyességéért és időben való elkészítéséért fennálló felelősségét.

16. A minősítés célja, hogy abban a vezető rendszeres időközökben értékelje a minősített munkáját, politikai és emberi magatartását, és elősegítse a minősített fejlődését. Minden lényeges személyi kérdés elbírálásánál (előléptetés, kitüntetés, áthelyezés, továbbképzés, munkaviszony megszüntetése stb.) a minősítést kell alapul venni.

17. A minősítésre kötelezett dolgozókról az alkalmazást (kinevezést) követő 3 éven belül alapminősítést, ezt követően pedig négy évenként ki-

egészítő minősítést kell készíteni. A nyugdíjkorhatárt megelőző ötödik évtől kezdődően minősítést csak akkor kell készíteni, ha a dolgozót magasabb beosztásba kívánják helyezni, vagy felmenteni kívánják.

A minősítés elkészítése során meg kell szerezni a társadalmi szervek, valamint a személyzeti és oktatási főosztály (osztály, előadó) véleményét, továbbá — vezetők esetében is — a közvetlen munkatársak és beosztottak véleményét.

Az időszakonként esedékessé váló minősítési munkát a vezető beosztású dolgozók minősítésének elkészítésével kell kezdeni.

18. A minősítésben elsősorban a következőket kell értékelni:

— a dolgozónak alkotmányos államrendszerünkhöz való hűségét, társadalmi tevékenységét, politikai felkészültségét, továbbképzésben való részvételét;

— szakmai tudását, munkaterületének ismeretét, az általa végzett munka színvonalát, munkateljesítményét;

— kötelességtudatát, szorgalmát, a munkatársaival és az ügyfelekkel szembeni, valamint a munkahelyén kívüli magatartását;

— kezdeményező készségét, önállóságát, felelősségvállalását;

— azt, hogy a dolgozó a munkakörében megfelel, vagy a jelenleginél magasabb beosztásra is alkalmas, vagy munkakörében nem felel meg.

A vezető beosztást betöltő dogozónál — a fentieken kívül — külön értékelni kell a vezetőkkel szemben támasztott hármas követelmény érvényesülését, figyelembe véve az elvárások magasabb szintjét, továbbá azt is, hogyan biztosítja beosztottainak fejlődését és az utánpótlást.

A minősítés során az emberek megítélésének alapja továbbra is a végzett munkájuk és a magatartásuk. A minősítésben csak kellően megalapozott ténymegállapítások és értékítéletek szerepelhetnek. A megállapításokat általánosításoktól mentesen, megfelelően indokolva kell felvenni. A minősítésben útmutatást kell adni a hibák kijavításának módjára és a minősített további fejlődésének megkívánt irányára is.

Az alapminősítés legyen részletes, a kiegészítő minősítés pedig azokat a változásokat tartalmazza, amelyek az alapminősítéshez vagy az előző kiegészítő minősítéshez képest bekövetkeztek.

19. A minősítésre jogosult vezető a személyzeti vezető jelenlétében közölje a dolgozóval a minősítést, előzőleg megfelelő időt biztosítva annak tanulmányozására, valamint arra, hogy a minősítéskor észrevételeit megtehesse. A minősített a személyzeti nyilvántartásba kerülő minősítésre észrevételeit rávezetheti. A minősítés az arra illetékes vezetőnek a joga és kötelessége, ezért nem egyezkedés tárgya.

A személyzeti nyilvántartásban csak olyan minősítéseket szabad tartani, amelyeket a dolgozóval ismertettek, és ezt a dolgozó a minősítésen aláírásával igazolta; ennek megtörténtéért a vezető és a személyzeti vezető egyaránt felelős. Ha a dolgozó a minősítés aláírását megtagadta, ezt a körülményt kell a minősítésben feltüntetni.

A dolgozó a minősítését megtekintheti. A minősítést a személyzeti nyilvántartásból illetéktelennek nem szabad kiadni.

A személyzeti nyilvántartás

20. A minősítésre kötelezett dolgozókról e határozat *mellékletében* megállapított tartalmú törzslapot és nyilvántartást kell vezetni; a miniszterek (országos hatáskörű szervek vezetői) ettől eltérően rendelkezhetnek.

Azokról a dolgozókról, akikről minősítést nem kell készíteni, az összes dolgozókra kötelezően előírt nyilvántartólapot kell továbbra is vezetni. A miniszter (országos hatáskörű szerv vezetője) elrendelheti, hogy meghatározott munkaköröket betöltő, minősítésre nem kötelezett dolgozókról törzslapot vezessenek.

A törzslap adatainak valódiságát okmányokkal kell igazolni, és az adatokban bekövetkezett változásokat 8 napon belül a törzslapra be kell jegyezni. A személyi igazolványban szereplő adatokról más igazolást kérni nem szabad.

21. A személyzeti nyilvántartás a következőket tartalmazza: törzslap; önéletrajz; minősítés; kitüntetésre, jutalmazásra és pénzjutalommal járó dicséretre vonatkozó iratok; a munkaviszonyra (alkalmazás, beosztás, munkabér stb.) és a képesítésre vonatkozó iratok, illetőleg azok adatai; hatályos fegyelmi határozatok; erkölcsi bizonyítvány és más bizonyítvány (ha jogszabály előírja); esküokmány (eskütételre kötelezett személyeknél); fénykép, végül a korábbi munkahely által megküldött személyi anyagok.

A személyzeti nyilvántartás iratait csak arra jogosult személyek tekinthetik meg. A betekintésre jogosult személyek körét a szerv vezetője határozza meg.

A dolgozókról információt, jellemzést, javaslatot csak a személyzeti nyilvántartás iratai — minősítésre kötelezett dolgozónál a legutóbbi minősítés — alapján szabad adni. Hivatalos célra, indokolt írásbeli kérelem esetében a nyilvántartás iratait más szervnek meg kell küldeni, vagy betekintésre át kell adni.

A munkáltató köteles kérni, a korábbi munkáltató pedig köteles az új munkáltató rendelkezésére bocsátani a dolgozó teljes személyzeti anyagát.

22. Ha valamely szerv gépi feldolgozásra alkalmas személyzeti nyilvántartást kíván bevezetni, azt az illetékes társadalmi szervekkel és a Központi Statisztikai Hivatal elnökével köteles előzetesen egyeztetni.

Záró rendelkezések

23. Az állami személyzeti munkára vonatkozó rendelkezéseket alkalmazni kell — a sajátosságok

figyelembe vétele mellett — a szövetkezeteknek, valamint az állampolgárok társulásainak (egyesületek stb.) személyzeti munkájában is.

A Minisztertanács felkéri a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsát, az Ipari Szövetkezetek Országos Tanácsát és a Fogyasztási Szövetkezetek Országos Tanácsát, hogy területükön segítsék elő e határozat megvalósulását. Az állami törvényességi felügyeletet gyakorló szervek támogassák és ellenőrizzék a szövetkezetekben folyó személyzeti munkát.

24. Az állami személyzeti munkára vonatkozó rendelkezéseket — amennyiben magasabb szintű jogszabály eltérően nem rendelkezik — értelemszerűen alkalmazni kell a fegyveres erőknél, valamint a fegyveres és rendészeti testületeknél folyó személyzeti munkára is.

25. A miniszterek (országos hatáskörű szervek vezetői) 1974. II. félévében, ezt követően pedig kétévenként tárgyalják meg a felügyeletük alá tartozó szervek vezetőivel és személyzeti vezetőivel a személyzeti munka helyzetét, az időszerű tennivalókat, és mindezekről számoljanak be a Minisztertanácsnak.

26. A miniszterek (országos hatáskörű szervek vezetői) e határozat hatálybalépésétől számított hatvan napon belül adják ki a határozat végrehajtásához szükséges rendelkezéseket. Az érdekelt funkcionális miniszterek készítsenek egyeztetett intézkedési tervet a határozatból adódó feladataikról, és 1974. II. félévében adják ki, illetőleg kezdeményezzék a szükséges jogszabályokat.

27. Ez a határozat kihirdetése napján lép hatályba, egyidejűleg az 1001/1968. (I. 5.) Korm. számú határozat hatályát veszti. Ez a határozat nem érinti a fontos és bizalmas munkakörök betöltésére vonatkozó rendelkezéseket.

Fock Jenő s. k.,
a Minisztertanács elnöke

Melléklet
az 1019/1974. (V. 2.) Mt. h. számú határozathoz

A TÖRZSLAP TARTALMA

Név (előző, leánykori) .....
.....
Születési hely és idő (év, hó, nap) .....
.....
Jelenlegi lakása .....
Személyi igazolvány száma .....
Erkölcsi bizonyítvány száma és kelte .....
Foglalkozása, beosztása .....
Eredeti foglalkozása .....
Családi állapota .....
Házastárs neve (leánykori név is), születési helye, és ideje (év, hó, nap), munkahelye .....
.....
.....
Gyermekei neve és születési éve .....
.....
.....
Anyja neve, foglalkozása* .....
Apja neve, foglalkozása* .....
Szülők vagyoni állapota a felszabadulás előtt és jelenleg .....
.....
Saját vagyoni állapota a felszabadulás előtt és jelenleg .....
.....
Iskolai végzettsége (oklevél kelte, száma) .....
.....
Szakképzettsége (oklevél kelte, száma) .....
.....

* Nyugdíjas esetében az utolsó foglalkozás.

Tudományos fokozata (oklevél kelte, száma) .....
.....
Nyelvismerete (nyelvvizsga bizonyítvány kelte és száma) .....
Katonai szolgálatot (munkaszolgálatot, kisegítő szolgálatot) mikor és hol teljesített: .....
.....
Legmagasabb rendfokozata .....
Polgári és katonai kitüntetései és adományozásuk ideje .....
.....
Melyik pártnak vagy tömegszervezetnek volt tagja .....
.....
Jelenlegi párttagságának kelte .....
Jelenleg milyen tömegszervezetnek tagja és mióta .....
.....
Milyen tisztségekre választották meg .....
.....
Öthónapos vagy annál magasabb szintű párt- és tömegszervezeti iskolai végzettsége (bizonyítvány kelte és száma) .....
.....
Volt-e saját maga vagy közös háztartásban élő családtagjai közül valaki büntetve .....
Hatályos fegyelmi büntetése .....
Hol, milyen minőségben, mettől meddig dolgozott .....
.....
.....
Egyéb közölni való .....
.....
.....
Kelt, ... 197.....

.....
aláírás

A törzslap kiállítása óta bekövetkezett változások:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA ELNÖKSÉGÉNEK HATÁROZATAI*

az 1974. április 30-i ülésen

Az iskolai alapműveltség tervezett tartalma az 1990-es években

(Ajánlás a Művelődésügyi Minisztérium számára)

A Művelődésügyi Minisztérium felkérésére az Akadémia Elnökségi Közoktatási Bizottsága 1973 őszén és 1974 tavaszán több szinten foglalkozott az elnökség által rábízott feladattal: a közoktatás korszerűsítésével. Az 1990-ben esedékes strukturális közoktatási reform, az 1978 táján esedékes tantervi reform, továbbá az oktatás tartalmi korszerűsítése foglalkoztatta a Bizottságot. Üléseinek napirendjén szerepeltek elvi kérdések, a közoktatás korszerűsítése az egyes iskolatípusokban, továbbá a pedagógusképzés és -továbbképzés néhány problémája, illetve összehangolása a tantervek tartalmának módosításaival.

A Bizottság tevékenységét három albizottság — társadalomtudományi, természettudományi és matematikai — továbbá több munkabizottság, ill. munkacsoportok útján fejtette ki.

A Bizottság előreláthatólag 1975 tavaszán terjeszti egységes tantervi irányelveit az elnökség elé, de már jelenleg is vitára, illetve kísérletre bocsáthatók különféle részanyagok.

Az ajánlás-tervezet első része — a bizottság munkájának eddigi eredményei alapján — az általános műveltség távlati követelményeit határozza meg.

A második rész a műveltségi anyag ismeret- és tevékenységi köreivel, nevezetesen: a nyelvi, kommunikációs nevelés, a matematikai nevelés, a természettudományos nevelés, a történelmi-, társadalmi- és politikai nevelés, az esztétikai nevelés, a testi (szomatikus) nevelés és a gyakorlati-politechnikai nevelés kérdéseivel foglalkozik.

A tervezet harmadik része — amely a műveltségi koncepció kialakításánál figyelembe vett gyakorlati megfontolásokkal foglalkozik — hangsúlyozza, hogy a közoktatás korszerűsített tartalmának kialakításánál alapvető kiindulásnak a világ anyagi egységét, az emberi műveltség egységét és az egyes ember gondolkodásának egységét kell tekinteni. Annak ellenére, hogy az iskolai szerkezetben a tantárgyak elkülönülnek egymástól, minden szférában törekedni kell az egység tükrözésére, illetve megvalósítására.

A dokumentum felhívja a figyelmet arra is, hogy a távlati műveltségi koncepció egyes elemei csak huzamos és megbízható kísérletek alapján bírálhatók el.

* A nem teljes szöveggel közölt határozatokat az Akadémia tagjai részére — kérésükre — a Tudományos Testületi Titkárság tájékoztatásul megküldi.

Az elnökség 15/1974. számú határozata

1. Az elnökség elismeréssel és megelégedéssel veszi tudomásul a Közoktatási Bizottságnak és albizottságainak — a jövő közoktatása érdekében, a Művelődésügyi Minisztérium felkérésére végzett — eddigi munkáját.

1.1. Az elnökség nagy jelentőségűnek tartja ezt a munkát és szükségesnek látja, hogy ez hosszabb időn át folytatódjék.

2. Ajánlja az elnökség, hogy a Bizottság szélesítse tovább a munkában részt vevők körét oly módon, hogy vonjon be az eddiginél is nagyobb számban gyakorló pedagógusokat, olyanokat is, akik még ebben a munkában eddig nem vettek részt.

3. Ajánlja az elnökség, hogy a Bizottság további munkája során értékesítse a vita során elhangzottakat.

4. Az elnökség elhatározza, hogy ez év őszén ankétokat kell rendezni a közoktatás korszerűsítésével összefüggő, jelentősebb kérdések megvitatására.

4.1. Felkéri a Közoktatási Bizottságot, hogy az ankétok tárgyára (és időpontjára) tegyen javaslatot az elnökségnek.

5. Felkéri az elnökség a Közoktatási Bizottság és albizottság tagjait: igyekezzenek a pedagógus grémiumokban olyan légkört teremteni, hogy a munkában részt vevő pedagógusok kellő önbizalommal, feszélyezettség, mesterkéltség nélkül mondják el véleményüket, észrevételeiket.

6. Az elnökség tudomásul veszi, hogy Szentágothai János alelnök javaslatára a továbbiakban Szépe György a bizottság tudományos titkáraként, Rét Rózsa pedig a bizottság titkáraként fog tevékenykedni.

Javaslat a tudományos kutatók továbbképzési programjának irányelveire

A Tudománypolitikai Bizottság 30 028/1973. számú határozata — a tudományos kutatók káderképzési programja kidolgozásának és koordinálásának előkészítéséről — felkérte az MTA elnökét, hogy a Művelődésügyi Minisztériummal és az érdekelt kutatásirányító szervek felelőseivel készítsen javaslatot a tudományos káderképzés irányelveire. A javaslat — a TPB állásfoglalása szerint — elsősorban arra adjon választ, hogy a hazai tudományos élet különféle irányító szervei a kutatóhelyek szakemberállományát milyen forrásokból és utakon biztosítsák, továbbá milyen lehetséges keretek között célszerű szervezni a tudományos kutatók továbbképzését.

A feladat megoldására irányuló munka során résztanulmányok készültek a tudományos szakemberképzés jelenlegi hazai gyakorlatáról, az e tekintetben rendelkezésre álló külföldi tapasztalatokról, továbbá a megoldásra váró hazai problémákról.

A tervezet az irányelvek céljának és alkalmazási körének meghatározása után a tudományos utánpótlás fő forrásaival, a tudományos kutatók továbbképzésének (posztgraduális képzésének) irányelveivel, a tudományos címekkel és fokozatokkal, valamint az irányelvek végrehajtásának kérdéseivel foglalkozik.

Az elnökség 16/1974. számú határozata

1. Az elnökség — az alábbi módosításokkal — jóváhagyta a tudományos kutatók továbbképzése irányelveiről szóló tervezetben foglaltakat:

1.1. A dokumentumban jobban kell hangsúlyozni a posztgraduális képzés szükségességét célozva arra is, hogy az egyetemi tanulmányok utáni szakképzés (pl. szakmérnök, szakorvos) is a posztgraduális képzés egyik kategóriája;

1.2. az eddiginél nagyobb nyomatékkal kell ajánlani a tervezetben a belföldi tanulmányutak igénybevételét; (ha nem is jogszabályi kötelező erővel, de irányelvként ki kell mondani, hogy külföldi ösztöndíjas tanulmányút igénybevételére általában csak a belföldi tanulmányutak adta lehetőségek kihasználása után kerüljön sor).

2. Az elnökség felhatalmazza az elnököt, hogy az átdolgozott tervezetet a művelődésügyi miniszterrel, valamint a tudományági koordinálásért felelős irányító szervek vezetőivel egyeztetve a Tudománypolitikai Bizottság elé terjessze.

3. Az elnökség, összefüggésben a tudományos kutatók továbbképzésének elveivel, szükségesnek tartja, elsődlegesen az alap- és alkalmazott biológiai kutatások területét érintően annak — elnökségi bizottság útján történő — megvitatását, hogy milyen (elsősorban már meglevő) szervezeti keretek között lehetne elérni, hogy a tudományos kutatóvá válást megelőzően a fiatalok tudományterületük egzakt természettudományi rokonterületein (pl. fizika, kémia, matematika, információelmélet) egyetemi jellegű és vizsgával is ellenőrzött képzésben részesüljenek.

3.1. Az elnökség felkéri Straub F. Brunó akadémikust a létrehozandó ad hoc bizottság elnökéül és felkéri, hogy a májusi ülésre tegyen személyi javaslatot a bizottság tagjaira.

JAVASLAT

az Akadémia által támogatott külföldi kiutazások rendjére

Az elnökség 1973. év elején hagyta jóvá a nemzetközi kapcsolatok Akadémián belüli ügyintézésének megosztását a tudományos testületek és a szakigazgatás között. A jóváhagyás óta eltelt időszak tapasztalatai lehetőséget adtak az ügyintézés megosztásának egyértelműbbé tételére. A javaslat szerint 1974. május 15-től a kiutazásokat az alábbiak szerint kell kezdeményezni.

1. Ha akadémiai főálláson levő akadémikus vagy más kutató *kezdeményezi* a kiutazást, úgy a *kiutazási céltól függetlenül* az illetékes tudományági főosztályhoz kell fordulnia.

2. Ha nem akadémiai főálláson levő akadémikus, tudományosan minősített oktató vagy kutató *kezdeményezi* a kiutazást, akkor a *kiutazási céltól függetlenül* az Elnökség Külügyi Titkárságához kell fordulnia.

3. Ha az Akadémia szakigazgatási szervei (tudományági főosztályok, NKFO, akadémiai kutatóhelyek) vagy a tudományos testületek (tudományos osztályok, illetve EKT) évi terveik keretében vagy ezen kívül *kezdeményezik* a kiutazást, akkor e hivatali szervek állapítják meg, hogy az NKFO vagy az EKT foglalkozik-e az adott utazással, függetlenül a kiutazó álláshelyétől.

A kiutazások ügyintézésére és elszámolására továbbra is érvényben marad az elnökség által jóváhagyott, a kiutazásokra vonatkozó megosztás. Ennek betartásáról a szakigazgatás és a tudományos testületek titkársága gondoskodik.

Az elnökség 19/1974. számú határozata

1. Az elnökség az előterjesztést elfogadja.

2. Felhívja az Elnökség Külügyi Titkárságának vezetőjét, gondoskodjék arról, hogy a vita során elhangzott módosításokkal jóváhagyott dokumentumot az Akadémia tagjai a legrövidebb időn belül kapják meg.

Előterjesztés

a Magyar Tudományos Akadémia nemzetközi kapcsolatainak aktuális problémáiról

Az Akadémia nemzetközi kapcsolatai jelentősen fejlődtek az elmúlt évek során. Elsősorban mennyiségi, de több vonatkozásban minőségi fejlődést is hozott az utóbbi 4—5 év.

A magyar tudományos élet nemzetközi tudományos kapcsolatainak kritikus megvizsgálása, valamint az Akadémia felsőbb szervektől kapott kötelezettsége (az év második felében a TPB elé „A nemzetközi tudományos kapcsolatok problémái" címmel előterjesztést kell tenni) szükségessé teszik néhány jelentősebb aktuális kérdés felvetését és megvitatását. Ezt célozta az előterjesztés, amely a kérdéseket oly módon vetette fel, hogy egyidejűleg a javasolt megoldásra nem kívánt kitérni (nem tartalmazott határozati javaslatot).

Az elnökség 20/1974. számú határozata

1. Az elnökség úgy határozott, hogy tagjai az előterjesztésben felvetett kérdésekre május hó 20-ig írásban adják meg a választ.

2. Az elnökség megbízza az Akadémia nemzetközi tudományos kapcsolataival foglalkozó alelnököt és főtitkárhelyettest, hogy az 1. pont alapján megadott válaszok figyelembevételével készítsék el a „Nemzetközi tudományos kapcsolatok problémái" c. jelentés tervezetét, amelyet először a Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága, majd az elnökség vitasson meg.

JAVASLAT

a „Korunk Tudománya" ismeretterjesztő sorozat további szerkesztésére

A „Korunk Tudománya" ismeretterjesztő sorozat az elnökség elhatározása alapján 1964 óta jelenik meg. Célja, hogy az egyes tudományterületek legkiválóbb művelői, a többi szaktudomány képviselői és a művelt olvasó számára képet adjanak a saját területük legjelentősebb eredményeiről, fejleményeiről, továbbá, hogy népszerűen bemutassa a hazai tudományos kutatásban elért legfontosabb eredményeket.

A sorozatban eddig 21 kötet jelent meg és több van előkészületben. Az elmúlt év közepétől a folyamatos megjelentetés — a szerkesztői tevékenység szünetelése miatt — veszélybe került. Mivel a rendszeres közreadás változatlanul fontos feladat, kívánatosnak látszik, hogy a sorozat érdemi gondozása és szerkesztése tekintetében újabb döntés szülessék.

Az előterjesztés javasolta, hogy a sorozat további gondozását a Magyar Tudomány szerkesztő bizottsága vegye át. Ennek során tekintse feladatának a sorozat mindenkori tematikai tervének elbírálását, egyes anyagok, összeállítások megjelentetésének kezdeményezését és a sorozat hatásának figyelemmel kísérését. A javaslat szerint a sorozat szerkesztője Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója legyen, aki a sorozat szerkesztésében eddig is részt vett.

Budapest, 1974. május 2.

Az elnökség 21/1974. számú határozata

1. Az elnökség tudomásul veszi a „Korunk Tudománya" ismeretterjesztő sorozatról szóló tájékoztatást, és megbízza a Magyar Tudomány szerkesztő bizottságát, hogy 1974. június 1-től — a szerkesztő bizottság megbízásának lejártáig — vegye át a sorozat gondozását, állapítsa meg a sorozat tematikai tervét és kísérje figyelemmel a megjelenést.

2. A sorozat szerkesztői teendőit Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója lássa el.

Az elnökség egyéb állásfoglalásai az 1974. április 30-i ülésen

Az elnökségi ülés napirendjén szerepelt:

1. Az eltelt időszak jelentősebb akadémiai *testületi* eseményeiről szóló beszámoló.

2. Az eltelt időszak jelentősebb akadémiai *szakigazgatási* eseményeiről szóló beszámoló.

3. Az 1974. évi közgyűlés állásfoglalás-tervezete, továbbá az Akadémia 1975. évi jubileumi közgyűlése szervezeti rendje és programja kérdéseiben az elnökség belső határozatot hozott.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Közlemények

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztálya pályázatot hirdet a Geokémiai Kutató Laboratórium igazgatói munkakörére 1975. január 1-i hatállyal.

A pályázókkal szembeni követelmények:

— egyetemi végzettség és tudományos fokozat;

— jelentős tudományos eredmények a geokémia területén;

— megfelelő vezetési gyakorlat

A pályázatnak *tartalmaznia* kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyének, besorolásának, beosztásának és fizetésének megjelölését;

— eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek ismertetését;

— a pályázó által írt tanulmányok, könyvek jegyzékét pontos bibliográfiával;

— tudományos fokozatának, kitüntetéseinek, idegen nyelvismeretének megjelölését;

— az intézet jövőbeni tudományos munkájára vonatkozó terveit.

A pályázathoz *mellékelni* kell:

— az oklevelek hiteles másolatát;

— részletes önéletrajzot 2 példányban;

— erkölcsi bizonyítványt.

Az igazgató besorolására és vezetői megbízására a kinevezés, ill. megbízás alkalmával érvényben levő jogszabályok az irányadók.

A pályázatokat a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárához (Bp. V., Roosevelt tér 9.) kell benyújtani 1974. július 15-ig.;

Budapest, 1974. május 8.

Páris György s. k.,
főosztályvezető

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az MTA Központi Hivatala Természettudományi II. (biológiai) Főosztálya pályázatot hirdet az ELTE Magyar Dunakutató Állomáshoz pedagógusok ösztöndíjas megbízásos jogviszonyú alkalmazására, egy éves időtartamra. A megbízás kezdete: 1974. szeptember 1., a díjazás összege: havi 500,— Ft.

A Magyar Dunakutató Állomás munkájába bekapcsolódó pedagógus feladata résztvenni a magyarországi Dunaszakaszon végzendő hidrobioló-

giai (víz-kémiai, biológiai) minták sorozatos vételében, feldolgozásában és értékelésében. A személyek kiválasztásában dunamenti vidéki helyen szolgálatot teljesítő pedagógusok előnyben részesülnek.

A pályázatnak *tartalmaznia* kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását,
— a jövőbeni tervezett kutatási feladatával kapcsolatos elképzelését,
— részletes önéletrajzot,
— munkahelye vezetőjének javaslatát.

A pályázatot mellékleteivel együtt a felhívás megjelenésétől számított 30 napon belül az ELTE Magyar Dunakutató Állomás vezetőjéhez lehet benyújtani (2131 Göd, Jávorka S. u. 14.).

Teplán István s. k.,
főosztályvezető

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az MTA Központi Hivatala Természettudományi II. (biológiai) Főosztálya pályázatot hirdet a József Attila Tudományegyetem Növénytani Tanszékéhez pedagógusok ösztöndíjas megbízásos jogviszonyú alkalmazására, 1 éves időtartamra. A megbízás kezdete 1974. szeptember 1.; a díjazás összege: havi 500,— Ft.

A pályázók az alábbi kutatási témák megoldásában működhetnek közre:

1. Környezeti tényezők hatása a növények, vagy növényállományok szervesanyag produkciójára, és fény-energiahasznosítására.

2. Az állományszerkezet hatása természetes és kultúrnövény állományok szervesanyag produkciójára, és fényenergiahasznosítására.

3. A fényviszonyok hatása a szervek szöveti szerkezetére.

4. A Tisza élővilágának kutatása.

5. A talaj a víz, vagy a levegő szennyezettségének hatása természetes és kultúrnövény állományokra.

A pályázatnak *tartalmaznia* kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását,
— a jövőbeni tervezett kutatási feladatával kapcsolatos elképzelését,
— részletes önéletrajzot,
— munkahelye vezetőjének javaslatát.

A pályázatot mellékleteivel együtt a felhívás megjelenésétől számított 30 napon belül a szegedi József Attila Tudományegyetem Növénytani Tanszékéhez (Szeged, Táncsics Mihály u. 2.) lehet benyújtani.

Teplán István s. k.,
főosztályvezető

RÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az MTA Központi Hivatala Természettudományi II. (biológiai) Főosztálya pályázatot hirdet az Eötvös Loránd Tudományegyetem Növényrendszertani és Ökológiai Tanszékéhez pedagógus ösztöndíjas megbízásos jogviszonyú alkalmazására, 1 éves időtartamra. A megbízás kezdete: 1974. szeptember 1.; a díjazás összege: havi 500,—Ft.

A pályázó feladata a hazai botanikai anyagon végzendő feldolgozó munka, amelynek keretében récens, fosszilis növények vagy növényzet vizsgálatának módszertani kérdéseit tanulmányozná, ill. ezek rendszertani, ökológiai, produkció biológiai jellemzését, értékelését végezné. Feltétel: jártasság a botanikai munkában.

A pályázatnak *tartalmaznia* kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását,
— a jövőbeni tervezett kutatási feladatával kapcsolatos elképzelését,
— részletes önéletrajzot
— munkahelye vezetőjének javaslatát.

A pályázatot mellékleteivel együtt a felhívás megjelenésétől számított 30 napon belül az Eötvös Loránd Tudományegyetem Növényrendszertani és Ökológiai Tanszékéhez (Budapest VIII., Múzeum körút 4/a.) lehet benyújtani.

Teplán István s. k.,
főosztályvezető

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az MTA Szegedi Biológiai Központja pályázatot hirdet két pedagógus megbízásos jogviszonyú alkalmazására, egy éves időtartamra. A megbízás kezdete 1974.; a díjazás összege: havi 500,— Ft.

A pályázó feladata a molekuláris biológia területéről választott témakörben a Szegedi Biológiai Központ egyik intézete (Biofizika, Biokémia, Genetika, Növényélettani Intézet) kutatási témájában való részvétel.

Pályázhatnak biológiai, kémia, fizika szakos pedagógusok.

A pályázatnak *tartalmaznia* kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását,
— eddigi szakmai munkájának ismertetését,
— jövőbeni tervezett kutatási feladatával kapcsolatos részletes elképzelését.

A pályázathoz csatolni kell:

— részletes önéletrajzot,
— munkahelye vezetőjének javaslatát.

A pályázatot mellékleteivel együtt a felhívás megjelenésétől számított 30 napon belül az MTA Szegedi Biológiai Központjához (6701 Szeged, Odesszai krt. 62. Pf: 521.) lehet benyújtani.

Straub F. Brunó s. k.,
főigazgató

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézete pályázatot hirdet egy ösztöndíjas gyakornoki hely 1974. szeptember 1-i hatállyal történő betöltésére.

A gyakornoki állás elnyerésének feltételei:

1. XVIII. századi magyarországi levéltári anyagban szerzett kutatási gyakorlat és ennek megfelelő paleográfiai, latin és német nyelvi ismeretek;

2. magas szintű angol vagy francia nyelvtudás (a történelem—angol vagy történelem—francia szak elvégzése).

Pályázatukat a folyó tanévben végző történelemszakos hallgatók nyújthatják be.

Az első évben az Intézet havi 2000,— Ft. fizetést tud biztosítani.

A pályázóktól az alábbi okmányokat, illetőleg adatok közlését kérjük:

a) önéletrajz,
b) a végzett szakcsoport megnevezése,
c) szakmai érdeklődési terület,
d) a szigorlati tárgyak vizsgaeredményei,
e) egyetemi, állami és társadalmi szervek ajánlása (zárt borítékban),
f) szakmai referencia, tetszőlegesen megválasztott egyetemi oktatótól (zárt borítékban).

A pályázat benyújtásának határideje: 1974. június 1.

Cím: MTA Történettudományi Intézete 1250 Budapest Pf. 9. Úri u. 51—53.

Budapest, 1974, május 10.

Pach Zsigmond Pál s. k.,
igazgató

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

tudományos gyakornoki álláshelyre

Az MTA Régészeti Intézete pályázatot hirdet tudományos gyakornoki álláshelyre, ez évben végzős, vagy 30 évet még be nem töltött középkor-szakos régész számára.

Témaköre a XI—XIV. századi és topográfiai kutatások.

Illetménye 2 évre Akadémiai gyakornoki ösztöndíj.

A pályázati kérelem benyújtásának határideje 1974. június 15. az MTA Régészeti Intézetéhez Budapest I., Úri u. 49.

A pályázathoz az alábbi okmányokat, illetőleg adatokat kell *mellékelni:*

a) önéletrajz,
b) a végzett szak megnevezése,
c) szakmai érdeklődési terület,
d) szigorlati tárgyak vizsgaeredményei,
e) egyetemi, állami és társadalmi szervek ajánlása (zárt borítékban),
f) szakmai referencia (zárt borítékban) tetszőlegesen megválasztott egyetemi oktatótól.

Budapest, 1974. május 8.

Gerevich László s. k.,
igazgató

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Mezőgazdasági Főiskola Nyíregyháza pályázatot hirdet a Mezőgazdasági Gépek és Gépüzemelés Tanszékre 1 főiskolai docensi állásra.

Pályázhatnak azok, akik mg. gépészmérnöki oklevéllel, több éves szakmai gyakorlattal rendelkeznek.

A kinevezésre kerülő főiskolai docens feladata lesz az mg. munkagépek tantárgy előadásainak és gyakorlatainak tartása, szaktanács-adói és kutatási feladatok végzése.

1 fő főigazgatói hivatalvezető állás betöltésére.

Pályázhatnak azok, akik kertészmérnöki, vagy gépészmérnöki oklevéllel rendelkeznek, valamint pedagógiai gyakorlatuk van, és tudományos kutató munkát folytatnak.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

1. a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, fizetését,
2. az eddigi szakmai munkájának részletes ismertetése,
3. kutató és tudományos tevékenységét,
4. kitüntetéseit, idegen nyelvismeretét, külföldi tanulmányútjait, tudományos fokozatát.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) az intézettől beszerzett és kitöltött törzslapot,
b) részletes önéletrajzot 2 példányban,
c) az egyetemi végzettséget igazoló oklevelet, vagy annak hiteles másolatát,
d) három hónapnál nem régibb keletű, hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A betöltendő állás után a 201/1970. (M. K. 5.) MM—MüM számú együttes utasítás szerint a főiskolai oktatók részére megállapított illetmény jár.

A pályázat benyújtásának határideje a közzétételtől számított 4 hét, melyet a Mezőgazdasági Főiskola főigazgatójának kell benyújtani.

Cím: Mezőgazdasági Főiskola, Nyíregyháza Rákóczi u. 69.

Dr. Vétek János s. k.,
főigazgató

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden hétfőn* 16—17.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Központi Igazgatási Titkárság

Kónya Albert akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke *minden hétfőn* 14—15 óráig, *Kulcsár Kálmán* akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig *minden csütörtökön* 14—15 óráig tart fogadóórát. Előzetes bejelentés a 127—294 telefonon, a 18—64-es mellékállomáson lehetséges.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Központi Igazgatási Titkárságának vezetője

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, 1363 Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 1400 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96 162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,— Ft.

Egyes példányok beszerezhetők az 1055 Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,— Ft.

74.442 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

314149
MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

XXIII. (1974.) ÉVFOLYAM 11. SZAM.

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1974. JÚNIUS 27.

TARTALOM

Személyi rész 195

Törvények, rendeletek, határozatok
12/1974. (V. 14.) MT rend. A gyermektartásdíjról 195
16/1974. (V. 15.) MT rend. Az oktatás-nevelési, a közművelődési és a művészeti díjak létesítéséről, valamint művészi alkotásokra pályázatok hirdetéséről 197

Miniszteri rendelet
4/1974. (V. 15.) MM—MüM Az egyes felsőoktatási munkaköröknek határozott idejű munkaviszonyban ellátásáról szóló 1974. évi 5. számú törvényerejű rendelet végrehajtásáról 197

SZOT szabályzat
1/1974. (V. 15.) SZOT A családi pótlékról szóló 2/1966. (VI. 1) SZOT számú szabályzat módosításáról 198

Közlemények
Az Országos Ösztöndíj Tanács tájékoztatója az 1975/76-ban megpályázható ösztöndíjakról 199
Az MTA Központi Hivatala Természettudományi II. (biológiai) Főosztályának pályázati felhívása 220
A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadóórája 220
A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája 220

Személyi rész

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa

60. születésnapja alkalmából, kiemelkedő szakmai és közéleti tevékenysége elismeréséül *Dezső Lóránt*nak, a fizikai tudományok kandidátusának, az MTA Napfizikai Obszervatóriuma igazgatójának a

MUNKA ÉRDEMREND
arany fokozata

kitüntetést adományozta.

Jogszabályok

A Minisztertanács 12/1974. (V. 14.) számú

rendelete

a gyermektartásdíjról

A házasságról, a családról és a gyámságról szóló törvényt módosító 1974. évi I. törvény 111. §-ában kapott felhatalmazás alapján a Minisztertanács a következőket rendeli:

1. §.

(1) A gyermektartásdíjat — megegyezés hiányában — a bíróság a tartásra köteles személy munkabére, járandósága, egyéb jövedelme (a továbbiakban: munkabére) és vagyoni viszonyai alapján állapítja meg. A munkabérhez hozzá kell számítani a kötelezettet megillető minden egyéb bérjellegű juttatást, továbbá minden egyéb rendszeres jövedelmet (részesedés, prémium, jutalom, egyéb jövedelem, stb., a továbbiakban együtt: juttatás).

(2) A tartásdíjat általában úgy kell megállapítani, hogy az gyermekenként elérje a kötelezett átlagos munkabérének és az őt megillető juttatásoknak a 20%-át. A kötelezettel szemben érvényesíthető összes tartási igény a munkabér és juttatások 50 százalékát nem haladhatja meg.

(3) A bíróság a tartásdíjat az összes körülmények mérlegelése alapján a gyermek szükségleteinek (Csjt 65. §) figyelembevételével 20%-nál alacsonyabb, vagy magasabb összegben is megállapíthatja.

Ennél figyelembe kell venni a gyermeket gondozó másik szülő anyagi körülményeit is. Alacsonyabb összeg megállapítására különösen akkor kerülhet sor, ha a tartásdíj (2) bekezdés szerint meghatározható mértéke meghaladná a gyermek szükségleteit, vagy a tartásra kötelezett szülő saját szükséges tartását veszélyeztetné. Két vagy több gyermek tartásánál, különösen ha nem egy helyen vannak elhelyezve, a tartásdíjat úgy kell megállapítani, hogy egyik gyermek se kerüljön a másiknál kedvezőtlenebb helyzetbe.

2. §.

(1) A bíróság a tartásdíj százalékos megállapítása esetében — a megállapított százalékhoz, illetőleg a munkabérhez és az egyéb juttatásokhoz viszonyítva — forintban megjelöli a tartásdíj alapösszegét is.

(2) Indokolt esetben a bíróság a tartásdíjat — a százalékos megállapítás mellőzésével — kizárólag határozott összegben, vagy határozott összegben és bizonyos juttatások százalékában is megállapíthatja.

(3) A bíróság a tartásra kötelezett személlyel szemben akkor is megállapíthatja a gyermektartásdíjat, ha a jogosult az ő háztartásában él ugyan, de tartásáról nem gondoskodik.

3. §.

(1) A bíróság a gyermektartásdíjat általában határozatlan időre állapítja meg. A megállapított összeg módosítására akkor kerülhet sor, ha azok a körülmények, amelyekre a bíróság a határozatát alapította, utóbb lényegesen megváltoztak (Csjt 69. §., Pp 230. §.).

(2) A bíróság úgy rendelkezik, hogy a tartásdíjat a gyermek törvényes képviselője, illetőleg — indokolt esetben — a gyermek gondozója kezéhez kell kiutalni. A tartásdíj összegét kézhez vevő személy köteles a tartásdíjat a gyermek szükségleteire fordítani. Ezt indokolt esetben a gyámhatóság ellenőrzi.

4. §.

(1) Ha a gyermek szülei nem élnek együtt, az apa — amennyiben azt a társadalombiztosítás nem fedezi — köteles megtéríteni az anyának a szüléssel járó költségeket, valamint a szülés előtti négy hétre és a szülést követő tizenhat hétre szükséges tartást. E követelések az anyát — amennyiben azt a társadalombiztosítás is megtérítené — akkor is megilletik, ha a gyermek halva született.

(2) A szüléssel kapcsolatos követelések összegét az anya a felmerült kiadások igazolása nélkül a szüléstől számított egy év alatt követelheti. A kötelezett nem hivatkozhat arra, hogy a szüléssel kapcsolatos költségeket nem az anya, hanem más fedezi. Ez a rendelkezés a társadalombiztosítás által nyújtott juttatásokra nem vonatkozik.

(3) A szüléssel kapcsolatos követelésekre vonatkozó rendelkezéseket azzal szemben is alkalmazni kell, aki a gyermek tartására az apaság megállapítása nélkül köteles.

5. §.

Ha a tartásra köteles személy jogellenesen külföldre távozott, vagy a hazatérést megtagadta, és ezért vele szemben vagyonelkobzást alkalmaztak, illetőleg vagyona külön jogszabály alapján ellenérték nélkül állami tulajdonba került [31/1971. (X. 5.) Korm. sz. r. 13. §., 32/1971. (X. 5.) Korm. sz. r. 13. §.], az állam az elkobzott, valamint a tulajdonába került vagyon erejéig felel a kötelezettet terhelő lejárt, illetőleg a jövőben előreláthatólag esedékes tartásdíjért, továbbá a szüléssel kapcsolatos követelésekért.

6. §.

(1) A munkáltató, a szövetkezet, illetőleg a járandóságot folyósító más szerv (a továbbiakban: munkáltató) a letiltásra vonatkozó határozat kézhezvételétől kezdődően a jogosult részére rendszeresen folyósítja a megítélt tartásdíjat. Ha a tartásdíjat a bíróság százalékosan állapította meg, a munkáltató a kiutalásra kerülő összeget esetenként e százalék alapján számítja ki, amennyiben a munkabér, illetőleg a juttatás összege emelkedik. A munkabér csökkenése esetében sem lehet azonban újabb bírósági határozat nélkül kevesebb tartásdíjat folyósítani, mint amennyit a bíróság a százalékos megállapítás mellett alapösszegként megállapított.

(2) A munkáltató a jogosultat — kérelmére — tájékoztatja a kötelezett munkabérének, valamint minden olyan juttatásának az összegéről, amelynek alapján a tartásdíjat ki kell számítani.

(3) A bíróság a jogosult kérelmére, illetőleg szükség esetében hivatalból is ellenőrzi, hogy a munkáltató a tartásdíj kiszámításával, levonásával és kifizetésével kapcsolatos kötelezettségeinek eleget tesz-e. A bíróság indokolt esetben megteszi a szükséges intézkedéseket a munkáltató, illetőleg az intézkedésre jogosult dolgozó felelősségének megállapítására (Vht. 152., 157., 169—169/A. §.).

7. §.

(1) Ha a kötelezett ismeretlen helyen tartózkodik, vagy a tartásdíj behajtása más okból átmenetileg lehetetlenné vált, és a gyermeket gondozó szülő sem képes a gyermek részére tartást nyújtani, a bíróság a jogosult kérelmére az ügy összes körülményeinek alapos mérlegelése után elrendelheti a tartásdíjnak az állam által való ideiglenes folyósítását.

(2) A tartásdíjnak az állam által való folyósításáról a bíróság nem peres eljárásban soronkívül határoz.

8. §.

(1) Ha a bíróság elrendeli a tartásdíjnak az állam által való folyósítását, ezt abban az összegben határozza meg, amelyet a bíróság a tartásdíjra kötelező határozatában alapösszegként megállapított. Ettől csak annyiban térhet el, amennyiben a gyermek tartása a másik szülő útján (7. §.) biztosítható.

(2) A bíróság a tartásdíjnak az állam által való előlegezését elrendelő határozatát soronkívül megküldi a kijelölt kifizető szervnek, amely azt a bíróság újabb intézkedéséig folyósítja a jogosult részére.

(3) Az állam által ideiglenesen előlegezett összeget a tartásdíj fizetésére kötelezett az erre vonatkozó külön jogszabályok szerint késedelmi kamatával köteles az államnak megtéríteni.

9. §.

Ez a rendelet az 1974. évi július hó 1. napján lép hatályba, rendelkezéseit a folyamatban levő ügyekben is alkalmazni kell. Végrehajtásáról — ideértve a szükséges átmeneti rendelkezéseket is — az igazságügyminiszter, a kiutalás és a behajtás szabályainak vonatkozásában a pénzügyminiszterrel egyetértésben gondoskodik. Egyidejűleg a 7/1953. (II. 8.) MT számú rendelet még hatályban levő rendelkezései hatályukat vesztik.

Aczél György s. k.,
a Minisztertanács elnökhelyettese

A Minisztertanács 16/1974. (V. 15.) számú

rendelete

az oktatás-nevelési, a közművelődési és művészeti díjak létesítéséről, valamint művészi alkotásokra pályázatok hirdetéséről

1. §.

(1) Országos jellegű oktatás-nevelési, közművelődési, valamint művészeti díj létesítését a Minisztertanács engedélyezi. Az engedély megadására irányuló kérelmet a művelődésügyi miniszternél kell előterjeszteni.

(2) Művészi alkotásra országos pályázat hirdetéséhez a művelődésügyi miniszter engedélye szükséges.

(3) Helyi jellegű oktatás-nevelési, közművelődési, valamint művészeti díj (a továbbiakban: helyi díj) létesítése, továbbá művészeti helyi díj adományozása előtt a művelődésügyi miniszter véleményét meg kell hallgatni.

2. §.

Oktatás-nevelési, közművelődési és művészeti helyi díjat

a) a fővárosi, a megyei és megyei városi tanács, valamint a jelentős kulturális hagyományokkal rendelkező város tanácsa, továbbá

b) a társadalmi szervezet országos központi szervének irányítása alatt működő, az *a)* pontban meghatározott tanácsok működési területe szerint illetékes szervezete létesíthet.

3. §.

(1) E rendelet alkalmazásában

— díj az oktatás-nevelési, a közművelődési, az irodalmi, illetőleg más művészi tevékenység kitüntető elismerését célzó és meghatározott időközökben kioszthatő díj;

— pályázat a meghatározott irodalmi vagy egyéb művészi alkotás létrehozására jutalom kitűzésével is ösztönző felhívás.

(2) Országos jellegű az oktatás-nevelési, a közművelődési és a művészeti díj vagy a művészeti pályázat, ha azt minisztérium, országos hatáskörű szerv, társadalmi szervezet vagy szövetkezet országos érdekképviseleti szerve alapítja, illetőleg hirdeti. Minden egyéb díj és pályázat helyi jellegű.

4. §.

Az 1. §-ban foglalt rendelkezés nem érinti a Képző- és Iparművészeti Lektorátusnak a 23/1963. (IX. 21.) Korm. számú rendelet 2. § (1) bekezdés *a)* pontjában megállapított hatáskörét.

5. §.

(1) Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba, egyidejűleg a művészeti díjak alapításának és művészi alkotásokra pályázatok kiírásának engedélyezéséről szóló, a 25/1966. (X. 11.) Korm. sz. rendelettel módosított 14/1965. (VIII. 1.) Korm. sz. rendelet hatályát veszti.

(2) A helyi díjak létesítésének és adományozásának feltételeit a művelődésügyi miniszter szabályozza.

Aczél György s. k.,
a Minisztertanács elnökhelyettese

Miniszteri rendelet

A művelődésügyi miniszter és a munkaügyi miniszter 4/1974. (V. 15.) MM—MüM számú

együttes rendelete

az egyes felsőoktatási munkaköröknek határozott idejű munkaviszonyban ellátásáról szóló 1974. évi 5. számú törvényerejű rendelet végrehajtásáról

Az 1974. évi 5. számú törvényerejű rendelet 6. §-ában foglalt felhatalmazás alapján — az egészségügyi miniszterrel, a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterrel, a belkereskedelmi miniszterrel, az Országos Testnevelési és Sporthivatal elnökével, valamint a Szakszervezetek Országos Tanácsával egyetértésben — az alábbiakat rendeljük.

1. §.

Az 1974. évi 5. számú törvényerejű rendelet hatálya alá tartozó tanársegéddel és adjunktussal (a továbbiakban: oktató) a határozott idejű alkalmazás első hónapjában, írásban közölni kell a követelményeket, alapminősítését pedig két éven belül el kell készíteni.

2. §.

A határozott idejű alkalmazás lejárta előtt legalább nyolc hónappal az oktató munkáját irányító vezető (tanszékvezető, intézeti igazgató) köteles az

oktató tevékenységét, alapminősítésének és a vele szemben támasztott követelményeknek figyelembe vételével megvizsgálni. Ennek során meg kell hallgatni a közvetlen munkatársak, az intézményi szakszervezeti bizottság és az illetékes KISZ szervezet véleményét. A vizsgálat eredménye alapján az oktató további alkalmazására, vagy annak mellőzésére javaslatot kell tenni. Az alkalmazás mellőzésére irányuló javaslat esetén meg kell jelölni azt a munkaterületet, amelyen képességeit és szaktudását az oktató a legmegfelelőbben hasznosíthatná.

3. §.

A határozott időre szóló újabb alkalmazás pályázati eljárás nélkül történik.

4. §.

(1) Az alkalmazásra jogosult vezető, ha az oktatót a továbbiakban alkalmazni nem kívánja, erről őt — munkája értékelésének közlésével — a munkaszerződés lejárta előtt legalább hat hónappal írásban értesíti.

(2) Az oktató az értesítéstől számított 15 nap alatt az alkalmazásra jogosult vezetőtől munkája értékelésének felülvizsgálatát és alkalmazásának meghosszabbítását kérheti. A kérelem ügyében — az intézményi tanács véleményének meghallgatásával — 30 nap alatt döntést kell hozni.

5. §.

A felsőoktatási intézmény vezetőjének támogatnia kell az oktatót más — a szakképesítésének megfelelő — munkaterületen való elhelyezkedésében, ha oktatói munkájára az intézmény tovább nem tart igényt és működése során súlyos fegyelmi büntetésben nem részesült. A támogatás módjáról az egyetemek, az egyetemi jellegű főiskolák és a főiskolák vezetői irányelvekben kapnak tájékoztatást.

6. §.

(1) Az 1974. évi 5. számú törvényerejű rendelet hatálya alá tartozó esetekben a határozott idejű munkaviszonyt írásbeli munkaszerződéssel kell létesíteni [Mt. V. 17. § (2) bek.].

(2) A megszakítatlan munkaviszonyhoz fűzött jogok és kötelességek szempontjából az oktató egymást közvetlenül követő határozott időre szóló munkaviszonyai úgy minősülnek, mintha a munkaviszony határozatlan időre létesült volna.

(3) Ha a határozott időre alkalmazott oktató a határozott idő elteltével másutt kíván munkaviszonyt létesíteni, kérelmére — ha ehhez az új munkáltató is hozzájárul — a felsőoktatási intézmény köteles az oktatót az új munkahelyre áthelyezni.

(4) A (3) bekezdésben foglalt rendelkezést kell alkalmazni a határozatlan időre szóló munkaviszonynak első ízben határozott időre történő átalakulása esetén is, ha az oktató az 1974. évi 5. számú törvényerejű rendelet 5. §-a (1) bekezdésének *a)* pontja alapján, a határozott idejűvé átalakuló munkaviszonyát nem kívánja fenntartani.

7. §.

Ha az oktató a határozott idejű szerződése lejártát közvetlenül megelőző 90 napon belül

a) sor- vagy tartalékos katonai szolgálatot teljesít,

b) üzemi baleset következtében táppénzes állományban van,

c) 30 napot meghaladó időtartamban keresőképtelen beteg, illetőleg beteg gyermekének ápolására táppénzes állományban van,

d) iskolára, tanfolyamra vagy ösztöndíjjal külföldi tanulmányútra küldés miatt munkahelyétől távol van,

e) terhes, illetve a szülést követő hatodik hónapot meg nem haladó időszakban szoptató nő,

f) az Mt. V. 57. §-ának (2) bekezdése alapján fizetésnélküli szabadságon van,

g) házastársa külföldi kiküldetésére tekintettel az 5/1962. (III. 10.) Korm. számú rendelet 1. §-a alapján engedélyezett fizetésnélküli szabadságon van,

határozott idejű szerződése az akadályoztatás megszűnését követő 90 nappal meghosszabbodik, kivéve, ha a felsőoktatási intézmény és az oktató ettől eltérően megállapodnak.

8. §.

Az 1974. évi 5. számú törvényerejű rendeletnek a főiskolákon és az egyetemeken létesített főiskolai karokon történő alkalmazása időpontjáról a felügyeletet gyakorló miniszter külön rendelettel intézkedik.

9. §.

Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba.

Dr. Orbán László s. k., művelődésügyi minisztériumi államtitkár

Buda István s. k., munkaügyi minisztériumi államtitkár

SZOT szabályzat

A Szakszervezetek Országos Tanácsának 1/1974. (V. 15.) SZOT számú

szabályzata

a családi pótlékról szóló 2/1966. (VI. 1.) SZOT számú szabályzat módosításáról

A Szakszervezetek Országos Tanácsa a 16/1966. (VI. 1.) Korm. számú rendeletben kapott felhatalmazás alapján a 2/1966. (VI. 1.) SZOT számú szabályzatot — az érdekelt miniszterekkel és az Állami Egyházügyi Hivatal elnökével egyetértésben — a következők szerint módosítja:

1. §.

A 2/1966. (VI. 1.) SZOT számú szabályzatnak (a továbbiakban: Sz.) a 4/1971. (XII. 29.) SZOT

számú szabályzat 2. §-ával módosított 4. §-a (1) bekezdése *c)* pontjának első fordulata helyébe a következő rendelkezés lép:

(Egyedülállónak kell tekinteni azt a dolgozót akinek házastársa)

„— felső vagy középfokú oktatási intézmény nappali tagozatán folytatja tanulmányait;"

2. §.

Az Sz. 19. §-ának (4)—(5) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(4) Annak a dolgozónak, akinek családi pótlékra jogosultsága munkaviszonya és nyugdíja alapján is megállapítható, a családi pótlék nyugdíja alapján jár. Ha azonban a munkaviszony alapján magasabb összegű családi pótlék jár, a családi pótlékot a munkaviszony alapján kell megállapítani. Annak a dolgozónak, akinek családi pótlékra jogosultsága munkaviszonya és mezőgazdasági vagy halászati termelőszövetkezeti tagság alapján is megállapítható, a családi pótlék munkaviszonya alapján jár.

(5) Ha a családi pótlék felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán folytatott tanulmányok címén és munkaviszony, vagy mezőgazdasági, illetőleg halászati termelőszövetkezeti tagság alapján is megállapítható, a családi pótlék a felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán folytatott tanulmányok alapján jár. Ha azonban a felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán folytatott tanulmányok idejére a hallgató munkaviszonyában a 10/1974. (IV. 14.) MüM számú rendelet szerint keresettérítésben részesül, részére a családi pótlék munkaviszonya alapján jár."

3. §.

Az Sz. 43. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„43. § (1) Felsőfokú oktatási intézményben tanulmányokat folytatóknak kell tekinteni az 1973. évi 24. számú törvényerejű rendelet 5. §-ával módosított 1961. évi III. törvény 18. §-ában meghatározott intézmények, valamint a hittudományi főiskolák (akadémiák és teológiák) nappali tagozatán tanulmányokat folytató hallgatókat.

(2) A felsőfokú oktatási intézmény hallgatója a munkaviszonyban álló dolgozókra vonatkozó rendelkezések szerint jogosult családi pótlékra, arra a naptári hónapra, amelyben a tanulmányait 18 napon át folytatta."

4. §.

Az Sz. 49. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A felsőfokú oktatási intézmények hallgatói részére járó családi pótlékot az az oktatási intézmény állapítja meg és folyósítja, amelyben a hallgató tanulmányait folytatja. Ha azonban a hallgató a 19. § (5) bekezdésében említett keresettérítésben részesül, részére a családi pótlékot az a munkáltató (egyéb szerv) állapítja meg és folyósítja, amely a keresettérítést folyósító munkáltató egyéb dolgozói családi pótlékának megállapítására és folyósítására illetékes."

5. §.

Ez a szabályzat 1974. január 1. napján lép hatályba; ezzel egyidejűleg az Sz. 53. §-ának (6) bekezdése hatályát veszti.

Duschek Lajosné s. k.,
a Szakszervezetek Országos Tanácsának titkára

Közlemények

Az Országos Ösztöndíj Tanács

Tájékoztatója

a nem szocialista országban az 1975/76-os években igénybe vehető ösztöndíjakról, a Dubnai Egyesített Atomkutató Intézet tanulmányúti lehetőségeiről

A Tájékoztató a nem szocialista országokban az államközi megállapodásokkal, egyezményekkel, levélváltásokkal biztosított ösztöndíjakat, a Dubnai Egyesített Atommagkutató Intézetben igénybe vehető tanulmányutakat, az ENSZ—UNDP program ösztöndíjait, valamint a 3346/1961. Korm. számú határozat alapján megvalósítható hosszú időtartamú tanulmányúti lehetőségeket tartalmazza. A meghirdetett tanulmányutak az 1975/76-os akadémiai, illetve az 1975-ös naptári évben vehetők igénybe.

I. *Az ösztöndíjak és tanulmányutak (továbbiakban ösztöndíj) fajtái és célkitűzései*

A Magyar Népköztársaság szakemberei elsősorban az alábbi célok elérésének elősegítésére kérhetnek ösztöndíjat:

1. Tapasztalatcsere vagy szakmai információszerzés a tudományos kutatás, a műszaki fejlesztés, vagy a termelés (gyakorlat) valamely konkrét témájában.

2. Általános tájékozódás a tudományos kutatás, a műszaki fejlesztés vagy a termelés (gyakorlat) egy-egy szélesebb, de jól körülhatárolt területén.

3. A Magyar Népköztársaságban folyó tudományos tevékenység eredményeinek ismertetését szolgáló kulturális, tudományos, műszaki-tudományos előadások tartása, továbbá személyes kapcsolatfelvétel külföldi tudósokkal, tudományos intézményekkel.

4. Új tudományos kutatási, műszaki fejlesztési vagy termelési módszer elsajátítása szervezett tanfolyam keretében, vagy egy adott munkahely (kutatóhely, iparvállalat, klinika stb.) végzendő tartósabb munka keretében.

5. Nagyobb időigényű tudományos kutatási, műszaki fejlesztési program elvégzése arra alkalmas, az adott témában szakmai színvonal és/vagy eszközellátottság szempontjából kiemelkedően fejlett kutatóhelyen.

Az 1—3. pontokban ismertetett célok elérésére általában a rövid (2—4 hetes), a 4—5. pontokban ismertetett célok elérésére pedig a hosszabb (2—12 hónapos) időtartamú tanulmányutak vehetők igénybe, amennyiben erre az adott országban a rendelkezésünkre álló — és későbbiekben részletesen ismertetett — tanulmányúti lehetőségek módot adnak.

A tanulmányúti kérelmek elbírálása során elsőbbséget élveznek azok a pályázatok, melyek az Országos Távlati Tudományos Kutatási Tervben megjelölt országos és tárcaszintű főirányokhoz és célprogramokhoz kaocsolódnak, és azok, amelyek a jelen Tájékoztatóban az egyes országoknál megjelölt prioritást élvező témák tanulmányozására irányulnak.

II. *A tanulmányútra utazókkal szemben támasztott általános követelmények*

Külföldi tanulmányútra ösztöndíjat azok a szakemberek kaphatnak, akik

— valamely társadalmi, gazdasági szempontból fontos tudományos-kutatási vagy gyakorlati-fejlesztési témát kívánnak tanulmányozni,
— a tanulmányút sikeres lebonyolításához szükséges szakmai képzettséggel már rendelkeznek,
— az adott szűkebb szakterületen az országon belül, illetve a szocialista országokban megszerezhető ismereteket elsajátították,
— a tanulmányút sikeres lebonyolításához szükséges mértékű (aktív) nyelvismerettel rendelkeznek.

III. *A pályázás módja*

Az ösztöndíjak pályázatok útján nyerhetők el.

A pályázati anyagnak az alábbiakat kell tartalmaznia:

— az OÖT által kibocsátott 4 részes személyi adatlap
— önéletrajz 3 példányban
— tudományos életrajz 3 példányban
— publikációk jegyzéke 3 példányban
— tanulmányúti munkaprogram 3 példányban
— a munkahely szakmai javaslata az adatlapon vagy külön mellékletként
— az állami nyelvvizsgabizonyítvány másolata (ha a pályázó ezzel rendelkezik)
— 2 db fénykép.

A pályázati kérelmek benyújtásánál, illetve a tanulmányúti munkaprogramok összeállításánál az alábbi szempontok figyelembevétele szükséges:

A I/1. pontban ismertetett célok elérésére irányuló tanulmányutakra mind idősebb, mind fiatalabb szakemberek pályázhatnak, feltétel azonban az, hogy a pályázó a megjelölt szakterületnek aktív művelője legyen.

A tudományos életrajznak megfelelően kell dokumentálnia, hogy a pályázó a választott témában itthon már bizonyos figyelmet érdemlő tevékenységet végzett, illetve az országon belül rendelkezésre álló ismereteket már elsajátította.

A munkatervben pontosan körül kell határolni azokat a konkrét témákat, amelyekről a pályázó külföldi tartózkodása alatt információkat kíván szerezni. A munkatervben részletesen indokolni kell, hogy a pályázó miért kéri a tanulmányút megvalósítását az általa megjelölt ország adott intézményeiben.

A I/2. pontban ismertetett célok elérésére irányuló tanulmányutakra olyan kutatási, illetve szakmai, gyakorlati tapasztalattal már rendelkező szakemberek pályázhatnak, akik a vizsgálandó területen jól ismerik mind a hazai, mind a szocialista országokban elért eredményeket. A pályázóknak szakterületük elismert képviselőinek kell lenniök, hogy meg tudják ítélni, melyek azok a konkrét szakmai területek, melyekben a meglátogatott intézményben magasabb színvonalú kutató, illetve gyakorlati munka folyik, illetve tájékozódni tudjanak arról, hogy az adott országban mely intézménnyel érdemes közvetlen kapcsolatot kiépíteni, közös kutatást folytatni, hova lenne célszerű ösztöndíjasokat hosszabb időtartamú tanulmányútra kiküldeni, s esetleg javaslatot tudjanak tenni arra is, hogy honnan és kiket kellene tanulmányútra meghívni Magyarországra.

A munkatervben pontosan meg kell határozni azokat a területeket, illetve problémaköröket, melyekről a pályázó szükségesnek tartja az információszerzést és tájékozódást. A munkatervben meg kell jelölni azokat az intézményeket, melyeket a tanulmányút során a pályázó fel kíván kereseni.

A I/3. pontban ismertetett célok elérésére irányuló tanulmányutakra azok a nagy kutatási, illetve gyakorlati tapasztalattal és jelentős szakmai eredményekkel rendelkező szakemberek pályázhatnak, akik szakterületük kiemelkedő képviselői, s igen jól ismerik tudományterületük hazai, illetve szocialista országokon belüli helyzetét, színvonalát, s általános tájékozottsággal rendelkeznek a nem szocialista országokban elért szakmai eredményekről is. A pályázóknak alkalmasaknak kell lenniök arra, hogy szükség esetén megfelelő szintű előadást tudjanak tartani szakterületük hazai eredményeiről, s esetenként megfelelő előkészítő tárgyalásokat folytassanak a magyar és külföldi intézmények közötti közvetlen együttműködés, illetve magyar szakemberek képzési céllal történő fogadása ügyében. A munkatervben részletesen meg kell határozni a megtartandó előadások témáját, valamint azoknak az intézményeknek a körét, illetve szakembereknek a nevét, amelyekkel, illetve akikkel a pályázó közvetlen kapcsolatot kíván akár saját, akár jelölő intézménye megbízásából kialakítani.

A I/4. pontban ismertetett célok elérésére irányuló tanulmányutakra azok a szakemberek pályázhatnak, akik az országon belül, illetve a szocialista országokban az adott témával kapcsolatban megszerezhető ismeretekkel már rendelkeznek, s eddigi tudományos vagy gyakorlati eredményeik alapján megállapítható az önálló kutatómunkára való alkalmasságuk.

A munkatervben részletesen — lehetőség szerint időbeli bontásban — meg kell határozni az elsajátítandó ismereteket, feltüntetve azok hazai szükségességének indokait, illetve hasznosításának jellegét, módját.

A I/5. pontban ismertetett célok elérésére irányuló tanulmányutakra azok a szakemberek pályázhatnak, akik önálló kutató-fejlesztő munka végzésére hazai tevékenységük alapján már bizonyítottan alkalmasak. E tanulmányutakat elsősorban olyan konkrét kutatótevékenységre lehet kérni, mely a Magyar Népköztársaságon, illetve a szocialista országokon belül nem végezhető el, vagy a pályázó a külföldi tanulmányút során olyan rendkívül magas színvonalon dolgozó külföldi kutatóhely munkájába kapcsolódik be, hogy az ott szerezhető ismeretekkel jelentősen hozzájárul a hazai tudományos kutatás adott területen meglevő színvonalának és hatékonyságának növeléséhez.

A munkatervben konkrétan meg kell határozni — lehetőség szerint időbeli bontásban — az elvégzendő feladatokat és a szerzett ismeretek hazai hasznosításának jellegét és módját.

Az ismertetett módon összeállított pályázatokat a munkahelyek személyzeti, vagy egyéb — erre kijelölt — osztályaihoz kell benyújtani. (Az OÖT által kibocsátott személyi adatlap is ezeknél az osztályoknál, illetve a főhatóság Nemzetközi Főosztályánál igényelhető.)

Az OÖT felhívja a figyelmet a pályázati anyagok gondos összeállítására, mivel a hiányosan beküldött pályázatokkal a Tanács érdemben nem tud foglalkozni, s pótlólagos anyagbekérésekre sem tud lehetőséget biztosítani.

A pályázatokat az egyes főhatóságok által megjelölt határidőig kell a személyzeti, vagy ennek megfelelő osztályoknak továbbitaniok a főhatóságokhoz, melyek 1974. augusztus 31-ig megküldik azokat az OÖT Titkárságához.

A pályázatok ügyében az OÖT folyamatosan, 1974. októberétől 1975. márciusáig dönt.

A Tanács határozatairól és a határozatok indokolásáról a Titkárság tájékoztatja a jelölő főhatóságokat, melyek azokat közlik a jelölő munkahelyekkel. A Tanács engedélyező határozatai kizárólag a magyar szervek részéről történő jóváhagyást jelentik, a tanulmányút csak akkor valósítható meg, ha a külföldi fél a fogadókészséget biztosítja.

A Tájékoztatóban ismertetett tanulmányutakra nem pályázhatnak azok a szakemberek, akik korábbi tanulmányútjukról az előírt időn belül nem készítettek az Országos Ösztöndíj Tanács részére beszámoló jelentést.

A Tájékoztatóban ismertetett ösztöndíjakban — az egyes munkatervek időközben bekövetkező módosulása miatt — bizonyos változások történhetnek, erről az OÖT Titkársága folyamatosan tájékoztatja a főhatóságok nemzetközi kapcsolatokkal foglalkozó főosztályait.

Ösztöndíj és tanulmányút lehetőségek

az

1975. — 1976. évben

MAGYAR ÁLLAMI ÖSZTÖNDÍJAK

(a 3346/1961. Korm. sz. határozat alapján)

A magyar kormány a 3346/1961. sz. határozatával lehetőséget biztosít 4 hónapnál hosszabb időtartamú tanulmányutak végrehajtására elsősorban természettudományi és műszaki tudományi területeken dolgozó szakemberek számára.

A pályázóknak a tanulmányút helyeként megjelölt országnak megfelelő idegen nyelvi ismerettel kell rendelkezniük.

A tanulmányutak megvalósításához a fogadó készség előzetes biztosítása és igazolása szükséges, a Tanács ennek hiányában a pályázati kérelmeket csak feltételesen engedélyezi.

A tanulmányutak forintfedezetét az ösztöndíjast tanulmányútra küldő szervnek (munkahely, főhatóság) vállalnia kell. Az ösztöndíj összege a tanulmányút helyeként megjelölt országra megállapított napidíj 50%-ával és a szállásköltség 60%-ával egyezik meg. Az ösztöndíjasok utiköltsége a küldő szervet vagy az ösztöndíjast terheli.

TANULMÁNYI LEHETŐSÉGEK A DUBNAI EGYESÍTETT ATOMMAGKUTATÓ INTÉZETBEN

M. tervi pont száma	Kiutazás időtartama	Keret		Tanulmányi szakterület	A tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkori max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
1.	1—3 év	2		Neutronfizikai módszerek alkalmazása kondenzált rendszerek vizsgálatára	Kutatómunka	Fiatal fizikus	32	Lásd a megjegyzéseknél
2.	2—3 év	1		Az 1. ténához műszerépítés, elektronikus adatfeldolgozás, számítástechnika	Kutatómunka	Elektromérnök 4—5 éves gyakorlattal hasonló témában	—	Lásd a megjegyzéseknél
3.	1—3 év	2		Az IBR impulzusreaktor egyes berendezéseinek és az 1. téma kísérleti berendezéseinek tervezése	Kutatómunka	Nukleáris technikában jártas mérnök kontsruktőr (gépész)	—	Lásd a megjegyzéseknél
4.	1—3 év	1		Neutron aktivációs analízis	Kutatómunka	Fizikus	—	Lásd a megjegyzéseknél
5.	2—3 év	1		Nagyenergiájú protonok által kiváltott magreakciók vizsgálata	Kutatómunka	Kísérleti érdeklődésű fiatal fizikus	—	Lásd a megjegyzéseknél
6.	2—3 év	1		Az 5. téma kísérleti berendezéseinek tervezése, építése	Kutatómunka	Nukleáris műszertechnikában jártas elektromérnök	—	Lásd a megjegyzéseknél
7.	1—3 év	1		Nagyenergiájú magreakciók elméleti vizsgálata	Kutatómunka	Elméleti érdeklődésű fizikus	—	Lásd a megjegyzéseknél
8.	2—3 év	2		Magállapotok vizsgálata mezoatomok segítségével	Kutatómunka	Fizikus	—	Lásd a megjegyzéseknél
9.	1—3 év	1		Elemi részecskék elmélete, atommagok elmélete	Kutatómunka	Elméleti érdeklődésű fizikus	—	Lásd a megjegyzéseknél
10.	2—3 év	1—2		Kondenzált rendszerek elmélete	Kutatómunka	Elméleti érdeklődésű fizikus	—	Lásd a megjegyzéseknél
11.	2—3 év	1—2		Plazmafizika módszerek erősáramú technikában való alkalmazása új gyorsított kifejlesztésében	Kutatómunka	Erősáramú elektromérnök	—	Lásd a megjegyzéseknél
12.	2—3 év	2—3		Nagyenergiájú részecskék kölcsönhatásainak kísérleti vizsgálata	Kutatómunka	Részecskefizikában jártas kísérleti fizikus	—	Lásd a megjegyzéseknél
13.	2—3 év	2—3		Buborékkamrák elektronikájának fejlesztése	Kutatómunka	Nukleáris műszertechnikában és számítástechnikában jártas elektromérnök	—	Lásd a megjegyzéseknél
14.	2—3 év	3—4		Számítógépek on-line alkalmazása fizikai mérésekben és nagyberendezések vezérlésében	Kutatómunka	Fizikus	—	Lásd a megjegyzéseknél

Megjegyzések: A munkavállalónak és családjának az EAI lakást biztosít.
Fizetés: besorolás és szakmai gyakorlat szerint.

Tájékoztatásul:

Tudományos főmunkatársnak összjövedelme (rubel + forint) forintban kb. 10 400—11 200
Tudományos munkatársak, mérnökök kb. 6 900— 9 300
Tudományos segédmunkatársak, technikusok kb. 5 600— 6 400
(Forintkiegészítés nem terheli a kiküldő főhatóságot, központi alapból fedezik.)
A házastársaknak az Intézet általában biztosít munkalehetőséget.

Családi pótlék:

Gyermekek utáni pótlék: 12 év alatt 800,— Ft
12 év felett 1200,— Ft gyermekenként
Az itthon maradt házaspár után járó pótlék:
ha dolgozik, a férj fizetésének 10%-a,
ha nem dolgozik, a férj fizetésének 20%-a.

A NEMZETKÖZI ATOMENERGIA ÜGYNÖKSÉG 1976. ÉVI SZOCIALISTA ÉS KAPITALISTA ORSZÁGOKBAN MEGVALÓSÍTHATÓ ÖSZTÖNDÍJLEHETŐSÉGEI

M. tervi pont száma	Kiutazás időtartama	Keret		Tanulmányi szakterület	A tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkori max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
1.	6—12 hó	12		Atomenergia	Tanulmányok folytatása az atomenergia békés felhasználásával kapcsolatban (fizika, kémia, biológia, mezőgazdaság, ipar, orvostudomány stb.)	Egyetemi diploma (akadémiai tudományos fokozattal rendelkezők nem pályázhatnak)	35	Európában havi 300 $ Európán kívül havi 450 $

Megjegyzés: A tanulmányutak megvalósításához a célország nyelvének, vagy az angol, francia, német nyelvnek a magasszintű ismerete szükséges.
Az Ösztöndíjas tanulmányút helyére történő egyszeri oda- és visszautazás költségeit az Országos Atomenergia Bizottság fedezi.
Az Országos Ösztöndíj Tanács által engedélyezett jelöléseket az Országos Atomenergia Bizottság továbbítja a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség bécsi központjához, amely dönt a pályázatok elfogadásáról, a tanulmányút végleges helyéről és időtartamáról.
A pályázatok benyújtásának határideje *1975. január 31.*

ENSZ—UNDP ÖSZTÖNDÍJAK
(valamennyi nem szocialista országban igénybevehetők)

M. tervi pont száma	Kiutazás időtartama	Keret		Tanulmányi szakterület	A tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkori max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
1.	—	—	—	Tömeges lakásépítés, könnyűszerkezetes építési mód	Tanulmányok végzése, kutatómunka	Egyetemi diploma	50	Európában havi 300 $ Európán kívül havi 450 $
2.	—	—	—	Erősáramú műszerek gyártása és alkalmazása	Tanulmányok végzése, kutatómunka	Egyetemi diploma	50	Európában havi 300 $ Európán kívül havi 450 $
3.	—	—	—	Elektronikus berendezések és műszerek gyártása és alkalmazása	Tanulmányok végzése, kutatómunka	Egyetemi diploma	50	Európában havi 300 $ Európán kívül havi 450 $
4.	—	—	—	Gépgyártás technológiai fejlesztése	Tanulmányok végzése, kutatómunka	Egyetemi diploma	50	Európában havi 300 $ Európán kívül havi 450 $
5.	—	—	—	Petrolkémia (műanyag, műszál gyártás)	Tanulmányok végzése, kutatómunka	Egyetemi diploma	50	Európában havi 300 $ Európán kívül havi 450 $

M. tervi pont száma	Kiutazás időtartama	Keret		Tanulmányi szakterület	A tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkori max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
6.	—	—	—	Textilipar, bőripar (műbőrgyártás)	Tanulmányok végzése, kutatómunka	Egyetemi diploma	50	Európában havi 300 $ Európán kívül havi 450 $
7.	—	—	—	Talajjavítás, (műtrágyák felhasználása)	Tanulmányok végzése, kutatómunka	Egyetemi diploma	50	Európában havi 300 $ Európán kívül havi 450 $
8.	—	—	—	Élelmiszeripar	Tanulmányok végzése, kutatómunka	Egyetemi diploma	50	Európában havi 300 $ Európán kívül havi 450 $
9.	—	—	—	Állattenyésztés (elsősorban szarvasmarhatenyésztés)	Tanulmányok végzése, kutatómunka	Egyetemi diploma	50	Európában havi 300 S Európán kívül havi 450 $
10.	—	—	—	Feldolgozás és tárolás gépesítése a mezőgazdaságban, mezőgazdasági gépesítés	Tanulmányok végzése, kutatómunka	Egyetemi diploma	50	Európában havi 300 $ Európán kívül havi 450 $
11.	—	—	—	Számítógépek tervezése, gyártása és alkalmazása a termelésben és az állami élet területén	Tanulmányok végzése, kutatómunka	Egyetemi diploma	50	Euórpában havi 300 $ Európán kívül havi 450 $
12.	—	—	—	Csomagolás és szállítástechnika (anyagmozgatás)	Tanulmányok végzése, kutatómunka	Egyetemi diploma	50	Európában havi 300 $ Európán kívül havi 450 $

Megjegyzés: A tanulmányutak megvalósításához magasszintű angol, francia vagy német nyelvismeret szükséges, függően a választott országtól.
Az egyes témák egy tanulmányút keretében több országban is tanulmányozhatók.
Az ösztöndíjasok útiköltségét a küldő szerv, vállalat, intézmény fizeti.

ALGÉRIA

A meghirdetés feltételes, az ösztöndíjlehetőségekben a munkaterv aláírását követően változások lehetnek!

M. tervi pont száma	Kiutazás időtartama	Keret		Tanulmányi szakterület	A tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkori max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
7.	3 hó	2	6	Arabisztika, történelem, földrajz, közgazdaságtan, agrártudományok	Tanulmányok végzése kutatómunka	Egyetemi diploma	—	Szállás, ellátás, havi 300 dinár zsebpénz
14.	3 hó	1	3	Régészet	Tanulmányok végzése, kutatómunka	Egyetemi diploma	—	Szállás, ellátás, havi 300 dinár zsebpénz
10.	—	5	3	Természettudomány, műszaki tudomány	Konferenciákon való részvétel	Egyetemi diploma	—	Szállás, ellátás + zsebpénz

Megjegyzés: A kiutazások megvalósításához francia nyelvismeret szükséges.
Az ösztöndíjasok útiköltségét a Kulturális Kapcsolatok Intézete fizeti.
Az utazás repülővel történik.

AMERIKAI EGYESÜLT ÁLLAMOK

M. tervi pont száma	Kiutazás időtartama	Keret		Tanulmányi szakterület	A tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkori max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
I.	5 vagy 10 hó	—	40	Társadalomtudományok	Tanulmányok végzése, kutatómunka, egyetemeken és egyetemekhez tartozó intézményekben	Egyetemi diploma (kizárólag felsőoktatás és tudományos kutatás területén dolgozó szakemberek részére)	—	Havi 270—350 $ + szállás
II.	5 vagy 10 hó	—	60	Egyéb tudományágak	Tanulmányok végzése, kutatómunka, egyetemeken és egyetemekhez tartozó intézményekben	Egyetemi diploma (kizárólag felsőoktatás és tudományos kutatás területén dolgozó szakemberek részére)	—	Havi 270—350 $ + szállás
III.	10 vagy 12 hó	3	—	Amerikanisztikai tudományok	Tanulmányok végzése, kutatómunka egyetemeken és egyetemekhez tartozó intézményekben	Egyetemi diploma (kizárólag a felsőoktatás területén dolgozó szakemberek részére)	45	Havi 600 $

Megjegyzés: A tanulmányutak megvalósításához az angol nyelv magasszintű ismerete szükséges.
A I. és II. munkatervi pont alapján megvalósuló tanulmányutak szeptemberben történő megkezdése esetén az ösztöndíjasok — külön kérés alapján — egy hónapos időtartamú New York-i nyelvtanfolyamon vehetnek részt, mely a tanulmányút időtartamába nem számít bele.
A III. munkatervi pontra pályázó ösztöndíjasoknak — az OÖT engedélyét követően — pályázatot kell benyújtaniok az ACLS-hez, s a tanulmányutak ennek elfogadása esetén valósíthatók meg.
Az utazás repülővel történik. Az I. és II. pont alapján kiutazó ösztöndíjasok útiköltségét a Kulturális Kapcsolatok Intézete, a III. pont alapján kiutazókét az ACLS fizeti.

ANGLIA

M. tervi pont száma	Kiutazás időtartama	Keret		Tanulmányi szakterület	A tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkori max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
I/3.	2 hét	28	—	Valamennyi tudományág, a III/2. pontban felsoroltak kivételével	Tájékozódás, tapasztalatcsere, előadások tartása	Egyetemi diploma, kiemelkedő tudományos tevékenység	—	Szálloda + napi 3,3—3,8 Font
I/4.	3—6 hó	—	34	Valamennyi tudományág, az orvostudományok kivételével	Tanulmányok végzése, kutatómunka	Egyetemi diploma	35	Havi 84 v. 100 Font
I/5/a	10 hó	2	20	Valamennyi tudományág, az orvostudományok kivételével	Tanulmányok végzése, kutatómunka	Egyetemi diploma	35	Havi 84 Font
I/5/b	5 hó	6	30	Valamennyi tudományág, az orvostudományok kivételével	Tanulmányok végzése, kutatómunka	Egyetemi diploma	35	Havi 84 Font
II/3/a	3 hét	2	6 hét	Angol nyelvkönyvszerkesztés	Szerkesztői, kiadói tapasztalatcsere	Egyetemi diploma	—	Szálloda + napi 3,8 Font
II/5/a	3 hét	2	6 hét	Oktatási módszerek tanulmányozása	Oktatási szakember tapasztalatcsere látogatása	Egyetemi diploma	—	Szálloda + napi 3,3—3,8 Font
II/5/c	10 hó	1	10	Angol nyelv és irodalom oktatásával összefüggő tanulmányok	Tanulmányok végzése, kutatómunka	Egyetemi diploma	35	Havi 84 Font

M. tervi pont száma	Kiutazás időtartama	Keret		Tanulmányi szakterület	A tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkori max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
II/6/b	3 hét	40	30	Angol nyelv	Nyelvtanfolyam	Egyetemi diploma gyakorló nyelvtanári beosztás	—	Szállás, ellátás + zsebpénz
II/6/d	1 hó	15	15	Angol nyelv	Nyelvtanfolyam	IV—V. évfolyamos angolszakos egyetemi hallgatók	—	Szállás, ellátás + zsebpénz
III/2	2 hét	10	5	Művészetek, tömegkommunikáció, építőművészet, várostervezés, közművelődés	Tájékozódás, tapasztalatcsere, előadások tartása	Egyetemi diploma	—	Szállás, + napi 3,3—3,8 Font
IV.	12 hó	5	60	Biológia, elméleti és klinikai orvos- és állatorvostudomány, elméleti és klinikai gyógyszertan (gyógyszeripar kivételével)	Kutatómunka	Egyetemi diploma, kutatási tapasztalat, tudományos fokozat (orvosok esetében kandidátusi, egyéb szakemberek esetében legalább egyetemi doktori)	—	Évi 1500—3000 Font (életkortól és tud. fokozattól függően)
V.	10 hó	1	12	Természettudomány, orvostudomány, társadalomtudomány	Tanulmányok végzése, kutatómunka	Egyetemi diploma, egyetemi doktori fokozat	35	Évi 1800 Font
VI.	3 hét	20	60 hét	Angol nyelv	Nyelvtanfolyam, oktatási intézmények látogatása	III.—IV.—V. évfolyamos angolszakos egyetemi hallgatók	—	Szállás, ellátás + zsebpénz

Megjegyzés: Az I/3, II/5/a és III/2 munkatervi pontok alapján kiutazók részére a fogadó fél — szükség esetén — tolmácsot biztosít. Az egyéb munkatervi pontok alapján kiutazó ösztöndíjasok részére az angol nyelv ismerete szükséges. Az I/4, I/5/a és I/5/b munkatervi pontok alapján kiutazó ösztöndíjasok tanulmányokat csak egy vagy két felsőoktatási intézmény tanszékein, laboratóriumban, valamint állami kutatóintézetekben és intézményekben folytathatnak.

Az I/3, I/4, II/3/a és III/2 pontban ismertetett tanulmányutak az 1975. május 1-től 1976. március 31-ig terjedő időszakban, az I/5/a, I/5/b és II/5/c pontban ismertetett tanulmányutak az 1976. májusáig terjedő időszakban, a II/6/b és II/6/d pontban ismertetett tanulmányutak 1975. nyarán vehetők igénybe.

Az utazás repülővel történik. A Kulturális Kapcsolatok Intézete az egy hónapra, vagy annál rövidebb időre kiutazó ösztöndíjasok teljes útiköltségét, az egy hónapnál hosszabb időre utazók útiköltségének felét fizeti.

A tanulmányúti pályázatok elbírálása során prioritást élvező tudományterületek és témák:

1. Légköri és vízszennyeződés
2. Baktériumgenetika
3. Génreguláció
4. Autópályák tervezése: földalatti gyorsvasutak felépítmény szerkezete
5. Anyagszerkezetek izotópos vizsgálata
6. Sugárbiológiai kutatások
7. Számítógépek alkalmazása
8. Szabályozási körök tervezése (mikroelektronika, integrált áramkörök, mikrohullámú parametrikus áramkörök)
9. Korrózió elleni védelem
10. Molekulaszerkezet kutatások

AUSZTRIA

M. tervi pont száma	Kiutazás időtartama	Keret		Tanulmányi szakterület	A tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkori max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
I.	min. 2 hó	—	94	Valamennyi tudományág	Tanulmányok végzése, kutatómunka	Egyetemi diploma	—	Havi 3300 Sch. + kedvezményes szállás
II.	9 hó	5	45	Valamenyi tudományág	Tanulmányok végzése, kutatómunka felsőoktatási intézményekben	Egyetemi diploma	35	Havi 3600 Sch. + kollégiumi elhelyezés
III.	1 hó	4	4	Német nyelv, osztrák kultúra, történelem	Nyelvtanfolyam, esetleg kutatómunka, tapasztalatcsere	Germanista, németszakos egyetemi hallgató, egyéb diplomás szakember	35	Havi 4000 Sch.

Megjegyzés: A tanulmányutak megvalósításához német nyelvismeret szükséges.
Az I. munkatervi pont alapján kiutazó ösztöndíjasok a bécsi Collegium Hungaricum kétágyas szobáiban nyernek elhelyezést. Az ösztöndíjasok — korlátozott mértékben — Bécsen kívüli kutatóhelyeket igénybe vehetnek, ennek költségkihatásait a Kulturális Kapcsolatok Intézete biztosítja.
Az évi 94 hónapos ösztöndíjkeret naptári évenként értendő.
A II. munkatervi pont alapján megvalósítandó tanulmányutakat október 1—15 között kell megkezdeni.
Az ösztöndíjasok útiköltsége a küldő tárcát vagy intézményt terheli.

BELGIUM

M. tervi pont száma	Kiutazás időtartama	Keret		Tanulmányi szakterület	A tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkori max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
4.	2 hét	2	4 hét	Valamennyi tudományág	Tájékozódás, tapasztalatcsre	Egyetemi diploma, kiemelkedő tudományos tevékenység	—	Szálloda + napi 600 BF.
5.	10 hó	1	10	Orvostudomány	Vagy trópusi betegségek kutatása (Antwerpenben), vagy humán genetika és érsebészet (Liege-i egyetem)	Egyetemi diploma, a területnek megfelelő 6 éves gyakorlat	—	Havi 8— 10 000 BF.
6.	14 nap	2	28 nap	Mezőgazdaság és élelmiszeripar	Tájékozódás, tapasztalatcsere, intézmények közötti együttműködési lehetőségek feltárása	Egyetemi diploma	—	Szálloda + napi 600 BF.
7.	min. 4 hó	—	24	Valamennyi tudományág	Tanulmányok végzése, kutatómunka	Egyetemi diploma	40	Havi 8— 10 000 BF.
9.	14 nap	2	28	Közép- és felsőoktatás tanulmányozása	Tájékozódás, tapasztalatcsere (delegáció)	Egyetemi diploma	—	Szálloda + napi 600 BF.
10.	14 nap	2	28 nap	Pedagógiai oktatás, továbbképzés	Tájékozódás, tapasztalatcsere (delegáció)	Egyetemi diploma	—	Szálloda + napi 600 BF.
11.	2 hét	2	4 hét	Idegen nyelvek oktatási módszerei	Tájékozódás, tapasztalatcsere (delegáció)	Egyetemi diploma	—	Szálloda + napi 600 BF.
12.	2 hét	2	4 hét	Gyógypedagógia	Tájékozódás, tapasztalatcsere (delegáció)	Egyetemi diploma	—	Szálloda + napi 600 BF.

M. tervi pont száma	Kiutazás időtartama	Keret		Tanulmányi szakterület	A tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkori max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
14.	2 hét	2	4 hét	Tolmácsolás és fordítás oktatása	Tájékozódás, tapasztalatcsere	Egyetemi diploma	—	Szálloda + napi 600 BF.
16.	9 hó	1	9	Zeneművészet	Továbbképzés	Főiskolai diploma, vagy utolsó éves főiskolai hallgató	30	Havi 8— 10 000 BF.
17.	1 hó	6	6	Francia nyelv és irod. Régi Európai zene, Európai művészet és kultúra, Nemzetk. orgona tanf., Csembaló tanfolyam	Nyári egyetem	Egyetemi diploma	—	Havi 7000 BF.
18/a	4 hó	1	4	Restaurálás	Tanulmányok végzése, kutatómunka, kapcsolatok kialakítása a Szépműv. Múz. és az Inst. Royal du Patrimoine Artistique között	Egyetemi diploma	—	Havi 8— 10 000 BF.
18/b	4 hó	1	4	Művészettörténet	Tanulmányok végzése, kutatómunka, kapcs. kialakítása a Szépműv. Múz. és az Inst. Royal du Patrimoine Artistique között	Egyetemi diploma	—	Havi 8— 10 000 BF
20.	14 nap	3	42 nap	Ifjúsági vezetők és népművelők	Tájékozódás, tapasztalatcsere, kapcsolatok kialakítása	Egyetemi diploma	—	Szálloda + napi 600 BF.
22.	1 hét	1	1 hét	Muzeológia, művészettörténet	Tájékozódás, tapasztalatcsere	Egyetemi diploma	—	Szálloda + napi 600 BF.
23.	2 hét	7	14 hét	Művészetek	Különféle művészeti ágak tanulmányozása	Egyetemi diploma	—	Szálloda + napi 600 BF.
25.	15 nap	1	15 nap	Építészet, vagy környezetvédelem	Tájékozódás, tapasztalatcsere, kapcsolatok kalakítása	Egyetemi diploma	—	Szálloda + napi 600 BF.
27.	2 hét	2	4 hét	Zenekritika	Zenei fesztiválokon, rendezvényeken való részvétel	Egyetemi vagy főiskolai diploma (zenekritikus vagy egyéb zenei szakterületen dolgozó szakember részére)	—	Szálloda + napi 600 BF.

Megjegyzés: A tanulmányutak megvalósításához francia nyelvismeret szükséges.
Az utazás repülővel történik.
A Kulturális Kapcsolatok Intézete az egy hónapra, vagy annál rövidebb időre kiutazó ösztöndíjasok teljes útiköltségét, az egy hónapnál hosszabb időre kiutazó ösztöndíjasok útiköltségének felét fizeti.

A tanulmányúti pályázatok elbírálása során prioritást élvező tudományágak és témák:

1. Közgazdaságtudomány
3. Mezőgazdaság
3. Műszeripar
4. Gépipar
5. Villamoshálózat
6. Atomenergia
7. Metallurgia, metallográfia

DÁNIA

M. tervi pont száma	Kiutazás időtartama	Keret		Tanulmányi szakterület	A tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkori max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
I/1.	min. 2 hó	—	30	Valamennyi tudományág	Tanulmányok végzése, kutatómunka	Egyetemi diploma	—	Havi 1900 Dkr.
I/3.	1 hó	3	3	Dán kulturális és tudományos élettel összefüggő témák	Részvétel nyári egyetemeken	Egyetemi diploma, IV.—V. évfolyamos skandinavisztika szakos egyetemi hallgató	35	Havi 1500 Dkr.
I/5.	2 hét	4	8 hét	Valamennyi tudományág	Tájékozódás, tapasztalatcsere, kapcsolatok kialakítása	Egyetemi diploma, kiemelkedő tudományos tevékenység	—	Szállás + napi 100 Dkr.
II/11	2 hét	6	12 hét	Képzőművészet, népművészet, színház, táncművészet, irodalom, zene, könyvtárak, múzeumok	Tájékozódás, tapasztalatcsere	Egyetemi diploma	—	Szálloda + napi 100 Dkr.

Megjegyzés: Az ösztöndíjasok számára fogadókészség magánvállalatoknál nem biztosítható.
A tanulmányutak megvalósításához dán, vagy angol nyelvismeret szükséges.
Kivételesen indokolt esetben és mezőgazdasági szakemberek esetében a német nyelv magasfokú ismerete is elfogadható.
Az utazás repülővel történik. A Kulturális Kapcsolatok Intézete az egy hónapra, vagy annál rövidebb időre kiutazó ösztöndíjasok teljes útiköltségét, az egy hónapnál hosszabb időre kiutazó ösztöndíjasok útiköltségének felét fizeti.

A tanulmányúti pályázatok elbírálása során prioritást élvező tudományterületek:

1. Élelmiszeripar
2. Állattenyésztés
3. Zöldség és gyümölcs üvegházi és fóliás termesztése

FINNORSZÁG

M. tervi pont száma	Kiutazás időtartama	Keret		Tanulmányi szakterület	A tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkori max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
I/3.	2 hét	6	12 hét	Valamennyi tudományág	Tájékozódás, tapasztalatcsere, kapcsolatok kialakítása	Egyetemi diploma, kiemelkedő tudományos tevékenység	—	Szállás + napi 45 Fmk.
I/4.	min. 2 hó	—	22	Természettudomány, orvostudomány, társadalomtudomány	Tanulmányok végzése, kutatómunka	Egyetemi diploma	—	Szállás + havi 900 Fmk.
I/7.	10 hó	1	10	Finn-ugor nyelvtudomány, néprajz	Tanulmányok végzése, kutatómunka	IV.—V. évfolyamos egyetemi hallgató, fiatal, egyetemet végzett szakember	30	Szállás + havi 900 Fmk.
I/13.	min. 2 hét	—	3	Műszaki tudományok	A BME és Helsinki Műszaki Egyetem közötti kapcsolatok fejlesztése	Egyetemi diploma, IV.—V. évfolyamos egyetemi hallgató	—	Szállás + navi 45 Fmk.
I/15.	—	—	4	Erdészet, faipar	A Soproni Erdészeti és Faip. Egy. és a Helsinki Műsz. Egy. közötti kapcsolat fejlesztése	Egyetemi diploma	—	Szállás + napi 45 Fmk.
I/16.	—	—	5 hét	Mezőgazdaság, erdészet	Felsőoktatási és kutatási intézmények együttműködésének előkészítése	Egyetemi diploma	—	Szállás + napi 45 Fmk.

M. tervi pont száma	Kiutazás időtartama	Keret		Tanulmányi szakterület	A tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkori max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
I/20.	1 hó	4	4	Finn nyelv- és irodalomtudomány, kultúra, folklór	Tanulmányok folytatása a Finn Nyelv és Kultúra Nemzetközi Nyári Tanfolyamon	Egyetemi diploma, IV.—V. évfolyamos egyetemi hallgató	—	Szállás + havi 500 Fmk.
II/28.	—	—	3	Műfordítás, finn nyelv és irodalom	Tanulmányok végzése, kutatómunka, kapcsolatok kialakítása	Műfordító	—	Szállás + havi 900 Fmk.
II/29.	1 hó	1	1	Művészet	Nyári művészeti tanfolyamon való részvétel	Főiskolai diploma	—	Szállás + havi 900 Fmk.
III.	min. 3 hó	—	50	Agrártudomány, műszaki tudomány	Tanulmányok végzése, kutatómunka	Egyetemi diploma	35	Szállás Havi 1300 Fmk.

Megjegyzés: A tanulmányutak megvalósításához finn, vagy angol nyelvismeret szükséges. Kivételesen indokolt esetben a német nyelv magasfokú ismerete is elfogadható.
Az I/7., I/20. és II/28. munkatervi pontok alapján történő kiutazásokhoz finn nyelvismeret szükséges.
Az utazás a Budapest—Leningrád—Budapest útvonalon repülővel, a Leningrád—Helsinki—Leningrád útvonalon vonattal történik.
A Kulturális Kapcsolatok Intézete az egy hónapra vagy annál rövidebb időre kiutazó ösztöndíjasok teljes útiköltségét, az egy hónapnál hosszabb időre utazók útiköltségének felét fizeti.
Az ösztöndíjasok számára fogadókészség magánvállalatoknál nem biztosítható.

A tanulmányúti pályázatok elbírálása során prioritást élvező tudományágak és témák:

1. Erdészet
2. Faipar + bútoripar (max. 3 hétre lehet fogadókészséget biztosítani)
3. Papíripar
4. Korszerű építési módok, épületelem előregyártás
5. Fehérjepótló anyagok alkalmazása a takarmányozásban
6. Élelmiszerek tárolása
7. Reaktortechnika
8. Korrozió elleni védelem
9. Metallurgia, metallográfia

FRANCIAORSZÁG

A meghirdetés feltételes, az ösztöndíjlehetőségekben a munkaterv aláírását követően változások lehetnek!

M. tervi pont száma	Kiutazás időtartama	Keret		Tanulmányi szakterület	A tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkori max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
K/4/a	1 hó	10	10	Francia nyelvoktatás	Nyelvi, módszertani továbbképző tanfolyam (Sevres)	Egyetemi diploma, gyakorló nyelvtanári beosztás középiskolában	—	Szállás, ellátás + 200 F.
K/4/b	1 hó	4	5	Francia nyelvoktatás (C.R.E.D.I.F.)	Nyelvi továbbképző tanfolyam audiovizuális oktatási módszerek elsajátítása vidéki egyetemen	Egyetemi diploma, gyakorló nyelvtanári beosztás	—	Szállás, ellátás + 200 F.
K/4/c	1 hó	15	15	Francia nyelvoktatás (I.P.F.E.)	Nyelvi, módszertani továbbképző tanfolyam valamely vidéki egyetemen	Egyetemi diploma, gyakorló nyelvtanári beosztás középiskolában	—	Szállás, ellátás + 200 F.
K/4/d	6 hét	2	3	Francia nyelvoktatás, pedagógiai szervezés	Módszertani továbbképző tanfolyam valamely vidéki egyetemen	Egyetemi diploma, gyakorló nyelvtanári beosztás középiskolában (elsősorban szakfelügyelők részére)	—	Szállás, ellátás + 200 F.
K/4/f	2—4 hét	1	1	Audio-vizuális és televíziós nyelvoktatás módszerei	Tájékozódás, tapasztalatcsere	Egyetemi diploma, a területhez kapcsolódó módszertani tapasztalat	—	50 F. napidíj + szállás

M. tervi pont száma	Kiutazás időtartama	Keret		Tanulmányi szakterület	A tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkori max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
K/4/h	6 hét	5	7,5	Francia nyelvoktatás	Nyelvi továbbképző tanfolyam (Alliance Francaise)	Egyetemi diploma, gyakorló nyelvtanári beosztás	40	1750 F.
K/4/i	1 hó	15	15	Francia nyelv, irodalom, kultúra	Nyári továbbképző tanfolyam	Egyetemi diploma, gyakorló nyelvtanári beosztás	35	500—700 F. + 100 F. Párizsban + 50 F. vidéken
K/4/k	9 hó	2	18	Francia nyelv, irodalom, pedagógia	Továbbképzés teljes egyetemi évben	Egyetemi diploma, gyakorló nyelvtanári beosztás középvagy főiskolán	35	500—700 F. + 100 F. Párizsban + 50 F. vidéken
K/6/a	min. 3 hó	—	45	Francia nyelv és irodalom	Tanulmányok folytatása, nyelvi továbbképzés vidéki egyetemen	IV.—V. évfolyamos francia szakos egyetemi hallgatók részére	35	500—700 F. + 50 F.
K/6/b	min. 2 hó	—	15	Francia nyelv és irodalom	Kutatómunka	Felsőoktatási francia tanszéken oktató tanárok részére	—	Havi 1 500 F.
K/8/a	2—4 hét	2	8 hét	Francia nyelvi tankönyvek összeállítása, kiadása	Tapasztalatcsere a B.E.L.C. szakembereivel és kiadói vezetőkkel	Egyetemi diploma, megfelelő szakmai tevékenység	—	Szállás + napi 50—60 F.
K/13	2—6 hét	10	—	Irodalom, humán tudományok, jogi és közgazdaságtudományok	Tájékozódás, tapasztalatcsere, kapcsolatok kialakítása, előadások tartása	Egyetemi és főiskolai oktatók; kiemelkedő tudományos tevékenység	—	Szállás + napi 50—60 F.
K/14	2—4 hét	15	—	Művészet, film, rádió, televízió, kulturális és tudományos sajtó, népművelés, könyvtár	Tájékozódás, tapasztalatcsere, előadások tartása	Egyetemi diploma, kiemelkedő szakmai tevékenység	—	Szállás + napi 50—60 F.
K/19/a	min. 3 hó	—	45	Humán tudományok és művészetek	Tanulmányok folytatása és kutatómunka	IV.—V. évfolyamos egyetemi hallgatók és fiatal kutatók részére	35	500—700 F. + 100 F. Párizsban + 50 F. vidéken
K/19/b	min. 5 hó	—	45	Természettudomány és orvostudomány	Tanulmányok folytatása és kutatómunka	IV.—V. évfolyamos egyetemi hallgatók és fiatal kutatók részére	35	500—700 F. + 100 F. Párizsban + 50 F. vidéken
K/21	8 hó	1	8	Természettudomány, nyelv- és irodalomtudomány	Tanulmányok végzése, kutatómunka (Ecole Normale Superieure)	IV.—V. évfolyamos egyetemi hallgató részére	25	750 F. + 100 F. Párizsban
M/4/a	3 hó	30	90	Ipar és közgazdaság (ACTIM)	Műszaki továbbképzési ösztöndíj	Egyetemi diploma, több éves gyakorlattal rendelkező mérnökök és gazdasági szakemberek részére	—	750—1100 F. + szállástérítés, ill. kiegészítés
M/9	9 hó	5	45	Természet-, orvos-, agrár- műszaki tudományok (iparral nem összefüggő területek)	Egyetemi tudományos továbbképzési ösztöndíj	IV.—V. évfolyamos egyetemi hallgató, vagy fiatal diplomás	30	Havi 500—750 F. Párizsban + 50 F. vidéken

M. tervi pont száma	Kiutazás időtartama	Keret		Tanulmányi szakterület	A tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkori max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
M/10/a	4—8 hó	14	—	Természet-, orvos-, agrár-, és műszaki tudományok (iparral és kereskedelemmel nem összefüggő területek	Tudományos továbbképzési ösztöndíj	Egyetemi diploma	40	Havi 750 F. + 100 F. Párizsban + 50 F. vidéken
M/10/b	4—8 hó	4	—	Atomenergia	Tudományos továbbképzési ösztöndíj	Egyetemi diploma az atomenergiai szakterületen dolgozó kutatók részére	40	Havi 750 F. + 100 F. Párizsban + 50 F. vidéken
M/12	1—2 hét	—	30 hét	Természet-, orvos-, agrár- és műszaki tudomány	Látogatás, tapasztalatcsere, előadások tartása (elsősorban a közvetlen megállapodásokkal rendelkező intézmények szakemberei számára)	Egyetemi diploma, kiemelkedő tudományos tevékenység	—	Szálloda + napi 50—60 F.
M/13	1—4 hét	—	80 hét	Természet-, orvos- és műszaki tudomány	Tapasztalatcsere, kutatómunka (elsősorban a közvetlen megállapodásokkal rendelkező intézmények szakemberei számára)	Egyetemi diploma, kiemelkedő tudományos tevékenység	—	Szálloda + havi 900— 1200 F.

Megjegyzés: A tanulmányutak megvalósításához francia nyelvismeret szükséges. Kivételt képez a K/13, K/14 és az M/12 munkatervi pont, melyek alapján kiutazók részére a fogadó fél — kérésre — tolmácsot biztosít.
Az M/9 és M/10 munkatervi pont alapján kiutazók tanulmányaikat egyetemeken, vagy egyetemi kutatóintézetekben folytathatják.
Az utazás repülővel történik. A Kulturális Kapcsolatok Intézete az egy hónapra, vagy annál rövidebb időre kiutazó ösztöndíjasok teljes útiköltségét, az egy hónapnál hosszabb időtartamra utazók útiköltségének felét fizeti. Az Intézet az egyetemi hallgatók útiköltségét teljes egészében fizeti, a kiutazás időtartalmától függetlenül. Az M/4/a munkatervi pont alapján kiutazók útiköltségének felét a francia fél, felét a külső tárca, vagy intézmény fizeti.

A tanulmányúti pályázatok elbírálása során prioritást élvező tudományágak és témák:

1. Pszichológia
2. Pedagógia
3. Távbeszélő technika
4. Adás-vétel technika
5. Számítógép technika
6. Útépítés
7. Mezőgazdaság
8. Energetika
9. Vegyipar — ezen belül műanyagipar
10. Építési módszerek
11. Földtan — geológia

HOLLANDIA

M. tervi pont száma	Kiutazás időtartama	Keret		Tanulmányi szakterület	A tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkori max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
2.	2 hét	4	8 hét	Valamennyi tudományág	Előadások tartása, tájékozódás, tapasztalatcsere	Egyetemi oktatók	—	Napi 85 Hft.
3.	2 hét	2	4 hét	Közép- és felsőfokú szakmai oktatás	Tájékozódás, tapasztalatcsere (delegáció)	Egyetemi diploma	—	Napi 65—85 Hft.
5.	min. 4 hó	—	42	Valamennyi tudományág	Tanulmányok végzése, kutatómunka	Egyetemi diploma	40	800 Hft.
7.	2—4 hét	—	12 hét	Építészet, művészettörténet, orvostudomány, mezőgazdaság, levéltár, régészet, oktatásügy	Tájékozódás, tapasztalatcsere	Egyetemi diploma, kiemelkedő tudományos tevékenység	—	Heti 200 Hft.

M. tervi pont száma	Kiutazás időtartama	Keret		Tanulmányi szakterület	A tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkori max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
14.	8 nap	—	8 nap	Műfordítás, könyvkiadás	Tájékozódás, tapasztalatcsere	Író, műfordító	—	Napi 65—85 Hft.
18.	8 nap	—	10 hét	Művészetek, színház, film, tánc, népitánc, zene, műemlékvédelem, restaurálás, múzeumok, művészeti nevelés, levéltárak, kiadói tevékenység	Tájékozódás, tapasztalatcsere	Egyetemi diploma	—	Napi 65—85 Hft.
19.	8 nap	1	8 nap	Népművelés	Tájékozódás, tapasztalatcsere	Egyetemi, főiskolai diploma	—	Napi 65—85 Hft.
23.	8 nap	2	16 nap	Népművelés, tudományos ismeretterjesztés	Tájékozódás, tapasztalatcsere a TIT szakemberei részére	Egytemi, főiskolai diploma	—	Napi 65—85 Hft.
26.	2 hét	2—3	6 hét	Újságírás, sajtó	Tájékozódás, tapasztalatcsere	Újságíró	—	Napi 65—85 Hft.
27.	8 nap	1	8 nap	Társadalmi és kulturális tervezés, társadalmi kutatások módszerei, eredményei, szociális tervezés és kutatás	Tájékozódás, tapasztalatcsere	Egyetemi, főiskolai diploma	—	Napi 65—85 Hft.

Megjegyzés: A tanulmányutak megvalósításához angol, francia vagy német nyelvismeret szükséges.
Az utazás repülővel történik. A Kulturális Kapcsolatok Intézete az egy hónapra, vagy annál rövidebb időre kiutazó ösztöndíjasok teljes útiköltségét, az egy hónapnál hosszabb időre utazók útiköltségének felét fizeti.

A tanulmányúti pályázatok elbírálása során prioritást élvező tudományterületek és témák:

1. Vegyipari kutatások
2. Mezőgazdaság és élelmiszeripar
3. Vízi közlekedés
4. Műszálipar
5. Elektrotechnika

IRAK

A meghirdetés feltételes, az ösztöndíjlehetőségekben a munkaterv aláírását követően változások lehetnek!

M. tervi pont száma	Kiutazás időtartama	Keret		Tanulmányi szakterület	A tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkori max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
2.	min. 2 hó	—	20	Arab nyelv, történelem, régészet, petrolkémia	Tanulmányok folytatása, kutatómunka	Egyetemi diploma, magasfokú tudományos tevékenység, IV.—V. évfolyamos egyetemi hallgató	—	Szálloda + havi 30 Dinár
18.	3 hó	2	6	Régészet	Kutatómunka	Egyetemi diploma	—	Szálloda + havi 30 Dinár

Megjegyzés: A tanulmányutak megvalósításához angol nyelvismeret szükséges.
Az utazás repülővel történik.
A Kulturális Kapcsolatok Intézete a kiutazó ösztöndíjasok útiköltségét Budapest—Bagdad—Budapest útvonalra fizeti.

JAPÁN

M. tervi pont száma	Kiutazás időtartama	Keret		Tanulmányi szakterület	A tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkori max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
1.	30 nap	4	120 nap	Valamennyi tudományág	Tájékozódás, tapasztalatcsere, kapcsolatok kialakítása, előadások tartása az adott témakörben elért hazai eredményekről	Egyetemi diploma, kiemelkedő tudományos tevékenység, magasszintű hazai beosztás	—	I. o. szállodai elhelyezés + 4000 yen napidíj
2.	6 hó	2	12	Természettudományok, műszaki tudományok, tengerhajózás, japán nyelv és kultúra	Tanulmányok végzése, kutatómunka a Tokai University-n	Egyetemi, főiskolai diploma	35	Szállás + havi kb. 80 000 yen ösztöndíj
3.	18 vagy 24 hó	3	—	Valamennyi tudományág	Tanulmányok végzése, kutatómunka egyetemeken	Egyetemi diploma	35	Havi 80 500 yen ösztöndíj
4.	3 hó	2	6	Természet-, agrár-, közgazdasági és műszaki tudományok	Tanulmányok végzése, kutatómunka egyetemeken és kutatóintézetekben	Egyetemi diploma, kiemelkedő tudományos tevékenység	—	Szállás + kb. 120 000 yen havi ösztöndíj
5.	1—12 hó	1	—	Valamennyi tudományág	Japánnal kapcsolatos tanulmányok végzése az adott tudományág keretén belül	Egyetemi diploma, érdemleges tudományos tevékenység	—	180 000—360 000 yen havi ösztöndíj

Megjegyzés: A tanulmányút megvalósításához angol, vagy japán nyelvismeret szükséges.
A 3. munkatervi pont alapján kiutazók az első 6 hónapban japán nyelvtanfolyamon vesznek részt.
A kiutazás az 1., 2., és 4. pont esetében a Szovjetunión keresztül, repülő—vonat— hajó kombinációval történik, az utazás időtartama 4—5 nap, mely nem számít bele az ösztöndíj idejébe.
Az ösztöndíjasok utazásának költségeit a Kulturális Kapcsolatok Intézete, illetve a fogadó fél fizeti.
A 2. és 4. pontoknak az anyagi ellátásra vonatkozó adatai tájékoztató jellegűek.

A tanulmányúti pályázatok elbírálása során prioritást élvező tudományterületek és témák:

1. Elektronika ipar
2. Félvezetőgyártás
3. Ritkafém kohászat
4. Híradástechnika
5. Útépítés
6. Vasútépítés
7. Japán nyelv, kultúra és gazdasági élet

KANADA

M. tervi pont száma	Kiutazás időtartama	Keret		Tanulmányi szakterület	A tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkori max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
1.	12 hó	1	12	Természettudományok, műszaki tudományok	Tanulmányok végzése, kutatómunka	Egyetemi diploma, kiemelkedő tudományos tevékenység	—	8000 $ évente
2.	18 hó	2	36	Természettudományok, műszaki tudományok	Egyetem valamely tudományos fokozatának elérése	Egyetemi diploma	32	3800 $ évente
3.	2 hó	2	4	Természettudományok, műszaki tudományok	Kutatómunka	Egyetemi diploma	—	Havi 310 $
4.	4 hó	2	8	Természettudományok, társadalomtudományok	Tanulmányok végzése, kutatómunka	Egyetemi diploma, kiemelkedő tudományos tevékenység	—	Havi 330 $
5.	10 hó	2	20	Természettudományok, társadalomtudományok	Kutatómunka	Egyetemi diploma	—	Havi 250 $

Megjegyzés: A tanulmányutak a kanadai McMaster egyetem (Hamilton, Ontario) intézményeiben (1—3. munkatervi pont), valamint a Carleton egyetemen, Ottawában (4—5. munkatervi pont) folytathatók.
A tanulmányutak megvalósításához angol nyelv magasszintű ismerete szükséges.

Az utazás repülővel történik.
A kiutazó ösztöndíjasok útiköltségét a Kulturális Kapcsolatok Intézete fizeti.

A tanulmányúti pályázatok elbírálása során prioritást élvező tudományágak és témák:

1. Biológia
2. Vegyipari és villamosipari gépészet
3. Vegyészet
4. Geológia
5. Anyagszerkezettan
6. Metallográfia
7. Atomfizika
8. Elektronika
9. Szilárd testek fizikája
10. Gépi adatfeldolgozás és számítógépek alkalmazása a fenti területeken

MAROKKÓ

M. tervi pont száma	Kiutazás időtartama	Keret		Tanulmányi szakterület	A tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkori max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
2.	10 hó	1	10	Arab nyelv és iszlám kultúra	Nyelvtanulás egyetemen	IV.—V. évfolyamos egyetemi hallgató vagy fiatal diplomás részére	30	Havi 330—450 dirham + kedvezményes étk. és száll.
6.	2—3 hét	4	12 hét	Mezőgazdaság, talajtan, vagy vízgazdálkodás	Tájékozódás, tapasztalatcsere	Mezőgazdasági, talajtani vagy vízgazdálkodási egyetemi diploma, kiemelkedő szakmai tevékenység	—	Napi 20 dirham + szálloda és teljes ellátás
13.	2 hét	1	2 hét	Archeológia vagy muzeológia	Tájékozódás, tapasztalatcsere	Egyetemi diploma	—	Napi 20 dirham + szálloda és teljes ellátás
14.	10 nap	1	10 nap	Írók cseréje	Tájékozódás és ismerkedés Marokkó irodalmával és irodalmi életével	Író vagy műfordító részére	—	Napi 20 dirham + szálloda és teljes ellátás

Megjegyzés: A tanulmányút megvalósításához francia vagy arab nyelvismeret szükséges.
Az utazás repülővel történik.
A Kulturális Kapcsolatok Intézete az ösztöndíjasok teljes útiköltségét fizeti.

NÉMET SZÖVETSÉGI KÖZTÁRSASÁG

M. tervi pont száma	Kiutazás időtartama	Keret		Tanulmányi szakterület	A tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkori max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
I.	10 hó	10	100	Valamennyi tudományág	Tanulmányok végzése, kutatómunka egyetemeken vagy azokhoz kapcsolódó intézményekben	Egyetemi diploma	32	Havi 6—900 DM
II.	max. 3 hó	15	—	Valamennyi tudományág	Kutatómunka, tapasztalatcsere, kapcsolatok kialakítása	Egyetemi diploma, kiemelkedő tudományos tevékenynség	—	Havi 1900 DM
III.	6 vagy 12 hó	15	—	Valamennyi tudományág	Tanulmányok végzése, kutatómunka	Egyetemi diploma	—	Havi 1600—1900 DM
IV.	2—12 hó	—	36	Valamennyi tudományág	Tanulmányok végzése, kutatómunka	Egyetemi diploma	—	Havi 1000 DM
V.	max. 1—3 hó	15	—	Műszaki tudományok, elsősorban iparhoz kapcsolódó területek	Kutatómunka egyetemekhez v. egyetemi kutatóintézetekhez nem kapcsolódó intézményekben	Egyetemi diploma	—	Havi 1200 DM

Megjegyzés: A tanulmányutak megvalósításához magasszintű német nyelvismeret szükséges.
Az I—II. és V. munkatervi pontok alapján kiutazók útiköltségüket maguk fizetik (az I—II. munkatervi pontok alapján utazók a fogadó féltől útiköltségkiegészítést kapnak.)
A III—IV. munkatervi pontok alapján utazók útiköltségét a fogadó fél fizeti.

NORVÉGIA

M. tervi pont száma	Kiutazás időtartama	Keret szem.	Keret hó	Tanulmányi szakterület	A tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkori max.	Anyagi ellátás
I/2.	min. 4 hó	—	18	Valamennyi tudományág	Tanulmányok végzése, kutatómunka	Egyetemi diploma	30	Havi 1300 Nkr. + egyszeri 500 Nkr.
I/3.	6 hét	2	12 hét	Norvég nyelv és kultúra	Részvétel nyári egyetemen (Oslo)	Egyetemi diploma, V. évfolyamos egyetemi hallgató	30	Szállás, ellátás + 400 Nkr.
I/6.	2 hét	5	10 hét	Természet-, orvos-, agrár- és műszaki tudomány	Tájékozódás, tapasztalatcsere, kapcsolatok kialakítása	Egyetemi diploma, kiemelkedő tudományos tevékenység	—	Szállás + napi 100 Nkr.
II/18.	2 hét	5	10 hét	Kulturális élet	Tájékozódás, tapasztalatcsere, kapcsolatok kialakítása	Egyetemi diploma, kiemelkedő tudományos tevékenység	—	Szállás + napi 100 Nkr.
II/23.	2 hét	2	4 hét	Ember és környezete	Tájékozódás, tapasztalatcsere, kapcsolatok kialakítása	Egyetemi diploma	—	Szállás + napi 100 Nkr.

Megjegyzés: Az ösztöndíjasok számára fogadókészség magánvállalatoknál nem biztosítható.
A tanulmányutak megvalósításához norvég, vagy angol nyelvismeret szükséges. Kivételesen indokolt esetben a német nyelv magasfokú ismerete is elfogadható.
A 3-as munkatervi pont alapján történő kiutazásokhoz angol nyelvismeret szükséges.
Az utazás repülővel történik. A Kulturális Kapcsolatok Inzézete az egy hónapra, vagy annál rövidebb időre kiutazó ösztöndíjasok teljes útiköltségét, az egy hónapnál hosszabb időre utazók útiköltségének felét fizeti.

A tanulmányúti pályázatok elbírálása során prioritást élvező tudományágak és témák:

1. Papíripar
2. Vízienergia felhasználása, víztárolók építése, vízépítés
3. Halfeldolgozás

OLASZORSZÁG

M. tervi pont száma	Kiutazás időtartama	Keret szem.	Keret hó	Tanulmányi szakterület	A tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkori max.	Anyagi ellátás
K/7.	2—3 hét	1	2—3 hét	Levéltári szakértők cseréje	Együttműködés fejlesztése az Országos Levéltár és az Olasz Állami Levéltár között	Egyetemi diploma	—	Napi 14 000 Líra
K/8.	4 hét	1	4 hét	Könyvtári szakemberek cseréje (Róma, Firenze)	OSZK és OMK bibliográfiai információs anyagok és folyóiratok cseréje	Egyetemi diploma	—	Napi 14 000 Líra
K/9.	2 hét	2	4 hét	Írók, fordítók cseréje	Fordítás, könyvkiadás	Iró, műfordító	—	Napi 14 000 Líra
K/12/a	2 hét	4	8 hét	Oktatási szakértők delegációja	Oktatási problémák tanulmányozása (MTA Pedagógiai Kut. Int. számára)	Egyetemi diploma	—	Napi 14 000 Líra
K/13.	2 hét	4	8 hét	Valamennyi tudományág	Egyetemi oktatók cseréje, előadástartás, egyetemi kapcsolatok létesítése céljából	Egyetemi diploma, egyetemi, főiskolai oktatói beosztás	—	Napi 14 000 Líra
K/17/a	3—8 hó	—	130	Társadalomtudomány	Kutatómunka végzése, tanulmányok folytatása	Egyetemi diploma	—	Havi 110 000 Líra

M. tervi pont száma	Kiutazás időtartama	Keret		Tanulmányi szakterület	A tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkori max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
K/17/b	1—2 vagy 3 hó	—	45	Olasz nyelv és kultúra	Az olasz nyelv és kultúra tanulmányozása nyári egyetemeken	Egyetemi diploma, IV.—V. évfolyamos olasz szakos egyetemi hallgató	—	Havi 110 000 Líra
K/17/c	1 hó	—	15	Olasz nyelvtanfolyam	Nyelvi továbbképzés mezőgazdasági szakemberek számára	Egyetemi diploma, középszintű olasz nyelvismeret	—	Havi 110 000 Líra
K/20/b	3 hét	5	15 hét	Olasz nyelvi továbbképzés	Olasz szakos tanárok részére (erugia)	Egyetemi diploma	—	Teljes ellátás + zsebpénz
M/III/6.	3—8 hó	—	45	Műszaki-, természet-, orvos- és agrártudomány	Tanulmányok folytatása, kutatómunka végzése kutatóintézetekben v. iparvállalatoknál	Egyetemi diploma	—	Havi 15 0000 Líra
M/III/7.	8 nap	25	200 nap	Műszaki-, természet-, orvos- és agrártudomány (elsősorban a munkaterv által meghatározott együttműködési témákban)	Tájékozódás, tapasztalatcsere	Egyetemi diploma, kiemelkedő szakmai tevékenység	—	Napi 14 000 Líra

Megjegyzés: A kulturális területen (K/7, 8, 9, 12/a, 13, 17/b, 17/c, 20/b) munkatervi pontok alapján megpályázható tanulmányutakhoz az olasz nyelv ismerete szükséges.
A műszaki területen (M III/6, III/7) meghirdetett tanulmányutak megpályázásához olasz vagy angol felsőfokú nyelvismeret szükséges.
Az utazás repülővel történik.
A Kulturális Kapcsolatok Intézete az egy hónapra, vagy annál rövidebb időtartamra utazó ösztöndíjasok teljes útiköltségét, az egy hónapnál hosszabb időre utazók útiköltségének felét fizeti.
A programmal kapcsolatos belső utazási és az esetleges beiratkozási költségeket az olasz fél fizeti.

A tanulmányutak elbírálása során prioritást élvező tudományterületek és témák:

1. Agrokémia
2. Automatika és számítástechnika
3. Erdészet
4. Geotechnika és korrózió elleni védelem az építőiparban
5. Szőlészet, borászat
6. Vízgazdálkodás

PERU

M. tervi pont száma	Kiutazás időtartama	Keret		Tanulmányi szakterület	A tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkori max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
5.	3 hó	1	3	Régészet, antropológia, muzeológia, folklór	Tapasztalatszerzés	Egyetemi diploma	—	Szállás + havi 12 000 Sol
6.	12 hó	2	24	ELTE-San Marcos Egy. közvetlen kapcsolata	Tanulmányok végzése	IV.—V. évfolyamos egyetemi hallgató vagy fiatal egyetemi oktató	—	Szállás + havi 12 000 Sol
12.	12 hó	5	60	Spanyol irodalom, nyelvészet, régészet, antropológia és népművészet	Tanulmányok végzése tudományos és felsőoktatási intézményben	Egyetemi diploma	—	Szállás + havi 8500 Sol
15.	2 év	1	2 év	Nyelvtanulás és irodalmi tanulmányok folytatása	Fiatal író vagy irodalomtörténész	Egyetemi diploma	—	Szállás + havi 8500 Sol

Megjegyzés: A tanulmányutak megvalósításához *spanyol nyelvismeret szükséges.*
Az utazás repülővel történik.
A Kulturális Kapcsolatok Intézete a kiutazó ösztöndíjasok útiköltségét fizeti.

SVÁJC

M. tervi pont száma	Kiutazás időtartama	Keret		Tanulmányi szakterület	A tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkori max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
1.	10 hó	2	20	Valamennyi tudományág	Tanulmányok végzése, kutatómunka	Egyetemi diploma	35	Havi 700 svájci F.

Megjegyzés: A tanulmányút megvalósításához német vagy francia nyelvismeret szükséges.
A fogadó fél négy magyar szakember közül választja ki a két ösztöndíjast.
Az utazás repülővel történik.
A Kulturális Kapcsolatok Intézete az ösztöndíjasok útiköltségének felét fizeti.

SVÉDORSZÁG

M. tervi pont száma	Kiutazás időtartama	Keret		Tanulmányi szakterület	A tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkori max.	Anyagi ellátás
		szem.	hó					
I/2.	2 hét	12	6	Valamennyi tudományág	Tájékozódás, tapasztalatcsere, kapcsolatok kialakítása	Egyetemi diploma, kiemelkedő tudományos tevékenység	—	Szállás + napi 40 Skr.
I/4.	min. 4 hó	—	20	Valamennyi tudományág	Tanulmányok végzése, kutatómunka	Egyetemi diploma	—	Havi 1000 Skr
I/9.	1 hö	1	1	Történettudomány, levéltár	Tájékozódás, tapasztalatcsere, kapcsolatok kialakítása	Egyetemi diploma	—	Szállás + napi 40 Skr.
I/12.	10 nap	2	20 nap	Gyógypedagógia	Tájékozódás, tapasztalatcsere, kapcsolatok kialakítása	Főiskolai végzettség	—	Szállás + napi 40 Skr.
I/13.	3 hét	3	9 hét	Svéd nyelv és irodalom	Nyári egyetemen történő részvétel (Uppsala)	Egyetemi diploma, V. évfolyamos egyetemi hallgató	32	Szállás, ellátás + 200 Skr. zsebpénz
II/14.	2 hét	4	8 hét	Kultúra, művészetek	Tájékozódás, tapasztalatcsere, kapcsolatok kialakítása	Egyetemi diploma, kiemelkedő tudományos tevékenység	—	Szállás + napi 40 Skr.
II/15.	10 nap	2	20 nap	Muzeológia	Tájékozódás, tapasztalatcsere	Egyetemi diploma	—	Szállás + napi 40 Skr.

Megjegyzés: Az ösztöndíjasok számára fogadókészség magánvállalatoknál nem biztosítható.
A tanulmányutak megvalósításához svéd, vagy angol nyelvismeret szükséges. Kivételesen indokolt esetben a német nyelv magasfokú ismerete is elfogadható.
A 13-as munkatervi pont alapján történő kiutazásokhoz alapfokú svéd nyelvismeret szükséges.
Az utazás repülővel történik. A Kulturális Kapcsolatok Intézete az egy hónapra, vagy annál rövidebb időre kiutazó ösztöndíjasok teljes útiköltségét, az egy hónapnál hosszabb időre utazók útiköltségének felét fizeti.

A tanulmányúti pályázatok elbírálása során prioritást élvező tudományágak és témák:

1. Bútorgyártás
2. Könnyűszerkezeti építési mód
3. Levegő- és vízszennyeződés
4. Orvostudomány
5. Műszergyártás
6. Metallurgia, metallográfia
7. Korrózió elleni védelem
8. Gépipar
9. Vegyipar

SZÍRIA

A meghirdetés feltételes, az ösztöndíjlehetőségekben a munkaterv aláírását követően változások lehetnek!

M. tervi pont száma	Kiutazás időtartama	Keret szem.	Keret hó	Tanulmányi szakterület	A tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkori max.	Anyagi ellátás
4.	2 hét	2	4 hét	Agrártudomány	Tapasztalatcsere, előadástartás	Egyetemi oktató	—	Szállás, ellátás + napi 10 szíriai font zsebpénz
6.	12 hó	1	12	Arab nyelv- és irodalom	Arab nyelv és irodalom tanulmányozása	IV.—V. évfolyamos egyetemi hallgató, vagy fiatal egyetemi oktató	—	Havi 300 szíriai font
19.	1—2 hét	—	3—4 hét	Orvos-, agrár- és közgazdaságtudomány	Tapasztalatcsere, előadástartás	Egyetemi oktató	—	Szállás, ellátás + napi 10 szíriai font zsebpénz
22.	2 hét	2	4 hét	Könyvtártudomány	A két ország könyvtárai között a közvetlen kapcsolat létrehozása (delegáció)	Egyetemi diploma	—	Szállás, ellátás + napi 10 szíriai font zsebpénz
33.	1 hó	2	2	Régészet és muzeológia	Az archeológiai intézmények közötti közvetlen kapcsolat létesítése	Egyetemi diploma	—	Szállás, ellátás + napi 10 szíriai font zsebpénz

Megjegyzés: A tanulmányutak megvalósításához angol vagy francia nyelvismeret szükséges.
Az utazás repülővel történik.
A kiutazó ösztöndíjasok útiköltségét a Kulturális Kapcsolatok Intézete fizeti.

SZUDÁN

M. tervi pont száma	Kiutazás időtartama	Keret szem.	Keret hó	Tanulmányi szakterület	A tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkori max.	Anyagi ellátás
6.	3 hó	8	24	Régészet, néprajz, vízgazdálkodás, mezőgazdaság területén	Tanulmányok és kutatómunka végzése	Egyetemi diploma	35	Szállás, ellátás + napi 60 szudáni font

Megjegyzés: A tanulmányutak megvalósításához angol nyelvismeret szükséges.
Az utazás repülővel történik.
A kiutazó ösztöndíjasok útiköltségét a Kulturális Kapcsolatok Intézete fizeti.

TUNÉZIA

A meghirdetés feltételes, az ösztöndíjlehetőségekben a munkaterv aláírását követően változások lehetnek!

M. tervi pont száma	Kiutazás időtartama	Keret szem.	Keret hó	Tanulmányi szakterület	A tanulmányút célja, jellege	Iskolai végzettség, beosztás, szakképzettség	Életkori max.	Anyagi ellátás
4.	6 hét	2	12 hét	Arab nyelv és irodalom	Tanulmányok végzése	IV.—V. évfolyamos arab szakos egyetemi hallgató	30	Szállás, ellátás + 25 Dinár zsebpénz

Megjegyzés: A tanulmányutak megvalósításához francia nyelvismeret szükséges.
Az utazás repülővel történik.
A kiutazó ösztöndíjasok útiköltségét a Kulturális Kapcsolatok Intézete fizeti.

A pályázatokat 1974. június 30-ig kérjük az Akadémia Központi Hivatala illetékes tudományági főosztályához eljuttatni, ahonnan azt rangsorolva továbbítják az Akadémia Központi Hivatala Nemzetközi Kapcsolatok Főosztályára.

Kérjük a fenti közleményben foglaltak pontos betartását, a pályázatok sikere érdekében.

Budapest, 1974. május 29.

Az Akadémia Központi Hivatala
Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

fiatal akadémiai kutatók
1974. évi kutatási jutalmazására

Az MTA Központi Hivatala Természettudományi II. (biológiai) Főosztálya pályázatot hirdet a biológiai és agrár, valamint az orvosi és biológiai tudományok együttműködését elősegítő kutatásokban elért eredmények jutalmazására.

A pályázatban — egy évnél nem régebbi — nyomtatásban meg nem jelent tanulmánnyal, vagy önálló kutatási módszer leírásával vehetnek részt fiatal, (35 éves korig) MTA létszámállományába tartozó kutatók.

A kutatási jutalom az eredmény jelentőségétől függően pályamunkánként 2000—4000,— Ft.

A pályázatot (tanulmányt stb.) 1974. október 15-ig kell a pályázó munkahelyének vezetőjéhez benyújtani, aki szakvéleményével ellátva 1974. november 5-ig küldi meg a Természettudományi II. (biológiai) Főosztálynak.

A pályázat elbírálására 1974. november hó folyamán kerül sor.

Teplán István s. k.,
főosztályvezető

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden hétfőn* 16—17.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Központi Igazgatási Titkárság

Kónya Albert akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke *minden hétfőn* 14—15 óráig, *Kulcsár Kálmán* akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig *minden csütörtökön* 14—15 óráig tart fogadóórát. Előzetes bejelentés a 127—294 telefonon, a 18—64-es mellékállomáson lehetséges.

Tudományos Minősítő Bizottság
Titkársága

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Központi Igazgatási Titkárságának vezetője

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, 1363 Budapest V., Alkotmány. u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 1600 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215–96 162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,– Ft.

Egyes példányok beszerezhetők az 1055 Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,– Ft.

74.489 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

314149
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

XXIII. (1974.) ÉVFOLYAM 12. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1974. JÚLIUS 3.

TARTALOM

Személyi rész 221

Az Akadémia elnökségének határozatai az 1974. május 28-i ülésen
22/1974. sz. határozat — A Magyar Tudományos Akadémia 1974. évi közgyűlési határozata végleges szövegének megállapításáról 222
24/1974. sz. határozat — Javaslat akadémiai ankétok, kerekasztal-konferenciák és elnökségi klubdélutánok további programjára ... 224
25/1974. sz. határozat — Javaslat a kutatói továbbképzés egyes kérdéseivel foglalkozó elnökségi bizottságra 225
Az elnökség egyéb állásfoglalásai az 1974. évi május 28-i ülésen 225

Miniszteri rendelet és utasítás
11/1974. (V. 28.) MüM — A költségvetésből gazdálkodó egyes intézmények alkalmazottainak bérrendezéséről 225
3/1974. OMFB — A kutatási-fejlesztési témák országos nyilvántartásáról szóló 10/1974. (IV. 14.) MT számú rendelet végrehajtásáról 229

Közlemények
A Tudományos Minősítő Bizottság pályázati felhívása az 1975. évi belföldi és külföldi aspirantúrára 231
Módszertani útmutató az „Alkotó Ifjúság" pályázat és kiállítás akadémiai megrendezéséhez 234
Az MTA Irodalomtudományi Intézete pályázati felhívása 235
Az MTA Néprajzi Kutató Csoportja pályázati felhívása 235
A Kertészeti Egyetem gyöngyösi Kertészeti és Agronómiai Főiskolai Kara pályázati felhívása 236
A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadóórája 236
A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája 236

Személyi rész

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa 60. születésnapja alkalmából, kiemelkedő szakmai és tudományszervezési tevékenysége elismeréséül

*Lengyel Sándor*nak, a kémiai tudományok doktorának, az MTA Központi Kémiai Kutató Intézete igazgatóhelyettesének a

MUNKA ÉRDEMREND

arany fokozata

kitüntetést adományozta.

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke **„Elnöki dicséret"**-ben részesítette:

Ertl Mihályné klubtitkárt,

Rét Rózsát, a Tudományszervezési Csoport munkatársát.

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára **„Főtitkári dicséret"**-ben részesítette:

Berkes Sándor főelőadót,

Boross Zoltánt, a Terv- és Pénzügyi Főosztály vezetőjét,

Csipka László gazdasági tanácsadót,
Gonda Lajost, a Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya vezetőjét,
Gujdi Barnát, a Személyzeti Főosztály vezetőjét,
Hazai László főosztályvezetőhelyettest,
Karikás József gazdasági tanácsadót,
Pál Ferenc főelőadót,
Szamosi István főelőadót,
Szelei László főosztályvezetőhelyettest,
Teplán Istvánt, a Természettudományi II. (biológiai) Főosztály vezetőjét,
Tőkés Ottót, a Központi Igazgatási Titkárság vezetőjét,
Virágh Mihály főelőadót.

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA ELNÖKSÉGÉNEK HATÁROZATAI*

az 1974. május 28-i ülésen

A Magyar Tudományos Akadémia 1974. évi közgyűlési határozata végleges szövegének megállapítása

Az Akadémia ez évi közgyűlését május 6—10-ig terjedő időszakban tartotta. A közgyűlés a zárt ülésen hozott határozat végleges szövegének megállapítására — egyezően az eddigi gyakorlattal — az elnökséget hatalmazta fel.

Az elnökség 22/1974. számú határozata

Az elnökség az 1974. évi közgyűlés határozatainak szövegét az alábbiak szerint hagyja jóvá:

I.

1. A közgyűlés jóváhagyólag tudomásul veszi az elnökség és a főtitkár beszámolóját.

2. A közgyűlés felhívja a tudományos testületek, valamint a szakigazgatási szervek figyelmét mindazokra a hosszabb távra megfogalmazott feladatokra, amelyeket a korábbi közgyűlési határozatok is tartalmaznak azzal, hogy változatlanul kísérjék figyelemmel azok folyamatos végrehajtását.

3. A közgyűlés az elnökség és a főtitkár beszámolójában, illetve a zárt ülésen felvetett egyes kérdésekben az alábbiak szerint foglal állást:

II.

1. Tovább kell erősíteni az Akadémia országos, a tudományos kutatás egész területére kiterjedő elvi és módszertani befolyását ajánlások, javaslatok, véleményezések és bírálatok révén, beleértve tudományos prognózisokat is tartalmazó helyzetelemzések, országos jellegű tudományfejlesztési koncepciók kidolgozását is. A tudományos testületek befolyási szférájuk minden területén lépjenek fel kezdeményezően; folytassák az egyes tudományágakról, illetve ágazatokról országos tájékozódáson alapuló helyzetelemzések készítését, és szorgalmazzák azok hasznosítását. A tudományágazati helyzetelemzések ütemének megtervezése során fokozottan tekintettel kell lenni arra, hogy fontos társadalomtudományi ágazatok — a közgazdaságtudomány, a szociológia, a filozófia, a történettudomány stb. — az illetékes tudományos fórumokon mielőbb tárgyalásra kerüljenek.

2. A közoktatás korszerűsítésére irányuló javaslatok kidolgozásában az Elnökségi Közoktatási Bizottság — albizottságaival együtt — a feladat országos jelentősége folytán nagy erővel folytassa munkáját. E tevékenységet hosszú időn át az Akadémia fontos feladatának kell tekinteni.

3. Az elnökség mellett a tudományos osztályok és bizottságok is fokozottabban segítsék elő és szervezzék a társadalom széles körét érintő kérdésekben tudományos viták kibontakozását. Az osztályok éves programjukban adjanak méltó helyet közérdekű, általános társadalmi jellegű problémák megvitatásának, és mozdítsák elő a polgári-, kispolgári ideológiák, ill. antimarxista nézetek vitában való bírálatát, és járuljanak hozzá a szocialista tudat erősítéséhez.

4. A tudományos osztályok és bizottságok — a korábbi hatályos állásfoglalásoknak megfelelően — tevékenyen működjenek közre az OTTKT 1990-ig való meghosszabbításában és a hosszútávú népgazdasági tervvel való összehangolásában.

4.1. Az Országos Tervhivatal elnökétől érkezett felkéréssel egyezően szükséges, hogy az 1976—1990 évekre szóló hosszútávú népgazdasági terv részkoncepcióiban felvetett és a gazdaságfejlesztés kutatási feltételeit érintő problémák megoldásában a tudományos osztályok működjenek közre.

4.2. A tudományos osztályok országos körültekintéssel gondosan végezzék el az OTTKT továbbtervezése során az illetékességi körükbe tartozó kutatási feladatok kiegészítésére tett javaslatok felülvizsgálatát, illetve alkossanak véleményt a kiegészítés, csökkentés, vagy egyéb módosítás tekintetében, figyelembe véve, hogy nem a távlati tervek alapvető megváltoztatásáról van szó, hanem csak korszerűsítésük és meghosszabbításuk van napirenden.

4.3. A termeléssel közvetlen kapcsolatban levő tudományos osztályok az eddiginél nagyobb gonddal, kezdeményezőbben foglalkozzanak a válla-

* A nem teljes szöveggel közölt határozatokat az Akadémia tagjai részére — kérésükre — a Tudományos Testületi Titkárság tájékoztatásul megküldi.

latszerűen gazdálkodó ipari kutatóintézetek, továbbá a vállalatok tudományos munkájával, különösen az alapkutatások, továbbá tudományos feladataik hosszabb távra szóló megfogalmazása vonatkozásában.

4.4. Az Akadémia vezetői folytassák erőfeszítéseiket annak érdekében, hogy a külső szervek kellő időben és példányszámban bocsássák a tudományos testületek rendelkezésére azokat az információkat, amelyek szükségesek a felkérésükre elvégzendő véleményezésekhez, illetve ajánlásokhoz.

5. Az 1973. évi közgyűlési határozatot megerősítve, kellő figyelemmel és gondossággal kell előkészíteni az Akadémia alapítása 150., hazánk felszabadítása 30. évfordulójának méltó megünneplését. A tervezett ünnepségek, illetve tudományos ülésszakok progamját jól összehangoltan kell előirányozni, és tematikájában a múlt mellett a jelen eredményeire és a jövő feladataira kell nagy hangsúlyt helyezni.

6. Az elnökség és a tudományos osztályok korszerűbb munkamódszerei tovább fejlesztendők. Az ankétok, kerekasztal-konferenciák és az egyéb újszerű tevékenységek folytatása és továbbfejlesztése a következő években képezze fontos részét a testületi tevékenységnek. Elegendő tapasztalat alapján e munkaformák elemzését is napirendre kell majd tűzni, és a levonható következtetések figyelembevételével tovább kell fokozni a munka hatékonyságát.

7. Az Akadémiának többet kell tennie társadalmi szerepe növelése, közvéleményformáló funkciója érdemibb betöltése, és a közéletben játszott szerepének növelése érdekében.

8. A közgyűlés felkéri a Főtitkárt, hogy vizsgálja meg az akadémiai kutatóhálózat anyagi-műszaki ellátottságának jelenlegi és várható helyzetét a társadalmi szükségletek és a tudományos fejlődés figyelembevételével. Kívánatos, hogy a költségvetés a jövőben fokozottabb mértékben biztosítsa a feladatok megfelelő ellátásának feltételeit, főleg a működési kiadások tekintetében. A feladatok növekedésével tartson lépést az épületkapacitás és általában az infrastruktúra fejlesztése; az intézetek rekonstrukciója. A műszer- és gépberuházások érjék el a korszerű követelményeknek megfelelő színvonalat. Különösen fontos a KFKI reaktorának rekonstrukciója, az Akadémia számítógépparkjának jelentős bővítése, nagy teljesítőképességű számítógépes szolgáltatás megvalósítása.

A közgyűlés javasolja, hogy a Főtitkár folytasson tárgyalást az Országos Tervhivatal és a Pénzügyminisztérium illetékes vezetőivel, tárja fel a Tudománypolitikai Bizottság előtt a kutatás anyagi-műszaki ellátottságának helyzetét és igényeit a következő ötéves terv időszakára.

9. Az egyetemi és főiskolai tudományos oktatótevékenység és a tudományos szakemberképzés minőségi ösztönzése, értékének fokozott megbecsülése és társadalmi tekintélyének emelése végett a TMB a tudományos minősítési eljárás során a tudománypolitikai és társadalmi tevékenység megítélése mérlegelésénél vegye tekintetbe a tudományos felsőoktatásban és szakemberképzésben való részvételt és annak eredményességét.

10. A közgyűlés az elnökség és az illetékes országos hatáskörű szervek figyelmébe ajánlja, hogy foglalkozzanak a tudományos kutatók és a tudományos minősítéssel rendelhezők korcsoport-struktúrájával, és szükség esetén megfelelő intézkedéseket kezdeményezzenek.

Javaslat

akadémiai ankétok, kerekasztal-konferenciák és elnökségi klubdélutánok további programjára

Az Akadémia elnöksége az 1973. évi közgyűlés óta jelentős erőfeszítéseket tett, hogy fokozza a megnövekedett taglétszámú Akadémia testületi tevékenységét, illetve az akadémikusok személyes, aktív részvételét az országos jelentőségű tudománypoltikai kérdések megvitatásában. Ennek érdekében a hagyományos munkaformák (viták és bizottsági ülések stb.) mellett az elnökség új vitafórumok életrehívásával is igyekezett az akadémikusok működési körének lehetőségeit bővíteni és függetleníteni a tudományos osztályokba való besorolástól.

Az elmúlt évben a testületi tevékenység két új fóruma honosodott meg: a) akadémiai ankétok; b) kerekasztal-konferenciák. A következő hónapban sor kerül az első elnökségi klubdélután megrendezésére is.

Az ankétokon olyan jelentős témák kerültek, illetve kerülnek megvitatásra, amelyekre vonatkozóan az elnökség állásfoglalása előtt ismerni kívánta, illetve kívánja mindazon akadémikusok véleményét, akiket a téma érint, érdekel, illetve amely témák megvitatása az érdeklődő akadémikusok széles köre által más oknál fogva indokolt. Az ankétokra azon akadémikusok *kapnak meghívót*, akik — a kitűzött téma leglényegesebb problémáit tartalmazó írásbeli összefoglaló ismeretében — a *részvételi szándékukat előzetesen bejelentik.*

Kerekasztal-konferencián az ankétoknál szűkebb körben vesznek részt akadémikusok, rajtuk kívül azonban más szakemberek is meghívást kapnak.

Elnökségi klubdélutánon — az előzetes elgondolások szerint — az elnökség tagjai napirendi kötöttség nélkül vethetik fel, illetve beszélhetik meg a tudományos élet időszerű problémáit. Emellett mód nyílhat általános érdeklődésre számot tartó tudományos, elvi módszertani téma diszkutálására is. *Az első — június 18-ára tervezett* — elnökségi klubdélutánon előreláthatóan szóba kerül a nyelvészeti, illetve művészeti strukturalizmus néhány fogalmi és tartalmi kérdése.

Az 1973. évben egyébként négy ankétra és három kerekasztal-konferenciára került sor. Az előterjesztés — a megfelelő előkészítés érdekében — az 1975. évi közgyűlésig terjedő időszakra javasolta az ankétok, kerekasztal-konferenciák, továbbá elnökségi klubdélutánok programját megállapítani.

Az elnökség 24/1974. számú határozata

1. Az elnökség ajánlja, hogy az 1975. évi közgyűlésig terjedő időszakra az alábbi ankétok, kerekasztal-konferenciák és elnökségi klubdélutánok közül azok valósuljanak meg, amelyek megrendezése nem ütközik akadályokba.

1.1. *Ankétok:*

1.1.1. Az MSZMP XI. Kongresszusának irányelvei

1.1.2. Életforma, életmód a szocialista társadalomban

1.1.3. A tudományos minősítés időszerű problémái

1.1.3.1. Az előterjesztő személyének és az ankét időpontjának megállapítására később kerül sor.

1.1.4. 1974. szeptember: *Marx György:* „Tudomány és műveltség" c. közgyűlési előadásáról
(Előterjeszti: *Mátrai László* akadémikus)

1.1.5. 1974. szeptember: A kétlépcsős egyetemi oktatás
(Előterjeszti: *Polinszky Károly* akadémikus)

1.1.6. 1974. október: Az iskolai műveltség távlati koncepciója
(Előterjeszti: *Szentágothai János* akadémikus)

1.1.7. 1974. december: A matematika helye a tudományok rendszerében és a közoktatás
(Előterjesztik: *Jánossy Lajos* és *Szőkefalvi-Nagy Béla* akadémikusok)

1.1.8. 1975. március: Az energiahordozók tudományos és gazdasági problémái a magyar népgazdaságban
(Előterjeszti: *Lévai András* akadémikus)

1.1.9. 1975. április: A korszerű információ szerepe a tudományos kutatásban
(Előterjeszti: *Rózsa György*, a közgazdaságtudományok kandidátusa, az Akadémiai Könyvtár igazgatója)

1.2. *Kerekasztal-konferenciák:*

1.2.1. (később meghatározandó időontban) A tudományági felelősség, illetve a kutatások koordinálásának problémái

1.2.2. 1974. október: A biológiailag aktív vegyületek kutatása című tárcaszintű kutatási főirány koncepciója
(Előterjeszti: *Holló János* akadémikus)

1.2.3. 1974. november: A tudományági koordináció tartalma és módszerei
(Előterjeszti: *Köpeczi Béla* akadémikus)

1.2.4. 1974. november: A tudományos életre is kiható külföldi szellemi áramlat: a „pszichizmus"
(Előterjeszti: *Ádám György* akadémikus)

1.2.5. 1975. január: A társadalomtudományok, különösen a történelem oktatásának korszerűsítése
(Előterjesztő: később kerül megállapításra)

1.2.6. 1975. február: Az Akadémia feladatai a közművelődés fejlesztésében
(Előterjeszti: *Köpeczi Béla* akadémikus)

1.3. *Elnökségi klubdélután*

1.3.1. 1974. június: A nyelvészeti, illetve művészeti strukturalizmus néhány fogalmi és tartalmi kérdése
(Előterjeszti: *Szabolcsi Miklós* akadémikus)

1.3.2. 1974. december: A növekedés határai a „Római Klub" szemléletében és ennek bírálata
(Előterjeszti: *Friss István*, ill. *Bognár József* akadémikus)

2. Az 1.1., 1.2. és 1.3. pontban felsorolt rendezvények időpontjai tájékoztató jellegűek.

2.1. Az elnökség felhatalmazza az elnököt, hogy a rendezvények megvalósításáról olyan sorrendben és olyan mértékben gondoskodjék, ahogyan azt a körülmények lehetővé teszik, illetve szükség esetén a programot módosítsa.

Javaslat

a kutatói továbbképzés egyes kérdéseivel foglalkozó elnökségi bizottságra

Az elnökség az április havi ülésén foglalkozott a tudományos kutatók továbbképzési programjának irányelveivel. Ennek során elhatározta (16/1974. sz. határozat 3. pontja): szükséges annak megvizsgálása, hogy — elsődlegesen az alap- és alkalmazott biológiai kutatások területét érintően — milyen szervezetei keretek között lehetne elérni, hogy a ténylegesen tudományos kutatóvá válást megelőzően a fiatalok tudományterületük egzakt természettudományi rokonterületein (pl. fizika, kémia, matematika, információelmélet) egyetemi jellegű és vizsgával is ellenőrzött képzésben részesüljenek. Az elnökség Straub F. Brunó akadémikust kérte fel a létrehozandó ad hoc bizottság elnökéül, és egyben megbízta, hogy a májusi ülésre tegyen személyi javaslatot a bizottság tagjaira.

A javaslat alapján, vita után az elnökség az alábbiak szerint határozott.

Az elnökség 25/1974. számú határozata

1. Az elnökség a fiatal kutatók továbbképzésével kapcsolatos kérdések (16/1974. sz. határozat 3. pontja) megvizsgálására az alábbi bizottságot küldi ki:

Elnök: *Straub F. Brunó* akadémikus
Titkár: *Orosz László* kandidátus
Tagok: *Derzsy Domokos* kandidátus
Holló János akadémikus
Juhász Nagy Pál kandidátus
Szabó Gábor akadémikus
Szabolcsi Gertrúd akadémikus
Tigyi József akadémikus
Turchányi György kandidátus
Varga János TMB főelőadó

Budapest, 1974. május 30.

2. Az elnökség felkéri a bizottság elnökét, hogy a júniusi ülésen jelezze, mikorra várható a bizottság munkájának befejezése.

Az elnökség egyéb állásfoglalásai az 1974. évi május 28-i ülésen

Az elnökségi ülés napirendjén szerepeltek:

1. Tájékoztató az 1974. évi közgyűlésen elhangzott ajánlásokról.

2. Tájékoztatás az MTA 1973. évi beruházási és költségvetési tervei teljesítéséről.

3. Beszámoló az eltelt időszak jelentősebb akadémiai testületi eseményeiről.

4. Beszámoló az eltelt időszak jelentősebb akadémiai szakigazgatási eseményeiről.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Miniszteri rendelet és utasítás

A munkaügyi miniszter 11/1974. (V. 28.) MüM számú

rendelete

a költségvetésből gazdálkodó egyes intézmények alkalmazottainak bérezéséről

A Minisztertanács felhatalmazása alapján — a pénzügyminiszterrel és a Szakszervezetek Országos Tanácsával egyetértésben — a következőket rendelem:

1. §.

(1) A rendelet hatálya kiterjed a *2. számú mellékletben* felsorolt költségvetési intézményeknél munkaviszonyban álló dolgozókra.

(2) A munkaügyi miniszter — a pénzügyminiszterrel és a Szakszervezetek Országos Tanácsával egyetértésben a 2. számú mellékletben fel nem sorolt — más intézmények alkalmazottaira is kiterjesztheti a rendelet hatályát.

(3) Új költségvetési intézmény létesítése esetén a miniszter, az országos hatáskörű szerv vezetője, tanácsi szervek tekintetében a megyei, fővárosi, megyei városi tanács elnöke, (továbbiakban: miniszter) javaslatára a munkaügyi miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértésben dönt, hogy e rendelet hatálya alá tartozik-e.

2. §.

(1) E rendelet hatálya alá tartozó költségvetési intézmények dolgozóinak alapbérét az *1. számú mellékletben* foglalt bértételek és besorolási feltételek alapján kell megállapítani.

Az osztályszervezeten belüli csoportvezetőket tíz százalékkal felemelt alsó- és felső bérhatárok között kell besorolni.

(2) A miniszter határozhatja meg, hogy az egyes költségvetési intézmények vezetői az 1. sz. mellékletben felsorolt vezetői munkakörök közül melyik kulcsszámba sorolandók be, és a végrehajtáshoz irányelvet adhat ki.

(3) Az ügyintézők besorolásánál azt az iskolai végzettséget kell figyelembe venni, amelyet a képesítésre vonatkozó külön jogszabály az illető munkakörre előír, valamint az ennél magasabb olyan iskolai végzettséget, amely a munkakör jellegének megfelel. Ha a dolgozó magasabb bértételre jogosító iskolai végzettséget szerez, akkor az iskolai végzettséget igazoló oklevél benyújtását követő hónap 1. napjától kell besorolni.

3. §.

(1) A dolgozók személyi alapbérét 1975. január hó 1. napjától az 5. § (2) bekezdésben foglalt időpontok figyelembevételével minden munkaviszonyban töltött három év után az 1. sz. mellékletben meghatározott összeggel emelni kell. Ezzel a dolgozó személyi alapbére a munkaköri bértétel felső határát meghaladja.

(2) A kötelező alapbéremelés időpontja nem változik, ha a dolgozót az egyik e rendelet alá tartozó költségvetési intézménytől a másikhoz helyezik át. Ez vonatkozik arra az esetre is, ha az áthelyezés olyan intézménytől történik, amelynek bérrendszere azonos rendszerű.

(3) Az intézmény vezetője a dolgozót az (1) bekezdésben foglaltakon kívül is részesítheti személyi alapbéremelésben, a kötelező alapbéremelés időpontja azonban változatlan marad.

(4) A dolgozónak az (1) bekezdésben említett időpont után történő alkalmazása esetén a három éves időtartamot az alkalmazás évének január 1. napjától kell számítani.

(5) A munkaköri besorolásnál, illetőleg a kötelező béremelés összegének megállapításánál min-

den munkaviszonyban töltött időt figyelembe kell venni. A munkaviszony kezdő évét teljes évnek kell számítani.

4. §.

Az ügyintézői munkakörökben a megfelelő iskolai végzettséggel nem rendelkező ténylegesen ügyintézői munkát végző jelenleg állományban levő dolgozókat az előírt megfelelő szintű iskolai végzettség nélkül is kivételesen be lehet sorolni, amennyiben a miniszter, országos hatáskörű szerv vezetője, illetve a felügyeleti szerv vezetője az előírt képesítés (iskolai végzettség) alól mentesíti.

5. §.

(1) A rendelet hatálybalépésével a hatálya alá tartozó dolgozók korpótléka megszűnik. A megszűnt korpótlék összegével a személyi alapbéreket fel kell emelni, és az így kiszámított — ötven, illetőleg szász forintra felfelé kerekített — együttes összeget kell személyi alapbérként figyelembe venni.

(2) A rendelet hatálybalépésekor munkaviszonyban álló dolgozót, ha az előző bérrendszer szerint

— 1975. január 1. napján ért volna el magasabb korpótlékot, akkor 1975. január 1. hatállyal,

— 1976. vagy 1977. január 1-én ért volna el magasabb korpótlékot, akkor 1976. január 1-én,

— 1978 vagy 1979. január 1-én ért volna el magasabb korpótlékot, akkor 1977. január 1-én kell első alkalommal, a későbbiekhez pedig ezen időponttól számított 3 évenként kell kötelező béremelésben részesíteni.

(3) A rendelet szerinti besorolás során a dolgozó alapbérét abban az esetben sem lehet csökkenteni, ha az a munkaköri bértétel felső határát meghaladja. Ilyen esetben a különbözetet személyi pótlékként kell kifizetni.

6. §.

(1) E rendelet 1974. július 1. napján lép hatályba.

(2) Azoknak a dolgozóknak, akiknek személyi alapbére a rendelet hatálybalépésével nem éri el a munkaköri bértétel alsó határát, azt 1976. január 1-ig fokozatosan biztosítani kell.

(3) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a minisztériumok és egyéb országos hatáskörű államigazgatási szervek alkalmazottainak bérrendezéséről szóló 116/1967. (15) Mü M—P M számú együttes utasítással módosított 109/1964. (9) Mü M—P M számú együttes utasítás, a költségvetésből gazdálkodó egyes szervek alkalmazottai munkabérének megállapításáról szóló 113/1962. (12) Mü M—P M számú együttes utasítás, valamint a Magyar Távirati Iroda és az MTI Fotó egyes alkalmazottai munkabérének megállapításáról szóló 118/1962. (12) Mü M számú utasítás hatályát veszti.

Buda István s. k.,
munkaügyi minisztériumi államtitkár

1. számú melléklet a 11/1974. (V. 28.) Mü M számú rendelethez

Költségvetésből gazdálkodó egyes intézmények alkalmazottainak bértáblázata

I.

Vezetőállású dolgozóinak bértáblázata

Kulcsszám	Munkakör	Bértétel			Kötelező alapbér emelés
		A	B	C	
1201	Hivatalvezető, igazgató, elnök	6000—9000	4200—7800	3800—6200	200
1202	Hivatalvezető-helyettes, igazgató-helyettes, elnökhelyettes	5500—8500	4000—7200	3300—5700	200
1203	Főosztályvezető	5000—7800	3800—6500	—	200
1204	Főosztályvezető-helyettes	4200—7200	3600—6200	—	150
1205	Osztályvezető	4000—7000	3400—6000	3000—5200	150
1206	Osztályvezető-helyettes (kirendeltségvezető, telepvezető)	3600—6200	3100—5200	2400—4800	150

II.

Ügyintézők

Kulcsszám	Megnevezés	„A" kategóriába tartozó ügyintéző			„B" és „C" kategóriába tartozó ügyintéző			Kötelező alapbéremelés
		Felső	Közép fokú	Egyéb	Felső	Közép fokú	Egyéb	
		iskolai végzettség esetén			iskolai végzettség esetén			
2101	Csoportvezető	Az osztályszervezetbe tartozó csoportvezetőket megfelelő ügyintéző bértétel alsó és felső határának tíz százalékkal emelt bérhatárai között kell besorolni						120
2102	Főelőadó 21 év felett (Főmunkatárs)	3700—6200	2800—5200	—	3300—5600	2600—4600	—	120
2103	Főelőadó 15—21 év között	3100—5300	2500—4800	—	2800—5100	2400—4000	—	120
2104	Főelőadó 9—15 év között	2800—5200	2200—4200	—	2400—4500	2200—3600	—	120
2105	Főelőadó 3—9 év között	2200—4700	—	—	2000—3700	—	—	120
2106	Előadó 15 év felett	—	2200—3800	2000—3300	—	2000—3500	1800—3100	100
2107	Előadó 9—15 év között	—	1900—3600	1800—2800	—	1800—3000	1600—2700	100
2108	Előadó 3—9 év között	—	1600—3100	1500—2400	—	1600—2500	1400—2300	100
2109	Előadó 0—3 év között (gyakornok)	1900—3000	1400—2600	1200—2000	1900—3000	1400—2200	1000—1900	100

Főmunkatársnak azok a dolgozók sorolhatók be, akik a jelen rendelet hatálybalépésekor műszaki gazdasági tanácsadóként voltak besorolva.

III.

Ügyvitelt ellátók

Kulcsszám	A munkakör	Bértétel	Kötelező alapbéremelés
3001	Ügyviteli alkalmazott I. (21 év felett)	2000—3500	80
3002	Ügyviteli alkalmazott II. (15—21 év között)	1800—3100	80
3003	Ügyviteli alkalmazott III. (9—15 év között)	1600—2800	80
3004	Ügyviteli alkalmazott IV. (3—9 év között)	1400—2500	80
3005	Ügyviteli alkalmazott V. (0—3 év között)	1000—1900	80

IV.

Kisegítők

Kulcsszám		A munkakör bértétele	Kötelező alapbéremelés
4001	Műhelyvezető	2400—4400	80
4002	Szakmunkás I.	2000—3500	80
4003	Szakmunkás II.	1600—3200	80
4004	Betanított munkás I.	1400—2700	80
4005	Betanított munkás II.	1200—2300	80
4006	Kisegítő	1000—1900	80
4007	Gépkocsivezető	Külön jogszabály szerint	

Műhelyvezető (kiemelt szakmunkás)

Ebbe a munkakörbe kell besorolni azt a szakmunkás képesítésű, legalább 10 éves gyakorlattal rendelkező dolgozót, aki költségvetési intézmény szervezeti keretein belül működő gazdasági-műszaki egységét (önálló garázs, élelmezési üzem, műhely stb.) vezeti, illetve a kiemelkedő szaktudással és 15 éves szakmai gyakorlattal rendelkező szakmunkást.

Szakmunkás I.

Ebbe a munkakörbe kell besorolni a „Műhelyvezető" munkakört ellátó szakmunkást, amennyiben 10 éves gyakorlattal nem rendelkezik, a legalább 5 éves szakmai gyakorlattal és szakmunkás képesítéssel rendelkező dolgozót, valamint a kedvezőtlen munkakörülmények között dolgozó szakmunkást.

Szakmunkás II.

Ebbe a munkakörbe kell besorolni a szakmunkás bizonyítvánnyal rendelkező dolgozót.

Betanított munkás I.

Ebbe a munkakörbe kell besorolni a szakképesítéssel nem rendelkező 6 hónapon túli betanítást igénylő betanított munkát végző dolgozót.

Betanított munkás II.

Ebbe a munkakörbe kell besorolni a szakképzettséggel nem rendelkező 6 hónapnál kevesebb betanítást igénylő egyszerű betanított munkát

végző dolgozót, valamint a kedvezőtlen munkakörülmények között dolgozó kisegítőt.

Kisegítő

Ebbe a munkakörbe kell besorolni a segédmunkát, általános takarítói teendőket ellátó általában begyakorlást nem igénylő munkát végző dolgozót.

Gépkocsivezető

Külön jogszabály szerint.

2. számú melléklet a 11/1974. (V. 28.) Mü M számú rendelethez

A rendelet hatálya alá tartozó költségvetési intézmények

„A" Kategória

Magyar Távirati Iroda (újságírók kivételével),
OT Számítástechnikai Központ,
Országos Vezetőképző Központ,
Országos Pályaválasztási Tanácsadó Intézet,
Szakmunkásképző Iskolák Taneszközellátási Központja,

KSH Számítástechnikai Igazgatóság,
Országos Számítástechnika- Alkalmazási Iroda,
Számítástechnikai Tájékoztató Iroda,
Nemzetközi Számítástechnikai Oktató Központ,
Diplomáciai Testület Ellátó Igazgatóság,
PM Számítóközpont,
PM Tanulmányi Felügyelőség,
Kohó- és gépipari Továbbképző és Módszertani Intézet,

OMFB Anyagmozgatási és Csomagolástechnikai Intézet és Tanácsadó Szolgálat,

OMFB Számítástechnikai Tárcaközi Titkárság,
OMFB Szabványügyi Szolgálat,
OMFB Programirodák,
Országos Meteorológiai Intézet (igazgatási és kutatási rész kivételével),

NIM Műszaki Dokumentáció és Fordító Iroda,
Állami Energetikai és Energiabiztonságtechnikai Felügyelet,

Vegyi- és Robbanóanyagipari Felügyelet,
NIM Továbbképző Központ,
KPM Autófelügyelet,
Állami Termékgazdálkodási Igazgatóság Szervei,
KIM Módszertani és Továbbképző Intézet,
Textilipari Minőségellenőrző Intézet,
Faipari Minőségellenőrző Intézet,
Konjunktúra és Piackutató Intézet,
Országos Állattenyésztési Felügyelőség,
MÉM Statisztikai és Gazdaságelemző Központ,
MTA Kutatási Ellátási Szolgálata,
MTA Műszerügyi és Méréstechnikai Szolgálata,
Országos Borminősítő Intézet,
MÉM Tiszavidék Mg. Fejlesztési Irodája,
MÉM Információs Központ,
MÉM Növényvédelmi Központ,
MÉM Kutatásszolgálati Központ,
Országos Lótenyésztési Felügyelőség,
Országos Állategészségügyi Intézet,
Országos Halászati Felügyelőség,
MÉM Szakoktatási Felügyelőség,
Állategészségügyi Állomások Gazdasági Központja,

Húsipari Állatorvosi Ellenőrző Szolgálat Központja,

Országos Vetőmagfelügyelőség Központja,
Országos Szőlő-, Gyümölcs és Díszfaiskolai Szaporítóanyag Felügyelőség,

Repülőgépes Növényvédelem Központja,
Élelmiszer- és Vegyvizsgáló Intézetek Központi Irodája,

Földmérési Intézet,
ÉVM Továbbképző Központja,
ÉVM Regionális Fejlesztési Tervezési Project Iroda,

Országos Műemlék Felügyelőség (Igazgatási rész kivételével),

OMF Építési Kivitelező Feladatokat Ellátó Központja,

Bk M Módszertani Intézet,
Kereskedelmi Minőségellenőrző Intézet,
Eü M Egészségügyi Felvilágosítási Központja,
Országos Gyógyszerészeti Intézet,
Eü M Szervezési, Tervezési és Információs Központ,

Eü M Orvosi Műszerügyi Intézet,
Fővárosi Információs Központ,
Fővárosi Ingatlanrendező Iroda,
OTSH Gazdasági Igazgatósága,
Népstadion és Intézményei,
Nemzetközi Koncertigazgatóság,
Magyar Népköztársaság Művészeti Alapja,
PM Nemesfémvizsgáló és Hitelesítő Intézet,
Magyar Kézi Lőfegyvervizsgáló Hivatal,
OVH Vízkészletgazdálkodási Központ,
OVH Vízminőségosztályozási Mintaterületek UNDP, WHO „Hungary 3101" Project Iroda,

Vízügyi Szervezés- és Számítástechnikai Iroda,
Minisztertanácsi üdülők,
Fővárosi Pályaválasztási Imtézet,
SZOT Számítóközpont

„B" Kategória

Minisztériumokhoz tartozó Sportlétesítmények,
Megyei Pályaválasztási Intézetek,
Sportszövetségek Rendezvény Iroda,
Fővárosi Társadalmi Ünnepségeket Rendező Iroda,

Tanácsi Idegenforgalmi Hivatal,
Fővárosi Csarnok és Piacigazgatóság,
Fővárosi Tüzelőelosztó Hivatal,
Országos Takarmányminősítő és Ellenőrző Felügyelőség,

Megyei állattenyésztési felügyelőségek,
OAF Teljesítményvizsgáló Állomások,
Megyei mesterséges termékenyítő főállomások,

OÁF Számítástechnikai Központ,
Központi Mesterséges Termékenyítő Állomás,
Központi Élelmiszerellenőrzési és Vegyvizsgáló Intézetek,

Megyei Élelmiszerellenőrzési és Vegyvizsgáló Intézetek,

Állatgyógyászati és Oltóanyagellenőrző Intézet,
Állategészségügyi Állomások,
OFTH Gépi Adatfeldolgozó Központ,
Állami Erdőrendezőségek,
Növényvédő Állomások,
Erdőgazdasági és Faipari Tervező Iroda,
MÉM Fejlesztési és Propaganda Iroda,
Állategészségügyi Intézetek,
Megyei Állategészségügyi Felügyelőségek,
Állami Erdőrendezőségek Műszaki Irodája,
FAO MNB Programiroda,
Húsipari Ellenőrző Szolgálat Kirendeltségei,
Erdészeti Műszaki Szervezési Iroda.
Országos Lótenyésztési Felügyelőség sportistállói,

Országos Vetőmagfelügyelőség megyei felügyelőségei,

MÉM Épületgondnokság,
MÉM Gépjárműjavító és Karbantartó Műhely,
Nemzeti Sportuszoda,
Idegenforgalmi és Tájegységi Bizottságok,
Idegenforgalmi Tájékoztató Szolgálat,
ÉVM Nehézgépkezelőket Képző Iskola,
NIM Műszaki Filmszolgálat,
NIM Javító és Szolgáltató Üzem,
KPM Közúti Igazgatóságok,
Autóközlekedési Tanintézetek,
OVH Árvízvédelmi és Belvízvédelmi Központi Szervezet,

Vízügyi Dokumentációs és Tájékoztatási Iroda,
Vízügyi Igazgatóságok (igazgatási rész kivételével),

Fóti Gyermekváros Gazdasága,
KKI Külföldiek Elhelyezése,
MM Nemzetközi Kapcsolatok Kollégiuma,
Aszódi Fiúnevelő Gazdaság,
Vigadó Üzemigazgatóság,
Gondnokságok,
Eü M Ellátó Szolgálat,
KGM Szolgáltató és Fenntartó Üzem,
Központi Sportiskola,
Ide kell sorolni az „A" kategóriába sorolt intézmények területi szerveit.

„C" Kategória

Az „A" és „B" kategóriában fel nem sorolt költségvetési intézmények, valamint a „B" kategóriába sorolt intézmények területi szervei, továbbá az alábbiakban felsoroltak:
MTA Gépkocsi Szolgálat,
MTA Tudós Klub,
Tanácsok felügyelete alá tartozó költségvetési üzemek,
Tanácsok felügyelete alá tartozó Sport Intézmények és Sportiskolák (Sportegyesületek kivételével),
Társadalmi Ünnepségeket Rendező Irodák (megyei),
Baromfikeltető állomások,
„Apaállat tartás és állategészségügyi feladatok",
Apaállatgondozók, inszeminálló helyek, dögterek, dögkutak, gyepmesteri telepek, hullagyűjtők, kamrák, állatvásár terek vágóhidak kezelőinek bére,

Tanácsi kezelésben levő és költségvetésből üzemelő mező-, kert- és erdőgazdaságok, hizlaldák, mezőőrök illetménye (az egészségügyi és szociális otthoni gazdaságok kivételével),

Útfelügyelők, útkarbantartó szervezetek,
Tanácsi kompok, révek kezelői,
Üdülőhelyi feladatokat ellátó tanácsi alkalmazottak,

Piac- és vásártereket, vásárcsarnokokat, cédulaházakat, mázsaházakat, hídmérlegeket karbantartó alkalmazottak, piaci ellenőrök,

Egyéb gazdasági feladatokat ellátó munkakörök (ágazathoz tartozó költséghelyek fejlesztési előirányzatai),

Város és községgazdálkodás,
Köztisztasági, parkfenntartási, kő-, kavics, homokbányák, emlékművek, temetők, hullaházak, városi, községi kezelésű egyes ingóságok, városi és községi közvilágítási feladatokat ellátó dolgozók,

Lakásgazdálkodás költséghely állami lakóépületek kezelése,

Város- és községrendezés a városrendezéssel kapcsolatos műszaki feladatokat ellátó alkalmazottak,

Vízgazdálkodás a helyi vízkár elhárítással foglalkozó alkalmazottak, közkutak dolgozói, törpevízművek kezelői, állandó és idényfürdők, strandok üzemeltetése.

Az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság elnökének 3/1974. számú

utasítása

a kutatási-fejlesztési témák országos nyilvántartásáról szóló 10/1974. (IV. 14.) MT. számú rendelet végrehajtásáról

A kutatási-fejlesztési témák országos nyilvántartásáról szóló 10/1974. (IV. 14.) MT. rendelet (a továbbiakban: Rendelet (3. §-nak (2) bekezdésében, ill. 5. §-nak (2) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a belkereskedelmi, a belügy-, az egészségügyi, az építésügyi és városfejlesztési, a honvédelmi, az igazságügy-, a kohó- és gépipari, a könnyűipari, a közlekedés- és postaügyi, a külkereskedelmi, a külügy-, a mezőgazdasági és élelmezésügyi, a munkaügyi, a művelődésügyi, a nehézipari és a pénzügyminiszterrel, továbbá az Országos Tervhivatal, az Országos Vízügyi Hivatal, a Központi Statisztikai Hivatal, az Országos Testnevelési és Sporthivatal és az Ipari Szövetkezetek Országos Tanácsa elnökével, valamint a Magyar Tudományos Akadémia elnökével és főtitkárával, illetőleg a Szakszervezetek

Országos Tanácsa Titkárságával együttesen a Rendelet végrehajtására az alábbi utasítást adom ki.

1. §.

(1) A Rendelet 1. §. 2. bekezdésében előírt bejelentést a kutatási-fejlesztési tevékenység megkezdését, ill. a befejezését követő 30 napon belül kell megtenni. A kutató-fejlesztő hely vezetője által jelentősnek ítélt részeredményekről közbenső bejelentés tehető.

(2) A „tudományok kandidátusa" és a „tudományok doktora" fokozat elnyerése alapjául elfogadott értekezésekről — a fokozat odaítélését követő 30 napon belül kell a bejelentést megtenni.

(3) A bejelentéseket az e célra rendszeresített bejelentő lapokon* és az ott közölt módszertani útmutató figyelembevételével 2 példányban a központi kutatásnyilvántartó szervhez (Országos Műszaki Könyvtár és Dokumentációs Központ), továbbá abban az esetben, ha a kutató-fejlesztőhely felügyeletét ellátó minisztérium, ill. országos hatáskörű szerv felügyeleti területén kutatásnyilvántartó szervet jelölt ki, 2 példányt a mellékletben feltüntetett felügyeletileg illetékes szervhez is meg kell küldeni.

2. §.

Az állam- és szolgálati titkot nem képező bejelentőlapokat bármely érdekelt magyar intézmény képviselője (megbízottja) tanulmányozhatja, illetve azokról másolatot, vagy egyéb tájékoztatást kaphat.

3. §.

A Központi Kutatásnyilvántartó szerv:

(1) a) évente a Szakmai Információs Konzultatív Bizottság által — az illetékes minisztériumokkal (országos hatáskörű szervekkel) egyetértésben meghatározott csoportosításban összefoglaló adatokat, illetve elemzéseket bocsát a tudományági, illetve a gazdasági ágazati kutatáskoordinálásért felelős szervek részére,

b) az ágazati kutatáskoordinálás érdekében az ágazati igényeknek megfelelően bejelentőlap-másolatokat bocsát az ágazati minisztériumok rendelkezésére,

c) gondoskodik a KGST tagországok nemzetközi tudományos és műszaki információs rendszere keretében szükséges bejelentések megtételéről.

(2) A központi kutatásnyilvántartó szerv a 2. §., ill. 3. §. 1(b) és (c) pont alapján nyújtott szolgáltatásokért térítésre tarthat igényt.

4. §.

A kutatási-fejlesztési munka megkezdésére előírt bejelentést a rendelet hatálybalépésekor (1974. július 1.) már folyamatban levő kutatási-fejlesztési munkákról is meg kell tenni, kivéve, ha a bejelentés a 3/1968. (IV. 22.) OMFB sz. rendelet alapján már megtörtént.

dr. Ajtai Miklós s. k.,
az OMFB elnöke

* A bejelentőlapok a Nyomtatványellátó Vállalatnál szerezhetők be.

Melléklet a 3/1974. OMFB sz. utasításhoz

KUTATÁSNYILVÁNTARTÓ SZERVEK

MINISZTÉRIUM (ORSZÁGOS HATÁSKÖRŰ SZERV)	A KIJELÖLT KUTATÁSNYILVÁNTARTÓ SZERV MEGNEVEZÉSE ÉS CÍME
Belkereskedelmi Minisztérium	Belkereskedelmi Minisztérium Közgazdasági Főosztály 1051 Budapest V. Vigadó u. 6.
Budapest Főváros Tanácsa	Fővárosi Információs Központ 1055 Budapest V. Honvéd u. 22—24.
Egészségügyi Minisztérium	Országos Orvostudományi Könyvtár és Dokumentációs Központ 1088 Budapest VIII. Szentkirályi u. 21.
Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium	ÉVM Építésügyi Tájékoztatási Központ 1074 Budapest VII. Hársfa u. 21.
Ipari Szövetkezetek Országos Szövetsége	OKISz Ágazati Koordinációs és Műszaki Főosztály 1146 Budapest XIV. Thököly út 58/60.
Kohó- és Gépipari Minisztérium	KGM Műszaki Tudományos Tájékoztató Intézet 1051 Budapest V. Arany J. u. 24.
Könnyűipari Minisztérium	Textilipari Kutató Intézet 1103 Budapest X. Gyömrői út 86.

Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium	
Vasúti Főosztály	Vasúti Tudományos Kutató Intézet 1088 Budapest VIII. Múzeum u. 11.
Autóközlekedési Főosztály Közúti Főosztály	Közúti Közlekedési Tudományos Kutató Intézet 1119 Budapest XI. Thán K. u. 3—5.
Posta Főosztály	Postakísérleti Intézet 1097 Budapest IX. Zombori u. 2.
Központi Földtani Hivatal	Magyar Állami Földtani Intézet Dokumentációs Főosztály 1143 Budapest XIV. Népstadion u. 14.
Központi Statisztikai Hivatal	Központi Statisztikai Hivatal Igazgatási és Költségvetési Főosztály 1024 Budapest II. Keleti Károly u. 5—7.
Külkereskedelmi Minisztérium	Konjunktúra- és Piackutató Intézet 1051 Budapest V. Dorottya u. 6.
Országos Testnevelési és Sporthivatal	Testnevelési Főiskola Kutató Intézete 1123 Budapest XII. Alkotás u. 44.
Magyar Tudományos Akadémia	
Természettudományi kutatások (Természettudományi I. és II. Főosztály)	Magyar Tudományos Akadémia Természettudományi I. Főosztálya 1051 Budapest V. Münnich F. u. 7.
Társadalomtudományi kutatások (Társadalomtudományi Főosztály)	Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára 1054 Budapest, V. Akadémia u. 2.
Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium	MÉM Kutatási Szolgálati Központ 1055 Budapest V. Kossuth L. tér 9—11.
Munkaügyi Minisztérium	Munkaügyi Minisztérium Szakkönyvtára 1054 Budapest V. Szabadság tér 15.
Nehézipari Minisztérium	Országos Műszaki Könyvtár és Dokumentációs Központ 1088 Budapest VIII. Reviczky u. 6.
Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság	Országos Műszaki Könyvtár és Dokumentációs Központ 1088 Budapest VIII. Reviczky u. 6.
Országos Vízügyi Hivatal	Vízügyi Dokumentációs és Tájékoztató Iroda 1051 Budapest V. Vigadó tér 3.

Közlemények

Pályázati felhívás

az 1975. évi belföldi és külföldi aspirantúrára

I.

A Tudományos Minősítő Bizottság pályázatot hirdet az 1975. évi szeptember 1-én kezdődő belföldi és külföldi ösztöndíjas és levelező aspirantúrára.

1. A pályázás általános feltételei:

a) egyetemi, vagy főiskolai végzettség;
b) általában legalább két éves gyakorlat az egyetemi végzettség megszerzése óta;
c) ösztöndíjas aspirantúra esetén 35, levelező aspirantúra esetén 40 évesnél nem idősebb kor;
d) a pályázati felhívás II. fejezetében felsorolt tudományszakokon, illetve kutatási feladatokon belül időszerű téma kutatása.

2. A pályázás különleges feltételei:

a) belföldi levelező aspirantúrára olyan gyakorlati munkahelyen dolgozók pályázhatnak, akik publikációkkal, vagy más módon igazolni tudják, hogy kutatásaikban előrehaladtak;
b) külföldi aspirantúrához a megfelelő idegen nyelvből legalább középfokú nyelvvizsga igazolása szükséges.

3. Külföldi aspirantúrára pályázni lehet a Bolgár Népköztársaságba, a Csehszlovák Szocialista Köztársaságba, a Kubai Köztársaságba, a Lengyel Népköztársaságba, a Német Demokratikus Köztársaságba, a Román Szocialista Köztársaságba, a Szovjetunióba.

4. A belföldi és a külföldi ösztöndíjas aspirantúra időtartama 3 év, a belföldi levelezőé 6—12 hónap, a külföldi levelezőé 4 év.

5. A pályázók szakmai és ideológiai ismeretekből, szükség esetén idegennyelvből, felvételi vizsgát tesznek 1974. október hónapban.

6. A pályázati kérelmet a munkahely vezetőjének, személyzeti vezetőjének és pártszervezeti titkárának véleményével ellátva, a felügyeletet gyakorló főhatóság személyzeti osztályához 1974. június 30-ig kell beküldeni, a főhatóság személyzeti osztálya pedig 1974. július 15-ig küldje meg a Tudományos Minősítő Bizottságnak.

7. A pályázati kérelemnek a következő adatokat kell tartalmaznia:
   a) a tudományszakot;
   b) a kidolgozandó téma címét (kutatási feladatot);
   c) az aspirantúra formáját, külföldi aspirantúra esetén az országot és az intézetet, ahová a jelölt pályázik;
   d) az esetleges felmentés (vizsga, gyakorlati munka, korhatári korlátozás stb.) iránti kérelmet.

8. A pályázathoz mellékelni kell:
   a) a kidolgozandó téma részletes tematikai tervét (külföldi aspirantúra esetén idegen nyelven is) három példányban;
   b) részletes önéletrajzot (külföldi aspirantúra esetén idegen nyelven is) 2—2 példányban;
   c) az egyetemi, főiskolai végzettséget igazoló oklevél másolatát;
   d) ha a pályázó megfelelő szinten szabályszerű nyelvvizsgát, vagy filozófiai vizsgát tett, az ezt igazoló okirat másolatát;
   e) a megjelent tudományos közlemények jegyzékét és azok különlenyomatait;
   f) esetleg más tudományos tevékenységet feltüntető kimutatást;
   g) olyan más okiratot, amelynek alapján a jogszabályok szerint valamilyen felmentés adható;
   h) a TMB által rendszeresített és pontosan kitöltött kérdőívet;
   i) az utolsó személyi minősítés másolatát.

9. A belföldi levelező aspirantúrára pályázók az előző bekezdés a) pontjában foglalt tematikai tervükhöz kiegészítésként tájékoztatást adnak arról is, hogy a téma kidolgozásában milyen előrehaladást értek el és a befejezéshez mennyi időtartamú rendkívüli szabadság engedélyezését kérik.

10. A pályázók 400,— Ft pályázati díjat fizetnek a Tudományos Minősítő Bizottság által rendelkezésre bocsátott befizetési lapon, melynek igazoló szelvényét a pályázathoz csatolni kell.

11. A határidő után beadott, vagy nem kellően felszerelt kérelmeket a Tudományos Minősítő Bizottság nem veszi figyelembe.

12. A Tudományos Minősítő Bizottság a pályázat eredményéről 1974. december 31-ig értesíti az érdekelteket.

II.

Pályázni az alábbi kutatási feladatokra lehet. Zárójelben az ország megjelölésével jelezzük, ahol külföldi aspirantúrára is elfogadunk pályázatot.

1. TERMÉSZETTUDOMÁNYOK

Parciális differenciálegyenletek numerikus és gépi megoldása. (SzU)
Optimalizálási feladatok numerikus módszerei.
Számítástudomány és alkalmazásai. (SzU)
Fázisátalakulások vizsgálata. (SzU, NDK)
Információtárolás fizikai alapjai. (SzU, LNK)
Metallurgiai folyamatok fizikai alapjai.
Az amorf állapot fizikai tulajdonságainak feltárása.
A szilárdtesttechnológia új ágainak megalapozása.
A bioreguláció fizikai alapjai.
Alapvető kölcsönhatások tanulmányozása a részecske fizikában. (SzU)
Fizikai transzportfolyamatok vizsgálata.
Plazmafizika. (SzU)
Plazmakémia. (SzU)
Szerves geokémia. (SzU)
Műszeres analitika.
Korszerű gyógyszer-formázás.
Szénhidrogének kémiája és technológiája.
Kémiai technológia, eljárástan.
Szteroidok szintézise.
Bioorganikus kémia.
Növényvédőszerek metabolizmusának vizsgálata. (NDK)
Alkalmazott geofizikai kutatások. (SzU, LNK)
A geotektonika elméleti alapjai. (SzU, CsSzK, RSzK)
Az építési földtan időszerű kérdései.
Hasznosítható ásványi nyersanyagok telepeinek geológiája és feltárása. (SzU, RSzK)
Komplex tájértékelés, tájtipológia.
Hazai urbanizáció kérdései.
A gazdaság térbeli szerkezeti változása.
Műholdak felhasználása a légkörfizikai, a levegőkémiai és a környezetvédelmi kutatásokban. (SzU)
A környezetvédelem ökológiai alapjai.
Makromolekulák kölcsönhatásának szerepe a biológiai folyamatok szabályozásában.
Antropológiai kutatások.
Az öregedés biokémiai, genetikai vonatkozásai.
Növényi rezisztencia biokémiai és genetikai alapjai.
Eukariota sejtek anyagcsere szabályozásának biokémiai és genetikai vizsgálata. (NDK)
Matematikai modellezés alkalmazása az anyagcsere kutatásban. (NDK, SzU)
Matematikai modellezés alkalmazása egyedek, populációk, szupraindividuális rendszerek anyagforgalmának kutatásában. (NDK)

2. ORVOSTUDOMÁNYOK

Az öregkor fiziológiája és pathológiája. (SzU)
Daganatkutatás. (SzU)
Hazai parazitákkal kapcsolatos kutatások.
Szociálhigiene és egészségügyi szervezés-tudomány.
Az antenatalis és perinatalis élet physiológiája és pathológiája.
Mycológia. (LNK)
Intenzív therapia kérdései.
Psychiatriai kutatások.

3. AGRÁRTUDOMÁNYOK

Üzemi és munkaszervezés a mezőgazdasági, fagazdasági és élelmiszeripari vállalatokban.
Növénytermesztési rendszerek biológiai, műszaki, ökonómiai kérdéseinek vizsgálata.
Fontosabb szántóföldi és kertészeti kultúrák, valamint az erdőgazdaság termelési folyamatainak komplex gépesítése.
Állattenyésztési rendszerek biológiai, műszaki és ökonómiai kérdéseinek vizsgálata.
A mezőgazdasági építészet fejlesztésének kérdései.
Gazdasági állatok környezetélettana, takarmányozása, anyagforgalma és ellenállóképessége.
A takarmányok mikózisa és mikotoxikózis kutatás. (SzU, NDK)
Mikrobiológiai vizsgálatok a nagyüzemi állatállományokban jelentkező betegségek megelőzésére.

4. MŰSZAKI TUDOMÁNYOK

Rugalmas és képlékeny testek hőfeszültségeinek vizsgálata. (SzU)
Nemlineáris anyagtörvényű testek dinamikai kérdései.
Technológiai folyamatok gyorsítása.
Anyagminőségek javítása.
Gépszerkezeti kötések, tribológia és ágyazástechnika.
A gépészeti hajtástechnika működési, szilárdsági és dinamikai méretezése.
Nagynyomású készülékek és edények tervezése és gyártástechnológiája. (SzU)
Anizotróp anyagokból készült nyomástartó edények méretezése. (SzU)
Anyagátadási problémák a vegyipari gépészetben.
Energetikai folyamatok szimulációja. (SzU)
Kiterjedt rendszerek számítógépes felügyelete és irányítása az energetikában. (SzU)
Lignitek eltüzelésének kérdései. (NDK)
A tüzelőanyag-cellák problematikája. (SzU)
Korszerű légkondicionáló berendezések. (NDK, CsSzK)
Hő és anyagátadási kérdések az energetikában.
Atomerőművek üzemeltetése. (SzU)
Melegedési és hűtési kérdések a villamosgépekben. (SzU)
SF 6-os szigetelésű berendezések és készülékek problémái. (NDK, SzU)
A nagyfeszültségű villamos energiaátvitel problémái.
Az energetika és az iparfejlesztés kölcsönhatása.
Vegyipari automatizálás.
Gépészeti—kohászati folyamatok automatizálása.
Folyamatok identifikációja és szimulációja. (SzU, CSzK)
Digitális kimenőjelű mérőátalakítók kutatása. (SzU)
Adatgyűjtő és feldolgozó rendszerek, hálózatok. (SzU, LNK)
Optimális szabályozások. (SzU, LNK)
Adaptív rendszerek. (SzU, CsSzK)
A számítástechnika hardware és software problémái. (SzU, NDK)
Operációs rendszerek és rendszertechnika. (SzU, LNK)
Számítástechnikai kérdések, alkalmazások a hőtechnikai és erősáramú rendszerben.
Folyamatirányítás. (SzU, NDK)
Termelésirányítás. (SzU, NDK)
A közlekedésirányítás automatizálása. (SzU)
Közepes és nagybonyolultságú integrált áramkörök technológiája. (NDK, SzU, CsSzK)
Távközlési csatornákat felhasználó adatátviteli rendszerek és eszközök. (SzU)
Bányagéptani kutatások. (NDK)
Bányatelepítési problémák. (NDK, LNK)
Hasznosítható ásványi nyersanyagok dúsítása.
Kőolaj és földgáz kitermelése, szállítása és tárolása. (SzU)
A timföldgyártási technológia fejlesztése és automatizálása.
Az alumínium félgyártmánytechnológia fejlesztése.
Formázó anyagok és formázástechnológiájuk. (SzU, LNK)
A szerkezettervezés komplex módszere.
A településfejlesztés hatékonyságának kérdései. (NDK)
Faipari lemezek ragasztási és felületkezelési problémái. (SzU, NDK, CsSzK)
Bútorszerkezetek.
Bútorgyártó gépsorok. (SzU, NDK, CsSzK)
Vízgazdálkodási nagylétesítmények problémái.
Az emberi környezet védelmének berendezései.
Mesterséges holdak geodéziai problémái. (SzU, NDK)
Az automatizált térképezés, korszerű geodéziai adatgyűjtés és feldolgozás.

5. TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK

Kategóriaelméleti és történeti kutatások.
A marxista filozófia ismeretelméleti (tudományelméleti) kérdései.
A szocialista társadalmi tudat fejlődése.
A természet- és társadalomtudományok filozófiai, metodológiai problémái. (SzU)
Tudományos—technikai forradalom filozófiai problémái. (CsSzK)
A társadalmi struktúra változásai a szocialista társadalomban. (SzU)
Szervezet-, ipar- és jogszociológia.
Szociológiamódszertan.
A szociológia története.
A termékenységet befolyásoló társadalmi—gazdasági tényezők.
A népesedéspolitika céljai és eszközei, hatékonysági vizsgálatok.
Halandóság és korösszetétel.
Társadalmi tulajdon és szocialista vállalat.
A vállalati alapok optimális kihasználása.
A gazdaságirányítás szerkezeti rendszere.
Életszínvonalpolitika.
A szocialista gazdaság együttműködésének integrációformái, eszközrendszere. (SzU)
Vállalati irányítás és szervezés.
Vállalati munkaerőgazdálkodás és munkaviszonyok.
A beruházás- és műszaki fejlesztés közgazdasági kérdései.
A magyar népgazdaság beilleszkedése a nemzetközi munkamegosztásba.
A szocialista árpolitika.
A gazdasági struktúra átalakításának problémái.
A tőkés világgazdaság várható fejlődési tendenciái.
Tudománytörténet. (SzU)
Egyetemestörténeti problémák a 14. és 15. században.
Egyetemestörténeti problémák a 19. és 20. század történetéből.

A magyar társadalom fejlődésének története a 13.—14. században.
A magyar társadalom fejlődésének története az új és legújabb korban.
A magyar művelődés története a 17. században.
A magyar művelődés története az új és legújabb korban.
A településtörténet régészeti kutatása (régészeti topográfia).
A középkori magyar városok kialakulása.
A római kori provinciális művészet.
A római kori és késő antik barbarikum.
Egy közösség, vagy a kultúra egy ága változásának néprajzi analízise.
A marxista irodalomelmélet főbb kategóriáinak vizsgálata (pártosság, népiség, szocialista realizmus).
Az irodalom és a befogadó kapcsolatának vizsgálata.
A magyar időmértékes verselés kezdetei és kivirágzása.
A két világháború közötti magyar szocialista irodalom történetének és nemzetközi kapcsolatának kérdései.
Felszabadulás utáni irodalmunk áramlatainak, műfajainak vizsgálata.
Szépprózánk fejlődése a romantika és a realizmus között.
A keleteurópai irodalmak 19.—20. századi fejlődése. (LNK, RSzK, SzU)
A magyar és német irodalom kölcsönös befogadása (a 19. század 80-as éveitől a felszabadulásig). (NDK)
A latin-amerikai (spanyol nyelvű) irodalmak története. (KK)
Színházszociológiai kutatások. (SzU, NDK)
Általános nyelvelmélet. (SzU)
Korstílus vizsgálatok.
Felszíni és mélystruktúrák.
Nyelvelsajátítási kutatások. (SzU, NDK)
Angol nyelvészet.
A szocialista állam fejlődése különös tekintettel a képviseleti szervek és közigazgatás rendszerére. (SzU, LNK)
A szocialista gazdálkodó szervek (vállalatok) polgári jogi problémái.
A szocialista gazdálkodó szervek (vállalatok) munkajogi problémái.
Az államközi gazdasági kapcsolatok jogi szabályozása.
A büntetési rendszer és az utógondozás kérdései.
A bűnözés megelőzésének társadalmi eszközei. (SzU)
A motiváció pszichológiája és pszichophysiológiája.
A munkatevékenység pszichológiai vizsgálata.
Kísérleti szociálpszichológiai kutatások.
Tanulás és megismerés pszichológiai problémái.
Az iskolai oktatás és nevelés hatékonyságának pszichológiai feltételei.
A polgári pedagógia főbb irányzatainak hatása Magyarországon.
A köznevelési rendszer tervezésének alapproblémái.
A nevelési folyamat tartalma, rendszere, a nevelőmunka tervezése és értékelése.
A tanulóifjúság értékorientációja, élet- és eszményképei, különös tekintettel a szakmunkásképző-, ill. szakközépiskolákra. (SzU)
A tantervkészítés alapvető elméleti kérdései (a lehetséges változatok perspektívikus bevezetésének feltételei).
Az oktatási folyamat hatásfoka, növelésének lehetőségei.
Az életmód és a közművelődés összefüggései. (SzU, NDK, LNK)
Elméleti vizsgálatok a 20. századi magyar zene körében.
Gótikus és reneszansz művészet közel- és keleteurópai sajátosságai. (RSzK, CsSzK)
A képző- és iparművészet esztétikai kérdései.
Az építőművészet esztétikai kérdései.
Műemlékvédelem.

MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ

az „Alkotó Ifjúság" pályázat és kiállítás akadémiai megrendezéséhez

A KISZ Központi Bizottságának kezdeményezésére, a Közalkalmazottak Szakszervezetével, az Állami Ifjúsági Bizottsággal egyetértésben 1974/1975-ben megrendezzük az „Alkotó Ifjúság" pályázatát és kiállítást. A KISZ KB Intéző Bizottsága 1974. május 2-i határozatában foglaltakon túlmenően az alábbi szervezeti intézkedésre hívjuk fel a figyelmet.

Az „Alkotó Ifjúság" pályázat és kiállítás célja

Az „Alkotó Ifjúság" mozgalom célja, hogy mozgósítsa a fiatalokat, hogy munkaköri és tanulmányi kötelességeiken túli alkotásokkal járuljanak hozzá a Magyar Szocialista Munkáspárt XI. Kongresszusa és hazánk felszabadulásának 30. évfordulója tiszteletére meghirdetett szocialista munkaversenymozgalom keretében, a Párt X. Kongresszusa határozatainak és IV. ötéves népgazdasági terv célkitűzéseinek megvalósításához.

Segítse elő ez a mozgalom a tudományos-technikai haladás eredményeinek elterjedését, az Országos Távlati Tudományos Kutatási Tervek teljesítését, kutató ifjúságunk alkotó készségének kibontakozását, szakmai és politikai ismeretének gyarapodását. Adjon képet a nem kutatói munkakörben dolgozó fiataljaink kutatást segítő alkotó tevékenységéről, kutatást szervező eredményeiről. Gyűjtse össze a szocialista munkaverseny kollektív és egyéni ifjúsági formáinak kiemelkedő eredményeit.

Biztosítsa az élenjáró tapasztalatok átadását. Szolgálja az átlagon felüli teljesítményt nyújtó fiatalok erkölcsi és anyagi elismerését, példaképül állítását és népszerűsítését.

A pályázat feltételei

Az „Alkotó Ifjúság" pályázaton az MTA felügyelete alá tartozó intézetek, támogatott kutatóhelyek, vállalatok, központi szolgáltató szervek 30 életévet még be nem töltött fiataljai, illetve ilyen korú fiatalokból álló ifjúsági közösségei vehetnek részt.

A kutatói munkakörben dolgozó fiatalok részére az „Alkotó Ifjúság" pályázatot az Akadémián rendszeresített Ifjúsági Díj elnyerésére irányuló pályázat keretében rendezzük meg. Ennek megfelelően pályázni lehet olyan egyéni munkával elért tudományos és műszaki eredménnyel (könyv, cikk, cikk-

sorozat, szabadalom, találmány, doktori értekezés, berendezés, tervezés, építés), amely egy önálló téma, tudományos probléma kidolgozását vagy egy nagyobb feladat jól körülhetárolható részfeladatának megoldását jelenti és elismeri, hazai vagy külföldi visszhangot váltott ki. Elsősorban az Országos Távlati Tudományos Kutatási Tervekhez kapcsolódó témakörökből várunk pályázatokat. A pályázatok az Ifjúsági Díj alapításáról szóló 16/1972. (AK. 18.) MTA—F sz. főtitkári utasításban szabályozott irányelveknek megfelelően kerülnek elbírálásra.

A nem kutatói munkakörben dolgozó fiatalok elsősorban a kutatást segítő, kutatás-szervező témakörökbe vágó eredményekkel pályázzanak. Pályázni lehet azonban a Kiváló Alkotó Kollektívák, a Kiváló Ifjúmunkás, a Szakma Ifjú Mestere, a Kiváló Ifjú Technikus, a Kiváló Mérnök, a Ki-Minek Mestere, a szocialista brigádmozgalom, az újító mozgalom keretében készülő alktással és minden egyéb más alkotással is.

A pályázaton olyan hasznosítható gyakorlati és elméleti munkák vehetnek részt (mestermunka, gyártmány, szemléltető eszköz, makett, terv, újítás, találmány, vizsga-remek, tudományos dolgozat, stb.), amelyek szöveggel, képpel, rajzzal, modellel, stb. szemléltethetők, illetve tárgyként bemutathatók.

Az „Alkotó Ifjúság" pályázat és kiállítás lebonyolításának szervezeti keretei

Az „Alkotó Ifjúság" mozgalom keretében elkészített pályázatokat *1974. december 31-ig* a munkahely vezetőjéhez kell benyújtani, az elbíráláshoz szükséges rajzokkal, műleírásokkal, dolgozatokkal, stb. együtt.

A beérkezett pályázatokat az akadémiai intézmények vezetői a társadalmi szervekkel, beleértve a KISZ-t is, értékeli és a díjazásra érdemes pályázatokat rangsorolva *1975. január 31-ig*, az MTA Központi Hivatala felügyeletileg illetékes főosztályához kell előterjeszteni. Az előterjesztésnek tartalmaznia kell a részletes indoklást, a jelölt eddigi tevékenységét, magatartását ismertető leírást.

Az MTA Központi Hivatala főosztályai az illetékességi körükbe tartozó beérkezett pályázatokat *1975. február 25-ig* szakértőkkel elbíráltatják és rangsorolva *1975. márc. 15-ig* az MTA Személyzeti Főosztályának küldik meg, amely a pályázatokat döntésre az MTA főtitkárához terjeszti elő.

Pálya-munkák díjazása

Az „Alkotó Ifjúság" pályázat keretében a beérkezett pályázatok színvonalától függően maximálisan 20 díj odaítélésére kerül sor. A nyertes pályázatok 5000,— Ft pénzjutalomban részesülnek. A pénzjutalom oklevél és emlék-jelvény adományozásával jár együtt.

A kutatói munkakörben dolgozó pályanyertes fiatalok egyúttal az Akadémián rendszeresített „Ifjúsági Díj" elnyeréséről szóló oklevelet is megkapják.

A pályadíjakat április 4-e alkalmából a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára adja át.

Az „Alkotó Ifjúság" mozgalom keretében pályadíjat nyert munkákból 1975. májusában — a Budapesti Nemzetközi Vásár keretében — az Akadémia Kiállítási Csarnokában bemutató kiállítást kell rendezni. 1976. tavaszán pedig Országos Kiállításra kerül sor, ahol az Akadémiától díjat nyert pályamunkákat is kiállítják.

Budapest, 1974. június 20.

Köpeczi Béla s. k.,
főtitkár

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az MTA Irodalomtudományi Intézete pályázatot hirdet szakterületük tudományos kérdései iránt érdeklődő felsőoktatási intézményekben képesítést szerzett, gyakorló pedagógusok részére, az Intézet kutatómunkájában megbízásos jogviszony alapján való részvételre, a következő témakörökben:

A magyar irodalomtudomány és kritika története

Kutatások a XVI.—XVIII. századi magyar irodalomtörténet köréből

Kutatások a XIX. és a XX. századi magyar irodalomtörténet köréből

A magyar szocialista irodalom története

Kutatások a felszabadulás utáni magyar irodalom tárgykörében

A kelet-európai irodalmak kutatása

Irodalomszociológiai kutatások

Elméleti kutatások az összehasonlító irodalomtörténet tárgykörében.

A pályázatot elnyert pedagógusok — jelenlegi munkaviszonyuk fenntartása mellett — az Intézettel kötött szerződésben meghatározott kutatási feladatot végeznek, amelynek teljesítésekor a végzett munka arányában díjazásban részesülnek, s amelyre az Intézet havi 500,— Ft előleget folyósít.

A pályázatot a kutatási terület megjelölésével, részletes önéletrajzzal, publikációs jegyzékkel és a munkahely vezetőjének javaslatával ellátva f. évi augusztus 1-ig az MTA Irodalomtudományi Intézete Igazgatójához kell benyújtani. (1118 Budapest, Ménesi út 11—13.)

Budapest, 1974. május 30.

MTA Irodalomtudományi Intézet Igazgatósága

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az MTA Néprajzi Kutató Csoportja pályázatot hirdet a Társadalomnéprajzi Osztályon betöltendő tudományos gyakornoki állásra. A tudományos gyakonoki ösztöndíj 1974. szeptember 1-től 1975. augusztus 31-ig, két év időtartamra szól. A gyakornok jogállását, beleértve az anyagi és egyéb juttatásokat, a 6/1969. MTA (A. K. 9.) számú utasítás tartalmazza, amely megjelent az Akadémiai Közlöny 1969. május 27-i számában. Előnyben részesül az a harminc évnél fiatalabb, egyetemi tanulmányait kiváló eredménnyel végző szakember, aki megfelelő jártassággal rendelkezik idegen nyelvekben és bizonyítja társadalomnéprajzi, szociológiai tájékozottságát, érdeklődését.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

a) önéletrajz,

b) a végzett szak megnevezése,

c) szakmai érdeklődési terület,
d) szigorlati tárgyak vizsgaeredményei,
e) egyetemi, társadalmi szervek ajánlása,
f) szakmai referencia (zárt borítékban) valamely egyetemi oktatótól.

A pályázatot mellékleteivel együtt a hírdetmény megjelenésétől számított 30 napon belül az MTA Néprajzi Kutató Csoport Igazgatójának kell benyújtani (1250 Budapest I., Országház u. 30.)

Budapest, 1974. május 29.

Ortutay Gyula s. k.,
igazgató

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A *Kertészeti Egyetem* gyöngyösi Kertészeti és Agronómiai Főiskolai Kara pályázatot hirdet a

Marxizmus—Leninizmus Tanszéken

egy politikai gazdaságtan szakos főiskolai adjunktusi állásra.

A kinevezendő oktató feladata lesz a politikai gazdaságtan oktatásában való közreműködés, szemináriumok vezetése, vizsgáztatás, továbbá a tanszékvezető által meghatározott egyéb tanszéki és intézeti feladatok ellátása.

Pályázhatnak tudományegyetemi végzettségű, egyeteimi doktori címmel, a marxizmus—leninizmus oktatásában gyakorlattal rendelkező oktatók.

Pályázatot hirdet továbbá egy tudományos szocializmus szakos főiskolai adjunktusi állásra.

A kinevezendő oktató feladata lesz a tudományos szocializmus oktatásában való közreműködés, előadások tartása és szemináriumok vezetése, vizsgáztatás, továbbá a tanszékvezető által meghatározott egyéb tanszéki és intézeti feladatok ellátása.

Pályázhatnak megfelelő tudományegyetemi végzettségű, egyetemi doktori címmel, a marxizmus—leninizmus oktatásában gyakorlattal rendelkező oktatók.

Végül a

Növénytermesztési Tanszéken

egy főiskolai docensi állásra hirdet pályázatot.

A kinevezendő docens feladata lesz a „Részletes növénytermesztés" c. tárgy oktatása, előadások és gyakorlatok tartása, vizsgáztatás és a tanszékvezető által meghatározott kutatási és egyéb intézeti tevékenység ellátása.

Pályázhatnak azok, akik Agrártudományi Egyetemi végzettséggel, tudományos fokozattal, valamint szakmai és kutatási gyakorlattal rendelkeznek.

Az intézmény 1975-ben a docens számára lakást is biztosít.

A betöltendő állások a 201/1970 (M. K. 5) MM—MüM számú együttes utasítás szerint megállapított illetménnyel járnak.

A pályázatoknak *tartalmazniok* kell:

— a pályázó jelenlegi beosztását, besorolását és fizetését,
— eddigi szakmai, tudományos és publikációs tevékenységét és jövőbeni terveit.

A pályázatokhoz *mellékelni* kell:

— részletes önéletrajzot két példányban,
— az egyetemi végzettséget és a tudományos fokozatot tanúsító oklevelek hiteles másolatát,
— az intézménytől beszerzett és kitöltött törzslapot,
— három hónapnál nem régibb keletű erkölcsi bizonyítványt.

A pályázatokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást a Főiskolai Kar igazgatója ad (Gyöngyös, Mátrai u. 36.). A pályázatokat is erre a címre kell benyújtani.

Budapest, 1974. május 3.

Dr. Somos András s.k.,
egyetemi tanár, rektor

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden hétfőn* 16—17,30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Központi Igazgatási Titkárság

Kónya Albert akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke *minden hétfőn* 14—15 óráig, *Kulcsár Kálmán* akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig *minden csütörtökön* 14—15 óráig tart fogadóórát. Előzetes bejelentés a 127—294 telefonon, a 18—64-es mellékállomáson lehetséges.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Központi Igazgatási Titkárságának vezetője

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, 1363 Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 2500 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96 162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,— Ft.

Egyes példányok beszerezhetők az 1055 Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,— Ft.

74.512 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

314149
MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

XXIII. (1974.) ÉVFOLYAM 13. SZÁM.

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1974. JÚLIUS 8.

TARTALOM

Törvények, rendeletek, határozatok	1974. évi 8. tvr.	Az állami népességnyilvántartásról 237
	24/1974. (VI. 6.) MT rend.	Az állami népességnyilvántartásról szóló 1974. évi 8. számú törvényerejű rendelet végrehajtásáról 238
	1028/1974. (VI. 13.) Mt. h.	Az Állami Ifjúsági Bizottság létesítéséről 240
	1029/1974. (VI. 13.) Mt. h.	Az Országos Oktatási Tanács működéséről 241
Az Akadémia főtitkárának utasítása	6/1974. (A. K. 13.) MTA—F.	Az önvédelmi szervezetek 1974—75. évi polgári védelmi kiképzéséről 241
	7/1974. (A. K. 13.) MTA—F.	A munkaviszonyban álló dolgozók 1974—75. évi polgári védelmi kiképzéséről 241
Miniszteri utasítás	115/1974. (8) MüM	Az üdülők alkalmazottai munkabérének, munkafeltételeinek, valamint térítési díjainak megállapításáról szóló 117/1966. (6—7) MüM sz. utasítás módosításáról és kiegészítéséről 241
	116/1974. (8) MüM	Az államigazgatási és igazságszolgáltatási dolgozók bérrendszere bevezetésének végrehajtásáról szóló 104/1974. (2) MüM számú utasítás módosításáról 245
Közlemények		A Gödöllői Agrártudományi Egyetem pályázati felhívásai 245
		A Debreceni Agrártudományi Egyetem pályázati felhívása 247
		A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadóórája 247
		A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája 247

Jogszabályok

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1974. évi 8. számú

törvényerejű rendelete

az állami népességnyilvántartásról

Az állami népességnyilvántartás feladata és irányítása

1. §. (1) Az állami népességnyilvántartás célja a lakosság ügyei intézésének, az állami, gazdasági, szövetkezeti és társadalmi szervek munkájának egyszerűsítése, a személyhez fűződő jogok védelmének, a kötelességek teljesítésének hatékony biztosítása.

(2) Az állami népességnyilvántartás kialakítja a lakosság egységes és folyamatos személyi nyilvántartását és megszervezi az erre vonatkozó tájékoztatást.

2. §. (1) Az állami népességnyilvántartás a Magyar Népköztársaság területén állandó lakóhellyel rendelkező lakosokra (a továbbiakban: állampolgárok), valamint az állami népességnyilvántartás rendszerében adatszolgáltatásra kötelezett és az adatok felhasználására jogosult állami, szövetkezeti és társadalmi szervekre (a továbbiakban: szervek) terjed ki.

(2) Az állami népességnyilvántartáshoz szükséges adatszolgáltatás körét a Minisztertanács határozza meg.

3. §. Az állami népességnyilvántartás irányításáról és felügyeletéről a Minisztertanács gondoskodik.

4. §. (1) Az állami népességnyilvántartás központi szerve az Állami Népességnyilvántartó Hivatal (továbbiakban: Hivatal). A Hivatal országos hatáskörű államigazgatási szerv, mely irányítja a népességnyilvántartás helyi szerveinek tevékenységét.

(2) A Hivatal kialakítja a személyi nyilvántartások egységes rendszerét és ennek alapján a személyi adatokról tájékoztatást ad. A népességnyilvántartás helyi szerveitől adatszolgáltatást, adatot, illetőleg jelentést kérhet.

5. §. (1) Az állami népességnyilvántartás helyi szervei a városi, fővárosi kerületi tanács végrehajtó bizottságának igazgatási feladatot ellátó szakigazgatási szerve, a megyei városi kerületi hivatal és a községi tanács végrehajtó bizottságának szakigazgatási szerve.

(2) Az (1) bekezdésben megjelölt szakigazgatási szervek az anyakönyvi, a lakcímbejelentési és a hadkötelezettséggel összefüggő bejelentési ügyek intézésével együtt

a) vezetik a helyi népességnyilvántartást,

b) adatokat szolgáltatnak a Hivatal részére és ellátják az ügykörükbe utalt más adatszolgáltatási feladatokat,

c) közokiratot állítanak ki.

A személyi szám

6. §. (1) Az állami népességnyilvántartás alapján egységes személyi számot kell bevezetni.

(2) A személyi számot a Hivatal adja ki az érdekelt állampolgár részére, illetőleg közli azt az arra jogosult szervvel.

Adatszolgáltatás

7. §. (1) Az állampolgár és a szerv köteles az állami népességnyilvántartás részére a valóságnak megfelelő adatokat szolgáltatni.

(2) Az állampolgár az állami népességnyilvántartás alapján olyan adatok közlését, illetőleg olyan okiratok kiállítását kérheti, amelyekhez joga vagy törvényes érdeke fűződik. Lakcímtudakolás esetében ennek igazolása nem szükséges.

(3) Az állami népességnyilvántartás szerv részére a jogszabályban meghatározott feladatai ellátásához szolgáltat adatokat.

(4) A Központi Statisztikai Hivatal állami népességnyilvántartási adatokat statisztikai célokra felhasználhat.

8. §. Az állami népességnyilvántartás adatainak közlése, illetőleg felhasználása személyhez fűződő jogot, államtitkot vagy szolgálati titkot nem sérthet.

Záró rendelkezések

9. §. (1) Ez a törvényerejű rendelet 1974. július hó 1. napján lép hatályba, végrehajtásáról a Minisztertanács gondoskodik.

(2) Az országgyűlési képviselők és a tanácstagok választásáról szóló 1970. évi III. törvénnyel módosított 1966. évi III. törvény 4. §-a, valamint 5. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„4. §. A választók névjegyzékéhez szükséges adatokat az állami népességnyilvántartás szolgáltatja."

„5. §. (3) A választók névjegyzékében fel kell tüntetni a választók családi- és utónevét (férj nevét viselő asszonynál a leánykori nevét is), állandó lakását."

(3) Az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény 57. §-a (1) bekezdésének *a)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„*a)* — a születési, házassági, halotti anyakönyvi bejegyzés, valamint az állami népességnyilvántartásba személyi adat felvételének megtagadása, törlése, továbbá a kijavítás, a kiegészítés vagy a személyi adat közlésének, illetőleg közokiratba foglalásának a jogosulttól való megtagadása."

Losonczi Pál s. k.,
a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke

Cseterki Lajos s. k.,
a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának titkára

A Minisztertanács 24/1974. (VI. 6.) számú

rendelete

az állami népességnyilvántartásról szóló 1974. évi 8. számú törvényerejű rendelet végrehajtásáról

(A tvr. 2. §-ához)

1. §.

Az állami népességnyilvántartásról szóló 1974. évi 8. számú törvényerejű rendelet (a továbbiakban: tvr) hatálya alá tartozik

a) a Magyar Népköztársaság területén állandó lakóhellyel rendelkező magyar állampolgár,

b) a lakhatási engedéllyel rendelkező külföldi állampolgár és hontalan személy,

c) az *a)* és *b)* pontban felsorolt személy tizennégy éven aluli gyermeke.

(A tvr. 3. §-ához)

2. §.

(1) Az állami népességnyilvántartás irányítását és felügyeletét a Központi Statisztikai Hivatal elnöke látja el. E jogkörét az érdekelt miniszterekkel

(országos hatáskörű szervek vezetőjével) egyetértésben gyakorolja.

(2) A Központi Statisztikai Hivatal elnöke a népességnyilvántartás irányítását és felügyeletét az Állami Népességnyilvántartó Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) vezetője útján, a külön jogszabályban meghatározott miniszterek és országos hatáskörű szervek vezetője (a továbbiakban: érdekelt miniszterek) javaslata alapján általa kinevezett operatív bizottság közreműködésével látja el.

(3) A Hivatal vezetőjét a Központi Statisztikai Hivatal elnökének javaslatára a Minisztertanács nevezi ki.

(4) A Hivatal állami költségvetési szerv, amely a Központi Statisztikai Hivatal költségvetési fejezetén belül önálló költséghely.

(5) A Hivatal

— egységes rendszerbe foglalja a személyi nyilvántartást; összehangolja az érdekelt minisztériumok személyi nyilvántartásának — az adatok körét és az adatszolgáltatás módját érintő — rendszerszervezési és gépesítési, ágazati célkitűzéseit;

— a rendelkezésére álló adatokból kielégíti a népességre, illetőleg az állampolgárokra vonatkozó adatigényeket;

— kidolgozza az állampolgárok és szervek népességnyilvántartási adatszolgáltatásának szabályozására vonatkozó javaslatokat;

— megállapítja a központi és a helyi adatnyilvántartás, adatszolgáltatás rendjét, a helyi népességnyilvántartás feladatait:

— meghatározza az állami népességnyilvántartási munkakörben dolgozók képesítési feltételeit és a továbbképzés rendszerét.

(A tvr. 4. §-ához)

3. §.

(1) A Hivatal közvetlen kapcsolatot tart a népességnyilvántartás helyi szerveivel.

(2) A helyi népességnyilvántartás szervezeti és működési szabályait — a Minisztertanács Tanácsi Hivatala elnökének az érdekelt miniszterekkel és a Központi Statisztikai Hivatal elnökével egyetértésben kiadott irányelveire figyelemmel — a tanács elnöke határozza meg.

(3) A szakigazgatási szerv

— vezeti a helyi népességnyilvántartást;

— ellátja a lakónyilvántartással kapcsolatos tanácsi feladatokat;

— adatokat gyűjt és ellenőrzött adatokat szolgáltat a Hivatal részére;

— a helyi népességnyilvántartás alapján — jogszabályban meghatározott körben — adatokat szolgáltat, hatósági bizonyítványokat ad ki az állampolgárok és a szervek részére.

(A tvr. 5. §-ához)

4. §.

(1) Az állami népességnyilvántartás alapadatainak felvétele céljából, a választási összeírás során általános népességösszeírást kell tartani.

(2) Az általános népességösszeírás keretében az állampolgár a következő adatokat szolgáltatja:

1. családi és utónév;
2. a férjezett nő házasságkötés utáni neve, valamint leánykori családi és utóneve;
3. anyja neve;
4. születési év, hónap, nap;
5. születési hely;
6. családi állapot;
7. állandó lakcím;
8. ideiglenes lakcím;
9. állampolgárság.

(3) A (2) bekezdésben felsorolt adatok változását az állampolgárok és a szervek az állami népességnyilvántartás illetékes szervének haladéktalanul kötelesek bejelenteni.

(A tvr. 6. §-ához)

5. §.

(1) A személyi szám tizenegy számjegyből áll:

— az első számjegy a nemet, a születés évszázadát, a magyar vagy a nem magyar állampolgárságot,

— a második és a harmadik számjegy a születési év két utolsó számjegyét,

— a negyedik és az ötödik számjegy a születés hónapját,

— a hatodik és a hetedik számjegy a születés napját,

— a nyolcadik, a kilencedik és a tizedik számjegy az azonos napon születettek országos osrszámát,

— a tizenegyedik számjegy a személyi adatokat tartalmazó számok sorrendjének és alakjának valódiságára utaló gépi technikai ellenőrző számot jelöli.

(2) A személyi számot az anyakönyvbe, a személyi igazolványba, a személyi nyilvántartásba és az egyéb hivatalos iratokba be kell jegyezni.

(3) A személyi szám fokozatos bevezetéséről a Hivatal 1978. évi december hó 31. napjáig gondoskodik.

6. §.

(1) A Magyar Népköztársaság területén állandó jelleggel tartózkodó valamennyi tizennegyedik életévét be nem töltött állampolgárt személyi lappal kell ellátni.

(2) A személyi lapot — térítésmentesen — az állandó lakóhely szerint illetékes helyi népességnyilvántartó szerv adja ki.

(3) A személyi lap tartalmazza és — az ellenkező bizonyításáig — hitelesen igazolja tulajdonosának

— személyi számát,
— családi és utónevét,
— születési helyét,
— anyjának leánykori családi és utónevét,
— állampolgárságát.

(4) A személyi lapot a törvényes képviselő őrzi és hivatalos személy felhívására a gyermek adatainak igazolása végett átadja.

(5) A személyi lap elvesztését, használhatatlanná válását vagy megsemmisülését a törvényes képviselő köteles az állandó lakóhely szerint illetékes helyi népességnyilvántartó szervnél bejelenteni.

(6) A személyi lapot a törvényes képviselő beszolgáltatja, ha a tulajdonos

a) első ízben személyi igazolványt kap, az illetékes rendőri szervnél;

b) véglegesen külföldre távozik, a kiutazási engedély átvételének helye szerint illetékes rendőri szervnél;

c) meghalt, a halálesetet anyakönyvező helyi népességnyilvántartó szervnél.

(A tvr. 9. §-ához)

7. §.

A 38/1969. (XI. 17.) Korm. számú rendelet (a továbbiakban: R.) 5. §. (1) bekezdése a következőképpen módosul:

„(1) A Magyar Népköztársaság területén állandó jelleggel tartózkodó magyar állampolgár köteles az állandó vagy ideiglenes lakóhelyre történő beköltözéskor, illetőleg kiköltözéskor a lakcímét vagy ennek megváltozását a jogszabályban meghatározott szervnél bejelenteni. A tizennégy éven aluliak bejelentéséről a törvényes képviselő gondoskodik."

8. §.

Ez a rendelet 1974. július hó 1. napján lép hatályba. Végrehajtásáról a Központi Statisztikai Hivatal elnöke az érdekelt miniszterekkel egyetértésben gondoskodik.

Aczél György s. k.,
a Minisztertanács elnökhelyettese

A Minisztertanács 1028/1974. (VI. 13.) számú

határozata

az Állami Ifjúsági Bizottság létesítéséről

1. A Minisztertanács az ifjúság és az általános iskolás korú gyermekek nevelésének fokozott elősegítése, az ifjúságpolitika állami feladatai központi irányításának összehangolása, az ifjúságról szóló 1971. évi IV. törvény végrehajtásának ellenőrzése céljából Állami Ifjúsági Bizottságot (a továbbiakban: Bizottság) hoz létre.

2. A Bizottság a Minisztertanács közvetlen felügyelete alatt működik, elnökét és titkárát a Minisztertanács nevezi ki.

A Bizottság tagja a
Belkereskedelmi Minisztérium,
Belügyminisztérium,
Egészségügyi Minisztérium,
Honvédelmi Minisztérium,
Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium,
Munkaügyi Minisztérium,
Művelődésügyi Minisztérium,
Pénzügyminisztérium,
Minisztertanács Tanácsi Hivatala,
Országos Testnevelési és Sporthivatal,
Termelőszövetkezetek Országos Tanácsa.

A Bizottságban a minisztériumot (országos hatáskörű szervet) a miniszter (országos hatáskörű szerv vezetője), vagy az általa kijelölt helyettese képviseli.

3. A Bizottság hatásköre a következőkre terjed ki:

a) Közreműködik az ifjúságpolitikai feladatok végrehajtásában, a fejlesztési programok kialakításában, megvalósításában, és ennek keretében

— véleményt nyilvánít az ifjúságot érintő kérdésekben a Minisztertanács határozathozatalát megelőzően;

— véleményezi a miniszteréknek és az országos hatáskörű szervek vezetőinek az ifjúsággal kapcsolatos — oktatást nem érintő — intézkedéseit.

b) Kezdeményezi, illetőleg megteszi az ifjúságpolitikai célkitűzések megvalósításához szükséges intézkedéseket, elsősorban az alábbi területeken:

— a gyermekek és a fiatalok szocialista nevelését, az ifjúságnak a közéletben való fokozott részvételét elősegítő feltételek fejlesztése;

— az ifjúság munka-, tanulási- és életkörülményei, a fiatalok szociális ellátása;

— a szabad idő tartalmas eltöltése szervezeti és tárgyi feltételei, az ezt szolgáló kedvezmények és díjak biztosítása;

— a tudományos ifjúságkutatás összehangolásában való részvétel;

— az állami szintű ifjúságpolitikai propaganda és információ, valamint nemzetközi kapcsolatok szervezése.

c) Összehangolja és ellenőrzi az állami szervek ifjúságpolitikai tevékenységét.

d) Gazdálkodik az ifjúságpolitikai célkitűzések megvalósítását szolgáló Központi Ifjúsági Alappal, irányelveket dolgoz ki az ifjúságpolitikai célkitűzéseket szolgáló állami eszközök, helyi alapok célszerű alkalmazásához, az ifjúsági létesítmények működéséhez és ellenőrzi azok rendeltetésszerű használatát.

e) Ellátja azokat a feladatokat, amelyekkel a Minisztertanács megbízza.

4. A Bizottság — hatáskörében eljárva — határozatot hozhat, amelyet az érintett miniszterek, országos hatáskörű szervek vezetői, hatóságok és

egyéb állami szervek végrehajtani kötelesek. Az a miniszter (országos hatáskörű szerv vezetője), aki a Bizottság határozatával nem ért egyet, jogosult a vitás kérdés eldöntése céljából a Minisztertanácshoz fordulni.

5. A Bizottság ügyrendjét és munkatervét, valamint a Központi Ifjúsági Alap működési szabályzatát maga állapítja meg; azokat a Minisztertanács hagyja jóvá.

A Bizottság elnöke a Bizottság határozatairól a Minisztertanács soron következő ülésén beszámolni köteles.

6. A Bizottság működésével kapcsolatos hivatali feladatokat a Bizottság Titkársága látja el.

7. A Bizottság tevékenysége során támaszkodik a társadalmi és tömegszervezetekre, mindenekelőtt a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetségre és a Magyar Úttörők Szövetségére. A Minisztertanács felkéri a társadalmi és tömegszervezeteket, hogy javaslataikkal, észrevételeikkel segítsék a Bizottság munkáját.

8. *a)* Ez a határozat a kihirdetése napján lép hatályba; egyidejűleg az 1016/1970. (V. 24.) Korm. számú határozat hatályát veszti.

b) Ha valamely jogszabály az Országos Ifjúságpolitikai és Oktatási Tanácsra utal, ehelyett ifjúságpolitikai kérdésekben az Állami Ifjúsági Bizottságot, oktatási kérdésekben pedig az Országos Oktatási Tanácsot kell érteni.

Fock Jenő s. k.,
a Minisztertanács elnöke

A Minisztertanács 1029/1974. (VI. 13.) számú

határozata

az Országos Oktatási Tanács működéséről

1. Az Országos Oktatási Tanács a 27/1965. (XII. 1.) Korm. számú rendeletben (a továbbiakban: R.) foglaltak szerint folytatja működését.

2. Az R. 27. §. (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A Tanács elnöke a művelődésügyi miniszter, alelnöke a munkaügyi miniszter, tagjai a

Belkereskedelmi Minisztérium,
Belügyminisztérium,
Egészségügyi Minisztérium,
Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium,
Honvédelmi Minisztérium,
Kohó- és Gépipari Minisztérium,
Könnyűipari Minisztérium,
Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium,
Külkereskedelmi Minisztérium,
Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium,
Munkaügyi Minisztérium,
Művelődésügyi Minisztérium,
Nehézipari Minisztérium,
Országos Tervhivatal,
Pénzügyminisztérium,
Minisztertanács Tanácsi Hivatala,
Országos Testnevelési és Sporthivatal,
Központi Statisztikai Hivatal,
Magyar Tudományos Akadémia,
Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság,
Országos Vízügyi Hivatal
képviselői.”

3. Ez a határozat a kihirdetése napján lép hatályba; ezzel egyidejűleg a 27/1965. (XII. 1.) Korm. sz. rendelet 29. §. (1) bekezdése hatályát veszti.

Fock Jenő s. k.,
a Minisztertanács elnöke

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának utasítása

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának 6/1974. (A. K. 13.) MTA—F. számú

utasítása

az önvédelmi szervezetek 1974—75. évi polgári védelmi kiképzéséről

(Az érdekeltek közvetlenül kapták meg.)

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának 7/1974. (A. K. 13.) MTA—F. számú

utasítása

a munkaviszonyban álló dolgozók 1974—75. évi polgári védelmi kiképzéséről

(Az érdekeltek közvetlenül kapták meg.)

Miniszteri utasítás

A munkaügyi miniszter 115/1974. (8) MüM számú

utasítása

az üdülők alkalmazottai munkabérének, munkafeltételeinek, valamint térítési díjainak megállapításáról szóló 117/1966. (6—7) MüM számú utasítás módosításáról és kiegészítéséről

Az érdekelt miniszterekkel, az Ipari Szövetkezetek Országos Tanácsával, a Fogyasztási Szövetkezetek Országos Tanácsával, a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsával és a Szakszervezetek Országos Tanácsával egyetértésben az alábbi utasítást adom ki:

1. Az üdülők alkalmazottai munkabérének, munkafeltételeinek, valamint térítési díjainak megállapításáról szóló 117/1966. (6—7) Mü M sz. utasí-

tás (továbbiakban: Utasítás) 1—12. pontjai helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„*Az utasítás hatálya*

1. *a)* Az utasítás hatálya kiterjed a vállalatok [Mt. V. 125. §-a (2) bekezdésének *c)* pontja] üdülőiben, gyermeküdülőiben, hétvégi üdülőiben, éjjeli szanatóriumban foglalkoztatott dolgozókra, továbbá minden olyan szerv dolgozóira, amely gyermek és ifjúsági üdültetést, tábort, vezetőképző tábort, napközi tábort, úttörő- és csapat-tábort, vándortúrát, vándor-tábort (a továbbiakban: üdülők) szervez.

b) Az utasítás hatálya nem terjed ki a fegyveres erők és fegyveres testületek által fenntartott üdülők alkalmazottaira, a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség és a Magyar Úttörők Országos Szövetsége által szervezett és üzemeltetett táborokban foglalkoztatottakra, valamint az utazási irodák által szervezett ifjúsági üdültetést ellátó dolgozókra, továbbá az üdülőkben vendéglátó vállalatok által üzemeltetett konyhák, büfék dolgozóira.

A munkabér, munkadíjazás és a munkafeltételek megállapítása

2. *a)* Az üdülők dolgozóinak alapbérét az *1. számú mellékletben* foglalt bértételek és besorolási feltételek alapján kell megállapítani.

b) A miniszter, az országos hatáskörű szerv vezetője, a felügyeleti szerv vezetője, illetőleg a kollektív szerződés (munkaügyi szabályzat) az *a)* pontban említett besorolási feltételeket kiegészítheti.

3. *a)* Az üdülők főfoglalkozású dolgozóinak személyi alapbérét minden munkaviszonyban töltött 3 év után az *1. számú mellékletben* meghatározott összeggel kötelezően emelni kell. Erre tekintettel a dolgozó személyi alapbére a munkaköri bértétel felső határát meghaladhatja.

b) Az intézmény vezetője a dolgozót az *a)* pontban foglaltakon kívül is személyi alapbér emelésben részesítheti, ez azonban a kötelező béremelés időpontját változatlanul hagyja.

c) A munkaköri besorolásnál, illetőleg a kötelező béremelés időpontjának megállapításánál minden munkaviszonyban töltött időt figyelembe kell venni. A munkaviszony kezdő évét teljes évnek kell számítani.

4. Az időszakosan működő üdülő állandó alkalmazottja esetén a munkaszerződésben kell meghatározni azt is, hogy az év melyik időszakában milyen munkakör ellátásáért mennyi munkabér illeti meg.

5. *a)* A gyermeküdültetés alkalmával nevelési feladatot és felügyeletet ellátó, valamint a vezetéssel megbízott személyek, továbbá az orvosok díjazását a *2. számú mellékletben* foglalt díjtételek és díjazási feltételek alapján kell megállapítani.

b) Az *a)* pont szerint megállapított díjazáson felül kiküldetési (külszolgálati) napidíj nem jár, de a felmerült oda- és visszautazási költségeket — a belföldi kiküldetés elszámolását szabályozó jogszabály alapján — meg kell téríteni és térítésmentesen kell szállást biztosítani."

2. Az Utasítás 13. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„6. Az üdülők alkalmazottai számára az üdülő által nyújtott elhelyezés — szolgálati lakás kivételével — munkásszállásnak minősül."

3. Az Utasítás 19. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„12. A dolgozók és a gyermeküdültetés alkalmával nevelési feladatokat és felügyeletet ellátó személyek az üdülőben igénybevett élelmezési ellátásért a külön jogszabályban meghatározott térítési díjat kötelesek fizetni."

4. *a)* Ez az utasítás 1974. július 1. napján lép hatályba. Az utasítás hatálybalépésekor állományban levő valamennyi dolgozót az *1. számú mellékletben* foglalt munkaköri bértételek és besorolási feltételek alapján be kell sorolni. A besorolásról a dolgozót írásban értesíteni kell.

b) Az Utasítás 3. *a)* pontjában foglalt kötelező alapbéremelés első időpontját a következők szerint kell meghatározni:

A dolgozónak a jelen utasítás 3/c. pontjában foglaltak alapján figyelembe vehető munkaviszonyban töltött idejét hárommal kell elosztani és ennek alapján kell meghatározni a kötelező béremelés időpontját. Ennek megfelelően az üdülőkben 1975. január 1. napján munkaviszonyban álló főfoglalkozású dolgozót

— ha az osztás eredménye maradék nélküli kerek szám, akkor 1975. január 1.,

— ha az osztás eredménye nem kerek szám és a maradék kettő, akkor 1976. január 1.,

— ha az osztás eredménye nem kerek szám és a maradék egy, akkor 1977. január 1. napján kell első alkalommal,

a későbbiekben pedig ezen időpontoktól számított három évenként kell kötelező alapbéremelésben részesíteni. A kötelező személyi alapbéremelés első időpontjáról a dolgozót legkésőbb 1974. szeptember 30-ig írásban értesíteni kell, ezen időpontot fel kell jegyezni a dolgozó bérszámfejtő lapjára is.

c) A dolgozónak az utasítás hatálybalépése után történő alkalmazása esetén a 3 éves időtartamot az alkalmazás évének január 1. napjától, de legkorábban 1975. január hó 1. napjától kell számítani.

d) A vezetői és ügyintézői munkakörbe megfelelő iskolai végzettséggel nem rendelkező jelenleg állományban levő dolgozókat az előírt megfelelő szintű iskolai végzettség nélkül is be lehet sorolni, amennyiben a felügyeletet ellátó intézmény vezetője az előírt képesítés (iskolai végzettség) alól mentesíti.

5. A jelen utasítás hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti az Utasítás 24. pontja, valamint az 1. és 2. sz. melléklete és a 122/1966. (13) MüM sz. utasítás, továbbá az Utasítás 14—18. pontjainak számozása „7—11"-re, 20—23. pontjainak számozása „13—16"-ra változik.

Buda István s. k.,
munkaügyi
minisztériumi államtitkár

1. számú melléklet a 115/1974. (8) MüM számú utasításhoz

I. Az üdülői munkakörök bértételei

kulcs-száma	megnevezése	A munkakör bértételei A	B	C	D	kötelező alapbéremelés összege
1.	Üzemegységvezető Üdülővezető	3200—5500	2600—4500	2200—4000	1800—3500	150
2.	Főkönyvelő	2800—5000	2200—4000	1800—3500	—	120
3.	Műszaki munkavezető					
	I.		2400—4400			120
	II.		2200—3800			120
4.	Ügyintézők					
	21 év felett		2400—3500			80
	15—21 év		2200—3200			80
	9—15 év		1900—2800			80
	3— 9 év		1600—2400			80
	0— 3 év		1400—2000			80
5.	Ügyviteli alkalmazottak					
	21 év felett		1800—2800			60
	15—21 év		1600—2600			60
	9—15 év		1400—2300			60
	3— 9 év		1200—2000			60
	0— 3 év		1000—1800			60
6.	Vezető szakmunkás		2300—4000			60
7.	Szakmunkás I.		2000—3700			60
8.	Szakmunkás II.		1600—3400			60
9.	Betanított munkás I.		1400—2900			60
10.	Betanított munkás II.		1200—2500			60
11.	Segédmunkás		1000—1900			60
12.	Gépkocsivezetők		Külön jogszabály szerint			

II. Az üdülői munkakörök besorolási feltételei

kulcs-száma	megnevezése	A munkakör besorolás feltétele a
1.	Üzemegységvezető Üdülővezető	*„A" kategóriába sorolandó:* — a több üdülőből álló önelszámoló üzemegység vezetője; — SZOT üdülőszanatórium vezetője; — az önálló, 300 fő befogadóképességet meghaladó étteremmel, melegkonyhával rendelkező üdülő, illetőleg gyógyüdülő vezetője; — a SZOT üdülőkarbantartó egység vezetője, a SZOT Sétahajózási Központ, a SZOT Kisegítő-gazdaság vezetője. *„B" kategóriába sorolandó:* — a 150 fő befogadóképességet meghaladó, étteremmel, melegkonyhával rendelkező üdülő vezetője; a napi 500 étkezési létszámot meghaladó, önállóan szervezett konyha és étterem vezetője; — a 200 fő befogadóképességet meghaladó, de étteremmel, melegkonyhával nem rendelkező üdülő vezetője. *„C" kategóriába sorolandó:* — a 150 fő befogadóképességet el nem érő, étteremmel, melegkonyhával rendelkező üdülő vezetője, — a 100 fő feletti férőhellyel működő (hétvégi pihenő), ha az üdülőhöz melegkonyha és étterem nem tartozik. *„D" kategóriába sorolandó:* — az „A"—„C" kategóriába nem sorolható üdülő (hétvégi pihenő) vezetője.

A munkakör		
kulcsszáma	megnevezése	a besorolás feltétele
2.	Főkönyvelő (Üdülővezető-helyettes)	A főkönyvelő „A", „B", „C" kategóriába sorolandó, amennyiben az üdülő jellege megfelel az 1. sz. munkaköri kulcsszámnál felsorolt feltételeknek. A munkakör betöltéséhez felsőfokú pénzügyi és számviteli képesítés szükséges. Ebbe a munkakörbe kell besorolni az üdülővezető-helyettest, az üdülő jellegének megfelelő „A", vagy „B" kategóriába. Üdülővezető-helyettes munkakör létesítéséhez a kinevező szerv engedélye szükséges.
3.	Műszaki munkavezető I—II.	Az I. munkakörbe sorolandó az önállóan szervezett termelési (karbantartási) forgalmi üzemegységnél irányító munkakört önállóan és felelősséggel ellátó dolgozó. A munkakör betöltéséhez a felügyeleti szerv külön rendelkezése és a munkakörre irányadó felsőfokú iskolai végzettség és legalább 3 év gyakorlati idő szükséges. A II. munkakörbe sorolandó az önállóan szervezett termelési (karbantartási) forgalmi üzemegységnél irányító feladatot ellátó dolgozó, amennyiben felsőfokú iskolai végzettséggel, vagy technikusi oklevéllel és a munkakör betöltéséhez szükséges szakvizsgával és legalább 6 év gyakorlati idővel rendelkezik.
4.	Ügyintézők	Ebbe a munkakörbe kell sorolni az üdülő összesítő pénzügyi, számviteli elszámoltatását önállóan végző dolgozót. A besoroláshoz középiskolai végzettség szükséges. Ide sorolandó továbbá az egész éven át működő üdülő kultúrfelelősi feladatot önállóan ellátó dolgozója, amennyiben felsőfokú szakképesítéssel (pl. könyvtárosi, népművelői), vagy középiskolai végzettséggel és legalább 3 évi szakmai gyakorlattal rendelkezik.
5.	Ügyviteli alkalmazottak	Ebbe a munkakörbe sorolandó a kultúrfelelős, amennyiben a 4 kulcsszámmal előírt besorolási feltételek nem állnak fenn, továbbá az ügyviteli és adminisztratív feladatokat ellátó dolgozó, a beosztott könyvelő, a raktáros, a gép-gyorsíró, felíró, bérszámfejtő és az ezekkel egy tekintet alá eső adminisztratív munkakört ellátó dolgozó.
6.	Vezető szakmunkás	Ebbe a munkakörbe kell besorolni a szakmunkás képesítéssel rendelkező dolgozót, aki az üdülő önállóan szervezett, több üdülőt ellátó részlegét (előkészítő üzem, műhely, mosoda stb.) vezeti. Ide sorolandó a szakmunkás képesítéssel rendelkező konyhafőnök, konyhavezető főszakács munkakört ellátó dolgozó is, amennyiben a konyha 300 főt meghaladó étkezői létszám, vagy üdülőszanatórium ellátását végzi.
7.	Szakmunkás I.	Ebbe a munkakörbe kell sorolni a szakmunkás képesítéssel és 10 év gyakorlattal rendelkező konyhavezető szakács munkakört ellátó dolgozót, amennyiben szakmunkás képesítéssel rendelkezik és 150 főt meghaladó üdülő-konyhát vezet. Ide sorolandók az üdülőben, vagy az önállóan szervezett (karbantartó, forgalmi) egységnél, termelőrészlegnél foglalkoztatott szakmunkás képesítéssel és 10 év gyakorlattal rendelkező, továbbá speciális ismereteket igénylő munkakört ellátó dolgozók (főkertész, motorszerelő, vizsgázott gépész, géphajó vezető, kishajó vezető).
8.	Szakmunkás II.	Ebbe a munkakörbe sorolandó a szakmunkás képesítéssel rendelkező, de a 7. munkaköri kulcsszámnál előírt besorolási feltétellel nem rendelkező kisebb konyhát, cukrászatot vezető szakmunkás, az előzőekben nem említett konyhaészáros, szakács, cukrász, felszolgáló és egyéb szakmunkás bizonyítvánnyal rendelkező dolgozó.
9.	Betanított munkás I.	Ide kell sorolni az önálló főzőnőt, a vizsgázott fűtőt, továbbá a szakképzettséggel nem rendelkező, legalább ½ év betanítást igénylő munkát végző dolgozót, vagy aki nagy erőkifejtést igénylő munkát végez, vagy aki különösen kedvezőtlen munka körülmények között dolgozik. E feltételek fennállása esetén ide sorolhatók a telepgondnok, fűtő, kocsis, állatgondozó munkakörben foglalkoztatott dolgozók.
10.	Betanított munkás II.	Ebbe a munkakörbe kell sorolni a szakképzettséggel nem rendelkező, egyszerűbb betanítást igénylő munkakört ellátó dolgozót. E munkakörbe sorolható a matróz, sportpálya és strandgondozó, kertgondozó, mosónő, az önálló feladatot is végző kézilegény, kézilány, kávéfőző, italmérő-csapos munkakörben foglalkoztatott dolgozó.
11.	Segédmunkás	Ebbe a munkakörbe kell sorolni az egyszerűbb segédmunkát ellátó, kisegítő tevékenységet végző dolgozókat. Ide sorolandók a kikötőőr, a portás, a konyhai segédmunkás (konyhalány), mosogató, szobalány, felvonókezelő, éjjeliőr, takarító, ruhatáros és az ezekkel egy tekintet alá eső munkakörben foglalkoztatott dolgozók.

Megjegyzés: Az 1, 2, 3, 4 munkaköri kulcsszámok ügyintézői, az 5 munkaköri kulcsszám ügyvitelt ellátó és a 6—12 munkaköri kulcsszámok pedig munkásállomány csoportnak minősülnek.

2. számú melléklet
a 115/1974. (8) MüM számú utasításhoz

A gyermeküdültetés alkalmával nevelési feladatokat és felügyeletet ellátó személyek díjazása:

1. A nevelési feladatokat és felügyeletet ellátó személyek 10—15 gyermek

az általános iskoláskorúak üdültetésénél 15—30 gyermek

a 14 éven felüli (ifjúsági) üdültetésnél 40—50 ifjú

felügyeletét köteles ellátni és egyidejűleg a gyermekek foglalkoztatásáról is gondoskodni. Az e feladatok ellátásáért megállapítható díjazás:

a) tanári vagy tanítói képesítéssel rendelkezők részére 45—70 Ft

b) óvónői, vagy gyermekfelügyelői képesítéssel rendelkezők, szakoktatók, tanár vagy tanítójelöltek, vagy szakképzett egészségügyi dolgozók (ápolónők, gondozónők, védőnők) részére 35—55 Ft

c) képesítéssel, vagy szakképesítéssel nem rendelkező felügyelők részére 25—40 Ft

2. A gyermeküdültetés vezetésével megbízott felügyelő és helyettese részére — az 1. pontban meghatározott díjon felül az alábbi vezetői díjak állapíthatók meg:

a) a vezető részére

200 gyermek-létszámon felül 16—25 Ft
1—200 gyermek-létszám esetén 10—15 Ft

b) a vezető helyettese részére

200 gyermek-létszámon felül 8—12 Ft
100—200 gyermek-létszám esetén 5— 8 Ft

3. Az 1—2. pont alapján megállapított díjakat naptári napokra kell fizetni, függetlenül attól, hogy a felügyelő szabadsága alatt, vagy munkakörén belül látja el a felügyeletet (pl. kihelyezett óvoda, kihelyezett napközi otthon stb. esetében).

A díjak a napi 8 órán túl teljesített munkadíjazást is magukba foglalják, s az üdültetés kezdő és befejező napjára is megilleti a dolgozót.

Amennyiben a dolgozó a számára adott pihenőnapon munkát végez, e napokra kétszeres díjazás jár.

4. A gyermekek egészségügyi felügyeletét ellátó orvos részére a naponkénti díjazás megállapítható mértéke:

a) a szabadság ideje alatt foglalkoztatott orvos részére 62—100 Ft

b) a nem szabadság ideje alatt vidékre kirendelt orvos részére 45—70 Ft

c) a nem szabadság ideje alatt a gyermekekre naponta felügyelő helybeli orvos részére 20—30 Ft

---

A munkaügyi miniszter 116/1974. (8) MüM számú

utasítása

az államigazgatási és igazságszolgáltatási dolgozók bérrendszere bevezetésének végrehajtásáról szóló 104/1974. (2.) MüM számú utasítás módosításáról

A Minisztertanács felhatalmazása alapján — a pénzügyminiszterrel, a Szakszervezetek Országos Tanácsával és a Közalkalmazottak Szakszervezetével egyetértésben — a következő utasítást adom ki:

1. A 104/1974. (2.) MüM számú utasítás 4. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„4. Az ügyintézői munkakörökben a megfelelő iskolai végzettséggel nem rendelkező és ténylegesen ügyintézői munkát ellátó jelenleg állományban levő dolgozókat kivételesen be lehet sorolni akár a középfokú, akár a felsőfokú képesítésre vonatkozó bértételek szerint. A rendelet hatálybalépését követően állományba kerülő dolgozót, aki középfokú iskolai végzettséggel nem rendelkezik, ügyintézői munkakörbe csak akkor lehet besorolni, ha a miniszter (tanácsi szervek tekintetében: a megyei, fővárosi, megyei városi tanács elnöke) a képesítés alól felmentette. Ilyenkor is csak a középfokú végzettségnek megfelelő bértétel szerint sorolható be."

2. Ez az utasítás 1974. július 1. napján lép hatályba.

Karakas László s. k.,
miniszter

Közlemények

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

a Gödöllői Agrártudományi Egyetem Mezőgazdaságtudományi Kara Üzemtani Tanszékén adjunktusi állás betöltésére

A Gödöllői Agrártudományi Egyetem rektora pályázatot hirdet a Mezőgazdaságtudományi Kar Üzemtani Tanszékén egyetemi adjunktusi állás betöltésére.

Pályázhatnak azok, akik az Agrártudományi Egyetemen szerzett mérnöki — különösen üzemgazdasági szakmérnöki — diplomával rendelkeznek és a diploma megszerzése óta elsősorban mezőgazdasági vállalatgazdaságtani gyakorlati, kutatási, oktatási munkakörben jó eredménnyel dolgoztak. Előnyös, ha a pályázónak legalább egy idegen nyelvben jártassága és az öntözéses növénytermesztés szervezése (kutatása) területén tapasztalata van.

A pályázatot elnyert adjunktus feladata lesz az Üzemtani Tanszéken részt venni a vállalatgazdaságtani oktatásban, tananyag készítésében, a hallgatók nevelésében és a tanszék kutató munkájában, különösen a növénytermesztő ágazatok, valamint az öntözés ökonómiája tématerületeken.

A betöltendő állás után a 201/1970. (M. K. 5.) MM—MüM számú utasításban közölt adjunktusi illetmény jár.

A pályázatokat a hirdetmény megjelenésétől számított négy héten belül kell a Gödöllői Agrártudományi Egyetem rektorának benyújtani.

A pályázattal kapcsolatban részletes felvilágosítást az Egyetem Személyzeti Osztálya nyújt.

A pályázatnak *tartalmaznia* kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és illetményét;

— a pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését, ezek között:

oktatói tudományos munkájának részletes ismertetését; az általa írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg;

— tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait;

— a pályázónak a tudományos és oktatói munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz *mellékelni* kell:

— részletes önéletrajzot,

— szakképzettséget, illetőleg tudományos fokozatot tanúsító oklevelek hiteles másolatát,

— a felsőoktatási intézménytől beszerzett és kitöltött törzslapot,

— hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Gödöllő, 1974. június 3.

Dr. Pethő György s. k.,
rektor

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

a Gödöllői Agrártudományi Egyetem Mezőgazdaságtudományi Kar Üzemtani Tanszékén tanársegédi állás betöltésére

A Gödöllői Agrártudományi Egyetem rektora pályázatot hirdet a Mezőgazdaságtudományi Kar Üzemtani Tanszékén egyetemi tanársegédi állás betöltésére.

Pályázhatnak azok, akik az Agrártudományi Egyetemen szerzett mérnöki — elsősorban üzemszervező agrármérnöki — diplomával rendelkeznek és a diploma megszerzése után elsősorban mezőgazdasági vállalatgazdaságtani ismereteket kívánó gyakorlati munkakörben jó eredménnyel dolgoztak, s megfelelő szintű jártasságot tudnak felmutatni. Előnyös, ha a pályázónak legalább egy idegen nyelven jártassága van.

A pályázatot elnyert tanársegéd feladata lesz az Agrártudományi Egyetem Üzemtani Tanszékén részt venni mindenekelőtt a vállalatgazdaságtani gyakorlati oktatásban, a tananyag előkészítésében, a hallgatók nevelésében és a tanszék vállalatgazdasági jellegű kutatómunkájában.

A betöltendő állás után a 201/1970. (M. K. 5.) MM—MüM számú utasításban közölt tanársegédi illetmény jár.

A pályázatot a hirdetmény megjelenésétől számított négy héten belül kell a Gödöllői Agrártudományi Egyetem rektorának benyújtani.

A pályázattal kapcsolatban részletes felvilágosítást az Egyetem Személyzeti Osztálya nyújt.

A pályázatnak *tartalmaznia* kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és illetményét;

— a pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését, idegen nyelvismeretét, külföldi tanulmányútjait;

— a pályázónak a tudományos és oktató munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz *mellékelni* kell:

— részletes önéletrajzot;

— szakképzettséget, illetőleg tudományos fokozatot tanúsító oklevelek hiteles másolatát;

— a felsőoktatási intézménytől beszerzett és kitöltött törzslapot, hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Gödöllő, 1974. május 29.

Dr. Pethő György s. k.,
rektor

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

a Gödöllői Agrártudományi Egyetem Zsámbéki Üzemgazdasági-Üzemmérnöki Szakán tudományos szocializmus szakos tanársegédi állásra

A Gödöllői Agrártudományi Egyetem pályázatot hirdet a Zsámbéki Üzemgazdasági-Üzemmérnöki Szakon egy tudományos szocializmus szakos tanársegédi állásra.

A kinevezendő tanársegéd feladata az oktató-nevelő és a tudományos kutatómunkában való részvétel.

Pályázhatnak azok, akik a tudományos szocializmus oktatásához szükséges egyetemi diplomával rendelkeznek és egyetemi oktatási gyakorlatuk van.

A pályázatot a Gödöllői Agrártudományi Egyetem Rektorának címezve kell beküldeni a MÉM Értesítőben történő közzétételtől számított 4 héten belül. A pályázattal kapcsolatos felvilágosítást a Személyzeti Osztály nyújt.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, fizetését;

— a pályázó eddigi szakmai munkájának részletes ismertetését;

— kutató és tudományos tevékenységét.

A pályázathoz mellékelni kell:

— részletes önéletrajzot két példányban, szakképzettséget tanúsító oklevél hiteles másolatát;

— az Egyetem Személyzeti Osztályától beszerzett és géppel kitöltött törzslapot;

— hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Gödöllő, 1974. május 31.

Dr. Pethő György s. k.,
rektor

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Debreceni Agrártudományi Egyetem, szarvasi Öntözéses-Meliorációs Főiskolai Karán pályázatot hirdet a

Kémia-Talajtani Tanszéken

1 *főiskolai tanári* állásra a „Mezőgazdasági kémia és Talajtan" c. tárgyak oktatására.

Pályázhatnak azok, akik tudományegyetem megfelelő szakán, vagy Vegyipari Egyetemen szereztek oklevelet és a tárgykörben tíz évet meghaladó főiskolai jellegű oktatási gyakorlattal, tudományos fokozattal (szakirodalmi munkássággal), és idegen nyelvismerettel rendelkeznek, valamint azok, akik kandidátusi disszertációjukat a TMB által elfogadott témavázlat alapján készítik.

A kinevezendő főiskolai tanár feladata lesz az előadások megtartása, a tantárgyi gyakorlatok irányítása, a vizsgáztatás, továbbá a nevelő- és a tudományos munkában, adott esetben jegyzetek, tankönyvek megírásában való részvétel.

A pályázatnak *tartalmaznia* kell:

1. a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését;

2. eddigi szakmai munkájának és munkaeredményének részletes ismertetését, ezek között

— oktató- és tudományos munkájának részletes ismertetését,

— a pályázó által írt tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,

— kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, esetleges külföldi tanulmányútjait;

3. a pályázónak az oktató és tudományos munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz *mellékelni* kell:

a) részletes önéletrajzot két példányban;

b) szakképzettséget tanúsító oklevelek hiteles másolatát;

c) az intézménytől beszerzett és kitöltött törzslapot;

d) a lakóhely szerint illetékes rendőrkapitányságtól beszerzett, három hónapnál nem régibb keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A betöltendő állás után a 202/1973. (M. K. 4.) MM—MüM számú utasítással módosított 201/1970. (M. K. 5.) MM—MüM számú együttes utasításban megállapított illetmény jár.

A pályázatok benyújtásának határideje a közzétételtől számított négy hét.

A pályázatokat az Agrártudományi Egyetem rektorához címezve, a szarvasi Öntözéses-Meliorációs Főiskolai Kar igazgatójához kell benyújtani. Az állással kapcsolatban részletes felvilágosítást a Kar igazgatója ad.

Az egyetem szarvasi Öntözéses-Meliorációs Főiskolai Karának címe: 5541. Szarvas, Szabadság u. 1—3. Telefon: 401.

Debrecen, 1974. április hó 30.

Dr. Ács Antal s. k.,
egyetemi tanár
rektor

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden hétfőn* 16—17.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Központi Igazgatási Titkárság

Kónya Albert akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke *minden hétfőn* 14—15 óráig, *Kulcsár Kálmán* akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig *minden csütörtökön* 14—15 óráig tart fogadóórát. Előzetes bejelentés a 127—294 telefonon, a 18—64-es mellékállomáson lehetséges.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Központi Igazgatási Titkárságának vezetője

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, 1363 Budapest V., Alkotmány. u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 1100 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96 162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,— Ft.

Egyes példányok beszerezhetők az 1055 Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,— Ft.

74.571 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

314149

XXIII. (1974.) ÉVFOLYAM 14. SZÁM.

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1974. AUGUSZTUS 6.

Személyi rész			249
Törvények, rendeletek, határozatok	1030/1974. (VI. 22.) Mt. h.	A kulturális miniszter feladatköréről	250
	1031/1974. (VI. 22.) Mt. h.	Az oktatási miniszter feladatköréről	252
Az Akadémia elnökségének határozatai az 1974. június 25-i ülésen	26/1974. sz. határozat	Az MTA hároméves rendezvényi tervéről	253
	27/1974. sz. határozat	A X. Nemzetközi Összehasonlító Jogi Kongresszus 1978. évi Magyarországon történő megtartásáról	274
	29/1974. sz. határozat	Az Elnökség 1974. II. félévi munkatervi javaslatáról	274
	30/1974. sz. határozat	A Tudós Klub Tanács tagjainak és titkárának megbízásáról	276
		Az elnökség egyéb állásfoglalásai az 1974. június 25-i ülésen	276
Az Akadémia főtitkárának utasítása	8/1974. (A. K. 14.) MTA—F.	A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatalában bekövetkezett egyes szervezeti változásokról	277
Miniszteri utasítás	3/1974. (PK. 15.) PM	Az iratok külföldre vitelének, illetőleg visszahozatalának ellenőrzéséről	277
Közlemények	314/1974. PM—MüM-OMFB	Együttes tájékoztató a 48/1973. (XII. 29.) PM—MüM sz. együttes rendeletben előírt kutatóintézeti termelési adófizetési kötelezettség egyes kérdéseiről	278
		A Gödöllői Agrártudományi Egyetem pályázati felhívásai	279
		A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadóórája	280
		A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája	280

Személyi rész

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa 85. születésnapja alkalmából, hat évtizedes tudományos munkássága elismeréséül

dr. Freund Mihály Kossuth-díjas akadémikusnak, a Magyar Ásványolaj- és Földgáz Kísérleti Intézet nyugalmazott igazgatójának a

MUNKA ÉRDEMREND
arany fokozata

kitüntetést adományozta.

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára az Országos Találmányi Hivatal elnökével és a Szakszervezetek Országos Tanácsa elnökével egyetértésben, az akadémiai kutatómunka során végzett kiemelkedő feltalálói tevékenység elismeréséül

*Almási Lajos*nak
*Dr. Bartha László*nak
*Báti Ferenc*nek
*Gaál Endré*nek
*Karádi Pál*nak
*Kerényi László*nak
*Nyitrai Zoltán*nak
*Dr. Petró József*nek

*Rényi István*nak
*Szőnyi László*nak
*Vashegyi György*nek a

KIVÁLÓ FELTALÁLÓ

arany fokozata;

*Eppeldauer György*nek
*Dr. Schanda János*nak a

KIVÁLÓ FELTALÁLÓ

ezüst fokozata;

*Máthé Tibor*nak
*Dr. Tungler Antal*nak a

KIVÁLÓ FELTALÁLÓ

bronz fokozata

kitüntetést adományozta.

Jogszabályok

A Minisztertanács 1030/1974. (VI. 22.) számú

határozata

a kulturális miniszter feladatköréről

1. A kulturális miniszter a kulturális ágazat keretében a közművelődés és a művészetek területén a művelődéspolitikai célkitűzések megvalósításával — a vonatkozó jogszabályok rendelkezései szerint — gondoskodik a kulturális intézmények, vállalatok működésének összehangolt irányításáról és ellenőrzéséről.

2. A közművelődés és a művészetek ágazati szakterülete

— a közművelődési intézmények (művelődési otthonok, múzeumok, levéltárak, könyvtárak stb.) ismeretterjesztő, kulturális tevékenysége;

— az irodalmi, a színház-, zene- és táncművészeti, továbbá a képző-, fotó- és iparművészeti tevékenység intézményes elősegítése;

— a műsoros előadások rendezésével kapcsolatosan a kultúrpolitikai célkitűzések érvényre juttatása;

— a könyvkiadás és forgalmazás, a filmgyártás és forgalmazás, valamint a hanglemezgyártás és forgalmazás;

— a nemzetiségi kultúrák gondozása.

3. A kulturális miniszter fő feladatai:

a) az ágazati szakterületére vonatkozó kultúrpolitikai célkitűzések kialakítása és megvalósítása érdekében

— meghatározza a célkitűzéseket, megvalósításukról jogszabályok, szakmai irányelvek útján gondoskodik, ellenőrzi azok megvalósulását, megállapításairól — a szükséghez képest — a Minisztertanácsot, az érdekelt minisztereket, az országos hatáskörű szervek vezetőit és a tanácsok végrehajtó bizottságait tájékoztatja, és a szükségesnek mutatkozó intézkedéseket saját hatáskörében megteszi vagy megfelelő javaslatokat terjeszt a Minisztertanács elé;

— részt vesz a népgazdasági tervezés és költségvetés rendszerébe illeszkedően ágazati szakterületének ellátásához és fejlesztéséhez szükséges eszközök biztosítására vonatkozó javaslatok, valamint azok végrehajtását célzó előírások, közgazdasági szabályozók és tájékoztatók kidolgozásában és kiadásában, a beruházási és hitelpolitikai irányelvek meghatározásában;

— kidolgozza az ágazati szakterületére vonatkozó hosszú- és középtávú népgazdasági tervekhez szükséges fejlesztési koncepciókat, illetőleg éves terv- és költségvetési javaslatokat, továbbá egységes követelményrendszer meghatározásával, normatívák, tájékoztatók, műszaki irányelvek kiadásával segíti az ellátási és fejlesztési tervek kialakítását, a lebonyolítás és gazdálkodás célszerű megvalósítását;

— a központi eszközökből történő beruházások tekintetében javaslatokat tesz, illetőleg dönt a hatáskörébe tartozó ügyekben;

— a Kulturális Alap felhasználásával elősegíti egyes kultúrpolitikai célkitűzések megvalósítását;

— részt vesz a kulturális és művészeti tudományos kutatómunka irányításában;

— biztosítja a nemzetiségi lakosság számára a sajátos nemzeti kultúra ápolásának lehetőségét;

— közreműködik a nemzetközi kulturális kapcsolatok fejlesztését szolgáló elhatározások hozatalában, szervezi a kulturális egyezményekből reá háruló feladatok végrehajtását, és részt vesz nemzetközi szervezetek munkájában;

— megállapítja — a munkaügyi miniszterrel egyetértésben — az ágazatához tartozó dolgozók egyes kategóriáinak bérrendszerét, munkafeltételeit, továbbá szabályozza az alkalmazásukhoz megkívánt képesítési előírásokat;

— ellátja — a külkereskedelmi miniszter hatáskörét nem érintve — a kulturális és művészeti tevékenységgel kapcsolatos külkereskedelem szakmai felügyeletét;

— szervezi és szabályozza — a Központi Statisztikai Hivatal elnökével egyetértésben — az ágazati szakterületének információs és beszámoltatási rendszerét;

— érvényesíti szakterületén a honvédelmi érdekeket;

— gondoskodik a hatáskörébe tartozó kérdésekkel kapcsolatos panaszok és közérdekű bejelentések kivizsgálásáról és megfelelő elintézéséről;

— kidolgozza és kiadja a kulturális intézmények működését, valamint az egyéb szervezeti keretek között folyó közművelődési tevékenységet szabályozó szakmai irányelveket, normatívákat, gondos-

kodik a különféle szervezeti keretek között folyó tömegtájékoztatási, közművelődési tevékenység koordinálásáról;

— elősegíti az alkotótevékenység kibontakoztatását az irodalom, a zene, a képző- és iparművészet, népművészet, valamint a színművészet és a filmművészet területén;

— gondozza a zene- és táncművészettel, az előadóművészi tevékenységgel kapcsolatos művészetpolitikai feladatokat;

— irányítja a művelődési otthonok, klubok, a könyvtárak, a múzeumok és levéltárak és a művészetoktatási intézmények tevékenységét;

— szabályozza a kulturális intézmények, vállalatok rendeltetésszerű működését;

— a tanácsi közművelődési intézményhálózat helyes arányainak kialakítása érdekében részt vesz a tanácsi fejlesztési alapból megvalósítani tervezett beruházások területi meghatározásában, és egyes célfeladatok megoldásához hozzájárulást biztosíthat a helyi erőforrások kiegészítéseként;

— irányítja és szabályozza a könyvkiadást és terjesztést, a tankönyvek és jegyzetek vonatkozásában az oktatási miniszterrel egyetértésben;

— segíti a színházkultúra fejlődését, gondoskodik a színház műsorpolitika elveinek kialakításáról;

— irányítja a filmgyártást és forgalmazást;

— biztosítja a muzeális, könyvtári és levéltári emlékek védelmét;

— ellátja a műemlékekkel kapcsolatos kultúrpolitikai feladatokat;

— művészeti díjakat adományoz;

— szabályozza a szerzői jogdíjakat és a hivatásos előadóművészek fellépési díjait;

— gondoskodik a képző- és iparművészeti alkotások megfelelő értékeléséről, elbírálja a bírálóbizottságok által hozott határozatok elleni fellebbezéseket;

— gyakorolja a bérlőkijelölési jogot a műteremlakások tekintetében;

— a szakterületéhez tartozó intézmények és tevékenységek tekintetében ellátja a jogszabályokban meghatározott irányító és ellenőrző feladatokat;

— központi költségvetési intézményeket működtet, meghatározza azok feladatait, szervezetét, irányítja és ellenőrzi tevékenységüket, kinevezi — a minisztertanácsi kinevezési jogkörbe nem tartozó — vezetőit (helyetteseit), előzetes hozzájárulást ad az intézmények vezető beosztású dolgozóinak kinevezéséhez és felmentéséhez, beszámoltatja az intézmények vezetőit;

— az ágazatához tartozó állami vállalatok tekintetében gyakorolja az alapítót megillető tulajdonosi és munkáltatói jogokat;

— felügyeletet gyakorol a szakterületéhez tartozó egyesületek és társadalmi szervezetek felett;

b) a tanácsok végrehajtó bizottságának a kulturális miniszter ágazati szakterületéhez tartozó feladatokat ellátó tanácsi szakigazgatási szervek vonatkozásában

— megállapítja a szakigazgatási feladatokat, hatásköröket és hatósági jogköröket;

— figyelemmel kíséri és ellenőrzi a kultúrpolitika érvényesülését és az ennek körében kibocsátott jogszabályokból és szakmai irányelvekből a szakigazgatási szervekre háruló feladatok ellátását, és tapasztalatairól tájékoztatja a végrehajtó bizottságot;

— meghatározza a szakigazgatási szerveknek alárendelt intézmények és szervek működési és szervezeti elveit és szabályait, ellenőrzi azok végrehajtását.

Az e pontban körülírt feladatokat ágazati szakterületén, irányító tevékenysége keretében a kulturális miniszter az érdekelt miniszterekkel és országos hatáskörű szervek vezetőivel, valamint az érdekelt társadalmi és tömegszervezetekkel, továbbá a tanácsok végrehajtó bizottságaival együttműködve a jogszabályok keretei között valósítja meg.

4. A kulturális miniszter az alábbi fontosabb hatósági jogköröket gyakorolja:

— ellátja a sajtótermékekkel kapcsolatban hatáskörébe utalt engedélyezési jogkört;

— országosan gazdálkodik a könyvkiadás céljára megállapított papírkerettel;

— engedélyezi könyvek forgalombahozatalát és forgalomból való kivonását;

— a Kulturális Alap javára kulturális járulék fizetési kötelezettséget állapíthat meg;

— árhatósági jogkört gyakorol;

— kiadja a művészeti területen egyes tevékenységekhez megkívánt engedélyeket;

— engedélyezi külföldön magyar képzőművészeti kiállítás rendezését;

— véleményt nyilvánít a helyi jellegű közművelődési és művészeti díjak alapításáról;

— védetté nyilvánítja a muzeális, levéltári és könyvtári emlékeket, érvényesíti a védettséghez fűzött korlátozásokat;

— dönt mindazokban az esetekben, amikor valamely jogszabály államigazgatási intézkedés megtételét a kulturális miniszter engedélyéhez, előzetes hozzájárulásához vagy véleményéhez köti.

5. A kulturális miniszter, ellátja a Kulturális Kapcsolatok Intézete Ügyvezető Elnökségének elnöki tisztét és az Intézet felett — a Minisztertanács megbízásából — felügyeletet gyakorol.

6. Ez a határozat a közzététel napján lép hatályba, egyidejűleg a Kulturális Kapcsolatok Intézete Ügyvezető Elnökségének szervezetéről szóló 3327/1967. Korm. számú határozat 1. pontja, továbbá a Kormánynak közvetlenül alárendelt egyes országos hatáskörű szervek miniszteri felügyelet alá

MAGYAR

helyezéséről szóló 2016/1967. (IV. 22.) Korm. számú határozat *1/a)* pontja e határozat 5. pontjában foglaltaknak megfelelően módosul.

Aczél György s. k.,
a Minisztertanács elnökhelyettese

A Minisztertanács 1031/1974. (VI. 22.) számú

határozata

az oktatási miniszter feladatköréről

1. Az oktatási miniszter a kulturális ágazat keretében, az oktatás-nevelés területén — a vonatkozó jogszabályok rendelkezései szerint — gondoskodik a művelődéspolitikai célkitűzések megvalósításával az oktatási-nevelési intézmények, vállalatok működésének összehangolt irányításáról és ellenőrzéséről.

2. Az oktatás-nevelés ágazati szakterülete

— az iskolára előkészítő, valamint az oktatási rendszerbe tartozó alsó-, közép- és felsőfokú intézményekben folyó oktatás-nevelés;

— a gyermek- és ifjúságvédelemnek, a gyámhatóságok, valamint a gyermekvédelmi intézmények útján történő megvalósítása;

— az oktatási intézmények képesítésével egyenértékű képesítést nyújtó tanfolyami képzés;

— az oktatási segédeszközök gyártása és forgalmazása.

3. Az oktatási miniszter fő feladatai

a) az ágazati szakterületre vonatkozó oktatáspolitikai célkitűzések kialakítása és megvalósítása érdekében

— meghatározza a célkitűzéseket, megvalósításukról jogszabályok, szakmai irányelvek útján gondoskodik, ellenőrzi azok megvalósulását;

— megállapításairól — a szükséghez képest — a Minisztertanácsot, az érdekelt minisztereket, az országos hatáskörű szervek vezetőit és a tanácsok végrehajtó bizottságait tájékoztatja, a szükségesnek mutatkozó intézkedéseket saját hatáskörében megteszi vagy megfelelő javaslatokat terjeszt a Minisztertanács elé;

— részt vesz a népgazdasági tervezés és költségvetés rendszerébe illeszkedően ágazati szakterületének ellátásához és fejlesztéséhez szükséges eszközök biztosítására vonatkozó javaslatok, valamint azok végrehajtását célzó előírások, közgazdasági szabályozók és tájékoztatók kidolgozásában és kiadásában, a beruházási és hitelpolitikai irányelvek meghatározásában:

— kidolgozza az ágazati szakterületére vonatkozó hosszú- és középtávú népgazdasági tervekhez szükséges fejlesztési koncepciókat, illetőleg éves terv- és költségvetési javaslatok, továbbá egységes követelményrendszer meghatározásával, normatívák, tájékoztatók, műszaki irányelvek kiadásával segíti az ellátási és fejlesztési tervek kialakítását, a lebonyolítás és gazdálkodás célszerű megvalósítását;

— a központi eszközökből történő beruházások tekintetében javaslatokat tesz, illetőleg dönt a hatáskörébe tartozó ügyekben;

— részt vesz az egyetemeken (főiskolákon) folyó, valamint a pedagógiai tudományos kutatómunka irányításában;

— biztosítja a nemzetiségi lakosság számára az anyanyelvi oktatást;

— közreműködik a nemzetközi kulturális kapcsolatok fejlesztését szolgáló elhatározások hozatalában, szervezi a kulturális egyezményekből az oktatási miniszterre háruló feladatok végrehajtását, és részt vesz nemzetközi szervezetek munkájában;

— megállapítja — a munkaügyi miniszterrel egyetértésben — a dolgozók egyes kategóriáinak bérrendszerét, munkafeltételeit, továbbá szabályozza az alkalmazásukhoz megkívánt képesítési előírásokat;

— szervezi és szabályozza — a Központi Statisztikai Hivatal elnökével egyetértésben — az ágazati szakterületének információs és beszámoltatási rendszerét;

— érvényesíti szakterületén a honvédelmi érdekeket;

— gondoskodik a hatáskörébe tartozó kérdésekkel kapcsolatos panaszok és közérdekű bejelentések kivizsgálásáról és megfelelő elintézéséről;

— gondoskodik az oktatási és nevelési intézmények egységes működését biztosító alapdokumentumok (tanterv, óraterv, nevelési terv, rendtartás, stb.), az általános és szakfelügyeleti tevékenység tartalmi és szervezeti szabályainak kidolgozásáról és kiadásáról, a tanulmányi és fegyelmi kérdések, a diákszociális ellátás (állami támogatás, ösztöndíj), valamint a pedagógusok foglalkoztatásának szabályozásáról;

— elkészíti a népgazdasági hosszútávú és középtávú szakmunkaerő szükségleti tervek alapján a képzési terveket;

— szabályozza az oktatási intézményekbe való felvételt;

— szabályozza a tankönyvek kiadásának rendjét;

— intézi a külföldön tanuló magyar és a Magyarországon tanuló külföldi ösztöndíjasok tanulmányaival kapcsolatban hatáskörébe utalt ügyeket;

— irányítja a felsőoktatási intézményekben folyó marxizmus—leninizmus és az idegen nyelvek oktatását, valamint a testnevelést;

— irányítja a pedagógusok továbbképzését, valamint a felügyelete alá tartozó felsőoktatási intézményekben folyó továbbképzést;

— közreműködik a vállalatok és egyéb gazdasági szervezetek vezetőinek képzésében;

— a tanácsi oktatási intézményhálózat helyes arányainak kialakítása érdekében részt vesz a tanácsi fejlesztési alapból megvalósítani tervezett beruházások területi meghatározásában, és egyes célfeladatok megoldásához hozzájárulást biztosíthat a helyi erőforrások kiegészítéseként;

— ellátja a pedagógus lakásépítéssel kapcsolatos tárcaszintű feladatokat;

— ellátja az óvodák, alsó-, közép- és felsőfokú oktatási intézmények, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi intézmények és a gyámhatóságok irányításával és ellenőrzésével kapcsolatban a jogszabályokban meghatározott feladatait;

— központi költségvetési intézményeket működtet, meghatározza azok feladatait, szervezetét, irányítja és ellenőrzi tevékenységüket, kinevezi a kinevezési jogkörébe tartozó vezetőit (helyetteseit), előzetes hozzájárulást ad az intézmények vezető beosztású dolgozóinak kinevezéséhez és felmentéséhez, beszámoltatja az intézmények vezetőit;

— az ágazatához tartozó állami vállalatok tekintetében gyakorolja az alapítót megillető tulajdonosi és munkáltatói jogokat;

— felügyeletet gyakorol a szakterületéhez tartozó egyesületek és társadalmi szervezetek felett;

b) a tanácsok végrehajtó bizottságainak az oktatási miniszter ágazati hatáskörébe tartozó feladatokat ellátó szakigazgatási szervei és az alájuk rendelt szervek (intézmények) vonatkozásában

— megállapítja a szakigazgatási feladatokat, hatásköröket és hatósági jogköröket;

— figyelemmel kíséri és ellenőrzi az oktatáspolitika érvényesülését, az e körben kibocsátott jogszabályokból és szakmai irányelvekből a szakigazgatási szervekre háruló feladatok ellátását, és tapasztalatairól tájékoztatja a végrehajtó bizottságot;

— meghatározza a szakigazgatási szerveknek alárendelt intézmények és szervek működési és szervezeti elveit és szabályait, ellenőrzi azok végrehajtását.

Az e pontban körülírt feladatokat ágazati szakterületén, irányító tevékenysége keretében az oktatási miniszter az érdekelt miniszterekkel és országos hatáskörű szervek vezetőivel, valamint az érdekelt társadalmi és tömegszervezetekkel, továbbá a tanácsok végrehajtó bizottságaival együttműködve, a jogszabályok keretei között valósítja meg.

4. Az oktatási miniszter az alábbi fontosabb hatósági jogköröket gyakorolja:

— hozzájárul a középiskolák létesítéséhez, megszüntetéséhez, szakirányuk megváltoztatásához;

— létesíti, megszünteti, illetőleg összevonja a felügyelete alá tartozó felsőoktatási intézményekben a szakokat és az oktatási szervezeti egységeket, illetőleg hozzájárul ilyen intézkedésekhez más miniszter (országos hatáskörű szerv vezetője) felügyelete alá tartozó felsőoktatási intézmények tekintetében;

— engedélyezi az alsó- és középfokú oktatási intézményekben — a középfokú szakoktatási intézmények szakmai tantárgyait kivéve — a tanszerek, tankönyvek segédkönyvek és a tankönyvpótló jegyzetek használatát;

— engedélyezi külföldiek felvételét felsőoktatási intézményekbe, illetőleg hozzájárul magyar állampolgárnak külföldi felsőfokú tanulmányaihoz;

— véleményt nyilvánít a helyi jellegű oktatási-nevelési díjak alapításáról;

— árhatósági jogkört gyakorol;

— dönt mindazokban az ügyekben, amelyekben jogszabály államigazgatási intézkedés megtételét az oktatási miniszter engedélyéhez, előzetes hozzájárulásához vagy véleményéhez köti.

5. Az Országos Oktatási Tanács, valamint az Országos Ösztöndíj Tanács elnöki tisztét az oktatási miniszter látja el.

6. Ez a határozat a közzététel napján lép hatályba, egyidejűleg a Művelődésügyi Minisztérium ügyköréről szóló 1045/1957. (IV. 25.) Korm. számú határozat, valamint a művelődésügyi miniszter feladatairól és hatásköréről szóló 2066/1967. (XII. 1.) Korm. számú határozat hatályát veszti, az Országos Ösztöndíj Tanács létesítéséről szóló 2017/1968. (VI. 16.) Korm. számú határozat pedig az 5. pontnak megfelelően egészül ki.

Aczél György s. k.,
a Minisztertanács elnökhelyettese

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA ELNÖKSÉGÉNEK HATÁROZATAI*

az 1974. június 25-i ülésen

Az MTA hároméves rendezvényi terve

Az Akadémia elnöksége legutóbb 1971-ben vitatta meg az MTA rendezvényi tervét. Ez a terv 1974-ig bezárólag tartalmazta a tervezett, illetve — kevés számú kivételtől eltekintve — az azóta megvalósított rendezvényeket.

A jelenlegi terv 1977-ig tartalmazza a tervezett testületi (elnökségi, illetve osztály) rendezvényeket.

Az elnökség 26/1974. számú határozata

1. Az elnökség megvitatta és a *mellékletben* foglaltak szerint jóváhagyta a tudományos testületek hároméves (1975—1977. évekre szóló) rendezvényi tervét.
2. Felkéri az Orvostudományok Osztályát, vizsgálja meg:
   2.1. indokolt-e, hogy a Magyar Élettani Társaság évenként rendez vándorgyűlést, illetve
   2.2. szükséges-e, hogy az MTA a Társaságot — figyelemmel annak anyagi helyzetére — akadémiai támogatásban részesítse;
   2.3. a vizsgálat eredményéről az Osztály az elnökség decemberi ülésén tegyen jelentést.
3. Az elnökség felhívja a Kémiai Tudományok Osztálya figyelmét, hogy kívánatos lenne, ha a megvalósításra kerülő tervben évenként legalább egy rendezvénnyel szerepelne.

* A nem teljes szöveggel közölt határozatokat az Akadémia tagjai részére — kérésükre — a Tudományos Testületi Titkárság tájékoztatásul megküldi.

1. számú melléklet a 26/1974. sz. határozathoz

ELNÖKSÉGI RENDEZVÉNY

1975

Sz.	A rendezvény neve	A rendező szervek	Ideje	Helye	Milyen időközönként	Tárgya, célja, indoka	Résztvevők külf. belf. *a)* tőkés *b)* szoc.	Teljes ktsg Ft	Részv. díj Ft	MTA támogatás Ft	Megjegyzés
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Pugwash regionális szimpózium. A Nk. Állandó Biz. ülése	MTA Pugwash MNB	Ápr.	Bpest	Évenként többször	Az európai együttműk. kérd. Magyarország van soron	50 5—6 *a)* 25 *b)* 25	223 000	—	223 000	Az Elnökség által jóváhagyva

2. számú melléklet a 26/1974. sz. határozathoz

I. OSZTÁLY

1975

Sz.	A rendezvény neve	A rendező szervek	Ideje	Helye	Milyen időközönként	Tárgya, célja, indoka	Résztvevők külf. belf. *a)* tőkés *b)* szoc.	Teljes ktsg Ft	Részv. díj Ft	MTA támogatás Ft	Megjegyzés
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	A Nemzetközi Magyar Filológiai Társ. előkész. bizotts. ülése	MTA I. oszt.	Márc. vagy Ápr.	Bpest	Egyszeri	1975. szept.-ben megalakul a IV. Nk. Finnugor kongr. után a Nk. Filol. Társ. Az első közgyűlés előkészítése	10 10 *a)* 4 *b)* 6	20 000	—	20 000	A 10 külf. vendég az MTA költségén vesz részt. A KKI és a Magyarok Világszövetsége ad még esetleg támogatást
2.	A reneszánsz irodalom és művészet elmélete	Irod. tud. Int. A bpesti, szegedi és debreceni egyetemek régi magy. irod.-tört. tszékei	Máj.	Mátrafüred	évente	Elm. kérdések, melyek forrásai nem ismertek. A hazai és európai reneszánsz kapcsolata	4 80 *a)* — *b)* 4	82 000	200	30 000	

3.	IV. Nemzetközi Finnugor Kongresszus	MTA	Szept.	Bpest	5 évente	A finnugor, ill. ebben érdekelt tud.-ágak problémáinak megvitatása. Magyarorsz. van soron	850 350 *a)* 460 *b)* 390		10 $, ill. 10 Rbl.		A részv. díj Tallinban 10 $ volt. (Az MTA 73/1969. sz. hat.-val jóváhagyva.)
4.	Középkori eszme-történeti ülésszak	MTA I. oszt. Középkori m. bizotts.	Szept. vagy Nov.	Bpest	2—3 évente	A hazai középkor-kut. fejl.	6 100 *a)* 3 *b)* 3	20 000	—	12 000	
5.	Közép-kelet-európai felvilágosodás szimp.	MTA Mod. Filológiai Biz. Irod. Tud. Int.	Okt.	Mátrafüred	2—3 évente	A téma tört.-i, irod. és művészeti problémái. E konferenciáknak hagyománya van, több kiadványuk sikeresen szerepelt	40 20 *a)* 20 *b)* 20	45 000	150	30 000	
6.	Konferencia a magyarorsz. nemzetiségek néprajzi kutatásáról	Magyar Néprajzi Társ. a magyarországi nemzetiségi szövetségek	Nov.	Bpest	egyszeri	A nemzetiségek néprajzi kutatásainak áttekintése. A nemzetiségi politika, a szomszéd országok kapcs.-a	6 100 *a)* — *b)* 6	30 000	100	10 000	A nemzetiségi szövetségek is 15 000 Ft-tal támogatják

I. OSZTÁLY
1976

Sz.	A rendezvény neve	A rendező szervek	Ideje	Helye	Milyen időközönként	Tárgya, célja, indoka	Résztvevők külf. belf. *a)* tőkés *b)* szoc.	Teljes ktsg Ft	Részv. díj Ft	MTA támogatás Ft	Megjegyzés
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Közép-Ázsia történetének forrásai az ókorban	MTA Ókor-Tud. Kut. Csop. Ókor-Tud. Társ.	Ápr.	Bpest	Utolsó 1973-ban volt	A forrásgyűjtemény munkálatainak megvit.	25 *a)* 20 *b)* 5	1500 $ + 5000	—	11 000	UAI támogatás 1500 $
2.	Konferencia a népművészet értelmezésének problémáiról	Magyar Néprajzi Társaság	Máj.	Bpest	egyszeri	Új tud. eredmények ismertetése, összefoglalása. Stílusvált. és társadalmi összefüggések megvitatása	5 150 *a)* — *b)* 5	20 000	200	10 000	Egyéb támogat. 8000 Ft különböző int. részéről
3.	Balassi Bálint életműve	MTA Irod. Tud. Int. Reneszánsz Kut. Oszt.	Máj.	Eger	évenként	Időszerű Balassi életművének modernebb szintézise	8 80 *a)* 4 *b)* 4	44 000	200	20 000	

I. OSZTÁLY 1976.

Sz.	A rendezvény neve	A rendező szervek	Ideje	Helye	Milyen időközönként	Tárgya, célja, indoka	Résztvevők külf. belf. *a)* tőkés *b)* szoc.	Teljes ktsg Ft	Részv. díj Ft	MTA támogatás Ft	Megjegyzés
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
4.	Nemzetközi Összehasonlító Irod. Tört. Társ. (AILC) V. Kongresszusa	MTA I. oszt. AILC Elnöksége	Aug. 16–21	Bpest	3 évenként	AILC Elnökségének javaslatára	700	1 000 000	25 $	180 000	KKKI és UNESCO támog. Az elnökség 1973. szept. ülésén jóváhagyta
5.	AILC Elnökségi ülés	AILC Elnökség MTA I. Oszt.	Febr. vagy Márc.	Mátrafüred	évenként	Bpesti kongr. előkészítése	35 10 *a)* 25 *b)* 10	23 000		20 000	
6.	Nközi összehasonlító irodalom tükrében a spanyol és latinamerikai irodalom	Modern Filológiai Bizotts.	Aug.	Bpest	első	Kapcsolódik az AILC kong-hoz	— —	20 000	200 v. 15 $	20 000	
7.	A nyelvi kultúra problémái	Nyelvtud. Int. Anyanyelvi Bizotts.	Szept. vagy Okt.	Bpest	10–15 évenként	Beszámolás az elmúlt másfél évtizedről	20 80–85 *a)* 5 *b)* 15	44 000	200, ill. 15 $	24 000	
8.	Orientalisztikai kongr.	MTA Kőrösi Csoma Társ.	Ősszel (6 nap)	Mátrafüred	első	Kőrösi Csoma által művelt tibetisztikai stúdiumok	50 20 *a)* 25 *b)* 25	30 000		30 000	

I. OSZTÁLY 1977.

Sz.	A rendezvény neve	A rendező szervek	Ideje	Helye	Milyen időközönként	Tárgya, célja, indoka	Résztvevők külf. belf. *a)* tőkés *b)* szoc.	Teljes ktsg Ft	Részv. díj Ft	MTA támogatás Ft	Megjegyzés
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Parasztkultúrák Európában: a történeti összehasonlítás lehetőségei	Magyar Néprajzi Társ. MTA Néprajzi Kut. Csop.	Szept.	Bpest	első	Új eredmények hasznosítása. Gazdas. társ. fejlődés	25 80 *a)* 10 *b)* 15	20 000	200	15 000	

2.	A magyar barokk születése	MTA Irod. tud. I. Bp-i, szegedi, debreceni egyetemek régi magyar irod. tört. tanszékei	Máj.	Győr	évenként	A magyar barokk világkép európai összefüggéseinek megvitatása, 15 év összegezése	8 80 *a)* 4 *b)* 4	44 000	200	20 000	
3.	A magyar nyelvészek III. nközi kongresszusa	MTA Nyelvtud. I. Magyar Nyelvtud. Társaság	Aug.	Pécs v. Nyíregyháza	5 évenk.	A magyar nyelv grammatikája. A grammatikai kutatások hazai és külföldi helyzetének felmérése	30 *a)* 15 100 *b)* 15	97 000	300, ill. 20 $	60 000	

II. OSZTÁLY
1975

Sz.	A rendezvény neve	A rendező szervek	Ideje	Helye	Milyen időközönként	Tárgya, célja, indoka	Résztvevők külf. belf. *a)* tőkés *b)* szoc.	Teljes tksg Ft	Részv. díj Ft	MTA támogatás Ft	Megjegyzés
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Az európai szoc. országok esztétáinak II. tanácskozása	MTA Magyar Esztéták Nemzeti Biz.	Aug. 31. Szept. 6.	Bpest	3 évenként	Kölcs. Inf. egyes szoc. orsz. folyó kut. helyzetről. Marxista eszt. fejl. néhány időszerű kérd. megvitatása	20 20 *a)* — *b)* 20	100 000	—	70 000	
2.	Szlovák—magyar neveléstört. konferencia	Nevelési Albizottság MTA Ped. Kut. Csoport	Okt.	Eperjes, Sárospatak		Reformok a 16—18. sz. isk.-ban, Kut.-i eredmények Magyar—Szlovák kut. eddigi jó együttműk. erősítése	5 80 *a)* — *b)* 5	37 400	2280	25 000	
3.	Magyar Pszich. Társ. IV. Tud. jubileumi nagygyűlése felszabadulásunk 30. évford. tiszteletére	MTA Pszich. Társ. Pszich. Bizotts.	Okt.	Bpest	5 évenként	Az elmúlt évek eredményének felmérése, távlatok. Indok a 30 éves jubileumi évforduló	10 200 *a)* — *b)* 10	45 000	100	20 000	Egyéb támog. 5000 Ft
4.	A Borostyán út Nyugat-M.orsz. szakaszának ős- és ókortört. probl.	VEAB Telep. Tört. Szakb. M. Nemz. Múz. Savária Múz. Szombathely	Szept. Okt.	Szombathely	első	Az őskor és római-kor nagy jelentőségű transeur. ker. út, tört. probl.	20 10 *a)* 8 *b)* 12			5 000	A költségeket még nem tudják megadni. Elnökség 1973. nov. 23-i ülésén jóváhagyva

II. OSZTÁLY
1976

Sz.	A rendezvény neve	A rendező szervek	Ideje	Helye	Milyen időközönként	Tárgya, célja, indoka	Résztvevők külf. belf. *a)* tőkés *b)* szoc.	Teljes ktsg Ft	Részv. díj Ft	MTA támogatás Ft	Megjegyzés
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Középkori numizmatikai symposium	Magyar és Lengyel Numizmatikai Társ. közös rendezvénye	Máj.	Varsó Bpest	6 évenként	Kora-középkori eur. pénzforg. A num. kapcs. a gazd. tört.-el.	50 20 *a)* 32 *b)* 18	80 000	—	—	Egyéb támogatás címén 80 000 Ft-ot kapnak
2.	Tört. tanárok nyári Akadémiája	Magyar Tört. Társ. Orsz. Ped. Int.	Júl.	Keszthely	2 évenként	Tört. tud. és tört. tanítás módszertana, új eredményei, alkalmazása. A szakemberek és tanárok fóruma. Szoc. országokkal tapasztalatcsere lehetősége	25 250 *a)* — *b)* 25		7—800	5 000	A teljes költsége még nem ismeretes
3.	XI. Nemzetközi Limes kongr.	Fejér megyei Múzeumi Szerv. MTA Rég. Int.	Szept.	Székesfehérvár	2—3 évenként	A római határvédelmi szervezet kut. eredményei (újabb ásatások bemutatása) kimagasló hazai eredmények	80 20 *a)* 60 *b)* 20	160 000	—	30—40 000	Egyéb támogatás a Fejér megyei Tanácstól. Az Eln. 1972. V. 30-i ülésén jóváhagyva
4.	Szocializmus és vallás konf.	PAB (Társtud. I. sz. Filoz.—Ped. Szakbiz. MTA Filozófiai Biz.	Okt.	Pécs	egyszeri	A vallás szoc. társadalomban való jelenléte, szerepe. A vallás elm.-i kut. társ. hasznosítása	3 *a)* — *b)* 3	30 —	—	5 000	Utazás, szállás, étkezés költségeit mindenki maga viseli
5.	Nemzetközi tud. konf. II. Rákóczi F. szül. 300. évford. alk.	Magyar Történelmi Társulat	Tab.	Sárospatak	első	A Rákóczi szabadságharc bel- és külpolitikai kérdéseinek megvitatása		100 000		80 000	

II. OSZTÁLY
1977

Sz.	A rendezvény neve	A rendező szervek	Ideje	Helye	Milyen időközönként	Tárgya, célja, indoka	Résztvevők külf. belf. a) tőkés b) szoc.	Teljes ktsg Ft	Részv. díj Ft	MTA támogatás Ft	Megjegyzés
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	II. Országos történelemtanítási konferencia	Magyar Történelmi Társulat és a Magyar Pedagógiai Társaság	Okt.	Bpest	10 évenként	Megvit. a tört. tanítás fejl. lehetőségeit	7 150 a) — b) 7	130 000	600	40 000	

III. OSZTÁLY
1975

Sz.	A rendezvény neve	A rendező szervek	Ideje	Helye	Milyen időközönként	Tárgya, célja, indoka	Résztvevők külf. belf. a) tőkés b) szoc.	Teljes ktsg Ft	Részv. díj Ft	MTA támogatás Ft	Megjegyzés
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Neutrino' 75	MTA ELTE	Június	Bfüred	évenként	Neutrinok fiz. kapcs. ered. IUPAP kérésére	120 30 a) 70 b) 50	460 000	390 000 (összes)	25 000	Egyéb támogatás 20 000 Ft. (IUPAP)
2.	2nd Specialized Ampere Colloquium	MTA KFKI	Aug. 25—29.	Bpest	2 évenként	Rezonancia módszerek alk. A kut. főirányai	150 30		45 $	25 000	Az Elnöks. 43/1971. sz. hat.-val 1974-re eng., de elmaradt
3.	Nemzetközi vékonyréteg konf.	IUVSTA ITFC MÜFI	Aug. 25—29.	Bpest	2 évenként	A KGST jav. egyezik. E téma először van Mo.-on. A vékonyréteg fizika új eredményei	600 a) 300 b) 300	1 000 000	1 300	30 000	Az elnöks. 1973. IX. 21-i hat. jóváhagyva
4.	Szimpózium a közepes energiájú nukleáris gyorsítók kihasználásáról	MTA Atommag. Kut. Int.	Aug.	Debrecen	egyszeri	A fiz. kém. biol. orvosi tud. és gyak. számára jelentősége	a) — 200 b) —			20 000	Az MTA 150. évford. tervében szerepel
5.	Magspektroszkópia magreakciókkal	Eötvös L. Fiz. Társ. KFKI	Aug. 25.	Bfüred v. Siklós	2—3 évenként	Fő probl. mb. spec. gerjesztési típusok	90 50 a) 40 b) 50		600	20 000	

III. OSZTÁLY 1975

Sz.	A rendezvény neve	A rendező szervek	Ideje	Helye	Milyen időközönként	Tárgya, célja, indoka	Résztvevők külf. belf. *a)* tőkés *b)* szoc.	Teljes ktsg Ft	Részv. díj Ft.	MTA támogatás Ft.	Megjegyzés
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
6.	Nemzetközi statisztikusfizikai konf.	IUPAP, ELTE Eötvös L. Fiz. Társ.	Aug. v. Szept.	Bpest	2 évenként	Stat. fiz. eredményei. IUPAP felkérésére	500 100 *a)* 300 *b)* 200		30 $	30 000	Elnökség 1973. nov. 23. ülésén jóváhagyva
7.	IAU Colloquium No. 29. „Multiple Periodic Variables"	IAU Commission 27 MTA III. Oszt.	Szept.	Bpest	2—3 évenként	Period. változó csillagok témája az IAU kérésére	100 15 *a)* 40 *b)* 60	45 000	10 $	15 000	Az Elnöks. 43/1971. sz. hat. 1974-re eng., de elmaradt
8.	Statisztikai programcsomagok készítése téli (nyári) isk.	SZTAKI Szoc. Ak. Együttműk. Bizottság		Bpest	2 évenként	Együttműk. Munkacsop. probl.	10 40 *a)* — *b)* —	80 000	800	10 000	Más intézmény is ad támogatást

III. OSZTÁLY 1976

Sz.	A rendezvény neve	A rendező szervek	Ideje	Helye	Milyen időközönként	Tárgya, célja, indoka	Résztvevők külf. belf. *a)* tőkés *b)* szoc.	Teljes ktsg Ft	Részv. díj Ft	MTA támogatás Ft	Megjegyzés
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	9. Nemzetközi matematikai programozási szimp.	Nk. Mat. Prog. Társ. Bolyai J. Mat. Társ.	Aug. 25.	Bpest	3 évenként	Új eredm. Nk. kapcs. fejl. a szoc. országok számára	800 200 *a)* 400 *b)* 400	—	1000	50 000	Az Elnöks. 1973. nov. 23. ülésén eng.
2.	A hazai szilárdtestkutatás eredményei és felhasználásuk a színes fémkohászatban	KFKI Csepeli Fém-Mű OMBKE	Szept.	Bpest	4—5 évenként	A múlt 5 év eredménye hatása a finomkohászatra	25 200 *a)* 5 *b)* 20	300 000	1000	5 000	A résztv. intézmények + 100 000 Ft támog. adnak
3.	Sugárvédelmi kollokvium	IRPA KFKI	Szept.	Bpest	3 évenként	Atomerőművekkel kapcs. metrol. kérd.	50 60 *a)* 30 *b)* 20	110 000	900	11 000	Csatlakozik az IRPA IV. Nk. Kongr.-hoz (Csehszl.)
4.	Symposium on Resonances and Thresholds in Nuclear Physics	KFKI	Szept.		évente	Rezonanc. állapotok és reakcióküszöbök anomáliái	80 *a)* 40 40 *b)* 40	150 000	750	40 000	

5.	Légkörkutatási szimpózium	MTA Csillagvizsg. Int.	Szept. vagy Okt.	Bpest	egyszeri	Magaslégköri kut. eredm. 15 évi munka összefog.	15 *a)* 5 80 *b)* 10	30 000	—	20 000	
6.	II. Magyar Számítástudományi konf.	Bolyai J. Mat. Társ. SZTAKI	—	Bpest	3—4 évenként	Software kérd. és alk. hazai fejl.	30 *a)* 10 150 *b)* 20	250 000	1000	40 000	Egyéb támog. intézményektől
7.	I. Szovjet—magyar szilárdtestelméleti szem.	SZUTA KFKI	—	Bpest	évente	Kondenz. rendsz. fiz. elm. probl. együttm.	10 *a)* — 15 *b)* 10	10 000	—	10 000	A Szovjet—Magyar szil. testfiz. biz. hat. alapján

III. OSZTÁLY
1977

Sz.	A rendezvény neve	A rendező szervek	Ideje	Helye	Milyen időközönként	Tárgya, célja, indoka	Résztvevők külf. belf. *a)* tőkés *b)* szoc.	Teljes ktsg. Ft	Részv. ktsg. Ft	MTA támogatás Ft	Megjegyzés
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	International Conference on Elementary Particles	KFKI ELTE	Jún.	Bpest	2 évenként	Részecske fiz. kut. fejl. Európában	500 *a)* 400 30 *b)* 100	2 000 000	4000	50 000	ELTE támog. 10 000 Ft
2.	A Csillagok fizikája és evolúciója. Multilat. Biz. ülése	A multilat. Bizotts. MTA III. Osztálya	Szept.	Bpest	évenként	A Bizottság évi ülése	30 *a)* — 12 *b)* 30	10 000	—	10 000	
3.	Operációs rendszerek értékelése (téli iskola)	MTA—Szoc. Ak.-k közti Együttműk. Bizottság	—	Bpest	2 évenként	Operációs rendszerek érték., a kut. helyz.	10 *a)* — 40 *b)* 10	80 000	800	15 000	Egyéb támog. más intézményektől

IV. OSZTÁLY
1975

Sz.	A rendezvény neve	A rendező szervek	Ideje	Helye	Milyen időközönként	Tárgya, célja, indoka	Résztvevők külf. belf. *a)* tőkés *b)* szoc.	Teljes ktsg Ft	Részv. díj Ft	MTA támogatás Ft	Megjegyzés
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Újabb kutatási irányzatok a növénykórtanban	MTA Növényvédelmi Bizottsága	nyáron	Bpest	3—4 évenként	Aktuális problémák megvitatása a SZU-ban soronköv. kongr. előtt	80 *a)* 30 150 *b)* 50 200	10 000	25 $	5 000	

V. OSZTÁLY
1975

Sz.	A rendezvény neve	A rendező szervek	Ideje	Helye	Milyen időközönként	Tárgya, célja, indoka	Résztvevők külf. belf. *a)* tőkés *b)* szoc.	Teljes ktsg Ft	Részv. díj Ft	MTA támogatás Ft	Megjegyzés
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	A Magyar Élettani Társaság Vándorgyűlése	Magyar Élettani Társ. MTA V. Oszt.	Júl.	Szeged	évenként	A hazai élettani és kórélettani kutatások eredményeinek áttekintése. Alapkutatások fejlesztése	5—7 400 *a)* 1—2 *b)* 4—5	80 000	100	20 000	Egyéb támogatás 20 000 Ft
2.	Egésztest számláló koordinált KGST téma	PAB Klinikai Szakbizottsága MÉV. Eü. Szolgálata POTE I. sz. Belgyógy. Klinika		Pécs	2 évenként	Módszertani koordináció közös témák vitele. KGST szerződés	28 25 *a)* — *b)* 28	30 000	200	20 000	

V. OSZTÁLY
1976

Sz.	A rendezvény neve	A rendező szervek	Ideje	Helye	Milyen időközönként	Tárgya, célja, indoka	Résztvevők külf. belf. *a)* tőkés *b)* szoc.	Teljes ktsg Ft	Részv. díj Ft	MTA támogatás Ft	Megjegyzés
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	A Magyar Élettani Társaság Vándorgyűlése	Magyar Élettani Társ. MTA V. Oszt.	Júl.	Pécs	évenként	Lásd az 1975. évi indokot	5—7 400 *a)* 1—2 *b)* 4—5	80 000	100	20 000	Egyéb támogatás 20 000 Ft
2.	Nemzetközi pneumocoinosis symposion	PAB Biológiai és Mezőgazdasági Szakbiz. Nehézip. Minisztérium Szilikózis Bizottsága	Szept.	Pécs	4—5 évenként	A tartós porártalom műszaki és orvosi vonatkozásainak megvitatása	14 50 *a)* 4 *b)* 10	15 000	100	10 000	
3.	Experimentális ulcus. Satallito symposion	PAB Klinikai Szakbiz. POTE I. sz. Belgyógy. Klinika		Pécs	4 évenként	A kísérletesen előidézhető duodenalis ulcus fajai, ill. morphológiai képe	35 50 *a)* 7 *b)* 28	45 000	200	30 000	

V. OSZTÁLY
1977

Sz.	A rendezvény neve	A rendező szervek	Ideje	Helye	Milyen időközönként	Tárgya, célja, indoka	Résztvevők külf. belf. *a)* tőkés *b)* szoc.	Teljes ktsg Ft	Részv. díj Ft	MTA támogatás Ft	Megjegyzés
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	A Magyar Élettani Társaság Vándorgyűlése	Magyar Élettani Társaság és az MTA V. oszt.	Júl.	Bpest	évenként	Lásd az 1975. évi indokot	5—7 *a)* 1—2 400 *b)* 4—5	80 000	100	20 000	Egyéb támogatás 20 000 Ft
2.	Porveszély a bányászatban. Sympozion	PAB Biológiai és Mezőgazd. Szakbiz. Magyar Higiénikusok Társ.	Aug.	Pécs	4—5 évenként	A porártalom elleni műszaki védekezés eredményeinek megtárgy.	50—60 *a)* — *b)* —	10 000	100	5 000	
3.	Perifériás keringési zavarok	PAB Klinikai Szakbiz. POTE II. sz. Sebészeti Klinika		Pécs	2 évenként	A különböző módszerrel végzett alapkutatások összehangolása és a keringési zavarok megoldásának lehetőségei	15 70 *a)* — *b)* 15	35 000	200	20 000	

VI. OSZTÁLY
1975

Sz.	A rendezvény neve	A rendező szervek	Ideje	Helye	Milyen időközönként	Tárgya, célja, indoka	Résztvevők külf. belf. *a)* tőkés *b)* szoc.	Teljes ktsg Ft	Részv. díj Ft	MTA támogatás Ft	Megjegyzés
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Számítógépes szimulációs módszerek és alkalmazásuk a műszaki, orvos- és közg. tudományokban konf.	PAB, Pollack Mihály Műszaki Főiskola	Máj. 15.	Pécs	—	Orientált kutatási eredmények, közös módszerek megtárgyalása, új eredmények ismertetése, kooperációs kapcsolatok kialakítása	10 50 *a)* 3 *b)* 7	60 000	800	5 000	

VI. OSZTÁLY 1975

Sz.	A rendezvény neve	A rendező szervek	Ideje	Helye	Milyen időközönként	Tárgya, célja, indoka	Résztvevők külf. belf. *a)* tőkés *b)* szoc.	Teljes ktsg Ft	Részv. díj Ft	MTA támogatás Ft	Megjegyzés
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2.	Számítógépes rendszerszimuláció. Szimp.	MTA VI. Oszt. Műszaki-Gazd. Rendszertechnikai Albiz.	Máj.	Bpest	első	A műszaki-gazdasági rendszerek számítógépes szimulációjának módszertana és gyakorlati haszna a rendszerelemzésben és a folyamatok irányításában. A hazai eredmények, lehetőségek megvitatása	6 100 *a)* 3 *b)* 3	25 000	200	5 000	
3.	Metallurgiai Konf.	MTA VI. Osztályának Metallurgiai Biz.	Máj.	Miskolc	első	Legújabb eredmények megvitatása. MTA 150. évford.	80—100 *a)* — *b)* —	40 000	400	—	
4.	A korszerű technológia hatása a szerkesztésre	MTA Elméleti Technológiai Biz. és MTA Gépszerkezeti Akad. Biz.	Jún.	Bpest	egyszeri	A korszerű technológiák és szerkesztés kölcsönhatásának megvitatása	80—100 *a)* — *b)* —	30 000	200	10 000	A kiadv. külön támogatás
5.	V. Áramlástechnikai gépek konf.	MTA VI. O. Gépipari Tud. Egy.	Szept. 15—20.	Bpest	3 évenként	A legújabb kutatási eredmények megvitatása	270 120 *a)* 150 *b)* 120	600 000		30 000	A részvételi díjat később állapítják meg
6.	CIGRÉ 15 sz. szekciója vezetőségének és munkabizottságainak éves rendes ülése	Magyar Elektrotechnikai Egyesület	Szept.	Bpest	évenként	A szekcióvezetőség és a munkabizottságokban folyó munka	4—5 70—85 *a)* 60—70 *b)* 10—15	—		—	A teljes ktsg-t később adják meg. A támogatást az érintett iparágak biztosítják. 1973. dec. 18-i elnökségi hat.-al jóváhagyva
7.	Magyar mechanikai konf.	IUTAM MNB, Műsz. Mech. Biz. CTE	Szept.	Miskolc	4 évenként	A mechanika elméleti és alkalmazott kutatásainak összefogása IUTAM kongr. előkészítése	80—100 2—4 *a)* 1—2 *b)* 1—2	20 000	50—200	15 000	Tud. Egy.-től is kap támogatást

8.	Közlekedés és az urbanizáció	MTA VI. Osztály	—	—	első	A két tudományterület közös kérdéseinek megvitatása. Együttműködés biztosítása	8 60 *a)* 3 *b)* 5	100 000	200	10 000	Egyéb támog. 45 000 Ft
9.	Diszkrét rugalmas rendszerek nagy alakváltozásai	IUTAM MNB	Okt.	Mátrafüred	első	Európai mechanikai kut. összefogása. Eredmények ismertetése. tap. csere	35 30 *a)* 15 *b)* 20	10 000	—	10 000	
10.	Az iparosított építés építészeti problémái	MTA VI. O. Építészettud. Biz.	Okt. Nov.	Bpest	alkalomszerű	Az iparosított építés problémáinak együttes vizsgálata	*a)* — 200 *b)* —	20 000	—	15 000	
11.	A település és közlekedéstud. kapcsolata. Kerekasztal konf.	MTA VI. O. 2. biz.-a	Okt. Nov.	Bpest	első	Feladatok megvitatása kijelölése. A két tud. terület együttműk	*a)* 2 60 *b)* 3	60 000	150	5 000	Egyéb tám. 25 000 Ft

VI. OSZTÁLY 1976

Sz.	A rendezvény neve	A rendező szervek	Ideje	Helye	Milyen időközönként	Tárgya, célja, indoka	Résztvevők külf. belf. *a)* tőkés *b)* szoc.	Teljes ktsg Ft	Részv. díj Ft	MTA támogatás Ft	Megjegyzés
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	A legújabbkori magyar építészet védelme	MTA Építészettörténeti és Elméleti Biz.	Máj.	Bpest	első	A legújabbkori alkotások védelmének megszervezése	20 50 *a)* 5 *b)* 15	50 000	500	15 000	
2.	Képlékeny szerkezetek és kontinuumok dinamikai vizsgálata. (Euromech. kollokv. sorozat)	IUTAM MNB	Okt.	Mátrafüred	első	Európai mechanikai kutatás összefogása, tap.-csere	35 30 *a)* 15 *b)* 20	10 000	—	8 000	
3.	Nagysebességű vasúti közl. műszaki-üzemi paraméterei és gazd. hatásai	MTA és KTE	Okt.	Bpest	első	Fejlettebb megoldás kidolgozása	10 50 *a)* 3 *b)* 7	85 000	200	15 000	Egyéb támogat. 50 000 Ft
4.	V. Bp.-i Talajmechanikai és alapozási konf.	MTA Talaj- és Kőzetmech. Biz. és a Nközi Talaj-Tech. Egyes. MNB	Okt.	Bpest	4 évenként	Kut. eredmények ismertetése	140 200 *a)* 80 *b)* 60		75 $, ill. 1600	30 000	

VI. OSZTÁLY
1977

Sz.	A rendezvény neve	A rendező szervek	Ideje	Helye	Milyen időközönként	Tárgya, célja, indoka	Résztvevők külf. belf. *a)* tőkés *b)* szoc.	Teljes ktsg Ft	Részv. díj Ft	MTA támogatás Ft	Megjegyzés
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Megbízhatóság az elektronikában IV.	MTA MTESZ	IV. n. év	Bpest	4 évenként	Eredmények ismertetése Mo. koordinálja a KGST orsz. megbízh. kutatásait	100 300 *a)* 50 *b)* 50		60 $, ill. 2000	25 000	Egyéb tám. MTESZ-től
2.	Mechanizmusok és gépek elmélete	MTA VI. Oszt.-a Gépszerkezettani Akad. Biz.	Szept. első hete	Bpest	4—5 évenként	Nközi tap. csere. IFTOMM ülés	150 100 *a)* 50 *b)* 100	250 000	30—40 $	30 000	Egyéb támog. az érdek. iparágaktól
3.	A városi agglomerációk problémái	MTA Településtud. Biz. Magyar Urbanisztikai Biz.	Okt.	Bpest	első	Problémák megvitatása, tervszerű irányítás és szabályozás kidolgozása	20 100 *a)* 10 *b)* 10		400	15 000	

VII. OSZTÁLY
1975

Sz.	A rendezvény neve	A rendező szervek	Ideje	Helye	Milyen időközönként	Tárgya, célja, indoka	Résztvevők külf. belf. *a)* tőkés *b)* szoc.	Teljes ktsg Ft	Részv. díj Ft	MTA támogatás Ft	Megjegyzés
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	III. Nemzetközi Élelmiszeranalitikai Módszertani Szimp.	MTA Élelmiszertudományi Komplex Bizotts. MÉTE	Okt. 8—11	Mátrafüred	évente	Az élelmiszerek reológiai vizsg. vizsgálati módszerek, reológiai sajátosságok és minősítés, műszeres reológiai vizsg. és az organoleptikus vizsg. ered. közötti összefügg. üzemi vizsg. módszerek	20 *a)* — *b)* 30		van		Önkölts. rendezv. 10 000 Ft-ot a MÉTE ad

VII. OSZTÁLY
1976

Sz.	A rendezvény neve	A rendező szervek	Ideje	Helye	Milyen időközönként	Tárgya, célja, indoka	Résztvevők külf. belf. *a)* tőkés *b)* szoc.	Teljes ktsg Ft	Részv. díj Ft	MTA támogatás Ft	Megjegyzés
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Emissziós és atomabszorpciós spektrokémiai tudományos ülésszak	MTA Spektrokémiai Munkabiz.	Nov.	Bpest		Hazai kutatási eredmények nemzetközi fórumon történő megvitatása	20			10 000	
2.	Elektroanalitikai tudományos ülésszak	MTA Elektroanalitikai Munkabiz.	Okt.	Bpest		Magyar elektroanalitikusok eddigi jelentős eredményeinek megvitatása	20			10 000	

VII. OSZTÁLY
1977

Sz.	A rendezvény neve	A rendező szervek	Ideje	Helye	Milyen időközönként	Tárgya, célja, indoka	Résztvevők külf. belf. *a)* tőkés *b)* szoc.	Teljes ktsg Ft	Részv. díj Ft	MTA támogatás Ft	Megjegyzés
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Az International Society of Electrochemistry (ISE) 28. kongresszusa	Közp. Kém. Kut. Int.		Bpest.	2—3 évenként	1958 óta veszünk részt. 1965-ben Bpesten volt. A magyar kut. jelentősége	300 100 *a)* 150 *b)* 150		van	10 000	

VIII. OSZTÁLY
1975

Sz.	A rendezvény neve	A rendező szervek	Ideje	Helye	Milyen időközönként	Tárgya, célja, indoka	Résztvevők külf. belf. *a)* tőkés *b)* szoc.	Teljes ktsg Ft	Részv. díj Ft	MTA támogatás Ft	Megjegyzés
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Magyar Biofiz. Társ. vándorgyűlése és közgyűlése	Magyar Biofiz. Társ.	Aug.	Debrecen	3 évenként	A biofiz. kut. eredményei bemut. Közgy. tisztújítás	6 *a)* — 150 *b)* 6	30 000	100	15 000	
2.	Hidrobiológus napok	VEAB Biol. Kut. Int. Tihany, Magyar Hidrobiológiai Társ. Limnológiai Szakosztálya	Okt.	Tihany	évenként	Vizeink hidrobiológiai állapota, Balaton vízvédelme, élő világ kölcsönhatásai. Hazai limnológus és vízügyi szakemberek közös fóruma	70 *a)* — *b)* —	30 000	300	10 000	

VIII. OSZTÁLY
1976

Sz.	A rendezvény neve	A rendező szervek	Ideje	Helye	Milyen időközönként	Tárgya, célja, indoka	Résztvevők külf. belf. *a)* tőkés *b)* szoc.	Teljes ktsg Ft	Részv. díj Ft	MTA támogatás Ft	Megjegyzés
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Humánbiológiai symposion. Testfejlődés-testnövekedés, fizikai alkat	MTA Antrop. Biz. ELTE Embertani Intézet	Május	Bpest Tihany	első	A testfejlődés humánbiológián belüli jelentősége. Akceleráció retardáció felszámolása. A kut. standardizálása, koordin.	15 25 *a)* 10 *b)* 5	40 000	300 Ft, ill. 20 $	30 000	
.2	Fehérjék szerkezetéről, funkciójáról, megbeszélés. KGST téma	MTA SZKB Biokémiai Intézet	tavasz	Bpest	8 évenként	Fehérjekémiai-biológiai eredmények. A témakörben folyó kut. lemérése	28 40 *a)* 8 *b)* 20	—	—	—	A költs. a részv. díjat nem tudják megadni

3.	Nemzetközi Neurobiológ. Konf.	MTA Biológiai Oszt.	Aug. 21—24	Tihany	2 évenként	A neuron theória mai állása, a prob. aktualitása, a kut. nemzetközileg elismert volta	200 25 *a)* 150 *b)* 50	208 750	350—750	50 000	
4.	Hidrobiológus napok	VEAB Biol. Kut. Int. Tihany Magy. Hidrológiai Társ. Limnológiai Szakoszt.	Okt.	Tihany	évenként	Vizeink hidrobiológiai állapota. Balaton vízvédelme. Élő vil. kölcsönhat. Hazai limnológus és vízü. szakemberek közös fóruma	70 *a)* 8 *b)* —	30 000	300	10 000	

VIII. OSZTÁLY
1977

Sz.	A rendezvény neve	A rendező szervek	Ideje	Helye	Milyen időközönként	Tárgya, célja, indoka	Résztvevők külf. belf. *a)* tőkés *b)* szoc.	Teljes ktsg Ft	Részv. díj Ft	MTA támogatás Ft	Megjegyzés
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	A Magyar Biofiz. Társ. vándorgyűlése	Magyar Biofiz. Társ.	Május		2 évenként	A Magyar Biofiz. Társ. kutatási eredményének bemutatása, az alapszabály értelmében	6 150 *a)* — *b)* 6	30 000	100	15 000	
2.	Hidrobiológus napok	VEAB Biol. Kut. Int. Tihany Magyar Hidr. Társaság Limnológiai Szakoszt.	Okt.	Tihany	évente	Vizeink hidrobiol. állapota. Balaton vízvédelme, élő világ kölcsönhatásai. Hazai limnológus és vízügyi szakemberek számára közös szakmai fórum biztosítása	70 *a)* — *b)* —	30 000	300	10 000	

IX. OSZTÁLY
1975

Sz.	A rendezvény neve	A rendező szervek	Ideje	Helye	Milyen időközönként	Tárgya, célja, indoka	Résztvevők külf. belf. *a)* tőkés *b)* szoc.	Teljes ktsg Ft	Részv. díj Ft	MTA támogatás Ft	Megjegyzés
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Nemzetközi államigazg.-i tud. munkaértekezlet	MTA Áll. és Jogtud. Int.	Május	Szeged	10 évenként	Államigazg.-i szerv. és tevékenység komplexitása, kut. főir. A fejl. tud. megalap. orsz. főir. kidolg.	20 40 *a)* 10 *b)* 10	50 000	—	30 000	
2.	Nemzetközi jog szociol. konf. (ISA ülés)	MTA Szoc. Kut. Int.	Szept.	Bpest Bszéplak	—	Jogszoc. rendszt. módszert. kérdéseinek megv. a jogtud. rendszer	60 20 *a)* 30 *b)* 30	150 000	—	80 000	
3.	Humángenetikai Kongr.	MTA Demogr. Biz. KSH Népességtud. Kut. Int. Magy. Hum. Gen. Társ.	Szept.	Bpest	5 évenként	Demogr. jellemzők és az emberi öröklődő variációk összefüggése	150 *a)* 75 110 *b)* 75	180 000	500	20 000	Népességtud. Kut. I. 60 000 Ft támog.

IX. OSZTÁLY
1976

Sz.	A rendezvény neve	A rendező szervek	Ideje	Helye	Milyen időközönként	Tárgya, célja, indoka	Résztvevők külf. belf. *a)* tőkés *b)* szoc.	Teljes ktsg Ft	Részv. díj Ft	MTA támogatás Ft	Megjegyzés
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Konf. a környezet védelem jogi eszközeiről	Veszprémi Akadémiai Bizottság	Ápr.	Bfüred	első	Hazai, külf. jogi szab. felmér. VEAB közös kut. témája	30 *a)* 10 50 *b)* 20	100 000	1000	15 000	

2.	A szoc. szerződési rendszer fejlődése konf.	PAB Gazd. és Jogtud. Szakbiz.	Szept.	Pécs	egyszeri	Szoc. szerződési rendszer gazd. jogi fejl. gazdálkodás eredményessége jogi szab. kérd. Magy. és szoc. érdek a kérdés tud. megoldása	12 *a)* — 30 *b)* 12	25 000	—	10 000	
3.	A népgazdasági tervezést elősegítő kutatás	Orsz. Tervhiv. Tervgazd. Int.	Szept.— Okt.	Bpest	—	A népgazdasági tervezést elősegítő kut. eredményei. Orsz. Tervg. Int. megalak. 10 éves évford.	50 *a)* — 120 *b)* 50	150 000	—	—	
4.	Nemzetközi Összehasonlító jogi konf.	MTA Áll. és Jogtud. Int.	Okt.	Bpest	3 évenként	Szoc. jogösszehasonlítás és jogtud. a szoc. orsz. között; jogösszh. kapcs. elm. gyak. probl. megválaszolása	30 *a)* 5 30 *b)* 25	60 000	—	40 000	
5.	Információs módszerek szerepe a vállalati döntések előkészítésében (konf.)	PAB MKKE	Okt.	Pécs	egyszeri	Üzemszerv. inf. A szoc. vállalat	8 *a)* — 50 *b)* 8	40 000	600	12 000	MKKE-től tám. 10 000 Ft.

IX. OSZTÁLY
1977

Sz.	A rendezvény neve	A rendező szervek	Ideje	Helye	Milyen időközönként	Tárgya, célja, indoka	Résztvevők külf. belf. *a)* tőkés *b)* szoc.	Teljes ktsg Ft	Részv. díj Ft	MTA támogatás Ft	Megjegyzés
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	II. Nemzetközi ipargazd. konf.	MTA Ipargazd. Kut. Csop.	Ápr.	Bpest	6 évenként	Iparfejl. és ipargazd. növek., különösen a szoc. országokban	100 *a)* 50 300 *b)* 50	350 000	800	30 000	
2.	Az agglomerációkut. módszertani kérdései konf.	MTA Dunántúli Tud. I. MTA Pécsi Biz.	Okt.	Pécs	egyszeri	Vita az aggl. kut. közgazd. módszereiről	20 *a)* 12 35 *b)* 8	—	—	25 000	
3.	Nemzetközi állam és jogelméleti konf.	MTA Áll. és Jogtud. Int.	Okt.	Bpest	5 évenként	Cél a szoc. jogelmélet feladatainak tisztázása az állam és jogtud. rendszerben	30 *a)* 10 30 *b)* 20	60 000	—	40 000	

X. OSZTÁLY
1975

Sz.	A rendezvény neve	A rendező szervek	Ideje	Helye	Milyen időközönként	Tárgya, célja, indoka	Résztvevők külf. belf. *a)* tőkés *b)* szoc.	Teljes ktsg Ft	Részv. díj Ft	MTA támogatás Ft	Megjegyzés
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	VII. Bányavízvédelmi Konferencia	OMBKE BKI	Okt.	Bp.	3—5 évenként	5 év eredményei. A sorozatban a VII. Konf.	50 120 *a)* 10 *b)* 40	350 000	1000	10 000	Egyéb támogatás 80 000 Ft

X. OSZTÁLY
1976

Sz.	A rendezvény neve	A rendező szervek	Ideje	Helye	Milyen időközönként	Tárgya, célja, indoka	Résztvevők külf. belf. *a)* tőkés *b)* szoc.	Teljes ktsg Ft	Részv. díj Ft	MTA támogatás Ft	Megjegyzés
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	A nagymélységű fluidumtárolók feltárása és termelése	OMBKE OKGT	Ápr.	Bp.	Évente	Hazai kut. eredm. és feladatok. A kut. célprogram	45 *a)* 15 110 *b)* 30	370 000	1100	10 000	Egyéb támogatás 70 000 Ft
2.	Geodéziai célú mesterséges holdmegfigyelések és kiértékelések korszerű műszerei és módszerei	OFTH MTA Geodéziai Tud. Biz., MTA Geod. és Geofiz. Kut. Int. Sopron	Aug. Szept.	Bp.	2—3 évenként	A szatellita geodéz. kut. haladása. M.-ország részt vesz a közös megfigyelésben	45 *a)* 15 35 *b)* 30	86 000	700	15 000	OFTH támogatás 15 000 Ft
3.	Az elektromágneses indukció a Föld belsejében	MTA Geod. és Geof. Kut. Int. Sopron	II. félév	—	—	—	— 200	—	—	30 000	

X. OSZTÁLY
1977

Sz.	A rendezvény neve	A rendező szervek	Ideje	Helye	Milyen időközönként	Tárgya, célja, indoka	Résztvevők külf. belf. *a)* tőkés *b)* szoc.	Teljes ktsg Ft	Részv. díj Ft	MTA támogatás Ft	Megjegyzés
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Nemzetközi Geodinamikai progr. Konf. a Kárpát-medence lemeztekt. kérd.	MTA X. Oszt.	—	Bp.	Második	Fluid-szilárd kapcs. az atmoszféra és a szilárd föld között. Hazai első kezdeményezések megvitatása	50 *a)* 20 120 *b)* 30	—	600	30 000	

3. sz. melléklet a 26/1974. sz. határozathoz

Összesítés az MTA hároméves rendezvényi tervének adatairól

Osztály	1975		1976		1977		Összes rendezvény száma
	rend. sz.	támogatás összege	rend. sz.	támogatás összege	rend. sz.	támogatás összege	
I.	6	102 000*	8	315 000	3	95 000	17
II.	4	120 000	5	130 000	1	40 000	10
III.	8	175 000	7	176 000	3	75 000	18
IV.	1	5 000	—	—	—	—	1
V.	2	40 000	3	60 000	3	45 000	8
VI.	11	105 000	4	68 000	3	70 000	18
VII.	1	—	2	20 000	—	—	3
VIII.	2	25 000	4	90 000	2	25 000	8
IX.	3	130 000	5	77 000	3	95 000	11
X.	1	10 000	3	55 000	1	30 000	5
Eln. PUGWASH	1	223 000	—	—	—	—	1
Összesen	40	935 000	41	991 000	19	475 000	100

	1975	1976	1977
1. A rendezvények közül részvételi díjas	28	24	16
2. Külföldi résztvevők száma**			
a) tőkés	1775	1425	633
b) szocialista	1720	1495	475
c) együtt	3495	2920	1108

* Finnugor Kongresszus külön költségvetés.

** Az NKB hat. alapján a tőkés és a szoc. orsz. résztvevőinek arányát a szoc. országok javára módosítani kell.

A X. Nemzetközi Összehasonlító Jogi Kongresszus 1978. évi Magyarországon történő megtartása

Az Académie Internationale de Droit Comparé (Nemzetközi Összehasonlító Jogi Akadémia), a nemzetközi jogtudományi élet legtekintélyesebb testülete, melynek szocialista tagozata (groupe du pays de l'art) és ennek magyar elnöke is van, vezetősége révén javasolta, hogy soron következő X. kongresszusát 1978-ban hazánkban tarthassák meg. Ezeket a kongresszusokat négy évenként, más-más országban rendezik. Magyarország — más szocialista országokkal együtt — 1958. óta rendszeresen részt vesz ennek munkájában ún. főreferátumok (rapport général) és nemzeti referátumok (rapport national) készítésével, és ezek önálló kötetben történő publikálásával is.

A kongresszus várható létszáma 400 fő lesz. A meghívottak részvételi díj ellenében vesznek részt, ennek összegét később tudjuk megállapítani. A rendezvény összes költsége előreláthatólag mintegy 1 millió Ft-ot tesz ki.

Az elnökség 27/1974. számú határozata

1. Az elnökség hozzájárul ahhoz, hogy az Académie Internationále de Droit Comparé (Nemzetközi Összehasonlító Jogi Akadémia) ez évben esedékes IX. kongresszusán a magyar delegáció elfogadhassa a soronlevő X. kongresszus 1978. évi magyarországi megrendezésére vonatkozó felkérést.
2. A kongresszus megrendezéséhez az MTA előreláthatólag 100 000,— Ft támogatást biztosít.

Javaslat

az elnökség 1974. II. félévi munkatervére

Az elnökség 29/1974. számú határozata

1. Az elnökség az 1974. II. félévi munkatervét tájékoztató jelleggel és az alábbiak szerint hagyja jóvá.

SZEPTEMBER

1. A szociológia helyzete.
   Előadó: Eörsi Gyula osztályelnök

2. Előterjesztés az UNESCO 1977—1982. évekre vonatkozó tervével kapcsolatos kérdések tárgyában megtartott ankéton elhangzottakról.

Előadó: az ankét vezetője

3. Javaslat az Állami Díjakra.

Előadó: Bognár Géza, az Akadémia alelnöke

4. Javaslat az OTTKT főirányaiban kutatási jutalomra beérkezett pályázatok elbírálására kiküldendő elnökségi ad hoc bizottságra.

Előadó: Erdey-Grúz Tibor, az Akadémia elnöke

5. Javaslat a „Hazai valószínűségelméleti és matematikai statisztikai kutatások jelen helyzete és feladatai"-ról szóló előterjesztés megvitatására kiküldendő elnökségi ad hoc bizottságra.

Előadó: Szántó Lajos, a Tudományszervezési Csoport igazgatója

6. Javaslat a „Pszichológiai tudomány helyzete és fejlesztésének főirányai"-ról szóló előterjesztés megvitatására kiküldendő elnökségi ad hoc bizottságra.

Előadó: Szántó Lajos, a Tudományszervezési Csoport igazgatója

7. Tájékoztatók.

8. Egyebek.

OKTÓBER

1. Javaslat az Akadémia 1975. évi jubileumi közgyűlési elnökségi beszámolójának tervezetére.

Előadó: Szántó Lajos, a Tudományszervezési Csoport igazgatója

2. Javaslat az Országos Távlati Tudományos Kutatási Terv 1990-ig történő meghosszabbítására.

Előadó: Erdey-Grúz Tibor, az Akadémia elnöke

3. A műszaki kutatási főirányokhoz és célprogramokhoz tartozó és azon kívüli témák szelektálásának és koordinálásának módszere.

Előadó: Lévai András osztályelnök

4. Előterjesztés „Az iskolai műveltség távlati koncepciója" tárgyú ankéton elhangzottakról.

Előadó: az ankét elnöke

5. A nemzetközi tudományos kapcsolatok problémái.

Előadó: Szabó Imre, az Akadémia alelnöke, Láng István, az Akadémia főtitkárhelyettese

6. A tanszéki akadémiai kutatások új, pályázattal egybekötött rendszere.

Előadó: Köpeczi Béla, az Akadémia főtitkára

7. Javaslat „Az élelmiszerkutatások hazai helyzete"-ről szóló előterjesztés megvitatására kiküldendő elnökségi ad hoc bizottságra.

Előadó: Szántó Lajos, a Tudományszervezési Csoport igazgatója

8. Javaslat a „Hazai matematikai logikai kutatások jelen helyzete és feladatai"-ról szóló előterjesztés megvitatására kiküldendő ad hoc bizottságra.

Előadó: Szántó Lajos, a Tudományszervezési Csoport igazgatója

9. Tájékoztató „A számítástechnika alkalmazásai" c. tárcaszintű főirány szervezéséről és problémáiról.

Előadó: Tétényi Pál, az Akadémia főtitkárhelyettese

10. Tájékoztatók.

11. Egyebek.

NOVEMBER

1. A Magyar hidrobiológiai kutatások helyzetének megvitatására kiküldött elnökségi ad hoc bizottság összefoglaló jelentése.

Előadó: az ad hoc bizottság elnöke

2. A pszichológiai tudomány helyzetének és fejlesztése főirányainak megvitatására kiküldött elnökségi ad hoc bizottság összefoglaló jelentése.

Előadó: az ad hoc bizottság elnöke

3. A pszichológia kutatóhálózatának fejlesztési terve.

Előadó: Köpeczi Béla, az Akadémia főtitkára

4. A hazai valószínűségelméleti és matematikai statisztikai kutatások jelen helyzetének és feladatainak megvitatására kiküldött elnökségi ad hoc bizottság összefoglaló jelentése.

Előadó: az ad hoc bizottság elnöke

5. Az Akadémia következő ötéves időszakra szóló intézetfejlesztési terve.

Előadó: Köpeczi Béla, az Akadémia főtitkára

6. Előterjesztés a „Tudományági koordináció tartalma és módszerei" tárgyú kerekasztal konferencián elhangzottakról.

Előadó: a konferencia vezetője

7. Az OTTKT főirányaiban kutatási jutalomra beérkezett pályázatokat elbíráló bizottság beszámoló javaslata az 1974. évi jutalmakra.

Előadó: az ad hoc bizottság elnöke

8. Előterjesztés a MÉM és az EüM felügyelete alatt működő egyetemeken folyó tanszéki akadémiai támogatások átszervezéséről.

Előadó: Láng István, az Akadémia főtitkárhelyettese

9. Tájékoztatók.

10. Egyebek.

DECEMBER

1. Javaslat az Akadémia 1975. évi jubileumi közgyűlési elnökségi beszámolójának tervezetére.
   Előadó: Szántó Lajos, a Tudományszervezési Csoport igazgatója
2. Javaslat a tudományos minősítéssel kapcsolatos elnöki utasítás módosításának főbb kérdéseire.
   Előadó: Kónya Albert, a TMB elnöke
3. Az élelmiszerkutatások hazai helyzetének megvitatására kiküldött elnökségi ad hoc bizottság összefoglaló jelentése.
   Előadó: az ad hoc bizottság elnöke
4. A hazai matematikai logikai kutatások jelen helyzetének és feladatainak megvitatására kiküldött elnökségi ad hoc bizottság összefoglaló jelentése.
   Előadó: az ad hoc bizottság elnöke
5. Előterjesztés „A matematika helye a tudományok rendszerében, és a közoktatás" tárgyú ankéton elhangzottakról.
   Előadó: az ankét elnöke
6. Előterjesztés „A biológiailag aktív vegyületek kutatása" c. tárcaszintű kutatási főirány koncepciója tárgyú kerekasztal konferencián elhangzottakról.
   Előadó: a konferencia vezetője
7. Az Oktatási Minisztérium, az Országos Oktatási Tanács, továbbá a miniszter mellett működő Tudományos Tanács kapcsolata, együttműködése az MTA hivatali és testületi szerveivel.
   Előadó: Polinszky Károly oktatási miniszter
8. Jelentés „A közigazgatás fejlesztésének komplex tudományos vizsgálata" c. országos szintű kutatási főirány szervezéséről és problémáiról.
   Előadó: Köpeczi Béla, az Akadémia főtitkára
9. Előterjesztés a társadalomtudományi kutatóhelyek fejlesztésére.
   Előadó: Köpeczi Béla, az Akadémia főtitkára
10. Javaslat az elnökség 1975. I. félévi munkatervére.
    Előadó: Erdey-Grúz Tibor, az Akadémia elnöke
11. Tájékoztatók.
    11.1. Tájékoztató jelentés a Természettudományi I. Főosztályhoz tartozó főosztályi szintű főirányok helyzetéről és problémáiról.
    Előadó: Tétényi Pál, az Akadémia főtitkárhelyettese
    11.2. Tájékoztató az 1975. évi költségvetési és beruházási keretekről.
    Előadó: Tétényi Pál, az Akadémia főtitkárhelyettese
12. Egyebek.

2. Az elnökség felhatalmazza az elnököt, hogy a munkaterven — különös figyelemmel a II. félévben még megrendezésre kerülő ankétokra és kerekasztal konferenciákra — a folyamatosan szükséges változtatásokat és kiegészítéseket hajtsa végre.

A Tudós Klub Tanács tagjainak és titkárának megbízása

Az Akadémia Tudósklubjának Szervezeti Szabályzata szerint a Klub Tanács tagjait és titkárát egy évi időtartamra az Akadémia elnöksége bízza meg.

Az elnökség a javaslattal megegyező határozatot hozott.

Az elnökség 30/1974. számú határozata

Az elnökség a következő évre, 1975. június 30-ig a Klub Tanács *tagjául* Major Máté és Király István akadémikusokat,

titkárául pedig Ertl Mihályné klubvezetőt választotta meg, akik eddig is közmegelégedésre látták el e tevékenységüket.

Az elnökség egyéb állásfoglalásai

1. Az elnökség tudomásul vette a *25/1974. számú határozattal kiküldött elnökségi bizottság* elnökének, Straub F. Brunó akadémikusnak azt a bejelentését, hogy a bizottság az *1975 januári* elnökségi ülésen *tesz jelentést* a munkájáról.
2. Az elnökségi ülés napirendjén szerepeltek még:
   2.1. Tájékoztató a legutóbbi elnökségi ülés óta eltelt időszak jelentősebb *testületi* eseményeiről.
   2.2. Tájékoztató a legutóbbi elnökségi ülés óta eltelt időszak jelentősebb *szakigazgatási* eseményeiről.

Budapest, 1974. június 27.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának utasítása

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának 8/1974. (A. K. 14.) MTA—F. számú

utasítása

a Magyar Tudományos Akadémia Központi hivatalában bekövetkezett egyes szervezeti változásokról

(Az érdekeltek közvetlenül kapták meg.)

Miniszteri utasítás

A pénzügyminiszter 3/1974. (PK 15.) PM számú

utasítása

az iratok külföldre vitelének, illetőleg visszahozatalának ellenőrzéséről

Állam-, szolgálati, üzemi titkot tartalmazó és titkot nem képező hivatalos iratok [minden — akár belföldön, akár külföldön keletkezett — irat, rajz, fénykép, film, modell, tervezet, dokumentáció, vázlat, földmérési és térképészeti irat, valamint egyéb adathordozó (a továbbiakban: irat)] külföldre vitelének és visszahozatalának ellenőrzését a Vám- és Pénzügyőrség Országos Parancsnokságának (a továbbiakban: VPOP) szervei, a belügyminiszterrel egyetértésben, kiadott alábbi szabályok szerint végzik.

Államtitkot tartalmazó iratok kivitelének ellenőrzése

1. §

Az államtitkot tartalmazó iratok diplomáciai pecséttel vannak lezárva, ezért azokat a 4/1967. (XII. 23.) PM—KkM számú együttes rendelet 34. §-ának (5) bekezdése szerint belső áruvizsgálat alá vonni nem szabad; tilos a diplomáciai pecsétek megsértése is. A küldemények azonosítását a futár okmányainak az iratcsomagokkal történő összehasonlításával kell elvégezni.

Szolgálati titkot tartalmazó iratok kivitelének ellenőrzése

2. §

(1) Ha a szolgálati titkot tartalmazó irat külföldre történő kiküldése a Külügyminisztérium, illetve a Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok Titkárságának futárszolgálata útján történik, akkor a küldeményt az 1. §-ban foglaltak szerint kell ellenőrizni.

(2) A VPOP szerveinek ellenőrizniük kell a 3/1971. (IX. 23.) BM számú rendeletben előírt szabályok megtartását, így különösen azt, hogy

a) a szervek az engedélyezésre jogosult, a miniszter (országos hatáskörű szerv vezetője) által kijelölt személyek aláírásáról és az iratok csomagolásának lezárásához használt számozott bélyegzőlenyomatról — a VPOP által meghatározott példányban — készült mintát a VPOP-nak megadták-e;

b) a szolgálati titkot tartalmazó iratok kivitelét az arra jogosult személy engedélyezte-e;

c) az iratokról három példányban sorszámozott jegyzéket (konszignációt) készítettek-e, és abban feltüntették-e a kiküldő szerv nevét, az iratok nyilvántartási számát és az országból való kilépés helyét, idejét, a kiutazó személy nevét, útlevelének számát, az úticél megnevezését, valamint az iratcsomagok számát;

d) a jegyzéket a kiutazó és az iratok kivitelét engedélyező aláírásukkal záradékolták-e — amelyben igazolják, hogy a kivitelre kerülő iratok államtitkot nem tartalmaznak —, s azt a szerv hivatalos pecsétjével és a VPOP-tól kapott számozott bélyegzővel látták-e el;

e) az iratokat kettős csomagolással látták-e el;

f) a külső csomagolást erős fonállal átkötötték-e és számozott bélyegzővel lezárták-e;

g) a külső csomagoláson feltüntették-e az iratok kivitelére jogosult személy nevét és a jegyzék számát;

h) a jegyzék második példánya a kiutazó személynél maradt-e, a harmadik példányt pedig a kettős csomagolás közé helyezték-e el.

(3) A szolgálati titkot tartalmazó iratok külföldre vitelének ellenőrzésénél a VPOP szervei a csomag kivitelét csak akkor engedélyezhetik, ha azon a TÜK dolgozó aláírása és pecsétje megtalálható, amely azt igazolja, hogy a csomagban csak a jegyzékben feltüntetett iratok vannak.

(4) A határátkelőhelyeken a VPOP szervei a kivitelre kerülő iratcsomagot és a jegyzéket az útiokmánnyal egyidejűleg ellenőrizzék. A külső csomagolást távolítsák el és a kettős csomagolás közé helyezett jegyzéket vonják be.

Egyéb hivatalos iratok kivitelének ellenőrzése

3. §

(1) Az állam- és szolgálati titkot nem képező hivatalos iratok — ide értve az üzemi titkot tartalmazó hivatalos iratokat is — kivitelének ellenőrzésénél a 2. § figyelembevételével az alábbiak szerint kell eljárni.

a) Az iratokról csak témakör és darabszám feltüntetésével készült jegyzéket kell bemutatni.

b) A jegyzék csak akkor fogadható el, ha azt a szerv magasabb vezető beosztású dolgozója [Mt. V. 111. § (2) bekezdés] — aki egyben az irat kivite-

lének engedélyezője —, valamint a kiutazó aláírják és ezzel, továbbá a szerv hivatalos pecsétjével igazolják, hogy a kivitelre kerülő iratok sem állam-, sem szolgálati titkot nem tartalmaznak.

(2) A VPOP szervei a csomag kivitelét csak akkor engedélyezhetik, ha a külső csomagolást a szerv hivatalos pecsétjével zárták le és azon a TÜK dolgozó aláírása, valamint pecsétje megtalálható, amely azt igazolja, hogy a csomagban csak a jegyzéken feltüntetett iratok vannak.

A hivatalos iratok külföldről történő visszahozatalának ellenőrzése

4. §

(1) Az iratok külföldről történő visszahozatalának ellenőrzése a kiutazónál maradt jegyzék alapján történik. A VPOP szervei ellenőrzik, hogy a kiutazó az engedéllyel külföldön hagyott iratokat a jegyzékből kihúzta-e, a többletiratokat a jegyzékre felírta-e, s ennek megtörténtét aláírásával igazolta-e.

(2) Az iratok visszahozatalakor a VPOP szervei a kiutazónál maradt jegyzéket nem vonhatják be, azt a kiutazó a kiküldő szerv részére adja le.

Magyar szerv hivatalos iratai külföldi személy által történő kivitelének engedélyezése

5. §

(1) Ellenőrizni kell, hogy az iratok kivitelének engedélyezésére jogosult személy tárgy és lapszám feltüntetésével két példányban a jegyzéket kiállította-e, azt aláírta-e, valamint, hogy a külföldi személynek átadott iratcsomagot nem zárták-e le. A jegyzék második példányát a külföldi személytől a határon történő kilépéskor be kell vonni.

(2) Ellenőrizni kell azt is, hogy a jegyzéket a külföldi személy aláírta-e és azt a szerv hivatalos pecsétjével ellátták-e.

Vegyes rendelkezések

6. §

(1) Abban az esetben, ha a kiutazó az iratot az utasítás rendelkezéseinek megszegésével, az iratcsomag nem előírás szerinti elkészítésével akarja külföldre vinni, a VPOP szervei azt kötelesek visszatartani. Kétség esetén jogosultak a belső csomagolás tartalmát megvizsgálni, illetve a jegyzéken feltüntetett adatokkal annak tartalmát egyeztetni. Kivételt képeznek ez alól a fegyveres erők és a fegyveres testületek által kiküldött személyek csomagjai, amelyeknél ilyen esetben is csak azok visszatartásának van helye. Az iratok visszatartásával egyidejűleg — a kiutazó személy továbbutazásának elbírálása céljából — a VPOP szervei kötelesek a BM illetékes szervét tájékoztatni.

(2) A VPOP szervei a visszatartott iratokat a kiutazó személy munkahelye felett felügyeletet gyakorló szervnek küldjék meg.

(3) A Magyar Népköztársasággal vagy más szocialista országgal szembeni uszító, ellenséges hangvételű, pornográf sajtótermékeket és más hasonló kiadványokat a VPOP szerveinek el kell kobozniuk.

Hatálybalépés

7. §

Ez az utasítás 1974. július hó 1. napján lép hatályba.

Dr. Vincze Imre s. k.,
pénzügyminiszterhelyettes

Közlemények

A Pénzügyminisztérium, a Munkaügyi Minisztérium és az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság 314/1974. PM—MüM—OMFB számú

együttes tájékoztatója

a 48/1973. (XII. 29.) PM—MüM számú együttes rendeletben előírt kutatóintézeti termelési adófizetési kötelezettség egyes kérdéseiről

A rendelet új elemként a saját termelésű ipari termékek és ipari szolgáltatások ár- és díjbevétele után termelési adófizetési kötelezettséget ír elő. Az adófizetési kötelezettséget illetően felmerült kérdések alapján — az egyöntetű eljárás elősegítése érdekében — az adókötelezettséggel, illetőleg az adómentességgel kapcsolatos fogalmi kérdéseket tekintve az alábbi tájékoztatást adjuk.

1. *A rendelet 9. §-ának (1) bekezdése előírja, hogy az intézetek a saját termelésű ipari termékek és ipari szolgáltatások ár-, illetőleg díjbevétele után 7%-os mértékben termelési adót kötelesek fizetni. E rendelkezés alkalmazása szempontjából:*

— *ipari terméknek* az Ipari Termékek Jegyzékében felsorolt termékek minősülnek. A rendelet alkalmazása szempontjából nem minősül adóköteles ipari tevékenységből eredő ár-, illetőleg díjbevételnek a megrendelők részére végzett kutatási, fejlesztési, szervezési, tervezési tevékenység számlázott értéke, annak ellenére, hogy a KSH előírásai szerint az ipari népgazdasági ágba sorolt vállalatoknak ezeket az ipari termelési értékben kell figyelembe venniök;

— *ipari szolgáltatásnak* a Központi Statisztikai Hivatal Iparsatisztikai Főosztálya által kiadott „Országosan egységes iparstatisztikai kérdőívek és utasítások 1974. évben" című kiadvány 11. oldalán található fogalmi meghatározás szerinti tevékenységek minősülnek. Ipari szolgáltatásnak minősül az a termelő tevékenység, amely bizonyos termék értékének fenntartására (karbantartás), csökkent értékének helyreállítására (javítás), vagy a termék értékének növelésére (szerelés, részmegmunkálás) irányul. A szolgáltatás eredményeként

tehát nem jön létre dologi, tárgyi jellegű termék, hanem valamely már meglevő termék értéke növekszik. Ipari szolgáltatásnak minősül más vállalat, szervezet (megrendelő) anyagán vagy féltermékén bérmunkában végzett ipari megmunkálás is.

A rendelet alkalmazása szempontjából nem minősül ipari szolgáltatásból eredő ár-, illetőleg díjbevételnek az olyan tevékenységből eredő bevétel, mint pl. gépek, műszerek stb. hitelesítése és ellenőrzése, gépi adatfeldolgozási szolgáltatások, labor vizsgálatok, termékek minősítése.

2. *A rendelet 9. §-ának (2) bekezdése a termelési adó alól mentesített ár-, illetőleg díjbevételeket sorolja fel.*

A mentesítésekkel kapcsolatos dokumentációs kötelezettséget a 9. § (4) bekezdése szabályozza. A 9. § (2) bekezdésében felsorolt termékek esetében fokozott figyelmet kell fordítani a hitelt érdemlő dokumentációkra, amelyeket kellő alapossággal és körültekintéssel kell elkészíteni. A dokumentációban rögzíteni kell a termék vagy termékek pontos megnevezését, ITJ számát, mennyiségét, gyártási időpontját, valamint az értékesítésre tervezett tartozékokat, pótalkatrészeket stb.

3. Az 1. és 2. pontban felsoroltak alapján a kutatóintézeti termelési adófizetési kötelezettség alapja valamennyi népgazdasági ágban az 1974. évi mérlegbeszámolórendszer szabályszerűen elkészített adatszolgáltatásából a következő szerint vezethető le:

Ipari termelés nettó árbevétele (II. 01. „i" rovat)	+
Ipari termelés alvállalkozói teljesítése (II. 01. „d" rovat)	—
Megrendelésre végzett és kiszámlázott kutatás, fejlesztés, szervezés, tervezés (az ipar népgazdasági ágba sorolt kutatóintézeteknél II/a 15. „i" — „d")	—
Kutatóintézeti termelési adó alól mentes termékek nettó árbevétele (dokumentáció szerint)	—
Kutatóintézeti termelési adófizetési kötelezettség alapja	—

A kutatóintézeti termelési adó összegét a fentiek szerint számított adóalap után kell az adóbevallás 34 belívén 3804152 kódszámmal bevallani és befizetni.

Pénzügyminisztérium Munkaügyi Minisztérium Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság

---

Pályázati felhívás

a Gödöllői Agrártudományi Egyetem Mezőgazdasági Gépészmérnöki Kar Traktorok-Autók Tanszékén tanársegédi (gyakornoki) állás betöltésére

A Gödöllői Agrártudományi Egyetem rektora pályázatot hirdet a Mezőgazdasági Gépészmérnöki Kar Traktorok-Autók Tanszéken egyetemi tanársegédi (gyakornoki) állás betöltésére.

Pályázhatnak azok, akik gépészmérnöki oklevéllel rendelkeznek.

A kinevezett tanársegéd (gyakornok) feladata a tanszék által oktatott tárgyak (Traktorok-Autók, valamint a Géptan) oktatásában és a tanszék kutatási munkájában való részvétel.

A betöltendő állás után a 201/1970. (MK 5.) MM—MüM számú együttes utasításban közölt egyetemi tanársegédi illetmény jár.

A pályázatot a hirdetmény megjelenésétől számított 4 héten belül kell a Gödöllői Agrártudományi Egyetem rektorának címezve benyújtani.

A pályázattal kapcsolatban részletes felvilágosítást az Egyetem Személyzeti Osztálya ad.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, fizetését;

— eddigi szakmai munkájának ismertetését;

— kitüntetését, idegen nyelvismeretét, esetleg külföldi tanulmányútját.

A pályázathoz mellékelni kell:

— részletes önéletrajzot,

— a szakképzettséget tanúsító oklevelet, illetve az oklevél hiteles másolatát,

— az egyetemtől beszerzett és kitöltött törzslapot,

— hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Gödöllő, 1974. június 13.

Dr. Pethő György s. k.,
rektor

Pályázati felhívás

tudományos továbbképzési ösztöndíjra

A Gödöllői Agrártudományi Egyetem pályázatot hirdet a Művelődésügyi Miniszter 132/1970. (MK 15.) MM számú utasítása alapján — a politikailag megfelelő, jó felkészültségű fiatal szakembereknek a tudományos kutató, illetőleg az egyetemi oktatómunka területein való alapos felkészítése céljából — létesített tudományos ösztöndíj elnyerésére.

Az ösztöndíj folyósításának időtartama 2 év, amely időre az egyetem és az ösztöndíjas szerződést köt.

A munkabér jellegű ösztöndíj havi összege: 2000—2500,— Ft.

Pályázhatnak az egyetemen kiváló tanulmányi eredményt elért végző hallgatók, valamint korábban végzett 30 életévét még be nem töltött, társadalmi rendszerünkhöz hű, tiszta erkölcsi bizonyítvánnyal rendelkező szakemberek.

A pályázatot a közzétételtől számított 4 héten belül az Egyetem Rektori Hivatalához kell benyújtani.

A pályázatban ismertetni kell a pályázó tanulmányi eredményeit, társadalmi tevékenységét, esetleges tudományos diákköri munkásságát és a pályázat elnyerése esetén a tudományos továbbképzésre vonatkozó terveit.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

A pályázathoz mellékelni kell:

— részletes önéletrajzot;

— erkölcsi bizonyítványt;

— iskola, illetve munkáltatója véleményét.

Pályázni a Mezőgazdaságtudományi Karon az alábbi helyekre lehet:

1. *Növénytani és Növényélettani Tanszékre* a növénytani oktatáshoz kapcsolódó agroszövettani kutatásokban való részvétel céljából.

2. *Statisztikai Tanszékre*

a) A gazdaságmatematika és statisztika tárgyhoz kapcsolódó kutatási területre,

b) A gazdasági matematika és számítástechnika kutatására zsámbéki munkahellyel.

A pályázattal kapcsolatosan felvilágosítást a Gödöllői Agrártudományi Egyetem Személyzeti Osztálya ad.

Gödöllő, 1974. június 12.

Dr. Pethő György s. k.,
rektor

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden hétfőn* 16—17.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Központi Igazgatási Titkárság

Kónya Albert akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke *minden hétfőn* 14—15 óráig, *Kulcsár Kálmán* akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig *minden csütörtökön* 14—15 óráig tart fogadóórát. Előzetes bejelentés a 127—294 telefonon, a 18—64-es mellékállomáson lehetséges.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Központi Igazgatási Titkárságának vezetője

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, 1363 Budapest V., Alkotmány. u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 1100 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96 162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,— Ft.

Egyes példányok beszerezhetők az 1055 Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,— Ft.

74.633 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA 314149

XXIII. (1974.) ÉVFOLYAM 15. SZÁM

I 2

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1974. AUGUSZTUS 13.

TARTALOM

Személyi rész 281

Törvények, rendeletek, határozatok

30/1974. (VII. 15.) MT rend. — A tudományos és műszaki kutatások anyagi-műszaki ellátása terén megvalósítandó együttműködésről szóló Egyezmény kihirdetéséről 282

31/1974. (VII. 15.) MT rend. — A munkabérek kiegészítéséről 285

32/1974. (VII. 15.) MT rend. — A nyugellátások és egyéb ellátások, valamint a gyermekgondozási segély kiegészítéséről 285

1035/1974. (VII. 10.) Mt. h. — Országos Közművelődési Tanács létesítéséről 287

1036/1974. (VII. 10.) Mt. h. — A Tudományos Minősítő Bizottság tagjának felmentéséről, illetőleg kinevezéséről 288

Miniszteri rendeletek és utasítások

13/1974. (VI. 30.) MüM — A Munka Törvénykönyve költségvetési szerveknél történő végrehajtásáról szóló 14/1967. (XI. 9.) MüM sz. rendelet módosításáról 288

16/1974. (VII. 1.) MüM—PM — Az ösztöndíjjal külföldön tartózkodók munkaviszonyáról szóló 5/1970. (VII. 23.) MüM—PM számú együttes rendelet kiegészítéséről 289

120/1974. (9) MüM — Egyes egyesületek és társaságok dolgozói munkabérének megállapításáról 289

Közlemények

A Pécsi Orvostudományi Egyetem pályázati felhívása 289

Az MTA Dunántúli Tudományos Intézete pályázati felhívása 290

Az MTA Művészettörténeti Kutató Csoportja pályázati felhívása 290

Az MTA Központi Hivatala Társadalomtudományi Főosztályának pályázati felhívása 290

Az MTA Szegedi Biológiai Központ Növényélettani Intézetének pályázati felhívása 290

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadóórája 291

A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája 291

Személyi rész

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa

nyugállományba vonulása alkalmából, kiemelkedő gyógyító, oktató és tudományos kutató munkássága elismeréséül

dr. Babics Antal Kossuth-díjas akadémikusnak, a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Urológiai Klinikája tanszékvezető egyetemi tanárának;

nyugállományba vonulása alkalmából, a hazai rákkutatás és a rák elleni küzdelemben elért kimagasló eredményei elismeréséül

dr. Kellner Béla Állami Díjasnak, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjának, az Országos Onkopathológiai Kutató Intézet tanszékvezető egyetemi tanárának;

nyugállományba vonulása alkalmából, tudományszervező, tudományos, oktató és közéleti tevékenysége elismeréséül

Ligeti Lajos Kossuth-díjas akadémikusnak, az Eötvös Loránd Tudományegyetem tanszékvezető egyetemi tanárának a

MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG ZÁSZLÓRENDJE

II. fokozata;

a marxista neveléstudomány kialakításában kifejtett tevékenysége elismeréséül

dr. Földes Évának, a neveléstudományok doktorának, a Magyar Tudományos Akadémia Pedagógiai Kutató Csoportja tudományos tanácsadójának a

MUNKA ÉRDEMREND arany fokozata

kitüntetést adományozta.

Jogszabályok

A Minisztertanács 30/1974. (VII. 15.) számú

r e n d e l e t e

a tudományos és műszaki kutatások anyagi-műszaki ellátása terén megvalósítandó együttműködésről szóló Egyezmény kihirdetéséről

(Az Egyezmény 1972. február 1. napján lépett hatályba)

1. §.

A Minisztertanács a tudományos és műszaki kutatások anyagi-műszaki ellátása terén megvalósítandó együttműködésről szóló és 1971. június 6-án Várnában aláírt Egyezményt e rendelettel kihirdeti.

2. §.

Az Egyezmény hivatalos magyar fordítása a következő:

„E g y e z m é n y
a tudományos és műszaki kutatások anyagi-műszaki ellátása terén megvalósítandó együttműködésről

A Bolgár Népköztársaság Tudományos és Műszaki Fejlesztési Állami Bizottsága, a Magyar Tudományos Akadémia, a Német Demokratikus Köztársaság Tudományos és Műszaki Minisztériuma, a Mongol Népköztársaság Minisztertanácsa mellett működő Tudományos Kutatási Munkákat Koordináló Tanács, a Lengyel Népköztársaság Tudományos és Műszaki Bizottsága, a Román Szocialista Köztársaság Tudományos és Technológiai Országos Tanácsa, a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége Minisztertanácsának Tudományos és Műszaki Állami Bizottsága, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság Szövetségi Műszaki- és Beruházásfejlesztési Minisztériuma

— irányadónak tekintve a Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsának ajánlásait;

— kiindulva a szocialista internacionalizmus, a teljes egyenjogúság, a szuverenitás és a nemzeti érdekek tiszteletben tartása, a kölcsönös előnyök és az elvtársi kölcsönös segítségnyújtás elveiből;

— nagy jelentőséget tulajdonítva a tudományos és műszaki kutatások anyagi-műszaki ellátásának;

— teljesebben felhasználni kívánva e téren az együttműködést,

megkötötték a jelen Egyezményt:

1. cikk

1. A Szerződő Felek megállapodtak abban, hogy elősegítik az együttműködés kibővítését és elmélyítését az országaikban elvégzendő tudományos és műszaki kutatások anyagi-műszaki ellátása terén.

2. A tudományos és műszaki kutatások anyagi-műszaki ellátása terén megvalósítandó együttműködés a következő fő feladatok megoldására irányul:

— a tudományos-kutatási célokra kis mennyiségben szükséges, főleg nem sorozatban gyártott tudományos berendezések, műszerek, készülékek különleges fajtái, vegyszerek, reagensek, analitikai etalonanyagok és más termékek, szerelvények és anyagok (a továbbiakban: tudományos berendezések) kereskedelmi alapon történő cseréje volumenének bővítése és operativitásának növelése;

— a tudományos berendezések egyes fajtáihoz szükséges anyag- és alkatrészkészletek létrehozásával, valamint a tudományos berendezéseknek a harmadik országokban történő vásárlásával kapcsolatban az érdekelt Szerződő Felek tevékenységének egyeztetése;

— a tudományos berendezések kölcsönzésével és bérletével kapcsolatos kölcsönös szolgáltatások terjedelmének bővítése;

— a tudományos és műszaki kutatások hatékonyságának növelése szempontjából jelentős — és az érdekelt Szerződő Félnek egyeztetett feltételek mellett — átadható tudományos berendezések új fajtáira vonatkozó különböző formájú rendszeres kölcsönös tájékoztatás megszervezése;

— új tudományos berendezések létrehozása céljából a szükséges esetekben javaslatok készítése az érdekelt országok — amelyek hatóságai a jelen Egyezményt megkötötték — szervezetei által végzendő tudományos-műszaki fejlesztésre.

2. cikk

1. Az együttműködés szervezésére a Szerződő Felek megalakítják — a jelen egyezménynek megfelelően — a tudományos és műszaki kutatások anyagi-műszaki ellátásával kapcsolatos együttműködéssel foglalkozó Tanácsot (a továbbiakban: Tudományos Berendezésekkel Foglalkozó Tanács), amelyben mindegyik Szerződő Fél meghatalmazott képviselője révén képviseltetni magát.

2. A tudományos berendezések kölcsönös szállításaival, kölcsönzésével és bérletével kapcsolatos konkrét intézkedések, valamint a kölcsönös elszámolásokkal kapcsolatos más intézkedések megvalósítására a Szerződő Felek kijelölik az alábbi szervezeteket, amelyek a külkereskedelmi műveletek elvégzését biztosítják:

a Bolgár Népköztársaság részéről a „Technika" Külkereskedelmi Vállalatot; a Magyar Népköztársaság részéről a Magyar Tudományos Akadémia Kutatási Ellátási Szolgálatát „Akadimport"-ot; a Német Demokratikus Köztársaság részéről a „Zentralstelle für Forschungsbedarf"-ot; a Mongol Népköztársaság részéről a „Technoimport" Egyesülést; a Lengyel Népköztársaság részéről a „MERA" Automatikával és Mérőkészülékekkel Foglalkozó Egyesülést; a Román Szocialista Köztársaság részéről a „Technoimport"-ot; a Szovjet Szocialista Köztársaság Szövetsége részéről a „VNESTECHNIKA" Össz-szövetségi Egyesülést; a Csehszlovák Szocialista Köztársaság részéről a „Szluzsba Vyzkumu" Tudományos és Műszaki Kutatásokat ellátó Kereskedelmi és Műszaki Vállalatot.

A Szerződő Felek megváltoztathatják a külkereskedelmi műveletek végzését ellátó szervezeteket az Egyezmény keretein belül vállalt kötelezettségek megsértése nélkül. A szervezetek megváltoztatását a Szerződő Felek kötelesek azonnal az Egyezmény letéteményese révén a többi Szerződő Féllel közölni.

3. A tudományos berendezések kölcsönös szállításainak, ezen belül a találmányok védelmének kérdéseit és az átadásra kerülő tudományos berendezésekre vonatkozó adatok titokban tartásának konkrét feltételeit a 2. pontban említett, vagy az országok — amely országok hatóságai a jelen Egyezményt megkötötték — többi illetékes szervezeteivel megkötésre kerülő megfelelő szerződésekben határozzák meg.

3. cikk

A Tudományos Berendezésekkel Foglalkozó Tanács az alábbi fő funkciókat látja el:

1. a tudományos berendezések cseréje és a tudományos berendezések új fajtáiról szóló kölcsönös tájékoztatás cseréje (katalógusok, tájékoztató anyagok cseréje, kiállítások rendezése stb.) terén szükséges intézkedések kidolgozásáva és megvalósításával kapcsolatban megvizsgálja a Szerződő Felek javaslatait és egyezteti ezen intézkedések megvalósításának módjait;

2. a Tudományos Berendezésekkel Foglalkozó Tanácsban résztvevő Szerződő Felek meghatalmazott képviselői révén elősegíti a tudományos kutató és más szervezetek képviselői közötti kapcsolatok kialakítását a tudományos berendezések egyes fajtáinak cseréje, kölcsönzése és bérlete iránti érdekeltségük feltárása céljából;

3. javaslatokat dolgoz ki a tudományos és műszaki kutatások anyagi-műszaki ellátása terén az együttműködés további tökéletesítésére vonatkozóan, és ezen belül javaslatokat dolgoz ki a későbbi időszakban egy speciális nemzetközi szervezetnek az érdekelt Szerződő Felek által történő létrehozására vonatkozóan.

4. cikk

1. A Tudományos Berendezésekkel Foglalkozó Tanács munkaterveinek jóváhagyása valamennyi Szerződő Fél meghatalmazott képviselőjének egyetértésével történik.

2. A Tudományos Berendezésekkel Foglalkozó Tanács által megvizsgálásra kerülő többi kérdésben a Szerződő Felek meghatalmazott képviselői szótöbbséggel határoznak. Emellett a Tudományos Berendezésekkel Foglalkozó Tanács határozatai nem kötelezőek azokra a Felekre, amelyek bejelentették, hogy azokkal nem értenek egyet. Ezek a Felek azonban érdekeltségük esetében a későbbiekben csatlakozhatnak az elfogadott határozatokhoz.

3. A csak néhány Szerződő Felet érintő kérdések a Feleknek a Tudományos Berendezésekkel Foglalkozó Tanácsban résztvevő meghatalmazott képviselői egyetértésével kerülnek megoldásra.

5. cikk

1. A Tudományos Berendezésekkel Foglalkozó Tanács üléseit évenként legalább kétszer felváltva a Szerződő Felek országaiban tartja.

2. A Tudományos Berendezésekkel Foglalkozó Tanács ülésén annak a Szerződő Félnek a meghatalmazott képviselője elnököl, amely az adott értekezletet megrendezi.

3. A Tudományos Berendezésekkel Foglalkozó Tanács üléseit valamennyi Szerződő Fél meghatalmazott képviselőinek részvételével bonyolítják le. Mindegyik Szerződő Fél a Tudományos Berendezésekkel Foglalkozó Tanácsban egy szavazattal rendelkezik.

4. A Tudományos Berendezésekkel Foglalkozó Tanács Titkárságának feladatait a soron következő ülést megelőző időszakban a Tudományos Berendezésekkel Foglalkozó Tanács azon meghatalmazott képviselőjének szervezete látja el, aki a Tanács adott ülésének elnöke lesz.

5. A Tudományos Berendezésekkel Foglalkozó Tanács illetékességébe tartozó egyes kérdések — ideértve a Tanács munkaterv-tervezeteinek előkészítésével összefüggő egyes kérdéseket is — egyeztetése az ülések közötti időszakban a Tudományos Berendezésekkel Foglalkozó Tanácsban résztvevő Szerződő Felek meghatalmazott képviselői közötti megállapodás útján meghatározott munkarend szerint történik.

6. cikk

A Tudományos Berendezésekkel Foglalkozó Tanács tevékenységében figyelembe veszi a KGST Tudományos és Műszaki Kutatásokat Koordináló

Bizottságának az Egyezmény tárgyát képező kérdésekkel kapcsolatos ajánlásait és a szükséghez mérten vagy a Bizottság kérésére tájékoztatja a Bizottságot a Tudományos Berendezésekkel Foglalkozó Tanács munkájával kapcsolatos kérdésekről.

7. cikk

A Tudományos Berendezésekkel Foglalkozó Tanács üléseinek és a Tanács határozata alapján lebonyolításra kerülő más ülések és értekezletek résztvevőinek költségeit az az ország viseli, amely szakembereit ezekre a rendezvényekre kiküldte.

Az említett rendezvények lebonyolításához szükséges helyiségek és technikai eszközök rendelkezésére bocsátásával kapcsolatos költségeket az az ország viseli, ahol azokat lebonyolítják.

8. cikk

A Szerződő Felek nem viselnek anyagi felelősséget az országaik szervezetei által — a Tudományos Berendezésekkel Foglalkozó Tanácsban egyeztetett intézkedések realizálása céljából — a másik ország szervezeteivel kötött szerződésekben vállalt kötelezettségekért.

9. cikk

A Tudományos Berendezésekkel Foglalkozó Tanács hivatalos nyelve valamennyi Szerződő Fél nyelve. A Tudományos Berendezésekkel Foglalkozó Tanács munkanyelve az orosz nyelv. A munkanyelvre történő fordítást az illetékes Szerződő Felek biztosítják.

10. cikk

A jelen Egyezmény nem érinti a Szerződő Felek által egymás közt vagy harmadik országok szerveivel vagy szervezeteivel kötött Egyezményekből adódó jogokat és kötelezettségeket.

11. cikk

A jelen Egyezmény meghatározatlan időre kerül megkötésre.

12. cikk

A jelen Egyezmény az országokban érvényes törvényeknek megfelelően kerül jóváhagyásra és azon a napon lép hatályba, amikor az utolsó Szerződő Fél is átadja az Egyezmény letéteményesének a jóváhagyásról szóló értesítést. Az Egyezmény azonban ideiglenesen hatályba lép aláírásának napjától kezdve.

13. cikk

A jelen Egyezményt a Szerződő Felekkel történt egyeztetés alapján lehet kiegészíteni vagy módosítani.

14. cikk

Bármelyik Szerződő Fél felmondhatja a jelen Egyezményben való részvételét — írásban értesítve erről az Egyezmény letéteményesét — bármelyik év június végéig.

Az Egyezményben való részvétel felmondása a következő év január 1-én lép életbe.

15. cikk

A jelen Egyezményhez az összes Szerződő Fél egyetértésével csatlakozhatnak más országok illetékes hatóságai, amiről ezek írásbeli értesítést juttatnak el az Egyezmény letéteményeséhez. Az ilyen csatlakozás feltételeit a Szerződő Felek határozzák meg, a csatlakozásról szóló bejelentést benyújtó hatósággal történt megállapodás alapján. Az ilyen csatlakozás az összes Szerződő Fél beleegyezésének beérkezése után lép életbe, amiről a letéteményes a Szerződő Feleket értesíti.

16. cikk

Az Egyezmény érvényét veszti, ha a Szerződő Felek legalább kétharmada felmondja az Egyezményben való részvételét.

17. cikk

A jelen Egyezményt megőrzésre a Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsa Titkárságának adják át, amely a jelen Egyezmény letéteményesének funkcióit látja el.

Az Egyezmény 1971. június 6-án Várnában egy orosz nyelvű példányban készült. A jelen Egyezmény hiteles másolatait a letéteményes elküldi az összes Szerződő Félnek.

A Bolgár Népköztársaság Tudományos és Műszaki Fejlesztési Állami Bizottsága nevében
Bjelomizsov V. s. k.,

A Magyar Tudományos Akadémia nevében
Láng I. s. k.,

A Német Demokratikus Köztársaság Tudományos és Műszaki Minisztériuma nevében
Grampp W. s. k.,

A Mongol Népköztársaság Minisztertanács mellett működő Tudományos-Kutatási Munkákat Koordináló Tanácsa nevében
Das M. s. k.,

A Lengyel Népköztársaság Tudományos és Műszaki Bizottsága nevében
Metera J. s. k.,

A Román Szocialista Köztársaság Tudományos és Technológiai Országos Tanács nevében
Berbuleszku N. s. k.,

A Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége Minisztertanácsának Tudományos és Műszaki Állami Bizottsága nevében
Konyusko V. s. k.,

A Csehszlovák Szocialista Köztársaság Szövetségi Műszaki és Beruházásfejlesztési Minisztériuma nevében
Mrazek A. s. k."

3. §.

A rendelet végrehajtásáról a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára gondoskodik.

Aczél György s. k.,
a Minisztertanács elnökhelyettese

A Minisztertanács 31/1974. (VII. 15.) számú

rendelete

a munkabérek kiegészítéséről

1. §.

(1) E rendelet hatálya kiterjed a vállalatokra és az azokkal munkaviszonyban, tagsági, illetőleg szolgálati viszonyban vagy betegségi biztosítási kötelezettség alá eső bedolgozói munkaviszonyban álló dolgozókra.

(2) E rendelet alkalmazásában vállalat: az állami vállalat, az állami költségvetési szerv, az állam más önálló gazdálkodó szerve, az ipari szövetkezet, a fogyasztási, értékesítő és beszerző szövetkezet, a szövetkezeti vállalat, a közös vállalat (ideértve a részvénytársaság, illetőleg korlátolt felelősségű társaság formájában működő közös vállalatokat is), az egyesülés (ha különálló szervezete van), a szövetkezeti közös vállalat és közös vállalkozás, a társadalmi szervezet és vállalata, intézménye, az egyesület, a vízgazdálkodási társulat, továbbá minden olyan szervezet — a (3) bekezdés *a)* pontjában felsoroltak kivételével — amely dolgozót munkaviszony keretében foglalkoztat és a magánmunkáltató is.

(3) Nem terjed ki a rendelet hatálya:

a) a mezőgazdasági termelőszövetkezetre, továbbá a bármely formában létrehozott gazdasági vagy szövetkezeti társulásra, amelyeknek alapítói (résztvevői) kizárólag mezőgazdasági termelőszövetkezetek,

b) a (2) bekezdésben felsorolt szervezetekkel második vagy további munkaviszonyban álló dolgozókra,

c) az olyan foglalkoztatottakra, akik nyugdíjban, járadékban vagy egyéb rendszeres szociális juttatásban részesülnek.

2. §.

(1) A vállalat a dolgozónak havonta ötven forint munkabérkiegészítést köteles fizetni abban a hónapban, amelyben a dolgozó munkabérben, munkadíjban, a tartalékos katonai szolgálatot teljesítő keresetkiegészítésben, táppénzben és terhességi-gyermekágyi segélyben részesül.

(2) Munkabérkiegészítés havonta egy ízben jár. A MIL-lapon fel kell tüntetni, hogy a dolgozó munkaviszonya megszűnésének hónapjában részesült-e munkabérkiegészítésben.

(3) A munkabérkiegészítés mentes a munkabért terhelő levonásoktól, valamint adó, járulék-, nyugdíj-, táppénz-, terhességi-gyermekágyi segély- és tagdíj-alapot sem képez; nem vehető továbbá figyelembe a munkaviszony alapján járó juttatásoknál, és nem lehet beszámítani az átlagkeresetbe.

3. §.

A munkabérkiegészítést a bérjellegű egyéb költségek között elkülönítetten kell elszámolni.

4. §.

Ez a rendelet 1974. szeptember 1. napján lép hatályba. A bérkiegészítést első alkalommal a szeptemberi bérkifizetések időpontjában kell folyósítani.

Fock Jenő s. k.,
a Minisztertanács elnöke

A Minisztertanács 32/1974. (VII. 15.) számú

rendelete

a nyugellátások és egyéb ellátások, valamint a gyermekgondozási segély kiegészítéséről

Általános rendelkezések

1. §.

(1) Az 1974. szeptember 1. előtti időponttól megállapított azon nyugellátásokat és egyéb ellátásokat, amelyeket a 32/1973. (XII. 23.) MT számú rendelettel módosított 45/1970. (XI. 4.) Korm. számú rendelet (a továbbiakban: R.), illetve egyéb jogszabály szerint évenként két százalékkal emelt összegben kell folyósítani. 1974. szeptember 1-től havi 50 forinttal kell kiegészíteni.

(2) Az 1974. szeptember havában szünetelő nyugellátást (egyéb ellátást) attól az időponttól kell kiegészíteni, amelytől a nyugellátás (egyéb ellátás) újból folyósításra kerül.

(3) A havi 50 forint kiegészítést a nyugellátásnak (egyéb ellátásnak) 1974. szeptember 1-ét követően munkaviszony (bedolgozói jogviszony) miatti korlátozása vagy szünetelése esetén is teljes összegben folyósítani kell.

2. §.

(1) Az 1. § (1) bekezdésének hatálya alá tartozó szociális ellátásokon felül 1974. szeptember 1-től havi 50 forinttal kell kiegészíteni a hadkötelezettséget teljesítők érdekvédelméről szóló 19/1964. (VIII. 9.) Korm. számú rendelet és az ezt módosító rendelkezések alapján az 1974. szeptember 1. előtti időponttól

a) a sorkatona eltartásra jogosult hozzátartozója (hozzátartozói) részére megállapított családi segélyt és

b) az önálló foglalkozású tartalékos katonai szolgálatot teljesítő személy eltartásra jogosult hozzátartozója (hozzátartozói) részére megállapított jövedelemkiegészítést.

(2) A családi segély megállapítása szempontjából irányadó kereseti (jövedelmi) értékhatárok 1974. szeptember 1-től havi 50 forinttal emelkednek.

3. §.

A gyermekgondozási segélyre jogosult anyának 1974. szeptember 1-től — a gyermekek számától függetlenül — havi 50 forint kiegészítés jár.

A nyugellátásokra vonatkozó külön rendelkezések

4. §.

Az öregségi (a szolgálati) nyugdíjnak, a rokkantsági nyugdíjnak, a baleseti járadéknak, a baleseti rokkantsági nyugdíjnak, az özvegyi nyugdíjnak, az árvaellátásnak, valamint a szülői nyugdíjnak az 1974. szeptember 1-től megállapításra kerülő és az R. szerint emelt összegét havi 50 forint kiegészítéssel kell növelni.

5. §.

(1) A nyugellátások legkisebb összege, valamint a mezőgazdasági termelőszövetkezeti öregségi, munkaképtelenségi és özvegyi járadék összege 1974. szeptember 1-től havi 50 forinttal emelkedik.

(2) A házastársi pótlék összege 1974. szeptember 1-től havi 50 forinttal emelkedik.

6. §.

A rokkantsági nyugdíj, a baleseti járadék és a baleseti rokkantsági nyugdíj összegét állapotváltozás esetén a kiegészítés figyelmen kívül hagyásával kell módosítani, és az így módosított összeget kell a folyósított kiegészítés összegével növelni.

7. §.

Ha az öregségi vagy a rokkantsági nyugdíjas a nyugdíjazást követően 25 százalékot meghaladó munkaképesség-csökkenés alapján baleseti járadékra válik jogosulttá, öregségi, illetőleg rokkantsági nyugdíjának a kiegészítéssel növelt összegét kell a baleseti járadék kiegészítés nélkül számított összegének 50 százalékával növelni.

8. §.

Az 1974. augusztus 31. után meghalt nyugdíjas hozzátartozói részére az özvegyi nyugdíjat, az árvaellátást, és a szülői nyugdíjat a nyugdíjasnak folyósított kiegészítés figyelmen kívül hagyásával kell megállapítani, és az így megállapított nyugellátást személyenként olyan összeggel kell növelni, mint amilyen összegű kiegészítés a nyugdíjast halálakor megillette.

9. §.

(1) Az özvegyi és a szülői nyugdíj megosztása esetén a jogosultakat a kiegészítés teljes összege külön-külön megilleti.

(2) A hozzátartozói nyugellátásokat akkor is a kiegészítés teljes összegével kell növelni, ha ennek következtében a hozzátartozói nyugellátások együttes összege az özvegyi nyugdíj két és félszeresét meghaladja.

10. §.

Az 1974. augusztus 31-ét követő házasságkötés esetén járó végkielégítés összegét a kiegészített özvegyi nyugdíj figyelembevételével kell megállapítani akkor is, ha az özvegyi nyugdíj folyósítása szünetel.

11. §.

(1) Havi 100 forinttal emelkedik 1974. szeptember 1-től az az összeghatár, ameddig az öregségi, a rokkantsági és a baleseti rokkantsági nyugdíjhoz házastársi pótlék állapítható meg.

(2) Havi 50 forinttal emelkedik 1974. szeptember 1-től az az összeghatár, ameddig

a) a saját jogú nyugellátás és az özvegyi nyugdíj együttesen folyósítható és

b) az öregségi, a rokkantsági és a baleseti rokkantsági nyugdíj munkaviszonyra (bedolgozói jogviszonyra) tekintet nélkül folyósítható.

Az egyéb ellátásokra vonatkozó külön rendelkezések

12. §.

(1) 1974. szeptember 1-től havi 50 forinttal fel kell emelni

a) az átmeneti segély legkisebb összegét,

b) a jogszabályok szerint meghatározott összegben járó szociális ellátások összegét,

c) az eltartott hozzátartozó után megállapított kiegészítő ellátás összegét,

d) a szociális ellátások megállapítására és folyósítására vonatkozó — a jogszabályokban megjelölt — összeghatárokat, illetőleg kereseti (jövedelmi) értékhatárokat,

e) az 1974. szeptember 1-től megállapításra kerülő átmeneti segélynek a kiegészítés nélküli öregségi nyugdíj alapján számított összegét,

f) az átmeneti segély (rendszeres szociális járadék) és az özvegyi nyugdíj együttes folyósítási összeghatárát.

(2) A megosztva folyósított ellátásokat személyenként kell havi 50 forinttal felemelni.

Vegyes rendelkezések

13. §.

(1) A havi 50 forint kiegészítés (emelés) csak egy nyugellátáshoz (egyéb ellátáshoz) jár. Ha a nyugellátás mellett egyéb ellátást is folyósítanak, a kiegészítéssel a nyugellátást kell növelni.

(2) A kiegészítés (emelés) mindkét ellátás után megilleti azt az árvát, aki árvaellátása mellett hadiárva járadékban vagy hadigyámolt részére járó nevelési pótlékban részesül.

(3) A 11. § (2) bekezdésének *a)* pontjában, illetőleg a 12. § (1) bekezdésének *f)* pontjában meghatározott összeghatáron belül mind a sajátjogú, mind az özvegyi nyugdíjnak a kiegészítéssel növelt összegét kell folyósítani, ha legalább az egyik a nyugellátások legkisebb összegére vonatkozó szabályok szerint megállapított nyugellátás.

E rendelkezést kell megfelelően alkalmazni abban az esetben is, ha mezőgazdasági termelőszövetkezeti öregségi, munkaképtelenségi vagy öz-

vegyi járadék mellett folyósítható más nyugellátás (egyéb ellátás).

(4) Az 1974. szeptember 1. előtti időponttól megállapított nyugellátások (egyéb ellátások) egyidejű folyósítása esetén az egyik ellátásnak kiegészítéssel történt növelése miatt a másik ellátás összegét csökkenteni nem lehet.

14. §.

A külföldre folyósított nyugellátások (egyéb ellátások) közül csak azokat lehet kiegészíteni, amelyeket társadalombiztosítási (szociálpolitikai) egyezmény alapján kell külföldre folyósítani.

15. §.

Az R. rendelkezéseit a kiegészítéssel növelt nyugellátás (egyéb ellátás) összegére kell a kiegészítést követő naptári évtől alkalmazni.

Hatálybalépés

16. §.

(1) Ez a rendelet 1974. szeptember 1-én lép hatályba; rendelkezéseit — külön határozat (értesítés) hozatala nélkül — hivatalból kell végrehajtani. Kérelemre kell folyósítani a havi 50 forint kiegészítést, ha a nyugellátás (egyéb ellátás) folyósítása munkaviszony (bedolgozói jogviszony) miatt 1974. szeptember havában szünetel.

(2) A havi 50 forint kiegészítéssel (emeléssel) első alkalommal az 1974. szeptemberben kifizetésre kerülő ellátások összegét kell növelni.

Fock Jenő s. k.,
a Minisztertanács elnöke

A Minisztertanács 1035/1974. (VII. 10.) számú

határozata

Országos Közművelődési Tanács létesítéséről

1. A Minisztertanács a közművelődési tevékenység irányításának összehangolására, ellenőrzésére, a közművelődési tevékenység hatékonyságának fejlesztésére Országos Közművelődési Tanácsot (a továbbiakban: Tanács) hoz létre.

A Tanács a Minisztertanács tanácsadó, véleményező, koordináló és ellenőrző szerve.

2. A Tanács hatáskörébe tartozik:

a) fejlesztési koncepciók, irányelvek, javaslatok kidolgozása a közművelődés egészét, illetőleg több szerv közművelődési tevékenységét érintő kérdésekre;

b) a közművelődéspolitika általános vagy egyes szakterületeken történő megvalósulásának értékelése. Ennek keretében az állami szerveket beszámoltatja, a társadalmi szerveket és a szövetkezetek érdekképviseleti szerveit tájékoztatásra kéri fel közművelődési tevékenységükről;

c) a közművelődés egészét érintő minisztertanácsi előterjesztések kezdeményezése, továbbá a közművelődésre vonatkozó minisztertanácsi előterjesztések véleményezése;

d) a közművelődési feladatokat ellátó szervek gyakorlati közművelődési tevékenységének összehangolása;

e) a közművelődés ügyét előmozdító, példamutató módszerek és megoldások bevezetésének erkölcsi és anyagi ösztönzőkkel való segítése;

f) mindaz, amellyel a Minisztertanács megbízza.

3. *a)* A Tanács elnöke: *Aczél György*, a Minisztertanács elnökhelyettese.

A Tanács alelnökei:

dr. Orbán László kulturális miniszter,

Virizlay Gyula, a Szakszervezetek Országos Tanácsának titkára,

Barabás János, a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottságának titkára.

A Tanács titkára: *Takács Kálmán*.

b) A Tanács tagjai:

a belkereskedelmi miniszter,
a belügyminiszter,
az építésügyi és városfejlesztési miniszter,
a honvédelmi miniszter,
a kohó- és gépipari miniszter,
a könnyűipari miniszter,
a közlekedés- és postaügyi miniszter,
a kulturális miniszter,
a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter,
a munkaügyi miniszter,
a nehézipari miniszter,
az oktatási miniszter,
a pénzügyminiszter,
az Országos Tervhivatal elnöke,
a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára,
a Minisztertanács Tanácsi Hivatalának elnöke,
a Magyar Rádió és Televízió elnöke,
az Országos Testnevelési és Sporthivatal elnöke,

illetőleg az általuk kijelölt helyettesük.

c) A Minisztertanács felkéri a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága Tudományos, Közoktatási és Kulturális Osztályát, a Szakszervezetek Országos Tanácsának főtitkárát, az Országgyűlés Kulturális Bizottságának elnökét, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának elnökét, a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottságának első titkárát, a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsának elnökét, az Ipari Szövetkezetek Országos Tanácsának elnökét, a Fogyasztási Szövetkezetek Országos Tanácsának elnökét, valamint a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat elnökét, hogy képviselője a Tanács munkájában állandó tagként vegyen részt.

d) A Tanács Elnöksége felhatalmazást kap arra, hogy felkérje a Tanács munkájában való közreműködésre a művészeti szövetségeket, valamint a *c)* pontban nem említett társadalmi szervezeteket.

e) A Tanács elnöke a Tanács tagjává kinevezheti — a *b)*—*d)* pontban említettek mellett — a közművelődésben dolgozó, kiemelkedő személyeket is.

4. A Tanács ülései közötti időszakokban — a Tanács hatáskörében — a Tanács Elnöksége jár el.

5. A Tanács Elnöksége a Tanács elnökéből, az alelnökökből, a titkárból, valamint

a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának,

a Hazafias Népfront Országos Tanácsának,

a Kulturális Minisztériumnak,

az Oktatási Minisztériumnak,

az Országos Tervhivatalnak,

a Pénzügyminisztériumnak,

a Magyar Rádió és Televíziónak és

a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsának

a Tanácsban résztvevő képviselőiből áll.

Az Elnökség üléseire a témában érdekelt egyéb szervek képviselői is meghívhatók tanácskozási joggal.

6. A Tanács működése nem érinti a minisztereknek (országos hatáskörű szervek vezetőinek) jogszabályokban megállapított jogkörét és felelősségét.

7. A Tanács, illetőleg az Elnökség állást foglal a közművelődés átfogó és elvi jellegű kérdéseiben, valamint az állami szervekre a közművelődési tevékenység operatív összehangolására kötelező határozatot hoz.

8. A Tanács, illetőleg az Elnökség állásfoglalásai és határozatai ellen a Tanács tagjai, illetőleg a miniszterek (országos hatáskörű szervek vezetői) a Minisztertanácshoz előterjesztéssel élhetnek.

9. A Tanács és az Elnökség munkájában messzemenően támaszkodik a társadalmi szervek tevékenységére, ugyanakkor részükre — felkérésre — iránymutatást ad a közművelődés kérdéseiben.

10. A Tanács és az Elnökség állásfoglalásait az elnök mondja ki.

A Tanács és az Elnökség feladatait féléves munkaterv alapján végzi; munkatervét a Minisztertanács hagyja jóvá.

A Tanács állapítja meg saját és az Elnökség ügyrendjét.

A Tanács elnöke a Tanács és az Elnökség üléseiről a Minisztertanács soron következő ülésén köteles beszámolni.

11. A Tanács működésével kapcsolatos igazgatási és ügyviteli feladatokat a Tanács Titkársága látja el.

12. A Tanács és a Titkárság működési költségeinek fedezetét az 1974. évben a Kulturális Minisztérium költségvetésében, 1975. január 1-től pedig a Minisztertanács Titkárságának költségvetésében kell biztosítani.

13. Ez a határozat a kihirdetés napján lép hatályba; egyidejűleg az Országos Közművelődési Tanács létesítéséről szóló 2003/1972. (III. 28.) Korm. számú, valamint az ezt módosító 2037/1973. (X. 31.) Mt. h. számú és a 2015/1974. (IV. 2.) Mt. h. számú határozat hatályát veszti.

Fock Jenő s. k.,
a Minisztertanács elnöke

A Minisztertanács 1036/1974. (VII. 10.) számú

határozata

a Tudományos Minősítő Bizottság tagjának felmentéséről, illetőleg kinevezéséről

1. A Minisztertanács *Donhoffer Szilárd* akadémikust — akadémiai osztályelnökké történt megválasztása folytán — a Tudományos Minősítő Bizottságban viselt tagsága alól felmenti, és egyidejűleg *Kesztyűs Loránd* akadémiai levelező tagot a Tudományos Minősítő Bizottság tagjává kinevezi.

2. Ez a határozat a kihirdetése napján lép hatályba. Az 1031/1973. (VIII. 16.) Mt. h. számú határozat 2. pontja ennek megfelelően módosul.

Aczél György s. k.,
a Minisztertanács elnökhelyettese

Miniszteri rendeletek és utasítás

A munkaügyi miniszter 13/1974. (VI. 30.) MüM számú

rendelete

a Munka Törvénykönyve költségvetési szerveknél történő végrehajtásáról szóló 14/1967. (XI. 9.) MüM számú rendelet módosításáról

A Munka Törvénykönyve végrehajtásáról szóló 34/1967. (X. 8.) Korm. számú rendelet 125. §-ának (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a pénzügyminiszterrel és a Szakszervezetek Országos Tanácsával egyetértésben a következőket rendelem:

1. §.

A Munka Törvénykönyve költségvetési szerveknél történő végrehajtásáról szóló 14/1967. (XI. 9.) MüM számú rendelet 6. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Az egészségügyi ágazatra nézve a miniszter a munkaügyi miniszterrel egyetértésben az éjsza-

kai pótlék mértékét a (2) bekezdéstől eltérően állapíthatja meg."

2. §.

Ez a rendelet az 1974. évi július hó 1. napján lép hatályba.

Karakas László s. k.,
munkaügyi miniszter

A munkaügyi miniszter és a pénzügyminiszter 16/1974. (VII. 1.) MüM—PM számú

együttes rendelete

az ösztöndíjjal külföldön tartózkodók munkaviszonyáról szóló 5/1970. (VII. 23.) MüM—PM számú együttes rendelet kiegészítéséről

A Szakszervezetek Országos Tanácsával egyetértésben a következőket rendeljük:

1. §.

Az ösztöndíjjal külföldön tartózkodók munkaviszonyáról szóló 5/1970. (VII. 23.) MüM—PM számú együttes rendelet 5. §-a a következő rendelkezéssel egészül ki:

[A rendelet hatálya alá tartozó ösztöndíjasok társadalombiztosítási jogállására a külföldön munkát vállaló magyar állampolgárok társadalombiztosításáról szóló 34/1968. (IX. 21.) Korm. számú rendelet és az ennek végrehajtására kiadott 8/1968. (XI. 26. SZOT számú szabályzat az irányadó]

„azzal, hogy az 1. § (1) bekezdés *a)* pontjában megjelölt ösztöndíjas járulékfizetési kötelezettségét forintban is teljesítheti."

2. §.

Ez az együttes rendelet 1974. július 1. napján lép hatályba.

Karakas László s. k.,
munkaügyi miniszter

Faluvégi Lajos s. k.,
pénzügyminiszter

A munkaügyi miniszter 120/1974. (9) MüM számú

utasítása

egyes egyesületek és társaságok dolgozói munkabérének megállapításáról

A Minisztertanácstól kapott felhatalmazás alapján — a pénzügyminiszterrel és a Szakszervezetek Országos Tanácsával egyetértésben — a következő utasítást adom ki:

1. Az állampolgárok által alapított egyesületek, társaságok, szövetségek, valamint ezek szövetségei (a továbbiakban: szövetség) dolgozóinak munkabérét a 11/1974. (V. 28.) MüM számú rendeletnek (a továbbiakban: R.) a C) kategóriájú intézmények dolgozóira vonatkozó rendelkezései szerint kell megállapítani, amennyiben külön jogszabály eltérően nem rendelkezik.

2. A munkaügyi miniszter az egész ország területére kiterjedő szervezettel rendelkező, kiemelkedő jelentőségű szövetség számára — a miniszternek a szakszervezettel együttes javaslatára — engedélyezheti, hogy dolgozóinak munkabérét a R-nek a B) kategóriájú intézmények dolgozóira vonatkozó rendelkezései alapján állapítsa meg.

3. Ez az utasítás 1974. július 1. napján lép hatályba.

4. Az utasítás hatálybalépésével az annak hatálya alá tartozó szervekre vonatkozó korábbi bérrendelkezések hatályukat vesztik.

Buda István s. k.,
munkaügyi minisztériumi
államtitkár

Közlemények

Pályázati felhívás

A Pécsi Orvostudományi Egyetem pályázati felhívása egyetemi tanári állásokra

A Pécsi Orvostudományi Egyetem Rektora pályázatot hirdet 5001 kulcsszámú egyetemi tanári állásra a Gyógyszertani Intézetbe.

A kinevezendő egyetemi tanár feladata és kötelessége:

1. Az intézet igazgatói teendőinek ellátása,

2. Az orvostanhallgatók oktatása és vizsgáztatása, az intézet oktató-nevelő munkájának irányítása,

3. Az intézet tudományos munkájának irányítása és ellenőrzése.

5001 kulcsszámú egyetemi tanári állásra az Urológiai Klinikára.

A kinevezendő egyetemi tanár feladata és kötelessége:

1. A klinika igazgatói teendőinek ellátása,

2. Az orvostanhallgatók oktatása és vizsgáztatása, a klinika oktató-nevelő munkájának irányítása,

3. A klinika gyógyító és tudományos munkájának irányítása, ellenőrzése.

A kinevezendő egyetemi tanárok feladata továbbá a Művelődésügyi Minisztérium 3/1969. (VII. 4.) MM számú rendeletében, valamint az Egyetem Szervezeti és Működési Szabályzatában az egyetemi tanárok feladatául meghatározottak.

Az egyetemi tanárok illetménye a felsőoktatási intézmények oktatói és egyéb alkalmazottai munkabérének megállapításáról szóló 201/1970. (M. K. 5.) MM—MüM számú utasítás melléklete szerint az 5001 kulcsszámú egyetemi tanári állásoknak megfelelő.

A kinevezendő egyetemi tanár köteles a kinevezéstől számított 6 hónapon belül Pécsre költözni. Magángyakorlatot nem folytathat.

A pályázati kérelmeket a hirdetménynek az Egészségügyi Közlönyben történt közzétételétől számított 4 héten belül kell benyújtani a Rektori Hivatalhoz (7624 Pécs, Szigeti út 12.).

A pályázati kérelemnek *tartalmaznia* kell:

— a pályázó munkahelyét, beosztását, besorolását, illetményét,

— a pályázó eddigi szakmai munkájának és munkaeredményének részletes ismertetését, ezenkívül oktatói és tudományos munkájának részletes ismertetését, az általa készített közlemények felsorolását, kitüntetését, nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait, a pályázó tudományos és oktató munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz *csatolni* kell:

— részletes önéletrajzot,

— egyetemi oklevelet,

— tudományos fokozatot tanúsító oklevelet, illetve annak hiteles másolatát,

— a felsőoktatási intézménytől beszerzett és kitöltött törzslapot,

— hatósági erkölcsi bizonyítványt,

— tudományos közlemények egy-egy különlenyomatát.

Pécs, 1974. július 3.

Dr. Tigyi József s. k.,
a Pécsi Orvostudományi Egyetem rektora

Pályázati felhívás

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA DUNÁNTÚLI TUDOMÁNYOS INTÉZETE (Pécs) pályázatot hirdet egy tudományos segédmunkatársi állás betöltésére szociológusi munkakörben.

A kinevezendő tudományos segédmunkatárs feladata:

Az Intézet területfejlesztéssel kapcsolatos szociológiai kutatásaiban részvétel; valamint kisebb szociológiai vizsgálatok lefolytatása, együttműködés külső munkatársakkal.

Pályázhatnak azok, akik egyetemi végzettséggel és szociológiai gyakorlattal rendelkeznek. Határozott idejű alkalmazás ideje 3 év. Ezen idő alatt meg kell szerezni az egyetemi doktori oklevelet és egy idegen nyelvből állami nyelvvizsgát kell letenni. Besorolás a munkaügyi miniszter 2/1974. (II. 17.) MüM számú rendeletében foglaltak szerint a 914 kulcsszámú tudományos segédmunkatársi státusba történik.

A pályázati kérelem határideje: 1974. szeptember 1.

Alkalmazás időpontja: 1974. szeptember 15.

A pályázat benyújtásának helye: Magyar Tudományos Akadémia Dunántúli Tudományos Intézete, intézeti igazgató. 7601. Pécs, Pf. 199.

A pályázathoz *mellékelni* kell:

1. Önéletrajz,
2. A végzett szak megnevezése,
3. Szakmai érdeklődési terület,
4. A szigorlati tárgyak vizsgaeredményei,
5. Szakmai referencia (zárt borítékban) tetszőlegesen megválasztott egyetemi oktatótól.

Bihari Ottó s. k.,
akadémikus, intézeti igazgató

Pályázati felhívás

A Magyar Tudományos Akadémia Művészettörténeti Kutató Csoportja az 1974—75-ös tanévre pályázatot hirdet olyan általános és középiskolai tanárok részére, akik önálló kutatómunkát végeznek a magyar művészet történetére vonatkozó bármely — de még sehol nem publikált — témában. A további kutatást a megbízó intézet havi 500 Ft ösztöndíjjal támogatja. A pályázók ez év *október 30-ig* küldhetik be tématervüket vagy munkájuk jellegét bemutató dolgozatukat, önéletrajz és munkahelyi javaslat kíséretében a Művészettörténeti Kutató Csoport igazgatójához (1250 Budapest 1. Postafiók 27.)

Marosi Ernő s. k.,
igazgató h.

Pályázati felhívás

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Társadalomtudományi Főosztálya pályázatot hirdet a felügyelete alá tartozó Pszichológiai Intézet központi gyakornoki helyének betöltésére.

Kutatási tématerület: Az ifjúkor személyiségpszichológiai problémái.

A pályázóknak egyetemi pszichológiai végzettséggel kell rendelkezniük. A pályázathoz csatolni kell az alábbi okmányokat, illetve adatokat:

1. Önéletrajz 2 példányban,
2. A végzett szak megnevezése,
3. Egyetemi oklevél,
4. Egyetemi, szakmai ajánlás,
5. Az egyetemi KISZ szervezet ajánlása.

A pályázatot az Intézet igazgatójához kell benyújtani az az alábbi címre:

MTA Pszichológiai Intézet, 1394 Budapest, Szondy u. 83/85

Dr. Tomka Imre s. k.,
intézeti igazgató

Pályázati felhívás

Az MTA Szegedi Biológiai Központ Növényélettani Intézete pályázatot hirdet két tudományos segédmunkatársi helyre a következő témakörben:

1. Növényi virus-gazda kapcsolat vizsgálata protoplaszt-technika segítségével.

2. Protoplaszt-technikával előállított szomatikus hibridek citológiai vizsgálata.

Pályázhatnak szakbiológusok és biológia-kémia szakos tanárok. A pályázatnak tartalmaznia kell:

— részletes önéletrajzot,

— a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását és eddigi szakmai munkájának részletes ismertetését,

— jelenlegi munkahelye, állami, társadalmi szervek részletes ajánlását,

— ez évben végzőknél szakmai referenciát zárt borítékban tetszőlegesen megválasztott egyetemi oktatótól.

A pályázatot a fent megjelölt mellékletekkel együtt 1974. szeptember 15-ig az MTA Szegedi Biológiai Központ Személyzeti Osztályára (6701, Szeged, Pf. 521.) kell benyújtani.

Szeged, 1974. július 24.

Dr. Farkas Gábor s. k.,
int. igazgató

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden hétfőn* 16—17.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Központi Igazgatási Titkárság

Kónya Albert akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke *minden hétfőn* 14—15 óráig, *Kulcsár Kálmán* akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig *minden csütörtökön* 14—15 óráig tart fogadóórát. Előzetes bejelentés a 127—294 telefonon, a 18—64-es mellékállomáson lehetséges.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Központi Igazgatási Titkárságának vezetője

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, 1363 Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 1200 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál KHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96 162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,— Ft.

Egyes példányok beszerezhetők az 1055 Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,— Ft.

74.696 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

314149

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

XXIII. (1974.) ÉVFOLYAM 16. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1974. OKTÓBER 4.

TARTALOM

Személyi rész 293

Jogszabályok
1039/1974. (VIII. 7.) Mt. h. Az 1031/1973. (VIII. 16.) Mt. h. számú határozat módosításáról 294
1041/1974. (VIII. 7.) Mt. h. Közművelődési Alap létesítéséről 294

Az Akadémia elnökének és főtitkárának utasításai
1/1974. (A. K. 16.) MTA Az államigazgatási és igazságszolgáltatási dolgozók munkaviszonyának egyes kérdéseiről szóló 38/1973. (XII. 27.) MT számú és a 14/1973. (XII. 27.) MüM számú rendeletek végrehajtásáról 294
9/1974. (A. K. 16.) MTA—F. Az MTA által támogatott kutatóhelyek kutatási eredményeinek hasznosításával kapcsolatos gazdálkodási és anyagi érdekeltségi rendszerről szóló 8/1971. (A. K. 9.) MTA—F. számú utasítás módosításáról 295

Közlemények
Az MTA Pszichológiai Intézete pályázati felhívása 295
Az MTA Számítástechnikai és Automatizálási Kutató Intézete pályázati felhívása 296
A Kossuth Lajos Tudományegyetem pályázati hirdetménye 296
Az Agrártudományi Egyetem pályázati felhívásai ... 297
A Munkaügyi Minisztérium és a Szakszervezetek Országos Tanácsa felhívása 298
Az MTA Zenetudományi Intézete Igazgató Tanácsának személyi összetétele 298
A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadóórája 298
A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája 298

Személyi rész

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa

60. születésnapja alkalmából, tudományos munkássága és tudományos közéleti tevékenysége elismeréséül

Farkas Lorándnak, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjának, a Magyar Tudományos Akadémia Alkaloidkémiai Tanszéki Kutató Csoportja tudományos tanácsadójának a

MUNKA ÉRDEMREND

arany fokozata;

a marxista neveléstudomány kialakításában kifejtett tevékenység elismeréséül

dr. Földes Évának, a neveléstudományok doktorának, a Magyar Tudományos Akadémia Pedagógiai Kutató Csoportja tudományos tanácsadójának;

60. születésnapja alkalmából, tudományos munkássága elismeréséül

dr. Toldi Ferencnek, az állam és jogtudományok kandidátusának, az MTA Állam- és Jogtudományi Intézete osztályvezetőjének a

MUNKA ÉRDEMREND

arany fokozata;

*dr. Ruzsás Lajos*nak, a történettudományok kandidátusának, az MTA Dunántúli Tudományos Intézete tudományos osztályvezetőjének a

MUNKA ÉRDEMREND

ezüst fokozata

kitüntetést adományozta.

Jogszabályok

A Minisztertanács 1039/1974. (VIII. 7.) számú határozata

az 1031/1973. (VIII. 16.) Mt. h. számú határozat módosításáról

1. A Minisztertanács dr. *Polinszky Károly* oktatási minisztert, az MTA levelező tagját miniszterré történt megválasztása folytán a Tudományos Minősítő Bizottságban viselt tagsága alól — saját kérésére — felmenti, és egyidejűleg az Oktatási Minisztérium képviselőjeként *Garamvölgyi Károly* miniszterhelyettest a Tudományos Minősítő Bizottság tagjává kinevezi.

2. Ez a határozat a kihirdetése napján lép hatályba. Az 1031 1973. (VIII. 16.) Mt. h. számú határozat 2. pontja ennek megfelelően módosul.

Aczél György s. k.,
a Minisztertanács elnökhelyettese

A Minisztertanács 1041/1974. (VIII. 7.) számú határozata

Közművelődési Alap létesítéséről

1. A Minisztertanács a közművelődéspolitika gyakorlati végrehajtásának elősegítésére és a központi irányítás hatékonyságának fokozására Közművelődési Alapot (a továbbiakban: Alap) létesít.

2. Az Alap forrásai:

a) a Kulturális Minisztérium költségvetésének előirányzataiból e célra biztosított összegek;

b) a minisztériumok, az országos hatáskörű szervek, a társadalmi szervezetek országos központjai által az Alapnak átadott pénzeszközök, valamint a szövetkezetek országos érdekképviseleti szerveinek önkéntes felajánlásai.

3. Az Alapot a Kulturális Minisztérium kezeli.

4. Az Alap kiegészítő támogatást biztosíthat

a) a közművelődési ellátás fejlesztését szolgáló, helyileg kezdeményezett beruházásokhoz, legfeljebb a fejlesztési költség 50%-áig;

b) a közművelődéspolitika céljait segítő új módszerek és megoldások, tevékenységi formák kialakításához és bevezetéséhez legfeljebb két éven át.

5. Az Alapból nyújtott támogatás meghatározott célú, az állami (tanácsi) költségvetésben és a vállalatok, valamint a társadalmi szervezetek és a szövetkezetek, hozzájárulásából biztosított összegek kiegészítésére, illetőleg felhasználásuk összehangolására és befolyásolására szolgál; az Alap önmagában nem lehet a beruházások kizárólagos forrása.

6. Az Alapból támogatást a közművelődésben részt vevő állami (tanácsi) szervek és intézmények a fővárosi, megyei tanács végrehajtó bizottsága, a társadalmi szervezetek és a szövetkezetek országos központjuk (érdekképviseleti szervük) útján, az országos hatáskörű szervek pedig közvetlenül igényelhetnek.

7. Az Alapból történő támogatási igényt a kulturális miniszterhez kell benyújtani. A támogatási igényeket — véleményével és javaslataival ellátva — a kulturális miniszter terjeszti az Országos Közművelődési Tanács elé.

8. Az előterjesztett igényekre vonatkozó döntést az Országos Közművelődési Tanács hozza.

9. Az Alapból biztosított támogatások felhasználását a kulturális miniszter a felhasználó felügyeleti szervének bevonásával ellenőrzi és tapasztalatairól évente beszámol az Országos Közművelődési Tanácsnak.

10. Ez a határozat a kihirdetése napján lép hatályba, végrehajtásáról a kulturális miniszter a pénzügyminiszterrel és az Országos Tervhivatal elnökével egyetértésben gondoskodik.

Aczél György s. k.,
a Minisztertanács elnökhelyettese

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének és főtitkárának utasításai

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének és főtitkárának 1/1974. (A. K. 16.) MTA számú

együttes utasítása

az államigazgatási és az igazságszolgáltatási dolgozók munkaviszonyának egyes kérdéseiről szóló 38/1973. (XII. 27.) MT számú és a 14/1973. (XII. 27.) MüM számú rendeletek végrehajtásáról

A Minisztertanács 38/1973. (XII. 27.) számú rendeletének 24. § (3) bekezdésében foglaltak alapján — a munkaügyi miniszterrel egyetértésben — a következő utasítást adjuk ki.

1. §

Az utasítás hatálya kiterjed a Magyar Tudományos Akadémia (a továbbiakban: Akadémia) központi szerveire, így: az Akadémia Központi Hivatalára, a Tudományos Testületi Titkárságra, a Tudományos Minősítő Bizottság Titkárságára, illetve ezen szervek munkaviszonyban álló dolgozóira.

2. §

Az Akadémia központi szerveinél a vezetői és az ügyintézői munkakörökben foglalkoztatott dolgozóknak a „Magyar Tudományos Akadémia Hivatalának főtanácsosa", illetőleg „tanácsosa" cím adományozható. A címet az Akadémia Tudományos Testületi Titkársága, továbbá a Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága munkatársait illetően az Akadémia elnöke, az Akadémia Központi Hivatala szakigazgatása dolgozóinak esetében pedig az Akadémia főtitkára adományozza.

3. §

Ez az utasítás közzététele napján lép hatályba. Egyidejűleg a Munka Törvénykönyve és a 34/1967. (X. 8.) Korm. számú rendelet egyes rendelkezéseinek végrehajtására kiadott 3/1968. (A. K. 9.) MTA számú utasítás az ezen utasítás 1. §-ban megjelölt szervek dolgozói tekintetében hatályát veszti. Ugyancsak hatályát veszti az Akadémia főtitkára 5/1970. (A. K. 15.) MTA—F. számú utasítása 4. pontjának az a rendelkezése is, hogy a „Kiváló Dolgozó" kitüntető jelvénnyel 12 munkanap rendkívüli jutalomszabadság jár.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
a Magyar Tudományos Akadémia elnöke

Köpeczi Béla s. k.,
a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának 9/1974. (A. K. 16.) MTA—F. számú

utasítása

az MTA által támogatott kutatóhelyek kutatási eredményeinek hasznosításával kapcsolatos gazdálkodási és anyagi érdekeltségi rendszerről szóló 8/1971. (A. K. 9.) MTA—F. számú utasítás módosításáról

Az akadémiai kutatóhelyek gazdálkodási és anyagi érdekeltségi rendszerének szabályozásáról kiadott 4/1974. (A. K. 5.) MTA—F. számú utasításban foglalt rendelkezések alapján a 8/1971. (A. K. 9.) MTA—F. számú utasítást (a továbbiakban Ut.) a következők szerint módosítom:

1. §

Az Ut. 3. §-ának (2) és (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(2) A kutatási eredmények hasznosításából, illetőleg értékesítéséből befolyó árbevételből kell kiegyenlíteni a hasznosítás során felmerült és a 4/1974 (A. K. 5.) MTA—F. számú utasítás 9. § 7. pontjában felsorolt költségeket, valamint az árbevételt terhelő és ugyanezen utasítás 12. § (4) és (6) bekezdésében, továbbá a (8) bekezdés a) pontjában meghatározott befizetési kötelezettségeket.

A hasznosítás során felmerült költségek fedezetét — a feltalálókat megillető díjazás kivételével — az árbevételnek az Ut. 3. § (1) bekezdésében említett költségvetési folyószámlára történő befizetéséig a támogatott kutatóhely költségvetési előirányzata terhére kell biztosítani."

„(5) Az árbevételeket a (2) bekezdés szerint terhelő befizetési kötelezettségeket a Hivatal központilag teljesíti, míg a feltalálókat megillető díjazás kiutalása iránt az Ut. 3. §. (4) bekezdésében említett módon intézkedik."

2. §

Az Ut. 4. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az utasítás (2) és (5) bekezdése szerinti kötelezettségek teljesítése után fennmaradó árbevétel eredménynek minősül, amelynek felosztására és elszámolására a 4/1974. (A. K. 5.) MTA—F. számú utasítás 13. § (1)—(3) bekezdésében foglalt előírások szerint kell eljárni, azzal a kiegészítéssel, hogy a személyi és egyéb ösztönzési, valamint a fejlesztési célokra rendelkezésre álló összegekből a támogatott kutatóhelyeket megillető rész megállapítására a Hivatal illetékes tudományági főosztályai jogosultak.

3. §

Ez az utasítás a közzététel napján lép hatályba, de rendelkezéseit az 1974. január hó 1. napja után ténylegesen befolyt árbevételeknél már alkalmazni kell.

Köpeczi Béla s. k.,
a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára

Közlemények

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az MTA Pszichológiai Intézete pályázatot hirdet egy tudományos munkatársi állás betöltésére az Intézet Szociálpszichológiai Osztályán. A kinevezendő munkatárs feladata önálló kutatások végzése a szervezet- és szervezéspszichológia területén.

A pályázóknak egyetemi pszichológiai végzettséggel, az említett témakörben önálló kutatási tapasztalattal és legalább egy középfokú nyelvvizsgával kell rendelkezniük. A pályázathoz az alábbi mellékleteket kell csatolni:

1. Önéletrajz 2 példányban.
2. Egyetemi diploma (vagy hiteles másolata).
3. Nyelvvizsga igazolása.

A pályázatot az Intézet igazgatójához kell benyújtani az alábbi címre:

MTA Pszichológiai Intézet, 1394 Budapest, Szondy u. 83/85.

Dr. Tomka Imre s. k.,
intézeti igazgató

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az MTA Számítástechnikai és Automatizálási Kutató Intézete pályázatot hirdet tudományos egységeinek (önálló csoport, osztály, laboratórium, főosztály) vezetői állására.

A jelenlegi megbízások közül 1974. december 31-én lejár az

Automatizálás pneumatikus eszközei Osztály,
Digitális technika Osztály,
Diszkrét folyamatok irányítása Osztály,
Félvezetők erősáramú alkalmazása az automatizálásban Osztály,
Folytonos folyamatok irányítása Osztály,
Irányítástechnika elméleti kérdései Osztály,
Numerikus módszerek Osztály,
Operációkutatási Osztály,
Software Osztály,
Számítógépek és alkalmazásaik Osztály,
Számítógépes Főosztály,
Valószínűségszámítási és matematikai statisztikai Osztály,

valamint a

Biomatematikai Csoport és a
Holográf Csoport

vezetőinek megbízása. Az Akadémia szabályainak megfelelően új, 3—5 éves megbízások kerülnek kiadásra, melyek lehetővé teszik

a) a bevált, jövőben is művelendő témák feltételeinek megszilárdítását;

b) az Intézetből kifutó témák lezárását vagy újrafogalmazását;

c) a fenti célokhoz a kutatási erők esetleg szükséges átcsoportosítását.

Pályázatokat a számítástechnika alkalmazásai és az automatizálás tárgykörében fogadunk el; különösen hangsúlyozzuk a következő témákat:

1. matematikai módszerek számítástechnikai alkalmazása, különös tekintettel nagy számítógéppel irányított rendszerek szervezésére;

2. integrált gyártási rendszerek, számítógéppel segített tervezés, technológia és gyártásirányítás meghatározott alkalmazási területeken;

3. az automatizálás új eszközeinek és módszereinek kutatása néhány kiválasztott témában;

4. a számítógépes folyamatirányítás módszerei és eszközei.

A pályázatok tematikai javaslatai lehetnek módszer- vagy alkalmazásirányúak (diszciplinárisak és project-rendszerűek), de minden esetben tartalmazzák a kitűzendő kutatási célokat, a megvalósítási időszak várható eredményeit, a hazai akadémiai kutatás indokoltságát és az alkalmazás kilátásait. A pályázatok különös figyelmet fordítsanak a magasabb színvonalú kutatás szükségességére, gondolva arra, hogy az országban az utolsó tíz évben számos nem akadémiai intézmény született és erősödött meg, így a mi kutatásaink és témáink különös indokoltsága, színvonalának az átlag fölé emelése fontos, mérlegelendő tényezővé vált.

Az intézet csoportjainak tudományos iskolává kell válniuk, melyeknek tagjai tudományos igényességgel, tájékozottsággal, színvonalas közlési képességgel képviselik az intézetet; a vezető fejleszti munkatársainak szocialista társadalmi elkötelezettségét és csiszolja emberi magatartásformáit.

A pályázat vegye figyelembe az intézet anyagi, fizikai lehetőségeit, és írja le a tervezett munka feltételeit (létszámok, anyagi ellátottság stb.). A pályázatban kérjük a tartalmi kérdések előtérbe állítását és a kutatási feladatok mélyebb, nem címszavakkal történő elemzését.

Lehetőség van önálló tudományos osztályok, önálló tudományos csoportok megszervezése mellett több osztályból álló laboratóriumok, főosztályok szervezésére is, ez esetben együttes pályázat beadása is lehetséges.

Pályázatot adhat be minden, kutatási gyakorlattal és vezetési képességekkel rendelkező tudományos dolgozó, akinek a tudományos vezetéshez a szükséges akadémiai formai feltételei megvannak. Az intézetben alkalmazásban még nem álló pályázók mellékeljék eddigi munkásságuk leírását, részletes önéletrajzukat. A pályázatokra vonatkozó mindennemű felvilágosítással az intézet igazgatója szolgál.

A pályázat tartalmazhatja a pályázó saját feltételeit, elképzeléseit az intézeti vezetés, munkastílus tekintetében.

A pályázatok elbírálása három szakaszban történik:

— az első lépcsőben egy, az Igazgató Tanács által jóváhagyott bizottság tesz javaslatot az igazgatónak. A bizottságnak pályázó tagja nem lesz.

— A másodikban a pályázók egymás között mondanak véleményt egy intézeti összefüggő elképzelés összhangja érdekében.

— Végül az igazgató a pártszervezet és az Akadémia illetékes vezetőivel tanácskozva dönt.

A pályázatok beküldési határideje 1974. november 15. a következő címre:

Az MTA Számítástechnikai és Automatizálási Kutató Intézetének titkársága
1111 Budapest
Kende u. 13/17.

Budapest, 1974. augusztus 29.

Vámos Tibor s. k.,
igazgató

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

A Kossuth Lajos Tudományegyetem pályázatot hirdet gazdasági főigazgatói állásra.

A kinevezendő főigazgató feladatkörét a 201/1970. (M. K. 5.) MM—MüM számú utasítás határozza meg.

A betöltendő állás után az 1502 ksz. állásnak megfelelő illetmény jár. A munkakör betöltéséhez közgazdasági egyetemi végzettség és legalább 10 éves szakmai gyakorlat szükséges.

A pályázatot a mellékleteivel együtt a megjelenéstől számított négy héten belül a Kossuth Lajos Tudományegyetem Rektori Hivatalához (4010 Debrecen, Pf. 37.) kell benyújtani.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

1. A pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését.

2. Eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek részletes ismertetését.

A pályázathoz mellékelni kell:

1. Részletes önéletrajzot két példányban.

2. A szakképzettséget tanúsító oklevél hiteles másolatát.

3. A pályázattal kapcsolatban az intézménytől beszerzett, pontosan kitöltött törzslapot.

4. A lakóhely szerint illetékes rendőrkapitányságtól beszerzett erkölcsi bizonyítványt.

Debrecen, 1974. augusztus 29.

Dr. Bognár Rezső s. k.,
rektor

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az Agrártudományi Egyetem Keszthely, Keszthelyi Mezőgazdaságtudományi Karának Növényvédelmi Intézete pályázatot hirdet egy fő egyetemi tanári, esetleg docensi állás betöltésére.

A pályázó feladata a növényvédelmi állattan tárgy oktatása, a gyakorlatok irányítása, valamint a témához tartozó kutató munkába való részvétel.

A pályázatnak tartalmazni kell:

1. A pályázó jelenlegi munkahelyének, beosztásának és illetményének megjelölését,

2. a pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését.
Ezek között:
— oktatói tudományos munkájának részletes ismertetését,
— az általa írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,
— tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait.

3. A pályázónak a tudományos és oktatónevelő munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

1. Az intézménytől beszerzett és kitöltött törzslapot,

2. Részletes önéletrajzot két példányban,

3. Az egyetemi végzettséget igazoló oklevelet, vagy hiteles másolatát,

4. Három hónapnál nem régibb keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A betöltendő állás után a 201/1970. (M. K. 5.) MM—MüM számú utasítás szerint az egyetemi oktatók részére megállapított illetmény jár.

A pályázatot mellékleteivel együtt a közzétételtől számított négy héten belül a Mezőgazdaságtudományi Kar Dékánjához kell eljuttatni.

Címe: Keszthely, Deák Ferenc u. 16.

Keszthely, 1974. augusztus 12.

Dr. Belák Sándor s. k.,
egyetemi tanár
rektor

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A keszthelyi Agrártudományi Egyetem Nagykanizsai Agronómiai Főiskolai Kar pályázatot hirdet egy fő főiskolai docensi állás betöltésére.

A pályázó feladata a növénytan-növényélettan tárgy oktatásába való bekapcsolódás, az ezzel kapcsolatos kutató munka végzése és a botanikuskert vezetése.

A pályázatnak tartalmazni kell:

1. A pályázó jelenlegi munkahelyének, beosztásának és illetményének megjelölését,

2. A pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését.

Ezek között:

— oktatói tudományos munkájának részletes ismertetését,
— az általa írt könyvek, jegyzetek, tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,
— tudományos fokozatát, kitüntetéseit és idegennyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait.

3. A pályázónak a tudományos és oktatónevelő munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

1. Az intézménytől beszerzett és kitöltött törzslapot,

2. Részletes önéletrajzot két példányban,

3. Az egyetemi végzettséget igazoló oklevelet, vagy hiteles másolatát,

4. Három hónapnál nem régibb keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A betöltendő állás után a 201/1970. (M. K. 5.) MM—MüM számú utasítás szerint az egyetemi oktatók részére megállapított illetmény jár.

A pályázatot mellékleteivel együtt a közzétételtől számított négy héten belül a Nagykanizsai Agronómiai Főiskolai Kar igazgatójához kell benyújtani.

Címe: Agronómiai Főiskolai Kar Nagykanizsa.

Keszthely, 1974. augusztus 13.

Dr. Belák Sándor s. k.,
egyetemi tanár
rektor

FELHÍVÁS

A Munkaügyi Minisztérium és a Szakszervezetek Országos Tanácsa felkérésére a Magyar Jogász Szövetség az 1974/75. oktatási évben is megszervezi a vállalati munkaügyi döntőbizottságok tisztségviselőinek továbbképző tanfolyamát.

A tanfolyamok a munkaügyi döntőbizottságok tisztségviselőeinek, valamint mindazoknak a továbbképzésére szolgál, akik a vállalatoknál munkajoggal, munkaüggyel foglalkoznak, illetve munkaügyi vitát előidéző jogkörrel rendelkeznek (munkaügyi, személyzeti ügyintézők, művezetők stb.). A munkaügyi döntőbizottságok tisztségviselői, valamint a munkaüggyel foglalkozók felkészültségének fokozása elősegíti a munkaügyi viták megelőzését, illetőleg az ilyen viták gyors és szakszerű elintézését. Ezért, valamint tekintettel arra is, hogy a munkaügyi viták elintézésének szabályai 1973. évtől kezdődően megváltoztak, a most induló oktatáson lehetőleg valamennyi munkaügyi döntőbizottsági tisztségviselő, továbbá a szükségesnek mutatkozó mértékben a munkaüggyel foglalkozók vegyenek részt. Erről a vállalatok az érintett dolgozók tanfolyamra küldésével gondoskodjanak, s ezt segítsék elő a vállalati szakszervezeti szervek.

A tervezett előadások témái:

1—4. előadás: A munkaügyi viták eldöntésének szabályai. (A munkaügyi döntőbizottsági és munkaügyi bírósági eljárás, a határozat végrehajtása.)

5—6. előadás: A dolgozók anyagi felelőssége.

7. előadás: A vállalat anyagi felelőssége a dolgozók egészsége és testi épsége megsértése esetén.

8. előadás: Időszerű kérdések.

A tanfolyam folytatása ugyan az előző évben megkezdettnek, ez azonban nem akadálya az új jelentkezéseknek, mert az elmúlt év tananyaga a jövő oktatási évben megismétlésre kerül.

A tanfolyamra 1974. október 31-ig lehet jelentkezni a vállalat igazgatójához (vezetőjéhez) megküldött jelentkezési lapon.

A tanfolyam 1974 novemberében kezdődik és a következő év júniusában fejeződik be.

KÖZLEMÉNY

az MTA Zenetudományi Intézete Igazgató Tanácsa személyi összetételéről

A Tanács vezetője: Ujfalussy József igazgató,

Titkára: Somfai László,

Tagjai: Falvy Zoltán igazgatóhelyettes, Galambos Jánosné gazdasági vezető, Maróthy János a zenetudományok doktora, Martin György kandidátus, Sárosi Bálint kandidátus, Vargyas Lajos a zenetudományok doktora.

Állandó meghívottak: a pártszervezet és a szakszervezet képviselője.

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden hétfőn* 16—17.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Központi Igazgatási Titkárság

Kónya Albert akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke *minden hétfőn* 14—15 óráig, *Kulcsár Kálmán* akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig *minden csütörtökön* 14—15 óráig tart fogadóórát. Előzetes bejelentés a 127—294 telefonon, a 18—64-es mellékállomáson lehetséges.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Központi Igazgatási Titkárságának vezetője

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, 1363 Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 1000 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215–96 162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,– Ft.

Egyes példányok beszerezhetők az 1055 Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,– Ft.

74.905 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

314149

XXIII. (1974.) ÉVFOLYAM 17. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1974. NOVEMBER 5.

TARTALOM

Személyi rész		299
Jogszabályok	36/1974. (IX. 29.) MT rend.	A tartós külföldi szolgálatot teljesítő dolgozó házastársának belföldi munkaviszonyáról 300
Az Akadémia elnökségének határozatai az 1974. IX. 24-i ülésén	31/1974. sz. hat.	Tájékoztató az UNESCO 1977—1982. évekre vonatkozó tervével kapcsolatos kérdések tárgyában megtartott ankéton elhangzottakról 301
	33/1974. sz. hat.	Javaslat az országos és tárcaszintű kutatási főirányok körében elért eredmények jutalmazásának előkészítésére 302
	34/1974. sz. hat.	Javaslat elnöki ad hoc bizottság kiküldésére „A hazai valószínűségelméleti és matematikai statisztikai kutatások jelen helyzete és feladatai"-ról szóló előterjesztés megvitatására 302
		Az elnökség egyéb állásfoglalásai 302
Az Akadémia főtitkárának utasítása	10/1974. (A. K. 17.) MTA—F.	A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala és a felügyelete alá tartozó intézmények személyzeti munkájáról 303
Közlemények		A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi II. (biológiai) Főosztálya pályázati felhívása 309
		A Semmelweis Orvostudományi Egyetem II. sz. Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézetének pályázati felhívása 310
		Az Erdészeti és Faipari Egyetem, Sopron pályázati felhívása 310
		A Debreceni Agrártud. Egyetem pályázati felhívása 310
		A Nyíregyházi Mezőgazdasági Főiskola pályázati felhívása 311
		A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadóórája 311
		A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája 311

Személyi rész

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa 70. születésnapja alkalmából, irodalmi munkássága elismeréséül

dr. Keresztúry Dezső akadémikusnak, irodalomtörténésznek a

MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG ZÁSZLÓRENDJE

II. fokozata

kitüntetést adományozta.

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa nyugállományba vonulása alkalmából, a fizika területén

MAGYAR

elért eredményeiért, s azok ipari alkalmazásának elősegítéséért

Szigeti György Kossuth-díjas akadémikusnak, a Magyar Tudományos Akadémia Műszaki Fizikai Kutató Intézete igazgatójának a

MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG ZÁSZLÓRENDJE

II. fokozata

kitüntetést adományozta.

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa öt évtizedes tanári és irodalomtörténészi munkássága elismeréséül

dr. Barta Jánosnak, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjának, nyugalmazott egyetemi tanárnak;

80. születésnapja alkalmából, öt évtizedes tudományos munkássága elismeréséül

Nizsalovszky Endre akadémikusnak, nyugalmazott egyetemi tanárnak; eredményes munkássága elismeréséül

Tőkés Ottónak, a Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala helyettes vezetőjének a

MUNKA ÉRDEMREND

arany fokozata

kitüntetést adományozta.

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke „Elnöki dicséret"-ben részesítette

Keleti Sándornét, az Elnökség Külügyi Titkársága vezetőjét.

Jogszabályok

A Minisztertanács 36/1974. (IX. 29.) számú

rendelete

a tartós külföldi szolgálatot teljesítő dolgozó házastársának belföldi munkaviszonyáról

1. §

(1) A határozatlan időre szóló munkaviszonyban álló dolgozó részére — ha a tartós külföldi szolgálatot teljesítő házastársával külföldre utazik — kérésére fizetés nélküli szabadságot kell engedélyezni.

(2) A fizetés nélküli szabadság a házastárs külföldi szolgálatának megszűntét követő hazatérésétől számított harmincadik nap elteltéig tart.

(3) Az (1) bekezdésben megjelölt dolgozó köteles a külföldről való visszatérésének előrelátható időpontjáról munkáltatóját tájékoztatni.

2. §

(1) A házastárs tartós külföldi szolgálata címén igénybe vett fizetés nélküli szabadság — ha a dolgozó az illetékes magyar külképviseleti hatóság igazolása szerint ez alatt az idő alatt megfelelő munkaviszonyba lépni nem tudott — munkaviszonyban töltött időnek számít.

(2) A fizetés nélküli szabadság után a munkába álló dolgozó munkabérét az azonos vagy hasonló munkakörben bekövetkezett bérrendezésekre (bérfejlesztésekre) figyelemmel kell megállapítani.

3. §

A dolgozók társadalombiztosítási nyugdíjáról szóló 67/1958. (XII. 24.) Korm. számú rendelet 24. §-a (2) bekezdésének a 14/1964. (VI. 28.) Korm. számú rendelettel beiktatott *h)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az (1) bekezdés rendelkezéseitől eltérően a szolgálati idő számításánál figyelembe kell venni . . .]

„*h)* a dolgozó tartós külföldi szolgálatot teljesítő házastársával történt külföldre utazása címén engedélyezett fizetés nélküli szabadság idejét, ha a dolgozó az illetékes magyar külképviseleti hatóság igazolása szerint ez alatt az idő alatt megfelelő munkaviszonyba lépni nem tudott, és erre az időre — a tartós külföldi szolgálatot teljesítő dolgozó járulékalapjára vonatkozó szabályoknak megfelelően számított — munkabére havi átlagának hét százalékát nyugdíjjárulék címén folyamatosan fizeti."

4. §

(1) E rendeletet alkalmazni kell

a) a jogszabály vagy jogszabályon alapuló rendelkezés kötelező előírása alapján határozott időre szóló munkaviszonyban álló dolgozóra,

b) az ipari szövetkezetek tagjaira, valamint

c) a sajátosságok figyelembevételével — külön jogszabálynak megfelelően — a mezőgazdasági szövetkezetek tagjaira.

(2) Ha az (1) bekezdés *a)* pontja esetében a szerződésben meghatározott időt meghaladóan szükséges fizetés nélküli szabadság engedélyezése, a határozott időre szóló munkaszerződés az engedélyezett fizetés nélküli szabadság megszűnését követő kilencven nappal meghosszabbodik, kivéve, ha a felek ettől eltérően állapodnak meg.

5. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetésének napján lép hatályba; rendelkezéseit azonban a hatálybalépés időpontjában a házastárs tartós külföldi szolgálata címén fizetés nélküli szabadságon levő dolgozóra is alkalmazni kell.

(2) Az 5/1962. (III. 10.) Korm. számú rendelet még hatályban levő rendelkezései hatályukat vesztik.

Aczél György s. k.,
a Minisztertanács elnökhelyettese

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA ELNÖKSÉGÉNEK HATÁROZATAI*

az 1974. IX. 24-i ülésen

Tájékoztató az UNESCO 1977—1982. évekre vonatkozó tervével kapcsolatos kérdések tárgyában megtartott ankéton elhangzottakról

Az UNESCO középtávú (1977—1982) munkaprogramját 1974. szeptember 11-én akadémiai ankét vitatta meg, amelyen részt vettek téma iránt érdeklődő akadémikusok, továbbá a Magyar UNESCO Bizottság vezetői.

Az ankét keretében Láng István, az MTA főtitkárhelyettese az UNESCO tevékenységében a középtávú munkaprogram helyéről és szerepéről, Szabó Imre akadémikus, az MTA alelnöke „Az emberi jogok tiszteletben tartása, s a béke uralma számára szükséges feltételek biztosítása" című fejezetről Szabolcsi Miklós akadémikus „A tudományos haladás, az információcsere, s az egyének és a népek közötti kommunikáció" című fejezetről, Bognár József akadémikus „Az ember és a társadalom fejlődése" című fejezetről, Szádeczky-Kardoss Elemér akadémikus „Az ember és a természet közötti egyensúly és harmónia" című fejezetről adott tájékoztatást. Az ankét résztvevői előzetesen megkapták a középtávú munkaprogram fejezeteit.

Az ismertetéseket követően számos hozzászólás hangzott el. Az elnökség elé került tájékoztató a hozzászólásokat és a vita során elhangzottakat foglalta össze, illetve az ankét vitája alapján javasolta, hogy az elnökség ajánlja az UNESCO idei közgyűlésén résztvevő magyar delegáció figyelmébe:

1. Fokozódjék a magyar résztvétel az UNESCO társadalomtudományi és természettudományi programjaiban.

2. A társadalomtudományok, valamint a társadalomtudományok és kutatása kapcsolódási területein különösen fokozódjék a magyar részvétel, koordinálva a többi szocialista ország hasonló lépéseivel.

3. Az UNESCO-programokon belül növeljük kapcsolatainkat a fejlődő országokkal, átadva a tudományos és kulturális területeken szerzett tapasztalatainkat.

A tájékoztató a részleteket illetően számos egyéb hozzászólásra javasolta felhívni a Magyar UNESCO Bizottság, továbbá a tudományos kutatásokat irányító minisztériumok és országos hatáskörű szervek figyelmét.

Az ankétról szóló tájékoztató előterjesztés vitáját megelőzően Láng István főtitkárhelyettes tájékoztatta az elnökséget arról, hogy a szocialista országok UNESCO-programjainak egyeztetése során módjában állott ismertetni az ankét ajánlásait. Az ajánlások mellett az egyes delegációk igen nagy érdeklődést mutattak az ankétnak, mint vitafórumnak a rendeltetése, munkája és meghonosítása iránt.

Az elnökség 31/1974. számú határozata

1. Az elnökség az UNESCO 1977—1982. évekre vonatkozó tervével kapcsolatos kérdések tárgyában megtartott ankéton elhangzottakról szóló tájékoztatót megvitatta és azt némi változtatással elfogadta.

2. Felkérte az elnökség Láng István főtitkárhelyettest, hogy az UNESCO idei közgyűlése után részletesen tájékoztassa az elnökséget:

2.1 mi valósult meg az akadémiai ajánlások közül, továbbá

2.2 az elfogadott munkaprogramból a tudományos testületek számára milyen feladatok adódnak, illetve milyen lehetőségek vannak a további munkában való részvételre.

Javaslat az országos és tárcaszintű kutatási főirányok körében elért eredmények jutalmazásának előkészítésére

Az országos és tárcaszintű kutatási főirányok körében elért jelentős eredmények jutalmazására az Akadémia ez évben is pályázatot írt ki.

A benyújtott pályamunkákat az egyes főirányokért felelős tárcák véleményezik és rangsorolják, majd az *október hó 15-ig* megküldött véleményük alapján a jutalmak odaítéléséről az Akadémia elnöke dönt [1/1974. (A. K. 5.) MTA—E. sz. elnöki utasítás].

Az utóbbi két évben a döntés előkészítése akként történt, hogy az elnökség által kiküldött bizottság — döntő mértékben támaszkodva a főirányokért felelős tárcák véleményére — közvetlenül az elnöknek tett javaslatot a jutalmak odaítélésére.

A jutalmak kiosztását követően pedig az elnökség részletesen indokolt tájékoztatást kapott a jutalmazott pályamunkákról.

Az elnökség 1973. évi decemberi ülésén módosító indítvány hangzott el a végleges döntést megelőző eljárásra. Ezért az elnökség elé terjesztett javaslat 3 alternatívát vetett fel a pályázatok elbírálásával kapcsolatban:

1. Fenntartva az eddigi rendszert az elnökség bizottságot küld ki a jutalmak odaítélésére vonatkozó javaslatok megtételére, és az elnök az odaítélésről utólag tájékoztatja az elnökséget.

2. Az elnökség bizottságot küld ki a jutalmak odaítélésére vonatkozó javaslat megtételére, de ez a javaslat az elnökség plénuma elé kerül, és a plénum dönt az odaítélésről.

* A nem teljes szöveggel közölt határozatokat az Akadémia tagjai részére — kérésükre — a Tudományos Testületi Titkárság tájékoztatásul megküldi.

3. Az elnökség nem küld ki bizottságot, hanem döntően a főirányért felelős tárcák javaslatai közül közvetlenül választja ki a jutalmazandókat.

Felhívta a javaslat a figyelmet arra, hogy a döntésre történő előkészítés olyan részletekbe menő munkát is igényelhet, amelyet egy szűkkörű bizottság hatékonyabban végezhet el, mint az elnökség plénuma.

Az elnökség 33/1974. számú határozata

1. Az elnökség az országos és tárcaszintű kutatási főirányok körében elért jelentős eredmények 1974. évi jutalmazásának előkészítésére az alábbi bizottságot küldi ki:

Elnök:

Bognár Géza akadémikus

Titkár:

Gujdi Barna főosztályvezető

Tagok:

Arató Endre akadémikus
Béll Béla akadémikus
Csáki Frigyes akadémikus
Császár Ákos akadémikus
Knoll József akadémikus
Láng István főtitkárhelyettes
Nagy Elemér akadémikus
Osztrovszki György akadémikus
Polinszky Károly akadémikus
Szabó Gábor akadémikus
Weltner Andor akadémikus

2. Javaslatában a bizottság — összhangban az OTTTKT-re vonatkozó minisztertanácsi határozattal — döntő mértékben támaszkodjék az egyes főirányokért felelős tárcák véleményére. Szükség esetén, vitatott kérdések megítélésénél, vegye igénybe a tudományos osztályok, bizottságaik, illetve felkért szakértők véleményét.

3. A bizottság *november 22-ig* tegye meg javaslatát.

4. Az elnökség elhatározta, hogy a bizottság javaslata — az elnök döntését megelőzően — a „Tájékoztatók" napirendi pontjai között kerüljön az elnökség elé, azzal, hogy az elnökség csak a javaslat megváltoztatására irányuló indítványokat vitassa meg. Az esetleges módosítások anyagi fedezetére az 5%-os tartalékkeret álljon rendelkezésre.

Javaslat elnökségi ad hoc bizottság kiküldésére „A hazai valószínűségelméleti és matematikai statisztikai kutatások jelen helyzete és feladatai"-ról szóló előterjesztés megvitatására

A Matematikai és Fizikai Tudományok Osztálya 1973 októberében határozta el a téma napirendre tűzését. A jelentés elkészült és az osztályülés 1974 év május 8-án megvitatta.

A javaslat arra irányult, hogy az előterjesztés témájára, és a jelentésben foglaltak fontosságára tekintettel az elnökségi állásfoglalást az érintett területek elméleti és gyakorlati szakembereinek részvételével ad hoc elnökségi bizottság készítse elő.

Az elnökség 34/1974. számú határozata

1. Az elnökség „A hazai valószínűségelméleti és matematikai statisztikai kutatások jelen helyzete és feladatai"-ról szóló előterjesztés megvitatására és összefoglalást is tartalmazó állásfoglalás kialakítására az alábbi bizottságot küldi ki:

Elnök:

Kónya Albert akadémikus

Tagok:

Arató Mátyás, a matematikai tudományok doktora
Bálint József, a KSH elnöke
Gyires Béla, a matematikai tudományok doktora
Pesti Lajos, a KSH elnökhelyettese
Prékopa András, a matematikai tudományok doktora
Révész Pál, a matematikai tudományok doktora
Stefán Mihály, a műszaki tudományok doktora, a Csepel Fémművek igazgatója
Szabados József, a matematikai tudományok kandidátusa
Szőkefalvi-Nagy Béla akadémikus
Tandori Károly akadémikus
Vincze István, a matematikai tudományok doktora

Előadó:

Császár Ákos akadémikus, osztályelnök

1.1. A bizottság ülésén a szakigazgatás részéről hivatalból részt vesz Páris György főosztályvezető.

2. A bizottság az összefoglaló jelentését terjessze az elnökség *novemberi* ülése elé.

Az elnökség egyéb állásfoglalásai

Az elnökség tudomásul vette:

1. a magyar—szovjet tudományos és műszaki együttműködés 25. évfordulója alkalmából megtartott akadémiai tudományos ülésszakról, valamint az ezzel összefüggő akadémiai tevékenységről szóló szóbeli beszámolót, továbbá

2. a legutóbbi elnökségi ülés óta eltelt időszak jelentősebb *testületi* és *szakigazgatási* eseményekről szóló írásbeli *beszámolókat.*

Budapest, 1974. szeptember 26.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának utasítása

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának 10/1974. (A. K. 17.) MTA—F. számú

utasítása

a Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala és a felügyelete alá tartozó intézmények személyzeti munkájáról

Az állami személyzeti munkáról szóló 1019/1974. (V. 2.) Mt. számú határozat végrehajtását a Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala (a továbbiakban: MTA Hivatala) és a felügyelete alá tartozó intézmények tekintetében az alábbiak szerint szabályozom:

I.

A személyzeti munka irányelvei

1. A személyzeti munka a vezetés szoros és elválaszthatatlan része; a vezető állandó és alapvető fontos feladata, ezért a személyzeti munka felelős irányítója az intézmény vezetője. A személyzeti ügyekben a döntés és a határozatok meghozatala a jogszabályok és egyéb kötelező erejű előírások keretei között a vezető joga és kötelessége. A vezető felelős az irányítása alatt álló intézmény személyzeti munkájáért, a személyzeti munka alapelveinek és célkitűzéseinek maradéktalan megvalósításáért.

2. A vezető köteles céltudatos, tervszerű tevékenységgel, a megbízások átgondolt alkalmazásával, a szakmai—ideológiai képzéssel és továbbképzéssel, a közéletben való részvétel biztosításával segíteni munkatársai fejlődését.

3. A vezető fontos feladata az utánpótlás tervszerű biztosítása, éppen ezért tevékenységének elbírálásánál igen jelentős szerepet kap annak megítélése, hogy mennyiben tett eleget e feladata ellátásának.

4. A vezetői utánpótlást körültekintő kiválasztással — fokozott figyelmet fordítva a nőkre és a fiatalokra — elsősorban a szervezeten belüli előléptetések útján kell megoldani. El kell érni azt is, hogy a helyettesek köréből az eddiginél nagyobb számban kerüljenek ki a vezetők. A megfelelő helyettesek e minőségükben is kapjanak önálló feladatokat a szervezet egészét érintő tennivalókból.

5. A vezető felelős a személyi minősítések rendszeres és határidőre történő elkészítéséért.

6. A személyzeti ügyek előkészítő, szervező, véleményező és adminisztrációs munkáját a vezető irányításával a személyzeti főosztály, osztály, csoport, személyzeti felelős vagy személyzeti megbízott (a továbbiakban: személyzeti szerv) látja el. A személyzeti szerv legfontosabb feladata a vezető személyzeti munkájának érdemi segítése, a személyzeti ügyek döntésre való előkészítése, s ennek keretében a vezetők és az utánpótlás oktatásának, képzésének szervezése, összehangolása. A vezető minden személyzeti kérdés eldöntése előtt köteles a személyzeti szerv véleményét meghallgatni.

7. A szükséges tájékozottság, illetőleg a személyzeti kérdésekben való véleménynyilvánítás érdekében a személyzeti szerv vezetőjét be kell vonni az operatív vezetésbe (főtitkári kollégium, főtitkárhelyettesi értekezlet, igazgató tanács, intézeti vezetői értekezlet stb.). Minden olyan tanácskozásra meg kell hívni, ahol személyzeti kérdésekben döntenek.

8. A személyzeti szerv vezetője a döntésre jogosult vezetőnek személyzeti ügyekben hozott olyan intézkedésével kapcsolatban, amely megítélése szerint a személyzeti munkára irányadó elveknek nem felel meg, köteles ellenvéleményt nyilvánítani és jogosult ellenvéleményéről a felettes szerv vezetőjét tájékoztatni. Az ellenvéleménynek azonban intézkedést halasztó hatálya nincs.

9. Személyzeti vezetőt kinevezni, megbízni, ill. felmenteni az MTA Személyzeti Főosztálya vezetőjének egyetértésével lehet.

10. A személyzeti szerv a személyzeti ügyek előkészítése során köteles megismerni az illetékes párt- és szakszervezeti szervek álláspontját, fiatalok esetében a KISZ szervezet véleményét.

11. A munkaügyek intézését kivételesen és csak akkor lehet a személyzeti szerv hatáskörébe utalni, ha a személyzeti feladatok nem töltik ki a személyzeti munkával foglalkozó dolgozók munkaidejét és az ügyek elkülönített intézése megoldható.

II.

Az MTA Hivatalában a személyzeti munka szervezete, feladata és végzése

12. Az Akadémia központi személyzeti szerve az MTA Személyzeti Főosztálya. A főtitkár mint a személyzeti munka legfőbb irányítója, az MTA Személyzeti Főosztálya útján látja el az Akadémiához tartozó intézmények és támogatott kutatóhelyek személyzeti tevékenységének irányítását, és közreműködésével gyakorolja az Akadémia szakigazgatásával és irányításával összefüggő főhatósági személyzeti feladatokat.

13. Az MTA Személyzeti Főosztályának feladatköre és felelőssége az intézmények vonatkozásában:

a) előkészíti az Akadémia egészét érintő személyzeti vonatkozású rendelkezéseket, szervezi azok végrehajtását, jelentést készít az intézkedések végrehajtása során szerzett tapasztalatokról;

b) a személyi állomány összetételével kapcsolatos egyes felméréseket — az illetékes tudományági főosztályok közreműködésével — megszervezi, majd az annak alapján készített beszámolót a főtitkári kollégium elé terjeszti állásfoglalás kialakítása céljából;

c) véleményezi a főtitkár, a főtitkárhelyettesek, és a főosztályvezetők hatáskörébe tartozó kinevezési, megbízási, áthelyezési, előléptetési (átsorolási), kitüntetési, elbocsátási és jutalmazási javaslatokat; az illetékes főosztály kérésére beszerzi

a szükséges információt és a főosztályokkal együttműködve gondoskodik a vezetőkkel szemben támasztott politikai, szakmai és vezetői alkalmasság követelményeinek érvényesítéséről;

d) elvi, módszertani szempontból előkészíti az akadémiai alkalmazású dolgozók személyi minősítését, kezdeményezi annak lebonyolítását, részt vesz a minősítésekkel kapcsolatban hozott döntésekből adódó teendők végrehajtásának ellenőrzésében;

e) kezeli és feldolgozza a személyi minősítéseket;

f) vezeti az intézmények, valamint az MTA Hivatala, Tudományos Testületi Titkársága és a TMB dolgozóinak személyi nyilvántartását; statisztikai adatokat szolgáltat a személyzeti munkával kapcsolatban, kimutatást vezet az állami nyelvvizsgákról;

g) kezdeményezi, hogy a főtitkár és a főtitkárhelyettesek rendszeresen beszámoltassák az MTA Hivatala felügyelete alá tartozó intézmények vezetőit személyzeti munkájukról;

h) hatáskörében rendszeresen foglalkozik az MTA Hivatala felügyelete alá tartozó intézmények személyzeti vezetőivel (felelőseivel), és rendszeresen ellenőrzi személyzeti tevékenységüket;

i) kezdeményezi az intézeti vezetők továbbképzését, a tanfolyamokra történő beiskolázását és — a tudományági főosztályokkal együttműködve — figyelemmel kíséri a kutatók szakmai—politikai továbbképzésének eredményeit;

j) véleményt nyilvánít meghatározott külföldi kiküldetések, kiutazások engedélyezése tekintetében a tudományági főosztályok véleményének meghallgatásával; javaslatot tesz — a hatáskörébe utalt esetekben — a külföldi utakkal kapcsolatos szabadságidő megállapítására, illetőleg a hazai illetmény folyósításának engedélyezésére;

k) kapcsolatot tart külső szervekkel személyzeti kérdésekben;

l) javaslatot dolgoz ki a főtitkárnak az akadémiai tudományos ösztöndíjas gyakornoki helyek főosztályok közötti elosztására; részt vesz az ösztöndíjas gyakornokok kiválasztásában, és — a tudományági főosztályokkal együttműködve — figyelemmel kíséri helyzetüket;

m) javaslatot tesz a főtitkárnak a pedagógus ösztöndíjas keret főosztályok közötti elosztására, a tudományági főosztályok igényei alapján;

n) figyelemmel kíséri az ifjúságpolitikai határozatok megvalósulásának alakulását az MTA Hivatala felügyelete alá tartozó intézményekben, és szükség szerint javaslatot tesz a főtitkár részére az ifjúság helyzetével kapcsolatos egyes intézkedések meghozatalára;

o) kétévenként felméri az akadémiai intézményekben dolgozó fiatalok helyzetét, és erről a főtitkári kollégium részére előterjesztést készít;

p) a főosztályokkal együttműködve gondoskodik arról, hogy az intézetek vezető beosztású dolgozóinak személyi minősítésekor értékelésre kerüljön az ifjúság szocialista nevelése és szakmai fejlődése érdekében végzett munka;

r) a tudományági főosztályok és intézeti személyzeti szervek közreműködésével elkészíti a káderutánpótlási és -képzési tervet, és figyelemmel kíséri annak megvalósulását;

s) a tudományági főosztályokkal együttműködve tervet készít a vezetői cserék tervszerűségének biztosítására;

t) véleményezi az akadémiai dolgozókat érintő címzetes egyetemi tanári, illetőleg címzetes egyetemi docensi cím adományozására irányuló javaslatokat;

u) bűncselekmény vagy fegyelmi vétség elkövetésekor a főtitkár, a főtitkárhelyettesek és a főosztályvezetők kinevezési hatáskörébe tartozók esetében javaslatot tesz a szükséges eljárásra;

v) az MTA Jóléti és Szociális Csoportjának kérésére véleményt nyilvánít a dolgozók szociális ügyeiben,

z) véleményt nyilvánít a TMB részére — az illetékes tudományági főosztály meghallgatása után — az akadémiai állományba tartozó dolgozók aspiráns felvételi és tudományos minősítéssel kapcsolatos kérelmeire;

zs) beszerzi a fontos és bizalmas munkakörbe történő kinevezéshez szükséges adatokat, elkészíti a felterjesztést, és jóváhagyásra továbbítja az illetékes szervekhez; ezen munkakörök betöltése esetében akkor is véleményt nyilvánít a kinevező részére, ha ezek a munkakörök nem tartoznak a főtitkár, a főtitkárhelyettesek vagy a főosztályvezetők kinevezési hatáskörébe;

x) vezeti az MTA Hivatala, valamint a tanszéki, kutatóhelyeken dolgozó katonakötelesek nyilvántartását, intézi az akadémiai állományba tartozók katonai szolgálathalasztási ügyeit.

14. Az MTA Hivatalában a személyzeti munka legfelsőbb irányítója az Akadémia főtitkára. A főtitkár a jogkörét a személyzeti munka felügyeletével megbízott főtitkárhelyettesre átruházhatja, vagy vele együtt gyakorolhatja. Az MTA Személyzeti Főosztálya az MTA Hivatala apparátusát illetően ellátja a személyzeti munkával összefüggő mindazon feladatokat, amelyek a főtitkár, a főtitkárhelyettesek, a főosztályvezetők jogaival, kötelezettségeivel, intézkedéseivel kapcsolatban személyzeti ügyekben felmerülnek, így különösen:

a) vezeti az MTA Hivatala dolgozóinak személyi nyilvántartását, adatokat szolgáltat a személyzeti munkával kapcsolatban;

b) közreműködik a főtitkár, a főtitkárhelyettesek és a főosztályvezetők kinevezési hatáskörébe tartozó dolgozók felvételénél, áthelyezésénél, elbocsátásánál; a vezetők kinevezésénél gyondoskodik a hármas követelmény — a politikai, szakmai és vezetői alkalmasság — magas szintű érvényesítéséről; részt vesz az újonnan alkalmazandó dolgozók kiválasztásában, kikéri az illetékes társadalmi szervek véleményét, gondoskodik a kinevezési okmány elkészíttetéséről, véleményt kér vagy küld az áthelyezésre kerülő dolgozóról; munkaviszony megszüntetésekor részt vesz a dolgozó magatartásának megvizsgálásában, ügyel a Munka Törvénykönyve rendelkezéseinek betartására;

c) véleményt nyilvánít a főtitkár, a főtitkárhelyettesek és a főosztályvezetők kinevezési hatáskörébe tartozó dolgozók részére engedélyezhető másodállások és mellékfoglalkozások vagy egyéb jogosultságok engedélyezése kérdésében;

d) állást foglal a pártszervezettel és a szakszervezettel együtt a kormánykitüntetési javaslatokban; megszervezi a kitüntetés és a vele járó jutalom átadását, gondoskodik a kitüntetésnek a személyi anyagba történő bejegyzéséről;

e) a főosztályvezetők javaslata alapján előkészíti főtitkári döntésre a „Kiváló Dolgozó" kitüntető cím adományozását; főtitkári döntés után megszervezi a kitüntetéssel együtt járó jelvény, oklevél és pénzjutalom átadását és a kitüntetés tényének bejegyzését az e célra rendszeresített „Törzskönyvbe", munkakönyvbe és a személyi anyagba;

f) főtitkári döntésre előkészíti a „Főtitkári dicséret" odaítélését a főosztályvezetők javaslata alapján; gondoskodik a jutalom átadásának megszervezéséről, a jutalmazás munkakönyvi bejegyzéséről, a jutalommal járó oklevelek kiállításáról, a jutalmazás tényének a személyi lapra történő bejegyzéséről;

g) részt vesz a jutalmazási elvek kidolgozásában és a beérkező jutalmazási javaslatok elbírálására alakuló bizottság munkájában, a jutalomkiosztás megszervezésében;

h) közreműködik az MTA Hivatala bérpolitikai elveinek kidolgozásában, felügyel a bértartalék felhasználására;

i) részt vesz az MTA Hivatala dolgozói személyi minősítésének elkészítésében és megvitatásában; beszámolót készít a hivatali minősítések tapasztalatairól, gondoskodik arról, hogy a minősítésekkel kapcsolatban hozott határozatok a gyakorlatban megvalósuljanak;

j) elősegíti a dolgozók beiskolázását és tájékoztatja a vezetőket a tanuló dolgozók tanulmányi eredményeiről;

k) véleményt nyilvánít az MTA Hivatala dolgozóinak külföldi kiküldetési ügyeiben, véleményezi a magánútlevél-kérelmeket;

l) bűncselekmény vagy fegyelmi vétség elkövetése esetén kezdeményezi az eljárás megindítását;

m) vezeti az MTA Hivatala katonaköteles dolgozóinak nyilvántartását, intézi szolgálathalasztási ügyeiket.

III.

A személyzeti munka szervezete, végzése az MTA Hivatala felügyelete alá tartozó intézményekben

15. Az MTA Hivatala felügyelete alá tartozó intézményekben (kutatóközpont, kutatóintézet, kutatócsoport, kutatólaboratórium, vállalat, szolgáltató szerv) a személyzeti munka felelős irányítója az igazgató (vezető). Az igazgató irányítja az intézmény szervezetében működő személyzeti szerv munkáját.

16. Az MTA Hivatala felügyelete alá tartozó intézményekben a szükséghez képest (az intézmény dolgozóinak létszámától függően) létrehozott személyzeti szervek: személyzeti osztály, csoport, személyzeti felelős, személyzeti megbízott működnek.

17. Az intézmények személyzeti szervei látják el a személyzeti munkával összefüggő mindazon előkészítő, szervező, véleményező és adminisztrációs feladatokat, amelyek a vezető jogaival, kötelezettségeivel és intézkedéseivel kapcsolatban felmerülnek.

18. Az intézmények személyzeti szervei kötelesek a személyzeti munka végzéséhez szükséges adatokat — megkeresésre — az MTA Személyzeti Főosztálya, vagy az illetékes tudományági vagy funkcionális főosztály rendelkezésére bocsátani. Az általuk végzett személyzeti munkáról, az intézmény káderhelyzetéről, a káderutánpótlási és -képzési tervek teljesítéséről stb. rendszeresen beszámolnak az MTA Személyzeti Főosztályának, illetve az illetékes tudományági és funkcionális főosztálynak.

19. Az intézmények személyzeti szervei évente rendszeresen kötelesek munkájukról beszámolni az Igazgató Tanács vagy értekezlet ülésén.

20. Az intézmény személyzeti szerve vezetőjének vagy a megbízottnak kinevezéséhez, illetőleg felmentéséhez előzetesen ki kell kérni a közvetlen felügyeletet gyakorló főosztály vezetőjének és az MTA Személyzeti Főosztályának véleményét. A személyzeti szerv vezetőjét — a felettes szerv egyetértésével — az igazgató nevezi ki, bízza meg, illetve menti fel.

21. A függetlenített személyzeti munkát végző osztályvezetők, csoportvezetők, személyzeti felelősök feladatukat főhivatásként látják el; személyzeti és oktatási feladatokon kívül más munkával csak kivételesen bízhatók meg.

22. A személyzeti megbízottak személyzeti munkájukat egyéb (kutatói, gazdasági) feladataik mellett, külön kötelezettségként látják el. A személyzeti megbízottak — az intézet létszámától függően — díjazásban részesülnek.

23. Amennyiben az MTA Személyzeti Főosztályának az intézmények személyzeti munkájával kapcsolatban észrevétele vagy javaslata merül fel, úgy erről az intézmény vezetőjét, szükség szerint a főtitkárt, illetőleg az illetékes főtitkárhelyettest és főosztályvezetőt tájékoztatja.

24. Az MTA Személyzeti Főosztálya az intézetek igazgatói vagy személyzeti szerveinek megkeresésére személyzeti ügyekben köteles véleményt nyilvánítani.

25. Az MTA Hivatala felügyelete alá tartozó intézményekben a személyzeti szerv feladata a következő:

a) a káderutánpótlás tervszerű biztosítása érdekében felméri az intézet káderszükségletét és javaslatot tesz az igazgatónak a káderfejlesztés megvalósításának módozataira;

b) kezdeményezi és szervezi az intézeti dolgozók továbbképzését, és az intézet igazgatójával együtt biztosítja az ehhez szükséges szervezeti kereteket; elősegíti a tudományos munkakörben dolgozók tudományos fokozat szerzését;

c) rendszeresen figyelemmel kíséri az intézeti fiatalok és nődolgozók helyzetének alakulását, kezdeményezi a nőkkel és az ifjúsággal kapcsolatos jogszabályi rendelkezések és főtitkári utasítások végrehajtását;

d) előkészíti a személyi minősítéseket és részt vesz azok lebonyolításában; feladata a minősítések során hozott döntések, valamint az azokból adódó teendők végrehajtásának ellenőrzése;

e) gondoskodik arról, hogy a minősítések során mérlegeljék, és a minősítésben rögzítsék, hogy az intézeti fiatal kutatók munkáját közvetlenül irányító vezetők és patronáló munkatársak milyen eredményt értek el a fiatal kutatók nevelésében, szakmai továbbképzésében;

f) gondoskodik arról, hogy az intézeti gyakornokok és segédmunkatársak felvétele pályázat kiírása útján történjen és a kiválasztásban a nyilvánosság kellően érvényesüljön;

g) a meghatározott idejű kinevezések lejárta előtt beszerzi a közvetlen szakmai vezetőktől a szükséges információt és kezdeményezi az igazgatónál, hogy az alkotó munkára nem képes kutatók munkaviszonya ne kerüljön meghosszabbításra; ezt a tényt a kutatói munkakörben dolgozókkal a kinevezések lejárta előtt 90 nappal, a vezető beosztásúakkal pedig 6 hónappal előbb közölni kell;

h) véleményezi az igazgatói hatáskörbe tartozó kinevezési, megbízási, előléptetési, áthelyezési, elbocsátási, kitüntetési, jutalmazási, javaslatokat. Gondoskodik arról, hogy a vezetői kinevezéseknél, illetve megbízásoknál a vezetői hármas követelmény maradéktalanul érvényesüljön;

i) ellenőrzi az állami oktatásban résztvevők (vizsgák letételére kötelezettek) tanulmányi előmenetelét, javaslatot tesz a dolgozók szakmai, politikai továbbképzésére, a feladat ellátásában résztvevő személyekre;

j) vezeti a dolgozók személyi nyilvántartását, okmányok alapján ellenőrzi az adatokat, folyamatosan vezeti a változásokat, a törzslap kitöltésére kötelezett dolgozók életrajzát beszerzi és azokat megőrzi;

k) feldolgozza a személyzeti munkával kapcsolatos statisztikai adatokat, és — külön kívánságra — erről az MTA Személyzeti Főosztályát, továbbá az illetékes tudományági vagy funkcionális főosztályt tájékoztatja;

l) az intézmény személyi állományában bekövetkezett változásokat az ún. „Havi változás jelentés" c. nyomtatványon minden hónapban jelenti az MTA Személyzeti Főosztályának (a jelentéshez mellékelni kell az új alkalmazottak személyi anyagát, kilépésnél pedig a munkaviszonyt megszüntető határozat másolati példányát);

m) személyzeti kérdésekben kapcsolatot tart az MTA Személyzeti Főosztályával és más illetékes szervekkel;

n) figyelemmel kíséri a dolgozók szociális körülményeit, és indokolt esetben az illetékes szakszervezeti szervvel együttműködve javaslatot tesz az igazgatónak a probléma megoldására;

o) személyzeti szempontból véleményt nyilvánít a külföldi tanulmányutak vagy kiutazások engedélyezéséről;

p) bűncselekmény vagy fegyelmi vétség esetén javaslatot tesz az eljárás megindítására;

r) kezdeményezi a fontos és bizalmas munkakörök betöltésével kapcsolatos eljárás megindítását.

IV.

A személyzeti nyilvántartás

26. A személyzeti nyilvántartás a következő anyagokból áll:

a) törzslap,

b) önéletrajz,

c) minősítés,

d) kinevezési, áthelyezési, felmentési határozatok,

e) a képesítésre vonatkozó iratok,

f) kitüntetést, jutalmazást vagy dicséretet tartalmazó iratok,

g) hatályos fegyelmi határozatok, bírósági ítéletek, vagy határozatok,

h) erkölcsi bizonyítvány, illetőleg jogszabályokban előírt egyéb bizonyítvány azoknál a munkaköröknél, ahol ezt a jogszabály előírja,

i) esküokmány (eskütételre kötelezett személyeknél),

j) fénykép,

k) külföldi küldetésre vonatkozó határozatok,

l) a korábbi munkahelyeken nyilvántartásba vett, a dolgozóra vonatkozó személyzeti anyagok.

27. A személyzeti nyilvántartás alapokmányai a törzslap, a személyi minősítő lap és az önéletrajz.

a) A törzslap adatainak valódiságát okmányokkal kell igazolni és az adatokban bekövetkezett változásokat 8 napon belül a törzslapra be kell jegyezni. A személyi igazolványban szereplő adatokról más igazolást kérni nem szabad.

b) A személyi adatokban bekövetkezett változásokat az intézmények személyzeti felelősei jegyzik be a törzslapra és minden hónap végén a változásokról tájékoztatják az MTA Személyzeti Főosztályát.

c) A Központi Fizikai Kutató Intézetnek, az Akadémiai Nyomdának és Kiadónak, a Kutatási Eszközöket Kivitelező Vállalatnak, az MTA Mezőgazdasági Kutató Intézete Gazdaságának csak a főtitkár és a főtitkárhelyettesek kinevezési hatáskörébe tartozókról kell a törzslapon bekövetkezett változásokat az MTA Személyzeti Főosztályával közölni, a többi dolgozó esetében saját hatáskörben járnak el.

d) A dolgozótól be lehet kérni életrajzot, az előző munkahelyétől minősítést (jellemzést), és a legfontosabb tényekre vonatkozó információt. Az ilyen anyagokat csak ellenőrzés után szabad a személyzeti nyilvántartásban elhelyezni. Ennek elvégzéséért a személyzeti szerv felelős.

e) A dolgozóról információt, jellemzést, javaslatot csak a személyzeti nyilvántartás adatai — minősítésére kötelezett dolgozónál a legutóbbi minősítés — alapján szabad adni. Hivatalos célra — indokolt írásbeli kérelem esetén — a nyilvántartás iratait más szervnek meg lehet küldeni, vagy betekintésre át lehet adni.

28. A törzslapot az alábbi dolgozókról kell felfektetni és vezetni.

a) A főtitkár, a főtitkárhelyettesek kinevezési, megbízási hatáskörébe tartozó intézeti, vállalati, szolgáltató szervek, valamint a Terv- és Pénzügyi Főosztály vezetőjének kinevezési jogkörébe tartozó jóléti intézmények dolgozóiról, az MTA Hivatala állományában levő tanszéki tudományos és ügyintéző munkakört betöltő, továbbá az MTA Hivatalánál dolgozó összes ügyintéző és ennél magasabb munkakört ellátó dolgozóról. A felsoroltak törzslapját az MTA Személyzeti Főosztálya fekteti fel és kezeli. Ezenkívül az MTA Személyzeti Főosztálya kezeli és őrzi az intézmények törzsalap-kiállítására kötelezett dolgozóiról készített törzslapok beküldött másodpéldányát is.

b) A kutatóintézeteknél a tudományos munkakört betöltő dolgozókról (ideértve a tudományos gyakornokokat is), továbbá az igazgató kinevezési hatáskörébe tartozó minden vezetőbeosztású dolgozóról és az ügyintézőkről kell törzslapot vezetni. A törzslap kitöltésére kötelezettekről a törzslapot két példányban kell elkészíteni, és a másolati példányt az MTA Személyzeti Főosztályának kell megküldeni.

c) A vállalatoknál, szolgáltató szerveknél törzslapot a vezető állású, és az igazgató által megjelölt dolgozókról kell vezetni.

d) Az előző pontokban fel nem sorolt dolgozókról törzslapot felfektetni nem kell, róluk az összes dolgozókra előírt egyszerű nyilvántartást kell vezetni. A nyilvántartás csak a legszükségesebb adatokra terjedhet ki, azok hitelességét és megbízhatóságát azonban éppúgy ellenőrizni kell, mint a törzslap adatait.

e) A személyzeti nyilvántartás iratait az érdekelteken kívül csak az arra jogosult személyek tekinthetik meg. A betekintésre jogosult személyek körét a szerv vezetője határozza meg.

f) Ha az MTA Hivatala felügyelete alá tartozó valamely intézmény gépi feldolgozásra alkalmas személyzeti nyilvántartást kíván bevezetni, azt az illetékes társadalmi szervekkel és a Központi Statisztikai Hivatallal köteles előzetesen egyeztetni az MTA Személyzeti Főosztályának közreműködésével.

V.

A személyi minősítés

29. A minősítés a dolgozó munkája, magatartása megítélésének alapvető dokumentuma, egyben nevelésének egyik fontos eszköze.

a) A minősítés célja, hogy a vezető rendszeres időközönként értékelje a dolgozó munkáját, politikai, emberi magatartását és elősegítse fejlődését.

b) Minden lényeges személyi kérdés elbírálásánál (előléptetés, kitüntetés, áthelyezés, továbbképzés, munkaviszony megszüntetése stb.) a minősítést kell alapul venni.

c) A minősítés során elsősorban a következőket kell értékelni:

— a dolgozónak államrendünkhöz való hűségét, politikai megnyilvánulását, társadalmi tevékenységét, politikai felkészültségét, a továbbképzésben való részvételét,

— szakmai tudását, munkaterületének ismeretét, az általa végzett munka színvonalát, munkateljesítményét,

— kötelességtudását, szorgalmát, a munkatársaival és az ügyfelekkel szembeni, valamint a munkahelyen kívüli magatartását,

— kezdeményezőkészségét, önállóságát, felelősségvállalását,

— azt, hogy a dolgozó a munkakörének ellátására alkalmas-e, vagy képességei, felkészültsége alapján a jelenleginél magasabb beosztásra is alkalmas, illetőleg munkakörének ellátására nem megfelelő.

d) A vezetői munkakört betöltő dolgozóknál — az előző pontban felsoroltakon kívül — külön értékelni kell a vezetőkkel szemben támasztott hármas követelmény érvényesülését, figyelembe véve a követelmények magasabb szintjét, továbbá azt is, hogyan segítette beosztottjainak fejlődését, milyen intézkedéseket tett az utánpótlás biztosítására.

e) A minősítésben csak kellően megalapozott ténymegállapítások és értékítéletek szerepelhetnek, a megállapításokat általánosításoktól mentesen, megfelelően indokolva kell leírni. A minősítésben útmutatást kell adni a hibák kijavításának módjára és a minősített további fejlődésének megkívánt irányára is.

f) A minősítésért minden esetben az intézmény vezetője a felelős. Nagylétszámú intézménynél a vezető a minősítés jogát átruházhatja, ez azonban nem csökkenti a vezetőnek a minősítések helyességéért és időben való elkészítéséért fennálló felelősségét.

g) A minősítés elkészítése során ki kell kérni a társadalmi és a személyzeti szervek, továbbá — a vezetők esetében is — a közvetlen munkatársak és beosztottak véleményét. A párt- és személyzeti szervek aláírásukkal igazolják, hogy részt vettek a minősítésben.

h) A minősítés megállapításait a minősítésre jogosult vezető a személyzeti vezető jelenlétében közli a dolgozóval, ezt megelőzően megfelelő időt biztosítva annak tanulmányozására, valamint arra, hogy a minősítéskor a minősített észrevételeit megtehesse. A minősített a személyi nyilvántartásba kerülő minősítésére észrevételeit rávezetheti. A minősítés az arra illetékes vezetőnek joga és kötelessége, ezért az nem lehet egyezkedés tárgya.

i) A személyi nyilvántartásban csak olyan minősítések tarthatók, amelyeket a dolgozóval ismertettek és ezt a dolgozó a minősítésben aláírásával iga-

zolta; ezért a vezető és a személyzeti szerv egyaránt felelős.

j) Ha a dolgozó a minősítés aláírását megtagadja, ezt a körülményt a minősítésben fel kell tüntetni.

k) A dolgozó a minősítését megtekintheti. A minősítést a személyzeti nyilvántartásból illetéktelennek nem szabad kiadni.

30. Az MTA Hivatala felügyelete alá tartozó valamennyi intézménynél, a támogatott kutatóhelyen, vállalatnál, szolgáltató szervnél, jóléti intézménynél, valamint az MTA Hivatalánál minősíteni kell minden vezető, tudományos és minden ügyintézői vagy magasabb beosztású dolgozót, ideértve a másodállásra kinevezetteket is.

31. Az előző pontban felsorolt dolgozókról kinevezésüket, alkalmazásukat követő 3 éven belül alapminősítést, ezt követően pedig 4 évenként kiegészítő minősítést kell készíteni. A kiegészítő minősítésben ki kell térni az előző minősítésben előirányzott feladatok teljesítésének értékelésére. Az alap- és kiegészítő minősítést legkésőbb a minősítés elkészítésére előírt idő elteltét követő év január 31-ig kell elkészíteni.

32. A nyugdíjkorhatárt megelőző 5 évtől kezdődően — kivéve, ha a dolgozót magasabb beosztásba kívánják helyezni, illetőleg fel kívánják menteni — minősítést nem kell készíteni.

33. Az alapminősítés követelménye a részletesség, a kiegészítő minősítés pedig azokat a változásokat tartalmazza, amelyek az alapminősítéshez vagy az előző kiegészítő minősítéshez képest bekövetkeztek.

34. Az időszakonként esedékessé váló minősítést a vezető beosztású dolgozók minősítésének elkészítésével kell kezdeni.

35. A dolgozók minősítését a munkakörük jellege szerint az erre a célra rendszeresített „Személyi Minősítési Lap"-on kell elvégezni. Az elkészített és aláírt személyi minősítéseket a személyi nyilvántartásban kell elhelyezni.

36. A tudományos munkakört ellátó vezetőket, valamint a kutatókat az erre a célra rendszeresített, évenként kitöltött, a nyilvántartásban elhelyezett „Munkalap" segítségével be kell számoltatni végzett munkájukról. A munkalap egy példányát az MTA Személyzeti Főosztályának kell megküldeni.

37. A személyi minősítési jogkört az akadémiai szervek vezetői az alábbiak szerint gyakorolják:

a) A főtitkár minősíti az MTA Hivatalának főosztályvezetőit és főosztályvezetőhelyetteseit. A hatáskörébe tartozó esetekben a személyi minősítések tervezetét az illetékes főtitkárhelyettesek a Személyzeti Főosztállyal egyetértésben készítik el.

b) A főtitkárhelyettesek minősítik a felügyeletük alá tartozó kutatóintézetek és kutatóhelyek főigazgatóit, igazgatóit, ügyvezető igazgatóit, tudományos igazgatóhelyetteseit, ügyvezető igazgatóhelyetteseit, valamint az MTA Könyvtára igazgatóját és igazgatóhelyettesét. A főtitkárhelyettesek minősítési hatáskörébe tartozó személyi minősítési javaslatokat az illetékes tudományági vagy funkcionális főosztályvezető az érintett dolgozó közvetlen vezetője véleményének figyelembevételével készíti el, és azt a Személyzeti Főosztály véleményének kikérése után terjeszti az illetékes főtitkárhelyettesnek.

c) A Terv- és Pénzügyi Főosztály felügyeletét ellátó főtitkárhelyettes minősíti a vállalatok igazgatóit, igazgatóhelyetteseit, valamint a szolgáltató szervek igazgatóit. A minősítéseket a Terv- és Pénzügyi Főosztály vezetője készíti el az illetékes társadalmi szervek és a Személyzeti Főosztály véleményének figyelembevételével.

d) A tudományági, illetőleg a funkcionális főosztályvezetők minősítik az MTA Hivatalánál a vezetésük alatt álló főosztályon dolgozó osztályvezetőket, osztályvezetőhelyetteseket, csoportvezetőket és főelőadókat. A hatáskörükbe tartozó minősítéseket maguk készítik el, a társadalmi szervek képviselőinek és a Személyzeti Főosztály véleményének figyelembevételével.

e) A Terv- és Pénzügyi Főosztály vezetője minősíti a kutatóintézetek és szolgáltató szervek, vállalatok gazdasági igazgatóhelyetteseit, gazdasági vezetőit, főkönyvelőit. A kinevezési hatáskörébe tartozó minősítéseket a kutatóintézetek és a szolgáltató szervek vezetői, társadalmi szervezetei, továbbá az illetékes tudományági főosztály véleményeinek figyelembevételével a Terv- és Pénzügyi Főosztály vezetője készíti el.

f) A Terv- és Pénzügyi Főosztály vezetője minősíti a jóléti intézmények vezetőit és főkönyvelőit, ezeket a minősítéseket a Jóléti Csoport vezetője készíti el, és a Személyzeti Főosztály véleményének figyelembevételével a TPFO vezetőjéhez terjeszti.

g) Az intézet igazgatója minősíti a tudományos tanácsadókat, főosztályvezetőket, főosztályvezetőhelyetteseket, osztályvezetőket, osztályvezetőhelyetteseket, csoportvezetőket, tudományos főmunkatársakat, tudományos munkatársakat, tudományos segédmunkatársakat és tudományos gyakornokokat, valamint az ügyintézői vagy annál magasabb munkakört betöltő dolgozókat.

h) A vállalatok és a szolgáltató szervek igazgatói minősítik mindazokat a minősítési kötelezettség alá eső dolgozókat, akik nem tartoznak az illetékes főtitkárhelyettes és Terv- és Pénzügyi Főosztály vezetőjének minősítési hatáskörébe.

i) Az MTA támogatott kutatóhelyeinek minősítésre kötelezett dolgozóit az egyetemi (múzeumi, könyvtári stb.) párt- és személyzeti szerv közreműködésével, a támogatott kutatóhely vezetője minősíti.

j) A kutatóintézmények, az MTA Könyvtára, a Kutatási Ellátási Szolgálat, a Műszerügyi Szolgálat vezetőinek, kutatóinak, valamint érdemi ügyintéző beosztású dolgozóinak, továbbá a vállalatok azon vezetőinek „Személyi Minősítési Lap"-ját,

akiknek kinevezése a főtitkár, illetőleg az illetékes főtitkárhelyettes hatáskörébe tartozik, két példányban kell kiállítani és a másodpéldányt az MTA Személyzeti Főosztályának kell megküldeni. A többi minősített dolgozó esetében a 27. *b)* és 28. *b)* pontban foglaltak szerint kell eljárni.

VI.

A munkáltatói jogok gyakorlásával kapcsolatos eljárás

38. A kinevezésre jogosultak körét a 3/1972. MTA—F. (A. K. 5.) sz. utasítás határozza meg. A személyzeti szerv az egyes kinevezésekkel kapcsolatban köteles az illetékes párt- és szakszervezeti szervek álláspontját beszerezni, és azt a vezetővel közölni.

39. Az egyetemeken az akadémiai kutatói állásokat csak az egyetemek illetékes vezetőinek előzetes egyetértésével lehet betölteni.

40. A kinevezések, előléptetések, áthelyezések, és elbocsátások előkészítése során az arra illetékes gazdasági szervvel (gazdasági vezető) igazoltatni kell, hogya tervezett intézkedésnek a létszám- és bérgazdálkodásra vonatkozó rendelkezések, továbbá munkajogi előírások szempontjából nincs akadálya.

41. Egyes fontos és bizalmas munkakörök betöltéséhez a Belügyminisztérium hozzájárulása szükséges. A fontos és bizalmas munkakörök jegyzékét az MTA Személyzeti Főosztálya kezeli. Ennek megfelelően a fontos és bizalmas munkakörökre vonatkozó rendelkezések megtartása az MTA Személyzeti Főosztályának feladata.

42. A hivatali esküre kötelezett személyeknek a kinevezés közlésétől számított tizenöt napon belül esküt kell tenniük. Ennek elmulasztása esetén a kinevezés hatályát veszti, az eskütétel előtt a dolgozó nem állhat munkába.

VII.

A külföldi kiküldetésekkel kapcsolatos személyzeti feladatok

43. A külföldi kiküldetéssel kapcsolatos személyzeti eljárás szabályai a következők:

a) A szerv vezetője a kiküldetésre, vagy a kiutazás engedélyezésére irányuló javaslatát az illetékes személyzeti szerv véleményezését figyelembe véve teszi meg.

b) A három hónapnál hosszabb nem szocialista országokba tervezett tanulmányút esetében minden alkalommal ki kell kérni az MTA Hivatala Személyzeti Főosztályának véleményét. A javaslatot az illetékes tudományági főosztálynak kell megküldeni.

c) Az akadémiai intézmények dolgozói szolgálati és magánútlevél kérelmének véleményezése a személyzeti szervek feladata.

d) Az MTA Hivatala Személyzeti Főosztályának véleményét ki kell kérni minden olyan esetben, amikor a rendkívüli szabadság engedélyezése és az azzal összefüggő belföldi illetmény megállapítása, valamint a fizetés nélküli szabadság engedélyezése a 3/1971. MTA—F. (A. K. 4.) sz. utasításban foglaltaknak megfelelően, egyéni mérlegelés alapján történeik.

e) Az MTA Nemzetközi Kapcsolatok Főosztályával együttműködve az MTA Személyzeti Főosztálya tesz javaslatot az MTA Hivatala dolgozóinak külföldi kiküldetésére.

f) Ha a kiküldetési vagy kiutazási engedélyre vonatkozó javaslat az MTA Hivatala felügyelete alá tartozó vállalat, valamint a szolgáltató szervek körében merül fel, a javaslatot az igazgató az MTA Terv- és Pénzügyi Főosztályához terjeszti elő, és a kiutazás vagy kiküldetés engedélyezése kérdésében az illetékes főtitkárhelyettes határoz. Az MTA Személyzeti Főosztályának véleményét ilyen esetben is ki kell kérni.

g) Az MTA Hivatala felügyelete alá tartozó intézmények személyzeti szervei a jogtalanul külföldön maradó személyekről jelentést tesznek az MTA Személyzeti Főosztályához.

VIII.

Hatálybalépés

44. Ez az utasítás közzététele napján lép hatályba; egyidejűleg a 6/1968. MTA (A. K. 13.) számú utasítás hatályát veszti.

Köpeczi Béla s. k.,
a Magyar Tudományos Akadémia
főtitkára

Közlemények

Pályázati felhívás

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi II. (biológiai) Főosztálya pályázatot hirdet a Debreceni Orvostudományi Egyetem Kórélettani Intézetéhez MTA statuszon tudományos segédmunkatársi munkakörre.

A benyújtott pályázatnak az alábbiakat kell tartalmaznia:

a) a pályázó önéletrajzát,

b) a végzett szak megnevezését (diploma száma, kelte),

c) a szakmai érdeklődés területét,

d) a szigorlati tárgyak vizsgaeredményeit,

e) szakmai referenciát.

A pályázatot a pályázati felhívás megjelenésének időpontjától számított két héten belül a DOTE Kórélettani Intézetéhez (4012 Debrecen, Pf. 23) kell benyújtani.

Budapest, 1974. szeptember 25.

Teplán István s. k.,
főosztályvezető

Pályázati felhívás

A Semmelweis Orvostudományi Egyetem II. sz. Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézetében dolgozó, thymolymphatikus kutatásokkal foglalkozó (a munka cytológia—histológia jellegű) kutatócsoport orvos vagy biológus képesítéssel rendelkező tudományos munkatársat keres. A pályázathoz a következő mellékleteket kell csatolni:

1. részletes önéletrajz
2. egyetemi oklevél
3. esetleges előző munkahelyi vélemény.

A pályázatot a fenti mellékletekkel 1974. november 30-ig kell az Intézethez benyújtani.

Budapest, 1974. szeptember 12.

Dr. Halász Béla s. k.,
int. igazgató

Pályázati felhívás

Az Erdészeti és Faipari Egyetem — Sopron — pályázatot hirdet a Faipari géptani tanszéken egy egyetemi docensi álláshely betöltésére.

A kinevezendő egyetemi docens feladata lesz a tanszék oktató—nevelőmunkájában való részvétel, a gépészeti tárgyak (gépelemek, erőgépek stb.) előadási óráinak megtartása és ezen tantárgyak gyakorlati oktatásának megszervezése, irányítása, valamint a Tanszék tudományos kutató munkájában való részvétel.

Pályázhatnak olyan okl. gépész, vagy faipari mérnökök, akik tudományos fokozattal rendelkeznek és a fenti tantárgyak oktatásában gyakorlatot szereztek.

A betöltendő állás után a 201/1970. (M. K. 5.) MM—MüM számú együttes utasításban megállapított illetmény jár.

A pályázati kérelmeket az előírt mellékletekkel együtt a pályázati felhívásnak a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Értesítőben Történt közzétételét követő négy héten belül kell eljuttatni az Erdészeti és Faipari Egyetem rektorának (9401 Sopron, Bajcsy-Zs. u. 4.). A pályázattal kapcsolatos felvilágosítást a Tanszék vezetője, illetőleg a Személyzeti Osztály ad.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, fizetését
— a pályázó eddigi szakmai munkájának és munkája eredményeinek részletes ismertetését,
— oktató és tudományos munkájának részletes ismertetését,
— nyelvismeretét, a nyelvismereti fok megjelölésével,
— kitüntetéseit,
— jelentősebb külföldi tanulmányútjait.

A pályázathoz mellékelni kell:

— részletes önéletrajzot két példányban,
— szakképzettséget tanúsító oklevél hiteles másolatát,
— az Egyetem Személyzeti Osztályától beszerzett és írógéppel kitöltött törzslapot,
— a lakóhely szerinti illetékes rendőrkapitányságtól beszerzett erkölcsi bizonyítványt.

Sopron, 1974. szeptember 12.

Dr. Cziráki József s. k.,
tanszékvezető egyetemi tanár
rektor

Pályázati felhívás

A Debreceni Agrártudományi Egyetem, a szarvasi Öntözéses—Meliorációs Főiskolai Karán pályázatot hirdet a

KÉMIA—TALAJTANI TANSZÉKEN

főiskolai tanári állásra, a „Mezőgazdasági kémia és Talajtan" c. tárgyak oktatására.

Pályázhatnak azok, akik tudományegyetem megfelelő szakán vagy Vegyipari Egyetemen szereztek oklevelet, s akik a tárgykörben hosszú főiskolai jellegű oktatási gyakorlattal, tudományos fokozattal (szakirodalmi munkássággal), és idegen nyelvismerettel rendelkeznek, valamint azok, akik kandidátusi disszertációjukat a TMB által elfogadott témavázlat alapján készítik.

A kinevezendő főiskolai tanár feladata lesz a tanszékvezetői teendők ellátása, az előadások tartása, a tantárgyi gyakorlatok irányítása, a vizsgáztatás, továbbá a nevelő- és tudományos munkában, adott esetben jegyzetek, tankönyvek megírásában való részvétel.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

1. A pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését;

2. eddigi szakmai munkájának és munkaeredményének részletes ismertetését, ezek között

— oktató- és tudományos munkájának részletes ismertetését,

— a pályázó által írt tanulmányok stb. felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg,

— kitüntetéseit és idegen nyelvismeretét, esetleges külföldi tanulmányútjait.

3. A pályázónak az oktató és tudományos munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) részletes önéletrajzot két példányban,

b) szakképzettséget tanúsító oklevelek hiteles másolatát,

c) a nyomtatványellátó vállalattól beszerzett C—0243—15/a raktári számú kitöltött törzslapot,

d) a lakóhely szerint illetékes rendőrkapitányságtól beszerzett, három hónapnál nem régibb keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A betöltendő állás után a 202/1973. (M. K. 4.) MM—MüM számú utasítással módosított 201/1970. (M. K. 5.) MM—MüM számú együttes utasításban megállapított illetmény jár.

A pályázatok benyújtásának határideje a közzétételtől számított négy hét.

A pályázatot az Agrártudományi Egyetem rektorához címezve, a szarvasi Öntözéses—Meliorációs Főiskolai Kar igazgatójához kell benyújtani. Az állással kapcsolatban részletes felvilágosítást a kar igazgatója ad.

Az egyetem szarvasi Öntözéses—Meliorációs Főiskolai Karának címe: 5540. Szarvas, Szabadság u. 1—3. Telefon: 401.

Debrecen, 1974. október hó 4.

Dr. Ács Antal s. k.,
egyetemi tanár
rektor

Pályázati felhívás

A nyíregyházi Mezőgazdasági Főiskola pályázatot hirdet

ÜZEMTAN-ÁRUFORGALMI TANSZÉKRE

1. főiskolai docensi állásra mezőgazdasági termékek forgalmazása,

1 főiskolai docensi állásra növénytermesztési és állattenyésztési technológia és termékfeldolgozás,

1 főiskolai docensi állásra vállalati gazdaságtan,

1 főiskolai docensi állásra vállalati számvitel és pénzügyi ismeretek tárgyak oktatására.

Pályázhatnak azok, akik Agrártudományi Egyetem, Közgazdaságtudományi Egyetem végzettséggel, tudományos fokozattal, valamint szakmai és kutatási gyakorlattal rendelkeznek.

Az oktatók feladata a szakjukhoz tartozó tárgyak oktatása, gyakorlatok, szemináriumok vezetése, valamint a tanszék oktató—nevelő és tudományos munkájában való aktív részvétel.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

1. a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását,

2. eddigi munkájának részletes ismertetését,

3. kitüntetéseit, jelentősebb külföldi tanulmányútjait,

4. a pályázó által írt könyvek, tanulmányok felsorolását.

A pályázathoz mellékelni kell:

a) az intézettől beszerzett és pontosan kitöltött törzslapot,

b) részletes önéletrajzot 2 példányban,

c) szakképzettséget tanúsító oklevél hiteles másolatát,

d) a lakóhely szerint illetékes rendőrkapitányságtól beszerzett, 3 hónapnál nem régibb keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt.

A betöltendő állások után a 201/1970. (M. K. 5.) MM—MüM számú együttes utasításban megállapított illetmény jár.

Kinevezés esetén — ha a pályázó családos — az intézet lakást biztosít.

A pályázatok benyújtásának határideje a közzétételtől számított 4 hét.

A pályázatokat a Mezőgazdasági Főiskola Főigazgatójának címezve kell benyújtani.

Cím: Mezőgazdasági Főiskola 4401 Nyíregyháza, Rákóczi u. 69.

Dr. Vétek János s. k.,
főigazgató

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden hétfőn* 16—17.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Központi Igazgatási Titkárság

Kónya Albert akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke *minden hétfőn* 14—15 óráig, *Kulcsár Kálmán* akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig *minden csütörtökön* 14—15 óráig tart fogadóórát. Előzetes bejelentés a 127—294 telefonon, a 18—64-es mellékállomáson lehetséges.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Központi Igazgatási Titkárságának vezetője

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, 1363 Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 1200 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál KHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215–96 162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,– Ft.

Egyes példányok beszerezhetők az 1055 Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,– Ft.

74.1014 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

314149

XXIII. (1974.) ÉVFOLYAM 18. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1974. DECEMBER 4.

TARTALOM

Jogszabályok	23/1974. (IX. 4.) MÜM számú rendelet	A továbbtanuló dolgozók kedvezményeiről	313
	11/1974. (A. K. 18.) MTA—F. számú utasítás	A Magyar Tudományos Akadémia könyvtárhálózatáról szóló 17/1972. (A. K. 20.) MTA—F. számú utasítás módosításáról	317
Állásfoglalás	30 021/1974. TPB állásfoglalás	A tudományos kutatóvá képzés néhány elvéről	317
Az Akadémia elnökségének határozatai az 1974. október 29-i ülésen	35/1974. sz. határozat	A szociológia helyzete Magyarországon	321
	38/1974. sz. határozat	Ajánlás Magyar Kongresszusi Centrum létesítésére	321
	39/1974. sz. határozat	Elnökségi ad hoc bizottság kiküldése „A hazai matematikai logikai kutatások jelen helyzete és feladatai" c. előterjesztés megvitatására	322
		Az elnökség egyéb állásfoglalásai	322
Közlemények		A tizennégy évesnél fiatalabb gyermek(ek) után járó fizetett szabadnapokról	322
		Az MTA Központi Hivatala Természettudományi II. (biológiai) Főosztályának pályázati felhívása az MTA Szegedi Biológiai Központ Biokémiai Intézetében igazgatóhelyettesi állás betöltésére	323
		Az MTA Központi Hivatala Természettudományi II. (biológiai) Főosztályának pályázati felhívása az MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézetében igazgatóhelyettesi állás betöltésére	323
		A Gödöllői Agrártudományi Egyetem pályázati felhívása	323
		Az MTA Szegedi Biológiai Központ Biokémiai Intézetének pályázati felhívása	324
		A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadóórája	324
		A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája	324

Jogszabályok

A munkaügyi miniszter 23/1974. (IX. 4.) MüM számú

rendelete

a továbbtanuló dolgozók kedvezményeiről

A Munka Törvénykönyve végrehajtásáról szóló 34/1967. (X. 8.) Korm. számú rendelet 60. §-ának végrehajtásaként — az oktatási miniszterrel és a Szakszervezetek Országos Tanácsával egyetértésben — a következőket rendelem:

Kedvező munkaidő-beosztás

1. §.

(1) Az alsó-, közép- vagy felsőfokú oktatási intézmény esti vagy levelező tagozatán tanulmányokat folytató dolgozó nem foglalkoztatható

MAGYAR

olyan munkaidő-beosztásban, illetőleg nem kötelezhető olyan mértékű éjszakai és túlmunkára, amely őt a kötelező foglalkozásokra és vizsgákra történő felkészülésben, illetőleg az azokon való aktív részvételében akadályozza.

(2) Az (1) bekezdésben említett dolgozó csak beleegyezésével kötelezhető más helységben végzendő munkára a tanítási napokon és az esedékes vizsgát megelőző egy havi időtartam alatt, a tanulmányokat befejező vizsgaidőszak (érettségi, államvizsga) esetén pedig az azt megelőző három hónap alatt.

Tanulmányi munkaidő-kedvezmények

A) Alsó- és középfokú oktatási intézményekben tanulók kedvezményei

2. §.

Az általános iskola esti és levelező tagozatán, valamint általános iskolai tanfolyamon tanuló dolgozónak — ha nem biztosítható számára olyan munkaidő-beosztás, hogy a kötelező iskolai foglalkozás kezdetére odaérkezhessen — engedélyezni kell, hogy a napi munkaidő befejezése előtt abbahagyhassa a munkát; ez a munkaidő-kedvezmény tanítási naponként legfeljebb egy óra lehet.

3. §.

(1) Az általános iskola esti és levelező tagozatán, illetve általános iskolai tanfolyamon, valamint a gimnázium esti tagozatán tanulókat hat, a gimnázium levelező tagozatán és a szakközépiskola esti tagozatán tanulókat tíz, a szakközépiskola levelező tagozatán tanulókat tizenöt munkanap tanulmányi szabadság illeti meg minden tanévben.

(2) Az érettségi vizsgára való felkészüléshez hat munkanap külön tanulmányi szabadság jár.

(3) Az (1) bekezdés szerint a levelező tagozaton tanulókat megillető, valamint a (2) bekezdésben foglalt tanulmányi szabadságra jogosult az alsó- és középfokú oktatásban vizsgára egyéni tanulással felkészülő dolgozó, ha a vizsgára való jelentkezését elfogadták.

(4) A szakmunkás-bizonyítványt szakmunkásképző tanfolyam vagy egyéni tanulás útján megszerző dolgozót a szakmunkásvizsgára történő felkészüléshez hat munkanap tanulmányi szabadság illeti meg.

4. §.

A 3. §-ban említett dolgozót a vizsgán való részvétel érdekében olyan mértékű szabadidő illeti meg, hogy a vizsga időpontjára az oktatási intézményhez beérkezhessen és a vizsgán részt vehessen.

5. §.

A 2—4. §-okban foglalt tanulmányi kedvezmények tartamára a dolgozót átlagkeresete illeti meg.

B) Felsőfokú oktatási intézményekben tanulók kedvezményei

6. §.

A felsőfokú oktatási intézmény esti tagozatán tanulók számára olyan munkaidő-beosztást kell biztosítani, amely az előadások látogatását lehetővé teszi. Ha ez nem biztosítható, engedélyezni kell, hogy a munkát a napi munkaidő befejezése előtt olyan időpontban abbahagyhassa, hogy az előadások kezdetére beérkezhessen. E címen azonban a munkaidő-kedvezmény tanítási naponként két óránál több nem lehet. Ha az oktatási intézmény az előadásokat hetenként összevonja, ehelyett hetenként, műszaki, mezőgazdasági és természettudományi szakképzés esetén legfeljebb nyolc, egyéb szakképzés esetén pedig legfeljebb hat óra munkaidő-kedvezmény jár.

7. §.

(1) A felsőfokú oktatási intézmény levelező tagozatán tanulók számára az oktatási intézmény által előírt kötelező foglalkozáson való részvételre szabadnap jár. Ennek mértéke nem haladhatja meg tanévenként

a) műszaki, mezőgazdasági, természettudományi és idegennyelvű szakképzés esetén a harminc,

b) egyéb szakképzés esetén négy évet el nem érő tanidejű képzésnél a tizenöt, négyéves és azt meghaladó tanidejű képzésnél a tizennyolc munkanapot.

(2) A felsőfokú oktatási intézményben tanulók tanulmányi szabadságának mértéke tanévenként

a) négy évet el nem érő tanidejű képzés esetén esti tagozaton tizenöt, levelező tagozaton huszonegy munkanap,

b) négyéves és azt meghaladó tanidejű képzés esetén esti tagozaton huszonegy, levelező tagozaton huszonhét munkanap.

(3) A felsőfokú oktatási intézményben folytatott tanulmányok esetén mind az esti, mind a levelező tagozaton tanulókat a szakdolgozat vagy diplomaterv elkészítéséhez, valamint az államvizsgára való felkészüléshez megilleti a tanulmányok folyamán összesen

— négy évet el nem érő tanidejű képzés esetén tizenöt munkanap,

— a négyéves és ezt meghaladó tanidejű társadalomtudományi szakképzés esetén huszonegy, műszaki, mezőgazdasági, természettudományi és idegennyelvű szakképzés esetén pedig harminchárom munkanap külön tanulmányi szabadság.

(4) Az (1)—(3) bekezdésben meghatározott tanulmányi kedvezmények megállapításánál a felsőfokú oktatási intézmény megfelelő nappali tagozatára előírt tanidőt kell alapul venni. A Marxizmus—Leninizmus Esti Egyetem általános és szakosított tagozatain és a Politikai Főiskolán továbbtanuló dolgozót a négyéves és azt meghaladó tanidejű képzés szerint illetik meg a tanulmányi kedvezmények.

8. §.

A felsőfokú oktatási intézmények előkészítő tanfolyamán résztvevő szakmunkásokat, akiknek a tanfolyamra történő felvételét a vállalat javasolja, a felvételi vizsgára való felkészüléshez hat munkanap külön tanulmányi szabadság illeti meg.

9. §.

A felsőfokú oktatási intézményben tanulókat a vizsgákon — illetve a 8. §-ban említett dolgozókat a felvételi vizsgán — való részvétel érdekében olyan mértékű szabadidő illeti meg, hogy a vizsga időpontjára az oktatási intézményhez beérkezhessenek és a vizsgán részt vehessenek.

10. §.

(1) A 6—9. §-okban foglalt tanulmányi kedvezmények teljes tartamára a dolgozót átlagkeresete illeti meg, ha

a) a munkakörére jogszabály vagy kollektív szerződés által előírt szakképzettségét szerzi meg, vagy

b) a nappali tagozatos képzés befejezéseként előírt esti vagy levelező tagozatos képzésben vesz részt (pl. a tanulmányai utolsó évében oktató-nevelő munkát végző pedagógus) vagy

c) a vállalattal tanulmányi szerződést kötött (Mt. V. 15. §).

(2) A Marxizmus—Leninizmus Esti Egyetem általános és szakosított tagozatain, valamint a Politikai Főiskolán tanulókat úgy kell tekinteni, mint akik a munkakörükre előírt szakképzettséget szerzik meg.

(3) Az (1) bekezdésben foglalt eseteken kívül is megilleti a dolgozót esti tagozaton tanulás esetén ugyanolyan mértékű kedvezmény, mintha a gimnázium esti tagozatán, illetőleg levelező tagozat esetén, mintha a gimnázium levelező tagozatán tanulna [3. § (1) bekezdés]. Az ezt meghaladó időre a munkaidő-kedvezmény, illetőleg tanulmányi szabadság nem fizetett szabad időként jár.

(4) A vállalat rendkívüli méltánylást igénylő esetben egyéni elbírálás alapján az (1) bekezdésben előírt térítést részben vagy egészben akkor is megadhatja a dolgozónak, ha az ott megjelölt feltételeknek nem felel meg.

C) A műszaki egyetemek és mezőgazdasági jellegű felsőfokú oktatási intézmények hallgatóinak munkagyakorlata

11. §.

Ha a műszaki egyetemek, mezőgazdasági jellegű felsőfokú oktatási intézmények levelező tagozatos hallgatóit az oktatási intézmény munkagyakorlatra kötelezi, ennek időtartamára — a műszaki egyetem esetén 3 hónapra, mezőgazdasági jellegű felsőfokú oktatási intézmény esetén öt hónapra — a vállalat köteles a dolgozót a munkavégzés alól felmenteni. A munkagyakorlat időtartamára a dolgozót átlagkeresete illeti meg, amelyet az oktatási intézmény fizet. Ha azonban a műszaki egyetem a levelező tagozatos hallgatót egy hónapra a vállalathoz osztja be gyakorlatra, erre az időre az átlagkeresetet a vállalat köteles fizetni.

D) Felsőfokú iskolai végzettségű dolgozók iskolarendszerű továbbképzése

12. §.

Az iskolarendszerű továbbképzésben résztvevő felsőfokú iskolai végzettségű dolgozót a tanulmányi kedvezmények a 6—10. § szerint illetik meg az adott szakképzésre alapképzés esetén előírt mértékben. A felsőfokú munkavédelmi tanfolyam a műszaki szakképzéssel esik egy tekintet alá.

Költségtérítések

13. §.

(1) A szakközépiskola levelező tagozatán tanulót, illetve a 10. § (1)—(2) bekezdésében említett dolgozót felsőfokú oktatási intézmény levelező tagozatán történő továbbtanulás esetén évente legfeljebb tíz alkalommal megilleti a kötelező foglalkozásokra és a vizsgákra történő utazáshoz szükséges költség akkor, ha a munkahely az oktatási intézmény székhelyétől ötven kilométernél távolabb fekszik és a dolgozó átlagkeresete a havi 2500 forintot, avagy az egy főre jutó családi jövedelem az 1500 forintot nem éri el. Ha a dolgozó átlagkeresete havi 2500 és 3000 forint között, avagy az egy főre jutó családi jövedelem 1500 és 2000 forint között van, fenti feltételek mellett az utazási költség felére jogosult. Ez utóbbi esetben nem jár az utazási költség megtérítése akkor, ha a dolgozó félárú vasúti utazási kedvezményre jogosult.

(2) A munkáltató egyéni elbírálás alapján az (1) bekezdésben meghatározott kereseti, illetve jövedelmi korlátokra tekintet nélkül is adhat útiköltség-térítést.

(3) A 10. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek megfelelő, a tanárképző főiskola levelező tagozatán továbbtanuló tanár-népművelő vagy tanár-könyvtár szakos, illetve a tanítóképző intézet levelező tagozatán továbbtanuló népművelő-könyvtár szakos dolgozónak a kötelező foglalkozásokon és a vizsgákon való részvétellel kapcsolatban felmerülő utazási költségét meg kell téríteni.

(4) A 10. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek megfelelő, a tanárképző főiskola (Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola, Testnevelési Főiskola), a tanítóképző, illetve az óvónőképző intézet levelező tagozatán tanulmányokat folytató pedagógusnak, valamint az Orvostovábbképző Intézet Egészségügyi Főiskolai Karának levelező tagozatán egészségügyi szakoktatói szakon tanuló dolgozónak, továbbá az egyetem utolsó évét végző — a pedagógusszükséglet kielégítése céljából alkalmazott — és a tanulmányait levelező úton folytató pedagógusnak a kötelező foglalkozásokon és a vizsgákon való részvétellel kapcsolatban felmerülő utazási

költségét és szállásköltségét, valamint a nappali tagozatos hallgatók részére biztosított étkezés igénybevételéért felszámított díjat meg kell téríteni.

14. §.

A vállalat a továbbtanuló dolgozó költségeihez tanulmányi segély útján is hozzájárulhat.

A tanulmányi kedvezményekre vonatkozó általános szabályok

15. §.

Nem jár a 2, a 4, a 6. §-okban, a 7. § (1) bekezdésében, valamint a 9. §-ban említett kedvezmény akkor, ha a kötelező foglalkozás vagy vizsga a dolgozó heti pihenőnapjára, illetőleg szabadnapjára esik.

16. §.

(1) A tanulmányi szabadság a dolgozónak az őt megillető rendes szabadságon felül jár. Nem adható ki utólag a tanulmányi szabadságnak az a része, amelyet a dolgozó a tanévre vonatkozó vizsgái sikeres letételéhez nem vett igénybe.

(2) Ha a dolgozó a tanév vizsgáit előzetes engedély alapján egy tanévnél rövidebb idő alatt teszi le, a rövidített tanulmányi időre is a teljes tanévre járó tanulmányi szabadság illeti meg.

(3) A tanulmányi szabadság tanévismétlés esetén nem jár. Ha azonban a dolgozó az előző tanévre járó teljes tanulmányi szabadságot nem vette igénybe — kérésére — a fennmaradó részt ki kell adni. Ha a dolgozó huzamosabb betegség, katonai szolgálat vagy más hasonló fontos ok miatt ismétel tanévet, a vállalat az ismételt tanévre is biztosíthat tanulmányi szabadságot.

(4) Ha a dolgozót egy évnél rövidebb határozott időre alkalmazták, nem adható ki részére több tanulmányi szabadság, mint amennyi a vállalatnál munkaviszonyban töltött idejével arányos.

17. §.

(1) Ha a dolgozó munkaviszonya a tanévre előírt összes vizsga sikeres letétele előtt szűnik meg, akkor a ki nem adott tanulmányi szabadságot a dolgozó „munkavállalói igazolási lap"-jára fel kell jegyezni. Ugyanitt kell feltüntetni, hogy a dolgozó e címen hány munkanapra kapta meg átlagkeresetét.

(2) Munkahelyváltoztatás esetén a dolgozót a korábbi vállalatnál ki nem adott tanulmányi szabadság új munkahelyén illeti meg.

18. §.

(1) A dolgozó a tanévben igénybevett tanulmányi kedvezmények idejére kifizetett átlagkereset, illetőleg költségtérítés összegét köteles megtéríteni a vállalatnak, ha

a) tanulmányi kötelezettségeinek igazolatlanul nem tett eleget (pl. a vizsgán igazolatlanul nem jelent meg, vagy a tanév közben a kötelező foglalkozásokról igazolatlanul távolmaradt, és ezért nem bocsátották vizsgára) és emiatt tanulmányait nem folytathatja, vagy

b) tanulmányait saját hibájából abbahagyja anélkül, hogy az oktatási intézménytől évkihagyásra, illetőleg a vállalattól a tanulmányok abbahagyására engedélyt kapott volna.

(2) A vállalat a visszatérítéstől egészben vagy részben eltekinthet.

19. §.

(1) A kollektív szerződés az e rendeletben meghatározott tanulmányi kedvezmények mértékét a dolgozók, illetőleg az oktatási intézmények meghatározott körére nézve legfeljebb kétszeresére felemelheti, és a többlet kedvezményt feltételekhez kötheti. A többlet kedvezménynek legfeljebb a fele lehet fizetett kedvezmény.

(2) Azokon a területeken, ahol kollektív szerződést nem kötnek az (1) bekezdésben említett kérdéseket a miniszter szabályozhatja, a többlet fizetett kedvezmény azonban a költségvetési előirányzat növekedését nem eredményezheti.

Tanfolyamra küldött dolgozók kedvezményei

20. §.

(1) Ha a vállalat, illetőleg hozzájárulásával társadalmi szerv a dolgozót e rendeletben nem említett iskolára vagy tanfolyamra küldi — ha jogszabály másként nem rendelkezik — a vállalat köteles az emiatt munkából távol töltött időre átlagkeresetét és a részvétellel kapcsolatos utazási többletköltségeit megfizetni. Ha a tanfolyam egy hónapnál tovább tart és a dolgozó lakóhelyére naponta hazatérni nem tud, részére négyhetenként a lakóhelyére történő haza- és visszautazás költsége is jár.

(2) A tanfolyamra küldött dolgozónak étkezést és szállást kell biztosítani. Ha a tanfolyamra küldött dolgozó természetben étkezést, illetőleg szállást nem kap, részére — a helyben lakók kivételével — a kiküldetési szabályok szerinti napidíj, illetőleg szállásköltség jár.

(3) A tanfolyamon való részvétellel kapcsolatos költségek közül a dolgozót csak az étkezés nyersanyag-normájának megfelelő összeg erejéig terjedő étkezési díj megtérítésére lehet kötelezni.

(4) A dolgozót, ha a vállalat vizsga letételére küldi, az (1)—(2) bekezdésben foglalt térítés illeti meg.

Vegyes rendelkezések

21. §.

(1) Ez a rendelet 1974. szeptember hó 1. napján lép hatályba. Egyidejűleg hatályát veszti a továbbtanuló dolgozók kedvezményeiről szóló, a

2/1969. (II. 12.) MüM számú rendelet 4. §-ával kiegészített 15/1967. (XI. 18.) MüM számú rendelet.

(2) Az 1967—68. tanévben már továbbtanuló dolgozót az adott iskolatípus befejezéséig — a 10. § (1) bekezdésében foglalt feltételek hiányában is — megilleti a 6—9. §-okban foglalt tanulmányi kedvezmények teljes tartamára átlagkeresete, illetőleg a 13. §-ban foglaltak szerint költségtérítés.

(3) A mezőgazdasági termelőszövetkezeti tagokat megillető tanulmányi kedvezményeket e rendelettel összhangban — a szövetkezeti sajátosságokból adódó eltéréssel — a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsával egyetértésben a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter szabályozza.

Karakas László s. k.,
munkaügyi miniszter

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának 11/1974. (A. K. 18.) MTA—F. számú

utasítása

a Magyar Tudományos Akadémia könyvtárhálózatáról szóló 17/1972. (A. K. 20.) MTA—F. számú utasítás módosításáról

A 17/1972. (A. K. 20.) MTA—F. számú utasítást (továbbiakban ut.) az alábbiak szerint módosítom:

1. §.

Az ut. 4. §. (2) bekezdése az alábbiak szerint módosul:

„A tartós megőrzésre szánt maradandó értékű dokumentumokról dokumentumfajtánként leltárnaplót kell vezetni. A dokumentumnak a leltárnaplóból való törlését — a hálózat egészének állománygazdálkodását és a dokumentumok tudománytörténeti értékét figyelembe véve — az Akadémiai Könyvtár igazgatója, mint a hálózat vezetője hagyja jóvá. A leltárnaplók ellenőrzésére az MTA Központi Hivatala Terv- és Pénzügyi Főosztálya és a hálózati központ jogosult. Az Intézet igazgatója, az MTA Központi Hivatala Terv- és Pénzügyi Főosztálya, vagy az illetékes tudományági főosztály vezetője az Akadémiai Könyvtár igazgatójával egyetértésben bármikor állományellenőrzést rendelhet el, ha ezt a könyvtárvezető személyében bekövetkezett változás, elemi kár, bűncselekmény gyanúja, vagy más fontos körülmény indokolja. Az állóeszközként nyilvántartott könyvállományok közül a 25 000 kötetig terjedő könyvtárakat két év alatt, a 25 001—100 000 kötetig terjedő könyvtárakat három év alatt, a 100 001—300 000 kötetig terjedő könyvtárakat öt év alatt, a 300 000 kötetnél nagyobb állományú könyvtárakat pedig tíz év alatt mennyiségi felvétellel, vagy a könyvtári nyilvántartásoknak az analitikus, illetve állományi nyilvántartásokkal történő egyeztetésével kell leltározni."

2. §.

Az ut. 3. számú mellékletének 4. §. 5. bekezdése és a 6. §. 4. bekezdése az alábbiak szerint módosul:

„4. §. (5) Az állóeszközként nyilvántartott könyvállományok közül a 25 000 kötetig terjedő könyvtárakat két év alatt, a 25 001—100 000 kötetig terjedő könyvtárakat három év alatt, a 1000 001—300 000 kötetig terjedő könyvtárakat öt év alatt, a 300 000 kötetnél nagyobb állományú könyvtárakat pedig tíz év alatt mennyiségi felvétellel, vagy a könyvtári nyilvántartásoknak az analitikus, illetve állományi nyilvántartásokkal történő egyeztetésével kell leltározni."

„6. §. (4) Az Intézet egyes osztályai, vagy az egyes témák munkaközösségei a folyamatban levő kutatásaikhoz állandóan szükséges könyveket, folyóiratokat lista ellenében, a kézikönyvtár kezeléséért felelős személy megjelölésével tartós kölcsönzésre átvehetik. A kézikönyvtárak részére kölcsönzött állományt a könyvtárvezető (könyvtáros) kétévenként ellenőrizni köteles."

Budapest, 1974. október 28.

Köpeczi Béla s. k.,
a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára

Állásfoglalás

A Tudománypolitikai Bizottság 30.021/1974. sz

állásfoglalása

a tudományos kutatóvá képzés néhány elvéről

1. *A kutatóvá képzés értelmezése*

1.1 A tudományos kutatóvá képzés a posztgraduális képzésnek egyik fajtája, amelynek célja kutatási, ill. felsőoktatási, továbbá egyéb gyakorlati munkahelyre került szakemberek kutatóvá fejlődését elősegíteni. A kutatóvá képzés feladata támogatni, hogy az egyetemet, ill. főiskolát végzett, s tudományos munkára alkalmas szakemberek minél hatékonyabban sajátítsák el azokat az ismereteket, módszereket, ill. magatartást, amelyeket a társadalom a kutatómunkát végzőktől elvár.

1.2 A tudományos kutatóvá képzés során a fiatal szakember elsajátítja a tudományos kutatómunkához, illetve a műszaki fejlesztési tevékenységhez az egyetemen szerzett szakismeretein túlmenően a kutatáshoz szükséges általános és speciális ismereteket; megtanulja a kísérleti metodikát és technikát; szakirodalmi beszámolók és előadások tartásával, ill. más egyéb módon tanújelét adja a kutató-, ill. fejlesztőmunkára való alkalmasságának. Szélesebb értelemben ide tartozik az ismeretek tervszerű, rendszeres gyarapítása, új módszerek megismerése, a szemlélet szakadatlan fejlesztése. A kutatóvá képzés tehát a permanens képzés része. Első lépései egybekapcsolódnak az egyetemi, ill. főiskolai kiképzéssel, zöme a kutatási, ill. felsőoktatási, továbbá egyéb gyakorlati munkahelyen eltöltött első néhány évre jut, befejezése azonban tulajdonképpen nincsen.

2. *A kutatóvá képzés általános szempontjai*

2.1 A kutatóvá képzésben egyetemet, ill. főiskolát végzett szakemberek vesznek részt, akik járatosak a szellemi munkában és a tanulási technikában. Továbbfejlődésüket tudományos problémák kidolgozására irányuló rendszeres munkával kell előmozdítani. A kutatóvá képzésben való részvétel a kutatási munkahelyre kerülő fiatalok részére kötelesség.

2.2 A kutatóvá válás előmozdítására a társadalom igényeit szolgáló — és az egyén képességeit, érdeklődését, valamint eddig megszerzett tudását is figyelembe vevő — körülményeket kell megvalósítani. A szakmai irányt illetően a várható szükségletek, különösen a népgazdasági és a távlati tudományos kutatási terv feladatai legyenek irányadóak, a konkrét formák alkalmazkodjanak a lehetőségekhez.

2.3 A kutatóvá képzésben a szakmai ismeretek bővítése, a tudományos gondolkodás, a marxizmus—leninizmus elméletének és módszerének elmélyítése és a társadalmi haladás iránti elkötelezettség kialakítása a lényeg. E folyamat nem jár szükségszerűen új diploma vagy tudományos fokozat megszerzésével, de elősegítheti ezt. (Ennek megfelelően az aspiránsképzésre, ill. a tudományos minősítésre e dokumentum nem tér ki.)

2.4 A kutatóvá képzés során mindig figyelemmel kell lenni arra, hogy a szükséges szakismeretek elsajátíttatása mellett a kutatók olyan konvertibilis, több irányban felhasználható ismeretekre tegyenek szert, amelyek birtokában képesek reagálni a változó társadalmi szükségletekre és a fejlődésből adódó új tudományos problémákra; képesek érdeklődési és tevékenységi körüket az igényekhez mérten megváltoztatni.

2.5 A kutatóvá képzés keretében a szakmai továbbképzésen túlmenően gondoskodni kell a politikai és ideológiai továbbképzésről, valamint a tudományos kutatómunka szervezésével kapcsolatos alapismeretek elsajátításáról.

2.6 A kutatóvá képzésben elő kell mozdítani a tudományos munkához nélkülözhetetlen idegen nyelv(ek) elsajátítását; továbbá a komplex-, interdiszciplináris, ill. multidiszciplináris kutatási-fejlesztési tevékenység érdekében a legfontosabb rokonszakmák megfelelő mélységű elsajátítását (pl. egyetemi speciálkollégiumokon való rendszeres részvétellel).

2.7 Fokozott gondot kell fordítani a nők kutatóvá képzésére. A szükséghez mérten olyan kutatási feladatokat is kívánatos kitűzni, hogy azok végrehajtásába a gyermekes anyák bekapcsolódhassanak, akkor is, ha gyermekgondozási segélyben részesülnek, ill. ha idejüknek csak egy részét fordíthatják háztartáson kívüli munkára.

2.8 A kutatóvá képzésnek fő bázisai továbbra is az egyetemek és a kutatóintézetek. E munkahelyek tekintsék fontos hivatásuknak a saját igényeiket meghaladó mértékű kutatóvá képzést is.

3. *A kutatóvá képzés fő formái*

3.1 A kutatóvá képzésnek sokféle módja van. Az esetenként legalkalmasabb mód kiválasztásában figyelembe kell venni az adott tudományágazat specifikumait, a résztvevők eltérő egyéni és életkori sajátságait, továbbá azt is, hogy pályakezdő fiatalokról, vagy már gyakorlattal rendelkező szakemberekről van szó.

3.1.1 A kutatóvá képzés során a természettudományokban hangsúlyozni kell a korszerű problémák felismerésére és eredményes megoldásukra való készséget, a széles körű reális szemléletet. Az anyagi javak termelőfolyamatával szoros kapcsolatban álló műszaki és agrártudományokban a kutatás és a népgazdasági igények összhangját kell erősíteni. A társadalomtudományi diszciplínák esetében számolni kell azzal, hogy ezek egyaránt valóságfeltáró és tudatformáló, ideológiai funkciót töltenek be, és jelentős szerepük van a politikai, társadalmi döntések előkészítésében.

3.2 A kutatóvá képzés fő módjai:

3.2.1 előzményként az egyetemi, ill. főiskolai tanulmányok alatt speciális kollégiumokon, tudományos diákkörökben, szakkörökben való rendszeres részvétel, ill. tehetséges egyetemi hallgatók bekapcsolódása a kutatómunkába (pl. egyetemi szakdolgozat elkészítése kutatóintézetben stb.);

3.2.2 a kutatóhelyeken speciális szakmai és nyelvi ismeretek elsajátítására irányuló tanfolyamszerű továbbképzés (pl. a tudományos dolgozók részvétele új kísérleti technikák, új kutatási módszerek elsajátítására rendezett tanfolyamokon, továbbá nyelvtanfolyamokon);

3.2.3 belföldi tudományos továbbképzési ösztöndíj;

3.2.4 egyéni képzés tudományos vezető irányításával;

3.2.5 önképzés, ill. ellenőrzött önképzés (pl. rendszeres beszámolás az új ismeretekről);

3.2.6 bel- és külföldi tanulmányút;

3.2.7 a kutatásirányítási feladatokat ellátó vezetők továbbképzése (pl. vezető-továbbképzési céltanfolyamok stb.).

4. *A fiatal szakemberek kutatóvá válása segítésének néhány sajátos szempontja*

4.1 A fiatal szakemberek kutatóvá képzéséről elsősorban a kutatási, ill. felsőoktatási munkahelyeken kell gondoskodni, kiegészítve ezt belföldi tanulmányúttal más kutatóintézetbe vagy gyakorlati munkahelyre. Ha az itthoni továbbképzés lehetőségei kimerültek, akkor a fiatal szakemberek kapjanak lehetőséget külföldi tanulmányutakra is.

4.2 A kezdő kutató részére továbbképzési tervet kell összeállítani, amelynek tartalmaznia kell a vele szemben támasztott legfontosabb követelményeket, valamint az általa elvégzendő részfeladatokat. A kezdő kutató munkáját a kutatóhely vezetője által kijelölt tapasztalt kutatók irányítsák, és lehetőleg kutatói kollektívák rendszeresen értékeljék.

4.3 A kezdő kutatókat meg kell ismertetni a kutatóhelyen folyó fontosabb kutatásokkal, hogy képet kapjanak a kutatóhely rendeltetésszerű működésének egészéről, és lássák, hogy ebbe saját munkájuk miként illeszkedik be. Lehetővé kell tenni, hogy a kezdő kutatók részt vegyenek a kutatóhelyek keretein belül folyó szakmai-ideológiai képzésben, intézeti beszámolókon, illetve egyéb vitákon, amelyek információikat bővítik, illetve szakmai aktivitásukat és vitakészségüket fejlesztik.

4.4 A kutatóhelyek vezetői gondoskodjanak arról, hogy a fiatal szakemberek reális ismeretekkel rendelkezzenek a tudományos kutatás társadalmi, gazdasági stb. jelentőségéről, továbbá a tudományos közélet iránt kellő érdeklődést tanúsítsanak.

5. *A tudományos munkakörök betöltésénél érvényesítendő néhány szempont*

5.1 A tudományos munkaköröket lehetőleg olyan munkaerőkkel kell betölteni, akik diplomájuk megszerzése után az egyetemeken, az iparban vagy más gyakorlati munkahelyeken néhány évig végzett munka során szerzett tapasztalattal rendelkeznek. Kivételes esetben az egyetemet végzettek közvetlenül az oklevél megszerzése után is alkalmazhatók, határozott időtartamú munkaviszonyban.

5.2 A tudományos munkakörök betöltése jól körülhatárolt követelményrendszer alapján történjék. A kutatói állások egy részét továbbra is meghatározott időre szólóan kell betölteni.

5.3 A tudományos munkakörök betöltése általában pályázat útján történjék. Amennyiben a kutatóhely már a pályázati kiírás előtt megismerte és alkalmasnak ítélte az új jelöltet, a pályázat kiírásától el lehet tekinteni: az előre eldöntött eredményű formális pályázatot kerülni kell.

5.4 A kutatók kiválasztásában érvényesíteni kell a tudománypolitikai irányelvekben a tudományok hazai művelői iránt támasztott követelményeket (lásd a 1012/1972. Mt. h. 1—4. pontját). A kutatóintézetek erősítsék kapcsolataikat az egyetemekkel és a főiskolákkal, törekedjenek arra, hogy a legtehetségesebb munkás-paraszt származású fiatalok kellő számban kerüljenek kutatói munkakörbe.

5.5 Törekedni kell a tervszerű szakembercsere bővítésére a kutatóhelyek és más munkahelyek között, hogy ezúton is lehetőség nyíljék másutt dolgozó, de kutatói hajlamú szakembereknek (pl. középiskolai tanároknak) a kutatómunkába való bevonására.

5.6 A tudományos vezetőket (igazgatókat, igazgatóhelyetteseket stb.) határozott időre kell megbízni, s utánpótlásukról megfelelő előretartással tervszerűen kell gondoskodni.

6. *A kutatóvá képzés végrehajtása*

6.1 A kutatóvá képzés megvalósításáról, valamint a különböző tudományági és ágazati, szakmai, helyi, stb. sajátosságok szerint szükséges differenciálásról, illetőleg konkretizálásról a kutatásirányításban illetékes minisztériumok és más országos hatáskörű szervek, továbbá a tudományos dolgozók képzésében és továbbképzésében érdekelt más irányító szervek gondoskodjanak.

6.2 A kutatásirányító szervek készítsenek a kutatási célokhoz kapcsolódó ötéves kutatóvá képzési programot a fentiekben foglalt irányelvek, továbbá a más hatályos jogszabályok figyelembevételével. Ez a program nem létszámterv, hanem azon feladatok összefoglalása legyen, amelyeknek ellátásáról gondoskodni kell annak elősegítése érdekében, hogy a kutatóhelyeken dolgozó, ill. oda kerülő szakemberek a kutatómunkában jártas szocialista közéleti magatartású kutatóvá váljanak.

Budapest, 1974. október 18.

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA ELNÖKSÉGÉNEK HATÁROZATAI

az 1974. október hó 29-i ülésen

(35—38. és 39. számú határozatok)

A szociológia helyzete Magyarországon

A szociológia hazai helyzetéről szóló jelentést a Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya terjesztette az elnökség elé. Az előterjesztés foglalkozik a hazai szociológia mai helyzetének általános sajátosságaival, a szociológia fejlesztésének problémáival, a kutatások irányaival és a főbb eredményekkel, a kutatások elvi, ideológiai és módszertani problémáival, a szociológiának a gyakorlattal való kapcsolatával, és a hazai szociológia nemzetközi kapcsolataival.

Mindezt az összefoglaló következtetések, az ebből következő javaslatok és a konkrét határozati javaslatok követik. Az előterjesztés négy melléklete részletesen foglalkozik az összefoglalás igényével készült dokumentum felvetett kérdéseivel, illetve a hazai szociológiai kutatások személyi, anyagi ellátottságával, a kutatások téma- és kutatóhely szerinti megoszlásával, továbbá ismerteti a szociológiai témájú könyvek és folyóiratok bibliográfiáját.

Az előterjesztés a hazai szociológia mai helyzetének általános sajátosságait tárgyalva megálla-

pítja, hogy a szociológia hazai fejlődése az 1960-as évektől indult meg, amikor is azt a követelményt támasztották iránta, hogy járuljon hozzá a társadalmi valóság feltárásához. A fejlődés azonban nem bizonyult töretlennek. Ideológiai zavarok, egyebek között a felbukkanó kispolgári utópista törekvések is gátolták a szociológia funkciójának tisztázását, és közrehatottak a szociológia egészének megítélésében is.

Ma már jelentős erőt képviselnek azok a marxista szociológusok, akik a szocializmus iránt elkötelezetten és tekintélyes szakmai tudással dolgoznak a társadalmilag fontos problémák kutatásán. Bár még nagy erőfeszítésekre van szükség az ingadozók meggyőzésére, megállapítható, hogy a hazai szociológia az elmúlt években jelentősen fejlődött.

Az előterjesztés megállapítja, hogy a részletesebben vizsgált utóbbi öt évben a kutatóhelyek hálózata kibővült és a kutatóbázis általában konszolidálódott.

A már eddig is megmutatkozott és várhatóan fokozódó társadalmi igényeket azonban a jelenlegi kutatóhálózat, káderállomány, valamint a szociológia oktatása nem elégítheti ki kellően. Az igények és a kapacitás közötti diszkrepancia gyors és teljes felszámolásának azonban még nincsenek meg az objektív feltételei. Ezért céltudatosan kell munkálkodni a kutatási kapacitás bővítésén, elsősorban a kutatók ideológiai, szakmai, valamint módszertani színvonalának emelése, és a kutatások hatékonyságának növelése révén. Ennek érdekében tovább kell fejleszteni az egyetemeken a szociológusképzést, ill. más szakmákban is hangot kell kapni a szociológiai szemlélet érvényesítésének.

A szociológiai kutatások irányairól és főbb eredményeiről szólva a dokumentum megállapítja, hogy a kutatások is elsősorban az egyes szakágazatokban eredményesek. Említésre méltó a társadalom struktúrájára vonatkozó kutatásokon túlmenően a szervezetszociológia (együtt az iparszociológiával), a településszociológia, a szabadidő- és életmódszociológia, a jogszociológia, a kriminálszociológia, továbbá a határos területeken az egyes demográfiai jelenségek szociológiai megközelítése és a szociálpszichológia.

A hazai szociológiában napirenden levő ideológiai problémák jelentős része a szociológia társadalmi funkciójának meghatározása, valamint az elméleti megalapozottság nem kielégítő volta köré csoportosul. Bár több kérdés már tisztázódott, még sok a megvitatandó. Nem csupán az eddig felmerült problémák várnak még további tisztázásra, hanem a társadalmi fejlődés új igényeket is vet fel, amelyek kielégítése újabb vitákat vonhat maga után a szociológia funkciója, valamint a megvalósítás konkrét módja tekintetében is.

A jelentés megállapítja, hogy a szociológia módszertani vonatkozásban elmaradt az utóbbi évek nemzetközi fejlődésétől. Megmutatkozik ez bizonyos fokú egyoldalúságban, a feldolgozatlan információtömeg figyelmen kívül hagyásában, a merő empíriában való megrekedésben, továbbá egyrészt általános összefüggések felismerésének elhanyagolásában, másrészt elhamarkodott általánosításokban. Nem kielégítő a polgári szociológiai módszerek hasznosíthatóságának megítélése, valamint a felhasználható módszerek adaptációja.

Az előterjesztés megállapítja, hogy a szociológiának a gyakorlattal való kapcsolata az utóbbi években erősödött. A kutatóhelyek egy részének kutatását zömében közvetlen gyakorlati kérdések irányítják, de jó a gyakorlattal való kapcsolat azokban az intézményekben is, amelyekben a kutatások főként az alapvető társadalmi folyamatok és jelenségek feltárására irányulnak. Fékezi az általánosabb jelentőségű elvi problémák kutatását az is, hogy számos megbízó olyan feladat megoldására köt le szociológiai kutatóhelyi kapacitást, amelyet saját erőből vagy információszerzés útján maga is megoldhatna.

A jelentés szerint a nemzetközi tudományos életben is érzékelhetők a magyar szociológiai kutatások eredményei. Erre vall például az 1970. és az 1974. évi szociológiai világkongresszusok magyar előadásainak fogadtatása. A különböző külföldön publikált tanulmányokon túlmenően, magyar szociológiai tanulmánykötet jelent meg Angliában és jelenik meg ebben az évben az NSzK-ban. Mindazonáltal erőteljesebben kellene fejleszteni a nemzetközi kapcsolatokat — mindenekelőtt a szocialista országok kutatóival. Az együttműködés az utóbbi évek kezdeményezése alapján már kibontakozóban van.

Összefoglalóan a jelentés arra a következtetésre jut, hogy számottevő az előrehaladás a szocialista társadalom építésében elkötelezett, marxista szaktudománnyá válás és professzionalizálódás folyamatában, és a hazai szociológiai kutatás ért el sikereket a társadalmi igények kielégítésében, valamint elméleti vonatkozásban is fogalmi keretének és módszertanának kimunkálásában. A továbbfejlődés azonban megkívánja, hogy *az elméleti tevékenység lényegesen fokozódjék*, mégpedig a történelmileg konkrét szociológiai kutatások talaján a marxista társadalomfilozófia eredményeire támaszkodva. Megkívánja továbbá — ugyancsak a gyakorlati tevékenységgel összehangoltan — a módszertani kutatás fejlesztését, az alkalmazott módszerek gazdagítását és felhasználásuk színvonalának növelését. Szükséges továbbá a szociológusok képzésének továbbfejlesztése is. A szociológia fejlődésének menetében időnként megmutatkozott ideológiai és szakmai bizonytalanságok pusztán szervezeti intézkedésekkel nem küszöbölhetők ki. Szükség van arra, hogy a vitaszellem megélénküljön a tudományágon belül és a társadalomtudomány többi ágaival kapcsolatban. El kell érni, hogy a viták a szakmailag arra illetékes grémiumokban folyjanak, a vitákban tudományosan kellően kimunkált nézetek ütközzenek össze, érvényesüljön továbbá a kutatási szabadságnak és felelősségtudatnak a Tudománypolitikai Irányelvekben megfogalmazott kettős követelménye.

A hazai szociológia kielégítő fejlődése nem különülhet el a marxista szociológia nemzetközi fejlődésétől. Ezért az eddiginél jobb kooperációra van szükség a szocialista országok kutatóhelyei között, törekedni kell egymás eredményeinek jobb meg-

ismerésére, a szocialista országok publikációinak az eddiginél bővebb hazai megjelentetésére. Elő kell mozdítani a hazai szociológiai kutatók további személyes kapcsolatainak kiépítését a többi szocialista országok kutatóival.

Az eddigi eredmények továbbfejlesztésével a szociológia a jövőben hatékonyabban működjék közre a gazdaság- és társadalomirányítás területén a koncepciók, a tervek és a döntések kialakításában, nemkülönben az egyes döntések társadalmi következményeinek előrejelzésében, ill. a bekövetkezett hatások visszacsatolásában. Ennek érdekében elsősorban a kutatók szakmai és ideológiai felkészültségét kell növelni, a dilettantizmust kell visszaszorítani, erőfeszítéseket kell továbbá tenni a megfelelő közvélemény kialakítására is, társadalmi szinten és a potenciális „megrendelők" körében egyaránt.

Az előterjesztés vitája során számos érdekes és értékes hozzászólás hangzott el, amelyek az eddigi eredmények elismerése mellett sokoldalú kritikát is tartalmaztak egyrészt a szociológia hazai helyzetére vonatkozóan, másrészt magával az előterjesztéssel kapcsolatban is. Sok bírálat érte a határozati javaslatot elvi szegényessége miatt, ill. azért, hogy elsősorban szervezeti oldalról közelíti meg a megoldásra váró kérdéseket, és a szociológia megerősítéséhez, fejlődéséhez segítséget nyújtó elvi, ideológiai állásfoglalásokat nélkülözi. Ezért az elnökség szükségesnek tartotta a határozati javaslat átdolgozását.

Az elnökség 35/1974. számú határozata

1. Az elnökség megállapította, hogy „A szociológia helyzete Magyarországon" c. előterjesztés alapos és körültekintő munka eredménye. Mindazonáltal hiányosságai is vannak az előterjesztésnek, főleg abban a vonatkozásban, hogy nem eléggé széles körű elvi perspektívában és nem eléggé világosan tárja fel sem az eredményeket, sem a bírálandó tendenciákat és más problémákat. Ezért a vitában elhangzottak alapján az előterjesztett határozati javaslatok lényeges átdolgozásra szorulnak.

2. A határozati javaslat ne szervezeti oldalról közelítse meg a megoldásra váró kérdéseket, hanem a vita során kikristályosodott elvi, ideológiai jellegű állásfoglalások szellemében nyújtson segítséget a szociológia tudománya hazai megerősödéséhez és továbbfejlődéséhez.

2.1 Ennek során — figyelemmel a vitában elhangzott egyéb észrevételekre is — a határozati javaslat térjen ki különösen:

2.1.1 a szociológiának mint társadalomtudományi szaknak a pontosabb marxista meghatározása és elhatárolása szükségességére;

2.1.2 a szociológiai kutatásokkal szembeni elméleti és általános szintetizáló igényeknek — a gyakorlattal való kölcsönhatásban —, mint kívánalomnak a fontosságára, az empirikus adatgyűjtés és az elméleti általánosítás dialektikus kölcsönhatására;

2.1.3 annak a követelménynek a hangsúlyozására, hogy a szociológiai kutatás olyan általános érvényű elvi, elméleti eredményekre törekedjék, amelyek segítik a hazai társadalom megismerését, megértését és további fejlődésének irányítását;

2.1.4 a tudati ill. kulturális vonatkozások szélesebbkörű figyelembevételének szükségességére;

2.1.5 a kutatási hatékonyság ill. a káderutánpótlás előmozdítása érdekében a szociológia egyetemi oktatása megvitatásának szükségességére, továbbá annak az elősegítésére, hogy filozófusok és marxizmus—leninizmus kutatók köréből is kerüljenek ki szociológusok;

2.1.6 a nemzetközi együttműködés előmozdítása érdekében a szocialista országok vezető szociológusai részvételével szűk körű kerekasztal konferencia rendezésére;

2.1.7 a hazai koordináció előmozdítása érdekében a szociológiai kutatóhelyek vezetőinek rendszeres összejövetelére, elsősorban operatív szervezési kérdések megvitatására;

2.1.8 a számítástechnikai igények jellegének és nagyságának konkrétabb körvonalazására.

3. Felhívja az elnökség az előterjesztőt, hogy a határozati javaslat átdolgozásán túlmenően gondoskodjék a vitában a hazai szociológiával kapcsolatban elhangzottaknak a hazai szociológiai kutatóhelyek munkájában való érvényesítésének előmozdításáról.

4. Felhívja az elnökség az előterjesztőt, hogy az átdolgozott határozati javaslatot a *november 26-i* ülésre terjessze elő.

Ajánlás Magyar Kongresszusi Centrum létesítésére

Az elnökség 48/1973. számú határozatával megbízta az elnököt, keressen módot arra, hogy egy kongresszusi székház megvalósításának szükségességét felsőbb szervek figyelmébe ajánlja.

Az előterjesztés, foglalkozva a végrehajtás érdekében tett intézkedésekkel, mellékletében a tervezett Centrum beruházási programvázlat tanulmány két alternatíváját, valamint a Minisztertanács elnökéhez intézendő levéltervezetet terjesztett az elnökség elé.

Az elnökség 38/1974. számú határozata

Az elnökség tudomásul veszi a Kongresszusi Centrum előkészítésére vonatkozó tájékoztatást, és megbízza az elnököt, hogy a bemutatott átiratot juttassa el a Minisztertanács elnökéhez.

Elnökségi ad hoc bizottság kiküldése „A hazai matematikai logikai kutatások jelen helyzete és feladatai" c. előterjesztés megvitatására

A matematikai logikai kutatások helyzetéről a Matematikai és Fizikai Tudományok Osztálya készített előterjesztést, amelyet az elnökség elé kíván terjeszteni.

Mivel az előterjesztés szakmai jellegénél fogva közvetlen elnökségi vitára kevésbé alkalmas, az elnökség ad hoc bizottság kiküldését határozta el. Az elnökség a bizottság összefoglalást is tartalmazó állásfoglalását fogja megvitatni.

Az elnökség 39/1974. számú határozata

1. „A hazai matematikai logikai kutatások jelen helyzete és feladatai" c. előterjesztés megvitatására az elnökség az alábbi ad hoc bizottságot küldi ki:

Elnök:

Kónya Albert akadémikus

Tagok:

Dömölki Bálint, a matematikai tudományok kandidátusa

Fodor Géza akadémikus

Gécseg Ferenc, a matematikai tudományok kandidátusa

Kalmár László akadémikus

Mátrai László akadémikus

Péter Rózsa akadémikus

Ruzsa Imre, a matematikai tudományok kandidátusa

Szabados József, a matematikai tudományok kandidátusa

Szőkefalvi-Nagy Béla akadémikus

Tandori Károly akadémikus

Előadó:

Császár Ákos osztályelnök, akadémikus.

2. Felhívja a bizottság elnökét, hogy az előterjesztésről kialakított — összefoglalást is tartalmazó — állásfoglalását terjessze elő az elnökség 1975. január 14-i ülésére.

Az elnökség egyéb állásfoglalásai

Az ülés napirendjén szerepeltek még:

1. Az eltelt időszak jelentősebb *testületi* és *szakigazgatási* eseményeiről szóló beszámolók, valamint

2. Tájékoztató az elnökség 1974. novemberi, decemberi, és 1975. januári munkatervéről.

Budapest, 1974. október hó 31.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Közlemények

Közlemény

a tizennégy évesnél fiatalabb gyermek(ek) után járó fizetett szabadnapokról

A munkaidő és a pihenőidő egyes kérdéseiről szóló 12/1973. (XII. 23.) MüM számú rendelettel kiegészített 6/1967. (X. 8.) MüM számú rendelet 18/c. §-a szabályozza a dolgozó nő és a gyermekét egyedül nevelő apa *tizennégy évesnél* fiatalabb gyermeke(i) után járó fizetett szabadnapokat. A rendelet hatálya alá tartozó dolgozó

— egy gyermeke után kettő,

— két gyermeke után öt,

— három és ennél több gyermeke után kilenc fizetett szabadnapra jogosult.

A fizetett szabadnapokra való jogosultság és azok kiadása tekintetében az egységes eljárás biztosítása érdekében az alábbiakra hívjuk fel a figyelmet:

1. A hivatkozott rendeletben előírt fizetett szabadnapok a munkaviszonyban álló dolgozót *naptári* évenként illeti meg.

2. A dolgozó a szabadnapokra teljes egészében igényt tarthat a gyermek születésének évében és akkor is, ha a munkaviszonya évközben kezdődött. A szabadnapok utoljára abban az évben járnak, amelyben a dolgozó gyermeke a tizennegyedik életévét betölti.

3. A gyermekgondozási segélyben részesülő anya a szóban levő szabadnapokra *attól a naptári évtől* jogosult, amelyik naptári évben a gyermek gondozása céljából igénybe vett *fizetésnélküli szabadságát* a gyermekgondozási segélyről szóló 3/1967. (I. 29.) Korm. számú rendelet 4. § (2) bekezdésében előírtaknak megfelelően *megszakította*, illetőleg amelyik naptári évben a gyermekgondozási segélyezés időtartama *lejárt*. Pl. Az anyát a szülési szabadság lejártát követően 1972. szeptember 10-től gyermekgondozási segély illeti meg, és fizetés nélküli szabadságát 1974. augusztus 8-án megszakította, a fizetett szabadnapokra 1974. naptári évben már jogosult. Az anya gyermeke három éves korának betöltéséig gyermekgondozási segélyt kap. A segély miatt igénybevett fizetés nélküli szabadsága 1974. december 11-én lejár, és 1974. december 12-től munkavégzésre ismét jelentkezik, ebben az esetben is 1974. évre *teljes egészében* megilletik a dolgozó anyát a hivatkozott rendeletben meghatározott fizetett szabadnapok.

4. A fizetett szabadnapokra való jogosultságot meg kell állapítani a 6/1967. (X. 8.) MüM számú rendelet 13. § (4) bekezdésében meghatározott esetekre és időtartamra. Ezek az alábbiak:

a) a keresőképtelenséget okozó betegség időtartamára,

b) a szülési szabadság tartamára,

c) a tíz éven aluli gyermek gondozása vagy ápolása miatt munkában nem töltött időre, legfeljebb azonban egy évre, függetlenül attól, hogy erre az időre jár-e táppénz, illetőleg gyermekgondozási segély,

d) a harminc napot meg nem haladó fizetésnélküli szabadság tartamára,

e) a tartalékos katonai szolgálat idejére és

f) minden olyan munkában nem töltött időre, amelyre jogszabály átlagkereset fizetését írja elő.

5. A szabadnapokat *természetben* kell biztosítani és azok kiadásánál a dolgozók kívánságára figyelemmel kell lenni.

6. Az említett rendelettel szabályozott mértékű szabadnapok számát nem lehet csökkenteni arra való tekintettel, hogy a heti 44 órás munkaidőt az intézmény dolgozói a szabad szombat miatt a naptári hét öt munkanapján dolgozzák le.

7. A szabadnapokat a munkaviszony megszűnésekor *megváltani nem lehet.* A munkaviszony megszűnéséig ki nem vett szabadnapok számát a dolgozó „Munkavállalói igazolási lap"-jára rá kell vezetni, mivel az új munkáltató a dolgozó részére köteles a jogszabály szerint járó és ki nem vett szabadnapokat biztosítani. A „Munkavállalási igazolási lap"-on természetesen fel kell tüntetni azt is, ha a dolgozó munkaviszonya megszűnéséig a fizetett szabadnapokat egyáltalán még nem vette igénybe.

8. Ha a szabadnapokra jogosult dolgozó munkaviszonya megszűnéséig vagy sorkatonai szolgálatra bevonulásáig több szabadnapot vett igénybe annál, ami az évben az intézménynél töltött időre arányosa megilletné, az egyébként járó illetménye a többlet szabadnap(ok) miatt nem csökkenthető.

Budapest, 1974. október 15.

MTA Terv- és Pénzügyi Főosztály

Pályázati felhívás

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi II. (biológiai) Főosztálya pályázatot hirdet az MTA Szegedi Biológiai Központ Biokémiai Intézet igazgatóhelyettesi munkakörére 1975. március 1-i hatállyal.

Az igazgatóhelyettes feladata az intézet szervezeti és működési szabályzatában meghatározott feladatok ellátása.

A pályázókkal szembeni követelmények:

— egyetemi végzettség és tudományos minősítés,

— jelentős tudományos eredmények a biokémia területén (nukleinsav, v. lipid kutatás, v. anyagcsere reguláció, — enzim szintézis),

— megfelelő vezetési gyakorlat.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyének, besorolásának, beosztásának és fizetésének megjelölését;

— eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek ismertetését;

— a pályázó által írt tanulmányok, könyvek jegyzékét pontos bibliográfiával;

— tudományos fokozatának, kitüntetéseinek, idegen nyelvismeretének megjelölését;

— jövőbeni működésére vonatkozó elképzeléseit.

A pályázathoz mellékelni kell:

— az oklevelek hiteles másolatát,

— részletes önéletrajzot két példányban, és

— erkölcsi bizonytványt.

Az igazgatóhelyettesi besorolásra és vezetői megbízásra a kinevezés, illetve a megbízás alkalmával érvényben levő jogszabályok az irányadók.

A pályázatokat a Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi II. (biológiai) Főosztályához (Budapest V., Münnich F. u. 7.) kell benyújtani 1975. január 15-ig.

Teplán István s. k.,
főosztályvezető

Pályázati felhívás

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi II. (biológiai) Főosztálya pályázatot hirdet a felügyelete alá tartozó Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézet (Budapest II., Herman Ottó út 15.) igazgatóhelyettesi állásának betöltésére.

A kinevezendő igazgatóhelyettes munkakörét, illetőleg hatáskörét az Intézet működési szabályzata tartalmazza.

A pályázónak természettudományi végzettséggel; megfelelő nyelvtudással, tudományos munkássággal, tudományszervezési, tudománypolitikai jártassággal és legalább 8 évi gyakorlattal kell rendelkeznie.

A pályázathoz csatolni kell:

1. egyetemi végzettséget igazoló oklevelet,
2. tudományos fokozatot igazoló okiratot,
3. a pályázó tudományos munkásságának részletes leírását,
4. tudományos munkák felsorolását,
5. önéletrajzot.

A pályázatot mellékleteivel együtt a Magyar Tudományos Akadémia Természettudományi II. (biológiai) Főosztályra (Budapest V., Münnich Ferenc u. 7.), a hirdetmény megjelenésétől számított 30 napon belül lehet benyújtani.

Teplán István s. k.,
főosztályvezető

Pályázati felhívás

a Gödöllői Agrártudományi Egyetem Filozófia-Tudományos Szocializmus Tanszékére tudományos továbbképzési ösztöndíjra

A Gödöllői Agrártudományi Egyetem pályázatot hirdet a Filozófia-Tudományos Szocializmus Tanszékre tudományos szocializmus témakörben, tudományos ösztöndíj elnyerésére.

Az ösztöndíj folyósításának időtartama 2 év, amely időre az egyetem és az ösztöndíjas szerződést köt.

A munkabér jellegű ösztöndíj havi összege: 2200,— Ft.

A pályázat feltétele: egyetemi végzettség, tudományos szocializmus kérdéseiben való jártasság; tiszta erkölcsi bizonyítvány.

A pályázatot a közzétételtől számított 4 héten belül az Egyetem Rektori Hivatalához kell benyújtani.

A pályázatban ismertetni kell a pályázó tanulmányi eredményeit, társadalmi tevékenységét, esetleges tudományos diákköri munkásságát és a pályázat elnyerése esetén a tudományos továbbképzésre vonatkozó terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

— részletes önéletrajzot;
— erkölcsi bizonyítványt;
— az iskola, illetve a munkáltató véleményét.

Gödöllő, 1974. október 25.

Dr. Pethő György s. k.,
egyetemi tanár
rektor

Pályázati felhívás

Az MTA Szegedi Biológiai Központ Biokémiai Intézete pályázatot hirdet két tudományos segédmunkatársi helyre a következő témakörökben:

1. Nukleinsavak biokémiája
2. Anyagcsere szabályozás mechanizmusa

Pályázhatnak szakbiológusok és biológia-kémia szakos tanárok, vagy más megfelelő egyetemi végzettséggel rendelkezők.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— részletes önéletrajzot,
— a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását és eddigi szakmai munkájának részletes ismertetését,
— jelenlegi munkahelye, állami, társadalmi szervek részletes ajánlását,
— ez évben végzőknél szakmai referenciát zárt borítékban tetszőlegesen megválasztott egyetemi oktatótól.

A pályázatot a fent megjelölt mellékleteivel együtt a megjelenéstől számított egy hónapon belül az MTA Szegedi Biológiai Központ személyzeti osztályára (6701, Szeged, Pf. 521.) kell benyújtani.

Budapest, 1974. november 5.

dr. Straub F. Brunó s. k.,
főigazgató

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden hétfőn* 16—17.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Központi Igazgatási Titkárság

Kónya Albert akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke *minden hétfőn* 14—15 óráig, *Kulcsár Kálmán* akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig *minden csütörtökön* 14—15 óráig tart fogadóórát. Előzetes bejelentés a 127—294 telefonon, a 18—64-es mellékállomáson lehetséges.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársá

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Központi Igazgatási Titkárságának vezetője

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, 1363 Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 1200 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96 162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,— Ft.

Egyes példányok beszerezhetők az 1055 Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,— Ft.

74.1116 Akadémiai Nyomda, Budapest — Felelős vezető: Bernát György

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

XXIII. (1974.) ÉVFOLYAM 19. SZÁM

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖZPONTI HIVATALA

BUDAPEST, 1974. DECEMBER 30.

TARTALOM

Személyi rész 326

Az Akadémia elnökségének határozatai az 1974. XI. 12- és 1974. XI. 26-i üléseken

41/1974. sz. határozat
42/1974. sz. határozat
44/1974. sz. határozat
45/1974. sz. határozat
46/1974. sz. határozat
47/1974. sz. határozat
48/1974. sz. határozat
49/1974. sz. határozat
50/1974. sz. határozat

„A számítástechnika alkalmazásai" c. akadémiai kutatási főirány szervezése és problémái 328

Előterjesztés „A marxista történetiség elve az iskolai képzésben" tárgyú ankéton elhangzottakról 329

Előterjesztés „A tudományági koordináció tartalma és módszerei" tárgyú kerekasztal-konferencián elhangzottakról 329

A magyar hidrobiológiai kutatás helyzete és feladatai .. 330

A magyar tudomány nemzetközi kapcsolatainak néhány időszerű kérdése 330

A pszichológia országos kutatóhálózatának középtávú (1976—1980) fejlesztési irányelvei 331

Az EüM és a MÉM felügyelete alatt működő egyetemeken folyó tanszéki akadémiai támogatások átszervezése 333

„A szociológia helyzete Magyarországon" c. előterjesztés átdolgozott határozati javaslata 333

Az országos és tárcaszintű kutatási főirányok körében elért eredmények jutalmazásának előkészítése 334

Az elnökség egyéb állásfoglalásai 334

Az Akadémia főtitkárának 12/1974. (AK. 19) MTA—F. utasítása

Az MTA Központi Fizikai Kutató Intézetének kutatóközponttá történő átszervezéséről 334

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA ELNÖKSÉGE AZ AKADÉMIA TAGJAINAK ÉS VALAMENNYI TUDOMÁNYOS DOLGOZÓNAK BOLDOG ÚJ ESZTENDŐT KÍVÁN

Közlemények

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztályának pályázati felhívása a Központi Fizikai Kutató Intézet Részecske- és Magfizikai Kutató Intézetében tudományos igazgatói munkakör betöltésére 335

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztályának pályázati felhívása az MTA Csillagvizsgáló Intézetében igazgatói munkakör betöltésére 335

Az MTA Műszaki Kémiai Kutató Intézetének (Veszprém) pályázati felhívása tudományos segédmunkatársi állás betöltésére 335

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi II. (biológiai) Főosztályának pályázati felhívása a Debreceni Orvostudományi Egyetem Biológiai Intézetében MTA státuszon alkalmazandó tudományos segédmunkatársi felvételre .. 336

Az MTA Szegedi Biológiai Központ Biofizikai Intézetének pályázati felhívása tudományos segédmunkatárs felvételére 336

A Budapesti Műszaki Egyetem pályázati felhívása egyetemi tanári és egyetemi docensi, valamint főiskolai tanári és főiskolai docensi állásokra 336

A Kertészeti Egyetem pályázati felhívása egyetemi docensi álláshely betöltésére 340

A Pécsi Orvostudományi Egyetem pályázati felhívásai egyetemi klinikai igazgatói, egyetemi tanári és egyetemi docensi állásokra 341

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének fogadóórája 342

A Tudományos Minősítő Bizottság elnökének és titkárának fogadóórája 342

Személyi rész

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa

60. születésnapja alkalmából, eredményes munkássága elismeréséül

dr. Elekes Lajos Kossuth-díjas akadémikusnak, az Eötvös Loránd Tudományegyetem tanszékvezető egyetemi tanárának a

MUNKA ÉRDEMREND

arany fokozata

kitüntetést adományozta.

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA ELNÖKSÉGÉNEK HATÁROZATAI

az 1974. XI. 12- és 1974. XI. 26-i üléseken

„A számítástechnika alkalmazásai" c. akadémiai kutatási főirány szervezése és problémái

A Minisztertanács az országos távlati tudományos kutatási tervre vonatkozó határozatában az országos szintű kutatási célprogramok között jóváhagyta a Számítástechnika Központi Fejlesztési Program Kutatási Célprogramját.

A központi elképzelésekhez kapcsolódóan az MTA „A számítástechnika alkalmazásai" tárcaszintű kutatási főirányа felöleli mindazokat a kérdéseket, amelyeket a központi program feladataként jelöl meg. Ezen túlmenően tartalmazza a számítástechnikával kapcsolatos legfontosabb távlati alapkutatásokat is.

A tárcaszintű főirány bázisintézete a Számítástechnikai és Automatizálási Kutató Intézet. A főirányban folyó kutatási tevékenység összehangolását, a résztvevő intézmények együttműködésének megszervezését, a tervjavaslatok és jelentések véleményezését, a kutatási feltételek meghatározását az MTA I. Természettudományi Főosztály felügyelete alatt — 1972 júniusa óta — működő Koordináló Tanács látja el.

A Koordináló Tanács a megalakítása óta eltelt időszakban kidolgozta az 1975-ig szóló középtávú kutatási tervet, minden eddigi alkalommal részt vett az OTTKT országos és tárcaszintű főirányai körében folyó kutatások kiemelkedő eredményei

akadémiai kutatási jutalomban való részesítése előkészítésében.

Foglalkozott a közép- és nagyműszerekre vonatkozó igények véleményezésével, a kutatóhelyek számítástechnikai vonatkozású, egyezményes keretben történő 1973. évi kiküldetési igényeinek rangsorolásával.

A Koordináló Tanács megalakítása óta a főirány kutatásaiban résztvevő intézetek között erősödött a kapcsolat, és létrejött bizonyos koordináció, aminek hatása azonban a megalakulás óta eltelt rövid időszakban még nem bontakozott ki teljesen.

A Tanács igyekezett elkerülni az össze nem hangolt párhuzamos tevékenységet más bizottságok munkájával.

A Tanács által kialakított középtávú terv főbb kutatási feladatai:

— számítástechnikai módszerek kutatása,
— „software" kutatás, fejlesztés, adaptáció,
— alkalmazástechnikai kutatások,
— a számítástechnika szerepének és hatásának tanulmányozása a társadalomtudományokban,
— a számítástechnika szerepének tanulmányozása a biológiában,
— a hazai gyártású kisszámítógépek alkalmazása és fejlesztése,
— a számítástechnikai kultúra terjesztése az akadémiai intézményekben és országosan.

Az akadémiai tárcaszintű főirány más kutatási főirányokhoz való kapcsolódásai közül „A szilárdtestek kutatása" országos szintű kutatási főirányhoz való kapcsolódás emelhető ki. Ez utóbbi főirányban folyó kutatások a számítástechnikai kutatások számára is új problémákat vetnek fel.

Nemzetközi téren, a szocialista akadémiák közötti együttműködés keretében elsősorban szovjet, de más szocialista országbeli akadémiai számítástechnikai intézetekkel is hatékony együttműködés alakult ki több témában. Hasznos a kapcsolat számos külföldi egyetemmel, valamint számítógépgyárral.

Megkezdődött bekapcsolódásunk a bécsi Nemzetközi Rendszeranalízis Intézet munkájába. Indokolt erősíteni részvételünket a moszkvai Irányítási Problémák nemzetközi kollektívájában.

A számítástechnikai módszerek kutatásában elért eredmények gyakorlati felhasználása terén két konkrét alkalmazás emelhető ki:

— a tározórendszerek optimális méretezése matematikai programozással, valamint
— a Dunai Vasmű termelésirányítási és adatfeldolgozási munkái.

Az első esetben az elmélet annak a gyakorlati feladatnak a megoldását célozza, hogy egy meglevő vízrendszer esetében az adott tározási lehetőségek közül hol, milyen kapacitású tározót létesíthetünk oly módon, hogy ez a rendszer az előírt nagy megbízhatósággal megfeleljen rendeltetésének és az összköltség a lehető legkisebb legyen.

A Dunai Vasmű esetében pedig a Vasmű rendelésállományát feldolgozó programrendszer gondoskodik a rendelések beérkezésének és szállításának, valamint fejlesztésének pontos kimutatásáról. Ez az alapja a Vasműben folyó termelési irányításhoz szükégess adatbank kialakításának.

Jelentős munkák folynak a „software"-kutatás területén, a digitális áramkörtervezés automatizálása területén.

A biológiai alkalmazások közül a legfontosabbak az egészségügyi és az állategészségügyi statisztikai feldolgozások eredményei.

TPA-típusú univerzális kisszámítógép-család gépeit ma már majdnem minden szocialista országban használják.

A GD'71 „grafikus display" az 1973. évi moszkvai ESZR kiállításon sikert aratott. Előrehaladt a GD'71/T grafikus intelligens terminálnak a SzTAKI és a KFKI együttműködése általi fejlesztése.

A számítástechnikai kultúra elterjedésének az Akadémián lényegében az egyedüli bázisa a CDC 3300 akadémiai számítógép, amely azonban a felhasználás fokozódása következtében telítődött, így a programok átfutási ideje erősen megnőtt.

A főirányban folyó kutatások pénzügyi-gazdasági feltételeiről szólva megállapítható, hogy a kutatóhelyeken még nem alakult ki a költségeknek a főirányhoz tartozó témák szerinti következetes nyilvántartása, és azoknak az alaptevékenységhez tartozó egyéb témák költségétől való különválasztása.

A témafinanszírozási rendszer bevezetése feltehetően megkönnyíti majd a főirány témáinak kutatására fordított tényleges anyagi erők felmérését.

A főirányhoz kapcsolódó feladatok közép- és nagyműszerigényeinek részbeni kielégítésére a kutatóhelyek 1974-ben alig több beruházási keretet kaptak, mint az elmúlt évben. A műszerezettség szintje a SzTAKI-ban és a KFKI-ban a költségvetési és szerződéses együttes állományra vonatkozóan csökken.

A kutatóhelyek — évek óta — változatlan összeggel gazdálkodnak. Ezt ellensúlyozza az a tény, hogy a kutatóhelyek szerződéses munkákból származó bevételei többszörösére növelik a felhasználható anyagi alapokat. Árnyoldala az ipari megbízásoknak az, hogy a dolog természeténél fogva rövidtávú feladatok megoldására ösztönöznek.

A főirányban folyó kutatások legsúlyosabb gondja a számítógép háttér alacsony színvonala.

A korszerű akadémiai kutatásokhoz olyan számítógép-háttérre lenne szükség, amellyel a napi többszörös programjavításra való természetes igények kielégíthetők és terminálok folyamatos üzemeltetése megoldható. Ezt két nagykapacitású számítógép beszerzése biztosíthatná.

Az elnökség 41/1974. számú határozata

1. „A számítástechnika alkalmazásai" akadémiai kutatási főirány helyzetéről és problémáiról szóló beszámolót az elnökség köszönettel tudomásul veszi.

2. Az elnökség egyetért azzal, hogy a főirányt koordináló Tanács — feladatának megfelelően — a Központi Fizikai Kutató Intézetben, a Számítástechnikai és Automatizálási Kutató Intézetben és a Matematikai Logikai és Automataelméleti Tanszéki Kutató Csoportban folyó számítástechnikai kutatások koordinálására koncentrál elsősorban, hogy más tárcák Számítástechnikai Bizottságainak munkájával az átfedéseket elkerülje. Egyben azonban igyekezni kell továbbfejleszteni a kapcsolatokat más tárcák számítástechnikai alkalmazási programjaival, elsősorban az egyetemi kutatásokkal.

3. Az elnökség fontosnak és indokoltnak tartja megvizsgálni, hogy a számítástechnikai kutatási kapacitás — kellő koncentrálás esetén — nem alkalmas-e egy-két nagyobb feladat megoldására.

4. Az elnökség igényli, hogy kapjon tájékoztatást:

   4.1. a Számítástechnikai Központi Fejlesztési Program Kutatási Célprogram egészéről is, valamint

   4.2. arról, hogy a számítástechnika más tudományágak területén mily mértékben terjed, és milyen nehézségek mutatkoznak e tekintetben.

5. Felkéri az elnökség a főtitkárt, hogy 3 hónapon belül tájékoztassa az elnökséget a határozat 3. és 4. pontjában foglalt feladatok megvalósíthatósága várható időpontjairól.

6. Az elnökség úgy találja, hogy a jelenlegi akadémiai számítógépkacitás ma már nem elég. A számítógéppark bővítésének kérdésében a nemzetközi és az országos programok összehangolását követően kell állástfoglalni.

Előterjesztés
„A marxista történetiség elve az iskolai képzésben" tárgyú ankéton elhangzottakról

Az elnökség Közoktatási Bizottsága, valamint ennek Társadalomtudományi Albizottsága megalakulásuk óta foglalkozik a marxista történetiség érvényesítésével valamennyi tantárgy oktatásában, valamint a történelemnek mint iskolai tantárgynak a korszerűsítésével.

Az ankét vitája is a Közoktatási Bizottság albizottságai részkoncepcióiból indult ki.

Az ankét vitája az alábbi négy fő kérdés köré csoportosult:

— a történetiség értelmezése és tartalma,

— a történettudomány és a történetoktatás kérdései,

— a társadalmi és politikai nevelés feladatai,

— a történetiség érvényesítése a matematika és a természettudományok oktatásában.

A történetiség értelmezésében egyöntetű volt az a felfogás, hogy ez nem azonos az ismeretanyag kronologizálásával, illetőleg nem szűkíthető le a merev múltleírásra.

Az ankét résztvevői a történetiséget az emberi társadalom, valamint a természet megismerési módszerének, tanulmányozási és oktatási keretének tekintették: olyan magyarázó elvnek, amely az emberi fejlődés és megismerés tapasztalatanyagai alapján nélkülözhetetlen a létrehozott értékek megőrzésében, a jelen megítélésében, és a jövőre irányuló tudatos cselekvés orientálásában.

A történetiség fogalmának elemzése során a felszólalók különbséget tettek a megismerés tárgyának történeti jellege, valamint a megismerés módjának történetisége között. A fő tendencia az volt, hogy mindkét vonatkozásban érvényesülni kell az oktatásban.

Az ankét résztvevői közül többen — egyetértve a történettudomány társadalmi fontosságával — bírálták a hazai történettudományt, megállapítva, hogy nem eléggé látja el társadalmi funkcióját. Az ankét azonban elsődlegesen az iskolai képzéssel kapcsolatos részekre irányította a figyelmét.

Egyöntetű felfogás szerint a történelem tantárgyának teljes megóvására van szükség. Ahhoz azonban, hogy a történelem mint tudatformáló tantárgy elláthassa a feladatát, magának is korszerűsödnie kell. A korszerűsödéshez figyelembe kell venni a történelemtudomány újabb eredményeit, továbbá tantárgy-pedagógiai korszerűsítés is indokolt.

A történelemnek mint tantárgynak korszerűsödni kell szemléletben és tematikában egyaránt. A kis időszakok elszigetelt tárgyalását, a kronologizálást, a politikai eseménytörténet egyoldalú előtérbehelyezését fel kell váltania a hosszú történeti folyamatok összehasonlító bemutatásának, a regionális szempontok figyelembevételének és a komplex gazdaságtörténeti, társadalomtörténeti, technikatörténeti stúdiumnak.

Az ankét során hangsúlyt kapott az, hogy a történeti képzés szoros egységet alkot a többi társadalomtudományi, illetve általában a társadalmi és politikai neveléssel.

Több hozzászólás igényelte, hogy az iskola közgazdasági, szociológiai, jogi, vagyis szélesebb társadalomtudományi ismereteket is oktasson. Egyesek szerint bevezetőként célszerű ezeket előbb a történeti folyamatból kiemelve oktatni, majd ezután bemutatni a történeti összefüggéseket. Ez azt is igényli, hogy a történeti tantárgy mellett, azzal összehangolva, egy külön általános társadalomtudományi tantárgy is kapjon helyet az iskolai képzésben.

A vitában különösen nagy súlyt kapott az, hogy a természettudományi oktatásban is érvényesíteni kell a történetiséget. A hozzászólók méltányolták a Közoktatási Bizottság Természettudományi Al-

bizottsága tevékenységét a természettudományi tárgyak összehangolását és integrálását szolgáló koncepció kialakítási irányát, de többen bírálták is, és felhívták a figyelmét több módosítás szükségességére. Rámutattak arra, hogy magának az élettelen és élő természetnek és a társadalomnak az objektív történeti fejlődése mellett figyelmet kell fordítani az objektív valóságra vonatkozó ismeretek történeti fejlődésére, a tudománynak az adott korszak társadalmával való összefüggésére.

A módosító javaslatok a más-más léptékkel mérhető természeti anyagtörténet, és az emberi társadalom története összemosódását bírálták, hangsúlyozva:

a természettudományban azt kell bemutatni, hogy a természettörténet során milyen mértékben váltak az önmagában zajló folyamatok számunkra zajló folyamatokká.

A jelenleginél nagyobb mértékben kell érvényre juttatni azt a szempontot, hogy a tudományos megállapítások nem örökérvényűek, hanem történeti jellegűek, amelyeket a következő fejlődés bizonyos mértékben módosít.

A matematika történetiségével kapcsolatos hozzászólásokban is hangot kapott a matematikának, egyes fogalmainak, eredményeinek történeti jellege. Hangsúlyozták, hogy a matematikát is élő és fejlődő tudományként kell tanítani.

Az ankéton a napirendre tűzött fő problémákon kívül a témával összefüggésben több egyéb kérdés is szóba került (pl. a polgári történettudományi irányzatok bírálata, a hazai tudománytörténet felsőoktatásbeli helyzete), amelyeknek a megvitatását indokolt lenne más fórumokon tovább folytatni.

Az elnökség 42/1974. számú határozata

1. Az elnökség megállapítja, hogy „A marxista történetiség elve az iskolai képzésben" tárgyú ankét megrendezése időszerű volt.

   1.1. Az elnökség helyesli az ankét elgondolásait és kívánatosnak tartja, hogy kerüljön sor a téma megvitatása során felvetett egyes elgondolások további finomítására. Ennek megtörténtéről újabb ankét számoljon be az elnökségnek.

2. Az elnökség felhívja a figyelmet: a történetiség elvének az oktatásban való érvényesítése is az önálló gondolkodásra való nevelést kell hogy szolgálja.

Előterjesztés „A tudományági koordináció tartalma és módszerei" tárgyú kerekasztal-konferencián elhangzottakról

A tudományági koordináció tartalmának és módszereinek megvitatására összehívott kerekasztal-konferencián résztvettek a tudományos osztályok elnökei, az érdekelt tárcák képviselői, a főirányokat koordináló tanácsok elnökei és titkárai, valamint az Akadémia tudományos főosztályainak vezetői.

A konferencia az írásos előterjesztésen túlmenően Köpeczi Béla az MTA főtitkára ismertette a megválaszolásra váró főbb kérdéseket.

A számos értékes javaslat, valamint a főtitkári összefoglaló együttesen és összefoglalva arra az elgondolásra vezetett, hogy helyes lenne egy munkabizottság létrehozása, amely — figyelembevéve a bel- és külföldi tapasztalatokat, valamint más területek konkrét javaslatait — kidolgozná a koordinációs tevékenység javításának feltételeit.

Javasolta a konferencia, hogy a bizottság létrehozása, működtetése az MTA főtitkárának feladata legyen.

Az elnökség 44/1974. számú határozata

1. Az elnökség „A tudományági koordináció tartalma és módszerei" tárgyú kerekasztal-konferencián elhangzottakról szóló előterjesztést elfogadja.
2. Megbízza az elnököt, hogy a jelen határozat alapján és a kerekasztal-konferencián elhangzottak figyelembevételével javasolja a Tudománypolitikai Bizottságnak ad hoc bizottság kiküldését a koordináció terminológiájának, céljának, mélységének, valamint a koordinációs felelősség mértékének kidolgozására.

Az elnökség egyéb állásfoglalásai

Az elnökség tudomásulvette:

1. az 1974 november—decemberi és az 1975 januári munkatervéről szóló *tájékoztatót*, valamint
2. a legutóbbi elnökségi ülés óta eltelt időszak jelentősebb testületi eseményeiről szóló *beszámolót*.

Budapest, 1974. november 13.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

A magyar hidrobiológiai kutatás helyzete és feladatai

A magyar hidrobiológiai kutatás helyzetéről és feladatairól szóló tudományterületi helyzetelemzést a Biológiai Tudományok Osztálya készítette. Az elnökség megbízásából ad hoc bizottság vitatta meg az anyagot, majd összefoglalást is tartalmazó állásfoglalását terjesztette az elnökség elé.

Az előterjesztés a hidrobiológia tárgyáról és feladatairól szólva rámutat arra, hogy a szárazföldek vizeinek biológiai kutatása a vízi életközösségek oknyomozó vizsgálata, amelynek keretében az álló- és folyóvízi környezet fizikai, kémiai, és biológiai tényezőit és ezek összefüggéseit analizálják a vízi anyag- és energiafogalom egészének megismerése érdekében. A hidrobiológia egyik fő feladata az, hogy folyamatos elemzések alapján időben, prognózissal adjon jelzést a vizeket érő ártalmakról és tegyen javaslatot ezek megszüntetésére és megoldására. A hidrobiológiai kutatásnak tehát a környezetvédelemmel és a környezetalakítással kapcsolatos feladatokban fontos szerepük van.

A magyar hidrobiológiai kutatómunkát ún. „nemzeti kutatás" keretében kell végezni, mivel vizeink sajátos problémái (a nagykiterjedésű sekély tavaink egyéni típusának kérdései) csak hazai kutatómunkával oldhatók meg.

A szervezett magyar hidrobiológiai kutatás 1906-ra nyúlik vissza, a Halélettani és Szennyvízvizsgáló Kísérleti Állomás megalapításának időpontjára. Ezt követte 1927-ben a Magyar Biológiai Kutatóintézet (Tihany) megalapítása. Mindkét intézmény nemzetközi elismerést vívott ki a hidrobiológiai munkában.

Szervezett és intézeti tudományos terv szerint végzett hidrobiológiai kutatás jelenleg négy helyen folyik: az MTA Biológiai Kutató Intézetben, az MTA Magyar Dunakutató Állomásán, a Vízügyi Tudományos Kutató Intézetben, valamint a Haltenyésztési Kutató Állomáson.

Az előterjesztés megállapítása szerint a magyar hidrobiológia a mai helyzetében nem képes a tudományágra háruló jelen- és különösen a jövő növekvő feladatait ellátni; megoldatlan ugyanis a hazai hidrobiológiai kutatások részeredményeinek szintézise, és ez nehezíti a tudományág fejlődését és az eredmények társadalmi hasznosítását.

Ahhoz, hogy a magyar hidrobiológia ki tudja elégíteni a vele szemben támasztott igényeket, szükséges a tudományág elméleti központjainak fejlesztése, az egyetemi hidrobiológus képzés, valamint a hidrobiológiai oktatás más érintett szakterületeken való szervezetté tétele.

Az eddigieknél hatékonyabb koordináció szükséges az egyes főhatóságok felügyelete alatt működő hidrobiológiai kutatócsoportok között, különösen az MTA, az OVH és a MÉM hidrobiológiai kutatásait illetően.

Javítani kell a hidrobiológiai tudományos eredmények hazai publikálási lehetőségeit.

Az elnökségi ad hoc bizottság részletes határozati javaslatot fogadott el, amelyet a dokumentummal együtt az elnökség elé terjesztett.

Az elnökség 45/1974. számú határozata

1. Az elnökség köszönetét fejezi ki „A magyar hidrobiológiai kutatások helyzete és feladatai" c. tudományterületi helyzetelemzés készítőinek.
2. Felkéri az előterjesztőket, hogy az elhangzott vita figyelembevételével dolgozzanak tovább a dokumentumon; ennek során vegyék fel a kapcsolatot a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztériummal, az Országos Vízügyi Hivatallal, a Budapesti Műszaki Egyetemmel, illetve szükség szerint ezek intézményeivel, és kíséreljenek meg a hidrobiológia helyzetéről olyan átfogó képet kialakítani, amelyben az Akadémia helye, illetve feladata is kellő mértékben tisztázott.
3. Térjen ki az előterjesztés különösen a:
   3.1. hidrobiológiai kutatás helyzetén belül az eredményekre,
   3.2. a kutatás koordinálásának és irányításának konkrét elgondolásaira,
   3.3. a hidrobiológusok kiképzésének konkrét elképzeléseire.
4. Az elnökség felkéri az ad hoc bizottság elnökét, hogy az érdekeltekkel egyeztetett új előterjesztést 1975 márciusig terjessze az elnökség elé.

A magyar tudomány nemzetközi kapcsolatainak néhány időszerű kérdése

Az elnökség ez év áprilisában megtartott ülésén megbízta az Akadémia nemzetközi tudományos kapcsolataival foglalkozó alelnököt és főtitkárhelyettest, hogy — az elnökség részére előzetesen készített előterjesztéssel kapcsolatos véleményeket feldolgozva — készítsék el a nemzetközi tudományos kapcsolatok aktuális problémáiról szóló jelentéstervezetet. A jelentéstervezet akadémiai részanyaga annak az előterjesztésnek, amelyet — a TPB munkatervének megfelelően — az MTA elnöke és a Kulturális Kapcsolatok Intézetének elnöke terjeszt majd a Tudománypolitikai Bizottság elé.

Az elnökség elé terjesztett anyagot előzőleg megvitatta az MTA Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága.

Az előterjesztés az alábbi négy problémakörrel foglalkozik részletesen:

— a szocialista országok kutató helyeivel folytatott tudományos együttműködés,
— a fejlett tőkésországok kutatóhelyeivel fenntartott kapcsolatok,
— a fejlődő országok tudományos és műszaki élete és az Akadémia, valamint
— a nemzetközi és a külföldi nemzeti tudományos szervezetek munkájába történő bekapcsolódás kérdései.

Az elnökség 46/1974. számú határozata

1. Az elnökség köszönetét fejezi ki „A magyar tudomány nemzetközi kapcsolatainak néhány aktuális kérdésé"-ről szóló előterjesztés elkészítésének eddigi munkáiért.
   1.1. Az előterjesztést mint folyamatban levő munkáról szóló tájékoztatót tudomásul veszi.
2. Felhívja az illetékes alelnököt és felkéri az illetékes főtitkárhelyettest, hogy a vitában elhangzottak, a TPB Titkársága útmutatása, valamint a Kulturális Kapcsolatok Intézete által készítendő előterjesztés figyelembevételével készítse el a Tudománypolitikai Bizottság elé terjesztendő dokumentumot.

A pszichológia országos kutatóhálózatának középtávú (1976—1980) fejlesztési irányelvei

A Minisztertanácsnak a társadalomtudományok helyzetéről és fejlesztésének problémáiról szóló határozata kimondta, hogy a pszichológiai kutatások fejlesztésének meggyorsítása érdekében az MTA főtitkára az érdekelt miniszterekkel együtt 1974. év folyamán alakítsa ki a tudományágazat országos kutatóhálózatának fejlesztési tervét, és terjessze azt a TPB elé.

A költségvetésből gazdálkodó minisztériumok és országos hatáskörű szervek a középtávú fejlesztési keretek ismeretének hiányában nem tudtak kellő konkrétsággal, összesítésre alkalmas adatokat szolgáltatni, így az előterjesztés csak a pszichológiai kutatóhálózat középtávú fejlesztési irányelveinek összefoglalását kísérelte meg.

Az előterjesztés bevezetője a pszichológia 1957-től napjainkig terjedő fejlődéséről ad képet, amelyre az extenzív fejlesztés a jellemző. A mai helyzet azt mutatja, hogy az utóbbi években bekövetkezett fejlődés ellenére sem csökkent a kutatási kapacitás és a társadalmi igények közötti feszültség. Kedvezőtlenül befolyásolja a helyzetet a meglevő kutatási kapacitás szétaprózottsága, valamint az alap-, az alkalmazott — és az adaptációs kutatások belső aránytalansága. Kevés az elméleti feldolgozásra, teoretikus szintézisre való törekvés, ami ideológiai és szakmai szempontból egyaránt hátrányos. Ugyancsak kedvezőtlen jelenségek a hazai kutatóhelyek közötti koordináció hiányosságai, valamint a szocialista országok kutatási együttműködésének hiányosságai.

A kedvezőtlen tényezők megszüntetését ma már nem az extenzív fejlesztéstől várhatjuk, hanem a minőségi követelmények és kvalifikációs igények lényeges emelése a célravezető megoldás.

Mindezek figyelembevételével az előterjesztés az alábbi főbb általános, majd konkrét fejlesztési elveket, illetve feladatokat fogalmazta meg.

1. Új beruházásokat és fejlesztési eszközöket elsősorban oda kell irányítani, ahol már jól megítélhető tudományos eredmények mutatkoznak, és maguk a kutatások perspektivikusak.

2. A kutatások fejlesztése során világos funkcionális, de nem értékrendi különbséget kell tenni alap-, alkalmazott- és adaptációs kutatások között.

   Az alapkutatások esetében a kutatási eredmény újszerűsége a mérce, az alkalmazott és adaptációs kutatások esetén viszont a gyakorlati, hatékonyságra kell nagyobb figyelmet fordítani.

3. A következő időszakban meg kell javítani az egyetemeken folyó pszichológusképzés anyagi bázisát, szervezeti és személyi feltételeit valamint mielőbb ki kell alakítani a pszichológus továbbképzés rendszerét.

4. A munkalélektani kutatás, a klinikus pszichológiai kutatás, valamint az akadémiai Pszichológiai Intézet fejlesztése során érvényesítendő főbb elveket az előterjesztés külön-külön is megfogalmazza.

   4.1. A munkalélektani kutatás finanszírozása során az alábbi elveket kell érvényesíteni:

   4.1.1. a különböző minisztériumok felügyelete alatt működő főhivatású kutatóhelyek fejlesztését a költségvetési támogatás emelésével célszerű elsődlegesen biztosítani;

   4.1.2. a minisztériumok a tárcaszintű bázislaboratóriumok hálózatának bővítését tekintsék fontos, időszerű feladatnak.

   4.2. A klinikus pszichológiai kutatás legfontosabb fejlesztési feladatai az alapkutatások vonatkozásában: az egységes elméleti-szemléleti alap megteremtése, az ehhez szükséges intézményes bázisok továbbfejlesztése, illetve létrehozása.

   4.3. Az akadémiai Pszichológiai Intézetet magasszínvonalú, orientáló tudományos centrummá kell fejleszteni, amely a már meglevő, hagyományokkal rendelkező és a különösen fontosnak ítélt új kutatási irányokat műveli.

Az elnökség 47/1974. számú határozata

1. Az elnökség „A pszichológia országos kutatóhálózatának középtávú (1976—1980) fejlesztési irányelvei"-ről szóló előterjesztést a vitában elhangzottakkal tudomásul veszi.

   1.1. Felkéri a főtitkárt, hogy a dokumentumot — a Tudománypolitikai Bizottság elé terjesztését megelőzően — a vitában elhangzottaknak megfelelően dolgozza át.

2. Az elnökség ajánlja az érdekelt osztályoknak, hogy az akadémiai Pszichológiai Bizottságot osztályközi bizottságként működtessék.

3. Az elnökség szükségesnek tartja felhívni az Egészségügyi Minisztérium figyelmét: az újra terjedőben levő Freud-féle nézetek miatt nem tartja helyesnek, hogy az orvosi egyetemeken a pszichológiát pszichiáterek és nem pszichológusok oktatják.

Az EüM és a MÉM felügyelete alatt működő egyetemeken folyó tanszéki akadémiai támogatások átszervezése

A Tudománypolitikai Bizottságnak a tanszéki kutatások továbbfejlesztésére vonatkozó elvi állásfoglalásai, valamint az MTA elnökségének az 1973 decemberi ülésén megadott szempontjai figyelembevételével a Természettudományi II. (biológiai) Főosztály kidolgozta az orvosi és agráregyetemeken folyó akadémiai tanszéki támogatás továbbfejlesztésének tervezetét.

Az orvostudományi egyetemeken az átszervezés koncepciója a következőkben foglalható össze.

Szükséges az orvostudományi kutatásokra fordított akadémiai támogatás arányának fenntartása, vagy a lehetőségek határain belül megvalósítandó növelése.

Külön kell választani a Budapesti Semmelweis Orvostudományi Egyetemen folyó akadémiai támogatás és annak szervezeti formái kialakítása kérdését a nem budapesti orvostudományi egyetemek tanszéki akadémiai támogatásának és szervezeti formáinak kérdéseitől.

A Tudománypolitikai Bizottság (TPB) 30 005/1974. sz., ez év február 1-én kelt határozata kimondja, hogy szükséges a SOTE és az MTA kapcsolatainak továbbfejlesztése, elsősorban a kutatá-

sok irányítása és szervezése, valamint más, a kutatással kapcsolatos közös problémák területén. Ezzel kapcsolatban a TPB helyesléssel fogadta az MTA támogatások *közös intézet* keretében tervezett megvalósítását, ami egyben a célt is szolgálja, hogy a SOTE a kutatások irányításában és szervezésében az eddigieknél nagyobb szerepet kapjon. Ezt a célt szolgálná a feladatra orientált, intenzív és koncentrált orvostudományi kutatások művelését előmozdító kutatóbázis megerősítése és továbbfejlesztése. Kívánatos, hogy ennek során lényegesen megjavuljon az akadémiai és egyetemi kutatóbázis koordinálása, növekedjék az egyetemi vezetés részvétele és felelőssége az egyetemen folyó és az Akadémia által támogatott kutatások irányításában, hatékonyabb legyen az anyagi eszközök felhasználása, és egyszerűsödjék az ügyintézés.

A közös intézet megvalósítását egy olyan *hálózat* megszervezésével tervezik, amely a támogatott tanszékeket és klinikákat foglalja magában, és amely

a) képes nagyobb volumenű és jelentőségű kutatási programok lebonyolítására,

b) alkalmas koncentrált és intenzív kutatások folytatására,

c) kutatási tevékenységében interdiszciplináris megoldásokat alkalmaz.

E feladat megvalósítása érdekében az Egészségügyi Minisztérium és az MTA által kijelölt szakemberekből álló 8 tagú munkabizottság alakul. A bizottság tematikai programot dolgoz ki és javaslatot készít az MTA—SOTE kutatási szervezetére és működési rendjére. A javaslatot az MTA illetékes testületi szervei megvitatják és véleményezik. Az Akadémia főtitkára az egészségügyi miniszterrel közös előterjesztést készít a TPB elé a koordinált kutatásokat biztosító közös MTA—SOTE kutatási szervezet létrehozásának engedélyezésére.

Az MTA az alábbi tanszékek akadémiai támogatását átadja az Egészségügyi Minisztériumnak 1975. január 1-vel.

— Biometriai Részleg (SOTE)
— I. sz. Gyermekklinika (SOTE)
— I. sz. Neurológiai Klinika (SOTE)
— Kórbonctani Intézet (POTE)

Az akadémiai támogatás átadása magában foglalja az MTA állományába tartozó, az érintett tanszékeken dolgozó személyek béralapjának és az 1974. évben ténylegesen folyósított dologi támogatásának átadását, annak hangsúlyozásával, hogy az MTA az átadásra kerülő intézetek számára 1975. év folyamán is biztosítja az előirányzott műszerberuházási kereteket. A vidéki orvostudományi egyetemeken — az előterjesztés szerint — jelentősebb változás nem várható.

Az agrártudományi egyetemeken az átszervezés koncepciója következőkben foglalható össze:

Az átszervezést megalapozó tervek kidolgozása során az *erőkoncentrálásra* és feladat-orientálásra törekedtek a tervezet készítői, valamint fokozottabb figyelmet fordítottak az *interdiszciplináris* kutatások kialakítására.

Az agrártudományi kutatások területén főleg azoknak a tanszékeknek a támogatására van szükség, amelyek kutatási tematikájukkal szervesen kapcsolódnak a különböző szinten kiemelt főirányokhoz, célprogramokhoz, vagy feladatokhoz.

A részletes terv az alábbiakban összegezhető:

I. Egyes tanszékek támogatásának átadása a MÉM-nek:

(1975. január 1-től)

a) Kertészeti Egyetem Táj és Kertészeti Tanszék

b) Agrártudományi Egyetem (Gödöllő)

Az Öntözési Tanszék Munkaközösségből:
Öntözési és Meliorációs Tanszék
Üzemtani Tanszék, illetve a
Növénytani és Növényélettani Tanszék

c) Erdészeti és Faipari Egyetem
Erdőrendezéstani Tanszék

II. Más tanszékek támogatásának fenntartása és a lehetőségek szerinti növelése

a) Állatorvostudományi Egyetem
Járványtani Tanszék
Állattenyésztéstani Tanszék

Ezek a tanszékek hivatottak arra is, hogy a felépítendő Állategészségügyi Kutató Intézet új székháza részére szakembereket képezzenek ki.

b) Kertészeti Egyetem
Zöldségtermesztési Tanszék
Növényörökléstani és Nemesítési Tanszék

III. Néhány tanszéki támogatás újjászervezése

a) Az Agrártudományi Egyetemen az Öntözési Tanszéki Munkaközösség átalakul a Kultúrökoszisztémák Ökológiai Vizsgálati Kutatási Közösséggé.

A Kutatási Közösség a volt Öntözési Tanszéki Munkaközösség Kertészeti Tanszékéből, a Talajtani Tanszék meginduló támogatásából, a Növénynemesítéstani Tanszékből, a Növénytermesztéstani Tanszék, majd később Növénytermesztési Intézet meginduló támogatásából tevődik össze, melyet biometria részleggel is megerősíteni tervezünk.

Szervezeti elképzelés a Kultúrökoszisztémák Ökológiai Vizsgálata Kutatási közösségre:

— A Kutatási Közösség tevékenységét a 3—5 évre megbízott vezető (programvezető) irányítja. A megbízást az Egyetem rektorával egyetértésben az Egyetem egyik érdekelt tanszékvezetője kapja.
— A Kutatási Közösség vezetője a személyi és pénzügyi kereteket a Kutatási Közösség tagjai véleményének ismeretében, a kutatás mindenkori szükséglete szerint osztja szét a tagok, illetve a témák között.

— Az Agrártudományi Egyetemen elhelyezett és az MTA tulajdonát képező összes műszer és berendezés — a MÉM-nek átadott támogatott tanszékek tulajdonában levők kivételével — a Kutatási Közösség kezelésébe megy át, és azoknak a kutatás érdekében történő rendeltetés szerinti felhasználásáról a Kutatási Közösség vezetője köteles gondoskodni.

b) A Keszthelyi Agrártudományi Egyetemen, a Növénytermesztéstani Tanszéken távlatilag Növénytáplálkozási kutatócsoport kialakítását tervezzük.

IV. A nagyobb létszámú támogatott tanszéki kutatóhelyek *kutatócsoportokká* szervezése 1975-ben.

a) a Magyar Mezőgazdasági Múzeum keretében működő Agrártörténeti Kutatóhelyet kutatócsoporttá,

b) az Erdészeti és Faipari Egyetem Termőhelyismerettani Tanszék mellett működő kutatóhelyet Erdészeti Mikrobiológiai Kutatócsoporttá,

c) az Állatorvostudományi Egyetem Állathigiéniai Tanszéke mellett működő kutatóhelyet Környezetélettani Kutatócsoporttá.

Az elnökség 48/1974. számú határozata

1. Az elnökség egyetért az Egészségügyi Minisztérium és Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium felügyelete alá tartozó egyetemek akadémiai támogatása továbbfejlesztését szolgáló átszervezési tervvel.

2. Az elnökség felkéri a főtitkárt, hogy az átszervezési terv megvalósítása során tartson rendszeres kapcsolatot az érintett minisztériumok illetékes vezetőivel, valamint az Agrár- és az Orvostudományok Osztályával, hogy az átszervezés az előterjesztésben leírt koncepció szellemében valósuljon meg.

„A szociológia helyzete Magyarországon" c. előterjesztés átdolgozott határozati javaslata

Az elnökség október hó 29-én vitatta meg „A „A szociológia helyzete Magyarországon" c. előterjesztést.

A 35/1974. számú határozatában megállapította, hogy bár az előterjesztés alapos és körültekintő munka eredménye, az előterjesztett határozati javaslatok a határozatban megadott szempontoknak megfelelő átdolgozásra szorulnak.

Az előterjesztést készítő Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya az átdolgozott határozati javaslatot terjesztette az elnökség elé.

Az elnökség 49/1974. számú határozata

1. Az elnökség „A szociológia helyzete Magyarországon" c. előterjesztést elfogadja, és megállapítja, hogy az elismerést, bíráló megjegyzéseket és kiegészítő javaslatokat egyaránt tartalmazó színvonalas vita nagymértékben hozzájárult az előterjesztett határozati javaslatok érdemibbé tételéhez.

2. A szociológiának mint társadalomtudományi szakágnak a további fejlődéséhez elengedhetetlen a marxista szociológia elméleti és módszertani problémáinak fokozott előtérbe állítása. Ennek érdekében:

   2.1. a marxista szociológia tudományági sajátosságainak további körülhatárolására kell törekedni;

   2.2. meg kell valósítani a szociológiai kutatómunka empirikus és elméleti elemeinek kölcsönhatását és szerves egységét;

   2.3. biztosítani kell, hogy a szociológiai kutatások olyan elvi-elméleti eredményeket hozzanak, amelyek segítik a hazai társadalom megismerését, megértését és további fejlődésének irányítását.

3. Fontosnak tartja a tudati szféra szociológiai kutatásának (ideértve különösen a közművelődéssel kapcsolatos vizsgálatoknak) további erősítését. A tudati szféra kutatását elsősorban az ELTE Bölcsészettudományi Karának szociológiai tanszékén célszerű megszervezni.

4. A szociológiai kutatások fejlesztése érdekében felkéri az MTA főtitkárát, hogy vizsgálja meg:

   4.1. milyen mértékben támogathatók a szociológiai kutatások elsősorban az MTA Dunántúli Tudományos Intézetében, az MTA Állam- és Jogtudományi Intézetében, valamint Irodalomtudományi Intézetében,

   4.2. a kutatóintézeti fejlesztés során bizonyos prioritás biztosításának lehetőségét a szociológiai kutatóhelyek technikai eszközökkel és segédeszközökkel való ellátására. Ehhez szükségesnek tartja a számítástechnikai igények jellegének és mértékének konkrétabb körvonalazását.

5. A kutatási hatékonyság és a káderutánpótlás szempontjából az elnökség különösen jelentős feladatnak tartja a szociológia általános és szakoktatásának, valamint a szociológiai továbbképzésnek a lényeges megjavítását. Ennek érdekében:

   5.1. az elnökség egy későbbi időpontban meg kívánja vitatni a szociológia oktatásának helyzetét, problémáit és feladatait;

   5.2. a végleges megoldás kimunkálásáig is kívánatosnak tartja néhány filozófiai oktató továbbképzését, elsősorban a szociológiai oktató- (és kutató-) munkában való bevonásuk céljából;

   5.3. a szociológiai továbbképzés előmozdítására célszerűnek tartja az egyetemi doktori ösztöndíjak kutatási gyakornoki helyek stb. fokozott felhasználását.

6. A szociológiai kutatómunka elvi szintjének, hatékonyságának és jobb koordinálásának érdekében az elnökség

6.1. felkéri az MTA Szociológiai Bizottságát, hogy elvi és tudománypolitikai tevékenységének további fokozásával teremtsen lehetőséget és fórumot (pl. a szociológia c. folyóirat felhasználásával) a fontosabb elméleti problémák vitája számára:

6.2. ajánlja a szociológiai kutatóhelyek vezetői rendszeres tanácskozásának megszervezését, elsősorban operatív és szervezési kérdések megvitatására és intézkedéseik lehetséges összehangolására.

7. Annak felismeréséből kiindulva, hogy a marxista szociológia elméleti és metodológiai problémái csakis a marxista szociológusok közös erőfeszítésével oldhatók meg, javasolja szűkkörű multilaterális kerekasztal konferenciák megrendezésének kezdeményezését a szocialista országok vezető szociológusainak részvételével.

Az országos és tárcaszintű kutatási főirányok körében elért eredmények jutalmazásának előkészítése

Az OTTKT 1974. évi pályázati kiírásra összesen 303 pályamű érkezett.

A főirányokért felelős tárcák javaslatait az elnökség által kiküldött bizottság vitatta meg a következő irányelvek alapulvételével:

A tárcákra illetőleg, a főirányokra jutó keretösszeg igazodjék az elnökség 5/1973. számú határozatában rögzített megoszláshoz. (E megoszlás annyiban módosult, hogy 1974-ben az országos főirányok száma eggyel növekedett, így az országos főirányokra jutó keretösszeg 60%-ra nőtt).

A különböző főirányokban benyújtott és összehasonlítható jelentőségű pályaművek között ne legyen aránytalan különbség pusztán azért, mert a pályázatok kisebb száma, vagy a nagyobb keretösszeg miatt egyes tárcák „bőkezűbben gazdálkodhattak" javaslataikkal.

A Bizottság alapvetően és elsősorban igazodjék a szakmailag kompetens tárcavéleményekhez.

Az elnökség 33/1974. sz. határozatának megfelelően 50 ezer Ft tartalékkeret álljon rendelkezésre az esetleges módosítások anyagi fedezetére.

A Bizottság összesen 113 pályamű jutalmazására tett javaslatot.

Az elnökség 50/1974. számú határozata

1. Az elnökség az OTTKT országos és tárcaszintű kutatási főirányai körében elért eredmények 1974. évi jutalmazását előkészítő Bizottság előterjesztését tudomásul veszi azzal, hogy „Az életfolyamatok szabályozásának mechanizmusa" országos szintű kutatási főirány 9. számmal jelzett pályamunkájának szerzői közül dr. Mészáros István 5000,— Ft, Fischer János 3000,— Ft kutatási jutalomban részesüljön. A másik két társszerző jutalma maradjon változatlan.

2. Az elnökség elvként megállapítja, hogy a kiadói nívódíj — amely szerzői honoráriumkiegészítésnek tekintendő — nem akadálya az akadémiai jutalomnak.

3. Az elnökség a tartalékkeret felhasználására vonatkozó javaslatot jóváhagyja.

4. Felhívja az elnököt, hogy december hó második felében a kutatási jutalmakat ünnepélyes keretek között adja át.

Az elnökség egyéb állásfoglalásai

Az elnökség tudomásul vette:

1. A legutóbbi elnökségi ülés óta eltelt időszak jelentősebb *testületi* és *szakigazgatási* eseményekről szóló beszámolókat, valamint

2. a matematikai analízis tárgyú nemzetközi magyar—szovjet folyóiratról szóló megállapodást.

Erdey-Grúz Tibor s. k.,
elnök

Budapest, 1974. november 27.

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának utasítása

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának 12/1974. (A. K. 19.) MTA–F. számú

utasítása

az MTA Központi Fizikai Kutató Intézetének kutatóközponttá történő átszervezéséről

1. §.

(1) A Magyar Tudományos Akadémia Központi Fizikai Kutató Intézetét — változatlan elnevezéssel — önálló jogi személyként működő kutatóközponttá szervezem át.

(2) A kutatóközpont élén a főigazgató áll.

2. §.

(1) A kutatóközpontban az alábbi, önálló jogi személyiséggel nem rendelkező kutatóintézet működik:

— Részecske- és Magfizikai Kutató Intézet
— Szilárdtest Kutató Intézet
— Atomenergia Kutató Intézet
— Mérés és Számítástechnikai Kutató Intézet.

(2) Az egyes kutatóintézetek élén tudományos igazgatók állnak.

3. §.

Ez az utasítás 1975. január 1-én lép hatályba.

Köpeczi Béla s. k.,
a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára

Közlemények

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

a Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztálya pályázatot hirdet a Központi Fizikai Kutató Intézet Részecske- és Magfizikai Kutató Intézet tudományos igazgatói munkakörére 1975. február 1-i hatállyal.

A pályázókkal szembeni követelmények:

— egyetemi végzettség és akadémiai tudományos fokozat;
— jelentős tudományos eredmények a részecskefizika, vagy magfizika területén;
— megfelelő vezetési gyakorlat.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyének, besorolásának, beosztásának és fizetésének megjelölését;
— eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek ismertetését;
— a pályázó által írt tanulmányok, könyvek jegyzékét pontos bibliográfiával;
— tudományos fokozatának, kitüntetéseinek, idegen nyelvismeretének megjelölését;
— az intézet jövőbeni tudományos munkájára vonatkozó terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

— az oklevelek hiteles másolatát;
— részletes önéletrajzot 2 példányban;
— erkölcsi bizonyítványt.

A tudományos igazgató besorolására és vezetői megbízására a kinevezés, ill. megbízás alkalmával érvényben levő kormányrendeletek, ill. az Akadémia főtitkárának vonatkozó utasításai az irányadók.

A pályázatokat az intézet főigazgatója útján a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárához (Bp. V., Roosevelt tér 9.) kell benyújtani 1975. január 31-ig.

Budapest, 1974. december 2.

Földes Péter s. k.,
főosztályvezető

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

a Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi I. Főosztálya pályázatot hirdet a Csillagvizsgáló Intézet igazgatói munkakörére.

A pályázókkal szembeni követelmények:

— egyetemi végzettség és akadémiai tudományos fokozat;
— jelentős tudományos eredmények a csillagászat valamely területén;
— megfelelő vezetési gyakorlat.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyének, besorolásának, beosztásának és fizetésének megjelölését;
— eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek ismertetését;
— a pályázó által írt tanulmányok, könyvek jegyzékét pontos bibliográfiával;
— tudományos fokozatának, kitüntetéseinek, idegen nyelvismeretének megjelölését;
— az intézet jövőbeni tudományos munkájára vonatkozó terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

— az oklevelek hiteles másolatát;
— részletes önéletrajzot 2 példányban;
— erkölcsi bizonyítványt.

A pályázatokat a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárához (Bp. V., Roosevelt tér 9.) kell benyújtani 1975. január 31-ig.

Budapest, 1974. december 2.

Földes Péter s. k.,
főosztályvezető

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MŰSZAKI KÉMIAI KUTATÓ INTÉZETE (Veszprém) pályázatot hirdet tudományos segédmunkatársi állás betöltésére.

A kinevezendő tudományos segédmunkatárs feladata azokban az alap- és alkalmazott kutatásokban való részvétel, amelyek a műszaki kémiai eljárások törvényszerűségeinek tisztázására és az eljárások technológiai alkalmazási területeinek szélesítésére irányulnak.

Pályázhatnak azok, akik vegyipari egyetemi végzettséggel rendelkeznek és lehetőleg kémiai technológia szakon végeztek. Határozott idejű alkalmazásuk ideje 3 év. Ezen idő alatt meg kell szerezniük az egyetemi doktori oklevelet és egy idegen nyelvből állami nyelvvizsgát kell tenniük. Besorolásuk a munkaügyi miniszter 2/1974. (II. 17.) MüM számú rendeletében foglaltak szerint a 914 kulcsszámú tudományos segédmunkatársi státusba történik.

A pályázati kérelem határideje: 1975. február 28.

A pályázat benyújtásának helye: Magyar Tudományos Akadémia Műszaki Kémiai Kutató Intézete, intézeti igazgató, 8201 Veszprém, Pf. 125.

A pályázathoz mellékelni kell:

1. Az oklevél hiteles másolatát.
2. Részletes önéletrajzot.
3. A szigorlati tárgyak vizsgaeredményeit.

Dr. Blickle Tibor s. k.,
igazgató

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Hivatala Természettudományi II. (biológiai) Főosztálya pályázatot hirdet a Debreceni Orvostudományi Egyetem Biológiai Intézetéhez MTA státuszon tudományos segédmunkatársi munkakörre.

A benyújtott pályázatnak az alábbiakat kell tartalmaznia:

a) a pályázó önéletrajzát,
b) a végzett szak megnevezését (diploma száma, kelte),
c) a szakmai érdeklődés területét,
d) a szigorlati tárgyak vizsgaeredményét,
e) szakmai referenciát.

A pályázatot a pályázati felhívás megjelenésének időpontjától számított 2 héten belül a DOTE Biológiai Intézetéhez (4012 Debrecen, Pf. 1) kell benyújtani.

Budapest, 1974. nov. 28.

Teplán István s. k.,
főosztályvezető

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az MTA Szegedi Biológiai Központ Biofizikai Intézete pályázatot hirdet egy tudományos segédmunkatársi helyre a következő témakörben:

Fotoszintetikus rendszerek membrán potenciállal való kapcsolatának tanulmányozása.

Pályázhatnak szakbiológus végzettséggel rendelkezők.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— részletes önéletrajzot,
— a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását és eddigi szakmai munkájának részletes ismertetését,
— jelenlegi munkahelye, állami, társadalmi szervek részletes ajánlását,
— ez évben végzőknél szakmai referenciát zárt borítékban tetszőlegesen megválasztott egyetemi oktatótól.

A pályázatot a fenti megjelölt mellékleteivel együtt 1974. december 15-ig az MTA Szegedi Biológiai Központ Személyzeti Osztályára (6701, Szeged, Pf. 521.) kell benyújtani.

Budapest, 1974. nov. 28.

Dr. Garay András s. k.,
intézeti igazgató

A BUDAPESTI MŰSZAKI EGYETEM

pályázatot hirdet egyetemi tanári és egyetemi docensi valamint főiskolai tanári és főiskolai docensi állásokra.

A meghirdetett állásokra kinevezendő oktatónak több éves szakmai, oktatási és ipari gyakorlattal, a beosztáshoz szükséges képesítéssel valamint a kiírásnak megfelelő tudományos fokozattal kell rendelkeznie. Vezető oktatói szinten részt kell vennie a tanszéken folyó oktató munkán kívül az eszmei-politikai, nevelői tevékenységben és rendelkeznie kell az ehhez szükséges marxista—leninista világnézeti felkészültséggel.

Az egyetemi tanárokkal és docensekkel szemben támasztott követelményeket részletesebben „A BME oktatóinak munkaköri követelményei" c. Egyetemi Tanácsi határozat tartalmazza, amely a Dékáni Hivatalban tekinthető meg.

A főiskolai oktatókkal szemben támasztott követelményeket részletesebben „A BME Vízgazdálkodási Főiskolai Kar oktatóinak munkaköri követelményei" c. Kari Tanácsi határozat tartalmazza, amely az igazgatói Hivatalban tekinthető meg (Baja, Bajcsy-Zsilinszky út 14.).

A kinevezendő oktatók részletes feladatait az oktató-nevelő és tudományos munkára vonatkozóan a tanszékvezető határozza meg.

A felsőoktatási intézmények oktatói állásainak betöltésére irányuló pályázatok általános feltételeit a Művelődésügyi Közlöny 1974. január 3-i 1. száma tartalmazza.

A pályázat benyújtásának határideje: 1975. január 20.

ÉPÍTŐMÉRNÖKI KAR

Az Építőanyagok Tanszéken egy egyetemi docensi állásra

Az állást elnyerő docens feladata az új tantervben szereplő tananyagrészek kidolgozásában, a levelező oktatás lebonyolításában valamint a laboratóriumi oktatás előkészítésében és lebonyolításában való közreműködés.

A jelöltnek az építőanyagok szakterületéhez kapcsolódó oktatási és kutatási tapasztalatokkal és tudományos fokozattal kell rendelkeznie.

A Geotechnika Tanszéken egy egyetemi docensi állásra

Az állást elnyerő docens feladata az új tantervben szereplő tananyagrészek — földművek és talajmechanika — kidolgozásában való közreműködés, rendszeres előadások tartása a levelező tagozaton (Talajmechanika, Földművek, Alapozás), a laboratóriumi gyakorlatok irányítása valamint a Szakmérnöki oktatásban való részvétel.

A jelöltnek a Geotechnika szakterületéhez kapcsolódó oktatási és kutatási tapasztalatokkal kell rendelkeznie.

GÉPÉSZMÉRNÖKI KAR

A Mechanikai Technológia és Anyagszerkezettani Intézetben egy egyetemi tanári állásra

A kinevezendő egyetemi tanár feladata a „Hegesztés" című szaktárgy előadása a Gépgyártástechnológia Szakon mind nappali, mind az esti tagozaton. Feladata továbbá szabadon választható tárgy előadása a „Hegesztés" vagy „Hőkezelés"

tárgykörből. Szükség esetén a tanszékvezető megbízásából esetenként elő kell adnia a Tanszék alaptárgyait, vagy ezekben egyes órákon helyettesítést kell vállalnia.

Az állásra pályázónak hosszabb előadói gyakorlattal és jó előadókészséggel kell rendelkeznie, ezen felül azonban rendelkeznie kell a műszaki tudományok doktora fokozattal. A jelöltnek legalább egy világnyelvet tárgyalóképesen kell tudnia. Szakmai gyakorlat a hegesztés vagy a hőkezelés oktatásának területéről kívánatos.

A Mechanikai Technológia és Anyagszerkezettani Intézetben egy egyetemi docensi állásra

A kinevezendő egyetemi docens feladata, a „Képlékeny alakítás" című tárgy előadása az esti tagozaton, szükség szerint ugyanezen tárgyban időszakos helyettesítés a nappali tagozaton. Képesnek kell lennie a képlékeny alakítás területén legalább szabadon választható tárgy kidolgozására és előadására. A tanszékvezető megbízása alapján részt kell vennie a nem Gépgyártástechnológia szakosok képlékeny alakítás jellegű oktatásában.

A jelöltnek legalább kandidátusi fokozattal kell rendelkeznie, és legalább egy világnyelven kell tudnia beszélni. A fenti tárgyak előadásán túlmenően tisztában kell lennie az „Anyagszerkezettan" és „Anyagvizsgálat" című tárgy anyagával olyan fokig, amennyire a képlékeny alakítás tudomány területét befolyásolja. Hosszabb szakmai (gyári vagy laboratóriumi) gyakorlat illetve oktatási gyakorlat kívánatos.

Az Ábrázoló Geometria Tanszéken egy egyetemi docensi állásra

A kinevezendő egyetemi docens feladatai a tanszék gyakorlati oktatásának irányítása, továbbá a tanszéki oktató-, nevelő- és tudományos munkában való részvétel.

A kinevezendő egyetemi docensnek a geometria terén kifejtett tudományos munkássággal, az egyetemi oktatásban legalább tízéves gyakorlattal és a matematikai tudományok kandidátusi fokozatával kell rendelkeznie.

Az Ipari Üzemgazdaságtan Tanszéken egy egyetemi docensi állásra

A kinevezendő egyetemi docens feladatai a Tanszék villamoskari oktatási csoportjában az oktató-nevelő munka szervezése, irányítása, koordinálása, részvétel a tananyagfejlesztési munkában, a „Vállalati rendszer és gazdaságtan", valamint a „Szervezés és Vezetés" című tárgyak önálló előadása, tantermi gyakorlataik kidolgozása és irányítása. A gépipari gazdasági mérnöki szakon a „Folyamatszervezés" (Szervezésmetodika) c. tárgy önálló előadása és fejlesztése.

A kinevezendő egyetemi docensnek gépészmérnöki és gépipari gazdasági mérnöki oklevéllel, a feladatát képező szakterületen legalább tízéves ipari gyakorlattal, jelentős tudományos szakirodalmi munkássággal, a szakmai és politikai nevelőmunka területén nagy tapasztalattal, továbbá kandidátusi fokozattal kell rendelkeznie.

A Műszaki Mechanika Tanszéken egy egyetemi docensi állásra

A kinevezendő egyetemi docens feladatai a Géptervező és a Matematikus-mérnök szakon az Alkalmazott és analitikus mechanika oktatása, továbbá a Tanszék oktató-, nevelő- és tudományos munkájában való részvétel.

A kinevezendő egyetemi docensnek a műszaki mechanika oktatásban hosszabb gyakorlattal és tudományos fokozattal kell rendelkeznie. A docens kívánatos tudományos területe a gépek és mechanizmusok elmélete, mozgás-stabilitás, változó tömegű rendszerek mozgása és vizsgálata.

ÉPÍTÉSZMÉRNÖKI KAR

Az Építéskivitelezési Tanszéken egy egyetemi tanári állásra

A pályázatot benyújtónak a kivitelezés, szervezés elméleti ismeretei mellett hosszú időtartamú szakmai gyakorlati kivitelezés-szervezési és technológiai ismeretekkel szükséges rendelkeznie. Az oktatás módszertani és tartalmi kérdéseiben gyakorlat kívánatos. Előnyben részesíthetők, akik a kivitelezési kérdések egyes kutatási területén ismeretekkel rendelkeznek (technológia, gépesítés stb.) és tudományos fokozatuk van.

Az Épületszerkezeti Tanszéken egy egyetemi docensi állásra

A kinevezendő docens feladata lesz a Tanszék oktató-nevelő munkáján belül egy adott — az építésiparosítással és szerkezettervezéssel foglalkozó — szakterület irányításában és oktatásában való részvétel.

Pályázhat olyan okleveles építészmérnök, aki az épületek és az épületszerkezetek tervezése, az épületfizika és az építésiparosítás tárgykörében széles körű tapasztalatokkal és alapvető elméleti ismeretekkel rendelkezik, emellett számottevő oktatási gyakorlata van, a szerkezetek tervezésében és a kutatói munkában egyaránt járatos.

Előnyben részesül az a pályázó, aki tudományos fokozattal és idegen nyelvtudással rendelkezik.

A Lakóépülettervezési Tanszéken egy egyetemi docensi állásra

Az állásra olyan okl. építészmérnök pályázhat, aki jelentős értékű eredményeket ért el — épületek, elsősorban lakó- és kommunális épületek — tervezésében; építész oktatói-nevelői gyakorlattal bír; tudományos munkásságra képes; idegen nyelvtudással rendelkezik.

Feladata: az egyik évfolyam tervezési gyakorlatainak összefogása, a tanulmányi munka irányítása; továbbá a komplex- és a diplomatervező hallgatók egy csoportja tervezési munkájának irányítása; a hallgatói tudományos munkák előkészítése, szervezése és irányítása; a tanszék tudo-

mányos munkaterületén önálló kutatómunka végzése; önálló tervezési feladatok végzése és azok tervezői művezetése.

Az Ipari és Mezőgazdasági Épülettervezési Tanszéken egy egyetemi docensi állásra

A kinevezendő docens feladata lesz a komplex tervezési gyakorlat programjainak kidolgozása, a gyakorlatok keretében a hallgatók munkájának irányítása, a műteremoktatás megszervezése, szemináriumok szervezése és vezetése.

Pályázhat olyan okleveles építészmérnök, aki az ipari épületek és épületszerkezetek tervezésében átfogó, széles szakmai látókörrel és tapasztalattal, valamint megfelelő előadói és pedagógiai gyakorlattal rendelkezik, és a szakma területén új eredményt felmutató, publikációkkal igazolt kutatómunkával foglalkozott.

Előnyben részesül az a pályázó, aki tudományos fokozattal és idegen nyelvtudással rendelkezik.

VEGYÉSZMÉRNÖKI KAR

A Szerves Kémia Tanszéken egy egyetemi tanári állásra

A kinevezendő egyetemi tanár feladata, a szerves kémiai laboratóriumi gyakorlatok vezetése a nappali tagozaton, és a Speciális szerves kémia c. tárgy előadása az esti tagozaton, valamint részvétel a doktorandus képzésben, a tanszék kutató munkájának irányításában.

A kinevezendő egyetemi tanárnak a kémiai tudományok doktora fokozattal kell rendelkeznie.

A Kémiai Technológia Tanszéken egy egyetemi docensi állásra

A kinevezendő docens feladata lesz egyes kémiai technológiai előadások megtartása, az általános kémiai technológiai laboratóriumi gyakorlatok megszervezése és vezetése, valamint a Tanszék tudományos munkájában való részvétel.

A kinevezendő egyetemi docensnek legalább kandidátusi fokozattal kell rendelkeznie.

A Műanyag és Gumiipari Tanszéken egy egyetemi docensi állásra

A kinevezendő docens feladata a műanyagok vizsgálata és alkalmazástechnikája területén olyan széles körű elméleti ismeret, gyakorlati jártasság, kutatási és oktatási tapasztalat, hogy a kutatásfejlesztés egyik irányítója legyen, illetve a tárgyat egyetemi szinten előadja és továbbfejlessze. Kívánatos, hogy a pályázó vegyészmérnöki oklevéllel, kandidátusi fokozattal rendelkezzék és legalább egy idegen nyelv aktív ismerete szükséges.

A Szervetlen Kémia Tanszéken egy egyetemi docensi állásra

A kinevezendő docens feladata a tanszék tárgykörébe tartozó a tanszékvezető által meghatározott előadások tartása és gyakorlatok vezetése, a tanszék kutató munkájában való részvétel.

A kinevezendő docensnek legalább kandidátusi fokozattal kell rendelkeznie.

A Szerves Kémiai Technológia Tanszéken egy egyetemi docensi állásra

A kinevezendő docens feladata a Tanszék Gyógyszeripari-, és (vagy) Könnyűipari részlegeihez, valamint a Tanszéken folyó alkalmazott makromolekuláris képzéshez tartozó folyamatok és műveletek területén folyó oktató-nevelő és kutató munka közvetlen szakmai irányítása, előadások tartása és laboratóriumi gyakorlatok fejlesztése, mind az okleveles, mind az üzemmérnök oktatásban.

Fontos szerepet tölt be a megfelelő szakmérnöki szakok szervezésében, irányításában és lebonyolításában, valamint a továbbképzés egyéb módjainak (BME – T. I.) szervezésében és lebonyolításában.

Kívánatos a jelölt gyakorlata iparban, illetve az ipari kutatás intézményeiben, valamint az, hogy vegyészmérnöki oklevéllel, kandidátusi fokozattal és legalább egy világnyelv ismeretével rendelkezzék.

VILLAMOSMÉRNÖKI KAR

A Folyamatszabályozási Tanszéken egy egyetemi docensi állásra

A kinevezendő docens feladata: résztvenni a „Folyamatszabályozás" című tárgy előadásában, tananyagának továbbfejlesztésében, a kapcsolódó gyakorlati anyag kidolgozásában, továbbá irányítani a tanszék szabályozástechnika témakörben oktató munkatársainak oktatási-tudományos tevékenységét.

Szükséges, hogy a pályázó legalább 10 éves egyetemi oktató-nevelő gyakorlattal, a szabályozástechnika alkalmazásában megfelelő széles körű gyakorlati ismeretekkel és készségekkel valamint doktori címmel rendelkezzék.

A Műszer- és Méréstechnika Tanszéken egy egyetemi docensi állásra

A kinevezendő docens fő feladata a Méréstechnika tárgy anyagának továbbfejlesztése, előadásainak a „B" oktatási formában való megtartása, a tárgyhoz kapcsolódó laboratóriumi gyakorlatok megszervezése és a tématerülettel foglalkozó oktatók csoportjának irányítása. Feladata lesz továbbá a méréstechnika és műszertechnika tudományos szintű művelése és beosztottjainak tudományos irányítása.

Szükséges, hogy a pályázó a fenti tématerületen tudományos kutatói gyakorlattal és publikációs tevékenységgel, a műszaki tudományok kandidátusa fokozattal, továbbá egyetemi oktatási gyakorlattal és jó előadóképességgel rendelkezzék.

A Híradástechnikai Elektronika Intézetben egy egyetemi docensi állásra

Az alábbi témák valamelyikére:

a) A kinevezendő egyetemi docens feladata a távközlési kapcsoló rendszerek témakörben oktató- és kutatómunka végzése, irányítása; ezzel kapcsolatban — a tantervnek megfelelően — előadások tartása.

b) A kinevezendő egyetemi docens feladata az elektronikus áramkörök témakörben oktató- és kutatómunka végzése és irányítása, ezzel kapcsolatban — a tantervnek megfelelően — előadások tartása.

Szükséges, hogy a pályázó legalább 10 éves egyetemi oktató-nevelő gyakorlattal és a témakör műszaki feladatainak megoldásában gyakorlati jelentőségű konkrét eredményekkel rendelkezzék.

A pályázónak a tudományok kandidátusa fokozattal, vagy egyetemi doktori címmel és az oktató-nevelő-kutató munkában kiemelkedő jelentőségű munkaeredményekkel kell rendelkeznie.

A Villamosmérnökkari Géptan Tanszéken egy egyetemi tanári állásra

A kinevezendő egyetemi tanár feladata a Mérnöki alapismeretek, a Transzport-folyamatok, valamint a Gépek és folyamatok rendszertana című tárgyak előadásainak megtartása, a tananyag folyamatos fejlesztése és korszerűsítése, a tárgyakhoz kapcsolódó gyakorlatok megszervezése és irányítása.

Kellő tudományos felkészültség szükséges a korszerű termodinamikai és áramlástani alapokon álló, a rendszerelmélet eredményeit felhasználó tömeg- és energiaáram hálózatok vizsgálati módszereinek kutatásához, valamint megfelelő gyakorlat az e területen folyó kutatások irányításához.

A pályázónak tudományok doktora fokozattal kell rendelkeznie.

KÖZLEKEDÉSMÉRNÖKI KAR

A Mechanika Tanszéken egy egyetemi docensi állásra

A kinevezendő docensnek részt kell vennie a tanszék oktató-nevelő- és tudományos munkájában. Ezen belül főbb tevékenysége: A Műszaki mechanika c. tárgy oktatásában való részvétel. Tovább kell fejlesztenie az alkamazott mechanikai és a tartószerkezetek témakörök előadásainak, gyakorlatainak és laboratóriumi foglalkozásainak anyagát és oktatási módszereit. Ki kell alakítania és tovább kell fejlesztenie az előadott tárgyak korszerű, számítógépre alkalmas tananyagát.

Tudományos kutatómunkát elsősorban az alkalmazott mechanika körébe tartozó stabilitási, lengéstani s a nagy alakváltozásokkal kapcsolatos problémakörökben kell végeznie, illetve irányítania.

A pályázónak az Egyetemi Tanács által jóváhagyott, az egyetemi docensekkel szemben támasztott követelményeknek kell megfelelnie.

A Vasúti Járművek Tanszéken egy egyetemi docensi állásra

A kinevezendő docens feladata a tanszéken folyó oktató nevelő és tudományos munkában való részvétel. Ezen belül:

— előadások tartása a mozdony járműszerkezetek témaköréből;
— számítási-tervezési és diplomatervezési feladatok irányítása a vasútgépész hallgatók részére;
— a tananyag korszerűsítése, a számítástechnika alkalmazása az oktatásban;
— a tanszék laboratóriumában megvalósítható foglalkozások anyagának kidolgozása, az ehhez szükséges berendezések tervezésének, legyártásának és üzembehelyezésének irányítása;
— a tudományos diákköri munka irányítása;
— tudományos kutatómunkában a mozdonyfutóművek, valamint a pálya és a jármű kölcsönhatásának vizsgálata.

A pályázónak az Egyetemi Tanács által jóváhagyott, az egyetemi docensekkel szemben támasztott követelményeknek kell megfelelnie.

KÖZPONTI OKTATÁSI EGYSÉGEK

A Marxizmus—Leninizmus Tanszékcsoport Filozófia Tanszékén egy egyetemi docensi állásra

A kinevezendő docens feladata kari oktatási csoportban folyó oktató-nevelő munka vezetése és szervezése, a filozófiai doktori szigorlatok előkészítése, részvétel a szigorlati bizottság munkájában. Részt kell vennie a speciális kollégiumi oktatásban, valamint tudományos diákkör vezetésében. Irányító szerepet kell betöltenie a Tanszék tudományos kutató munkájában.

A pályázóknak felsőoktatási intézményben szerzett több éves oktatói gyakorlattal, filozófiai tudományos fokozattal, vagy ennek megfelelő tudományos eredményekkel, legalább egy világnyelvnek tudományos konferenciákon való szerepléshez szükséges szintű ismeretével kell rendelkezniük.

A Tudományos Szocializmus Tanszéken egy egyetemi tanári állásra

A kinevezendő egyetemi tanár feladata a Tanszék oktató-nevelő-tudományos kutató munkájának irányításában való közreműködés, speciális kollégiumi tananyag önálló kidolgozása, különös tekintettel a magyarországi osztályharc tapasztalatainak témakörére.

A pályázóknak tudományos fokozattal, több éves oktatói gyakorlattal, jelentős publikációs és kiemelkedő társadalmi-közéleti tevékenységgel kell rendelkezniük.

A Tanárképző és Pedagógiai Intézetben egy egyetemi docensi állásra

A kinevezendő docens feladata a BME-en minden oktatóra kötelező nevelési és oktatási feladatok ellátása mellett a műszaki didaktika és metodika tudományágában előadások és gyakorlatok, szűkebb szakterületén speciális kollégiumok tartása és jegyzetek írása, segédletek készítése. Részt kell vennie a műszaki tárgyú középfokú és felsőfokú didaktika és metodika fejlesztésében, kutatásában, a tudományág nemzetközi és hazai képviseletében.

A pályázóknak az egyetemi oktatói munkakör betöltéséhez előírt általános feltételek mellett a pedagógia tudományában szerzett kandidátusi fokozattal, egyetemi oktatói gyakorlattal és a műszaki tárgyú pedagógia művelésében legalább 8—10 éves tevékenységgel, végül egy idegen nyelvből állami nyelvvizsgával kell rendelkezniük.

A Fizikai Intézetben egy egyetemi docensi állásra

A kinevezendő docens feladata az Intézet oktató-nevelő munkájában való részvétel, tanrendszerű kötelező és speciális előadások tartása, jegyzetek megírása, illetve ebben való közreműködés, gyakorlatok és speciális laboratóriumi munkák irányítása, a tananyag korszerűsítésében való rendszeres tevékenység. Aktív, önálló munkával részt kell vennie az Intézet tudományos kutató munkájában, doktoranduszok képzésében és tudományos diákkörök vezetésében.

A pályázóknak megfelelő egyetemi végzettséggel és az Intézet oktatási tevékenységének területén hosszabb ideje felsőfokú oktatói gyakorlattal kell rendelkezniük, továbbá eredményes kutatómunka során szerzett ismeretek és kisebb kollektívák vezetésében való jártasság szükséges az Intézet tudományos tevékenységének valamelyik ágában.

VÍZGAZDÁLKODÁSI FŐISKOLAI KAR (Baja)

Az Építési és Gazdasági Tanszéken egy főiskolai tanári vagy docensi állásra

A kinevezendő oktató feladata — szakképzettségére és különös érdeklődésére figyelemmel, a tanszéki kollektívával való egyeztetés alapján — a tanszékhez tartozó tárgyak (Építőanyagok, Vízépítési földmunkák, Vízépítési szerkezetek, Alapozás, Építésszervezés, Statika, Szilárdságtan, Talajmechanika) oktatásában részvétel: előadások tartása, gyakorlatok szervezése és vezetése, vizsgáztatás, a tanszékhez kapcsolódó termelési gyakorlatok, illetve szakdolgozatok előkészítésében irányító közreműködés, valamint az oktatott tárgyakhoz tartozó tudományterület választott részének tudományos művelése.

A kinevezendő oktatónak a vízépítő mérnöki munka irányításában és szervezésében szerzett hosszabb gyakorlattal, illetve mérnöki alkotómunkában elért jelentősebb eredménnyel, esetleg tudományos fokozattal kell rendelkeznie.

A Mezőgazdasági Vízgazdálkodási Tanszéken egy főiskolai tanári állásra

A kinevezendő oktató feladata — szakképzettségére és különös érdeklődésére figyelemmel, a tanszéki kollektívával való egyeztetés alapján — a tanszékhez tartozó tárgyak (Síkvidéki és dombvidéki vízrendezés, Folyószabályozás és víziutak, öntözés, Halastavak-tározók, Árvízvédelem és Hidrológia) oktatásában való részvétel: előadások tartása, gyakorlatok szervezése és vezetése, vizsgáztatás, a tanszékhez kapcsolódó szakdolgozatok, szakmai és mérőgyakorlatok előkészítésében irányító közreműködés, valamint az oktatott tárgyakhoz tartozó tudományterület választott részének tudományos művelése.

A kinevezendő oktatónak a vízépítő mérnöki munka irányításában és szervezésében szerzett hosszabb gyakorlattal, illetve mérnöki alkotómunkában elért jelentősebb eredménnyel, esetleg tudományos fokozattal kell rendelkeznie.

A Társadalomtudományi Tanszéken egy főiskolai tanári állásra

A kinevezendő oktató feladata a Politikai gazdaságtan tantárgy oktatásában való részvétel; előadások tartása, gyakorlatok vezetése, vizsgáztatás, a tantárgy fejlesztése. A tantárgyhoz tartozó tudományterületen a vízgazdálkodási ágazathoz kapcsolódó tudományos kutatómunka megszervezése és vezetése, valamint ágazati közgazdasági témában speciális kollégium szervezése és vezetése.

A kinevezendő oktatónak lehetőleg tudományos fokozattal kell rendelkeznie.

A Vízellátási és Csatornázási Tanszéken egy főiskolai docensi állásra

A kinevezendő oktató feladata — a tanszékhez tartozó Vízkémia és vízbiológia tantárgy oktatása, előadások tartása, laboratóriumi és külső gyakorlatok szervezése és vezetése, vizsgáztatás és a tantárgy fejlesztése. A tantárgyhoz tartozó tudományterületen a vízgazdálkodási ágazathoz kapcsolódó tudományos kutatómunka, illetőleg tudományos diákkör szervezése és vezetése.

Budapest, 1974. november

Dr. Lásztity Radomir s. k.,
rektorhelyettes

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

a Kertészeti Egyetemen egyetemi docensi álláshely betöltésére

A Kertészeti Egyetem pályázatot hirdet egy egyetemi docensi álláshely betöltésére.

A kinevezendő docens feladata lesz az Egyetem Termesztési Karán a „mezőgazdasági vállalati statisztika" című tárgy oktatása. A tárgy elméleti és gyakorlati oktatásának ellátása, a kertészeti statisztika kutató munkájával kapcsolatos feladatok végzése, a hallgatók szakköri munkájában való aktív részvétel, bekapcsolódás az Egyetem közéleti tevékenységébe, valamint kapcsolattartás a tudomány ágát érintő vállalatokkal, intézményekkel stb.

Pályázhatnak olyan agrártudományi egyetemi végzettséggel rendelkezők, akik legalább 10 éves felsőoktatási gyakorlattal és egyetemi doktori címmel rendelkeznek.

A betöltendő állás után a 201/1970. (M. K. 5.) MM—MüM számú együttes utasításban megállapított illetmény jár. A pályázati kérelmeket az előírt mellékletekkel együtt a pályázati felhívás közzétételétől számított 4 héten belül kell eljuttatni a Kertészeti Egyetem rektorának.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

— a pályázó jelenlegi munkahelyét.
— beosztását, fizetését,
— a pályázó eddigi szakmai munkájának részletes ismertetését,

— nyelvismeretét, a nyelvismereti fok megjelölésével,
— kitüntetéseit,
— jelentősebb külföldi tanulmányútjait.

A pályázathoz mellékelni kell:

— részletes önéletrajzot, 2 példányban,
— szakképzettséget tanúsító oklevél hiteles másolatát,
— az Egyetem Személyzeti Osztályától beszerzett és írógéppel kitöltött törzslapot,
— a lakóhely szerinti illetékes Rendőrkapitányságtól beszerzett erkölcsi bizonyítványt.

Budapet, 1974. november 15.

Dr. Somos András s. k.,
egyetemi tanár
rektor

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

egyetemi klinikai igazgatói megbízásra

A Pécsi Orvostudományi Egyetem rektora pályázatot hirdet a Szülészeti-Nőgyógyászati Klinikán megüresedő igazgatói munkakör ellátására.

A megbízás időtartama: 5 év.

A klinika igazgatójának feladatai és kötelessége;

1. A klinika igazgatói teendőinek ellátása;
2. Az egyetemi hallgatók oktatása, vizsgáztatása, a klinika oktató-nevelőmunkájának irányítása és ellenőrzése;
3. A klinika gyógyító és tudományos kutatómunkájának irányítása, ellenőrzése;
4. Mindazok a feladatok, amelyeket a művelődésügyi miniszter 3/1969. (VII. 4.) MM számú rendeletének 4. fejezete, illetve az egyetem szervezeti és működési szabályzata a klinika igazgatójának feladatköréül meghatároz.

Pályázati kérelemnek tartalmaznia kell:

a) a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását,

b) a pályázó eddigi szakmai munkájának és eredményeinek ismertetését, különösen
— oktatói-nevelői, tudományos munkájának részletes ismertetését,

c) A pályázónak tudományos és oktató-nevelői munkájára, valamint a klinika igazgatására vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázati kérelmet a hirdetménynek az Egészségügyi Közlönyben való közzétételétől számított 4 héten belül kell benyújtani az egyetem Rektori Hivatalához (Pécs, Szigeti út 12.).

P é c s, 1974. december 11.

Dr. Tigyi József s. k.,
a Pécsi Orvostudományi Egyetem rektora

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

egyetemi tanári állásokra

A Pécsi Orvostudományi Egyetem rektora pályázatot hirdet

5001 kulcsszámú egyetemi tanári állásra igazgatói feladattal a Közegészségtani-Járványtani Intézethez.

A kinevezendő egyetemi tanár feladata és kötelessége: részvétel az orvostanhallgatók oktatásában, vizsgáztatásában,

az intézet oktató-nevelő munkájának irányításában.

Az intézet tudományos munkájának szervezése és irányítása.

További 5001 kulcsszámú intézeti igazgatói egyetemi tanári állásra a Mikrobiológiai Intézethez.

A kinevezendő igazgató egyetemi tanár feladata és kötelessége: részvétel az orvostanhallgatók oktatásában, vizsgáztatásában,

az intézet oktató-nevelő munkájának irányítása.

Az intézet tudományos munkájának szervezése és irányítása.

Az egyetemi tanárok illetménye a felsőoktatási intézmények oktatói és egyéb alkalmazottai munkabérének megállapításáról szóló 201/1970. (MK 5.) MM—MüM számú utasítás melléklete szerint az 5001. kulcsszámú egyetemi tanári állásnak megfelelő.

A kinevezendő egyetemi tanár köteles a kinevezéstől számított 6 hónapon belül Pécsre költözni, magángyakorlatot nem folytathat. A pályázati kérelmeket a hirdetménynek az Egészségügyi Közlöny közzétételétől számított 4 héten belül kell benyújtani az egyetem Rektori Hivatalához (Pécs, Szigeti út. 12.).

A pályázati kérelemnek tartalmaznia kell:

A pályázó munkahelyét, beosztását, besorolását és illetményét.

A pályázó eddigi szakmai munkájának és munkaeredményének részletes ismertetését, ezenkívül oktatói és tudományos munkájának részletes ismertetését, az általa készített közleményeknek felsorolását, kitüntetéseit, nyelvismeretét, jelentősebb külföldi tanulmányútjait, a pályázó tudományos és oktatómunkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz csatolni kell:

1. részletes önéletrajzot,
2. egyetemi oklevelet, tudományos fokozatot tanúsító oklevelet, illetve annak hiteles másolatát,
3. A felsőoktatási intézménytől beszerzett és kitöltött törzslapot,

4. Hatósági erkölcsi bizonyítványt,

5. A tudományos közlemények egy-egy különlenyomatát.

P é c s, 1974. december 11.

Dr. Tigyi József s. k.,
a Pécsi Orvostudományi Egyetem
rektora

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

egyetemi docensi állásokra

A Pécsi Orvostudományi Egyetem rektora pályázatot hirdet az Élettani Intézethez 2 fő
az I. sz. Belgyógyászati Klinikához 2 fő
az Orthopaediai Klinikához 1 fő

5002. kulcsszámú egyetemi docensi állásra.

A kinevezendő egyetemi docensek feladata az intézet-, klinika vezetőjének útmutatása szerint résztvenni az oktató-, nevelő és kutatómunkában, a klinikákon a gyógyító-megelőző tevékenységben.

A kinevezendő egyetemi docens illetménye a felsőoktatási intézmények oktatói és egyéb alkalmazottai munkabérének megállapításáról szóló 201/1970. (MK 5.) MM–MüM sz. együttes utasítás melléklete szerint az 5002 kulcsszámú docensi állásnak megfelelő.

A pályázati kérelmet a hirdetménynek az Egészségügyi Közlönyben történő közzétételétől számított 4 héten belül kell benyújtani az egyetem Rektori Hivatalához (Pécs, Szigeti út 12.).

A pályázati kérelemhez mellékelni kell az egyetemi oklevelet, törzslapot, minősítést, jelenlegi illetménybesorolásának, szakképesítésének, tudományos fokozatának igazolását, részletes önéletrajzot, erkölcsi bizonyítványt, a tudományos munkák jegyzékét és a tudományos közlemények egy-egy különlenyomatát.

P é c s, 1974. december 11.

Dr. Tigyi József s. k.,
a Pécsi Orvostudományi Egyetem
rektora

FOGADÓÓRÁK

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke *minden hétfőn* 16—17.30 óra között — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart. A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

Központi Igazgatási Titkárság

Kónya Albert akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság elnöke *minden hétfőn* 14—15 óráig. *Kulcsár Kálmán* akadémikus, a Tudományos Minősítő Bizottság titkára pedig *minden csütörtökön* 14—15 óráig tart fogadóórát. Előzetes bejelentés a 127—294 telefonon, a 18—64-es mellékállomáson lehetséges.

Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága

MTA Könyvtára
Példány 3184 / 75

Index: 25.105

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Központi Igazgatási Titkárságának vezetője

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, 1363 Budapest V., Alkotmány u. 21. — Felelős: Bernát György, az Akadémiai Kiadó igazgatója — 1400 példány

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál KHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1. sz.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215–96 162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díja egy évre 48,– Ft.

Egyes példányok beszerezhetők az 1055 Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Példányonkénti ára 3,– Ft.

74.1234 Akadémiai Nyomda Budapest — Felelős vezető: Bernát György